

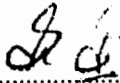
แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด

ภูริทัต สิงหเสม

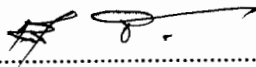
ดุชะฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาดุชะฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา
วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมคุณวุฒิบัณฑิตและคณะกรรมการสอบคุณวุฒิบัณฑิต ได้พิจารณา
คุณวุฒิบัณฑิตของ ภูริทัต สิงหเสม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณวุฒิบัณฑิต

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.สมพร สุทัศน์ีย์)

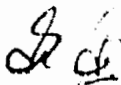

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแจ้ง)

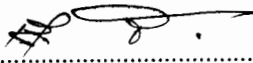
คณะกรรมการสอบคุณวุฒิบัณฑิต

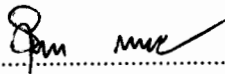
.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรพินทร์ ชูชม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.สมพร สุทัศน์ีย์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแจ้ง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานี)

.....กรรมการ
(ดร.กนก พานทอง)

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญาอนุมัติให้รับคุณวุฒิบัณฑิตฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา
ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีวิทยาลัยวิทยาการวิจัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานี) และวิทยาการปัญญา

วันที่ 26 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560

คุณฉวีนิพนธ์นี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา
จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ประจำปี 2560

กิตติกรรมประกาศ

ดุष्ฎิณิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.สุมพร สุทัศนีย์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแฉ่ม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ให้คำปรึกษา ชี้แนะและแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียด ถี่ถ้วน รอบคอบ เอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ให้ความเมตตา ห่วงใย ปลอดภัย เคี่ยวเข็ญ เพื่อให้ศิษย์ได้รับความรู้อย่างถูกต้อง กระจ่างตามหลักการวิชาการอย่างสมศักดิ์ศรี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่าน อาจารย์ทั้ง 2 ท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติดา กรเพชรปानी คณบดีวิทยาลัย วิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา ที่ประสิทธิประสาทวิชาให้ศิษย์ สนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรม วิชาการให้เกิดความรู้ความเข้าใจในศาสตร์และศิลป์ทางการวิจัยเชิงคุณภาพ และคอยกระตุ้น ปลุกพลัง ให้แข็งแกร่งแก่ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ

ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อรัญญา ต้อยคัมภีร์ รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร และ ดร.จารุณี แซ่ตั้ง ที่กรุณาเสียสละเวลาตรวจสอบคุณภาพแนวทางสัมภาษณ์เชิงลึก และให้คำชี้แนะ ที่มีประโยชน์และคุณค่ายิ่ง

ขอบคุณมหาวิทยาลัยทักษิณที่ให้การสนับสนุนทุนศึกษาต่อภายในประเทศสำหรับบุคลากร และอนุญาตให้ผู้วิจัยลาศึกษาต่อเพื่อได้ทำวิจัยระดับปริญญาเอกให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอบพระคุณ ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชน คุณศักดิ์ชัย คำชู ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย ที่อนุญาตให้ผู้วิจัย ได้เข้าดำเนินการเก็บข้อมูล และขอบคุณเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย ที่คอยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และขอบคุณเยาวชนชายผู้เข้าร่วมวิจัยทั้ง 15 คน ที่เสียสละเวลา และให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณและสำนึกในบุญคุณของ ร้อยตำรวจโทพริ่ง สิงหเสม ผู้เป็นบิดา และ นางนวลลักษณ์ สิงหเสม ผู้เป็นมารดา ที่เป็นแรงบันดาลใจ ให้อดทน ไม่ท้อถอย ฝ่าฟันอุปสรรค ให้กำลังใจ ดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ให้ความรัก ความอบอุ่น ให้โอกาส ให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้บรรลุความสำเร็จในการศึกษา รวมทั้งญาติพี่น้องหลายท่านที่มีได้กล่าวนาม ที่ช่วยเหลือเกื้อกูล ให้ดุष्ฎิณิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปี 2560

ภูริทัต สิงหเสม

53810293: สาขาวิชา การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา;

ปร.ด. (การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา)

คำสำคัญ: การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์/ แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์/ ผลกระทบจาก การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์/ วิธีการจัดการผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์
 ฤทธิ์ทัต สิงหเสม: แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด

(AN INVESTIGATION OF THE PATTERN OF EMOTIONAL ABUSE AMONG THAI JUVENILE DELINQUENTS) คณะกรรมการควบคุมดัชนีพนธ์: ม.ร.ว. สมพร สุทัศนีย์, ค.ด., เสรี ชัดเข้ม, ค.ด. 266 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

ครอบครัวเป็นจุดกำเนิดที่สำคัญของปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย การวิจัยนี้ศึกษาเรื่องแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิดด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบทฤษฎีฐานรากตามแนวคิดของ Charmaz (2014) วัตถุประสงค์หลักของการวิจัย คือ สร้างแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนชายก่อนเข้าในศูนย์ฝึก และอบรมเด็กและ เยาวชนชาย วัตถุประสงค์รองของการวิจัย มีดังนี้ 1) สำรวจรูปแบบการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของ เยาวชนชายก่อนเข้าในศูนย์ฝึกฯ 2) ทำความเข้าใจผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในอดีต ของเยาวชนชายก่อนเข้าในศูนย์ฝึกฯ และ 3) ศึกษาวิธีการจัดการผลกระทบต่ออารมณ์และจิตใจในอดีต ของเยาวชนชายจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ โดยผู้วิจัยฝังตัวเป็นนักจิตวิทยาในศูนย์ฝึกและอบรม เด็กและเยาวชนชาย ผู้เข้าร่วมวิจัย คือ เยาวชนชายไทยที่กระทำผิด จำนวน 15 คน ใช้วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล 3 วิธี ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์เอกสาร และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งสิ้นประมาณ 6 เดือน

ผลการวิจัยปรากฏว่า การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์มี 5 รูปแบบ ได้แก่ การล่วงละเมิด ด้วยวาจา การล่วงละเมิดทางร่างกาย การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ การละเลยทอดทิ้ง และการแสดง พฤติกรรมเชิงลบ โดยการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ทำให้เกิดผลกระทบ ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ผลกระทบทางตรงเกิดขึ้นได้ทันทีและสามารถเห็นได้ชัดเจนที่สุด แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านร่างกาย และด้านอารมณ์และความรู้สึก ส่วนผลกระทบทางอ้อมจะไม่แสดงออกกับเยาวชนแบบทันทีทันใด เยาวชนตัดสินใจเลือกวิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ทั้งสิ้น 10 วิธี ได้แก่ วิธีการหลีกเลี่ยงไปให้พ้น วิธีการนิ่งเฉยและนิ่งเงียบ วิธีการยินยอมโดยไม่เต็มใจ วิธีการต่อต้าน และฝ่าฝืน วิธีการประชดชีวิต วิธีการไม่เชื่อฟังและไม่ปฏิบัติ วิธีการระบายอารมณ์กับผู้อื่น วิธีการ สำนึกผิดและปรับปรุงตัว วิธีการอธิบายเหตุผลและรับแก้ปัญหา และวิธีการต่อสู้เพื่อป้องกันตัวเอง

53810293: MAJOR: RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE;
Ph.D. (RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE)

KEYWORDS: EMOTIONAL ABUSE, PATTERN OF EMOTIONAL ABUSE, EMOTIONAL ABUSE
IMPACT, PROCEDURE TO MANAGE EMOTIONAL ABUSE IMPACT

PHURITHAT SINGHASEM: AN INVESTIGATION OF THE PATTERN OF EMOTIONAL
ABUSE AMONG THAI JUVENILE DELINQUENTS. ADVISORY COMMITTEE: M.R. SOMPORN
SUDHASANI, Ph.D., SEREE CHADCHAM, Ph.D. 266 P. 2017.

The family is the principal cause of emotional abuse for Thai male juvenile. This research concerning the pattern of emotional abuse among Thai juvenile delinquents was a qualitative investigation based on Charmaz's grounded theory (2014). The main objective was to establish the pattern of emotional abuse among Thai male juvenile delinquents; sub-objectives were: 1) to explore the type of emotional abuse among Thai male juvenile delinquents; 2) to understand the impact of previous emotional abuse; and 3) to determine how to manage the impact of previous emotional and psychological abuse of Thai male juvenile. The researcher was a psychologist at the Juvenile Vocational Training Center for Boys. Fifteen male juvenile delinquents enrolled in the study. The process of collecting data, lasting over six months, utilized three techniques: in-depth interviews, documentary analysis, and participative observation.

The results were as follows: exploration indicated that there were five types of emotional abuse: verbal abuse, physical abuse, right and freedom restriction, neglect, and expression of negative behaviors. The impact of emotional abuse occurred directly and indirectly, with direct impact displayed immediately and vividly. Direct impact could be divided into two kinds: 1) physical impacts and 2) emotion and feeling. On the other hand, the indirect impact of emotional abuse did not display immediately. The participants used ten ways to manage impacts: avoiding, acquiescence, submissive, resistance, self-destruction, disobedience, outburst of emotion, feeling guilty and self-improve, behavior modification, and fighting for self-protection.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย	4
วัตถุประสงค์หลักของการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์รองของการวิจัย.....	4
แนวคิดในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 สภาพของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย.....	9
ประวัติความเป็นมาของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย.....	9
โครงสร้างการทำงาน	9
หน้าที่ความรับผิดชอบ.....	11
ภารกิจของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย.....	13
ระบบการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนชาย.....	14
โครงการกิจกรรมและวิธีปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนชาย.....	17
การจัดระบบการฝึกอบรมและการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูตามระดับความเสี่ยง.....	17
ระยะเวลาการฝึกอบรมตามโปรแกรมการฝึกอบรม.....	17
ขั้นตอนตามโปรแกรมการฝึกอบรม.....	18
กิจกรรมหลักที่จัดขึ้นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย.....	19
ลักษณะการฝึกเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด.....	20
3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
ตอนที่ 1 องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องระหว่างอาารมณกับสมองของมนุษย์.....	22
ตอนที่ 2 ทฤษฎีปัญญาทางสังคม.....	30
ตอนที่ 3 พัฒนาการวัยรุ่น.....	34
ตอนที่ 4 องค์ความรู้เกี่ยวกับการถูกล่วงละเมิดทางอาารมณ.....	41
ตอนที่ 5 องค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทางทฤษฎีฐานราก.....	42
ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการถูกล่วงละเมิดทางอาารมณ.....	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
ขั้นตอนที่ 1 การออกแบบการวิจัย.....	65
ขั้นตอนที่ 2 การเลือกพื้นที่ในการวิจัย	66
ขั้นตอนที่ 3 การเตรียมตัวก่อนลงพื้นที่	67
ขั้นตอนที่ 4 การลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
ขั้นตอนที่ 5 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย	72
ขั้นตอนที่ 6 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78
ขั้นตอนที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูล	88
ขั้นตอนที่ 8 การตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของงานวิจัย.....	98
5 ภูมิหลังเยาวชนคนไทยที่กระทำผิด.....	103
ตอนที่ 1 ภาพรวมข้อมูลของผู้เข้าร่วมวิจัย	103
ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้เข้าร่วมวิจัยแต่ละราย.....	105
6 ผลการวิจัย.....	140
ตอนที่ 1 แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมของเยาวชนไทยที่กระทำผิด.....	140
ตอนที่ 2 ผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมของเยาวชนที่กระทำผิด.....	165
ตอนที่ 3 วิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรม.....	176
7 สรุปและอภิปรายผล	186
สรุปผลการวิจัย	187
อภิปรายผลการวิจัย.....	193
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	201
ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป	202
บรรณานุกรม.....	204
ภาคผนวก.....	211
ภาคผนวก ก	212
ภาคผนวก ข	223
ภาคผนวก ค	235
ภาคผนวก ง.....	245
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	265

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3-1 องค์ประกอบทางอารมณ์.....	24
4-1 รายละเอียดเวลาจัดกิจกรรมศิลปะ โครงการ “ศิลปะเพื่อพัฒนาเยาวชน More Than Art”	74
4-2 กำหนดวันเวลาการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เข้าร่วมวิจัย.....	79
4-3 ตัวอย่างแบบบันทึกการถอดความและการให้รหัสเบื้องต้น	89
4-4 ตัวอย่างการจำแนกหมวดหมู่ย่อยและหมวดหมู่มโนทัศน์.....	90
4-5 ตัวอย่างการตรวจสอบแหล่งเวลา	98
4-6 ตัวอย่างการตรวจสอบแหล่งสถานที่	99
4-7 ตัวอย่างการตรวจสอบแหล่งบุคคล	99
5-1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมวิจัย	104
6-1 ข้อมูลแสดงจำนวนเยาวชนที่เคยถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในรูปแบบต่าง ๆ	165
6-2 สรุปวิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชน.....	178

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2-1 แผนภาพแสดงโครงสร้างการบริหารงานศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย	11
3-1 ประเภทของอารมณ์ตามแนวคิด Plutchik	26
3-2 ระบบสมองที่มีต่ออารมณ์ตามทฤษฎี Cannon-Bard	30
3-3 ผังแสดงการมีอิทธิพลเกี่ยวข้องกันระหว่างพฤติกรรม บุคลิกลักษณะของบุคคล และสภาพแวดล้อม.....	30
3-4 กระบวนการทางปัญญา 4 ขั้นตอนการเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ	33
3-5 กระบวนการออกแบบเชิงระบบของทฤษฎีฐานราก	46
3-6 กระบวนการออกแบบเชิงปรากฏการณ์เกิดใหม่.....	48
3-7 กระบวนการออกแบบเชิงสร้างขึ้นมาใหม่	50
3-8 กระบวนทัศน์ “6 C” สำหรับปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทันเวลา	53
3-9 กระบวนการวิจัยทฤษฎีฐานราก โดยวิธีการสร้างขึ้นมาใหม่	54
3-10 องค์ประกอบการประเมินคุณภาพงานวิจัยการสร้างทฤษฎีฐานราก	59
4-1 ผู้วิจัยกล่าวแนะนำตัว ทักทายเยาวชนบริเวณหน้าเสาธงหลังจากเคารพธงชาติ.....	70
4-2 ผู้วิจัยกล่าวแนะนำตัวต่อที่ประชุมบุคลากรและเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฝึกฯ.....	70
4-3 สภาพบรรยากาศในการทำงาน.....	71
4-4 การตรวจสอบการบำบัดด้านจิตวิทยาจากแฟ้มสรุปสถิติทางจิตวิทยาและ แผนการฝึกอบรม	73
4-5 เยาวชนกำลังทำกิจกรรมระบายสีน้ำสะท้อนความรู้สึก	75
4-6 ขั้นตอนการคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย.....	77
4-7 บรรยากาศการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เข้าร่วมวิจัย	81
4-8 ออกกำลังกายร่วมกับผู้เข้าร่วมวิจัยในช่วงเย็น.....	82
4-9 ตัวอย่างแผนผังสถานที่เกิดเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์.....	84
4-10 กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยภายในศูนย์ฝึกฯ.....	88
4-11 ขั้นตอนการเลือกรหัสเป็นแกนโดยใช้แผนผังช่วยในการวิเคราะห์เชิงกระบวนทัศน์	91
4-12 ขั้นตอนการสร้างโครงเรื่อง (Story Line) จากเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์..	93
4-13 กระบวนการเขียนรายงานการวิจัยแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์	94
4-14 กระบวนการตรวจสอบและเติมเต็มข้อมูลรายงานการวิจัยแบบแผนการถูกล่วง ละเมิดทางอารมณ์.....	95
4-15 ภาพรวมของกระบวนการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลแบบแผนการถูกล่วงละเมิด ทางอารมณ์	97
4-16 กระบวนการดำเนินการวิจัยอย่างเป็นองค์รวมเพื่อสร้างแบบแผนการถูกล่วงละเมิด ทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำความผิด	102
6-1 แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำความผิด	141

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
6-2	ลักษณะแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ด้านวาจา	149
6-3	ลักษณะแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ด้านร่างกาย	154
6-4	ลักษณะแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ด้านการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ	157
6-5	ลักษณะแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์โดยการละเลยทอดทิ้ง	161
6-6	ลักษณะแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์โดยการแสดงพฤติกรรมเชิงลบ	164
6-7	ผลกระทบทางตรง จากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์	166
6-8	วงจรผลกระทบต่อร่างกายของเยาวชน	167
6-9	วงจรผลกระทบต่ออารมณ์และความรู้สึกของเยาวชน	168
6-10	ผลกระทบทางอ้อมจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์	169
6-11	วงจรการซึมซับพฤติกรรมจากเหตุการณ์ล่วงละเมิดทางอารมณ์	170
6-12	วงจรผลกระทบการแสดงพฤติกรรมและการกระทำออกมา	171
6-13	วงจรผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์จนกลายเป็นบุคลิกภาพ	172
6-14	วงจรผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์สู่ปัญหาครอบครัว	174
6-15	วงจรผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์นำไปสู่สังคมขาดความสงบสุข	176
6-16	แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด	185

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เยาวชน คือ ความหวังของประเทศชาติ เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและมีความสำคัญของครอบครัว ชุมชน สังคม ชาติและประชาคมโลก ที่สำคัญยิ่งคือจะเป็นกลุ่มพลังสืบสานความอยู่รอดของชาติในสังคมโลก รัฐบาลของทุกประเทศเห็นความสำคัญของการพัฒนาเยาวชนให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และการแสดงออกของการอยู่ร่วมกันในสังคม

เยาวชนในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ฮอรโมน การเจริญเติบโต และความเป็นผู้ใหญ่ที่มีความมั่นคงทางจิตใจ โดยผ่านกระบวนการพัฒนาการด้านต่าง ๆ รวมไปถึงการมีเอกลักษณ์ของตนเอง (Identity) การมีอิสระ (Independence) และการมีมโนธรรมขั้นเคารพกฎเกณฑ์ของสังคม (Conscience) ตลอดจนสามารถมีความรักความผูกพันกับเพื่อนและผู้อื่นอย่างเหมาะสม (Intimacy) ถือว่าเป็นวัยพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่ง วัยรุ่นกำลังเติบโตไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ กำลังเจริญเติบโตทั้งในทางสรีระร่างกายและจิตใจ เป็นวัยเร่งสร้างสุขนิสัย เร่งปรับตัว เร่งทางวิชาการ และเริ่มเลือกอาชีพ มีความต้องการที่จะพึ่งพาตนเอง จึงทำให้บางครั้ง วัยรุ่นมักจะฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในครอบครัว ไม่เห็นด้วยกับพ่อแม่ ทั้ง ๆ ที่ยังคงต้องการความสนใจจากพ่อแม่อยู่ ทั้งนี้เพราะต้องการความเป็นอิสระนั่นเอง (ศรีประภา ชัยสินธพ, 2557, หน้า 1)

การพัฒนาเยาวชนจึงเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า เนื่องจากเยาวชนเปรียบเสมือนต้นกล้าที่เติบโตเป็นไม้แกร่ง ต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่ ใส่ปุ๋ย ให้อาหาร เป็นอย่างดี เช่นเดียวกับเยาวชนที่ต้องได้รับการเอาใจใส่ ปลูกฝังและอบรมเลี้ยงดูให้เป็นคนดี มีความรู้ และมีความสุข จะต้องมีความพร้อมด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการเตรียมพร้อมด้านคุณภาพของเยาวชน จะต้องได้รับการพัฒนา ให้ดีและมีคุณภาพสูง ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากองค์กรภาครัฐ องค์กรเอกชน สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา ชุมชน สื่อมวลชนและทุกภาคส่วนร่วมรับผิดชอบ ในการพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพและศักยภาพเพื่อให้เยาวชนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2558, หน้า 1) เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559 ซึ่งมาตรการสำคัญและเร่งด่วนที่ประเทศไทยต้องเร่งหาแนวทางป้องกัน แก้ไขตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 คือ ยุทธศาสตร์ด้านครอบครัว การเสริมสร้างครอบครัวให้มีเวลาเลี้ยงดูบุตรที่มีคุณภาพ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2559, หน้า 2)

จากการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษ (United Nations General Assembly Special Session on Children: UNGASS) กำหนดให้ประเทศสมาชิกจัดทำแผนพัฒนาเด็ก โดยมีสาระสำคัญในแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 คือ การพัฒนาและคุ้มครองเด็ก 4 ประการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมคุณภาพชีวิต 2) จัดการศึกษาที่มีคุณภาพ 3) ปกป้องเด็กจากการถูกละเมิด และความรุนแรง และ 4) ต่อต้านเชื้อเอชไอวี ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้สำรวจปัญหาเยาวชนไทย ปี พ.ศ. 2557 พบว่า ปัญหาที่เกิดกับเด็กและเยาวชนไทย คือ

1) การถูกล่วงละเมิดทางร่างกาย 2) การถูกล่วงละเมิดทางเพศ 3) การทอดทิ้งทางร่างกาย และ 4) การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ส่วนใหญ่สังคม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมักจะให้ความสนใจ และสนใจกับการแก้ปัญหา การถูกรังแกทางร่างกาย และด้านจิตใจ เน้นเฉพาะการเยียวยาบรรเทาการได้รับความเจ็บปวดทางร่างกายเท่านั้น แต่ละเลยไม่ใส่ใจกับการแก้ปัญหาด้านการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์หรือทำให้เด็กเกิดความเจ็บปวดทางด้านจิตใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557, หน้า 1) การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์มักจะได้รับผลกระทบ จากการกระทำของบุคคลในครอบครัวและคนในสังคมทั้งการกระทำทางร่างกายและจิตใจ โดยคนส่วนใหญ่จะเน้นเฉพาะการได้รับความเจ็บปวดทางร่างกายเท่านั้น

การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ (Emotional Abuse) จึงเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งที่ทุกคนควรให้ความสนใจ และแก้ไขอย่างจริงจัง เพราะการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์เป็นการถูกทำร้ายทางอารมณ์ทั้งที่ตั้งใจ และไม่ได้ตั้งใจ เป็นผลกระทบจากการกระทำของบุคคลแวดล้อมรอบข้างในครอบครัว เพื่อน ญาติ คนในสังคม ฯลฯ ซึ่งเป็นการทำร้ายกันโดยไม่ทันตั้งตัว ทั้งผู้ละเมิดและผู้ถูกละเมิดส่วนใหญ่การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ มักจะถูกมองข้ามไป และไม่ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหานี้ ซึ่งแท้ที่จริงแล้วการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เกิดขึ้นพร้อมกับการถูกทำร้ายร่างกายหรือการถูกล่วงละเมิดทางเพศ โดยเฉพาะการถูกล่วงละเมิดทางเพศนำไปสู่การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ที่สำคัญยิ่ง การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์จึงเป็นอันตรายต่อชีวิต และเป็นการทำร้ายบุคคลได้ทั้งทางตรงและทั้งทางอ้อมเช่นเดียวกัน (Gregory, 2009, p. 111) ดังนั้น การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในเยาวชนจึงมีอันตรายมาก ซึ่งจะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในระยะยาว อาทิ อากาการซึมเศร้า อากาการหวาดกลัว เป็นต้น และยังส่งผลเสียต่อพฤติกรรมภายนอกของเยาวชน อาทิ พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมต่อต้านสังคม และพฤติกรรมแยกตัวเองออกจากสังคม เป็นต้น

Martin (2012, p. 7) กล่าวว่า การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชน และการถูกทารุณทางคำพูดที่ก้าวร้าวจากแม่ว่า มีความเสี่ยงต่อการพัฒนาสมองของเยาวชน ทำให้เยาวชนมีบุคลิกภาพแบบหลงตัวเอง (Narcissistic Personality) อารมณ์โกรธเกรี้ยว รุนแรง และมีบุคลิกภาพแบบหวาดระแวงสูงกว่าเยาวชนคนอื่น ถึงขั้นเกิดปัญหาทำร้ายผู้อื่นหรือถึงขั้นเป็นอาชญากรได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Sara (2015, p. 1) กล่าวไว้ว่า การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในเยาวชนส่งผลกระทบต่อที่รุนแรงหลาย ๆ ด้าน ทั้งต่อร่างกายและจิตใจ เยาวชนจะมีปฏิกิริยาทางด้านจิตใจต่อประสบการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เช่น รู้สึกว่าตนเองถูกคุกคาม ไม่ปลอดภัย และเยาวชนมีแนวโน้มจะแสดงความโกรธง่าย หงุดหงิดง่าย วิตกกังวล ซึมเศร้า อยากฆ่าตัวตาย ตีดยาเสพติด การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชน จะนำมาสู่ปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการกระทำผิดในสังคม

จากปัญหาและสภาพการณ์ที่ผ่านมา ปัญหาการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เริ่มได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้น เพราะการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางด้านทักษะทางอารมณ์ และสติปัญญาของเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถูกทอดทิ้งจากครอบครัวและการละเลยไม่สนใจของผู้ปกครองต่อเยาวชน ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการแสดงทางอารมณ์ของเยาวชนให้มีปัญหาได้ (Glaser, 2002, p. 7)

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเยาวชน (Convention on the Right of the Child) พิจารณาว่าตามหลักการที่ประกาศในกฎบัตรสหประชาชาติ ยอมรับในศักดิ์ศรีแต่เกิดและสิทธิที่เท่าเทียมกันของมนุษย์ ซึ่งไม่อาจเพิกถอนได้ของสมาชิกทั้งปวงของมวลมนุษยชาติ นั้น เป็นรากฐานของเสรีภาพ

ความยุติธรรม และสันติภาพโลก และประชาชนแห่งสหประชาชาติ ได้ยืนยันถึงสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และศักดิ์ศรี รวมทั้งคุณค่าความเป็นมนุษย์ โดยสหประชาชาติได้ประกาศในปฏิญญาสากลว่า เยาวชนมีสิทธิที่จะได้รับการดูแล และการช่วยเหลือเป็นพิเศษ ดังนั้นเมื่อเยาวชนถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ถูกทอดทิ้ง ถูกกระทำความรุนแรงทั้งทางกาย วาจา ดุด่า ใช้อภัยคำรุนแรงหรือไม่เหมาะสม โดนเปรียบเทียบกับคนอื่นที่ดีกว่า จากบุคคลในครอบครัว อาทิ บิดามารดา ญาติ คนในสังคม ฯลฯ ก็เสมือนว่าครอบครัวและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนได้ลงมือกระทำความผิดกฏของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กนี้ด้วย (กระทรวงการต่างประเทศ, 2558, หน้า 1)

ในประเทศไทยเยาวชนที่กระทำความผิด ซึ่งมีอายุ 7 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ นับวันจะมีปริมาณ และลักษณะความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากสถิติการกระทำความผิดของเยาวชนประจำปี พ.ศ. 2557 รายงานว่า สถานการณ์เยาวชนมีความรุนแรงมาก ทั้งปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ก้าวร้าว เกเร และปัญหาความรุนแรงอื่น ๆ ปรากฏว่า ประเทศไทยมีจำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนอายุ 15 ปี ขึ้นไป เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และยังพบอีกว่า เยาวชนอายุระหว่าง 15-18 ปี คือ ระยะเวลาอันตราย และเป็นช่วงอายุของเยาวชนที่กระทำผิดมากที่สุด (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2557, หน้า 4)

เยาวชนที่กระทำความผิด และศาลมีคำสั่งให้เข้ารับการฝึกอบรมอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหลายแห่งทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย อาทิ จังหวัดราชบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดเชียงใหม่ ฯลฯ แต่ผู้วิจัยเลือกศึกษาที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย จังหวัดสมุทรปราการ เนื่องจากมีสัดส่วนจำนวนของเยาวชนที่กระทำความผิด และถูกดำเนินคดีมากที่สุดในประเทศไทย และเคยผ่านเหตุการณ์ถูกกระทำโดยวิธีการต่าง ๆ มาในอดีตเป็นจำนวนมาก อาทิ ถูกทำร้ายร่างกาย ทะเลาะวิวาท ทารุณกรรม เป็นต้น (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2557, หน้า 16)

ภายหลังการพิจารณาคดีเสร็จสิ้น เยาวชนที่กระทำความผิดและศาลมีคำสั่งพิพากษา หรือคำสั่งให้เข้ารับการฝึกอบรมอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย จากนั้นเยาวชนชายจะถูกส่งต่อไปบำบัดฟื้นฟู ตามสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อดูแล เยียวยา รักษา ทั้งทางสภาพทางกาย และสภาพจิตใจ ให้กลับสู่สภาวะปกติ อีกทั้งยังเยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย มาจากหลากหลายพื้นที่และมีความหลากหลายทั้งทางด้านอัตลักษณ์ท้องถิ่น ด้านศาสนา ด้านประเพณี และด้านวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2557, หน้า 1)

อีกทั้งยังมีผู้ให้ความสนใจศึกษาการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไม่มากนัก ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านมายังไม่เคยศึกษาเจาะลึกไปยังผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนชาย ดังนั้น ผู้วิจัยเลือกศึกษาแบบการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นในเยาวชนชายที่กระทำความผิด เพื่อสร้างแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในอดีตที่ผ่านมา ให้เห็นภาพแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนที่กระทำความผิดในบริบทสังคมไทย อีกทั้งศึกษาผลกระทบ และวิธีการจัดการผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนที่กระทำความผิด ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory Study) ซึ่งเป็น การศึกษาจากมุมมอง และการให้ความหมายของเยาวชนที่อยู่ในเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรม ในอดีตที่ผ่านมาจากวิธีการที่หลากหลาย จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ในสังคมไทย ค่อย ๆ ยกระดับจากข้อมูลที่หลากหลายไปสู่รูปธรรม เพื่อสร้างแบบแผนการถูกล่วงละเมิด ทางอาชญากรรม และเติมเต็มความรู้ทางด้านสรีรวิทยาทางอาชญากรรม โดยใช้วิธีการแบบทฤษฎีฐานราก เป็นวิธีการค้นหาเพื่อให้คำอธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของอาชญากรรม ที่มีสาเหตุมาจากเหตุการณ์ ต่าง ๆ ที่เยาวชนได้รับผลกระทบมาจากอดีตในระดับลึก อธิบายให้เห็นแบบแผนการถูกล่วงละเมิด ทางอาชญากรรม เชื่อมโยงถึงผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมของเยาวชน จนกระทั่งปรับสู่ เงื่อนไขที่ชัดเจนขึ้นในผลกระทบที่เกิดขึ้นกับกระบวนการจัดการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมของเยาวชนไทย

ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย จะนำไปประยุกต์เป็นแนวทางในการช่วยเหลือเยาวชนให้เติบโต เป็นไปตามพัฒนาการทางอาชญากรรมได้อย่างเต็มศักยภาพ การศึกษานี้จะกระทำภายใต้ความซับซ้อน ทางด้านอาชญากรรม และจิตใจของเด็กและเยาวชนในอดีต เพื่อขยายความรู้ความเข้าใจถึงรูปแบบ การถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรม และเตือนสติสังคม คนใกล้ชิดเยาวชนให้หยุดทำร้ายเยาวชน เนื่องจาก ผู้วิจัย เห็นว่า พฤติกรรมการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมของเยาวชนไทยที่เกิดขึ้นนี้ ทวีความรุนแรง มากขึ้น ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเยาวชนในสังคมโดยรวม นอกจากนี้จะนำผลที่ได้รับจาก การวิจัยมาสร้างความเข้าใจในแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมตามบริบทของสังคมไทย ตลอดจนกำหนดนโยบายการบริหาร ป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู และพัฒนาเยาวชนในประเทศไทยได้ อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ อันจะ ช่วยให้เยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชาติได้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี ดำรงชีวิตอยู่กับครอบครัว สังคมได้อย่างมีความสุขสงบต่อไป

คำถามการวิจัย

1. รูปแบบการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมของเยาวชนชายก่อนเข้าในศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชนชายในบริบทไทยเป็นอย่างไร
2. ผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมของเยาวชนชายก่อนเข้าในศูนย์ฝึกและ อบรมเด็กและเยาวชนชายเป็นอย่างไร
3. เยาวชนมีวิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมอย่างไร

วัตถุประสงค์หลักของการวิจัย

1. สร้างแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมของเยาวชนชายก่อนเข้าในศูนย์ฝึกและ อบรมเด็กและเยาวชนชาย

วัตถุประสงค์รองของการวิจัย

1. สสำรวจรูปแบบการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมของเยาวชนชายก่อนเข้าในศูนย์ฝึกและ อบรมเด็กและเยาวชนชาย
2. ทำความเข้าใจผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมในอดีตของเยาวชนชาย ก่อนเข้าในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

3. ศึกษาวิธีการจัดการผลกระทบต่ออารมณ์ และจิตใจในอดีตของเยาวชนชายจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ก่อนเข้าในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

แนวคิดในการวิจัย

1. สมมติฐานเชิงปรัชญา (Philosophical Assumption) เป็นการจำลองสมมติฐานและมโนทัศน์ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย กล่าวคือ ผู้วิจัยใช้กระบวนทัศน์แบบธรรมชาติ (Naturalistic Paradigm) ซึ่งเป็นรากฐานของการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยเชื่อว่าธรรมชาติของความจริงหรือความรู้เป็นสิ่งที่ถูกสร้าง ขึ้นมา อาจจะมีหลากหลาย มีคุณสมบัติเป็นอัตวิสัยขึ้นอยู่กับบริบท ดังนั้นจึงมีลักษณะจำเพาะเจาะจง ผู้รู้กับสิ่งที่ถูกรู้มีปฏิสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกันและกัน เริ่มต้นจากข้อมูลและจบลงด้วยทฤษฎีที่เป็นคำอธิบายสำหรับเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ โดยวิธีการทางทฤษฎีฐานรากไม่เริ่มต้นด้วยกรอบแนวคิดทฤษฎีหรือสมมติฐานที่มีอยู่ก่อน แต่ทฤษฎี และสมมติฐานเป็นเป้าหมายของการวิจัยจะถูกสร้างขึ้น หลังจากที่ผู้วิจัยได้เริ่มทำการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว

2. แนวคิดการออกแบบเชิงโครงสร้าง (Constructivist Design) ของ Edmonds and Kennedy (2013, p. 118) ที่เริ่มต้นจากเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับเยาวชน ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ผ่านมา โดยใช้มุมมอง ค่านิยม ความเชื่อ ความรู้สึกของนักวิจัย นำมาสู่การสร้างมโนทัศน์ (Concept) การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชน ซึ่งช่วยเป็นฐานให้เกิดความไวเชิงทฤษฎีในการตรวจสอบความแตกต่าง และความสอดคล้องกับเหตุการณ์จริงที่ศึกษา ผู้วิจัยไม่ได้กำหนดมโนทัศน์ไว้ล่วงหน้าระหว่างการจำแนกข้อมูลแต่ละเหตุการณ์และสำรวจสถานการณ์แกนหลัก ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อม ๆ กัน จนถึงกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่เข้มงวด เน้นกระบวนการรวบรวมข้อมูลและลงรหัสเบื้องต้น เพื่อกำหนดจุดสำคัญ นำไปสู่การกำหนดรหัสเป็นแกน และเชื่อมโยงกับรหัสแกนหลักเรื่อย ๆ จากนั้นจะเลือกรหัสเป็นแกนและเชื่อมโยงประสาน และเชื่อมโยงรหัสจากแกนของเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ จนเกิดการสร้างแบบจำลองทางทฤษฎีฐานราก

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้แบบแผนใหม่เกี่ยวกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนในบริบทสังคมไทย เพื่อนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ในการอธิบายการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

2. เข้าใจผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนในบริบทสังคมไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางป้องกันปัญหาสุขภาพจิตของเยาวชน

3. นำรูปแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ วิธีการจัดการผลกระทบต่ออารมณ์ และจิตใจจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชน ไปเผยแพร่แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ

4. ใช้เป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับนักวิจัย นักวิชาการ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ นิสิต นักศึกษา และผู้ที่สนใจเรื่องการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย

5. ใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบายบริหาร ดูแลช่วยเหลือ ป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟูเยาวชนในสังคมไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่วิจัย ศึกษาเฉพาะเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย ที่ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 100 หมู่ที่ 14 ซอยเทศบาลบางปู 119 ถนนสุขุมวิท ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ภายใต้การกำกับดูแลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม ที่มีหน้าที่หลักในการดูแลเยาวชนที่กระทำความผิดให้มีระเบียบวินัย และความประพฤติที่ถูกต้อง เตรียมความพร้อมเพื่อนำเยาวชนกลับสู่ครอบครัวและสังคม
2. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชน ดังนี้
 - 2.1 แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชน
 - 2.2 ผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชน
 - 2.3 วิธีการจัดการผลกระทบต่ออารมณ์และจิตใจของเยาวชนจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ที่เกิดขึ้นกับเยาวชนในอดีต
3. ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น และทำความเข้าใจกับเยาวชนที่กระทำความผิดในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย เป็นเวลา 3 เดือน ต่อจากนั้น จึงเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมกับวิเคราะห์ข้อมูล เป็นเวลา 6 เดือน จนสามารถสร้างข้อสรุปเชิงทฤษฎี และนำไปให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบและนำมาปรับแก้เป็นรายงานการวิจัย ในช่วงปีการศึกษา 2558-2559 กำหนดระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 9 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

อารมณ์ (Emotion) หมายถึง สภาวะการเปลี่ยนแปลงของความรู้สึกภายหลังได้รับการกระตุ้นหรือกระทบจากสิ่งเร้าภายนอกร่างกายและสิ่งเร้าภายในร่างกาย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในร่างกายของมนุษย์ ดังนี้ 1) องค์ประกอบทางสรีระร่างกาย (การตื่นตัวทางสรีระร่างกาย เช่น หัวใจเต้นเร็ว ชีพจรเต้นเร็ว) 2) องค์ประกอบทางปัญญา (ภาวะรู้สำนึกหรือกระบวนการทางปัญญา เช่น การรับรู้ การตีความ การคิด) 3) องค์ประกอบด้านความรู้สึก (ความหวั่นไหวทางความรู้สึก เช่น โกรธ ชอบ ไม่ชอบ ฟังพอใจ ไม่ฟังพอใจ) และ 4) องค์ประกอบทางพฤติกรรม (การแสดงออกทางพฤติกรรม เช่น สีหน้า ท่าทาง การกำมือแน่น ลูกขึ้นวีน)

การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ (Emotional Abuse) หมายถึง การที่บุคคลถูกกระทำอย่างโหดร้ายและรุนแรงซ้ำ ๆ การกระทำนั้นเกิดจากการใช้วาจา คำว่าที่รุนแรง ฯลฯ และได้รับการทำร้ายทางกาย เช่น การเยียนตี ฯลฯ รวมทั้งการได้รับการกระทำที่ทำให้ตนรู้สึกไร้ค่าหรือลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ เช่น การมองด้วยสายตาถูกเหยียดหยาม ฯลฯ ซึ่งส่งผลกระทบต่อร่างกาย อารมณ์และความรู้สึก

การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำความผิด (Emotional Abuse Among Thai Juvenile Delinquent) หมายถึง การที่เยาวชนไทยที่กระทำความผิดถูกกระทำอย่างโหดร้ายและรุนแรงซ้ำ ๆ การกระทำนั้นเกิดจากการใช้วาจา คำว่าที่รุนแรง เช่น การถูกดูด่า ด้วยถ้อยคำที่เหยียดหยามรุนแรง พุดถากถาง เยาะเย้ย ดูถูก พุดจาตุหมิ่น พุดเปรียบเทียบกับ ฯลฯ และได้รับการทำร้ายทางกาย เช่น การเยียนตี ถูกล่ามโซ่ กักขัง ทรมานกาย ฯลฯ รวมทั้งการได้รับการกระทำที่ทำให้ตนเองรู้สึกไร้ค่า หรือลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ เช่น การถูกมองด้วยสายตาถูกเหยียดหยาม ทั้งหมดนี้

เป็นการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ส่งผลกระทบต่อทำให้เยาวชนรู้สึกว่ามีคุณค่า ไม่มั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก ไม่เข้าร่วมสังคมกับผู้อื่น รู้สึกไร้ความสำคัญ มีปมด้อย รู้สึกหวาดกลัว โดดเดี่ยว รู้สึกอับอาย ฯลฯ

แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ (A Pattern of Emotional Abuse) หมายถึง รูปแบบความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ระหว่างการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์กับ อารมณ์ของเยาวชน รวมทั้งการจัดการกับผลกระทบหลังจากถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ที่แตกต่างกัน ไปตามแต่ละเหตุการณ์ที่เยาวชนเคยประสบมาก่อนในอดีต มีความสัมพันธ์ ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ที่รุนแรงในอดีต อย่างต่อเนื่อง ซ้ำๆ เป็นประจำ ทั้งที่เคยปะทะ เคยสัมผัส พบเอง ถูกกระทำเอง ได้ยินเองทั้งทางตรง และทางอ้อม ทำให้เกิดผลกระทบต่อจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก

แบบของล่วงละเมิดทางอารมณ์ (Type of Emotional abuse) หมายถึง ลักษณะของการล่วงละเมิดทางอารมณ์แบบต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับเยาวชนไทยที่กระทำผิด ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันออกไปตามแต่ละบุคคล ครอบครัว และสถานการณ์ที่เคยเผชิญมา

ผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชน (Emotional Abuse Impact) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก ความทุกข์ที่เกิดขึ้นตามมาทั้งหมด ภายหลังจากถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในอดีต ซึ่งเป็นผลกระทบได้ทั้งทางตรงและผลกระทบทางอ้อม อาจเป็น ผลที่เกิดขึ้นได้ทั้งเชิงบวก และเชิงลบ

วิธีการจัดการผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ (Procedure to Manage Emotional Abuse Impact) หมายถึง ความพยายามของเยาวชนในการแสดงออก เมื่อเผชิญกับ สถานการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ซึ่งวิธีการจัดการสามารถดำเนินการได้ทั้งทางบวก และทางลบ อาทิ การควบคุม ยับยั้งสภาวะอารมณ์ ปรับความคิด การลงมือกระทำ ความรุนแรง หลีกหนี หลีกเลี่ยง ฯลฯ โดยเยาวชนใช้ความเข้าใจ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของความรู้สึกที่เกิดขึ้น ภายหลังจากถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

การวิจัยทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory Research) หมายถึง วิธีวิทยารูปแบบหนึ่ง ของการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อนำเสนอเป็นข้อสรุปเชิงทฤษฎี โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ และวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อม ๆ กัน ใช้การเปรียบเทียบเพื่อจำแนกข้อมูลอย่างเป็นระบบ หาความสัมพันธ์ ระหว่างแนวคิดเหล่านั้น เพื่อกำหนดรหัสและการเปรียบเทียบรหัส มีการตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้อง โดยดำเนินการบูรณาการให้เข้ากับข้อมูลจริงในเหตุการณ์ กิจกรรม การกระทำหรือ การมีปฏิสัมพันธ์

การออกแบบเชิงโครงสร้าง (Constructivist Designs) หมายถึง กระบวนการศึกษาวิจัย เชิงคุณภาพ เน้นรูปแบบการสร้างความรู้ขึ้นมาใหม่ โดยการนำข้อมูลเข้าสู่กระบวนการเข้ารหัส เบื้องต้น กำหนดแนวคิดหลักจากการเชื่อมโยงจากข้อมูลที่มีความน่าสนใจ และหลากหลาย และเลือกรหัสจุดสำคัญที่มีความชัดเจน เด่นชัด หรือพบบ่อย ๆ จากการเปรียบเทียบ ข้อมูลที่ได้จากวิธีการเก็บ รวบรวม ข้อมูลจำนวนมาก เพื่อกำหนดเป็นรหัสแทน ให้เชื่อมโยงหมวดหมู่หลักและหมวดหมู่ย่อย จากข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อกำหนดคุณสมบัติที่มีความเฉพาะเจาะจง มีมิติที่หลากหลายของ

แต่ละหมวดหมู่ของ เหตุการณ์ เพื่อสร้างรหัสเชิงทฤษฎี และนำเสนอแบบแผนความสัมพันธ์ออกมา
เป็นแผนภาพ

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย (Juvenile Vocational Training Center for Boys)
หมายถึง หน่วยงานภาครัฐในกำกับดูแลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม
ที่ทำหน้าที่ควบคุม ดูแล บำบัด แก้ไข พัฒนาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด

บทที่ 2

สภาพของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

ประวัติความเป็นมาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายเป็นหน่วยงานที่ก่อตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 และเริ่มเปิดดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. 2495 ที่ตำบลลาดน้อย (สะพานเหล็ก) ต่อมาในปี พ.ศ. 2497 ได้ย้ายไปสร้างสถานที่แห่งใหม่ที่ถนนสรรพาวุธ แขวงบางนา ซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายในปัจจุบัน ซึ่งในขณะนั้นใช้ชื่อว่า “สถานฝึกและอบรม 16 ไร่” โดยเรียกตามจำนวนพื้นที่ที่เป็นที่ตั้ง สังกัดสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง กระทรวงยุติธรรม ต่อมา พ.ศ. 2517 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ได้เสด็จเยี่ยมสถานฝึกและอบรม 16 ไร่ และได้ประทานชื่อให้ใหม่ว่า “สถานฝึกและอบรม” ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนมาใช้ชื่อตามลักษณะงานการควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 15-18 ปี เป็นสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งตามมาตรา 275 บัญญัติให้แยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวงยุติธรรม และสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลในสังกัดของกระทรวงยุติธรรม และเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2545 ภายใต้แนวทางการปฏิรูประบบราชการ ได้ตราพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ด้วยการยกฐานะสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จึงได้ปรับชื่อใหม่เป็น “ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย”

โครงสร้างการทำงาน

ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงาน และปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้าง ให้ปฏิบัติราชการตามนโยบายระเบียบ และแบบแผนของทางราชการ และให้มีอำนาจมอบหมายให้ข้าราชการ และลูกจ้างปฏิบัติราชการนอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบ ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม การจัดโครงสร้างการบริหารงานศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย มีเจ้าหน้าที่รวมทั้งหมด 104 คน เพื่อการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ได้แบ่งโครงสร้าง การทำงานเป็น 4 กลุ่มงานด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี และเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสารบรรณ งานการเงิน งานพัสดุ งานรับตัวเด็กและเยาวชน จัดทำและจัดเก็บเกี่ยวกับทะเบียนประวัติเด็กและเยาวชน จัดทำบัญชี และจัดเก็บสิ่งของซึ่งเป็นทรัพย์สินส่วนตัวของเด็กและเยาวชนที่รับตัวเข้าใหม่ กำกับดูแลให้การปฏิบัติงาน

เป็นไปตามหมายศาล รวบรวมข้อมูล และสถิติการดำเนินงานต่าง ๆ ของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย ให้การต้อนรับ ประชาสัมพันธ์ และอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อ

2. กลุ่มงานพัฒนาพฤตินิสัย แบ่งเป็น 2 งาน ดังนี้

2.1 งานอภิบาล และการพินิจ รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลเด็กและเยาวชนในด้านการกินอยู่หลับนอน จัดหาสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันให้กับเด็ก และเยาวชน ดูแลเรื่องการรักษาสุขภาพอนามัย ความสะอาดของร่างกาย เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มและเครื่องนอน สังเกตศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรม และกำหนดแนวทางการแก้ไขเด็กและเยาวชน ตลอดจนอบรมบ่มนิสัย ด้านศีลธรรมจริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และมารยาทที่ดีงาม ควบคุมดูแลเด็กและเยาวชน ให้ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย รักษาความปลอดภัย และป้องกันการหลบหนีของเด็กและเยาวชน

2.2 งานการศึกษา และอบรมวิชาชีพ รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยการจัดการศึกษาให้เด็กและเยาวชนทั้งวิชาสามัญ วิชาชีพ ตลอดจนให้การอบรมบ่มนิสัยให้เด็กและเยาวชนประพฤติตนอยู่ในกรอบขอบเขตของศีลธรรม จริยธรรม เคารพกฎหมายบ้านเมือง มีมารยาทที่ดีงาม ให้คำปรึกษา เพื่อให้เด็กและเยาวชนเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม มีทักษะชีวิต เป็นคนที่มีคุณภาพทั้งกาย และจิตใจ สามารถอยู่กับครอบครัว ชุมชน และสังคม ได้อย่างปลอดภัย และมีความสุข

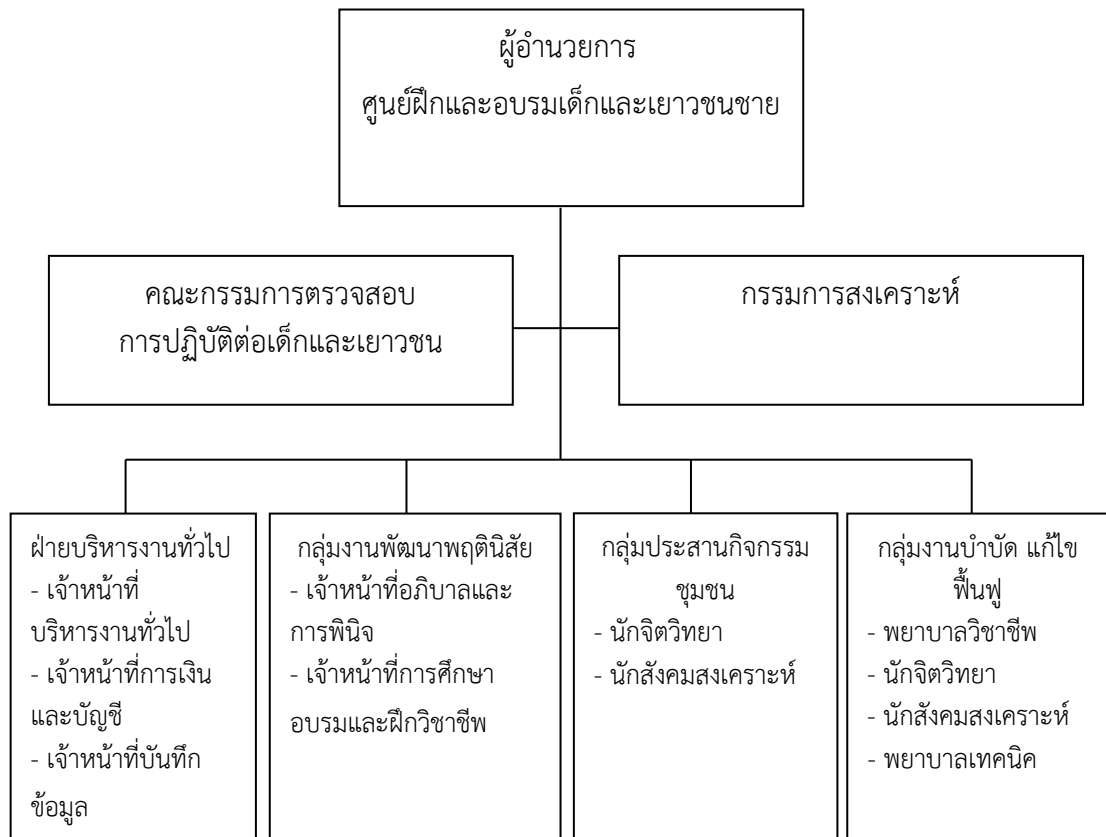
3. กลุ่มงานประสานกิจกรรมชุมชน ประกอบด้วยนักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์หน่วยงาน การประสานงานกับชุมชน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ให้มีส่วนร่วมในการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาเด็กและเยาวชน

4. กลุ่มงานบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู แบ่งเป็น 3 งาน ดังนี้

4.1 งานสังคมสงเคราะห์ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้การสงเคราะห์เด็กและเยาวชนระหว่างฝึกอบรม ให้การสงเคราะห์สิ่งของที่จำเป็น ให้การสงเคราะห์กรณีมีปัญหาเร่งด่วน ร่วมปฐมุนิเทศเด็กและเยาวชน การติดต่อผู้ปกครองหรือญาติของเด็กและเยาวชน การให้คำปรึกษา เป็นรายบุคคล จัดทำเรื่องขอลาเยี่ยมบ้าน จัดทำเรื่องขอลดโทษชั่วคราว ขอลดโทษก่อนกำหนด การพิจารณาดำเนินการตามคำร้องของเยาวชน และผู้ปกครองในทางที่เป็นคุณแก่เด็กและเยาวชน เช่น การขออนุญาตประกันตัวไปเรียนภายนอก เตรียมความพร้อมก่อนปล่อย การจัดทำงานให้เด็กและเยาวชน เมื่อได้รับการปล่อยตัวออกไป ปัจฉิมนิเทศ และการให้การสงเคราะห์หลังปล่อยตัว

4.2 งานจิตวิทยา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยา การวัดสติปัญญา การวัดบุคลิกภาพ การวัดความผิดปกติทางสมอง ให้คำแนะนำปรึกษาแก่เด็กและเยาวชน ที่มีปัญหา แนะนำแนวทางการเรียนแก่เด็กและเยาวชน จัดเด็กและเยาวชนให้เข้าเรียนหน่วยวิชาชีพ โดยจะดูจากบุคลิกภาพ และระดับสติปัญญาของเด็ก และเยาวชนแต่ละบุคคล จัดกิจกรรมฟื้นฟูทางจิต เช่น ดนตรีบำบัด ศิลปะบำบัด การฝึกสมาธิ จัดทำข้อมูลทางสถิติ จัดปฐมุนิเทศ และปัจฉิมนิเทศ

4.3 งานพยาบาล มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่เด็กและเยาวชน ที่เจ็บป่วย ป้องกันโรคติดต่อต่าง ๆ จัดการดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล ส่วนรวม และสิ่งแวดล้อม พิจารณาส่งเด็กและเยาวชนที่เจ็บป่วยไปรักษาต่อยังโรงพยาบาลภายนอก ดังแสดงในภาพที่ 2-1

ภาพที่ 2-1 แผนภาพแสดงโครงสร้างการบริหารงานศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

หน้าที่ความรับผิดชอบ

การฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้รับตัวไว้ฝึกอบรมภายใต้การควบคุม อภิบาลดูแล ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ด้วยการจัดการศึกษา และยกระดับพัฒนาวิชาสามัญ วิชาชีพ เสริมสร้างจริยธรรม ศิลธรรม วัฒนธรรมของชาติ และท้องถิ่น รักษาพยาบาล ส่งเสริมสุขอนามัย บำบัด แก้ไข ฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้การสงเคราะห์ และติดตาม ตลอดจนดำเนินการด้านกิจกรรมชุมชน และประสานความร่วมมือหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานเพื่อการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน โดยใช้กระบวนการศึกษา วิเคราะห์ การจำแนก และวางแผนการบำบัดให้เหมาะสมกับสภาพความจำเป็น และความสามารถของเด็กหรือเยาวชนเป็นรายบุคคล เพื่อเตรียมการกลับคืนสู่สังคมในประเทศไทยมีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั้งหมดจำนวน 19 แห่ง ดังนี้

1. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรูณา
2. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านปราณี
3. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านอุเบกขา

4. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านมุทิตา
5. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกาญจนาภิเษก
6. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านสิรินธร
7. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านบึง
8. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายพระนครศรีอยุธยา
9. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายเขต 1 จังหวัดระยอง
10. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายเขต 2 จังหวัดราชบุรี
11. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายเขต 3 จังหวัดนครราชสีมา
12. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายเขต 4 จังหวัดขอนแก่น
13. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายเขต 5 จังหวัดอุบลราชธานี
14. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายเขต 6 จังหวัดนครสวรรค์
15. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่
16. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายเขต 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี
17. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายเขต 9 จังหวัดสงขลา
18. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายเขต 9 จังหวัดสมุทรปราการ
19. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านจังหวัดลพบุรี

ส่วนด้านบทบาทของการเป็นหน่วยงานในการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมของเด็กเยาวชน ที่กระทำผิดนั้น ได้กำหนดให้ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายมีหน้าที่หลักในการฝึกและอบรม เด็กและเยาวชนที่ศาลเยาวชน และครอบครัวมีคำพิพากษาให้เข้ารับการฝึก และอบรม พร้อมทั้ง ทำการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรม โดยมีหน้าที่จัดให้เด็กเยาวชนดังกล่าวเข้ารับการฝึกอบรมตามระเบียบ ข้อบังคับของศูนย์ฝึกและอบรม แล้วทำการประเมินผลถึงความเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของเด็ก และเยาวชนผู้เข้ารับการฝึกอบรม และเสนอต่อผู้อำนวยการศูนย์เพื่อดำเนินการให้สิทธิประโยชน์ ต่าง ๆ แก่เด็กและเยาวชนคนดังกล่าว เช่น การเลื่อนชั้น ลาเยี่ยมบ้าน ลดวันฝึกอบรมหรือ พักการฝึกอบรม และในทางกลับกันพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนไม่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ก็สามารถลดชั้น งดการเยี่ยมบ้านไม่เกิน 2 เดือน งดการให้เข้าร่วมกิจกรรม หรือเปลี่ยนแปลง สิทธิประโยชน์ที่รับไปแล้วได้

นอกจากนี้ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย ยังมีบทบาทเกี่ยวกับการพิจารณาถึง เรื่องควบคุมตัวเด็กและเยาวชนไว้ฝึกต่อหรือไม่ หากในระหว่างฝึกและอบรม ศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชนชายเห็นว่าเด็กเยาวชนคนดังกล่าวไม่ควรที่จะถูกควบคุมตัวต่อไป ศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชนชาย จึงจะทำรายงานเสนอต่อศาลเพื่อขอปล่อยตัวเด็กและเยาวชนก่อนครบกำหนด ระยะเวลาขั้นต่ำตามคำพิพากษาได้ และเรื่องสงเคราะห์เด็กและเยาวชนผู้ที่พ้นจากการฝึกอบรม โดยศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย มีอำนาจกระทำการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน ผู้ที่พ้นจาก การฝึกอบรมแล้ว ได้ต่อเมื่อเด็กและเยาวชนผู้นั้นแสดงความประสงค์จะฝึกอบรมต่อ

การฝึกอบรมที่ดำเนินอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย มีการแบ่งการฝึกอบรม ไว้เป็น 3 ระยะ ตามจำนวนระยะเวลาที่เด็กอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย คือ ระยะสั้น จะฝึกอบรมเป็นเวลา 1-6 เดือน ระยะกลางจะฝึกอบรมเป็นเวลา 1-12 เดือน และระยะยาว

จะฝึกรวมเป็นเวลา 1-24 เดือน นอกจากนั้นในแต่ละระยะจะมีขั้นตอนในการฝึกรวมแบ่งย่อยลงไปอีก คือ ชั้นปฐมนิเทศ ชั้นการอบรม และชั้นเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยให้แก่เด็ก และเยาวชน สำหรับการออกไปเผชิญปัญหาที่สภาพแวดล้อมภายนอก อีกทั้งติดตามผลเมื่อเยาวชนกลับไปใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัว และสังคม

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายได้ใช้ระบบการคัดแยก เป็นระบบการคัดแยกเยาวชนชาย ประกอบด้วย ระบบเกรดกับระบบการจำแนกตามหลักสูตรของยาเสพติดโดยมีคณะกรรมการ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย นักจิตวิทยา หัวหน้ากลุ่มงานศึกษา และวิชาชีพ หัวหน้ากลุ่มงานอภิบาล และนักสังคมสงเคราะห์ ทำหน้าที่คัดเด็กและเยาวชนว่าควรอยู่เกรดใด การที่ต้องใช้ระบบการคัดแยกถึง 2 ระบบนั้น เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่ถูกส่งศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย มีการกระทำความผิดที่แตกต่างกัน ประกอบกับมักมีพฤติกรรมยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดรวมอยู่ด้วย จึงจำเป็นต้องนำ 2 ระบบมาใช้คัดแยกเด็ก และเยาวชนเพื่อเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู ซึ่งการจำแนกตามระบบเกรด มีไว้เพื่อการให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ แก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในศูนย์ฝึก และอบรมเด็กและเยาวชนชาย เช่น สิทธิในการเยี่ยมบ้าน การได้อยู่อาศัยแบบระบบเปิด เป็นต้น ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เด็กและเยาวชนที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ภารกิจของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย มีภารกิจในการรับตัวเด็กและเยาวชนที่ถูกศาลมีคำพิพากษา หรือคำสั่งให้ไว้ฝึกรวมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย อีกทั้งภารกิจการควบคุมอภิบาล ดูแลเด็กและเยาวชน ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ด้วยการจัดการศึกษา และยกระดับพัฒนาวิชาสามัญ วิชาชีพ เสริมสร้างจริยธรรม ศีลธรรม วัฒนธรรมของชาติ และท้องถิ่น รักษาพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพอนามัย กระบวนการพิเศษทางจิตวิทยาสังคม บำบัดใช้ระเบียบวินัยแก้ไข ฟื้นฟูพัฒนา สงเคราะห์สมรรถภาพเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด และที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้การสงเคราะห์ และติดตาม ตลอดจนดำเนินการประสานความร่วมมือด้านกิจกรรมชุมชน เพื่อการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน โดยใช้กระบวนการศึกษา วิเคราะห์ การจำแนก และวางแผนการบำบัดให้เหมาะสมกับสภาพความจำเป็น และความสามารถของเด็กหรือเยาวชน เป็นรายบุคคล เพื่อเตรียมการกลับคืนสู่สังคม ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อควบคุมตัว และให้การฝึกรวมเป็นไปตามคำสั่งของศาลหรือตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
2. เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการปฏิบัติต่อเด็ก และเยาวชน จะต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และหลักสิทธิมนุษยชน
3. เพื่อให้การศึกษาอบรม และฝึกวิชาชีพ การบำบัดแก้ไขฟื้นฟู กำหนดแนวทางในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู ตามสภาพปัญหา และความจำเป็น ตลอดจนการสงเคราะห์ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้เด็ก และเยาวชนได้สำนึกตนและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

4. เพื่อให้การบริหารจัดการภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องคำนึงถึงประโยชน์ของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ รวมทั้งบุคลากรทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชน

5. เพื่อให้การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ มีทักษะในการดำรงชีวิต มีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัว และผู้อื่นได้อย่างปกติสุข

6. เพื่อให้การศึกษาด้านวิชาสามัญ วิชาชีพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพ และใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต

ระบบการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนชาย

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่ส่งเสริม พิทักษ์ คุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันครอบครัว และชุมชน ตลอดจนดำเนินการด้านคดีอาญา คดีครอบครัว กำกับ ปกครอง และการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู ป้องกัน พัฒนา และสงเคราะห์ให้แก่เด็กและเยาวชน

กรณีที่เด็กและเยาวชนถูกตั้งข้อหาว่า กระทำความผิดโดยไม่ได้รับการประกันตัว จะต้องถูกควบคุมอยู่ในสถานแรกรับเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนั้น ๆ และถ้าศาลพิพากษาเด็กและเยาวชนนั้นว่า มีความผิด จะต้องส่งเด็กและเยาวชนไปฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายเขตต่าง ๆ ตามคำสั่งศาล

โครงสร้างของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ประกอบไปด้วยหน่วยงานหลัก อันเป็นสถานที่ในการควบคุมดูแล และฝึกอบรมเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด และถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลโดยให้การปรึกษา แก้ไข บำบัด และฟื้นฟู สงเคราะห์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม ให้การศึกษา การฝึกวิชาชีพต่าง ๆ ตลอดจนการจัดกิจกรรม กีฬาและนันทนาการ เพื่อสมรรถภาพร่างกายที่แข็งแรง และมีสุขภาพจิตที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งเด็กและเยาวชนสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย เป็นเด็กและเยาวชนที่มีความบกพร่องในพฤติกรรม ขาดการดูแลเอาใจใส่ในการดำเนินชีวิต ส่งผลให้เกิดโอกาสในการกระทำความผิดสูง ด้วยเหตุที่เด็กและเยาวชนมีปัญหาด้านพฤติกรรม ไม่สามารถควบคุมการดำเนินชีวิตให้เป็นปกติได้ในเรื่องของการศึกษา เด็กและเยาวชนไม่สามารถศึกษาเล่าเรียนในระบบได้ ในระหว่างการถูกควบคุมตัวให้ฝึกอบรม เด็กและเยาวชนจะได้รับการศึกษาสายสามัญ และการฝึกวิชาชีพต่าง ๆ การทำกิจกรรมบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูพฤติกรรมต่าง ๆ ตามโปรแกรมที่หน่วยงานนั้น ๆ กำหนด

ในปัจจุบันการจัดการเรียนสายสามัญ และการฝึกวิชาชีพในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย ใช้หลักสูตรการศึกษาและการฝึกวิชาชีพโดยคำนึงถึงความจำเป็นของการนำไปประกอบอาชีพภายหลังปล่อยตัว ซึ่งจำนวนหลักสูตรที่มีไม่สามารถตอบสนองความต้องการของเด็กและเยาวชนที่มีความถนัด และความสนใจที่แตกต่างกัน และในบางหลักสูตรไม่สามารถเปิดทำการเรียนการสอนได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวและตามมาตรา 38 วรรค 6 ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 อนุญาตให้เด็กและเยาวชนในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเด็ดขาดแล้ว ออกไปศึกษาในสถานศึกษาประเภทไปมานอกศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย ตามหลักสูตรที่เด็กและเยาวชนมีความสนใจ ถนัด สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ตามที่ผู้พิพากษาศาลเยาวชนแล้วแต่กรณีให้ความเห็นชอบแล้ว เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย ได้รับทางเลือกในการศึกษาสายสามัญ และการฝึกวิชาชีพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และได้รับประกาศนียบัตรการสำเร็จหลักสูตรการศึกษา ทั้งสายสามัญ และสายวิชาชีพที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะจากหน่วยงานของรัฐ เพื่อนำไปประกอบอาชีพภายหลังปล่อยตัว ซึ่งกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน คาดว่าจะได้ประโยชน์ที่ส่งผลต่อเด็กและเยาวชน และหน่วยงาน ดังนี้

1. เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย ได้รับการศึกษาหรือการฝึกวิชาชีพจากหน่วยงานที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ
2. เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายได้รับประกาศนียบัตรการสำเร็จหลักสูตรการศึกษา หรือการฝึกวิชาชีพจากหน่วยงานที่รัฐรับรองวิทยฐานะ
3. เด็กและเยาวชนมีความภาคภูมิใจในการได้รับการศึกษาหรือการฝึกวิชาชีพที่ตนเองเลือก
4. เด็กและเยาวชนได้นำความรู้จากการศึกษา หรือการฝึกวิชาชีพไปประกอบอาชีพภายหลังการปล่อยตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ได้แนวทางและรูปแบบการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู และสงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่มีประสิทธิภาพ

ปัญหาการดำเนินการให้เด็กและเยาวชนออกไปศึกษาในสถานศึกษาภายนอกศูนย์ฝึกฯ ประเภทไปมาของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย จำนวน 18 แห่ง ประสบปัญหาคล้ายคลึงกันสรุปได้ ดังนี้

1. เยาวชนบางรายขาดความรับผิดชอบ ไม่ตรงต่อเวลา กลับเข้าศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายล่าช้าหลังเลิกเรียน
2. เยาวชนบางรายลักลอบนำของผิดระเบียบเข้ามาภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย ทั้งโดยสมัครใจและถูกบังคับขู่เข็ญจากเยาวชนที่อยู่ภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย
3. เยาวชนไม่ตั้งใจเรียน ทำให้ผลการเรียนไม่ผ่าน
4. ระยะเวลาที่เด็กและเยาวชนฝึกอบรมไม่ตรงกับระยะเวลาที่สถาบันการศึกษา เปิดสอนต้องรอภาคการเรียนใหม่ ซึ่งขาดโอกาสหรือเมื่อถึงภาคการเรียนใหม่เด็กและเยาวชนได้รับการปล่อยตัว
5. เด็กและเยาวชนบางราย เมื่อไปเรียนปรับตัวเข้ากับนักเรียนอื่นไม่ได้ รู้สึกอับอายกลัวเพื่อน สังคมไม่ยอมรับ
6. ไม่มีงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายด้านวัสดุอุปกรณ์ด้านการเรียนแก่เด็กและเยาวชน
7. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบางแห่งมีจำนวนบุคลากรจำกัดและมีปัญหาเรื่องยานพาหนะ ไม่เอื้อต่อการดำเนินการ

8. เด็กและเยาวชนที่ไปเรียนเมื่อกลับมายังศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บางแห่งต้องทำกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย เพื่อให้ ครบตามแผนการฝึกอบรม ซึ่งทำให้เด็กและเยาวชนไม่ค่อยมีเวลาทำการบ้านหรือกิจกรรมที่ตนเรียน

9. เมื่อเด็กและเยาวชนไปเรียน ผู้ปกครองจะใช้โอกาสในการไปเยี่ยมเยียนโดยพลการ ซึ่งอาจเกิดปัญหาที่ทางศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายไม่ทราบ

10. ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบางแห่งยังไม่มีแหล่งความรู้ หรือห้องสมุดที่มี หนังสือ เพื่อต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่เด็กและเยาวชนไปเรียน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบางแห่ง เลิกดำเนินการจัดการเรียนการสอนประเภทไปมานอกสถานพินิจหรือลดจำนวนเด็กและเยาวชน ที่ส่งออกไปเรียน หรือมีเกณฑ์การคัดกรองที่มีความละเอียดมากขึ้น ทำให้กลุ่มเป้าหมายลดลง และที่สำคัญในปัจจุบันกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้ประสานความร่วมมือกับ กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการศึกษาให้กับ เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย อาทิ การศึกษานอกโรงเรียน สำนักงาน การอาชีวศึกษา สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน วิทยาลัยสารพัดช่างและองค์การอิสระ ตลอดจนอาชีพ ต่าง ๆ ภายในท้องถิ่นซึ่งได้ประสานความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

การดำเนินการจัดการศึกษา อบรม และฝึกวิชาชีพตามความถนัด ความสนใจ ให้สอดคล้อง ตามแผนการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู และแผนการดำเนินชีวิตภายหลังปล่อย โดยการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน แบ่งเป็น 2 สายวิชาคือ

1. วิชาสามัญ หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้เวลาเรียนระดับละ 2 ปี จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัด การประเมินผลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

2. วิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น 300 ชั่วโมง ซึ่งเป็นหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน เปิดสอน 13 สาขาอาชีพ ปีการศึกษาละ 2 รุ่น ประกอบไปด้วย

- 2.1 ช่างศิลป์ และหัตถกรรม
- 2.2 ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าชาย
- 2.3 ช่างตัดผมชาย
- 2.4 ช่างเชื่อมโลหะ
- 2.5 ช่างไม้ครุภัณฑ์
- 2.6 ช่างซ่อมเครื่องทำความเย็น
- 2.7 ช่างพิมพ์
- 2.8 ช่างวิทยุ-โทรทัศน์
- 2.9 ช่างไฟฟ้า
- 2.10 ช่างเครื่องยนต์
- 2.11 ดนตรีสากล
- 2.12 ช่างประปา
- 2.13 ช่างเกษตรกรรม

โครงการกิจกรรมและวิธีปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนชาย

กิจกรรมต่าง ๆ ภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย ได้จัดโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนา บำบัด แก้ไขพฤติกรรมนิสัยของเยาวชนให้เหมาะสมเข้ากับบุคคลอื่นในสังคมได้ โดยดำเนินการปฏิบัติ ดังนี้

1. การจำแนกประเภทเด็กและเยาวชนชาย เพื่อการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟูและพัฒนาพฤติกรรม นิสัยเป็นรายบุคคล
2. เด็กและเยาวชนชายจะได้รับการพิจารณาระดับชั้นของตน เพื่อให้ทราบผลความประพฤติและผลการฝึกและอบรม ตลอดจนเพื่อกำหนดบริการและสิทธิต่าง ๆ ที่เด็กและเยาวชนสมควรได้รับในแต่ละระดับชั้น โดยมีระเบียบศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย ว่าด้วยการประเมินผลการฝึกและอบรมด้านความประพฤติและการปฏิบัติของเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2547 เป็นเครื่องมือในการพิจารณา
3. เด็กและเยาวชนจะมีครูที่ปรึกษา เพื่อให้การดูแลและช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ
4. กิจกรรมบำบัดฟื้นฟู เด็กและเยาวชนผู้เสพ และผู้ติดยาเสพติด
5. กิจกรรมเสริมสร้างทักษะในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา ยาเสพติด
6. การจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และตามประเพณี
7. พลศึกษา นันทนาการ ลูกเสือ และห้องสมุด
8. อบรมศีลธรรม จริยธรรม และมารยาทสังคม
9. กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ค่ายลูกเสือ To be Number one)
10. ทัศนศึกษา และเข้าค่ายพักแรม

การจัดระบบการฝึกอบรมและการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูตามระดับความเสี่ยง

การจัดระบบการฝึกอบรมและการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูตามระดับความเสี่ยง แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความเสี่ยงสูง เรียกว่า ชั้นการปฐมนิเทศ
2. ระดับความเสี่ยงปานกลาง เรียกว่า ชั้นการฝึกอบรม
3. ระดับความเสี่ยงต่ำ เรียกว่า ชั้นเตรียมการก่อนปล่อย

การจัดระบบแบบนี้เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงการลดระดับความเสี่ยงเพื่อให้เกิดความเชื่อใจหรือไว้วางใจมากขึ้น โดยเฉพาะกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งจะเกี่ยวเนื่องไปถึงการจัดระดับการควบคุมดูแลหรือการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชน โดยการจัดกลุ่มเด็กและเยาวชนตามระดับความเสี่ยงหรือตามกลุ่มซึ่งได้จัดตามชั้น จะเป็นการแบ่งวิธีการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูและป้องกันการสับสนในการจัดกิจกรรมให้แก่เด็กและเยาวชนในแต่ละชั้น

ระยะเวลาการฝึกอบรมตามโปรแกรมการฝึกอบรม

ระยะเวลาของเยาวชนที่เข้ารับฝึกอบรมภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย แต่ละรายจะไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 1 เดือน ไปจนกระทั่งถึง 2 ปี หรือหากคดีที่มีความรุนแรงมาก ศาลอาจจะสั่งให้ฝึกอบรมจนถึงอายุ 24 ปีบริบูรณ์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าช่วงระยะเวลาการฝึกอบรมของเด็กและเยาวชนจะแตกต่างกัน

ดังนั้นศูนย์ฝึกและอบรมฯ จึงจำเป็นต้องจัดให้มีระบบการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับระยะเวลาที่หลากหลายในการฝึกอบรมของเด็กและเยาวชนตามคำสั่งศาล รวมทั้งการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนแต่ละรายให้มีความชัดเจน โดยสามารถแบ่งโปรแกรม การฝึกอบรมออกเป็น 3 โปรแกรมใหญ่ ดังนี้

1. โปรแกรมการฝึกอบรมระยะสั้น มีระยะเวลาการฝึกอบรม ตั้งแต่ 1-6 เดือน
2. โปรแกรมการฝึกอบรมระยะกลาง มีระยะเวลาการฝึกอบรม ตั้งแต่ 6-18 เดือน
3. โปรแกรมการฝึกอบรมระยะยาว มีระยะเวลาการฝึกอบรม ตั้งแต่ 1-24 เดือน

ขั้นตอนตามโปรแกรมการฝึกอบรม

โปรแกรมการฝึกอบรมจัดแบ่งออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ชั้นการปฐมนิเทศ เด็กและเยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรมใหม่ จะถูกจัดให้อยู่ในระดับความเสี่ยงสูง เพราะว่ายังไม่ได้ปรับตัวหรือแสดงความคิดเห็นในโปรแกรมการฝึกอบรมของศูนย์ฝึกและอบรม ซึ่งเป็นหน้าที่ของศูนย์ฝึกและอบรมที่จะต้องกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนมีความสนใจที่จะฝึกอบรม ถึงแม้ว่าเด็กและเยาวชนยังไม่ได้เรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนอื่น ๆ ในศูนย์ฝึกและอบรม แต่ก็อาจจะมีโอกาสได้รับความเดือดร้อนจากเด็กและเยาวชนอื่น ๆ ดังนั้นเด็กและเยาวชนที่อยู่ในชั้นนี้ จะต้องจัดให้อยู่เป็นกลุ่มเล็ก ๆ ภายใต้การดูแลของเจ้าหน้าที่อย่างใกล้ชิด และการปฏิบัติต่อกันระหว่างเด็กและเยาวชน ควรจะได้รับการดูแลอย่างเข้มงวด

ชั้นที่ 2 ชั้นการฝึกอบรม ภายหลังจากที่เด็ก และเยาวชนมีความสนใจในโปรแกรมการฝึกอบรมและมีการพัฒนาการเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตในศูนย์ฝึกและอบรมแล้ว เด็กและเยาวชนจะได้เลื่อนชั้นมาอยู่ในชั้นการฝึกอบรม การปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กและเยาวชนด้วยกันในชั้นนี้ จะได้รับอนุญาตให้อยู่ในระดับปกติคือไม่เข้มงวดเท่ากับชั้นการปฐมนิเทศ โดยในชั้นนี้มีเป้าหมายเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้พยายามปรับปรุงตนเองและได้แสดงบทบาทตามที่คาดหวังไว้ว่าจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามแผนการบำบัดแก้ไขเป็นรายบุคคล

ชั้นที่ 3 เตรียมการก่อนปล่อย เมื่อระดับความเสี่ยงของเด็กและเยาวชนลดลง จนเชื่อใจได้ว่าเด็กและเยาวชนสามารถสร้างความสัมพันธ์ได้อย่างอิสระมากขึ้นแล้ว เด็กและเยาวชนจะถูกเลื่อนชั้นมาอยู่ในชั้นเตรียมการก่อนปล่อย ในชั้นนี้เด็กและเยาวชนจะได้รับการสร้าง หรือสนับสนุนให้ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนอื่น ๆ ในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟู โดยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ปัญหาส่วนตัว และเข้าร่วมในการแก้ไขปัญหา โดยการให้คำแนะนำแก่เด็กและเยาวชนอื่น ๆ ตามกลุ่มบำบัดที่จัดให้เจ้าหน้าที่จะมีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแลสถานการณ์และเสริมสร้างความสัมพันธ์ในทางบวกให้เกิดขึ้นในระหว่างกลุ่มเด็กและเยาวชน

ถ้าเด็กและเยาวชนไม่สามารถผ่านมาถึงขั้นเตรียมการก่อนปล่อย จะไม่ได้รับการพิจารณาให้ปล่อยก่อนกำหนด จะเห็นได้ว่าการกำหนดขั้นตอนการฝึกอบรมดังกล่าว จะเป็นตัวที่ช่วยกระตุ้นสร้างแรงจูงใจให้เด็กและเยาวชนพยายามปรับปรุงตนเองในระหว่างเข้ารับการฝึกอบรม และการปรับตัวให้เข้ากับสังคมภายนอกซึ่งช่วยให้การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนชายมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

กิจกรรมหลักที่จัดขึ้นในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย จะต้องจัดให้มีกิจกรรมหลักสำหรับการบำบัดแก้ไข และฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ที่เกี่ยวเนื่องกับระบบการดำเนินชีวิตภายนอก ตามวัย และวุฒิภาวะ เพื่อช่วยให้เด็กและเยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบรมไม่ขาดโอกาสในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับเมื่อเด็กและเยาวชนเหล่านี้ได้ใช้ชีวิตอยู่ภายนอกศูนย์ฝึกฯ โดยกิจกรรมหลักที่จัดขึ้นภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายจัดแบ่งได้ ดังนี้

1. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่เด็กและเยาวชน ได้แก่ การจัดให้มีกระบวนการรับตัวการจัดอาหาร และสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตประจำวันตามมาตรฐานที่กำหนด การจัดหอพัก การจัดสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ การจัดครูที่ปรึกษา การรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย การติดต่อผู้ปกครอง และการเยี่ยม การจัดบริการทางด้านสังคม สงเคราะห์ และการปล่อยตัว

2. การจำแนกประเภท เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมของเด็กและเยาวชนเพื่อที่จะนำมาศึกษาวิเคราะห์ และวางแผนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเป็นรายบุคคล รวมทั้งกำหนดแนวทางบำบัดแก้ไข โดยคำนึงถึงการศึกษา การฝึกวิชาชีพ ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน และกิจกรรมอื่น ๆ ที่จะช่วยให้เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม

3. การจัดการศึกษาด้านวิชาสามัญ และการฝึกวิชาชีพ การเรียนวิชาสามัญมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดไม่ต้องออกจากระบบโรงเรียน และเป็นการให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนที่เสียโอกาสจากการกระทำความผิดได้ศึกษาเล่าเรียนต่อ และได้ประกอบอาชีพที่ดี ส่วนการฝึกอาชีพมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เห็นถึงความสำคัญในการใช้แรงงาน และงานด้านอุตสาหกรรม การฝึกวิชาชีพเพื่อการปรับเจตคติ ศักยภาพ มีทักษะและสามารถเข้าสู่สังคมอุตสาหกรรมได้ และมีมาตรฐานด้านงานอาชีพเช่นเดียวกับบุคคลที่อยู่สังคมภายนอก

การศึกษาวิชาสามัญที่จัดให้มีขึ้นในศูนย์ฝึกและอบรม จะใช้หลักสูตรการเรียนการสอนของกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีทั้งแบบชั้นเรียน แบบทางไกล พบกลุ่ม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และแบบศึกษาด้วยตนเอง ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การฝึกวิชาชีพภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย มีหลักสูตร 3 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรระยะสั้น จะใช้เวลาจำนวนชั่วโมง ตั้งแต่ 10-480 ชั่วโมง หลักสูตรระยะกลาง จะใช้เวลาจำนวนชั่วโมง ตั้งแต่ 480-640 ชั่วโมง และหลักสูตรระยะยาว จะใช้เวลาจำนวนชั่วโมง ตั้งแต่ 640-1600 ชั่วโมง โดยจะใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และหลักสูตรของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเป็นหลัก

4. การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูและการแนะแนวการดำเนินชีวิต เป็นการแก้ไขความประพฤติที่เสียหายของเด็กและเยาวชน และเสริมสร้างศักยภาพ เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนในทางสร้างสรรค์ และปฏิบัติตนตามกฎหมายภายหลังจากที่ได้รับการปล่อยตัวไปแล้ว การจัดกิจกรรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟู จะต้องจัดให้ตามความจำเป็นของเด็กและเยาวชนแต่ละราย และจัดให้มีการแนะนำด้านการดำเนินชีวิตโดยเป็นการฝึกอบรมด้านสังคม จัดเป็นการฝึกระเบียบวินัยในการดำเนินชีวิตในสังคม

สำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือยังไม่เท่าทันสังคม ที่จะช่วยให้เด็กและเยาวชนปรับปรุงวิธีการคิดและเจตคติที่มีต่อการดำเนินชีวิตได้ดีขึ้น

5. การส่งเสริมสุขภาพพลานามัย เป็นการให้ความรู้ และส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน มีสุขภาพแข็งแรงขณะที่เข้ารับการฝึกอบรม โดยจัดให้มีการตรวจสุขภาพกาย และจิตใจ การให้ความรู้เกี่ยวกับสุขศึกษา การดูแลรักษาสุขภาพอนามัยเบื้องต้น การป้องกันโรคติดต่อ การเสริมสร้างพลานามัยให้กับเด็กและเยาวชน จะปฏิบัติทุกวัน โดยจัดให้มีการออกกำลังกายทุกวัน การส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเล่นกีฬาต่าง ๆ ซึ่งเป็นการสร้างความสามัคคี การเรียนรู้การใช้ชีวิตอย่างมีกติกาก หรือมีข้อกำหนด โดยใช้กีฬาเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ระหว่างเด็กและเยาวชนด้วยกัน

6. การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การทำงานเป็นกลุ่ม เรียนรู้วิธีการช่วยเหลือประสานงานกับผู้อื่น และปลูกฝังการใช้ชีวิตแบบประชาธิปไตย และการอยู่ร่วมกัน การปรับเจตคติ และการค้นหาสุนทรียภาพ เพื่อการพัฒนาตัวร่างกายและจิตใจของเด็กและเยาวชน รวมทั้งการพัฒนาความสามารถพิเศษ และการมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเด็กและเยาวชนรวมทั้งเจ้าหน้าที่ และเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ชุมชนภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้แก่เด็กและเยาวชน ลักษณะของกิจกรรมนอกหลักสูตร ได้แก่ กิจกรรมชมรมด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะ ลูกเสือ เนตรนารี เป็นต้น กิจกรรมการแข่งขันต่าง ๆ เช่น กีฬาสี การแข่งขันประกวดการเขียนเรียงความการแต่งคำกลอน การพูดปราศรัย การโต้วาที ระบายสี ฯลฯ รวมทั้งการเข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การทัศนศึกษาสถานนอกสถานที่ การอบรมด้านศาสนา จริยธรรม และศีลธรรม โดยการเชิญวิทยากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมาให้การอบรมแนะนำเด็กและเยาวชนอย่างสม่ำเสมอ การให้บริการแก่ชุมชนหรือสังคมภายนอก ฯลฯ

ลักษณะการฝึกเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด

การฝึกอบรมด้านต่าง ๆ ที่จัดเตรียมสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด จะคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางสังคม และความสามารถของเด็กและเยาวชนเป็นหลัก ซึ่งแผนการฝึกอบรมต่าง ๆ มีดังนี้

1. การฝึกอบรมด้านวิชาสามัญ จะจัดเตรียมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีการทดสอบความรู้ความสามารถของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้จะจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาของโรงเรียนทั่วไป อาทิ การสอนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ การเรียนรู้ทางสังคม ศีลธรรม เป็นต้น สำหรับการจัดชั้นเรียนนั้นจะขึ้นอยู่กับอายุของผู้เรียน มาตรฐาน และความสามารถของเด็กและเยาวชนเป็นหลัก

2. การฝึกอบรมทางด้านวิชาชีพ เป็นการเตรียมฝึกหัดอาชีพต่าง ๆ ให้แก่เด็กและเยาวชน หลักสูตรจะ ครอบคลุมทั้งทางด้านศิลป์ และด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถ และความสนใจของเด็กและเยาวชน

3. กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมที่จัดเสริมพิเศษให้แก่เด็กและเยาวชน เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถ เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ตลอดจนการพัฒนาทางด้านสุขภาพอนามัย ส่วนใหญ่จะเป็นวิธีการเสริมงานอดิเรก

4. การดูแลภายหลังพ้นการฝึกอบรม เป็นบริการที่สำคัญและจำเป็นโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ทำให้เยาวชนมีความเชื่อมั่น สามารถพิจารณาตนเองให้อยู่ในสังคมได้ การให้บริการจะเป็นการให้คำแนะนำปรึกษา และช่วยเหลือ เมื่อเด็กและเยาวชนมีปัญหาการติดต่อประสานงานกับครอบครัวของเด็กและเยาวชน

5. การฝึกอบรมพิเศษ สำหรับเด็กและเยาวชนที่มีระดับเขาวนปัญญาดี การฝึกอบรมพิเศษสำหรับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดที่มีความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบ และสติปัญญาดีกว่าคนอื่น ๆ ทั้งนี้ มิให้ความสามารถ ความเฉลียวฉลาดของเยาวชนถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด

6. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการปรับตัวทางสังคม ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายจัดแผนการฝึกอบรมเพื่อให้เด็กและเยาวชนปรับตัวให้เข้ากับสังคม โดยวิธีการทางจิตวิทยา การให้คำแนะนำปรึกษา แนะนำอาชีพและการทำงาน การให้ความรู้ในบางเรื่องที่เป็น เช่น ความรู้เรื่องเพศศึกษา เป็นต้น

นอกจากนี้ แผนการฝึกอบรมอีกลักษณะหนึ่งที่ได้มีการนำมาใช้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่ได้รับการฝึกอบรมสามารถกลับตนเป็นคนดี สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข อันเป็นการป้องกันไม่ให้เด็ก และเยาวชนหวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก

บทที่ 3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยทบทวน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย เพื่อแสดงให้เห็นช่องว่างขององค์ความรู้ที่ต้องการเพิ่มเติม สามารถอธิบายโดยวิธีการสร้างทฤษฎีฐานรากได้อย่างชัดเจนและครบถ้วนมากขึ้น แบ่งสาระได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องระหว่างอารมณ์กับสมองของมนุษย์

ตอนที่ 2 ทฤษฎีปัญญาทางสังคม

ตอนที่ 3 พัฒนาการวัยรุ่น

ตอนที่ 4 องค์ความรู้เกี่ยวกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

ตอนที่ 5 องค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทางทฤษฎีฐานราก

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

ตอนที่ 1 องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องระหว่างอารมณ์กับสมองของมนุษย์

ความหมายของอารมณ์

ชินิษฐา วิเศษสาร (2552, หน้า 80) อารมณ์ หมายถึง สภาวะของความรู้สึกที่เกิด ความเปลี่ยนแปลง เมื่อมีสิ่งเร้ามากระตุ้นจนทำให้เกิดอารมณ์ขึ้น ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดเป็นอารมณ์ขึ้นมานี้มาจาก การทำงานของระบบร่างกาย

สงกรานต์ ก่อธรรมนิเวศน์ (2552, หน้า 105) อารมณ์ หมายถึง ความรู้สึกภายในพื้นอารมณ์ ความรู้สึกเกี่ยวกับสถานการณ์ บุคคลหรือวัตถุซึ่งเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในการกระตุ้นทางสรีระและการรับรู้

นพมาศ อึ้งพระ (2557, หน้า 18) ได้ให้ความหมายของอารมณ์ว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนวิธีการและแนวทางในการใช้ชีวิตของมนุษย์และมีส่วนบริหารการใช้พลังทางจิตใจ ซึ่งส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ โดยในชีวิตของมนุษย์ ประกอบด้วย 2 ประเภท คือ อารมณ์เชิงบวกสร้างสรรค์สวยงาม และอารมณ์เชิงลบคือทำลาย

พจนานุกรมไทย ฉบับเสริมความรู้ (2558, หน้า 523) อารมณ์ หมายถึง ความรู้สึกทางใจที่เปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งเร้า เช่น อารมณ์รัก อหิวาศัย อารมณ์ขัน ความรู้สึก อารมณ์ร้อน เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2558) อารมณ์ หมายถึง ความรู้สึกทางใจที่เปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งเร้า โดยผ่านทางอวัยวะรับสัมผัสต่าง ๆ เช่น ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ เป็นต้น ความรู้สึกที่เปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งเร้าขณะใดขณะหนึ่ง อาทิ อารมณ์รัก อารมณ์โกรธ อารมณ์ดี อารมณ์ร้าย เป็นต้น

วิกิพีเดีย (2560) อารมณ์ หมายถึง ประสบการณ์ในความรู้สึกสำนึก และอัตวิสัยที่ถูกกำหนดลักษณะเฉพาะโดยการแสดงออกทางจิตสรีรวิทยา ปฏิกริยาทางชีววิทยา และสภาพจิตใจ มักจะเกี่ยวข้องและมีอิทธิพลซึ่งกันกับพื้นอารมณ์แต่กำเนิด บุคลิกภาพ นิสัย และแรงจูงใจ เช่นเดียวกับที่ได้รับ

อิทธิพลจากฮอร์โมน และสารสื่อประสาท อาทิ โดพามีน นอราดรีนาลีน เซโรโทนิน ออกซิโทซิน และคอร์ติซอล อารมณ์มักเป็นพลังขับเคลื่อนเบื้องหลังพฤติกรรมไม่ว่าเชิงบวกหรือเชิงลบ

Duffy and Atwater (2008, p. 78) ได้ให้ความหมายของอารมณ์ว่า เป็นแบบแผน (Pattern) ของการเปลี่ยนแปลงที่ซับซ้อนซึ่งประกอบด้วย ภาวะตื่นตัวทางสรีระ (สมอง ระบบประสาท และฮอร์โมนที่ถูกกระตุ้นเร็วเมื่อเกิดอารมณ์) ความอ่อนไหวของความรู้สึก (ความพึงพอใจ/ ไม่พึงพอใจ ชอบ/ไม่ชอบ) กระบวนการทางปัญญา (ความจำ การรับรู้ ความคาดหวัง การตีความ โดยบุคคลจะมี การประเมินความสำคัญของเหตุการณ์นั้น ๆ ที่มีต่อตนเอง) และพฤติกรรมตอบโต้ (การแสดงออก ทางสีหน้า น้ำเสียง ท่าทาง การร้องไห้ การวิ่งหนี) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของส่วนประกอบทั้งหมดนี้ เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่บุคคลรับรู้ว่ามีผลต่อตัวเขาเอง

สรุปความหมายของอารมณ์ คือ สภาวะการเปลี่ยนแปลงภายในร่างกายของมนุษย์ ที่เกิดขึ้นหลังจากถูกกระตุ้นหรือได้รับการกระทบจากสิ่งเร้าภายนอก ร่างกาย และสิ่งเร้าภายใน ร่างกาย ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นส่งผลต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในร่างกายของมนุษย์ เพื่อตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมที่กำลังเผชิญอยู่ ณ ขณะใดขณะหนึ่ง อาทิ อวัยวะภายในร่างกาย เกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น หัวใจเต้นเร็ว หายใจแรงขึ้น ซิพจรเต้นเร็วขึ้น เป็นต้น การรับรู้และตีความ จากสิ่งเร้าทันที ทำให้กระทบไปยังความรู้สึกและเกิดการหวนไหวทางความรู้สึก เช่น โกรธ ชอบ ไม่ชอบ ไม่พึงพอใจ เสียใจ ดีใจ เป็นต้น และอารมณ์จะส่งผลไปยังพฤติกรรมต่าง ๆ และแสดงออกมา หลากหลาย เช่น สีหน้า ท่าทาง การพูด วิ่ง หลบสายตา เป็นต้น

สรีรวิทยาของอารมณ์ (The Physiology of Emotion)

Lahey (2012, p. 210) ได้อธิบายสรีรวิทยาของอารมณ์ คือ ลักษณะอาการที่มนุษย์ กำลังเผชิญกับเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งชั่วขณะ และเหตุการณ์นั้นทำให้เรารู้สึกได้ถึงอัตราการเต้นของหัวใจที่สูงขึ้น (ซึ่งเป็นสัญญาณที่เข้าสู่ระบบของการเร้าอารมณ์ทางสรีรวิทยา) หรือบางคนอาจจะ ขบฟันตนเอง (เป็นการแสดงออกของพฤติกรรม) และเรารู้สึกโกรธหรือไม่ชอบกับเหตุการณ์ดังกล่าว ทำให้เราไม่อยากจะเผชิญหน้ากับเหตุการณ์นั้นอีกต่อไป และเมื่อใดก็ตามที่นึกย้อนไปยังเหตุการณ์ ที่เราไม่ชอบ ก็อาจจะส่งผลให้อารมณ์ของเรานั้นหยุดหึงตลอดเวลา ประเด็นข้างต้นนี้เป็นสาเหตุ ที่นักจิตวิทยาให้ความสนใจที่จะศึกษาถึงระดับของชีวภาพในร่างกายมนุษย์ ต้องการศึกษาระดับ ของพฤติกรรมเมื่อเกิดอารมณ์ต่าง ๆ ขึ้นหรือแม้กระทั่งระดับของจิตใจมนุษย์

การศึกษสาเหตุของการเกิดอารมณ์ และการแสดงออกของอารมณ์ในมนุษย์นั้น นักจิตวิทยามักจะมุ่งให้ความสนใจศึกษาถึงกระบวนการสรีรวิทยาของอารมณ์ ที่เป็นผลการทำงานจากระบบประสาทอัตโนมัติ หรือ “The Autonomic Nervous System (ANS)” (Lahey, 2012, p. 144) อารมณ์เกิดจากการทำงานของระบบประสาทอัตโนมัติ 2 ส่วนที่ทำงานร่วมกัน ดังนี้

1. ระบบประสาทซิมพาเทติก (Sympathetic Nervous System: SNS)
2. ระบบประสาทพาราซิมพาเทติก (Parasympathetic Nervous System: PNS)

ระบบประสาทอัตโนมัติทั้ง 2 ส่วนจะมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดผลการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ และลดลงได้ตลอดเวลา (Santrock, 2008, p. 176)

ชนิษฐา วิเศษสาร (2552, หน้า 80) ได้อธิบายการทำงานของระบบประสาท 3 ระบบ ได้แก่ 1) ระบบประสาทซิมพาเทติกถูกกระตุ้น 2) ระบบประสาทพาราซิมพาเทติกถูกกระตุ้น

3) ทั้งระบบประสาทซิมพาเทติกและระบบประสาทพาราซิมพาเทติกถูกกระตุ้น และระบบการทำงานของร่างกาย ระบบการคิดและระบบพฤติกรรมทางอารมณ์มักจะเกิดขึ้นฉับพลันทันที และกว่าจะสงบได้ ต้องใช้เวลานาน แต่นานเพียงใดนั้นจะขึ้นอยู่กับระดับความแรงของอารมณ์ ดังแสดงในตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 องค์ประกอบทางอารมณ์

อารมณ์	ระบบร่างกาย	ระบบการคิด	ระบบพฤติกรรม
กลัว	ระบบประสาทซิมพาเทติกถูกกระตุ้น	คิดว่าตัวเองกำลังอยู่ในอันตราย	มีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยง
โกรธ	ทั้งระบบประสาทซิมพาเทติกและระบบประสาทพาราซิมพาเทติกถูกกระตุ้น	เชื่อว่าตัวเองกำลังถูกปฏิบัติไม่ดี	มีแนวโน้มที่จะต่อสู้
ซึมเศร้า	ระบบประสาทพาราซิมพาเทติกถูกกระตุ้น	คิดว่าตนเองไม่มี ความสำคัญ หดหู่ ไม่มีคุณค่า	อยู่เฉย ๆ ไม่ทำอะไร มีแนวโน้มทำร้ายตัวเอง

ระบบประสาทอัตโนมัติจะส่งสัญญาณไปยังอวัยวะต่าง ๆ ภายในร่างกาย และตรวจสอบกระบวนการต่าง ๆ ภายหลังจากส่งสัญญาณไปแล้ว อาทิ ตรวจสอบอัตราการเต้นของหัวใจ ระบบการย่อยอาหาร เป็นต้น และระบบประสาทซิมพาเทติก ก็จะมีส่วนร่วมในการเร้าอารมณ์ของร่างกายมนุษย์ และทำหน้าที่รับผิดชอบในการตอบสนองอย่างรวดเร็ว เพื่อเกิดสภาวะกดดันภายใต้สถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ ณ ขณะนั้น และบางครั้งอาจจะตอบสนองแบบสู้หรือหนี (Fight Response) คือ การตอบสนองต่อภัยคุกคามที่ถูกโจมตี และตอบสนองต่อความเครียดในระบบประสาทอัตโนมัติ ภายใต้สภาวะที่มนุษย์กำลังตื่นเต้น ทำให้เกิดปฏิกิริยาทางกายภาพทันที มนุษย์จะเกิดพฤติกรรมตอบสนองเกี่ยวกับการเผชิญหน้าต่อสู้หรือหลบหนีสถานการณ์นั้น ๆ

ระบบประสาทซิมพาเทติก จะตอบสนองทันทีทันใด เมื่อความดันเลือดในร่างกายเพิ่มขึ้น หัวใจเต้นเร็วขึ้น การหายใจเร็วขึ้นเรื่อย ๆ ออกซิเจนมากขึ้นด้วย และทุกส่วนก็จะเตรียมพร้อมในการลงมือกระทำ และในเวลาเดียวกันร่างกายจะเริ่มหยุดย่อยอาหาร เพราะว่าร่างกายยังไม่จำเป็นที่จะต้องใช้งานทันที

ส่วนระบบประสาทพาราซิมพาเทติก เป็นระบบที่ช่วยให้ร่างกายสงบลงในขณะที่เกิดอารมณ์ขึ้น ระบบประสาทพาราซิมพาเทติก จะคอยส่งเสริมบรรเทาอารมณ์ให้ผ่อนคลายลง ในขณะที่ระบบประสาทพาราซิมพาเทติก กำลังทำงานอยู่นั้น อัตราการเต้นของหัวใจก็ลดลง ความดันเลือดก็ลดลง และกิจกรรมการย่อยอาหารในกระเพาะอาหารก็จะเริ่มทำงานเพิ่มขึ้น และจะหายใจช้าลง

โดยสรุปการทำงานของระบบประสาทอัตโนมัติ 2 ส่วน คือ 1) ระบบประสาทซิมพาเทติก และ 2) ระบบประสาทพาราซิมพาเทติก โดยที่ระบบประสาทซิมพาเทติก จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เป็นอันตรายหรือสถานการณ์ที่ตึงเครียด ระบบประสาทนี้ ทำให้หัวใจเต้นเร็วขึ้นและเพิ่มความดันเลือด และเปลี่ยนแปลงสรีรวิทยาของระบบต่าง ๆ ของร่างกาย และทำให้เกิดความรู้สึกตื่นตื้นตันรุนแรงยิ่งขึ้น

ซึ่งสามารถพิจารณาจากความดันเลือด อัตราการเต้นของหัวใจ และระบบประสาทพาราซิมพาเทติก จะทำงานตรงกันข้ามกับระบบประสาทซิมพาเทติก กล่าวคือ ระบบประสาทพาราซิมพาเทติก จะทำงานเมื่อร่างกายรู้สึกผ่อนคลายหรือกำลังพัก มีผลทำให้รูม่านตาหดตัว หัวใจเต้นช้าลง เส้นเลือดขยายตัว และกระตุ้นให้ระบบย่อยอาหาร ระบบสืบพันธุ์ และระบบขับถ่ายทำงาน ส่งผลให้มนุษย์ เกิดความสุข

สุชา จันทร์เอม (2550, หน้า 112) ได้อธิบายการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทางร่างกายใน ขณะที่เกิดอารมณ์ และสรุปว่าในขณะที่เกิดอารมณ์นั้น มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

1. การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้กระแสไฟฟ้าที่ผิวหนังของคนเพิ่มมากขึ้นกว่าในยามปกติ ซึ่งจะรู้ได้โดยใช้เครื่องแกลวาโนมิเตอร์ (Galvanometer) ขณะวัดเข็มจะชี้สูงขึ้น และมีกระแสไฟฟ้าเพิ่มขึ้น
2. ในขณะที่เกิดอารมณ์นั้น ความดันเลือดจะสูงขึ้นและปริมาณเลือดตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกายจะผิดปกติ
3. ในขณะที่เกิดอารมณ์นั้น หัวใจจะทำงานผิดปกติ ซึ่งจะเต้นเร็วและแรงขึ้น
4. เมื่อเกิดอารมณ์ขึ้น การหายใจจะผิดปกติ บางครั้งก็จะหายใจแรงและเร็ว แต่บางครั้งก็อาจจะถึงกับกลั้นหายใจ
5. ในขณะที่เกิดอารมณ์โกรธหรือเจ็บปวด รูม่านตาของคนเราจะขยายโตขึ้น แต่ในขณะที่คนเราสงบเป็นปกติ ม่านตาก็จะหรี่เล็กลง
6. ในขณะเกิดอารมณ์ ต่อมน้ำลายทำงานผิดปกติ เช่น ในขณะที่ยืนต้น รู้สึกว่าคอแห้ง ปากแห้ง เพราะต่อมน้ำลายขับน้ำลายออกมาน้อยกว่าในยามปกติ
7. ในขณะที่เกิดอารมณ์บางอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความกลัวอย่างรุนแรง จะทำให้ขนลุกชัน
8. อารมณ์ที่รุนแรงจะมีผลต่อการทำงานของกระเพาะอาหารและลำไส้ การตื่นเต้นมาก ๆ อาจทำให้ท้องเสียหรือปวดท้อง หากเกิดความตื่นเต้นอยู่เสมอ ๆ เป็นเวลานาน ๆ อาจจะเป็นโรคกระเพาะอาหารพิการได้
9. เป็นการเกร็งของกล้ามเนื้อซึ่งเป็นอากัปกิริยาอย่างหนึ่งซึ่งแสดงว่า กำลังเกิดอารมณ์ หากอารมณ์รุนแรงมาก อาจถึงกับตัวสั่น
10. อารมณ์จะทำให้สารต่าง ๆ ในเลือดผิดปกติ ต่อมเอนโดครายน์ (Endocrine) ซึ่งเกี่ยวข้อง กับอารมณ์ จะผลิตฮอร์โมนมากขึ้น ในเลือดจะมีน้ำตาลมากขึ้น ปริมาณของกรดและด่าง ในเลือดจะผิดปกติ

รูปแบบของอารมณ์ (Classifying of Emotion)

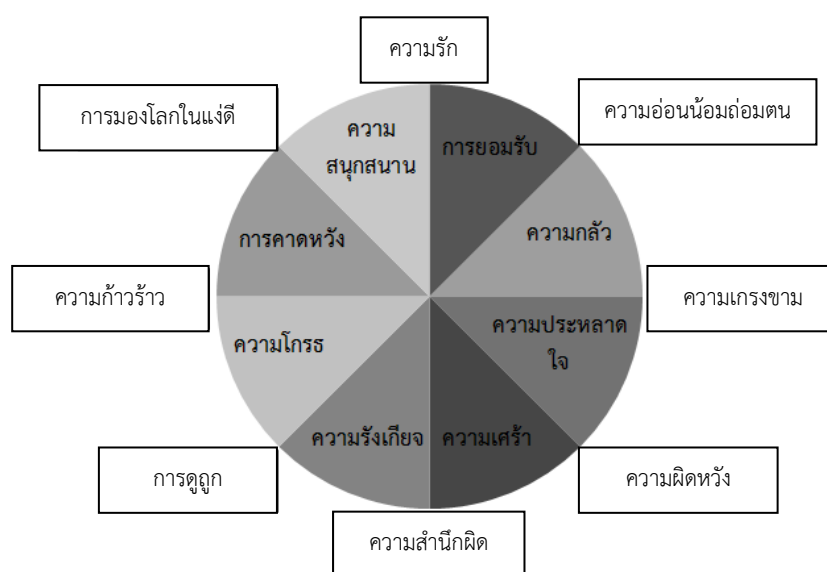
Lahey (2012, p. 210) อธิบายว่า มนุษย์มีหลากหลายอารมณ์ทั้งอารมณ์เชิงบวกและอารมณ์เชิงลบ และการแสดงออกของอารมณ์นั้นก็แตกต่างกัน และมีระดับความรุนแรงแตกต่างกันออกไปด้วย หากจะกล่าวถึงคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่อธิบายลักษณะของอารมณ์ อาจจะมีมากกว่า 200 คำ และแสดงความซับซ้อนและความหลากหลายของอารมณ์ นักจิตวิทยาศึกษา และการจำแนกประเภทของอารมณ์ สามารถอธิบายได้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบวงล้อของอารมณ์ (Wheel Model) ได้จำแนกอารมณ์ออกเป็น 4 มิติ ได้แก่

1) มิติเชิงบวกหรือเชิงลบ 2) มิติขั้นพื้นฐานหรือผสมผสาน 3) มิติฝั่งตรงข้าม และ 4) มิติความเข้มข้น ตัวอย่าง มิติที่ 1 มิติเชิงบวกหรือมิติเชิงลบ อธิบายว่า อารมณ์เชิงบวก ได้แก่ ความปิติยินดี (เช่น การถูกลอตเตอรี่รางวัลที่ 1 โดยไม่คาดฝันมาก่อน) และความกระตือรือร้น (เช่น การไปดูการแข่งขันฟุตบอลช่วงวันหยุด) ในขณะที่อารมณ์เชิงลบ ได้แก่ ความสูญเสีย (เช่น การเสียชีวิตของคนรัก หรือสิ่งที่รัก) และความโกรธ (เช่น การถูกใครบางคนนิทาลับหลัง) ส่วนมิติที่ 2 มิติขั้นพื้นฐานหรือผสมผสาน อธิบายว่า อารมณ์พื้นฐานสามารถผสมกันได้ จนเกิดอารมณ์ใหม่ขึ้นมา ได้แก่ อารมณ์ความสนุกสนานผสมกับอารมณ์การยอมรับ เกิดอารมณ์ใหม่คือ อารมณ์ความรัก เป็นต้น ส่วนมิติที่ 3 คือ การแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงของอารมณ์ของแต่ละฝั่งและให้เห็นสภาพของอารมณ์ของมนุษย์ที่มีหลากหลาย ได้แก่ อารมณ์ความสนุกตรงกันข้ามกับอารมณ์ความเศร้า เป็นต้น และมิติที่ 4 คือ มิติความเข้มข้นของอารมณ์ เป็นการอธิบายอารมณ์ที่มีลักษณะของระดับอารมณ์มนุษย์ที่แตกต่างออกไป ได้แก่ อารมณ์โกรธ ความเข้มข้นของอารมณ์ที่เกิดขึ้นในร่างกายจะมากกว่าอารมณ์ความสนุกสนาน เป็นต้น

อารมณ์เชิงบวกนี้ช่วยพัฒนาการให้เห็นคุณค่าในตนเอง และการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น แต่อารมณ์เชิงลบนี้ จะทำให้บุคคลเห็นคุณค่าในตนเองน้อยลง รวมทั้งลดระดับคุณภาพของการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น

นอกจากนี้มีความเชื่อว่า อารมณ์เปรียบเสมือนสีต่าง ๆ สามารถนำอารมณ์ขั้นพื้นฐาน เช่น การยอมรับ ความกลัว ความประหลาดใจ ความเศร้า ความรังเกียจ ความโกรธ ความคาดหวัง และความสนุกสนาน มาผสมผสานก่อให้เกิดอารมณ์ใด ๆ ได้ เช่น ความประหลาดใจ และความเศร้า ผสมกันเป็นความรู้สึกผิดหวัง (Santrock, 2008, p. 464) ดังแสดงในภาพที่ 3 - 1

ภาพที่ 3-1 ประเภทของอารมณ์ตามแนวคิด Plutchik (2008, p. 465)

2. รูปแบบอารมณ์สองขั้ว (The Two-Dimensional Approach) อธิบายว่า อารมณ์จำแนกออกได้ 2 มิติใหญ่ ๆ คือ ขั้วความรู้สึกลบ (Positive Affectivity: PA) กับ ขั้วความรู้สึกลบ (Negative Affectivity: NA) โดยขั้วความรู้สึกลบหรืออารมณ์ทางลบ ได้แก่ ความสนุกสนาน ความสุข ความรัก และความสนใจ ในขณะที่ขั้วความรู้สึกลบหรืออารมณ์ทางลบ ได้แก่ ความวิตกกังวล ความโกรธ ความรู้สึกผิด และความรู้สึกอับอาย ความรู้สึกทางลบส่งผลให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะปฏิเสธสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ยั้งขึ้น และยังช่วยให้บุคคลขยายขอบความสามารถของตนเองได้ด้วย เช่น ความสนใจ ช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการสำรวจ ซึมซับความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ และขยาย “ตน” ของบุคคล ซึ่งตรงกันข้ามกับความรู้สึกทางลบที่ลดความสามารถของบุคคลลง เช่น ความวิตกกังวล และความเครียด ที่ทำให้บุคคลลดความตั้งใจลง (Santrock, 2005, p. 465)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออารมณ์

พรพรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2551, หน้า 81) กล่าวว่า ลักษณะการแสดงออกของอารมณ์ของคนแต่ละคนนั้นไม่เหมือนกัน แต่ละบุคคลจะมีรูปแบบอารมณ์ประจำตัว (Emotional Style) ไม่เหมือนกัน เช่น บางคนไม่โง่งาย บางคนใจร้อน บางคนใจเย็น และบางคนชอบสนุก สิ่งที่ทำให้มนุษย์มีลักษณะ อารมณ์ต่างกัน คือ

1. พันธุกรรม (Heredity) Wortis (1969, p. 79) ได้อธิบาย การศึกษาของนักชีววิทยา 2 คน คือ Vandenberg and Gottesman ที่ศึกษาเด็กฝาแฝดเหมือนและฝาแฝดคล้าย พบข้อที่น่าสนใจว่า เด็กฝาแฝดเหมือนจะมีลักษณะอารมณ์ประจำตนที่คล้ายกันมากกว่าเด็กฝาแฝดคล้าย และนอกจากนี้พบว่า เด็กชายที่ได้รับการกำหนดทางพันธุกรรมเป็น XYY จะมีความก้าวร้าวมากกว่าปกติ แต่ยังไม่มีการวิจัยที่ยืนยันแน่ชัดว่า อารมณ์มีการถ่ายทอดทางพันธุกรรม

2. ประสบการณ์เดิม (Early Experience) ประสบการณ์เดิมที่บุคคลได้รับการเลี้ยงดูอบรมก่อนนั้น เป็นอิทธิพลสำคัญที่ทำให้บุคคลสร้างลักษณะอารมณ์ประจำตนขึ้น ศาสตราจารย์จิตวิทยา ได้ศึกษาพบว่า เด็ก ๆ ที่ได้รับการอุ้มทะนุถนอม ไกวเปลเห่กล่อมเสมอ ๆ จะเป็นเด็กที่มีอารมณ์สุข รื่นเริงและมีความคงที่ทางอารมณ์มากกว่าเด็กที่ได้รับสิ่งเหล่านี้ตามตารางเวลาที่มารดา กำหนดขึ้น เด็กพวกหลังจะเป็นเด็กที่ชอบร้องไห้ กวนบ่อย มีอารมณ์หงุดหงิด และอารมณ์ไม่คงที่

3. สังคม (Society) สังคมมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็ก สังคมที่เด็กเจริญเติบโตขึ้น ก็มีส่วนสร้างแบบอย่างทางอารมณ์ เช่น Mead (1970, p. 91) ได้ศึกษาชน 2 เผ่า คือ ชาวเผ่าอราเพช (Arapesh) และชาวเผ่ามันดูกูมัว (Mundugumor) โดยชาวเผ่าอราเพชเป็นชนเผ่าที่มีอารมณ์สนุกสนาน มีความสุข รื่นเริง รักสงบ เชื่อว่าชีวิตเปรียบเสมือนดอกไม้ ชีวิตในครอบครัวจึงเต็มไปด้วยความรัก ความอบอุ่น แต่ชาวเผ่ามันดูกูมัว มีอารมณ์แข็งกระด้าง ก้าวร้าว รุกราน ชอบทำลาย ชอบการต่อสู้ฟันจัญญัย เด็ก ๆ ที่เติบโตมาก็จะถ่ายทอดลักษณะหรือรูปแบบของสังคมนั้น

4. ยาหลอนประสาท (Hallucinogenic Drugs) ยาหลอนประสาท และยาเสพติดบางชนิดมีส่วนทำให้คนเกิดอารมณ์บางอย่างได้ เช่น เฮโรอีนและฝิ่น ทำให้ผู้ใช้ยามีอารมณ์สงบ เงียบ ส่วนคนที่สูบกัญชา จะมีอารมณ์หวาดกลัวโดยไม่มีเหตุผล และในขณะที่เดียวกันก็จะมีอารมณ์รื่นเริง หัวเราะง่าย อารมณ์ของผู้กินยานั้นจะแปรปรวนได้ง่าย

การแสดงออกของอารมณ์

พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2551, หน้า 82) ได้อธิบายการแสดงออกของอารมณ์มนุษย์ว่า การแสดงออกจะผ่านอินทรีย์ของบุคคล ฉะนั้น คนเราเมื่อเกิดอารมณ์จะแสดงออกได้ 2 ทาง ได้แก่

1. **แสดงออกด้วยวาจา (Verbal Expression)** เช่น ส่งเสียงดัง กล่าวคำสบถ พุดเสียงสั่น และหัวเราะเยาะ

2. **แสดงด้วยท่าทาง (Bodily Expression)** อาจจะทำได้ดังต่อไปนี้

2.1 การแสดงออกทางใบหน้า (Facial Expression) เช่น มิ้มปาก ขมวดคิ้ว และตาเบิ่งกว้าง

2.2 การแสดงออกทางกิริยาการเคลื่อนไหวร่างกาย (Bodily Movement) เช่น ชูมือ กำหมัด ปรบมือ และเตะขาไปมา

2.3 การแสดงออกท่าทางต่าง ๆ (Posture) เช่น นั่งตัวงอ และไหล่ค่อม ฯลฯ ส่วนการแสดงออกจะเป็นเช่นไรนั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการสังคมนีติของบุคคลนั้น ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู ค่านิยม ในสังคม

ทฤษฎีอารมณ์ของเจมส์-แลงก์ (James-Lange Emotion Theory)

ประมาณศตวรรษที่ 19 มีนักจิตวิทยาหลาย ๆ คนพยายามจัดแบ่งประเภทของอารมณ์ออกมาเป็นชนิดต่าง ๆ ตามความรู้สึกของตนเอง แต่ความพยายามของพวกเขาไม่ประสบความสำเร็จ จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1884 William (1952, p. 188) ได้ประกาศองค์ความรู้ทางอารมณ์ซึ่งเป็นทฤษฎีใหม่ โดยใช้ชื่อทฤษฎีนี้ว่า ทฤษฎีอารมณ์ของเจมส์-แลงก์ ทฤษฎีนี้เชื่อว่า มนุษย์มีกลไกทำงานที่ความซับซ้อนในร่างกายอย่างยิ่ง ในบางครั้งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงทั่วทั้งร่างกายนี้ เรียกว่า “อารมณ์” (Emotion)

อารยา ปิยะกุล (2558, หน้า 3) ได้อธิบายว่า อารมณ์ที่แตกต่างกันเป็นผลจากการรับรู้ การตอบสนอง หรือปฏิกิริยาทางสรีระที่แตกต่างกัน เกิดสภาวะอารมณ์ที่แตกต่างกัน เช่น การร้องไห้ (ปฏิกิริยาทางสรีระ) ไม่ได้ส่งผลให้เกิดเพียงความรู้สึกเศร้าหรือเสียใจเท่านั้น บางครั้งบุคคลร้องไห้เมื่อโกรธ หรือมีความสุข เป็นต้น อารมณ์เป็นผลจากปฏิกิริยาทางสรีระ โดยทฤษฎี เจมส์-แลงก์ มีหลักฐานสนับสนุน ในความสัมพันธ์ระหว่างการตื่นตัวทางสรีระกับอารมณ์ จากการทดลองให้ผู้รับการทดลองแสดงรูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเศร้า (เช่น การถอนหายใจ การแสดงสีหน้าของความเศร้า) พบว่า หลังการแสดงพฤติกรรมเหล่านั้น ผู้รับการทดลองรู้สึก “เศร้า” และเมื่อให้แสดงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสุข โกรธ หรือ กลัว ผู้รับการทดลองก็รายงานว่า รู้สึก “สุข” “โกรธ” หรือ “กลัว” เช่นกัน อย่างไรก็ตาม มีการวิจารณ์การทดลองนี้ว่า เหตุผลที่ผู้รับการทดลองรายงานความรู้สึกได้สอดคล้องกับลักษณะทางสรีระ เนื่องด้วยผู้รับการทดลองรับรู้ว่าการทดลองต้องการอะไร ด้วยเหตุนี้จึงมีการแก้ปัญหานี้ โดยวิธีการทดลอง เพื่อต้องการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้การเขียนหลังจากมีอาการอัมพาตส่วนแขน จากนั้นก็ให้ผู้รับการทดลองกลุ่มหนึ่งใช้ฟันคาบปากกา (กล้ามเนื้อหน้ามีลักษณะคล้ายหน้ายิ้ม) อีกกลุ่มหนึ่งใช้ริมฝีปากคาบปากกา (กล้ามเนื้อหน้ามีลักษณะคล้ายหน้าบึ้ง) แล้วให้ทั้งสองกลุ่มทำกิจกรรมหลายอย่าง เช่น ลากเส้นตรงระหว่างจุดสองจุด และอ่านการ์ตูนแล้วให้คะแนน “ความสนุก” ของการ์ตูนที่อ่าน ผลการทดลองพบว่า กลุ่มที่คาบปากกาด้วยฟันให้คะแนนความสนุกของการ์ตูนสูงกว่ากลุ่มที่คาบปากกาด้วยริมฝีปาก จากการทดลองนี้

แสดงให้เห็นว่า ปฏิกริยาของสรีระ มีส่วนสำคัญให้บุคคลมีอารมณ์อย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี เจมส์-แลงก์

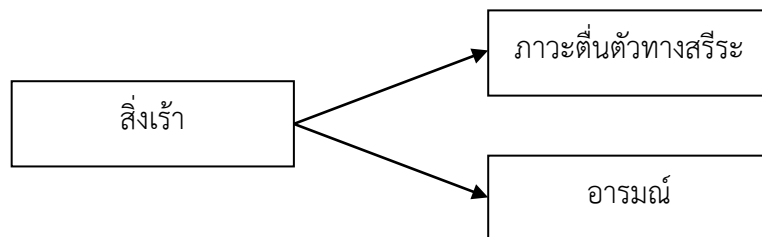
Passer and Ronald (2007, p. 287) กล่าวว่า ทฤษฎีอารมณ์ของเจมส์-แลงก์นี้ อารมณ์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยตรงกับร่างกายของมนุษย์ ซึ่งตรงกับการรับรู้ของประสบการณ์ที่ได้ พบเจอมา ณ ขณะนั้น เป็นตัวกระตุ้นดึงพฤติกรรมออกมา และความรู้สึกจะเปลี่ยนแปลงไปตาม สิ่งที่ตนเองรับรู้ ตัวอย่างเช่น เมื่อเห็น “หมีควาย” ที่มีรูปร่างใหญ่ มีเขี้ยวยาว น้ำลายยืด ส่งเสียงดัง ปรากฏอยู่ตรงหน้า ซึ่งเป็นสิ่งเร้าที่เคยเห็นมาก่อนในอดีต (ประสบการณ์เดิม) จากนั้นจึงไปกระตุ้น ระบบประสาทส่วนกลางและเร้าอารมณ์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการตอบสนองขึ้น ทำให้เราเกิด “อารมณ์กลัว” ขึ้นทันที

ทฤษฎีอารมณ์ของแคนนอน-บาร์ด (Cannon-Bard Emotion Theory)

ทฤษฎีนี้เป็นแนวคิดของนักจิตวิทยา คือ แคนนอน (Cannon) ที่มีความคิดเห็นที่แตกต่าง จากทฤษฎีอารมณ์ของเจมส์-แลงก์ โดยที่ทฤษฎีของแคนนอนและบาร์ด เสนอแนวคิดว่า การเร้าอารมณ์ ทางสรีรวิทยา อาจเกิดขึ้นโดยไม่ต้องอาศัยประสบการณ์เดิม เพราะประสบการณ์ที่บุคคลสนใจ อาจจะซ้ำเกินไปต่อการตอบสนองทางอารมณ์โดยทันที อีกทั้งชนิดของอารมณ์ของมนุษย์มีความแตกต่างกันอย่างมาก เช่น อารมณ์กลัว อารมณ์โกรธ อารมณ์สนุกสนาน (Passer & Ronald, 2007, p. 116) ดังนั้น ทฤษฎีของแคนนอน-บาร์ด ยืนยันว่า มนุษย์จะรับข้อมูลจากสิ่งที่กระตุ้นจาก ภายนอก และส่งข้อมูลไปยังสมอง 2 ส่วน คือ ทาลามัส (Thalamus) และคอร์เทกซ์ (Cortex) เป็นจุดแรกพร้อมกัน โดยข้อมูลส่วนที่ส่งไปยังสมองส่วนคอร์เทกซ์ (Cortex) จะมีหน้าที่ 2 อย่าง คือ 1) ทำหน้าที่สร้างประสบการณ์ในอารมณ์ความรู้สึก และทำหน้าที่สร้างสิ่งเร้าอารมณ์กับอวัยวะภายใน จึงแสดงออกมาเป็นอารมณ์ จากนั้นสิ่งเร้าภายนอกจากการทำงานของสมองส่วนทาลามัส (Thalamus) และคอร์เทกซ์ (Cortex) จะเข้าสู่ระบบลิมบิก (Limbic System)

นันทชนนปภพ ปาลินทร (2560, หน้า 3) กล่าวถึงหน้าที่ของระบบลิมบิก คือ ทำหน้าที่ ด้านความรู้สึก ความจำ และควบคุมพฤติกรรมเกี่ยวกับการดำรงชีวิตพื้นฐาน เช่น การกิน อยู่ สู้ หนี การเกิดอารมณ์ ความพอใจ ความก้าวร้าวและพฤติกรรมทางเพศ ระบบนี้เป็นส่วนของระบบประสาท ที่มีความซับซ้อนในการทำงานเป็นอย่างมาก หน้าที่หลักของระบบลิมบิก (Limbic System) เกี่ยวข้องกับความทรงจำ แรงจูงใจ และการแสดงอารมณ์ต่าง ๆ จึงเป็นการกำหนดพฤติกรรม (Sandra, 2015, p. 112)

Wayne (2013, p. 391) ได้อธิบายว่า ศูนย์กลางประสาทของอารมณ์อยู่ที่ สมองส่วนทาลามัส (Thalamus) จะเป็นตัวเร้าอารมณ์ไปยังร่างกายตรงส่วนของประสาทส่วนกลาง (Autonomic Arousal) และสั่งให้แสดงอาการกลัวออกมา (Conscious Emotion) อย่างไรก็ตามมีทฤษฎีสมัยใหม่ หลาย ๆ ทฤษฎีที่เห็นด้วยกับทฤษฎีแคนนอนและบาร์ด ในมุมมองที่ว่า อารมณ์เกิดขึ้นที่โครงสร้าง สมองส่วนย่อยในเยื่อหุ้มสมอง (Subcortical Brain Structure) เน้นความสำคัญของระบบสมองที่มี ต่ออารมณ์ โดยอธิบายการเกิด “สภาวะทางอารมณ์” และ “ปฏิกริยาทางสรีระ” ว่า เกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน ซึ่งแตกต่างจากทฤษฎี เจมส์-แลงก์ ที่ให้ความสำคัญกับปฏิกริยาทางสรีระ ดังแสดงในภาพที่ 3-2

ภาพที่ 3-2 ระบบสมองที่มีต่ออารมณ์ตามทฤษฎี Cannon-Bard (Santrock, 2008, p. 458)

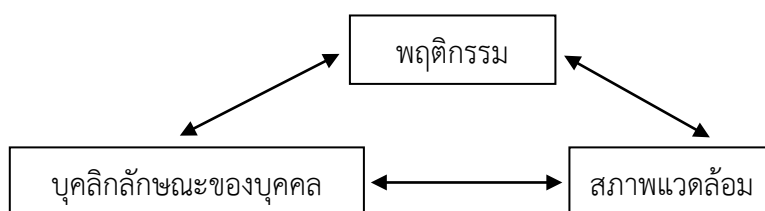
ตอนที่ 2 ทฤษฎีปัญญาทางสังคม (Social Cognitive Theory)

Bandura (1989, p. 5) อธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในรูปแบบการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างการรู้คิด (Cognitive) พฤติกรรม (Behavior) และอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม (Environmental Influence) เป็นปัจจัย 3 ตัว ที่มีอิทธิพลต่อกัน

สิริอร วิชาวุธ (2554, หน้า 90) กล่าวถึง หลักการสำคัญทฤษฎีปัญญาทางสังคมของแบนดูรา ดังนี้

1. บุคคลกับสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน (Reciprocal Determinism) พฤติกรรมเกิดขึ้นเนื่องจากมีกลไกเกิดขึ้นระหว่าง 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกัน คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อม ปัจจัยส่วนตัว และชนิดของพฤติกรรม ปัจจัยทั้งสามอาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมไม่เท่ากัน ปัจจัยบางตัวอาจมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมมากกว่าปัจจัยบางตัวในช่วงเวลาหนึ่ง แต่อาจมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมน้อยกว่าอีกปัจจัยหนึ่งในอีกช่วงเวลาหนึ่ง แต่ปัจจัยทั้งสามจะไม่มีอิทธิพลเท่ากัน พร้อมกันในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้ผลเกี่ยวข้องกันจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับปัจเจกบุคคล พฤติกรรมที่แสดงออก และสภาพแวดล้อมในขณะที่เกิดมีพฤติกรรมนั้นขึ้น

1.1 การเกี่ยวข้องระหว่างบุคลิกลักษณะของบุคคลกับพฤติกรรมมีอิทธิพลต่อกัน สองทิศทาง ระหว่าง ความคิด อารมณ์ สภาวะทางกายกับการกระทำ เช่น บุคคลมีความเชื่อ ความคาดหวัง การรับรู้และความมุ่งมั่นเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของตน แต่บุคคลจะทำพฤติกรรมได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านสรีระร่างกายและความสามารถที่จะทำได้ ดังแสดงในภาพที่ 3-3

ภาพที่ 3-3 ผังแสดงการมีอิทธิพลเกี่ยวข้องกันระหว่างพฤติกรรม บุคลิกลักษณะของบุคคล และสภาพแวดล้อม (สิริอร วิชาวุธ, 2554, หน้า 90)

1.2 การเกี่ยวข้องระหว่างสภาพแวดล้อมกับบุคลิกลักษณะของบุคคล จะมีอิทธิพลต่อกันสองทิศทาง ระหว่างสภาพทางกายภาพของสถานที่และสังคมกับความคิด การคาดหวัง อารมณ์ของบุคคล สภาพแวดล้อมในสังคมมีอิทธิพลต่อการคิด ความคาดหวัง อารมณ์และความเชื่อของบุคคลด้วย การนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ และการกระตุ้นเร้าทางอารมณ์และความเชื่อโดยอาศัยตัวแบบ (Model) คำแนะนำ คำสั่งสอน และการโฆษณาชวนเชื่อ ทำให้บุคคลจะแสดงพฤติกรรมออกมาตามสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมนั้นตามความคิด ความเชื่อของบุคคล

1.3 การเกี่ยวข้องระหว่างพฤติกรรมของบุคคลกับสภาพแวดล้อม พฤติกรรมของผู้เรียนเป็นผลผลิตของสภาพแวดล้อม ในขณะที่เดียวกันก็เป็นตัวสร้างสภาพแวดล้อมด้วย บุคคลจะตั้งใจเลือกรับรู้ในสิ่งเร้าหรือสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นต่อตนเอง บนพื้นฐานของความต้องการและความชอบในการเรียนรู้ของตน บุคคลมักจะเลือกสิ่งเร้าที่จะเกี่ยวข้องกับบุคคลและร่วมทำพฤติกรรมเฉพาะที่อยู่ในขอบเขตที่ตนจะทำได้ พฤติกรรมของบุคคลสามารถส่งผลให้สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป เช่น เมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว จะทำให้บรรยากาศบริเวณรอบตัวเขามีบรรยากาศของการมุ่งร้าย เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันสภาพแวดล้อมสามารถทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ต่อบุคคลในสภาพแวดล้อมนั้นด้วย เป็นต้น บุคคลสามารถมีอิทธิพลต่อสภาพแวดล้อม ในขณะที่เดียวกันสภาพแวดล้อม มีสามารถและมีอิทธิพลต่อบุคคล บุคคลจึงไม่สามารถมีอิสระจากสภาพแวดล้อมได้อย่างเป็นเอกเทศ

2. การเรียนรู้จากการสังเกต บุคคลจะมีการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่นและเงื่อนไขของผลกระทบ แต่อาจยังไม่แสดงพฤติกรรมออกมาในทันทีทันใด

3. พฤติกรรมและเงื่อนไขของผลกระทบที่บุคคลสังเกตเห็น จะยังคงอยู่ในความทรงจำของบุคคล

4. เมื่อใดที่บุคคลมีความสามารถและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และเงื่อนไขของผลกระทบที่ตนสังเกตเห็นจากตัวอย่างเป็นผลกระทบทางบวก บุคคลจะแสดงพฤติกรรมออกมา บุคคลจะทำพฤติกรรมหรือไม่ขึ้นอยู่กับคาดการณ์ผลจากการกระทำ (Anticipated Outcome) หลักการข้างต้น ข้อที่ 3 และ 4 ข้างต้น

ชนิดของการเรียนรู้

การเรียนรู้แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Enactive Learning) การเรียนรู้เงื่อนไขการเสริมแรง (Reinforcement) จากการได้รับรางวัลและการลงโทษด้วยตนเองโดยตรง

2. การเรียนรู้จากการสังเกต (Observation Learning) การเรียนรู้เงื่อนไขการเสริมแรงจากการได้รับรางวัลและการลงโทษโดยการสังเกตจากตัวแบบ ถ้าตัวแบบได้รับรางวัลจากการทำพฤติกรรมหนึ่ง ๆ บุคคลจะพยายามทำตัวเหมือนตัวแบบ แต่ถ้าตัวแบบถูกลงโทษ เขาจะไม่ทำตัวให้เหมือนแบบ การเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบนี้ จะมีประสิทธิภาพดีกว่าการเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากบุคคลเห็นตัวแบบกระทำสิ่งใดเพียงครั้งเดียว ก็สามารถนำวิธีการนั้นมาใช้ได้เลย การทำตัวแบบมิได้หมายความว่า ใครเป็นตัวแบบ บุคคลจะเลียนแบบเสมอ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ทำให้บุคคลเลียนแบบตามตัวแบบ เช่น ความดึงดูดของตัวแบบ (Attractiveness) บุคคลจะทำตามตัวแบบที่มีสถานะสังคมสูงกว่าตัวแบบที่มีสถานะทางสังคมต่ำ บุคคลที่ไม่มีสถานะทางสังคมหรือไม่มีทักษะ

หรือไม่มีอำนาจ มักจะทำตามพฤติกรรมของผู้อื่น เด็กจะทำตามตัวแบบมากกว่าผู้ใหญ่ คนไม่มีอำนาจงานจะทำตามตัวแบบมากกว่าผู้เชี่ยวชาญและยิ่งบุคคลให้คุณค่าต่อพฤติกรรมใด จะยิ่งทำตามแบบพฤติกรรมนั้น การเรียนรู้จากสังคมมีกระบวนการทางปัญญา 4 ขั้น คือ

2.1 ขั้นให้ความสนใจ (Attention Phase) ความตั้งใจจะเป็นตัวกำหนดในการเลือกรับรู้สิ่งเร้า ถ้าบุคคลตั้งใจที่จะรับรู้สิ่งเร้าหนึ่ง บุคคลจะรู้ว่าสิ่งเร้านั้นปรากฏ ถ้าไม่ตั้งใจรับรู้สิ่งเร้า จะไม่รู้ว่ามีสิ่งเร้าปรากฏในขณะนั้น สิ่งที่มีอิทธิพลทำให้เกิดการตั้งใจรับรู้เพื่อการเลียนแบบมีดังนี้

2.1.1 ตัวแบบ (Model) ตัวแบบจะเป็นบุคคลตัวอย่างหรือสิ่งที่เป็นตัวอย่าง ตัวแบบที่สามารถดึงดูดให้บุคคลตั้งใจรับรู้มักมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- 1) บุคลิกภาพลักษณะของตัวแบบน่าประทับใจ มีเสน่ห์ เท่ห์ เช่น นักแสดง เป็นต้น
- 2) ผู้มีอำนาจในตำแหน่ง เช่น นายกรัฐมนตรี หัวหน้า เป็นต้น
- 3) มีความน่าสนใจและความชื่นชอบของตัวแบบ
- 4) ผู้มีความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญและประสบความสำเร็จในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น นักกีฬา นักร้อง เป็นต้น
- 5) มีความสอดคล้องกับค่านิยมของผู้สังเกตหรือผู้เรียน เช่น ผู้มีความซื่อสัตย์ ผู้เสียสละ เป็นต้น
- 6) มีความน่าเชื่อถือ เช่น ครูอาจารย์ เป็นต้น
- 7) มีบุคลิกภาพลักษณะความคล้ายของตัวแบบกับผู้สังเกตหรือผู้เรียน เช่น เป็นข้าราชการเหมือนกัน เป็นแม่บ้านเหมือนกัน เป็นต้น
- 8) มีความอบอุ่นเป็นกันเอง เช่น บิดา มารดา เป็นต้น

2.1.2 บุคลิกลักษณะของผู้สังเกต (Observer's Characteristics) บุคลิกลักษณะของผู้สังเกตมีอิทธิพลต่อการสังเกตตัวอย่างหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมถึงการตีความเหตุการณ์หรือสภาพเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ดังนี้

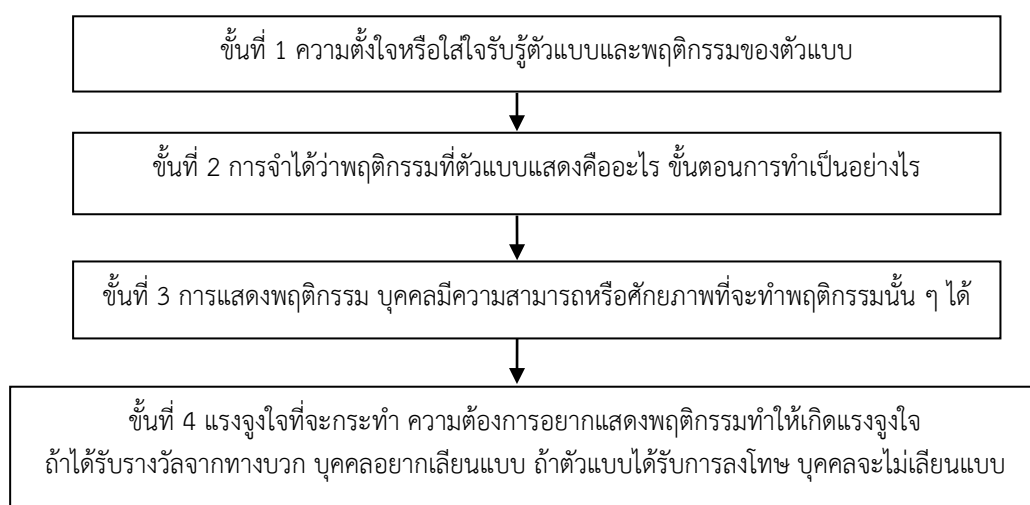
- 1) ความสามารถที่จะรับรู้สิ่งที่ได้ของบุคคล ตัวแบบที่อยู่ในบริเวณหรือขอบเขตที่ผู้สังเกต จะสามารถรับรู้สิ่งที่ได้จะทำให้ผู้สังเกตสามารถรับรู้ตัวแบบได้
- 2) ระดับความไวในการถูกกระตุ้นเร้าให้เกิดความสนใจในตัวแบบของบุคคล
- 3) การรับรู้ที่มีอยู่ก่อนแล้ว ถ้าผู้เรียนเคยรับรู้สิ่งเร้ามาก่อนแล้ว จะมีการรับรู้สิ่งเร้าที่นั้นเร็วกว่าสิ่งเร้าที่ตนไม่เคยรับรู้มาก่อน
- 4) ประวัติการได้รับแรงเสริม หากเคยได้รับการเสริมแรงทางบวกจากการทำตามตัวแบบก็จะเป็นตัวกระตุ้นให้สนใจและทำตามตัวแบบได้มากกว่าการที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน

2.2 ขั้นจดจำ (Retention Phase) เมื่อบุคคลสนใจพฤติกรรมของตัวแบบ จะบันทึกสิ่งที่สังเกต และเก็บไว้ในระบบความจำ โดยจำการสังเกตและการรับรู้เหตุการณ์ว่าเหตุการณ์ใดใคร ทำอะไร ได้อะไร จะเก็บไว้ในความทรงจำ ซึ่งจะต้องจดจำได้ว่าสิ่งที่ตนตั้งใจดู คืออะไร จากนั้นมีการจัดการระเบียบประเภทของการคิดตามรูปแบบจินตนาการและภาษาที่ใช้สร้างเป็นสัญลักษณ์ เก็บไว้ในความจำระยะยาว (Long Term Memory: LTM) และมีการทบทวนสิ่งที่ตนจำ

2.3 **ขั้นแสดงพฤติกรรม (Reproduction Phase หรือ Behavioral Phase)** บุคคลจะมีคำจำกัดความของสัญลักษณ์ที่แปลงจากสิ่งที่ตนได้สังเกต แล้วนำมาสร้างรูปแบบในการกระทำที่เหมาะสม การจะเกิดพฤติกรรมของบุคคลได้นั้น จะมีการจับคู่เปรียบเทียบเหตุการณ์ที่ตนประสบในขณะนั้นกับภาพเหตุการณ์หรือมโนทัศน์ที่อยู่ในความทรงจำเดิม และจะปรับพฤติกรรมของตนตามมโนทัศน์ที่มีอยู่ในความทรงจำ บุคคลจะทำพฤติกรรมเลียนแบบที่ตนจำได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับสมรรถภาพทางกายภาพที่จะทำได้ เมื่อพฤติกรรมเลียนแบบแล้ว จะตรวจสอบดูว่าพฤติกรรมที่ตนทำไปนั้น ทำได้ถูกต้องหรือไม่ จากสังเกตและการรับรู้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรมนั้น ๆ

2.4 **แรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม (Motivation)** ความปรารถนาในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล จะทำให้เขาแสดงพฤติกรรมที่ได้สังเกตเห็นไว้ บุคคลจะไม่ได้แสดงพฤติกรรมที่ตนสังเกตเห็นจากตัวแบบหมดทุกพฤติกรรม บุคคลจะแสดงพฤติกรรมตามพฤติกรรมของตัวแบบหรือไม่ขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจ 3 แบบ คือ สิ่งจูงใจโดยตรง สิ่งจูงใจจากการสังเกต และสิ่งจูงใจที่ตนเป็นผู้สร้างขึ้นเอง ถ้าตัวแบบทำพฤติกรรมแล้วได้รับรางวัลจากการทำพฤติกรรมนั้น จะมีแรงจูงใจในการเลียนแบบพฤติกรรมนั้นด้วย ถ้าตัวแบบทำพฤติกรรมแล้วได้รับการลงโทษ จะมีแรงจูงใจที่จะไม่เลียนแบบพฤติกรรม

นอกจากนี้ จะแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบหรือไม่ต้องดูว่า การแสดงพฤติกรรมนั้น จะได้ผลกรรมคุ้มค่าต่อการทำมากกว่าจะถูกลงโทษ หรือไม่ได้รับรางวัล ดังแสดงในภาพที่ 3-4

ภาพที่ 3-4 กระบวนการทางปัญญา 4 ขั้นการเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2556, หน้า 196)

แหล่งของตัวแบบ

ตัวแบบที่บุคคลจะสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมมาจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

1. บุคคลล้อมรอบที่ตนสัมผัสโดยตรง เช่น บิดามารดา ครู เพื่อน เป็นต้น
2. ตัวแบบผ่านจากสื่อโทรทัศน์ และสื่อทางการมองเห็นและการได้ยิน ตัวแบบ

และผลการกระทำจะมีส่วนทำให้บุคคลนำไปใช้ในการคิด และตัวแบบช่วยให้เกิดความเชื่อในการรับรู้ว่าคุณสามารถทำได้มากกว่าที่จะสร้างประสบการณ์ด้วยตนเองเพียงลำพัง

3. การพัฒนาทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) การใช้ภาษาเป็นตัวแบบจะช่วยพัฒนาทักษะทางปัญญาได้ดีขึ้น และช่วยสร้างการรับรู้ว่าคุณสามารถทำได้ดีขึ้น
4. การสังเกตพฤติกรรมของตนเอง โดยการรับฟังข้อมูลป้อนกลับจากผู้อื่น เพื่อพิจารณาข้อดีและข้อเสียของตนเอง

หน้าที่ของตัวแบบ

ตัวแบบที่บุคคลจะสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมสามารถอธิบายได้ 3 ลักษณะ (Fischer & Harvey, 1975, p. 21) ดังนี้

1. ตัวแบบทำหน้าที่สร้างพฤติกรรมใหม่ ในกรณีที่คุณสังเกตตัวแบบนั้นยังไม่เคยได้เรียนรู้พฤติกรรมนี้มาแต่อย่างใดในอดีต เช่น พฤติกรรมการพูดของเด็ก หรือพฤติกรรมการแต่งกายของวัยรุ่นตามการ์ตูนที่ตนเองชื่นชอบ เป็นต้น
2. ตัวแบบทำหน้าที่เสริมพฤติกรรมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ผู้สังเกตตัวแบบเคยเรียนรู้พฤติกรรมดังกล่าวมาบ้างแล้วในอดีต ตัวแบบก็จะทำหน้าที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้ที่เคยเรียนรู้พฤติกรรมดังกล่าวพยายามพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น เช่น กำลังดูการแข่งขันฟุตบอล และมีความชื่นชอบในความสามารถของนักฟุตบอลทีมนี้ จึงจดจำวิธีการ เทคนิคที่ดีของนักฟุตบอลคนนั้น แล้วนำมาพัฒนาทักษะการเล่นฟุตบอลของตนเองให้ดียิ่งขึ้น
3. ตัวแบบทำหน้าที่ยับยั้งการแสดงพฤติกรรม ถ้าหากผู้สังเกตมีการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือเคยมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มาก่อน ตัวแบบนั้นก็จะช่วยทำให้พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นลดลง หรือไม่เกิดขึ้นอีก เช่น การเห็นคนฝ่าฝืนกฎจราจรบนท้องถนน แล้วโดนตำรวจจับ หรือถูกรถชนเสียชีวิต ก็จะทำให้เกิดการยับยั้งไม่ให้บุคคลที่สังเกตพฤติกรรมดังกล่าวทำตาม เป็นต้น

ตอนที่ 3 พัฒนาการวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางร่างกายอย่างรวดเร็วมาก และมีบทบาทสำคัญต่อพัฒนาการทางความเจริญงอกงามด้านอื่น ๆ เพราะวัยรุ่นมีลักษณะสำคัญของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ และประสานกับพัฒนาการด้านอื่น ๆ ตามไปด้วย เช่น พัฒนาการด้านอารมณ์ และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่วัยรุ่นแสดงออกมา เป็นต้น

ความหมายของวัยรุ่น

จุฑารัตน์ สติปัญญา (2554, หน้า 34) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการปรับเปลี่ยนจากวัยเด็กเข้าสู่ผู้ใหญ่ เริ่มตั้งแต่อายุประมาณ 12 หรือ 13 ปี จนถึงอายุประมาณ 20 ปี มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายเป็นสัญญาณสำคัญที่บอกถึงการพ้นระยะการเป็นเด็ก คือ

การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายภายนอก และการมีวุฒิภาวะทางเพศ เช่น ความสูง น้ำหนัก การเริ่มมีลักษณะทางเพศ ได้แก่ การมีหน่ออกในวัยรุ่นหญิง การมีหนวดและการเปลี่ยนแปลงของเสียงในวัยรุ่นชาย ขณะเดียวกันก็มีการเปลี่ยนแปลงในพัฒนาการด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ความสนใจในเพศตรงข้าม การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์และสังคม เป็นต้น

พนม เกตุมาน (2560) อธิบายว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลายด้าน เด็กจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นเมื่ออายุประมาณ 12 - 13 ปี โดยส่วนใหญ่เพศหญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเพศชายประมาณ 2 ปี และจะเกิดการพัฒนาไปจนถึงอายุประมาณ 18 ปี จึงจะเข้าสู่วัยผู้ใหญ่

วิกิพีเดีย (2560) พัฒนาการวัยรุ่น หมายถึง ขั้นตอนของการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาทางร่างกาย และจิตใจของมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาระหว่างวัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงทางชีววิทยา (เช่น ระบบสืบพันธุ์) ทางจิตวิทยา และทางสังคม การสิ้นสุดของการเป็นวัยรุ่น และเข้าสู่ผู้ใหญ่ค่อนข้างมีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ หรือตามกลุ่มสังคม ซึ่งจะเห็นได้จากการที่บุคคลนั้นได้รับความเชื่อมั่นหรือไว้วางใจให้ทำหน้าที่หรืองานต่าง ๆ เช่น การขับขี่ยานพาหนะ การมีความสัมพันธ์ทางเพศ การเป็นทหาร การเลือกตั้ง หรือการแต่งงาน เป็นต้น

พนม เกตุมาน (2560) วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงมากทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ สังคมปัจจุบันเป็นยุคข่าวสารไร้พรมแดน ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นมากขึ้น วัยรุ่นเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นวัยวิกฤติ (Critical Period) อารมณ์ของวัยรุ่นนั้นเป็นอารมณ์ที่รุนแรง ซึ่งเรียกวัยนี้ว่าเป็น วัยพายุบูแคม หมายถึง การที่มีอารมณ์เต็มไปด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง สูงมากจนบางครั้งมักมีความคิดเห็นขัดแย้งกับผู้ใหญ่อยู่เสมอ การที่เกิดอารมณ์ง่ายและรุนแรงเช่นนี้ จึงเป็นเรื่องง่ายต่อ การชักนำให้เด็กเกิดความรู้สึกอยากลองดี ทั้งในทางที่ดีและทางที่เลว ความคิดชั่ววูบของอารมณ์วัยรุ่น อาจเป็นสิ่งที่ทำให้เขาแสดงพฤติกรรมผิด ๆ ออกมา ซึ่งอาจหมายถึงชีวิตและอนาคตของเขาเอง เนื่องจากการปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิตมาก มีปัญหาและมีความยากลำบากในการปรับตัว ได้แบ่งชนิดอารมณ์ต่าง ๆ ของวัยรุ่น ดังนี้

1. อารมณ์ความกลัว เป็นอารมณ์ที่มีอยู่ในทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย โดยจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้รับความปลอดภัย ความกลัวของวัยรุ่นนั้นส่วนใหญ่มักเป็นความกลัวเกี่ยวกับการปรับตัวให้เข้ากับสังคม เช่น เด็กชายบางคนกลัวที่จะต้องพูดจากับเด็กหญิงตามลำพัง หรืออาจเป็นความกลัวที่คิดว่าจะไม่ได้รับการยกย่องจากสังคม โดยจะทำให้เด็กคอยระมัดระวังพฤติกรรมจนบางที่ไม่เป็นตัวของตัวเองความกลัวอีก อย่างหนึ่งที่สำคัญของเด็กวัยรุ่นคือ การกลัวเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะ และความไม่สมประกอบต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งนอกจากทำให้เกิดความกลัวแล้ว ยังทำให้เกิดอารมณ์หงุดหงิดอีกด้วย

2. อารมณ์กังวลใจ เป็นผลมาจากความกลัว โดยกลัวเรื่องต่าง ๆ แล้วเก็บเอาเรื่องเหล่านั้นมาเป็นความวิตกกังวลใจ ความกังวลใจเกิดจากการนึกคิด และทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต น่าจะเป็นไปในทางที่ไม่ดี ซึ่งบางทีสิ่งนั้นอาจจะเกิดขึ้นหรือบางทีอาจจะไม่เกิดขึ้นก็ได้ เช่น นักเรียนทำข้อสอบไม่ได้ จึงทำให้เกิดความกังวลใจ ไม่สบายใจ บางทีถึงกับไม่เป็นอันหลับอันนอนจนกว่าการสอบจะผ่านพ้น นอกจากนี้ ยังมีความกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องบุคคลภายในบ้าน เรื่องความสัมพันธ์ทางสังคม และกังวลใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของตนเอง เป็นต้น

3. อารมณ์โกรธ เป็นการแสดงออกของอารมณ์ประเภทก้าวร้าว และรุนแรง ประเภทเดียวกับความอิจฉาริษยา และความเกลียดชัง โดยจะแสดงออกให้เห็นหลายอย่างทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น มือเท้าสั่น หน้าตาแดงก่ำ หายใจถี่ หุนหันพลันแล่น ขาดความยับยั้งชั่งใจ อาจจะแสดงออกมาในรูปของทำร้ายให้ผู้อื่นบาดเจ็บ หรืออาจทำร้ายตนเอง ทำลายข้าวของที่อยู่กับตัว บางทีก็ร้องไห้ กระทั่งทำ ส่งเสียงดัง หรือบางทีแสดงออกทางอ้อม โดยเก็บตัวเงียบอยู่คนเดียว และไม่ยอมพูดจากับใคร

4. อารมณ์รัก ความรักเป็นอารมณ์ประเภทที่เกิดขึ้นกับทุกคน ทุกเพศทุกวัย ในวัยรุ่นที่มีความรักประเภทใหญ่ดังนี้

4.1 รักตนเอง เป็นความรัก และการดูแลเอาใจใส่สภาพความเป็นไปของร่างกายตนเอง เช่น ทรวดทรง ความสวยงามของใบหน้า การเลือกเครื่องแต่งกาย เป็นต้น

4.2 รักเพื่อน ปกติวัยรุ่นจะให้ความรัก และสนิทสนมกับเพื่อนเพศเดียวกันจำนวนมาก ๆ โดยตั้งเป็นแก๊งในพวกที่มีลักษณะนิสัยใจคอสนิยมเดียวกับตน และในที่สุดก็จะหาเพื่อนสนิทคู่หูมาอยู่ใกล้ชิดกัน ไปไหนไปด้วยกัน พยายามไปกินนอนด้วยกัน เพื่อให้เกิดความสนิทสนมมากยิ่งขึ้น และเอาไว้อุปการะหรือปัญหาต่าง ๆ ของตน

4.3 รักคนที่ตนเทิดทูนบูชาเป็นพิเศษ ตามปกติวัยรุ่นมักจะรักคนเก่ง คนมีความสามารถพิเศษทางใดทางหนึ่ง และเทิดทูนบูชาอยากเอาแบบอย่าง โดยยึดถือเป็นแนวทางที่จะปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองในอนาคต

4.4 รักเพศตรงข้าม ในวัยรุ่นปัญหาเรื่องเพศตรงข้ามมักเข้าไปแทรกแซงในจิตใจ อยู่เสมอ ซึ่งก่อให้เกิดความรักแบบวัยรุ่นขึ้น ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่พยายามทำตนให้เป็นจุดเด่น และความรักของวัยรุ่นต่อเพื่อนต่างเพศเป็นไปอย่างรุนแรง และหลงใหล ใฝ่ฝันอย่างท่วมท้นซึ่งอาจมีผลกระทบกระเทือนต่อชีวิต และอนาคตของวัยรุ่นได้มาก เช่น เด็กผู้ชายที่มีความคิดรุนแรง ถ้าพลาดหวังจากหญิงที่ตนรักมักแสดงอารมณ์ออกมาอย่างรุนแรง แต่ในเด็กผู้หญิงการปล่อยตัวปล่อยใจง่าย ๆ มักนำผลเสียมาให้ โดยอาจคิดสั้น หรือเก็บเอาไปคิดมากทำให้เสียการเรียนอย่างมาก

5. อารมณ์อิจฉาริษยา มักเกิดขึ้นเมื่อตนไม่สามารถเอาชนะคู่ต่อสู้ด้วยวิธีอื่น หรือถูกแย่งชิงเอาความรักไป อารมณ์ริษยานี้ อาจแสดงออกมาในรูปของความโกรธอย่างรุนแรง และไม่มีเหตุผลได้ โดยเฉพาะวัยรุ่น สาเหตุของความอิจฉาริษยานี้มักเกิดกับปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนต่างเพศ เช่น เด็กผู้หญิงจะเกิดความอิจฉาริษยาขึ้นทันทีเมื่อพบว่า เพื่อนชายของตนไปคุยกับหญิงอื่นหรือในเด็กชายมักอิจฉาริษยาเพื่อนฝูงของตน เมื่อผู้หญิงที่ตนให้ความสนใจกลับพูดคุยกับคนอื่นอย่างสนุกสนาน ซึ่งในบางครั้งวัยรุ่นไม่สามารถยับยั้งอารมณ์ก็อาจก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทได้

การแบ่งช่วงวัยรุ่น

Steinberg (1999, p. 126) กล่าวถึง ช่วงวัยรุ่นว่า เป็นช่วงเวลาสั้นและมีการเปลี่ยนแปลงเกิดอย่างรวดเร็วเพื่อเปลี่ยนแปลงผ่านจากเด็กสู่การเป็นผู้ใหญ่ แต่การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างมากมายทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ยังมีความแตกต่างที่สามารถจำแนกเป็นช่วงย่อยได้อีก เพื่อช่วยให้เข้าใจ มองเห็นปัญหาและให้การช่วยเหลือวัยรุ่นได้เหมาะสมขึ้น การแบ่งช่วงวัยรุ่นนี้จะอาศัยการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างอย่างชัดเจนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ มาแบ่งช่วงวัยรุ่นออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

1. ช่วงวัยรุ่นตอนต้น จะอยู่ในช่วงอายุ 11-14 ปี เป็นช่วงแรกวัยรุ่นยังมีพฤติกรรมค่อนข้างไปทางเด็ก ลักษณะที่เด่นในช่วงนี้ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสัมพันธภาพระหว่างวัยรุ่นกับผู้อื่น การเปลี่ยนแปลงในช่วงนี้ จะเป็นช่วงที่มีความซับซ้อนเป็นอย่างยิ่ง การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายจะปรากฏชัดเจน ทั้งความสูง และน้ำหนัก จะเห็นการเปลี่ยนแปลงที่บ่งชี้ถึงเพศหญิงเพศชายที่ชัดเจน มีการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ที่แตกต่างจากวัยเด็ก มีความเป็นเหตุและผล มีความคิดสร้างสรรค์ และคิดแบบนามธรรมมากขึ้น ต้องการอิสระด้านอารมณ์จะรุนแรง และเปลี่ยนได้ตลอดเวลา ปรากฏการณ์เช่นนี้ เกิดจากความเครียดและความวิตกกังวลกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งภายใน และจากปัจจัยภายนอกตนเอง เช่น กังวลกับภาพลักษณ์ของตนเอง กังวลกับรูปร่างที่สูงขึ้น เสียงที่แตก การมีประจำเดือน กังวลกับสิ่ว กังวลกับการคบเพื่อนต่างเพศ การปรับตัวให้เหมาะสมกับบทบาทใหม่ที่เกิดขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดาเริ่มลดลงอย่างชัดเจน แต่จะมีความสัมพันธ์ที่มากขึ้นกับเพื่อนวัยเดียวกัน เริ่มติดเพื่อน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้อาจมีผลทำให้เกิดความขัดแย้งกับผู้อื่นได้ตลอดเวลา รวมทั้งอาจพบว่า วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่แปลกไปจากค่านิยมของสังคม เพื่อสร้างการยอมรับในกลุ่มของวัยรุ่น

2. วัยรุ่นตอนกลาง จะอยู่ในช่วงอายุ 15-17 ปี จะมีพฤติกรรมก้ำกึ่งระหว่างความเป็นเด็กและผู้ใหญ่ การเจริญเติบโตทางกายในช่วงนี้ยังมีอยู่ แต่ไม่โดดเด่นดังเช่นช่วงวัยรุ่นตอนต้น ลักษณะเด่นในช่วงนี้จะเกิดทางด้านจิตใจมากกว่าด้านร่างกาย ช่วงนี้วัยรุ่นเริ่มมีการปรับตัวต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตได้มากขึ้น ได้มีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง ผู้อื่นและเพื่อน พัฒนาการในช่วงนี้พบว่า วัยรุ่นจะพยายามค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง ค้นหาความต้องการของตนเองว่า ต้องการเป็นอะไรในอนาคต โดยอาจมีการเรียนรู้จากสิ่งที่ตนเองคิดซึ่งอาจมีทั้งถูก และผิด มีความคิดใฝ่หาอุดมการณ์ ในช่วงนี้ผู้ปกครองอาจวิตกกังวลสูง เนื่องจากพบว่า วัยรุ่นมีการลองผิดลองถูกอยู่ตลอดเวลาหรือเปลี่ยนแปลงความคิดบ่อยครั้งในช่วงเวลาสั้น ๆ ไม่ค่อยเชื่อฟังพ่อแม่ เริ่มห่างเหินมากขึ้น บางรายอาจถึงขั้นมีความขัดแย้ง วัยรุ่นจะให้ความสำคัญกับเพื่อนและสังคมนอกบ้านมากขึ้น ความคิดแบบมีเหตุผลและการตีความ การวิเคราะห์ สิ่งที่เป็นนามธรรมจะมีการพัฒนามากขึ้น

3. วัยรุ่นตอนปลาย อายุ 18-21 ปี วัยรุ่นในช่วงนี้จะมีพฤติกรรมค่อนข้างเป็นไปในแบบของผู้ใหญ่ ในช่วงนี้บุคคลจะมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ที่มีลักษณะของความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น การพัฒนาทางร่างกาย เกือบถึงขีดสูงสุด การเจริญเติบโตทางกายในช่วงนี้ยังคงมีอยู่แต่เกือบจะคงที่ รูปร่างจะมีลักษณะเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ระบบสืบพันธุ์มีการเจริญเติบโตสมบูรณ์เต็มที่ พร้อมที่จะมีบุตรได้ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ในด้านความคิด อยากรมีความคิดที่อิสระ สามารถตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง จะมีการเลือกหรือตัดสินใจในสิ่งที่ตนเองต้องการ เช่น การเลือกประกอบอาชีพตามความต้องการ ของตนเอง นอกจากนี้บุคคลในวัยนี้ยังสนใจเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาของตนเองมากขึ้น เพื่อต้องการเป็นที่ดึงดูดใจเพศตรงข้าม เนื่องจากในช่วงนี้เป็นช่วงที่พร้อมที่จะมีครอบครัว ต้องการมีความรัก มีความสัมพันธ์แบบหนุ่มสาวกับเพศตรงข้าม เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงในช่วงวัยรุ่น

Gerrig and Zimbardo (2005, p. 158) อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการที่เด่น ๆ ในช่วงวัยรุ่น สามารถจำแนกออกเป็นการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย

1.1 การเปลี่ยนแปลงของส่วนสูง และน้ำหนัก การเปลี่ยนแปลงของน้ำหนักและส่วนสูง จะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง โดยมีผลมาจากการทำงานของโกรทฮอร์โมน ไทรอยด์ฮอร์โมน และฮอร์โมนเพศ การเจริญเติบโตของกระดูกเป็นไปอย่างรวดเร็ว กระดูกจะยาวขึ้น มีความหนาแน่น และแข็งแรงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ร่างกายสูงขึ้น และมีผลต่อเนื่องทำให้มีน้ำหนักเพิ่มขึ้นตามมา จากน้ำหนักของกระดูก กล้ามเนื้อและไขมันใต้ผิวหนัง การเพิ่มของกล้ามเนื้อและไขมันใต้ผิวหนังในวัยรุ่นหญิง และชายจะพบว่าแตกต่างกัน โดยพบว่าสัดส่วนของกล้ามเนื้อ และไขมันใต้ผิวหนังในวัยรุ่นหญิงสูงกว่าวัยรุ่นชาย ในวัยรุ่นชายจะมีสัดส่วนเท่ากับ 3:1 ส่วนในวัยรุ่นหญิงเท่ากับ 5:4 ซึ่งในวัยเด็กจะไม่พบความแตกต่างของสัดส่วนของกล้ามเนื้อและไขมันใต้ผิวหนังระหว่างเด็กหญิงกับเด็กชาย แต่จะเริ่มพบความแตกต่างก่อนที่จะเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นโดยพบว่าไขมันใต้ผิวหนังของเด็กชายจะลดลง แต่เพิ่มขึ้นในเพศหญิง ซึ่งเพศหญิงมีสัดส่วนของไขมันที่มากกว่า ทำให้เพศหญิงมีผิวหนังที่อ่อนนุ่มมากกว่าเพศชาย

1.2 ระบบสืบพันธุ์ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดในช่วงนี้พบว่า เพศหญิงเริ่มต้นเร็วกว่าเพศชาย โดยพบว่า เพศหญิงมีการเริ่มเปลี่ยนแปลงตั้งแต่อายุ 7 ปี ส่วนในเพศชายจะพบได้เมื่ออายุ 9 ปีครึ่ง เป็นต้นไป ระยะเวลาเฉลี่ยของการเปลี่ยนแปลงจะอยู่ระหว่าง 2-5 ปี นอกจากนี้ยังพบว่าการเปลี่ยนแปลงยังขึ้นกับปัจจัยหลากหลาย เช่น เชื้อชาติ พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงของระบบสืบพันธุ์ที่พบในเพศชาย ได้แก่ มีการเจริญเติบโตของอัณฑะ และถุงหุ้มอัณฑะ มีขนขึ้นบริเวณ หัวเหน่า กล่องเสียงขยายใหญ่ขึ้น ทำให้มีเสียงแตกพร่า ร่างกายมีขนาดสูงใหญ่ขึ้น กล้ามเนื้อแข็งแรง มีหนวดเครา และขนรักแร้ ต่อมเหงื่อ และต่อมไขมันทำงานมากขึ้น และมักมีสิ่วขึ้นตามใบหน้า และลำตัวซึ่งเกิดจากการอุดตันของต่อมเหงื่อ ต่อมไขมัน มีการสร้างน้ำอสุจิและหลังน้ำอสุจิในตอนกลางคืน ที่เรียกว่า ฝันเปียก ส่วนเพศหญิง จะพบการเปลี่ยนแปลงของระบบสืบพันธุ์ที่สำคัญ ได้แก่ ขนาดของร่างกายมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เต้านมโตขยายขนาดขึ้นเนื่องจากการเพิ่มจำนวนของต่อมน้ำนม สะโพกจะขยายหรือผายขึ้น มีการสร้าง และหลังฮอร์โมนเพศหญิงที่ทำให้มีการตกไข่ และมีประจำเดือน ต่อมเหงื่อ และต่อมไขมันทำงานมากขึ้น มักพบสิ่วบริเวณใบหน้า และลำตัวเช่นเดียวกับเพศชาย

1.3 การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะสำคัญในร่างกาย โดยพบว่า ระบบหัวใจ หลอดเลือด และปอดทำงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น ทำให้วัยรุ่นสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้เต็มที่ เช่น การทำงานหนักการออกกำลังกาย เป็นต้น ระบบประสาทและสมองมีการพัฒนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้เพิ่มศักยภาพของการคิดวิเคราะห์ได้สมบูรณ์มากขึ้น วัยรุ่นจึงสามารถคิด และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่มีความซับซ้อนและมีระบบระเบียบมากขึ้น ระบบการกินการย่อยอาหารทำงานได้ดีขึ้น ทำให้ใช้ประโยชน์ จากอาหารเพื่อการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มที่ กระดูกและกล้ามเนื้อจะมีการเติบโตและพัฒนาอย่างต่อเนื่องในช่วงแรก ๆ จะไม่ได้สัดส่วน ทำให้รู้สึกแก้งก้าง การทำงานที่ต้องใช้การประสานกันของกล้ามเนื้อต่าง ๆ ยังไม่ดี แต่เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลาย การทำงานจะสมบูรณ์ขึ้น พัฒนาการช่วงนี้ จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และเป็นไปอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งสมบูรณ์เช่นเดียวกับวัยผู้ใหญ่

1.4 การสังเคราะห์ฮอร์โมนจากต่อมไร้ท่อ ปรากฏว่า ต่อมไร้ท่อที่มีการทำงานมากขึ้น เพื่อผลิตฮอร์โมน โดยเฉพาะฮอร์โมนเพศที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของวัยรุ่น และการเจริญพันธุ์ การเปลี่ยนแปลงของต่อมไร้ท่อที่สำคัญ ได้แก่ ต่อมพิทูอิตารี ต่อมไพเนียล ต่อมไทรอยด์

2. การเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์

การเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ของวัยรุ่นจะรุนแรง และเปลี่ยนไปตลอดเวลา ซึ่งลักษณะเฉพาะของอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงนี้ถูกนำไปใช้นิยามวัยรุ่นว่าเป็นวัย Stress and Storm หรือนักวิชาการบางคนนิยามคำว่า วัยพายุบุแคม หรือวัยแปรปรวน และสับสน เชื่อว่า ปรากฏการณ์นี้เกิดจากความเครียด และวิตกกังวลกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในตนเองซึ่งการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนทำให้เกิดความเครียด แต่จากการศึกษาต่อมากลับพบว่า การเปลี่ยนแปลงลักษณะดังกล่าวของวัยรุ่นมีผลมาจากสิ่งแวดล้อมที่วัยรุ่นอาศัยอยู่มากกว่าปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในตนเอง นอกจากนั้นจากการศึกษา ยังพบว่า การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ของวัยรุ่นเกิดขึ้นได้ตลอดทั้งวันขึ้นกับกิจกรรมที่วัยรุ่นทำ เช่น อาจรู้สึกดีใจเมื่อเจอเพื่อนในตอนเช้า รู้สึกเบื่อหน่ายขณะเรียนหนังสือ รู้สึกโกรธเมื่อครูให้การบ้านมาก รู้สึกมีความสุขเมื่อได้รับประทานอาหารกลางวัน รู้สึกอึดอัดใจเมื่อเจอคนรักในตอนเย็น เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงอารมณ์อย่างรวดเร็วเช่นนี้ไม่ได้พบในช่วงอายุอื่น ๆ สาเหตุ และปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอารมณ์ในวัยรุ่นอาจเกิดจาก ดังนี้

2.1 การเปลี่ยนผ่านจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ วัยรุ่นจะถูกคาดหวังว่าจะต้องทำบทบาทได้ เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ในด้านต่าง ๆ เช่น การดำเนินชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต การมีความรับผิดชอบ การประกอบอาชีพ เป็นต้น การเปลี่ยนผ่านมาสู่บทบาทดังกล่าวจะต้องอาศัยเวลาในการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะ บางครั้งไม่สามารถปฏิบัติได้ตามที่คนอื่นคาดหวัง จึงทำให้วัยรุ่นกังวล สับสน ไม่แน่ใจ เครียด และแสดงออกมาในด้านของอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ด้านการวางตัวในสังคม การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอย่างชัดเจน ทำให้วัยรุ่นต้องการปรับตัว และวางตัวอย่างเหมาะสมทั้งกับคนในครอบครัว เพื่อน และบุคคลอื่น ๆ ในสังคม การวางตัวอย่างเหมาะสมต้องอาศัยเวลาเรียนรู้ และปฏิบัติ หากมีคนคอยช่วยเหลือ หรือได้รับความเตรียมการพร้อมจากผู้ปกครอง หรือครู ก็จะช่วยให้ปรับตัวได้เร็วขึ้น

ด้านการวางเป้าหมายในชีวิต เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นบุคคลจะต้องพิจารณาเลือกอาชีพในอนาคต ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตทำให้วัยรุ่นรู้สึกวิตกกังวล เนื่องจากตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเลือกอาชีพอะไร บางคนจะรู้สึกหงุดหงิดหากถูกผู้ปกครองบังคับให้เลือกตามที่ผู้ปกครองต้องการหรือตามค่านิยมของสังคม รวมทั้งไม่อาจปฏิบัติได้ตามความฝันของตนเอง และด้านปัจจัยอื่น ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวจนปรับตัวตามไม่ทัน ขาดการดูแลอย่างใกล้ชิดจากบิดามารดา เนื่องจากวัยรุ่นบางคนต้องอาศัยอยู่กับผู้อื่นหรือตามลำพังด้วยเหตุผลทางการศึกษา หรือจากการหย่าร้างของบิดามารดา วัยรุ่นบางคนต้องช่วยครอบครัวทำมาหากิน เป็นต้น

3. การเปลี่ยนแปลงด้านความคิดและจิตใจ

3.1 การคิดและการเรียนรู้ ในช่วงวัยรุ่นจะพบว่าแตกต่างจากวัยเด็ก เนื่องจากวัยรุ่นจะมีความสามารถในการคิดที่ซับซ้อน มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากกว่าเด็ก ซึ่งการคิดของวัยรุ่นจะมีลักษณะเด่น 5 ประการ ดังนี้

1) การคิดเกี่ยวกับความเป็นไปได้ การคิดลักษณะนี้จะซับซ้อนมากขึ้น เกิดขึ้นได้จากการคิดบนพื้นฐานของสิ่งที่เป็นอยู่ เช่น หากมีเมฆฝนเกิดขึ้น น่าจะมีโอกาสเกิดฝนตก ดังนั้นถ้าออกนอกบ้าน จึงควรเตรียมร่มไปด้วย พัฒนาการด้านนี้จะทำให้วัยรุ่นสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่ซับซ้อนได้

2) การคิดเกี่ยวกับนามธรรม วัยรุ่นสามารถเชื่อมโยงความคิดจากรูปธรรมมาสู่ความคิดแบบนามธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องใช้หลักการ และเหตุผลที่สมเหตุสมผลมากขึ้นในช่วงวัยเด็ก อาจโกรธเพื่อนโดยไม่มีเหตุผล ใช้ตนเองเป็นศูนย์กลาง พอมาช่วงวัยรุ่นจะเริ่มฟังเหตุผล มีการคิดวิเคราะห์ เหตุและผลว่าทำไมถึงเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นใครเป็นฝ่ายผิด

3) การคิดเกี่ยวกับกระบวนการ วัยรุ่นจะคิดเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ ได้ดีกว่าเด็ก การคิดลักษณะนี้จะทำให้วัยรุ่นสามารถลำดับภาพของวิธีการได้ตั้งแต่เริ่มถึงขั้นตอนสุดท้าย เช่น คิดถึงกระบวนการที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ทางคณิตศาสตร์

4) การคิดหลายมุมมองมากกว่าคิดในมุมมองเดียว การคิดของวัยรุ่นมีความซับซ้อนมากขึ้น วัยรุ่นมักไม่ได้คิดเฉพาะสิ่งเดียวโดด ๆ เช่น หากถามว่าชอบเพื่อนแบบไหน ส่วนใหญ่ มักให้คำตอบหลาย ๆ อย่างมาพร้อมกัน

5) การคิดเกี่ยวกับทางเลือกอื่น ๆ ที่มากกว่าการเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้น การคิดลักษณะนี้ จะแตกต่างจากวัยเด็ก ซึ่งเด็กส่วนใหญ่มักคิดถึงสิ่งที่จะเกิดว่าเป็นไปได้ หรือไม่ได้ โดยไม่คำนึงถึงทางเลือกอื่น ๆ

4. การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม

สังคมวัยรุ่นเริ่มขยายจากบ้านสู่สังคมนอกบ้าน สังคมที่สำคัญของวัยรุ่นคือ กลุ่มเพื่อน ทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน การมีสังคมนอกบ้านทำให้วัยรุ่นต้องเรียนรู้ และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม สังคมของวัยรุ่นจะพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ จนคล้ายคลึงกับสังคมของผู้ใหญ่ ในช่วงวัยรุ่นตอนต้นสังคมของวัยรุ่นจะเป็นสังคมของคนวัยเดียวกันที่รวมตัวกันเพื่อความสนุกสนาน จะรู้สึกร่วมทุกข์ร่วมสุขกันเนื่องจากมีปัญหาการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่คล้ายคลึงกัน โดยสังคมของวัยรุ่นจะเริ่มขยายสู่สังคมที่โรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่จะเริ่มห่างขึ้น วัยรุ่นจะสนุกสนานกับการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนวัยเดียวกัน มีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ความสัมพันธ์ทางระหว่างเพื่อนจะแนบแน่นมาก ผู้ปกครองมักจะหนักใจที่วัยรุ่นใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมากกว่าสมาชิกในครอบครัวในช่วงนี้ วัยรุ่นจะมี ความต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม มีการสร้างกฎระเบียบขึ้นภายในกลุ่ม หากสมาชิกคนใดไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กลุ่มสร้างขึ้น จะหมดสภาพการเป็นสมาชิกของกลุ่ม การเปลี่ยนแปลงด้านสังคมของวัยรุ่น แบ่งออก 2 ลักษณะ ดังนี้

4.1 การเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม พัฒนาการด้านพฤติกรรมต่าง ๆ จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่เด็ก พร้อม ๆ กับพัฒนาการด้านอื่น ๆ พฤติกรรมในช่วงวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น อย่างต่อเนื่องจากอิทธิพลทั้งจากภายใน และภายนอกบุคคล พฤติกรรมเสียส่วนใหญ่ มักเกิดจากบุคคล เช่น ขาดทักษะและการรับรู้ ความอยากรู้อยากลอง ต้องการเอกลักษณ์ของตนเอง ต้องการอิสระ ไม่ต้องการถูกบังคับ เป็นต้น

4.2 การเปลี่ยนแปลงด้านจริยธรรม ความรู้ที่มากขึ้น ความคิดที่สมเหตุสมผล และประสบการณ์ ที่เพิ่มขึ้น จะทำให้วัยรุ่นรู้ผิดชอบชั่วดี และมีการพัฒนาด้านจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้น การรวมกลุ่มของวัยรุ่น จะช่วยเพิ่มพัฒนาการด้านจริยธรรม เนื่องจากวัยรุ่นต้องการ

การยอมรับจากเพื่อน ซึ่งจะช่วยให้วัยรุ่นต้องเรียนรู้ และปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่มที่สร้างขึ้นมา หากสมาชิกของกลุ่ม ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ จะทำให้วัยรุ่นไม่ยอมรับ และต้องออกจากความเป็นสมาชิกของกลุ่มไป ซึ่งการเรียนรู้กฎระเบียบกลุ่มช่วยให้วัยรุ่นได้พัฒนาด้านจริยธรรมมากขึ้น บางครั้งอาจทำให้เกิดปัญหาด้านจริยธรรมตามมา เนื่องจากการรวมกลุ่มขัดกับจริยธรรม และกฎหมาย

ตอนที่ 4 องค์ความรู้เกี่ยวกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

Living without Abuse (2560) เด็กและเยาวชนถูกกระทำทารุณกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งปัญหาเด็กถูกทำร้ายร่างกาย และถูกทารุณกรรมนั้น นับวันจะทวีความรุนแรงและมีปริมาณที่มากขึ้น และมีหลายรูปแบบ ดังนี้

1. การถูกทำร้ายร่างกาย (Physical abuse) การที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเด็ก ทำให้เด็กเกิดการบาดเจ็บทางร่างกาย โดยการบาดเจ็บดังกล่าวเกิดจากการกระทำที่ตั้งใจ ไม่ใช่เกิดจากอุบัติเหตุ
 2. การถูกล่วงละเมิดทางเพศ (Sexual abuse) การกระทำกิจกรรมทางเพศต่อเด็กและเยาวชน โดยที่เด็กไม่ยินยอมพร้อมใจ ถูกบังคับ ชื่นใจ หรือไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะเข้าใจการกระทำทางเพศ
 3. การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ (Emotional abuse) การที่พ่อแม่ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็กปฏิเสธ เฉยเมย ไม่สนใจ หรือข่มขู่เด็ก ทำให้เด็กหวาดกลัว เกิดขึ้นซ้ำซาก ก่อให้เกิดความเสียหายต่อพัฒนาการ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสังคม
 4. การทอดทิ้ง (Neglect) การที่ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเด็กไม่เอาใจใส่ในสิ่งจำเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิต เช่น อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย การรักษาสุขภาพอนามัย ทำให้เด็กได้รับอันตรายต่อร่างกายและจิตใจ รวมทั้งการเจริญเติบโตและพัฒนาการ
- ลักษณะของการถูกล่วงละเมิด ดังนี้
1. เด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อ โดยเด็กจะรู้สึกแค้น คิดว่าตนเองเป็นคนโง่ ไม่มีค่า และไม่มีประโยชน์อะไรเลยในสังคม
 2. เด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อจะรู้สึกว่า พ่อแม่ ไม่รัก ไม่เลียดดู
 3. พ่อแม่ ผู้ปกครองจะคอยตอกย้ำให้เด็กและเยาวชน รู้สึกว่าตัวเองหน้าตาน่าเกลียด หรือรูปร่างอ้วน ไม่น่ามอง
 4. พ่อแม่ ผู้ปกครองจะคอยบอกเด็กอยู่บ่อย ๆ ว่า เด็กอาจจะไม่สบายหรือมีปัญหาในการควบคุมอารมณ์
 5. พ่อแม่ ผู้ปกครองจะพยายามที่จะแยกเหยื่อออกจากครอบครัวและเพื่อน ๆ โดยอาจจะย้ายไปอยู่ในที่ห่างไกล หรือทำให้ครอบครัวหรือเพื่อนรู้สึกลำบากใจเมื่อพบเจอกันที่บ้านหรือข้างนอก
 6. พ่อแม่ ผู้ปกครองมักจะเล่นหรือแกล้งเด็กกลัวในสิ่งที่เขากลัวอยู่แล้ว เพื่อตอกย้ำให้กลัวมากยิ่งขึ้น
 7. พ่อแม่ จะทำเป็นไม่สนใจเด็กหรือใช้ความเสียบในการตอบโต้เหยื่อถ้าหากเหยื่อไม่เชื่อฟัง
 8. พ่อแม่ ผู้ปกครองมักจะกล่าวหาว่าเด็กทำอะไรก็ผิดไปหมดและทำให้รู้สึกผิด ทั้งที่จริง ๆ แล้วอาจจะไม่ได้ทำอะไรผิดเลย

Jantz (2009) อธิบายผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ได้ดังนี้

1. ผลกระทบทางความรู้สึก

การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ส่งผลต่อความรู้สึกการวางตัวระดับบุคคล ซึ่งบุคคลอาจจะควบคุมคำพูด หลังจากถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์มา บางครั้งบุคคลอาจจะแสดงออกโดยการไม่ใส่ใจ ปฏิเสธ ยอมรับ สับสน ซึ่งอาจจะทำให้เกิดการทำลายความรู้สึกภายในตนเองได้ เช่น ลดความภาคภูมิใจในตัวเอง ลดความเป็นตัวของตัวเอง เปลี่ยนความต้องการไปเป็นอย่างอื่น การแสดงออกทางเพศ รู้สึกโดดเดี่ยว รู้สึกล้มเหลว ลดความสมบูรณ์ในตนเองลง รู้สึกผิดกับสิ่งที่เกิดขึ้น และรู้สึกโกรธที่ยังไม่ได้แก้ไขภายในความรู้สึก เป็นต้น

2. ผลกระทบทางร่างกาย

ภายหลังจากที่บุคคลถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ก็อาจจะส่งผลทางตรงไปยังร่างกายต่าง ๆ และมีพยายามหาทางออกที่หลากหลาย เพื่อให้บุคคลรู้สึกผ่อนคลาย เกี่ยวข้องกับอารมณ์ขณะนั้นอีกด้วย เช่น ใช้สารเสพติด เกิดอาการภูมิแพ้กำเริบ เกิดอาการหอบหืด กัดฟัน เกิดความวิตกกังวล อาหารไม่ย่อย หมกมุ่น และย่ำคิดเกี่ยวกับสุขภาพกาย ย่ำคิดถึงสุขภาพจิตของตนมากเกินไป อาการปวดหัว ปวดเนื้อปวดตัวตามร่างกาย เป็นต้น

3. ผลกระทบทางความสัมพันธ์

บุคคลมีความรู้สึกว่าตนเองอยู่ในโลกเงียบ ไม่มีเสียง ไม่มีเสียง ทำให้ตัวเองรู้สึกไม่สดชื่น อยากรหนีออกจากความเป็นจริง หากถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์จากคู่รัก คู่สมรส หรือสมาชิกในครอบครัว บุคคลพยายามหลีกเลี่ยง ไม่อยากพูดคุย ไม่อยากมีปฏิสัมพันธ์ด้วย ซึ่งอาจจะส่งผลต่องานที่ทำ ณ ขณะนั้นด้วย เช่น ไม่สามารถทำงานได้ รู้สึกกลัว รู้สึกว่างานไม่ท้าทายอีกต่อไป เป็นต้น

ตอนที่ 5 องค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทางทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory Approach)

วิธีการวิจัยที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ วิธีการสร้างทฤษฎีฐานราก แปรมาจากคำในภาษาอังกฤษว่า “Grounded Theory” เป็นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่ทำในสถานที่ที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งนับเป็นวิธีการวิจัยที่ยังใหม่ สำหรับแวดวงการศึกษาไทย ถึงแม้จะได้รับการพัฒนามาเป็นเวลา 45 ปีแล้ว แต่ยังไม่พบศัพท์บัญญัติสำหรับคำนี้ในภาษาไทย ทฤษฎีฐานรากเป็นผลงานของศาสตราจารย์ทางสังคมวิทยา 2 คน ได้แก่ Glaser and Strauss (1990, p. 180) ได้ร่วมกันพัฒนา และนำเสนอครั้งแรกในปี ค.ศ. 1967 โดยผลิตหนังสือชื่อ “The Discovery of Grounded Theory” ที่อธิบายกระบวนการศึกษาทฤษฎีฐานรากที่ได้จากการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคม เป็นแนวทางสร้างทฤษฎีจากข้อมูลที่รวบรวมมา และวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เป็นทฤษฎีที่มีลักษณะเฉพาะที่ถูกสร้างขึ้นมาจากข้อมูลที่เป็นไปตามปรากฏการณ์จริงมากที่สุด

ทฤษฎีฐานรากได้ถูกค้นพบ พัฒนา และได้รับการตรวจสอบจากการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์นั้น ๆ อย่างเป็นระบบ โดยการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อความเหมาะสม และพัฒนาข้อสรุปเชิงทฤษฎีจากข้อมูล อธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษา และอธิบายบริบทของปรากฏการณ์ ทฤษฎีที่ได้จากวิธีการวิจัยนี้ประกอบด้วย มโนทัศน์และความสัมพันธ์ของ

มโนทัศน์ต่าง ๆ ที่น่าจะมีและน่าจะเป็นในการอธิบายกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินการเก็บข้อมูล คือ ตัวผู้วิจัยเอง

ทฤษฎีฐานรากไม่ใช่เป็นวิธีการในตัวเอง แต่เป็นวิธีการของการค้นพบทฤษฎีจากข้อมูลที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมวิจัย และทฤษฎีฐานรากเป็นแนวคิดที่ได้มาจากผู้วิจัย ไม่ใช่การอธิบายปัญหา (Gibbs, 2010, p. 3) แต่เป็นคำอธิบายเชิงทฤษฎีจากข้อมูลโดยตรง วิธีวิทยาของการสร้างทฤษฎีฐานรากได้พัฒนาขึ้นมาจากความเชื่อพื้นฐานที่ว่า การจะทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ และการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ จำเป็นต้องเข้าใจถึงกระบวนการที่บุคคลได้สร้างความหมายให้กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว เพราะความคิด และการกระทำของมนุษย์มีพื้นฐานที่สำคัญอยู่ที่ความหมายที่ตนมีต่อสิ่งต่าง ๆ วิธีวิทยาแบบนี้จึงเน้นที่การศึกษาปัญหาทางสังคมด้านต่าง ๆ โดยยึดหลักการทำความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาสร้างมโนทัศน์ หาความเชื่อมโยงระหว่างมโนทัศน์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเชิงทฤษฎีของปรากฏการณ์ทางสังคมที่ต้องการหาคำอธิบาย

1. ความเข้าใจธรรมชาติพื้นฐานเกี่ยวกับการสร้างทฤษฎีฐานราก

ทฤษฎีฐานราก หรือ Grounded Theory Methodology หมายถึง วิธีการศึกษาที่ผู้วิจัยใช้เพื่อสร้างแนวคิด หรือคำอธิบายเชิงทฤษฎี โดยตั้งต้นจากข้อมูล ปราศจากการตั้งต้นจากกรอบแนวคิดและสมมติฐาน (Schwandt, 2001, p. 176) สร้างคำอธิบายเชิงทฤษฎีจากข้อมูลโดยตรง โดยมีข้อมูลเชิงประจักษ์ อธิบายเหตุการณ์ที่ศึกษา วิธีการนี้เรียกว่า วิธีอุปนัย (Inductive Method) ผู้วิจัยจะเริ่มศึกษาข้อมูลจากประชากรตัวอย่างที่เจาะจงเลือกมาจำนวนหนึ่ง จากนั้นจึงวิเคราะห์หาข้อสรุปหรือคำอธิบายเชิงทฤษฎีที่มีลักษณะทั่วไปจากข้อมูลนั้น (ชาย โพธิสิตา, 2556, หน้า 164) โดยชี้ให้เห็นลักษณะเด่นข้อหนึ่งของการวิจัยแบบสร้างทฤษฎีฐานราก คือ เป็นการวิจัยที่เน้นการตีความ ไม่ใช่การวิจัยเน้นการบรรยาย เพื่อหาคำอธิบายสำหรับปรากฏการณ์ที่ศึกษา (Stern, 1994, p. 215)

ผลลัพธ์ของการตีความเหตุการณ์ คือ ข้อสรุปเชิงทฤษฎี (Theoretical Concept) ซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรมและมีฐานมาจากข้อมูลโดยตรง คำอธิบายเช่นนั้นมักจะอยู่ในรูปของมโนทัศน์หรือกรอบแนวคิดทฤษฎีที่บอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ต่าง ๆ (ชาย โพธิสิตา, 2556, หน้า 169) ข้อมูลจากทฤษฎีฐานรากมีลักษณะพอเหมาะพอเหมาะกับเหตุการณ์ เพื่อทำความเข้าใจกับเหตุการณ์หรือกิจกรรม ต่าง ๆ ที่ศึกษา โดยอาศัยกฎเกณฑ์ทั่วไปและรวมตัวแปรต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทั้งตัวแปรเชิงนามธรรม และตัวแปรเชิงรูปธรรม ให้เหมาะกับบริบทที่หลากหลายในวงกว้าง และกล่าวถึงสถานะต่าง ๆ ภายใต้การประยุกต์ ทฤษฎีและการอธิบายพื้นฐานอย่างมีเหตุผลของการกระทำ (Edmonds & Kennedy, 2013, p. 115)

ชาย โพธิสิตา (2552, หน้า 167) ได้กล่าวถึงธรรมชาติพื้นฐานของทฤษฎีฐานรากจากการวิจัยเชิงคุณภาพ เริ่มต้นจากข้อมูลและจบลงด้วยทฤษฎีที่เป็นคำอธิบายสำหรับปรากฏการณ์ที่ศึกษา ลักษณะข้อมูลมีลักษณะทั่วไปที่คล้ายกับวิธีการเชิงคุณภาพอื่น ๆ ทุกประการ แต่สิ่งที่แตกต่างจากวิธีการเชิงคุณภาพลักษณะอื่น ๆ ได้แก่

1. ผู้วิจัยจะไม่เริ่มต้นการวิจัยด้วยกรอบแนวคิดทฤษฎีหรือสมมติฐานที่มีอยู่ก่อน แต่สมมติฐานและทฤษฎีซึ่งเป็นเป้าหมายของการวิจัยนั้น จะถูกสร้างขึ้นหลังจากที่ผู้วิจัยได้เริ่มทำการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว

2. กระบวนการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินไปพร้อม ๆ กัน
3. มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ค่อนข้างเข้มงวด

Charzmas (2014, p. 9) กล่าวถึง กระบวนการวิจัยทฤษฎีฐานราก ว่าเป็นหลักการ และวิธีปฏิบัติ ไม่ใช่ชุดคำสั่ง มีแนวทางที่มีความยืดหยุ่นสูง (Flexible Guideline) ไม่ยึดกฎระเบียบ วิธีการ สูตร และความต้องการที่แน่นอน แต่กระบวนการวิจัยทฤษฎีฐานรากต้องกระจ่างว่า วิธีการ ทฤษฎีฐานรากคืออะไร และแสดงให้เห็นวิธีการทำอะไร เพื่อเติมเต็มวิธีการอื่น ๆ โดยวิธีวิเคราะห์ จากการวิจัยเชิงคุณภาพ

Strauss and Corbin (1998, p. 37) อธิบายว่า ธรรมชาติการสร้างทฤษฎีฐานราก อยู่ที่ยุติการเริ่มต้นจากข้อมูลเชิงประจักษ์ก่อน แล้วจึงสร้างสมมติฐานในการอธิบายปรากฏการณ์ จะไม่มีการกำหนดมโนทัศน์หรือทฤษฎีไว้ล่วงหน้า เรียกวิธีการนี้ว่า วิธีการแบบอุปนัย (Inductive Approach) คือ เริ่มจากข้อมูลของผู้เข้าร่วมวิจัย ที่เจาะจงเลือกมาจำนวนหนึ่ง และเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบผ่านกระบวนการวิจัย และค่อย ๆ พัฒนาขึ้นมา จนกระทั่งเกิดความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ กันใกล้ชิดต่อเนื่อง ในลักษณะกลับไปกลับมาได้ในทุกระยะของขั้นตอนการวิจัย

Gibbs (2010, p. 5) กล่าวถึง ธรรมชาติของทฤษฎีฐานรากว่า เป็นกระบวนการที่ไม่มีวิธีการที่เฉพาะเจาะจงสำหรับการดำเนินการวิจัย การได้มาซึ่งข้อมูลที่สำคัญต้องผ่านกระบวนการ ตรวจสอบของข้อมูลเชิงเหตุผล

2. หลักการสำคัญของทฤษฎีฐานราก

ผู้วิจัยจะต้องมีความไวเชิงทฤษฎี (Theoretical Sensitivity) ในการที่จะคิด และศึกษา ข้อมูลในลักษณะที่จะนำไปสู่การสร้างมโนทัศน์และทฤษฎี ซึ่งความไวต่อทฤษฎีนี้ต้องมีอยู่ทุกขั้นตอน ของการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตัวอย่างเชิงทฤษฎี (Theoretical Sampling) การสร้างรหัส เชิงทฤษฎี (Theoretical Coding) รวมทั้งการหาข้อสรุปเชิงทฤษฎี (Theoretical Generating) ซึ่งต้องอาศัยความรู้อย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับมโนทัศน์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง การทบทวน องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องที่ศึกษา อาจกระทำในรูปของการศึกษากรอบความคิดในการวิจัย ในเรื่องนั้น ๆ อย่างกว้าง ๆ ว่ามโนทัศน์และความเกี่ยวพันของมโนทัศน์ตามที่ทฤษฎีและแนวคิด ต่าง ๆ ได้นำเสนอไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้ มีอะไรบ้าง ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำความเข้าใจกับ องค์ความรู้ที่มีมาแต่เดิม

ผู้วิจัยจะต้องทำงานใกล้ชิดกับกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอน เพราะในกระบวนการวิจัย ทฤษฎีฐานราก ไม่สามารถกำหนดล่วงหน้าได้ว่า จะเก็บข้อมูลจากใครหรือมีข้อมูลใดบ้างที่จำเป็น สำหรับ การสร้างทฤษฎีหรือต้องการข้อมูลจำนวนมากเท่าไร และกระบวนการทฤษฎีฐานรากเน้น การเข้าถึงข้อมูล การเก็บข้อมูล การตีความข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะนำไปสู่การสร้างทฤษฎี ที่เหมาะสม และต้องตรงกับเหตุการณ์ทางสังคมอย่างแท้จริง ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจปรากฏการณ์ ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงด้วย

การวิจัยทฤษฎีฐานรากถือว่า มโนทัศน์ สมมติฐาน และกรอบแนวคิด สำหรับอธิบาย เหตุการณ์ที่ศึกษาจะต้องมาจากข้อมูลโดยตรง ไม่ใช่สิ่งที่ผู้วิจัยจะหยิบยืมมาจากแหล่งอื่น เช่น จากการทบทวนวรรณกรรม แล้วมาทดสอบกับข้อมูลที่รวบรวมมาในภายหลัง ดังนั้น ทฤษฎีที่ได้มา ด้วยวิธีวิจัย แบบทฤษฎีฐานราก ถือว่าเป็นทฤษฎีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากข้อมูลโดยตรง และเป็นทฤษฎี

ที่มุ่งหาคำอธิบายให้แก่เหตุการณ์ที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษาเป็นหลัก แม้ว่าอาจจะใช้ได้กับเหตุการณ์อื่น แต่การนำไปใช้ นอกบริบทของสิ่งที่ศึกษาก็ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขว่า เหตุการณ์นั้น ๆ จะต้องมีลักษณะ คล้ายกับเหตุการณ์ ที่ถูกศึกษาเท่านั้น

3. กระบวนการวิจัยทฤษฎีฐานราก

ทฤษฎีฐานรากมีลักษณะกระบวนการที่รวมข้อมูลจากการเก็บข้อมูลจากผู้เข้าร่วมวิจัย และการวิเคราะห์ ผู้วิจัยสามารถใช้การสังเกตข้อมูลเปลี่ยนกลับไปมาระหว่างข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลกับปรากฏการณ์ที่ซับซ้อน (Charmaz, 2006, p. 524) เพื่อเป้าหมายของการวิจัย ให้ถึงจุดอิ่มตัว โดยมีลักษณะความแตกต่างจากวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ วิธีการนี้ผู้วิจัยจะสร้างมโนทัศน์ สมมติฐาน และกรอบแนวคิดสำหรับอธิบายเหตุการณ์ที่ศึกษา ในขณะที่กระบวนการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลกำลังดำเนินการอยู่ และมีมโนทัศน์ สมมติฐาน และกรอบแนวคิดสำหรับอธิบาย ปรากฏการณ์ที่ศึกษาจะต้องมาจากข้อมูลโดยตรง ไม่ใช่สิ่งที่ผู้วิจัยจะหยิบยืมมาจากแหล่งอื่น อาทิ จากการทบทวนวรรณกรรม แล้วมาทดสอบกับข้อมูลซึ่งจะรวบรวมมาในภายหลัง

จากนั้นผู้วิจัยต้องมีคำถามสำหรับการวิจัยที่ชัดเจนว่า อยากรู้อะไร คำถามวิจัยที่ชัดเจน จะเป็นแนวทางในการออกแบบการเก็บข้อมูล และกลุ่มผู้เข้าร่วมวิจัยที่ต้องการได้เหมาะสม ลักษณะสำคัญ ของการวิจัยนี้ อยู่ที่การตั้งสมมติฐานชั่วคราว และวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อม ๆ กับการรวบรวมข้อมูล

Edmonds and Kennedy (2013, p. 116) กล่าวว่า ผู้วิจัยจะใช้แนวคิดทฤษฎีฐานราก ในการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. สร้างหรือสืบค้นทฤษฎีเชิงอุปนัย
2. สร้างหรือสืบค้นทฤษฎีพื้นฐาน หรือทฤษฎีอย่างเป็นทางการ
3. เหตุการณ์แทบจะไม่มีข้อมูล หรือไม่มีข้อมูลก่อนหน้าปรากฏการณ์
4. ศึกษาปฏิสัมพันธ์ของโลกขนาดเล็กมาก

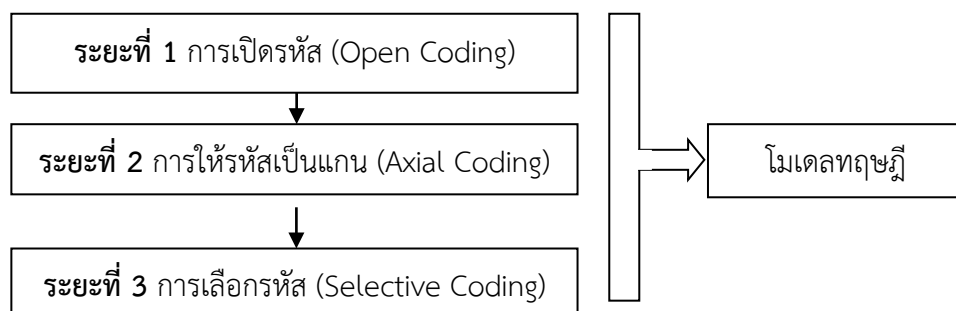
ชาย โพลิตตา (2552, หน้า 169) อธิบายว่า ผู้วิจัยจะต้องรวบรวมข้อมูลไปสักระยะหนึ่ง ก่อนแล้วจึงหยุดเพื่อทำการวิเคราะห์ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะต้องมองหามโนทัศน์จากข้อมูล ที่จะมีประโยชน์ในการสร้างกรอบคำอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษา หรืออาจจะสร้างสมมติฐานจาก มโนทัศน์เหล่านั้น และจะถูกนำไปทดสอบกับข้อมูลใหม่ ซึ่งจะไปรวบรวมมาเพื่อทดสอบ สมมติฐานนั้นโดยเฉพาะ บางครั้งผู้วิจัยอาจจะต้องมีการปรับสมมติฐานเดิมบ้าง และเมื่อปรับแล้ว ก็จะถูกนำไปทดสอบกับข้อมูลชุดที่เก็บมาใหม่อีก

Creswell (2014, p. 203) อธิบายว่า กระบวนการที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูล และปรับสมมติฐาน จะดำเนินสลับกันไปเช่นนี้ จนกระทั่งผู้วิจัยมั่นใจได้ว่า บรรลุถึงจุดอิ่มตัวในแง่ของข้อมูล และในแง่ มโนทัศน์ จากนั้นผู้วิจัยจึงจะหยุดการเก็บข้อมูล และพร้อมจะดำเนินการยุทธวิธีต่อไปในกระบวนการ วิจัยคือ การหาข้อสรุปหรือคำอธิบายเชิงทฤษฎีของเหตุการณ์ที่กำลังศึกษา

4. หลักการออกแบบทฤษฎีฐานราก

Edmonds and Kennedy (2013, p. 117) กล่าวว่า ทฤษฎีฐานรากควรมีการออกแบบ ให้สอดคล้องกับปัญหาที่ต้องการศึกษา โดยอธิบายการออกแบบวิธีวิจัยทฤษฎีฐานราก และสร้าง แบบจำลองทางทฤษฎีที่ศึกษา 3 แบบ ดังนี้

1. การออกแบบเชิงระบบ (Systematic Design) เป็นแนวทางออกแบบทฤษฎีฐานรากที่มีโครงสร้างมากที่สุด โดยมีการดำเนินการที่แข็งแกร่ง และมีขอบข่ายที่มีการคิดไว้ล่วงหน้า การออกแบบนี้เน้นการรับรองทฤษฎีจากทฤษฎีที่เกิดขึ้น (กระบวนการอุปนัยและนิรนัย) การออกแบบเชิงระบบนี้ใช้กระบวนการ 3 ขั้นตอน คือ การเปิดรหัส (Open Coding) การให้รหัสเป็นแกน (Axial Coding) และการเลือกรหัส (Selective Coding) เพื่อช่วยสร้างทฤษฎี ดังแสดงในภาพที่ 3-5

ภาพที่ 3-5 กระบวนการออกแบบเชิงระบบของทฤษฎีฐานราก (Systematic Design)
(Edmonds & Kennedy, 2013, p. 117)

ผู้วิจัยจะเริ่มเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ด้วยวิธีการกำหนดรหัส (Coding) ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะเริ่มต้นด้วยการจำแนกลักษณะของข้อมูลที่ได้มา ซึ่งมีจำนวนมาก และมีข้อมูลที่หลากหลาย ผู้วิจัยสามารถย้ายข้อมูลระหว่างขั้นตอนของการเปิดรหัส และอาจจะเชื่อมโยงต่อหมวดย่อยตามคุณสมบัติตามลักษณะข้อมูลที่ได้มา (Strauss & Corbin, 1998, p. 169) การกำหนดรหัสคือ การแตกข้อมูล (เชิงคุณภาพ) ออกเป็นหน่วยย่อยหลาย ๆ หน่วย โดยที่แต่ละหน่วยมีความหมายเฉพาะในตัวเอง เพื่อความสะดวกในการจัดการกับข้อมูลในแต่ละหน่วยย่อยนั้น จะถูกให้สัญลักษณ์เป็นรหัส

ผู้วิจัยต้องอ่านข้อมูลอย่างพิถีพิถะหลาย ๆ ครั้ง ในขณะที่อ่าน ผู้วิจัยก็สรุปมโนทัศน์ (Concept) หรือความหมายที่บ่งนัยอยู่ในข้อความนั้น และเปรียบเทียบมโนทัศน์หรือความหมายที่ปรากฏอยู่ในข้อความหนึ่งกับมโนทัศน์ หรือความหมายในข้อความอื่นที่เหลือไปพร้อมกัน เพื่อสามารถบอกได้ว่า สิ่งที่บ่งบอกอยู่ในข้อความเหล่านั้น หมายถึงสิ่งเดียวกัน เรื่องเดียวกัน หรือหมายถึง คนละเรื่อง คนละอย่างกัน โดยข้อความที่มีความหมายเหมือนกัน ถูกกำหนดรหัสเป็นตัวเดียวกัน และที่มีความหมายต่างกัน ก็จะถูกให้รหัสต่างกัน รหัสนี้ผู้วิจัยจะสามารถจัดกลุ่มหรือประเภทของข้อมูลได้ โดยอาศัยความหมายที่ให้แก่ข้อความนั้น ๆ เป็นเกณฑ์ และการกำหนดรหัสไม่ใช่การจำแนกข้อความในทางกายภาพ แต่เป็นการจำแนกตามความหมายที่บ่งบอกอยู่ในข้อความนั้น ๆ ความหมายนั้นอาจจะตรงไปตรงมาตามตัวอักษรหรืออาจจะเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยต้องตีความเอาเองก็ได้ กระบวนการศึกษาทฤษฎีฐานรากด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ ต้องทำการสืบสวนข้อมูลที่ได้มาและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ จนกระทั่งนำมาเขียนรายงานสรุปข้อมูลในประเด็นอื่นๆ ที่ได้จากผู้เข้าร่วมวิจัย (Creswell, 2014, p. 195)

Strauss and Corbin (1998, p. 119) อธิบายการวิเคราะห์การสร้างทฤษฎีฐานรากจากข้อมูลที่ได้จากผู้เข้าร่วมวิจัย มีการกำหนดรหัสที่ควรรู้อยู่ 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเปิดรหัส (Open Coding) เป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลในช่วงเริ่มแรกของการวิจัย โดยการจำแนกย่อยข้อมูลเพื่อให้ความคิดรวบยอด (ตั้งชื่อ) กับข้อมูล หรือการสร้างมโนทัศน์ ซึ่งจะมีความเป็นนามธรรมสูงขึ้น นั่นคือ ผู้วิจัยกำหนดข้อความที่มีความหมายเข้าข่ายกับเรื่องที่ตนกำลังวิเคราะห์ แล้วกำหนดชื่อ หรือรหัสที่เหมาะสมให้กับข้อความเหล่านั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อจำแนกและจัดกลุ่ม จัดประเภทให้กับข้อมูล (เหตุการณ์ ความคิด สิ่งที่เกิดขึ้น) ให้จำแนกขาดจากกัน

จากนั้นจึงสร้างหมวดหมู่ โดยจัดกลุ่มตามลักษณะต่าง ๆ หรือมิติที่คล้ายคลึงกันของมโนทัศน์นั้น ๆ เพื่อเป็นการลดทอนจำนวนหน่วยข้อมูล และทำให้มีความเป็นนามธรรมสูงขึ้น โดยผ่านกระบวนการ จำแนกย่อย ตรวจสอบ เปรียบเทียบในลักษณะการวิเคราะห์หน่วยย่อย (Microanalysis) คือ การพิจารณาข้อมูลอย่างละเอียด บรรทัดต่อบรรทัด วลีต่อวลี และบางครั้งอาจถึงกับเป็นคำ ๆ ไป เพื่อให้ข้อมูลเปิดเผยให้เห็นมโนทัศน์ใหม่ (สร้างมโนทัศน์) ความสัมพันธ์ของหมวดหมู่ต่าง ๆ (สร้างหมวดหมู่) และความหมายซึ่งเป็นที่มาของการเรียกชื่อ “การเปิดรหัส” การตั้งชื่อรหัสหรือการให้รหัสข้อมูลทั้งระดับมโนทัศน์ และระดับหมวดหมู่มาจากการไตร่ตรองของผู้วิจัยเอง อาจจะสร้างรหัส (ชื่อ) หรือชื่อที่สื่อความหมาย และทำให้ผู้เข้าร่วมวิจัยเข้าใจง่ายขึ้นก็ได้ (Strauss & Corbin, 1998, p. 129)

ระยะที่ 2 การให้รหัสเป็นแกน (Axial Coding) เป็นการเชื่อมโยงข้อมูลที่ให้รหัสเพื่อรวบรวมข้อมูลที่จำแนกแล้วเข้าด้วยกัน คำนึงถึงความสัมพันธ์ของรหัสเหล่านั้นที่มีต่อกัน และมิติของแต่ละหมวดหมู่ ซึ่งเป็นการพยายามหาคำตอบที่ถามว่า ทำไมเหตุการณ์นั้นจึงเกิดขึ้น ดำเนินไปอย่างไร ที่ไหน เมื่อไหร่ กับใคร อะไรคือผลที่เกิดตามมา เรียกว่า รูปแบบเชิงกระบวนการทัศน์ (Paradigm Model)

ข้อมูลที่ให้รหัสเพื่อจำแนกข้อมูล อาจจะกระจัดกระจายกันอยู่ แต่การให้รหัสเป็นแกน จะทำหน้าที่เชื่อมโยงความหมายเหล่านั้นเข้าด้วยกัน โดยยึดใจความที่เข้ากันได้ และสามารถบ่งบอกถึงเรื่องเดียวกัน ผลลัพธ์ของการให้รหัสเป็นแกน คือ เรื่องหรือมโนทัศน์ที่จำแนกข้อมูลออกเป็นกลุ่ม หรือเป็นหัวข้อย่อย ๆ สิ่งที่ได้ในขั้นนี้เริ่มจะบอกแนวคิดสำหรับอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาในระดับหนึ่ง

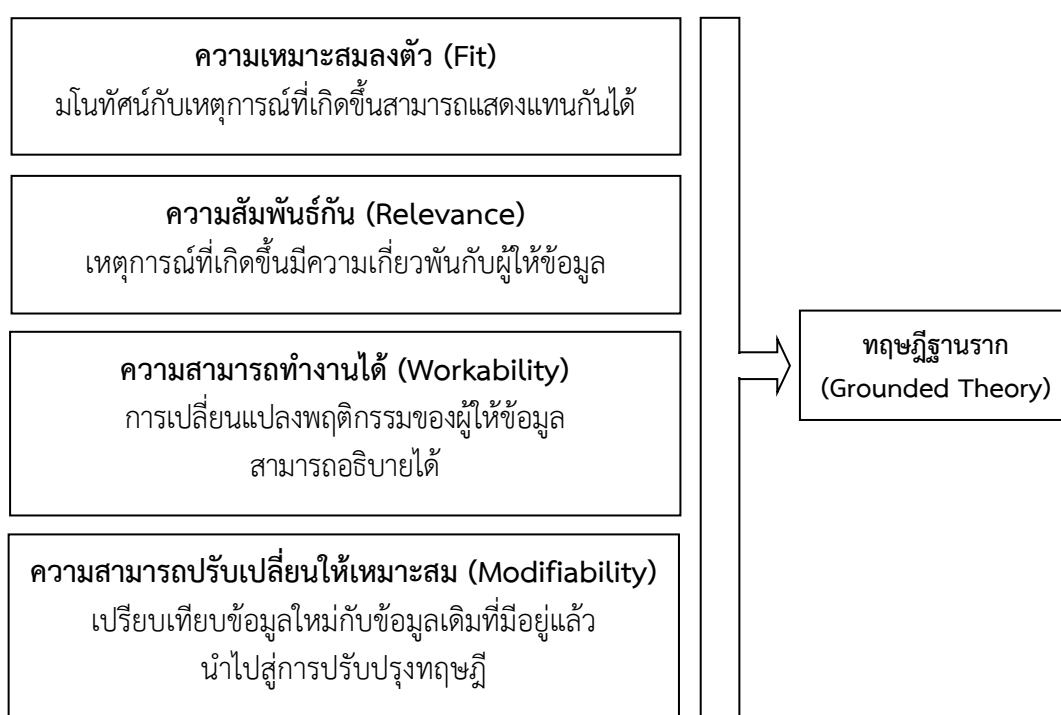
ระยะที่ 3 การเลือกรหัส (Selective Coding) เป็นขั้นตอนกระบวนการนำเอาข้อมูลที่จัดเป็นเรื่องราวเดียวกันมาบูรณาการเข้าเป็นเรื่องราวเดียวกัน โดยการทำการคัดเลือกหมวดหมู่อื่น ๆ มาประสานกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีระดับความเป็นนามธรรมสูงมาก

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยสามารถสร้างข้อเสนอหรือสมมติฐานสำหรับการอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาได้บางส่วนบางประเด็น แต่จะต้องผ่านการตรวจสอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่มีอยู่หรืออาจจะรวบรวมข้อมูลใหม่ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงสมมติฐานหรือทฤษฎีที่ได้เป็นการเฉพาะ โดยการสร้างทฤษฎีฐานรากผู้วิจัยสามารถปรับปรุงและตรวจสอบสมมติฐานด้วยข้อมูลสลับไปเรื่อย ๆ จนกว่าสมมติฐานหรือทฤษฎีที่สร้างขึ้นนั้นจะถึง “จุดอิ่มตัว” (Theoretical Saturation)

เทคนิควิธีการนี้จะช่วยบูรณาการหมวดหมู่ต่าง ๆ ให้ทฤษฎีครอบคลุมประเด็น ๆ ต่างยิ่งขึ้น และเขียนโครงเรื่องที่สามารอธิบายภาพรวม โดยดึงสิ่งสำคัญที่โดดเด่น ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์อย่างสมเหตุสมผล แต่ถ้ามโนทัศน์ต่าง ๆ ยังไม่ชัดเจน จะส่งผลให้รูปแบบทฤษฎีอาจจะสับสนได้

หรือต้องกลับไปทบทวนข้อมูลดิบ และบันทึกของผู้วิจัยอีกครั้ง เพื่อมองหาแนวคิดหลัก (Strauss & Corbin, 1998, p. 131)

2. การออกแบบเชิงปรากฏการณ์เกิดใหม่ (Emerging Design) เป็นแนวทางออกแบบทฤษฎีฐานราก โดยแนวทางนี้มีการกำหนดน้อยกว่าการออกแบบเชิงระบบ การออกแบบรูปแบบนี้ทำให้ทฤษฎีฐานรากเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ (Naturally) จากข้อมูลที่หลากหลาย องค์ประกอบหลักของการออกแบบเชิงปรากฏการณ์เกิดใหม่นี้ คือ ความเหมาะสมลงตัว (Fit) ความสัมพันธ์กัน (Relevance) ความสามารถทำงานได้ (Workability) และความสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม (Modifiability) ดังแสดงในภาพที่ 3-6

ภาพที่ 3-6 กระบวนการออกแบบเชิงปรากฏการณ์เกิดใหม่ (Emerging Design)

(Edmonds & Kennedy, 2013, p. 118)

Edmonds and Kennedy (2013, p. 119) กล่าวถึง กระบวนการวิเคราะห์การออกแบบเชิงปรากฏการณ์เกิดใหม่ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการจำแนกข้อมูลของการสัมภาษณ์แต่ละครั้ง การบันทึกจะให้แนวคิดใหม่ ๆ และมีความก้าวหน้า ผสมผสานทักษะการเขียน และการฟัง จดบันทึกความคิดย่อย ๆ เพื่อเป็นข้อมูลชั่วคราว ยังไม่แน่นอน เพื่อรอการพัฒนาข้อมูลให้เติบโตขึ้นเรื่อย ๆ

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการเปรียบเทียบโดยวิเคราะห์ข้อมูลให้ครอบคลุมมากที่สุด ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากการเปิดรหัสข้อมูล กระบวนการนี้ใช้ระบุเนื้อหา และความก้าวหน้าของข้อมูลประเภทใหญ่ และข้อมูลย่อยต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนคำศัพท์ย่อย ๆ ของการกำหนดข้อมูล

ในกระบวนการนี้ใช้การเจาะจงข้อมูลที่สำคัญ พร้อมทั้งจะปรับแต่งเนื้อหาข้อมูล และความคืบหน้าของหมวดจำแนกข้อมูล และข้อมูลย่อย

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการเปรียบเทียบของแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อสำรวจ และยืนยันการเชื่อมโยงระหว่างแนวความคิด และรูปแบบการเชื่อมโยงทางทฤษฎี ในแต่ละขั้นตอนจะมีการย้อนกลับสู่ขั้นตอนก่อนหน้าเพื่อทดสอบความเหมาะสมลงตัว การทำงาน ความเกี่ยวข้อง และการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม การออกแบบเชิงปรากฏการณ์เกิดใหม่ ควรพิจารณาเกณฑ์กระบวนการออกแบบเชิงเหตุการณ์เกิดใหม่ ทั้งสิ้น 4 เกณฑ์ เพื่อความถูกต้องเหมาะสมในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ความเหมาะสมลงตัว (Fit) การใช้รหัสสมโนทัศน์ (Concept) และประเภทข้อมูล (Categories) ที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนาม ต้องมีความสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่กำลังศึกษา ปราศจากการกำหนดรหัสโดยวิธีการอุปทานของผู้วิจัย หรือการกำหนดรหัสจากข้อมูลเดิม ๆ จากทฤษฎีที่ยังหลงเหลืออยู่ในอดีตของผู้วิจัย เช่น รหัสที่ 1) เพื่อนพ้องครู รหัสที่ 2) ครูดำ รหัสที่ 3) เพื่อนร่วมชั้นหัวเราะ ข้อมูลทั้ง 3 คำนี้มีความเหมาะสมลงตัวที่จะอยู่ใน หมวดหมู่ประเภทบุคคล เพราะมีลักษณะจำเพาะที่เป็นบุคคลในเหตุการณ์นั้น

2. ความสัมพันธ์กัน (Relevance) การพิจารณาถึงข้อมูลต่าง ๆ ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แสดงให้เห็นความสำคัญ และความเกี่ยวข้องระหว่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูล เช่น รหัสที่ 1) เพื่อนไม่ชอบ รหัสที่ 2) เขาชวนโกรธ รหัสที่ 3) รู้สึกอึดอัด ข้อมูลทั้ง 3 มีความสัมพันธ์กันในเชิงอารมณ์และความรู้สึกในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงกับผู้ให้ข้อมูล

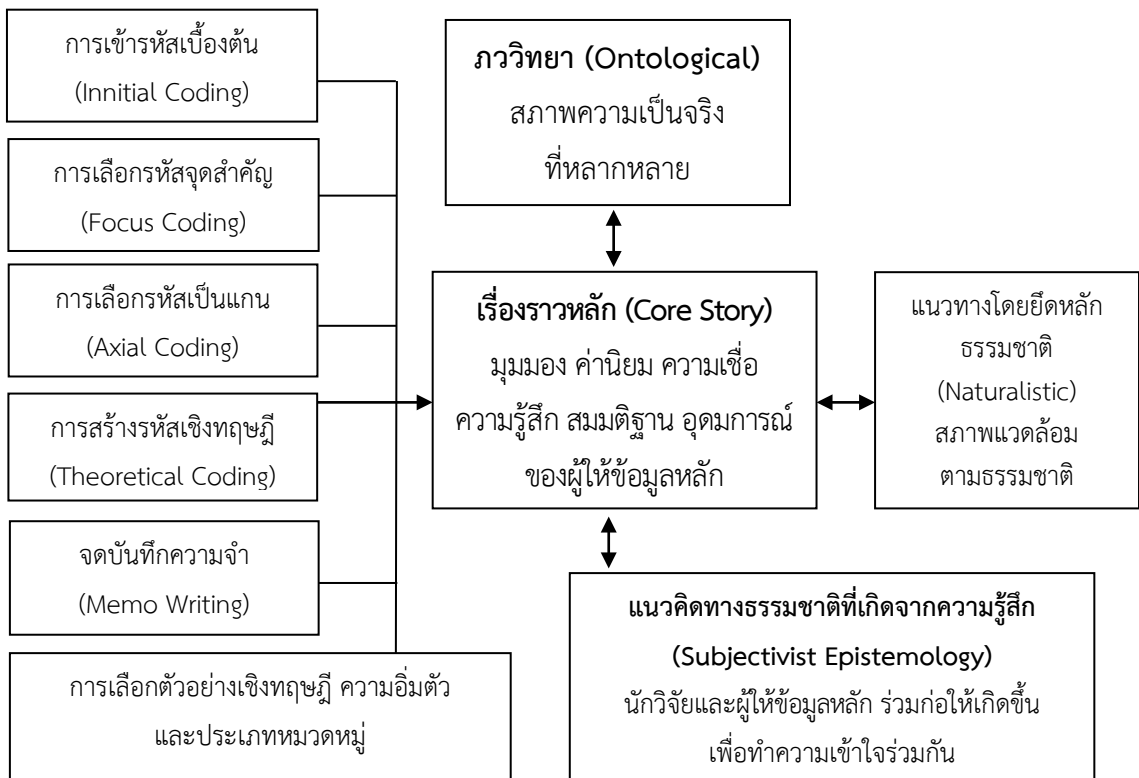
3. ความสามารถทำงานได้ (Workability) ความสามารถของทฤษฎีฐานรากที่สามารถอธิบาย ตีความพฤติกรรม และความสามารถทำนายพฤติกรรมในอนาคต เช่น ครูกำลังรังแกนักเรียนที่เกรงโดยให้ใส่กระโปรงและโพกหัวเลียนแบบหนูน้อยหวมกแดง ทำให้นักเรียนคนนั้น รู้สึกอับอาย เพื่อนในชั้นเรียน อีกทั้งโดนเพื่อน ๆ ล้อ และพูดใส่ด้วยคำหยาบคาย จากข้อมูลดังกล่าว สามารถทำนายพฤติกรรมของนักเรียนที่โดนครูรังแก และเพื่อนล้อได้ว่า วันรุ่งขึ้นเด็กจะรู้สึกอึดอัด ไม่อยากมาโรงเรียน หนีเรียน ไม่ตั้งใจเรียน ฯลฯ

4. ความสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม (Modifiability) เป็นความสามารถของทฤษฎีฐานรากที่จะสามารถปรับเปลี่ยนข้อมูลอย่างต่อเนื่องเมื่อมีข้อมูลใหม่ สามารถสร้างหมวดหมู่ข้อมูลใหม่ มิติเชิงทฤษฎีฐานราก เพื่อให้แน่ใจกับความเกี่ยวข้อง และคุณค่าของข้อมูลที่ได้มาจากผู้ให้ข้อมูล เช่น ในขณะที่กำลังดำเนินการประมวลรหัส และเลือกออกมาเป็นรหัสแทนได้ทั้งสิ้น 3 รหัสแทน ได้แก่ ด้านความคิด ด้านความรู้สึก และด้านการกระทำ แต่เมื่อเก็บข้อมูลไปแล้วสักระยะหนึ่ง แล้วพบว่า มีข้อมูลใหม่ที่น่าสนใจ ก็สามารถปรับเปลี่ยนรหัสแทนให้เหมาะสมได้ โดยสร้างรหัสแทนเพิ่มอีก 1 รหัส คือ ด้านความรุนแรง รวมแล้วมีทั้งสิ้น 4 รหัสแทน เป็นต้น

3. การออกแบบเชิงสร้างขึ้นมาใหม่ (Constructivist Design) เป็นลักษณะการจำแนกตัวออกห่างจากการออกแบบเชิงระบบที่มีภาวะเชิงวิธีการที่หนักหน่วงและเน้นบทบาทของผู้วิจัย แนวคิดการออกแบบเชิงสร้างขึ้นมาใหม่สนใจการสร้างความรู้ร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้มีส่วนร่วม มีการยึดมั่น สำรวจอดีตที่มีในปฏิสัมพันธ์แบบนี้ การออกแบบนี้ตระหนักว่า ความรู้ที่มาจากข้อมูลไม่เพียงแต่ “สำรวจ” ได้ แต่สามารถเกิดขึ้นได้จากการพิจารณาสมมติฐานจากการสืบค้นของผู้วิจัย

นอกจากนี้ความหมายที่เกิดจากเหตุการณ์ระหว่างการรวบรวมข้อมูล และความหมายที่มีมาก่อนหน้านี้ เป็นสิ่งที่ควรคำนึงด้วยเช่นกัน

Edmonds and Kennedy (2013, p. 119) ได้อธิบายกลยุทธ์ขั้นแรกของการรวบรวมข้อมูล ของทฤษฎีฐานราก คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก และสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง รูปแบบคำถามจะเน้น รูปแบบธรรมชาติของการมีส่วนร่วมของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีการซักถามและพูดคุยเหตุผลต่าง ๆ ที่ผู้เข้าร่วมวิจัยที่อยู่ในเหตุการณ์นั้น ข้อมูลทุกอย่างวิเคราะห์โดยใช้กระบวนการเชิงเปรียบเทียบ แบบคงที่ (Constant Comparative Method) โดยกระบวนการวิเคราะห์เริ่มต้นจากรูปธรรมไปยังนามธรรม และสร้างข้อเท็จจริงตามหมวดหมู่ข้อมูล จากนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามวงจรกับคำถามใหม่ และความคิดใหม่ ๆ ซึ่งอาจจะสะท้อนกลับไปยังความหมายหรือความสำคัญ อธิบาย แก่นสำคัญของประสบการณ์ผู้ให้ข้อมูล แก่นสำคัญของประสบการณ์จะสามารถอธิบายเป็นเรื่องราวหลักได้ ดังแสดงในภาพที่ 3-7

ภาพที่ 3-7 กระบวนการออกแบบเชิงสร้างขึ้นมาใหม่ (Constructivist Design) (Edmonds & Kennedy, 2013, p. 120)

Charmaz (2013, p. 47) กล่าวถึง กระบวนการวิเคราะห์การออกแบบเชิงสร้างขึ้นมาใหม่ โดยพิจารณาองค์ประกอบที่หลากหลาย และมีความสำคัญในการดำเนินการวิจัย คือ องค์ประกอบ ด้านรหัสข้อมูล (Data Coding) เป็นองค์ประกอบแรกของการวิเคราะห์วิธีวิจัยทฤษฎีฐานราก โดยองค์ประกอบนี้จะดำเนินการ 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเข้ารหัสเบื้องต้น (Initial Coding) ขั้นตอนเริ่มต้นในการเข้ารหัสเพื่อกำหนด แนวความคิดหลัก และเชื่อมโยงความสำคัญระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting Data) และการพัฒนาทฤษฎี (Developing Theory) ผู้วิจัยต้องเริ่มต้นจากคำถามทั่วไปจากการสัมภาษณ์ ขณะเดียวกันต้องเปิดรับข้อมูลใหม่ต่าง ๆ จากสิ่งที่ได้มาจากผู้มีส่วนร่วม และจากสิ่งที่สังเกตเห็น พยายามสร้างความคิดชั่วคราว วิเคราะห์สิ่งที่เป็นไปได้ ในระหว่างระยะการเข้ารหัสเบื้องต้น ผู้วิจัย ต้องตั้งคำถามกับตนเอง อาทิ อะไรคือข้อมูลที่เราต้องการศึกษา จุดไหนเป็นข้อมูลที่น่าสนใจ เป็นต้น ระยะการเข้ารหัสเบื้องต้นของทฤษฎีฐานรากทำให้รู้ว่า พื้นที่ใดไม่มีข้อมูลที่จำเป็นในการศึกษา ในระยะนี้ผู้วิจัยเริ่มมีมุมมองจากข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมา บางข้อมูลมีความเหมาะสมพอดี (Fit) กับเหตุการณ์ ซึ่งในบางครั้งอาจมีข้อมูลที่ไม่จำเป็น อาจต้องตัดออก

ผู้วิจัยสามารถดำเนินการเข้ารหัสเบื้องต้น โดยวิธีการ ดังนี้

1. การเข้ารหัสแบบคำต่อคำ (Word by Word Coding) เป็นขั้นตอนการพิจารณา การเข้ารหัสแบบคำต่อคำ ส่วนใหญ่จะใช้กับการดำเนินงานกับเอกสารที่ต้องใช้ระยะเวลาสั้น ๆ อาทิ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น การวิเคราะห์แบบคำต่อคำจะช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจภาพ และความหมาย (Images and Meaning) ของเหตุการณ์ อีกทั้งเข้าใจสถานการณ์ และโครงสร้างเหตุการณ์ เป็นต้น เช่น “ครูถอนหายใจและส่ายหน้า เมื่อเห็นนักเรียนเกร” เข้ารหัสแบบคำต่อคำ คือ คำว่า “ถอนหายใจ” และ “ส่ายหน้า” เป็นการอธิบายถึงลักษณะอาการทางลบ ค่อนข้างไม่พึงพอใจนักเรียนเกร ผู้วิจัย จึงกำหนดรหัสไว้ทั้ง 2 คำ เป็นต้น

2. การเข้ารหัสแบบประโยคต่อประโยค (Line by Line Coding) เป็นขั้นตอนการพิจารณา ทั้งประโยคจากการสัมภาษณ์ (Interview) การสังเกต (Observation) เอกสาร (Document) ชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographies) และอัตชีวประวัติ (Autobiographies) บางประโยคอาจจะ ไม่สมบูรณ์ แม่นยำ และบางประโยคอาจจะไม่สำคัญเสมอไป การดำเนินการเข้ารหัสแบบประโยคต่อ ประโยค ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถจำแนกข้อมูลออกเป็นส่วน ๆ หรือจำแนกตามคุณลักษณะของข้อมูล อีกทั้งช่วยให้ผู้วิจัยเปรียบเทียบข้อมูลกับข้อมูล (Comparing Data with Data) ช่วยตั้งสมมติฐาน ได้ง่ายขึ้น เพื่ออธิบายการกระทำและอธิบายความหมายของเหตุการณ์ จนกระทั่งถึงขั้นการตกผลึก ความสำคัญของจุดที่สำคัญในเหตุการณ์ (Crystallizing the Significance of the Point) เช่น ประโยคจากการสัมภาษณ์ว่า “ผมไม่เคยเห็นหน้าแม่และพ่อมาก่อนเลยตั้งแต่เกิด” แต่ในเอกสาร ประจำตัวเยาวชน เขียนว่า “ป่าเคยพาเยาวชนไปหาแม่ที่ทัศนสถานหญิงมาครั้งหนึ่ง” จึงสามารถ ทราบได้ว่า เยาวชนพูดไม่ครบ หรืออาจจะพูดไม่จริงหรือมีสิ่งปิดบังซ่อนเร้นอยู่ ที่ไม่ยากเปิดเผยแก่ ผู้วิจัย เป็นต้น

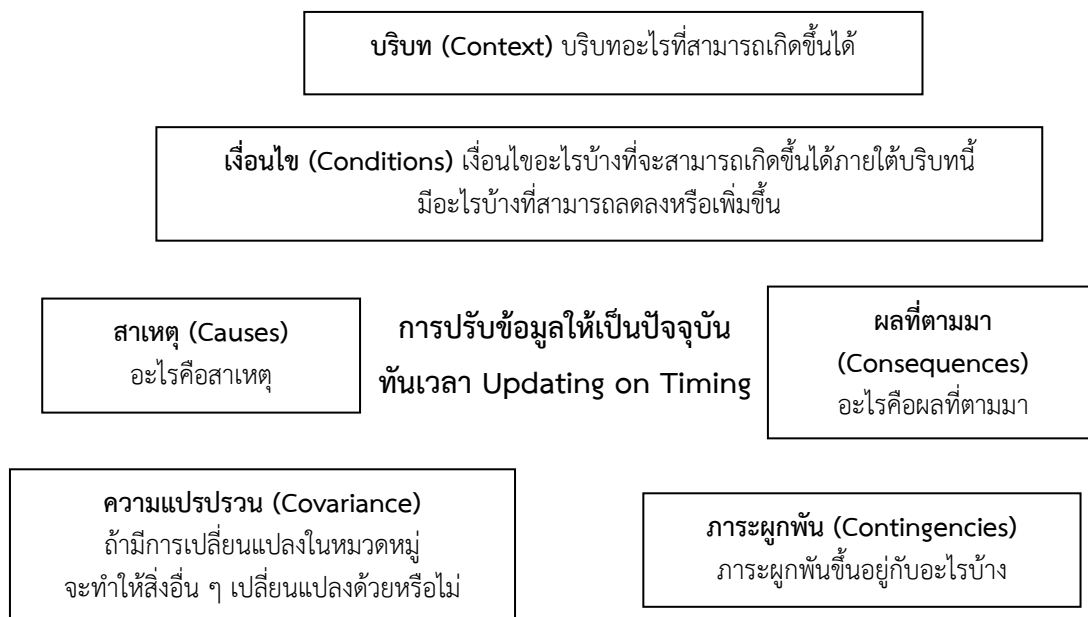
3. การเข้ารหัสแบบเหตุการณ์ต่อเหตุการณ์ (Coding Incident to Incident) เป็นขั้นตอน การเปรียบเทียบระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การเข้ารหัสวิธีการนี้ช่วยให้ผู้วิจัยทำงานได้ ง่ายขึ้นกว่าวิธีการต่าง ๆ ข้างต้น เพราะการเข้ารหัสแบบเหตุการณ์ต่อเหตุการณ์เป็นลักษณะ

การรวบรวมข้อมูลที่เป็นรูปธรรมเด่นชัดจนที่สุด สามารถอธิบายพฤติกรรมของบุคคลในเหตุการณ์นั้นได้ เช่น เหตุการณ์ที่ 1 กล่าวว่า “ตาโยนเสื้อผ้า กระเป๋าไปกองไว้หน้าบ้าน” และเหตุการณ์ที่ 2 กล่าวว่า “ตาจุดไฟเผาที่นอน หมอน ไม่อยากให้ผมนอนในบ้านหลังนี้” ทั้ง 2 เหตุการณ์สามารถเข้ารหัสถึงอารมณ์ความรู้สึก และการกระทำของตาที่ไม่ชอบเยาวชนเป็นการส่วนตัว เป็นต้น

4. การเข้ารหัสแบบวีโว่ (In Vivo Codes) เป็นขั้นตอนการรวมคำ หรือสร้างคำขึ้นมาใหม่ เพื่อสื่อความหมายของการกระทำในเหตุการณ์ หรือแสดงพฤติกรรมต่อความหมายเหล่านี้ และสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันทุกคนเฉพาะกลุ่ม คนภายนอกไม่เข้าใจความหมายที่ซ่อนเร้น แต่ทำให้เกิดการเปรียบเทียบระหว่างข้อมูล รหัสแบบวีโว่ ทำหน้าที่เป็นเครื่องหมายที่เป็นสัญลักษณ์ของคำพูด และความหมายเฉพาะกลุ่ม ไม่มีความหมายด้วยตัวของมันเอง อาจจะมีคำจากผู้ที่มิใช่ชื่อเสียงในแวดวงสังคม ผู้นำที่เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เป็นต้น รหัสแบบวีโว่ สะท้อนให้เห็นสมมติฐาน (Assumption) การกระทำ (Action) และเข้าใจเหตุการณ์เชิงลึก (Deeper Understanding) เช่น คำว่า เด็กเดินยา คือ เด็กขยาเสพติด คำว่า แฟนเท และแฟนบิน คือ แฟนบอกลึก คำว่า น้ำแข็ง คือ ยาไอซ์ เป็นต้น

ระยะที่ 2 การเลือกรหัสจุดสำคัญ (Focus Coding) เป็นขั้นตอนถัดมาจากการเข้ารหัส แต่ในขั้นตอนนี้เป็นการเลือกรหัสที่มีความชัดเจน เด่นชัด หรือพบบ่อย ๆ จากการเปรียบเทียบข้อมูล กับข้อมูลจำนวนมาก ผู้วิจัยจะดำเนินการอย่างพิถีพิถันกว่าระยะแรก เพราะต้องการข้อมูลที่เด่นชัด จึงจำเป็น ต้องตัดสินใจคัดเลือกรหัสที่สำคัญ และสามารถเชื่อมโยงไปยังเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ด้วย ในระยะการเลือกรหัสจุดสำคัญ ผู้วิจัยวิเคราะห์การจัดระบบหมวดหมู่ของข้อมูลอย่างดี ให้ความกระจ่างชัด และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เช่น รหัสเบื้องต้นคือ เยาวชนคือ เยาวชนเป็นคนเงียบ เก็บอาการได้ดี เยาวชนนิ่งเฉย จากนั้นจึงกำหนดจุดสำคัญ คือ ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมเยาวชน เป็นต้น

ระยะที่ 3 การเลือกรหัสเป็นแกน (Axial Coding) เป็นขั้นตอนการเชื่อมข้อมูลระหว่างหมวดหมู่หลัก (Categories) กับหมวดหมู่ย่อย (Subcategories) ระยะนี้จะกำหนดคุณสมบัติที่เฉพาะเจาะจง และกำหนดมิติของแต่ละหมวดหมู่ ที่เป็นผลจากการพัฒนาของข้อมูลหมวดหมู่หลัก ถึงแม้ว่าจะอยู่ในช่วงต้นของการพัฒนาทฤษฎีก็ตาม ในระยะรหัสเป็นแกน ใช้กระบวนการค้นเชิงบูรณาการหมวดหมู่ที่สำคัญ ภายใต้สาเหตุที่เกิดขึ้น และลักษณะของผลที่ได้มาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่ออธิบายบริบท (Context) และเงื่อนไข (Condition) ของเหตุการณ์ เช่น หมวดหมู่อารมณ์ความรู้สึก หมวดหมู่คำคำ หมวดหมู่สาเหตุ หมวดหมู่อารมณ์ความรู้สึก หมวดหมู่สถานที่ ต่อจากนั้นพิจารณา มโนทัศน์ให้แคบลง จนกระทั่งได้ รหัสแกนคือ วาจาคำพูดในเหตุการณ์ และผลกระทบจากเหตุการณ์ เป็นต้น โดยพิจารณาจากกระบวนการค้น ดังแสดงในภาพที่ 3-8

ภาพที่ 3-8 กระบวนทัศน์ “6 C” สำหรับปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทันเวลา (Locke, 2001, p. 75)

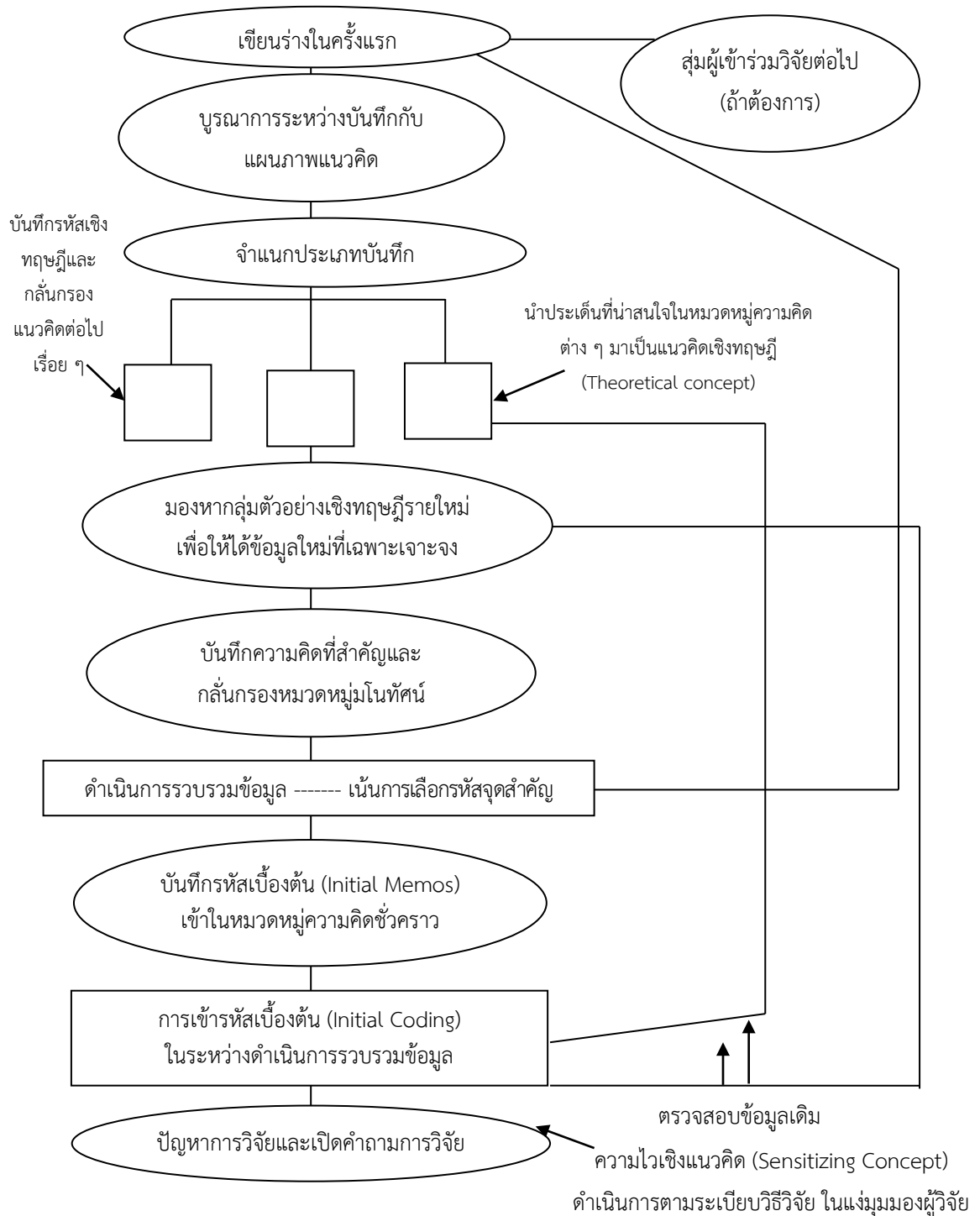
จุดประสงค์ของระยรรหัสเป็นแกน คือ การนำข้อมูลกลับมารวบรวมกันอีกครั้ง โดยรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกัน และดำเนินการจัดประเภทข้อมูล (Sort) การสังเคราะห์ (Synthesize) จัดระเบียบ ข้อมูลขนาดใหญ่ (Organize Large) และรวบรวมข้อมูล (Collecting Data) ด้วยวิธีการใหม่เหล่านี้ ภายหลังจากเปิดรหัสข้อมูลแล้ว (Opening Coding) ในช่วงระยรรหัสเป็นแกนจะทำให้มุมมองมโนทัศน์ (Concept) แคบลงได้ ผู้วิจัยจึงควรใช้ความรอบคอบในการวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ระยะที่ 4 การสร้างรหัสเชิงทฤษฎี (Theoretical Coding) กระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนจะนำไปสู่การก่อให้เกิดทฤษฎีจากฐานข้อมูลที่ผู้วิจัยรวบรวมมาได้ โดย “ทฤษฎี” จากการวิจัยทฤษฎีฐานราก จะเป็นการอธิบายอย่างกว้าง ๆ ต่อ “กระบวนการ” ในหัวข้อที่วิจัย

ในระยะนี้ผู้วิจัยต้องกำหนดความสัมพันธ์ของรหัสต่าง ๆ ที่เป็นไปได้ระหว่างหมวดหมู่ซึ่งได้พัฒนาจากระยะการเลือกรหัสจุดสำคัญก่อนหน้านี้ เพราะรหัสที่สำคัญจะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับรหัสอื่น ๆ เสมือนเป็นสมมติฐานเพื่อที่จะรวมขึ้นเป็น “ทฤษฎีฐานราก” มีแนวทางการนำเสนอที่เป็นไปได้ 3 แนวทาง ดังนี้

1. นำเสนอทฤษฎีฐานราก ในลักษณะเป็นรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเหตุผล หรือแผนภาพของทฤษฎี
2. นำเสนอทฤษฎีฐานราก ในลักษณะเป็นสมมติฐาน หรือข้อเสนอเชิงทฤษฎี
3. นำเสนอทฤษฎีฐานราก ในลักษณะเป็นเรื่องเล่าเชิงบรรยาย (Narrative Form)

Charmaz (2014, p. 10) สรุปกระบวนการออกแบบเชิงสร้างขึ้นมาใหม่ โดยวิธีวิจัยของทฤษฎีฐานราก เป็นการจำลองภาพเพื่ออธิบายกระบวนการศึกษาที่มีความท้าทาย และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ดังแสดงในภาพที่ 3-9

ภาพที่ 3-9 กระบวนการวิจัยทฤษฎีฐานราก โดยวิธีการสร้างขึ้นมาใหม่ (Charmaz, 2006, p. 11)

กระบวนการวิจัยทฤษฎีฐานราก โดยวิธีการสร้างขึ้นใหม่ สามารถอธิบายกระบวนการได้ เป็น 10 ขั้นตอน ตามแนวคิดของ Charmaz (2014, p. 11) ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ปัญหาการวิจัยและเปิดคำถามการวิจัย (Research Problem and Opening Research Questions) ในขั้นตอนนี้เป็นวิธีการค้นหาความจริงจากเหตุการณ์ และสภาพแวดล้อม ที่มีอยู่ตามความเป็นจริง โดยพยายามวิเคราะห์ปัญหาที่มีความเกี่ยวพันระหว่างเหตุการณ์กับ สภาพแวดล้อม เพื่อสามารถเปิดคำถามการวิจัย และสามารถตั้งคำถามที่ต้องการคำตอบจากการวิจัย หรือเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยอยากรู้ โดยโจทย์หรือคำถามการวิจัยจะต้องมีลักษณะของการให้ “ความหมายหรือคุณค่า” (Meaning and Value) ในเรื่องที่ต้องการศึกษา

ผู้วิจัยใช้เทคนิคความไวเชิงทฤษฎี (Sensitizing Concept) เพื่อค้นหาโจทย์ หรือตั้งคำถาม การวิจัยให้ได้ ซึ่งแหล่งที่มาของปัญหาการวิจัยมาจาก 2 แหล่งใหญ่ ได้แก่

1. ปรากฏการณ์ในสังคมหรือปัญหาสังคม
2. แนวคิดทฤษฎีในศาสตร์ที่ศึกษาหรือจากการทบทวนวรรณกรรมที่สนใจ

ขั้นที่ 2 การเข้ารหัสเบื้องต้นในระหว่างดำเนินการรวบรวมข้อมูล (Initial Coding Data Collection) เมื่อเริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จะเริ่มต้นด้วยการเข้ารหัส จากข้อมูลหลากหลาย แหล่งที่ได้ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting Data) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การเข้ารหัสแบบคำต่อคำ การเข้ารหัสแบบ ประโยคต่อประโยค การเข้ารหัสแบบเหตุการณ์ต่อเหตุการณ์ การเข้ารหัสแบบวิโว เป็นต้น

ขั้นที่ 3 บันทึกการรหัสเบื้องต้นเข้าในหมวดหมู่ความคิดชั่วคราว (Initial Memos Raising Codes to Tentative Categories) ดำเนินการจัดกระทำจากข้อมูลที่มีอยู่จำนวนมาก จะถูกนำมาจัด และจำแนกเป็น “หมวด ๆ” (Categories) ตามคุณสมบัติ (Properties) โดยการวิเคราะห์ข้อมูล ต้องอาศัยการตีความ (Interpretation) ของผู้วิจัย

ในช่วงการเก็บข้อมูลและการเปรียบเทียบข้อมูลใหม่ที่ได้กับ “หมวดต่าง ๆ” ที่เกิดขึ้น เป็นกระบวนการพัฒนาหมวดหมู่ความคิดชั่วคราวอย่างต่อเนื่อง บันทึกการรหัสเบื้องต้นจากข้อความ แบบบรรยาย ไม่มีสูตรตายตัว ขึ้นอยู่กับประเด็น หรือปัญหาที่จะวิเคราะห์

จากนั้นจัดรหัสที่ได้ในขั้นตอนนี้ให้เป็นหมวดหมู่ความคิดชั่วคราว ลักษณะหลวม ๆ สามารถปรับ ลด หมวดหมู่ความคิดได้ โดยพิจารณาถึงความพอดีของข้อมูลกับเหตุการณ์

ขั้นที่ 4 ดำเนินการรวบรวมข้อมูล เน้นการเลือกรหัสที่สำคัญ (Focus Coding) เมื่อลงพื้นที่ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ควรหยุดพักการใช้แนวคิด และทฤษฎีที่ได้ศึกษามาชั่วคราว โดยนำตัวเอง เข้าไปสัมผัสกับเหตุการณ์ที่ต้องการศึกษา และพยายามเข้าใจถึงวิธีอธิบายเหตุการณ์แบบคนใน (Insider) ล้วงเอาส่วนลึกของความคิดของผู้เข้าร่วมวิจัยออกมา หรือการเงี่ยหูฟัง (Eavesdropping) และดำเนินการเลือกรหัสที่สำคัญ (Focus Coding) ที่มีความชัดเจนหรือที่พบบ่อย ๆ ในขณะลงพื้นที่ เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อจะสามารถเชื่อมโยงไปยังเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้

ขั้นที่ 5 บันทึกความคิดที่สำคัญและกลั่นกรองหมวดหมู่โน้ตค้น (Advance Memos Refining Conceptual Categories) ภายหลังจากขั้นตอนของการเลือกรหัสที่สำคัญ (Focus Coding) ของข้อมูลแล้ว จากนั้นดำเนินการบันทึกความคิดที่สำคัญจากหลาย ๆ ความคิดที่ได้มาจากการเก็บรวบรวม ข้อมูล และพิจารณาจำแนกหมวดหมู่ความคิด (Separate Data) เรียงลำดับ (Sort)

และสังเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก (Synthesize Large Amounts of Data) เพราะความคิดที่สำคัญในการเลือกรหัสที่สำคัญ บางรหัสมีความลึกซึ้งและความหมายตกลึก (Crystallize Meaning) รหัสเหล่านี้ อาจแสดงถึงการกระทำในข้อมูล ที่ได้ช่วยให้พัฒนาแนวคิดสู่ขั้นตอนต่อไป

ขั้นที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเชิงทฤษฎีมองหาข้อมูลใหม่ที่เฉพาะเจาะจง (Theoretical Sampling Seek Specific New Data) ขั้นตอนการเสาะแสวงหาผู้มีส่วนร่วมวิจัย ต้องมีคุณสมบัติพื้นฐานที่จะสามารถให้ข้อมูลลึกซึ้ง อย่างละเอียด และมีคุณสมบัติที่จะพัฒนาหมวดหมู่ของรหัส เพื่อปรับแต่งเป็นทฤษฎีฐานราก มีข้อเสนอแนะในการเลือกกลุ่มผู้มีส่วนร่วมวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างเชิงทฤษฎีต้องสามารถที่จะตอบคำถามการวิจัยได้
2. กลุ่มตัวอย่างเชิงทฤษฎีสะท้อนให้เห็นการกระจายของประชากร
3. กลุ่มตัวอย่างเชิงทฤษฎีเพื่อหากรณีเชิงลบ
4. กลุ่มตัวอย่างเชิงทฤษฎีที่ไม่มีข้อมูลใหม่ออกมา

ขั้นที่ 7 การบันทึกรหัสเชิงทฤษฎีและกลั่นกรองแนวคิดต่อไปเรื่อย ๆ เพื่อพัฒนาเป็นโมโนทัศน์เชิงทฤษฎี ขั้นตอนนี้จะสัมพันธ์กับขั้นตอนที่ 2 คือขั้นการเข้ารหัสเบื้องต้น ในทางปฏิบัติ จะดำเนินการจัดบันทึกจากข้อมูลที่ได้รับมาทุกครั้ง และเริ่มสร้างรหัสเบื้องต้นที่มีความหลากหลายมากมายดำเนินการคัดกรองรหัสเพื่อเข้าสู่หมวดหมู่ต่าง ๆ ซึ่งในระหว่างการดำเนินการรวบรวมข้อมูลนั้น และจะกลั่นกรองแนวคิดไปเรื่อย ๆ เมื่อมีข้อมูลใหม่เข้ามา และคิดสรรสิ่งที่น่าสนใจในรหัส จำเป็นต้องพิจารณาห้อย่างรอบคอบว่า รหัสเบื้องต้นใดมีความสำคัญมากเพียงพอที่จะสามารถพัฒนาสู่รหัสเชิงทฤษฎีได้ (Theoretical Concept)

ขั้นที่ 8 การจำแนกประเภทบันทึกความทรงจำ (Sorting Memos) ขั้นตอนนี้จะมีองค์ประกอบของขั้นตอนที่สัมพันธ์กันภายในคือ การจำแนกประเภท (Sorting) แผนภาพ (Diagramming) และการผสมผสานบันทึกความทรงจำ (Integrate Memos) เพราะทั้ง 3 องค์ประกอบนี้เมื่อรวมกัน จะช่วยให้มีทิศทางเชื่อมโยงในการวิเคราะห์เนื้อหาให้เกิดประสิทธิภาพ สร้างสรรค์ยิ่งขึ้น อีกทั้งยังดำเนินการเปรียบเทียบระหว่างหมวดหมู่ความคิดต่อหมวดหมู่โมโนทัศน์ ให้เกิดภาพของเหตุการณ์ที่สำคัญ (Significant Events) โดยมีข้อเสนอแนะในการการจำแนกประเภท เปรียบเทียบ และการผสมผสานบันทึกความทรงจำ ดังนี้

1. จำแนกประเภทบันทึกโดยชื่อหัวข้อแต่ละหมวดหมู่โมโนทัศน์อย่างชัดเจน
2. เปรียบเทียบแต่ละหมวดหมู่โมโนทัศน์
3. ใช้หมวดหมู่โมโนทัศน์อย่างระมัดระวัง
4. พิจารณาถึงวิธีการสะท้อนมุมมองในเหตุการณ์ที่กำลังศึกษา
5. คำนึงถึงความพอดีกับเหตุผลของหมวดหมู่โมโนทัศน์
6. สร้างความสมดุลที่เป็นไปได้ระหว่างประสบการณ์การศึกษา หมวดหมู่โมโนทัศน์

และข้อความเชิงทฤษฎี

ขั้นที่ 9 บูรณาการระหว่างบันทึกกับแผนภาพโมโนทัศน์ (Integrating Memos Diagramming Concepts) แผนภาพโมโนทัศน์ได้สร้างขึ้นมาจากความคิดของผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องบันทึกข้อมูลให้ความคิด ความเห็น รวมทั้งความสังหรณ์ใจที่มีต่อข้อมูล และต่อหมวดหมู่ความคิดที่จำแนกไว้ ซึ่งประโยชน์ของแผนภาพแนวคิดจะบ่งบอกถึงประเภท

หมวดหมู่โน้ตส์ (Categories of Concept) และแสดงความสัมพันธ์ของหมวดหมู่โน้ตส์ทั้งหมดตลอดจนการปรับข้อมูล เพื่อมิให้เกิดสภาพ “ภูเขาข้อมูล” (Mountains of Data)

ขั้นตอนนี้จึงเป็นการผสมผสานกระบวนการ 2 ประเภท คือ 1) บันทึก (Memos) และ 2) แผนภาพโน้ตส์ (Diagramming Concepts) จะต้องตัดสินใจว่า บันทึกต่าง ๆ ในกระบวนการข้างต้นมีความพอดีกับแผนภาพแนวคิดหรือไม่ และใช้ความไวเชิงทฤษฎีพิจารณาแต่ละแผนภาพแนวคิดว่าสอดคล้อง กับเหตุการณ์อย่างไร ซึ่งการบูรณาการในขั้นตอนนี้ สะท้อนให้เห็นถึงรหัสเชิงทฤษฎี และทำให้เข้าใจอย่างชัดเจน นำไปสู่การค้นพบในเชิงประจักษ์

ขั้นที่ 10 การเขียนร่างในครั้งแรก (Writing the First Draft) เป็นขั้นตอนของการใช้ทักษะกระบวนการเขียนและเรียบเรียงเรื่องราวเหตุการณ์ ที่ปรากฏในบันทึกและแผนภาพโน้ตส์ที่ผ่านมาค่อย ๆ เริ่มสร้างต้นฉบับที่น่าสนใจ โดยดำเนินการกลั่นกรองหมวดหมู่โน้ตส์อีกครั้ง และลองร่างคร่าว ๆ ลงในสมุดในครั้งแรก (First Draft) และประโยคตัวอย่างเหล่านี้ จะช่วยให้เขียนร่างในครั้งแรกได้ดังนี้

ข้อพิสูจนนี้พบว่า.....

เหตุผลของผู้วิจัยคือ.....

ผู้วิจัยสนับสนุนข้อพิสูจน รวมทั้ง.....

การเขียนร่างในครั้งแรกต้องเขียนจุดที่ได้วิเคราะห์มาแล้ว โดยมีแผนการอย่างคร่าว ๆ สรุปลงในส่วนสำคัญที่สุด โดยการแบ่งเป็นย่อหน้าจะช่วยให้การเริ่มต้นใหม่ บางครั้งการแบ่งเป็นย่อหน้าอาจจะช่วยเริ่มต้นการเขียนที่ยังไม่สมบูรณ์ก็ได้ ซึ่งถ้าหากข้อมูลการเขียนครั้งแรกยังไม่สมบูรณ์เพียงพอ สามารถ สุ่มผู้เข้าร่วมวิจัยคนต่อไป เพื่อเติมเต็มข้อมูลให้สมบูรณ์ขึ้น และสามารถย้อนไปดำเนินการเลือกรหัสจุดสำคัญในขั้นที่ 4 ได้

ในขั้นตอนนี้จะสร้างกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) ขึ้นมาจากการบูรณาการระหว่างบันทึกกับแผนภาพแนวคิด เพื่อแสดงให้เห็นผู้อ่านรู้ว่า มีข้อสรุปที่สร้างขึ้นมาจากอย่างไร ต่อเหตุการณ์ที่ศึกษา โดยมีสิ่งที่จะต้องพิจารณาในการสร้างกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี ดังนี้

1. อธิบายตรรกะแนวคิดและทิศทางการศึกษาของผู้วิจัย
2. ชี้นำทางความคิด
3. แสดงข้อสรุปเชิงทฤษฎีให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง
4. วางตำแหน่งทฤษฎีฐานรากใหม่ให้สัมพันธ์กับทฤษฎีดั้งเดิม
5. อธิบายความสำคัญของแนวคิดเชิงทฤษฎีใหม่
6. ความลงตัวในงานเขียนแนวคิดเชิงทฤษฎีใหม่

เกณฑ์การประเมินงานวิจัยเพื่อสร้างทฤษฎีฐานราก

Strauss and Corbin (1998, p. 49) ได้กล่าวว่า เกณฑ์การประเมินงานวิจัยเพื่อสร้างทฤษฎีฐานรากที่มีความแตกต่างกัน การนำเกณฑ์ใดมาใช้ขึ้นอยู่กับลักษณะของงานนั้น ๆ เกณฑ์ที่เด่น ๆ เกี่ยวกับความเที่ยง ความตรง ความน่าเชื่อถือและการเป็นทฤษฎีที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง อีกทั้งกระบวนการวิจัยและข้อสรุปสร้างขึ้นจากการวิจัยทฤษฎีฐานราก โดยกำหนดเกณฑ์เฉพาะด้านกระบวนการวิจัย ดังนี้

1. ด้านกระบวนการวิจัย จะพิจารณาจากองค์ประกอบของกระบวนการวิจัยตามเกณฑ์ 7 ข้อ ดังต่อไปนี้

เกณฑ์ที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาใช้เริ่มแรก เป็นอย่างไร เลือกมาบนพื้นฐานอะไร

เกณฑ์ที่ 2 มีประเด็นหลักอะไรบ้างที่เกิดขึ้น

เกณฑ์ที่ 3 เหตุการณ์สำคัญหรือเรื่องราว หรือการกระทำที่แสดงถึงประเด็นหลัก มีอะไรบ้าง

เกณฑ์ที่ 4 ประเด็นอะไรที่ทำให้เกิดการเลือกเชิงทฤษฎี

เกณฑ์ที่ 5 สมมติฐานส่วนใดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างมโนทัศน์

เกณฑ์ที่ 6 มีกรณีใดบ้างที่สมมติฐานไม่ได้อธิบายว่า ได้กระทำอะไรกับข้อมูล ความไม่ตรงกันเหล่านี้รายงานอย่างไร สมมติฐานได้รับการปรับแก้ หรือไม่

เกณฑ์ที่ 7 ทำไมจึงต้องเลือกประเด็นแกนหลัก เลือกอย่างไร มีความยาก หรือง่าย และใช้หลักการใดในการตัดสินใจเลือก

2. ด้านฐานรากเชิงประจักษ์ของการวิจัย จะพิจารณาตามเกณฑ์ 8 ข้อ ต่อไปนี้

เกณฑ์ที่ 1 เกิดมโนทัศน์ขึ้น หรือไม่

เกณฑ์ที่ 2 มโนทัศน์ที่สร้างขึ้นมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ หรือไม่

เกณฑ์ที่ 3 มีความเชื่อมโยงมโนทัศน์หลาย ๆ มโนทัศน์ หรือไม่ และประเด็นหลักได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นอย่างดี หรือไม่ ประเด็นหลักมีมโนทัศน์มากเพียงพอ หรือไม่

เกณฑ์ที่ 4 การผันแปร (Variation) นำไปสู่ความเป็นทฤษฎี หรือไม่

เกณฑ์ที่ 5 เงื่อนไขภายใต้การผันแปรใด ที่สามารถพบได้ในการศึกษานี้

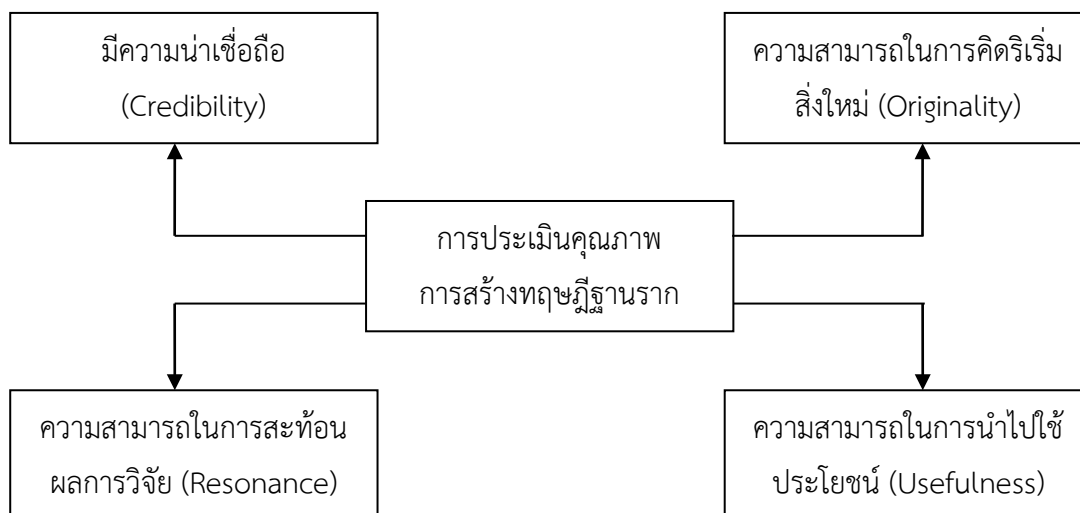
เกณฑ์ที่ 6 กระบวนการนำไปสู่คำอธิบาย หรือไม่

เกณฑ์ที่ 7 ข้อค้นพบเชิงทฤษฎีเกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ หรือไม่ และอะไรคือขอบเขตของข้อค้นพบ

เกณฑ์ที่ 8 ทฤษฎีที่สร้างขึ้นทนต่อการทดสอบได้ตลอดไปหรือไม่ และเป็นส่วนหนึ่งของการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มนักวิชาชีพ หรือไม่

การประเมินคุณภาพของการศึกษาการสร้างทฤษฎีฐานราก

เกณฑ์การประเมินความแกร่งของงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้กันทั่วไป มีหลายรูปแบบตามการเสนอของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้การประเมินคุณภาพของทฤษฎีฐานราก Charmaz (2014, p. 18) ได้อธิบายเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานวิจัยการสร้างทฤษฎีฐานรากที่มีความเหมาะสม ต้องมีคุณสมบัติครบทั้ง 4 องค์ประกอบ ดังแสดงในภาพที่ 3-10

ภาพที่ 3-10 องค์ประกอบการประเมินคุณภาพงานวิจัยการสร้างทฤษฎีฐานราก

1. มีความน่าเชื่อถือ (Credibility) ผู้วิจัยควรตั้งคำถาม และหาคำตอบเกี่ยวกับผลงานวิจัยของตนเองจากข้อคำถาม ดังนี้
 - 1.1 งานวิจัยนี้ได้มาจากหัวข้อหรือแก่นเรื่องเดียวกัน หรือไม่
 - 1.2 ข้อมูลที่ได้มานั้นเพียงพอสำหรับสิ่งที่ต้องการศึกษา หรือไม่ พิจารณาทั้งเรื่องขอบเขต จำนวน และความลึกของข้อมูลที่สังเกตได้
 - 1.3 ผู้วิจัยมีการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และมีการเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างประเภทข้อมูลอย่างเป็นระบบ หรือไม่
 - 1.4 ประเภทข้อมูลที่ได้นั้นครอบคลุมหัวข้อหรือแก่นเรื่องที่ได้จากการสังเกต หรือไม่
 - 1.5 มีความแกร่งของการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้กับสิ่งที่ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และพิสูจน์ หรือไม่
 - 1.6 งานวิจัยนี้มีหลักฐานสนับสนุนเพียงพอต่อการอนุญาตให้ผู้อ่านนำไปพัฒนาแบบประเมิน หรือเพื่อการอ้างอิงการศึกษานี้ต่อไป หรือไม่
2. ความสามารถในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ (Originality) ผู้วิจัยควรตั้งคำถาม และหาคำตอบเกี่ยวกับผลงานวิจัยของตนเองจากข้อคำถาม ดังนี้
 - 2.1 ประเภทข้อมูลของงานวิจัยนี้เป็นสิ่งใหม่หรือไม่ ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจแง่มุมใหม่หรือไม่
 - 2.2 การวิเคราะห์ผลของงานวิจัยนี้แสดงถึงแนวคิดใหม่ หรือไม่
 - 2.3 สภาพสังคม และทฤษฎีใดบ้างมีความสำคัญกับงานวิจัยนี้
 - 2.4 ผลงานวิจัยจากสร้างทฤษฎีฐานราก มีความท้าทาย ขยาย ปรับปรุงความคิดที่มีอยู่ในปัจจุบัน และการปฏิบัติได้อย่างไร
3. ความสามารถในการสะท้อนผลการวิจัย (Resonance) ผู้วิจัยควรตั้งคำถาม และหาคำตอบเกี่ยวกับผลงานวิจัยของตนเองจากข้อคำถาม ดังนี้

3.1 ประเภทข้อมูลที่แสดงในผลงานวิจัยเป็นสิ่งที่รวบรวมได้ทั้งหมดของงานวิจัยหรือไม่

3.2 งานวิจัยนี้ได้เปิดเผยสิ่งกระตุ้นปัจจัยต่าง ๆ และความหมายใด ๆ ที่อาจมีความไม่แน่นอน หรือไม่

3.3 เมื่อข้อมูลมีการระบุถึงข้อมูลขนาดใหญ่ที่เก็บรวบรวมได้หรือข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตของมนุษย์ สังคม วัฒนธรรม งานวิจัยนี้ได้เขียนให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มข้อมูลดังกล่าวหรือไม่

3.4 งานวิจัยนี้มีความสมเหตุสมผลกับกลุ่มผู้เข้าร่วมวิจัยหรือบุคคลที่มีลักษณะเดียวกันกับการศึกษานี้ หรือไม่ การวิเคราะห์งานวิจัยนี้ ทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจแง่มุมใหม่ที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับโลกและการดำเนินชีวิตที่เขาอาศัยอยู่

4. ความสามารถในการนำไปใช้ประโยชน์ (Usefulness) ผู้วิจัยควรตั้งคำถามและหาคำตอบเกี่ยวกับผลงานวิจัยของตนเองจากข้อคำถาม ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ของงานวิจัยนี้ใช้การตีความตามความจริงที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่ผู้เข้าร่วมวิจัยอยู่หรือไม่

4.2 การวิเคราะห์ประเภทของงานวิจัยนี้ใช้กระบวนการใด ๆ ที่พบ และใช้ได้ทั่วไปหรือไม่

4.3 ถ้าใช่ จะมีวิธีการตรวจสอบวิธีการนั้นอย่างไร เพื่อหาความหมายที่ถูกต้องและใช้ได้

4.4 การวิเคราะห์นี้สามารถจุดประกายให้เกิดงานวิจัยต่อไปในด้านอื่นได้อีก หรือไม่

4.5 งานวิจัยนี้ได้มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้บางอย่าง และเผยแพร่เพื่อสร้างสรรค์ให้โลกดีขึ้นอย่างไร

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

Wijima et al. (2003) ได้ศึกษาเรื่อง การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ และร่างกาย การทารุณทางเพศในผู้ป่วยคลินิกสูตินารีเวช: การศึกษาภาคตัดขวางของกลุ่มประเทศนอร์ดิก ปรากฏว่า กลุ่มประเทศนอร์ดิก มีความสุข และเพิ่มขึ้นกรณีกระทำความผิดในผู้ป่วย ทั้งสิ้น 3 อันดับ ได้แก่ การกระทำความผิดทางกายภาพการกระทำความผิดเกี่ยวกับอารมณ์ และสุดท้ายคือการทารุณกรรมทางเพศ โดยผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษามีโอกาสตกเป็นเหยื่อถูกล่วงละเมิดทางเพศในคลินิกสูตินารีเวช

Debra (2004) ได้ศึกษาเรื่อง ปฏิกริยาสะท้อนของผู้ใหญ่ในการล่วงละเมิดทางวาจาในวัยเด็ก พบว่า ประสบการณ์ล่วงละเมิดทางวาจาในวัยเด็กมีผลกระทบต่อบุคลิกภาพ แต่บุคคลนั้นสามารถจัดการให้แข็งแกร่ง และยืดหยุ่นดียิ่งขึ้น

Jirapramukpitak et al. (2005) ได้ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับ ประสบการณ์ของการเสพติด และสุขภาพจิตในประชากรไทยวัยหนุ่มสาว พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 16-25 ปี เคยประสบปัญหาการล่วงละเมิดในวัยเด็ก อาทิ การล่วงละเมิดทางเพศ การถูกทำร้ายทางร่างกาย และการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ยังมีความสัมพันธ์ระหว่างระดับของการล่วงละเมิดในช่วงวัยเด็กกับปัญหาทางจิต ผลการศึกษาชี้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามถือว่าประสบการณ์การถูกล่วงละเมิดเป็นเรื่องธรรมดา

และการล่วงละเมิดทางเพศในวัยเด็กมีผลกระทบร้ายแรงที่อาจจะส่งผลทางด้านจิตใจ และสุขภาพจิต ในช่วงวัยผู้ใหญ่

Brandon and Dorothy (2007) ได้ศึกษาเรื่อง การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ การกลั่นแกล้ง ด้วยวาจา การพัฒนาการของเด็ก และอาการซึมเศร้า ปรากฏว่า รูปแบบการกระทำเชิงลบทำให้เกิด ความเสี่ยงทั้งอาการ และการวินิจฉัยของภาวะซึมเศร้า การศึกษาครั้งนี้มีเป้าหมายศึกษาประสบการณ์ ของการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์จากพ่อแม่ การกลั่นแกล้งพูดจากคนรอบข้างจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ในเชิงลบของเด็ก สามารถเพิ่มขึ้นของอาการซึมเศร้า ผลลัพธ์เหล่านี้จะส่งผลต่อการเจริญเติบโต ทางร่างกาย ส่วนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ และการกลั่นแกล้งทางวาจาส่งผลต่อสติปัญญาที่ทำให้ เกิดอาการซึมเศร้าได้

Tuppert (2007) ได้ศึกษาเรื่อง ผลที่ตามมาจากการพัฒนาการเด็กที่ล่วงละเมิดทางอารมณ์ ศึกษาในมุมมองของระบบประสาท พบว่า ระบบสมองสามารถตอบสนองต่อความเครียดในระหว่าง ที่แม่กำลังให้นมบุตร ผลกระทบทำให้เกิดอันตรายต่อจิตใจ อันตรายทางด้านสังคม และภายในจิตใจ มีแนวโน้มจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในระบบการตอบสนองต่อความเครียด และพัฒนาการ ทางสมองอย่างยั่งยืนอย่างมีนัยสำคัญ

Fryer (2009) ได้ศึกษาผลกระทบระยะยาวของการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในวัยเด็ก และศึกษาปรากฏการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ที่เด็กถูกโจมตีทำให้ไม่เห็นคุณค่าแห่งตน และความภาคภูมิใจในตัวเอง และความสามารถทางสังคมน้อยลง โดยความสัมพันธ์เหล่านี้เป็น ความรุนแรงที่เกิดจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ โดยมีสัมพันธ์ระหว่างกัน 4 ประการ คือ 1) การฝังความรู้สึกนึกคิด 2) การแสดงออกพฤติกรรมภายนอก 3) ปัญหาสังคม และ 4) ความภาคภูมิใจ ในตัวเองต่ำ

Gretchen (2009) ได้ศึกษาเรื่อง เด็กที่กระทำความผิดกับการเกิดอาการไมเกรน จำนวน ผู้มีอาการไมเกรน 1,348 คน พบว่า เด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ มีความเสี่ยงต่ออาการปวดศีรษะ จากการวินิจฉัยสาเหตุโรคไมเกรน ยังพบอีกด้วยว่า อาการปวดศีรษะเรื้อรัง อาการภาวะซึมเศร้า และความวิตกกังวลเกิดขึ้นจากการโดนทำร้ายร่างกาย และการทารุณกรรมทางเพศ อีกทั้งการล่วงละเมิด ทางอารมณ์ในวัยเด็กยังมีความสัมพันธ์กับอาการปวดศีรษะเป็นประจำทุกวันอย่างต่อเนื่อง และเกี่ยวข้องกับความรุนแรงของอาการปวดไมเกรนอีกด้วย

Vedat et al. (2009) ได้ศึกษาเรื่อง การล่วงละเมิดทางอารมณ์ในวัยเด็ก การแยกตัวจาก อาการผู้ป่วยโรคจิตเวชที่มีความผิดปกติในการเคลื่อนไหว จากการศึกษาประเมินความสัมพันธ์ ระหว่าง การได้รับบาดเจ็บในวัยเด็ก การแยกตัวออกจากสังคมของผู้ป่วย และอาการผู้ป่วยโรคจิตเวช พบว่า เด็กมีบุคลิกภาพแปรปรวนแบบหวาดระแวง แยกตัวออกจากสังคม และมีอาการผิดปกติ ในการเคลื่อนไหว

Melissa et al. (2009) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างการล่วงละเมิด ในวัยเด็กกับโรคจิตเวชทั่วไป: สื่อกกลางบทบาทของอารมณ์ พบว่า ผู้หญิงมีระดับประสบการณ์ ที่สูงขึ้นภายหลังจากการโดนทำร้ายในช่วงวัยเด็ก และเคยโดนล่วงละเมิดทางกายภาพอย่างน้อยหนึ่งครั้ง อีกทั้งยังเกิดจากการใช้ความรุนแรงจากแม่สู่พ่อ อีกทั้งผู้หญิงยังเคยโดยทำร้ายร่างกาย และโดนลวนลาม

เมื่อออกไปเกี่ยวกับคู่รัก ยังพบอีกว่า ช่วงวัยเด็กของผู้หญิงที่เคยตกเป็นเหยื่อจากการถูกละเมิดทางอารมณ์มีจำนวนน้อยกว่าผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อจากความรุนแรง

Egbert and Ryan (2010) ได้ศึกษาเรื่อง การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ การควบคุมพฤติกรรม ในกลุ่มรักเพศเดียวกัน: บทบาทของผู้ร่วมงาน และแอลกอฮอล์ที่ใช้สำหรับวัยผู้ใหญ่และคู่ครอง พบว่า การสนับสนุนบางอย่างทางสังคม และเศรษฐกิจถูกกีดกันไม่ให้คำขยาระหว่างเพศชายกับเพศชายด้วยกัน ทำให้เกิดการใช้อารมณ์ที่ไม่เหมาะสม และมีการแสดงทางอารมณ์ที่ไม่เหมาะสมบ่อยขึ้นอีกทั้งเพศชาย จะใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นพยานกรรมมากที่สุดต่อการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

Eileen (2010) ได้ศึกษาเรื่อง การพยานกรรมเด็กถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์จากการถูกก้าวร้าวทางเพศ และการตกเป็นเหยื่อ พบว่า ปัจจัยเสี่ยงในวัยเด็กที่ทำให้เกิดการล่วงละเมิดทางอารมณ์และความก้าวร้าวทางเพศ คือเด็กจะถูกทำร้ายร่างกาย อีกทั้งถูกระงับทางเพศจากผู้ใหญ่ที่ตนเองเคยรู้จักมาก่อน การเก็บข้อมูลจะใช้วิธีการให้เด็กได้แสดงบทบาทสมมติในวัยเด็ก และแสดงบทบาทสมมติลักษณะถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์อีกด้วย การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์เป็นตัวทำนายของการกระทำความผิดทางเพศในวัยรุ่น และยังพบว่า วัยรุ่นผู้หญิงเป็นเหยื่อทางเพศของผู้ชาย ในวัยเด็กเคยตกเป็นเหยื่อทารุณกรรมทางเพศ

Robert et al. (2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยของผู้ปกครองต่อความรุนแรง การล่วงละเมิดทางกาย และล่วงละเมิดทางอารมณ์ในวัยเด็ก ที่มีความเกี่ยวข้องกับความก้าวร้าวทางกายภาพในระยะความสัมพันธ์ พบว่า เพศหญิงมีแนวโน้มจะโดนรุกราน เมื่ออยู่ภายใต้การปกครองดูแลของผู้ปกครอง อีกทั้งพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กหญิงมีแนวโน้มจะกระทำความรุนแรงทางร่างกายเพิ่มสูงขึ้น

Theoklitou (2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางร่างกาย การถูกล่วงละเมิดทางจิตใจของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาในสาธารณรัฐไซปรัส พบว่า การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์จากครูผู้สอน โดยการทอดทิ้งไม่ใส่ใจ ทั้งร่างกายและจิตใจของนักเรียน และยังปรากฏอีกว่า นักเรียนชายมีความเสี่ยงมากที่สุดในกลุ่มเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทุกประเภท

Cecilia (2011) ได้ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับอิทธิพลการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของผู้ปกครองในอดีต การสนับสนุนด้านสุขภาพในวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง และวัยผู้ใหญ่ตอนปลาย พบว่า อารมณ์ของมารดามีส่วนยับยั้งความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดในชีวิตประจำวันกับผลกระทบทางลบ

Penelop et al. (2011) ได้ศึกษาเรื่อง การเปลี่ยนแปลงในประสบการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ท่ามกลางการเพิ่มจำนวนการกระทำทารุณของวัยรุ่น และความสัมพันธ์กับผลของพัฒนาการ สำรวจรูปแบบของชนิดการกระทำทารุณในเด็ก ได้จัดกลุ่มประสบการณ์การกระทำทารุณในเด็ก พบว่า ประสบการณ์เด็ก จำนวน 1 ใน 4 กลุ่ม มีความแตกต่างกัน และมีความเชื่อมโยงกับการเพิ่มขึ้นของการกระทำทารุณในวัยรุ่น ซึ่งเป็นการกระทำที่เลวร้ายที่สุด วัยรุ่นชายมีประสบการณ์การเพิ่มขึ้นของการกระทำทารุณมากกว่าวัยรุ่นหญิง

Amal and Abdullah (2012) ได้ศึกษาเรื่อง ครูในประเทศเยเมน ทำการล่วงละเมิดทางอารมณ์ต่อเด็กนักเรียน: การศึกษาภาคตัดขวาง พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่มีอัตราการถูก

ละเมิดทางอารมณ์ในโรงเรียนอย่างน้อย 1 ครั้ง และนักเรียนชายมีความชุกสูงกว่านักเรียนหญิง ต่อการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ โดยมีครูเป็นผู้กระทำการล่วงละเมิดทางเพศสูงที่สุด

Shapero et al. (2014) ได้ศึกษาเรื่อง เหตุการณ์ความเครียดในชีวิตและอาการซึมเศร้า: ผลของการล่วงละเมิดทางอารมณ์ในวัยเด็กที่มีต่อการเกิดปฏิกิริยาความเครียด พบว่า เหตุการณ์ในชีวิตที่เกิดความเครียด มีความเกี่ยวข้องกับการเพิ่มขึ้นของอาการซึมเศร้า และเริ่มมีอาการของโรคซึมเศร้า ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานถึงความรวดเร็วต่อความเครียดในอดีตที่เคยถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ การล่วงละเมิดทางอารมณ์อย่างรุนแรงจะมีประสิทธิผลมากขึ้น และมีอาการซึมเศร้าเมื่อต้องเผชิญกับความเครียดที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและการควบคุมการทำร้ายร่างกายและทางเพศในวัยเด็ก

Kuo et al. (2014) ได้ศึกษาเรื่อง การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการล่วงละเมิดทางอารมณ์ในวัยเด็ก และบุคลิกภาพที่แสดงออก: บทบาทของความยากลำบากกับการควบคุมอารมณ์ พบว่า ความถี่ของการล่วงละเมิดทางอารมณ์ในวัยเด็ก (ที่ไม่ได้มีเพศสัมพันธ์หรือล่วงละเมิดทางกายภาพ) มีความสัมพันธ์กับความผิดปกติทางบุคลิกภาพ แต่การล่วงละเมิดทางอารมณ์ที่มีหลายแบบอาจจะส่งผลให้ในการพัฒนาความผิดปกติทางบุคลิกภาพได้

Lake et al. (2014) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการล่วงละเมิดทางอารมณ์ในวัยเด็ก บนความรุนแรงของชีวิตระหว่างบุคคลที่เสพยาเสพติดชนิดฉีด พบว่า การล่วงละเมิดทางอารมณ์ในวัยเด็กส่งผลต่อปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อปัญหาอาชญากรรม และปัญหาด้านสุขภาพ บุคคลที่ใช้ยาเสพติดจะมีความเสี่ยงระดับสูงที่จะลงมือกระทำผิดในวัยเด็ก และมีความสัมพันธ์ระหว่างการล่วงละเมิดทางอารมณ์ในวัยเด็กกับความรุนแรงในชีวิต และพบว่า ผู้หญิงจำนวน 689 คน เคยมีประวัติการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในวัยเด็กในระดับปานกลางถึงรุนแรงและตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง

Finkelhor et al. (2015) ได้ศึกษาเรื่อง ความถี่ในเหตุการณ์ของเด็กที่ประสบความรุนแรง อาชญากรรม และการถูกล่วงละเมิด พบว่า ระหว่างปี ค.ศ. 2013-2014 การสำรวจของประเทศสหรัฐอเมริกา พบเด็กโดยทำร้ายทางร่างกายและมีประสิทธิผลถูกทำร้ายให้บาดเจ็บ เด็กผู้หญิงอายุระหว่าง 14-17 ปี เคยโดนล่วงละเมิดทางเพศ และถูกรวนลามทางเพศ โดยภาพรวมพบเด็กและเยาวชน มีประสิทธิผลถูกทำร้ายจากพ่อแม่ผู้ปกครอง เป็นบุคคลที่ลงมือกระทำแก่เด็ก

Maneta et al. (2015) ได้ศึกษาเรื่อง ความเชื่อมโยงระหว่างการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในวัยเด็กกับความพึงพอใจในชีวิตสมรส: บทบาทสื่อกลางของความถูกต้องและเอาใจใส่สำหรับอารมณ์และความรู้สึกที่เป็นมิตร พบว่า คู่รักจำนวน 156 คู่ เคยมีประสิทธิผลการถูกล่วงละเมิดในวัยเด็ก และมีความพึงพอใจในชีวิตสมรส ดูแลเอาใจใส่แบบมิตรภาพ มีทั้งอารมณ์เชิงบวกและความรู้สึกไม่เป็นมิตรบ้าง ในระหว่างที่มีการสนทนาเรื่องความขัดแย้งในความสัมพันธ์ของพวกเขา การล่วงละเมิดทางอารมณ์จะไม่มีผลเชื่อมโยงไปถึงความพึงพอใจระดับต่ำของการแต่งงาน และมีความพึงพอใจระดับต่ำ สำหรับความรู้สึกแบบมิตรภาพของคู่สมรส

Khan et al. (2015) ได้ศึกษาเรื่อง การกระทำผิดในวัยเด็ก ภาวะซึมเศร้า ความคิดจะฆ่าตัวตาย ความสำคัญของผู้ปกครองและการล่วงละเมิดทางอารมณ์ในช่วงระยะเวลาที่มีความสำคัญ การพัฒนาในเพศชายและเพศหญิง พบว่า ประวัติของชีวิตที่ผ่านมาที่มีความสำคัญอย่างมากต่อ

การล้วงละเมิดทางอารมณ์ในเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิง ที่มีอายุ 14 ปี ซึ่งสามารถทำนายประเภท การกระทำผิดในรูปแบบต่าง ๆ และการคิดฆ่าตัวตายเป็นสิ่งที่คาดการณ์ได้ ในส่วนของการละเมิด ทางวาจาของผู้ปกครองกับเด็กอายุ 5 ปี ในเพศชายเคยถูกล้วงละเมิดทางเพศ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการถูกล้วงละเมิดทางอารมณ์ที่ผ่านมามีส่วนสำคัญ เป็นการศึกษากการถูกล้วงละเมิดทางอารมณ์ ที่เน้นศึกษาในกลุ่มเด็กและเยาวชน ทั้งเพศชายและเพศหญิง ส่วนใหญ่เหตุการณ์การถูกล้วงละเมิดทางอารมณ์จะเกิดขึ้นพร้อมกับเหตุการณ์การถูกล้วงละเมิด ทางร่างกายในเวลาเดียวกัน และมีผลกระทบต่อพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจของเด็กและเยาวชน ส่งผลให้เกิดความผิดปกติทางจิต อาทิ ภาวะโรคซึมเศร้า ภาวะวิตกกังวล ความเครียด และเกิด ความผิดปกติทางอารมณ์ อาทิ อารมณ์แปรปรวน ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นต้น

การวิจัยที่ผ่านมายังแสดงให้เห็นว่า การล้วงละเมิดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับ ความผิดปกติด้านพฤติกรรมการแสดงออกทางภายใน (Introvert Behavior) และพฤติกรรม การแสดงออกทางภายนอก (Extrovert Behavior) อาทิ เก็บตัวเองในบ้าน แยกตัวออกจากสังคม ไม่อยากพบปะกับผู้อื่น เป็นต้น ในประเทศไทยยังไม่พบการศึกษาแบบแผนการถูกล้วงละเมิด ทางอารมณ์ของเยาวชนไทย รวมทั้งยังไม่มีการศึกษาโดยใช้วิธีการทฤษฎีฐานรากมาก่อน ซึ่งยังไม่สามารถ อธิบายให้เห็นเป็นแบบแผนการของการถูกล้วงละเมิดทางอารมณ์ได้ในบริบทสังคมไทยได้ พบแต่เพียง การศึกษาในต่างประเทศที่ผ่านมา ที่มีลักษณะวิธีการศึกษาโดยการวิจัยเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสาน

ดังนั้นการวิจัยนี้จะได้นำวิธีการทฤษฎีฐานราก และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบแผน การถูกล้วงละเมิดทางอารมณ์ขึ้นมาใหม่ในบริบทของสังคมไทย รวมทั้งทำความเข้าใจกับผลกระทบ และวิธีการจัดการผลกระทบการถูกล้วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย ซึ่งเป็นการศึกษาจาก ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในสภาพจริงในอดีต อันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในแบบแผนการถูกล้วงละเมิด ทางอารมณ์ในเยาวชนไทย จะได้องค์ความรู้ และได้แบบแผนการถูกล้วงละเมิดทางอารมณ์ที่สามารถ นำมาใช้ขยายองค์ความรู้ด้านอารมณ์และเผยแพร่ความรู้ต่อไป

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยวิธีการทฤษฎีฐานราก มีวัตถุประสงค์ในการสร้างข้อสรุปเชิงทฤษฎีว่าด้วยแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และการวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) ผู้วิจัยเข้าสนามจริงไปฝังตัวอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย เพื่อสร้างแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ สำนักรูปแบบการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ และวิธีการจัดการผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย โดยคำนึงถึงการพิทักษ์สิทธิ์ และบริบททางชุมชนสังคมของผู้เข้าร่วมวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ตามแนวทางทฤษฎีฐานราก แบบการออกแบบเชิงสร้างขั้นใหม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การออกแบบการวิจัย
- ขั้นตอนที่ 2 การเลือกพื้นที่ในการวิจัย
- ขั้นตอนที่ 3 การเตรียมตัวก่อนลงพื้นที่
- ขั้นตอนที่ 4 การลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 5 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย
- ขั้นตอนที่ 6 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 8 การตรวจสอบความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือของงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การออกแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบทฤษฎีฐานราก ตามแนวคิดของ Charmaz (2006, p. 11) ดำเนินวิธีการออกแบบเชิงโครงสร้าง (Constructivist Design) ได้กำหนด กระบวนการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) การเปิดรหัสเริ่มต้น (Initial Coding) 2) การกำหนดรหัสจุดสำคัญ (Focus Coding) 3) การกำหนดรหัสเป็นแกน (Axial Coding) และ 4) การสร้างรหัสเชิงทฤษฎี (Theoretical Coding)

ผู้วิจัยเตรียมตัว และเตรียมความพร้อม ทั้งในด้านระเบียบวิธีวิจัย และด้านทักษะการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ศึกษา ผู้วิจัยมีความพร้อมทางด้านความรู้เกี่ยวกับ การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อจะนำไปสู่การได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ ครบถ้วน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และทำให้ผลการวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ จึงได้สร้างแนวการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อใช้เป็นเครื่องมือการเก็บข้อมูลในการลงพื้นที่และสร้างแนวการสัมภาษณ์ เชิงลึกขึ้นอย่างละเอียดเกี่ยวกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำความผิด โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)
2. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)
3. การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis)

แนวการสัมภาษณ์เชิงลึกที่สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดซึ่งมีความสอดคล้องกับคำถามการวิจัย และวัตถุประสงค์ของการวิจัย มุ่งเน้นที่ความตรงประเด็น เพื่อให้ได้คำตอบที่ครบถ้วน โดยเทคนิควิธีตะล่อมกล่อมเกล่า ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่จะสามารถอธิบายแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำความผิด

ขั้นตอนที่ 2 การเลือกพื้นที่ในการวิจัย

1. การเลือกพื้นที่ในการวิจัย

พื้นที่ในการวิจัยนี้ คือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย ซึ่งมีอำนาจรับผิดชอบดูแลเยาวชนไทยที่กระทำความผิดในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนเยาวชนไทยที่กระทำความผิดมากที่สุดของประเทศไทย จำนวน 618 คน จากจำนวนเด็กและเยาวชนไทยในศูนย์ฝึกฯ ทั้งหมดทั่วประเทศ จำนวน 4,961 คน (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไทย, 2560, ออนไลน์) เยาวชนไทยที่กระทำความผิดหลากหลาย และได้รับคำสั่งศาลให้มาอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย โดยมีพื้นฐานทางครอบครัว ความเป็นอยู่ สภาพจิตใจ และประสบปัญหาในชีวิตที่แตกต่างกัน เยาวชนไทยมีความเสี่ยงในการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ จากครอบครัว บุคคลแวดล้อม สถานการณ์ ความรุนแรง เป็นต้น จึงทำให้ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ในการวิจัยตลอดระยะเวลาของการวิจัย

2. การขออนุญาตลงพื้นที่ในการวิจัย

เนื่องจากพื้นที่ในการวิจัยอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย ซึ่งเป็นเขตหวงห้ามไม่ให้บุคคลภายนอกเข้าออก และห้ามไม่ให้บุคคลภายนอกเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเยาวชนไทยที่กระทำความผิดภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย ดังนั้นจึงดำเนินการขออนุญาตลงพื้นที่ในการวิจัย ดังนี้

2.1 ขอความอนุเคราะห์วิทยาลัยวิทยาการวิจัย และวิทยาการปัญญา ดำเนินการออกหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ไปยังอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไทย กระทรวงยุติธรรม

ผู้วิจัยติดต่อดำเนินการยื่นหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย พร้อมนำเสนอเค้าโครงดัชนีพันธ์ และแบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ที่สถาบันวิจัยและพัฒนา กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไทย กระทรวงยุติธรรม

2.3 สถาบันวิจัยและพัฒนา กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไทย กระทรวงยุติธรรม ได้ดำเนินการติดต่อไปยังผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย

2.4 ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยและเอกสารทั้งหมด เสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ฝึกฯ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม และกำหนดเงื่อนไขของการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ตลอดระยะเวลา 6 เดือน

2.5 ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย เห็นชอบให้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยภายในศูนย์ฝึกฯ โดยในระหว่างผู้วิจัยปฏิบัติงานนั้น ต้องมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ตลอดระยะเวลา 6 เดือน

26 อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไทย กระทรวงยุติธรรมอนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บข้อมูลกับเยาวชนไทยในศูนย์ฝึกฯ ได้ทั้งนี้ให้ผู้วิจัยลงนามหนังสือรับทราบข้อปฏิบัติในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลตามมติที่ประชุมของศูนย์ฝึกฯ และอนุญาตเริ่มลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลในฐานะ “นักจิตวิทยา” กลุ่มงานบำบัดแก้ไข และฟื้นฟู (งานจิตวิทยา) ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย ระหว่างวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2559 ถึง 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 รวมทั้งสิ้น 192 วัน

ขั้นตอนที่ 3 การเตรียมตัวก่อนลงพื้นที่

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ จำแนกได้ 2 ประการ ดังนี้

1. การเตรียมตัวศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ภายหลังจากอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไทย กระทรวงยุติธรรมอนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บข้อมูลกับเยาวชนไทยในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทยได้แล้ว ผู้วิจัยได้เตรียมตัวศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการลงพื้นที่ โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา หนังสือ วารสาร รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรม และศึกษาเอกสารทางราชการที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนไทยในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย ดังนี้

1.1 เอกสารข้อมูลพื้นฐานและประวัติความเป็นมาของการจัดตั้งศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไทย กระทรวงยุติธรรม

1.2 รายงานการดำเนินงานของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไทย กระทรวงยุติธรรม

1.3 เอกสารราชการสถิติคดีเด็กและเยาวชนไทย และสถิติจำนวนเด็กและเยาวชนไทย ที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เข้ารับการฝึกอบรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทยทั่วประเทศ

การศึกษาข้อมูลจากเอกสารจะทำให้มองเห็นช่องว่างระหว่างความสัมพันธ์ของความรู้ที่มีความเชื่อมโยงกับการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรม และทฤษฎีทางอาชญากรรม เพื่อช่วยพัฒนาข้อมูลให้ชัดเจนยิ่งขึ้น นำไปสู่การค้นคว้า พัฒนาและมโนทัศน์ในการทำความเข้าใจแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมเบื้องต้น ภายหลังจากที่ศึกษาข้อมูลจากเอกสารภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย ทั้งหมดแล้วจะนำไปสู่การกำหนดรูปแบบการวิจัย กำหนดวัตถุประสงค์ แนวการสัมภาษณ์เชิงลึก เริ่มต้นในการวิจัย ตลอดจนการคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย (Participant) ทฤษฎีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ทำให้ผู้วิจัยมีความไวเชิงทฤษฎี (Theoretical Sensitivity) ทำให้เข้าใจเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมของเยาวชนไทยบางประการจากการศึกษาข้อมูลเอกสารเบื้องต้นที่กล่าวมา สามารถกำหนดสมมติฐาน ชั่วคราวในเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรม ทั้งแนวกว้าง และแนวลึกของการพัฒนาทฤษฎีฐานราก ซึ่งการศึกษาเอกสารเป็นการพัฒนาประเด็นการวิจัยและได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาของการศึกษาจนกระทั่งการศึกษาสิ้นสุดลง

2. การเตรียมอุปกรณ์ และเอกสารที่จำเป็นก่อนลงพื้นที่

ผู้วิจัยเตรียมเอกสารและอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ระหว่างการรวบรวมข้อมูลในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย ดังนี้

2.1 แนวการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยได้สร้างจากรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (รายละเอียดในภาคผนวก ก2)

2.2 แบบบันทึกการถอดความและการให้รหัสเริ่มต้น ตามแนวคิดของ Charmaz (2014, p. 11) (รายละเอียดในภาคผนวก ค2)

2.3 แบบบันทึกการจำแนกหมวดหมู่แนวคิดย่อยและหมวดหมู่แม่โน้ตส์ ตามแนวคิดของ Charmaz (2014, p. 11) (รายละเอียดในภาคผนวก ค3)

2.4 แบบบันทึกการเลือกรหัสเป็นแกน ตามแนวคิดของ Charmaz (2014, p. 11) (รายละเอียดในภาคผนวก ค4)

2.5 แบบสังเกตพฤติกรรมเยาวชนไทย ได้ปรับปรุงจากแบบสังเกตและพฤติกรรมเด็กและเยาวชนไทยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไทย (2559) (รายละเอียดในภาคผนวก ค5)

2.6 แบบสังเกตการณ์มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของเยาวชนไทย ได้ปรับปรุงจากแบบสังเกต และพฤติกรรมเด็กและเยาวชนไทยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไทย (2559) (รายละเอียดในภาคผนวก ค6)

2.7 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของเยาวชนไทย ได้ปรับปรุงจากแบบสังเกตและพฤติกรรมเด็กและเยาวชนไทยของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไทย (2559) (รายละเอียดในภาคผนวก ค7)

2.8 อุปกรณ์เครื่องเขียน อาทิ ปากกาลูกกลิ้ง ปากกาเคมี สมุดบันทึก ปากกาเน้นข้อความ ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด ที่เย็บกระดาษ และที่หนีบกระดาษ เป็นต้น

2.9 อุปกรณ์ที่ใช้ในโครงการ “ศิลปะเพื่อพัฒนาเยาวชนไทย More Than Art” อาทิ กระดาษระบายสี 100 ปอนด์ สีน้ำ จานสี และเทปกาวใส เป็นต้น

2.10 อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อาทิ เครื่องบันทึกเสียง เป็นต้น

ผู้วิจัยติดต่อประสานงานล่วงหน้ากับศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย และสำนักบันทึกข้อความอนุญาตลงพื้นที่ ขออนุญาตเข้าพบผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย เพื่อดำเนินการชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และเสนอโครงร่างวิจัย อีกทั้งขอรับคำแนะนำเกี่ยวกับธรรมชาติของเยาวชนไทยในศูนย์ฝึกฯ ตามสภาพที่แท้จริง จากนั้นสำนักบันทึกข้อความอนุญาตลงพื้นที่ให้กับเจ้าหน้าที่พนักงานพินิจ เพื่อขอจัดทำบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติงานศูนย์ฝึกฯ โดยตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการลงพื้นที่จริงต้องติดบัตรประจำตัวอนุญาตทุกครั้ง

3. การเตรียมพร้อมของผู้วิจัยก่อนลงพื้นที่

การเตรียมตัวผู้วิจัยเป็นสิ่งที่สำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงเตรียมความพร้อมใน 2 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านระเบียบวิธีการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จากวิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา โดยศึกษาเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการทางทฤษฎีฐานราก ศึกษาเทคนิควิธีการใช้คำถาม ทักษะการพูดสื่อสาร พูดคุย ซักถามแบบ

สองทางโต้ตอบกัน ฝึกแปลความหมาย วิธีการบันทึกภาคสนาม (Field Note) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การฝึกการสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ฝึกถอดเทปและทักษะการเข้ารหัสเบื้องต้นจากตัวอย่างงานวิจัย ฝึกเลือกรหัสที่สำคัญ ฝึกถักกรองหมวดหมู่แนวคิดย่อย และหมวดหมู่มโนทัศน์ ฝึกเชื่อมโยงความคิดมาเป็นแนวคิดเชิงทฤษฎี การฝึกเขียนร่างทฤษฎีฐานราก (First Draft) ฝึกเขียนรายงาน การวิจัย การฝึกบันทึกข้อมูลภาคสนาม ฝึกทักษะที่จำเป็นในการให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

อีกทั้งเตรียมเครื่องมือต่าง ๆ อาทิ ฝึกการใช้เครื่องบันทึกเสียง การเปิดปิด และการบันทึกเสียง เป็นต้น เพื่อช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างราบรื่น เหมาะสมกับวิธีการทางทฤษฎีฐานราก โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ต้องทำการฝังตัวเป็นหนึ่งในนักจิตวิทยาที่ดูแลร่วมกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย รวมทั้งปรึกษาหารือ และขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะตามวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ตามแนวทางทฤษฎีฐานราก

3.2 ด้านความไวเชิงทฤษฎี (Theoretical Sensitivity) ผู้วิจัยได้เตรียมความพร้อมด้านความไวเชิงทฤษฎี คือ ตลอดระยะเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูลต้องคำนึงถึงทฤษฎี เพื่อเชื่อมโยงเป็นข้อมูลในขณะเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ฝึกฝนทำความเข้าใจต่อพฤติกรรมต่าง ๆ จากงานวิจัยที่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ ฝึกตีความหมายในข้อมูลที่ปรากฏในเหตุการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ จดจำความคิดที่สำคัญ เพื่อนำมาถักกรองให้อยู่ในมโนทัศน์กลุ่มเดียวกัน ฝึกมองหาช่องว่างข้อมูลที่ขาดหาย และฝึกเติมเต็มข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการอธิบายการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย

ผู้วิจัยพยายามฝึก และการทำความเข้าใจภาษาเฉพาะกลุ่มของ “ผู้เข้าร่วมวิจัย” หรือ “เยาวชนไทย” ในศูนย์ฝึกฯ รวมทั้งเข้าใจภาษาพูดที่เป็นภาษาเฉพาะกลุ่ม ภาษากาย และกิจกรรมภายในของกลุ่มผู้เข้าร่วมวิจัย อีกทั้งผู้วิจัยตระหนักและเคารพในกฎ และระเบียบของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทยอย่างเคร่งครัดตลอดระยะเวลาที่ฝังตัว

ขั้นตอนที่ 4 การลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ได้รับอนุญาตให้เข้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่กับผู้เข้าร่วมวิจัยภายในศูนย์ฝึกฯ โดยในวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2559 ซึ่งเป็นวันแรกของการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล หัวหน้ากลุ่มงานบำบัดแก้ไขและฟื้นฟู (งานจิตวิทยา) ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดูแลผู้วิจัยตลอดระยะเวลา ที่เก็บรวบรวมข้อมูล ได้กล่าวแนะนำตัวผู้วิจัยในฐานะ “นักจิตวิทยา” ที่จะเข้ามาทำงานดูแล ช่วยเหลือ ฟื้นฟู แก้ไขพฤติกรรมของเยาวชนไทย จากนั้นกล่าวแนะนำตัว ทักทายเยาวชนไทยทั้งหมดในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย บริเวณหน้าเสาธง ในช่วงเช้า เพื่อทำความรู้จัก และสร้างความคุ้นเคยระหว่างเยาวชนไทยกับ “นักจิตวิทยา” คนใหม่ประจำศูนย์ฝึกฯ ดังแสดงในภาพที่ 4-1

ภาพที่ 4-1 ผู้วิจัยกล่าวแนะนำตัว ทักทายเยาวชนไทยบริเวณหน้าเสาธง หลังจากเคารพธงชาติ

ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการฝังตัว เสมือนเป็นเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย โดยหลังจากนั้นผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทยเชิญให้เข้าร่วมประชุมบุคลากร และเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฝึกฯ และให้ผู้วิจัยแนะนำตัวอย่างเป็นทางการต่อหน้าเจ้าหน้าที่ทุกคน เพื่อความสะดวกในการติดต่อ ประสานงาน เกี่ยวกับข้อมูลเชิงลึก ดังแสดงในภาพที่ 4-2

ภาพที่ 4-2 ผู้วิจัยกล่าวแนะนำตัวต่อที่ประชุมบุคลากรและเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฝึกฯ

จากนั้นหัวหน้ากลุ่มงานฯ ได้พาเดินสำรวจห้องเรียน ห้องฝึกวิชาชีพ หอนอน โรงเลี้ยง ห้องประชุม ที่อยู่ภายในศูนย์ฝึกฯ และแนะนำครูฝึกแต่ละแผนกที่เป็นครูที่ปรึกษาของเยาวชนไทย เพื่อจะได้รู้จัก และสามารถขอความช่วยเหลือที่จำเป็นต่อการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และศูนย์ฝึกฯ ได้จัดเตรียม โต๊ะทำงาน อุปกรณ์เครื่องเขียนที่จำเป็นในการปฏิบัติงานภายในห้องทำงาน ของนักจิตวิทยา ชั้น 1 อาคารปฏิบัติงานบำบัดแก้ไขและฟื้นฟูของศูนย์ฝึกฯ ดังแสดงในภาพที่ 4-3

ภาพที่ 4-3 สภาพบรรยากาศในการทำงาน

ขั้นตอนที่ 5 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย

หลังจากผู้วิจัยเริ่มลงพื้นที่จริงและปฏิบัติงานภายในศูนย์ฝึกฯ ได้ประมาณ 90 วัน และสร้างความคุ้นเคยกับเยาวชนไทยภายในศูนย์ฝึกฯ ระยะเวลาหนึ่งแล้ว จากนั้นได้กำหนดขั้นตอนการคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย เป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดหลักเกณฑ์การเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย

การคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัยตามวิธีการเลือกตัวอย่างเชิงทฤษฎี (Theoretical Sampling) ให้ความสำคัญกับความสามารถในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์การโดนทำร้ายจิตใจของผู้เข้าร่วมวิจัยอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ ที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางอารมณ์ และผลกระทบทางจิตใจด้านลบซึ่งเป็นเหตุการณ์ในอดีตที่ผ่านมา ก่อนจะเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ และต้องพิจารณาว่าผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถให้ข้อมูลด้านมิติ (Dimensions) ที่แตกต่าง และให้ข้อมูลที่มีความหลากหลายด้านคุณสมบัติ (Properties) ของมโนทัศน์ที่พบจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้เข้าร่วมวิจัยแต่ละราย ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมวิจัยดังต่อไปนี้

1. เยาวชนไทยเพศชาย
2. เคยผ่านประสบการณ์การโดนทำร้ายจิตใจอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ และสามารถจำเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอดีตที่ผ่านมาได้
3. มีผลการประเมินทางจิตวิทยาจากนักจิตวิทยาของศูนย์ฝึกฯ ว่าเคยโดนล่วงละเมิดผ่านเหตุการณ์การโดนทำร้ายทางร่างกาย หรือทางจิตใจมาก่อนจะเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ
4. ต้องมีคำพิพากษาจากศาลให้เข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกฯ เป็นระยะเวลาในการฝึกอบรม ตั้งแต่ 6 เดือน เป็นต้นไป
5. สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยได้ดี
6. ยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย

การดำเนินการคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัยในประเด็นการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ที่มี ความสามารถอธิบายเหตุการณ์ในอดีตได้อย่างครอบคลุม และหลากหลาย โดยดำเนินการตาม ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยในฐานะ “นักจิตวิทยา” ตรวจสอบแฟ้มสรุปสถิติทางจิตวิทยา และแฟ้มแผนการฝึกอบรม และสถิติ ของงานบำบัดแก้ไข และฟื้นฟู (งานจิตวิทยา) เพื่อศึกษารายละเอียดของเยาวชนไทย ภายในศูนย์ฝึกฯ อาทิ ชื่อ-สกุลของเยาวชนไทย วันรับตัว-วันปล่อย ระยะเวลาฝึกอบรม เงื่อนไขศาล หน่วยเรียน ชื่อครูที่ปรึกษา ระดับความฉลาดทางสติปัญญา (ไอคิว) แผนการบำบัด ความผิดปกติทางจิต ประวัติการถูกล่วงละเมิด ฯลฯ ตัวอย่างเช่น นายเอ เข้ามาในศูนย์ฝึกฯ ในวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2558 จากศาลนนทบุรี ระยะเวลาฝึกอบรมขั้นต่ำ 1 ปี ขึ้นสูง 3 ปี 10 วัน กำหนดวันปล่อยตัว คือ วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559 โดยมีเงื่อนไขของศาลคือ ต้องสำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา และต้องฝึกวิชาชีพอย่างน้อย 2 วิชาชีพ หน่วยเรียนที่เยาวชนไทยเลือก คือ ช่างยนต์ มีระดับความฉลาดทางสติปัญญาระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ย คติยาเสพติด และมีแผนบำบัดด้านความภาคภูมิใจ ในตนเองต่ำ ไม่มีความคิดเป็นของตัวเอง มีปัญหาการเข้าสังคม เป็นต้น ดังแสดงในภาพที่ 4-4

1 = ยามฝึก 2 = ทรัพย์สิน 3 = จิตสำนึก
4 = อนาคต 5 = อื่นๆ
หมายเหตุ : IQ < 5PM Parallel

ผลการประเมินศักยภาพด้านการศึกษาและอบรมเด็กหรือเยาวชน
(การปรับด้านจิตวิทยา)
1-15 ธันวาคม 2558

วันที่รับการประเมิน : 29 ธันวาคม 2558.....

ที่	วันเกิดตัว	ชื่อ	สกุล	ศาล	ระยะเวลาฝึกอบรม	วันปล่อย	เงื่อนไขศาล	หน่วยเรียน	ครูที่ปรึกษา	IQ	V อบรมกับ		แผนการบำบัด							
											มี	ไม่มี	ประเมินผล	Assessment	Low self Esteem	Anger M.	Individual	PU	Personal th.	อื่นๆ
1.	30/5/58			เตา	10+50	29/12/59	พัก 7 วัน	ใจดี	ศ.อ.	85	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2.	30/5/58			นง	20	31/1/61	พัก 133 วัน	ใจดี	ศ.อ.	94	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3.	30/5/58			นง	ชด. 20 ชด. 30	ชด. 16/08/60 ชด. 17/10/61	พัก 229 วัน	ใจดี	ศ.อ.	90	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4.	30/5/58			นง	ชด. 20+30 ชด. 30	ชด. 11/05/61 ชด. 12/05/62	พัก 229 วัน	ใจดี	ศ.อ.	91	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5.	30/5/58			นง	ชด. 20+30 ชด. 30	ชด. 11/05/61 ชด. 12/05/62	พัก 229 วัน	ใจดี	ศ.อ.	83	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6.	30/5/58			นง	ชด. 20+30 ชด. 30	ชด. 11/05/61 ชด. 12/05/62	พัก 229 วัน	ใจดี	ศ.อ.	75	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7.	30/5/58			นง	ชด. 20+30 ชด. 30	ชด. 6/08/60 ชด. 7/08/61	พัก 132 วัน	ใจดี	ศ.อ.	94	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8.	30/5/58			นง	ชด. 20+30 ชด. 30	ชด. 6/08/60 ชด. 7/08/61	พัก 132 วัน	ใจดี	ศ.อ.	102	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9.	30/5/58			นง	ชด. 20+30 ชด. 30	ชด. 6/08/60 ชด. 7/08/61	พัก 132 วัน	ใจดี	ศ.อ.	110	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
10.	30/5/58			ก.	ชด. 20+30 ชด. 30	ชด. 20/05/60 ชด. 26/05/61	จนจบ, 2 ปีพัก, พัก 181 วัน	ใจดี	ศ.อ.	100	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
11.	30/5/58			ก.	ชด. 1 ปี ชด. 2 ปี	ชด. 13/05/59 ชด. 14/06/60	จนจบ, 1 ปีพัก, พัก 33 วัน	ใจดี	ศ.อ.	90	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
12.	30/5/58			ก.	ชด. 20+30 ชด. 30	ชด. 4/08/61 ชด. 5/08/62	พัก 212 วัน ไม่สามารถเข้าเรียนได้	ใจดี	ศ.อ.	100	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
13.	30/5/58			ก.	ไม่กิน 2 ปี จนจบ	14/08/58 15	จนจบ, 2 ปีพัก, พัก 31 วัน	ใจดี	ศ.อ.	80	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ภาพที่ 4-4 การตรวจสอบการบำบัดด้านจิตวิทยาจากแฟ้มสรุปสถิติทางจิตวิทยาและแผนการฝึกอบรม

2. ทำการสำรวจรายชื่อเยาวชนไทยที่ตรงกับคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมวิจัย และเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ ระหว่างวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ถึง 8 เมษายน พ.ศ. 2559 ได้รายชื่อทั้งสิ้น 33 คน

3. ในขณะเดียวกันผู้วิจัยดำเนินการเขียนโครงการ “ศิลปะเพื่อพัฒนาเยาวชนไทย More Than Art” เพื่อขออนุมัติจัดโครงการจากผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย ซึ่งเป็นโครงการที่สร้างความคุ้นเคย และความไว้วางใจระหว่างผู้วิจัยกับเยาวชนไทยที่ตรงคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมวิจัย

4. เมื่อได้รับการอนุมัติจัดโครงการแล้ว ผู้วิจัยประกาศขอพบเยาวชนไทยที่ตรงคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งหมด 33 คน ณ ห้องนักจิตวิทยา อาคารปฏิบัติการ ในวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2559 แต่เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าว มีเยาวชนไทยจำนวนหนึ่งไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ เพราะในช่วงวันเวลานั้น มีเยาวชนไทยต้องออกไปเรียน และฝึกอาชีพภายนอกศูนย์ฝึกฯ และบางส่วนติดเรียนในหน่วยฝึกภายในศูนย์ฯ จึงไม่สามารถเข้าร่วมโครงการได้ ทำให้มีเยาวชนไทยที่เข้าพบจำนวน 23 คน

5. อธิบายทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ และสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมโครงการฯ รวมทั้งแบ่งกลุ่มเยาวชนไทยออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คน เพื่อความสะดวกในการจัดกิจกรรมโครงการฯ

6. เริ่มต้นดำเนินการจัดโครงการ กลุ่มละ 3 ครั้ง ใช้เวลาจัดกิจกรรมศิลปะ ครั้งละ 2 ชั่วโมง ดังแสดงในตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4-1 รายละเอียดของกิจกรรมศิลปะ โครงการ “ศิลปะเพื่อพัฒนาเยาวชนไทย
More Than Art”

กลุ่มที่	จำนวนเยาวชน ไทย (คน)	ครั้งที่	วันเดือนปี	เวลา	สถานที่จัดกิจกรรม
1	7 คน	1	15 มีนาคม 2559	13.30-15.30 น.	ห้องทูบีนัมเบอร์วัน ชั้น 1 อาคารปฏิบัติการ
2	8 คน	1	15 มีนาคม 2559	10.00-12.00 น.	ห้องนักจิตวิทยา ชั้น 1 อาคารปฏิบัติการ
3	8 คน	1	15 มีนาคม 2559	13.30-15.30 น.	ห้องทูบีนัมเบอร์วัน ชั้น 1 อาคารปฏิบัติการ
4	7 คน	2	22 มีนาคม 2559	13.30-15.30 น.	ห้องทูบีนัมเบอร์วัน ชั้น 1 อาคารปฏิบัติการ
5	8 คน	2	23 มีนาคม 2559	13.30-15.30 น.	ห้องทูบีนัมเบอร์วัน ชั้น 1 อาคารปฏิบัติการ
6	8 คน	2	24 มีนาคม 2559	13.3-15.30 น.	ห้องสมุด ชั้น 1 อาคารปฏิบัติการ
7	7 คน	3	29 มีนาคม 2559	13.30-15.30 น.	ห้องทูบีนัมเบอร์วัน ชั้น 1 อาคารปฏิบัติการ
8	8 คน	3	30 มีนาคม 2559	9.30-11.30 น.	ห้องทูบีนัมเบอร์วัน ชั้น 1 อาคารปฏิบัติการ
9	8 คน	3	31 มีนาคม 2559	13.30-15.30 น.	ห้องสมุด ชั้น 1 อาคารปฏิบัติการ

ในระหว่างการดำเนินกิจกรรมในโครงการฯ ผู้วิจัยมีการพูดคุย ซักถามและไต่ถาม
ความเป็นอยู่ของเยาวชนไทยภายในศูนย์ฝึกฯ ให้คำปรึกษา พยายามเข้าอกเข้าใจ ใส่ใจดูแล ปลอดภัย
และให้กำลังใจเยาวชนไทยทุกครั้งที่จัดกิจกรรม เพื่อสร้างความคุ้นเคยเพิ่มมากขึ้นของทั้ง 2 ฝ่าย
ดังภาพที่ 4-5

ภาพที่ 4-5 เยาวชนไทยกำลังทำกิจกรรมระบายสีน้ำสะท้อนความรู้สึก

7. เมื่อเสร็จสิ้นโครงการฯ ในวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2559 ผู้วิจัยดำเนินการสรุปผลโครงการฯ และรายงานผลการจัดโครงการไปยังหัวหน้ากลุ่มงานบำบัดแก้ไข และฟื้นฟู (งานจิตวิทยา) และผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ ต่อไป

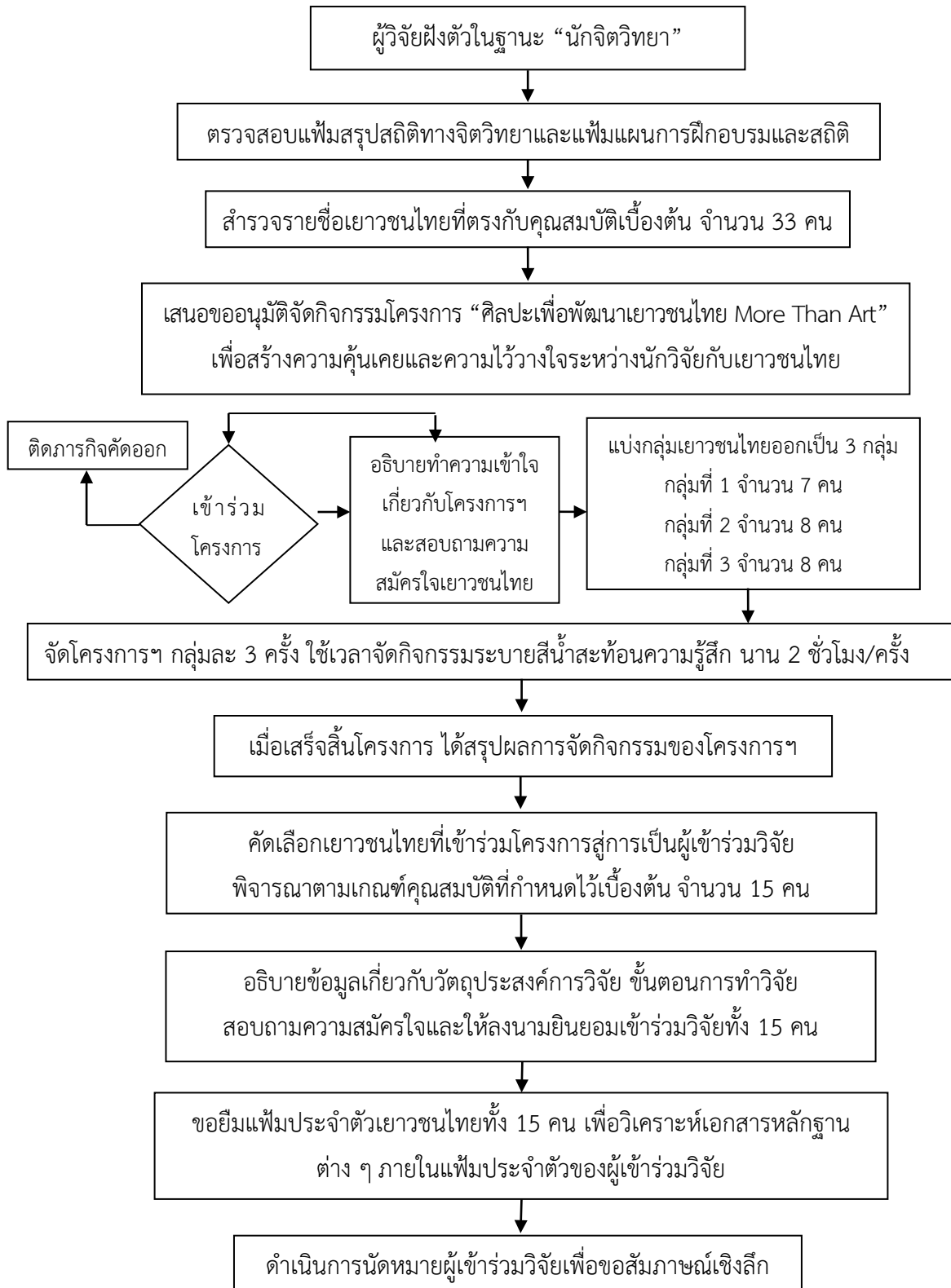
8. จากนั้นเริ่มดำเนินการคัดเลือกเยาวชนไทยที่เข้าร่วมโครงการสู่การเป็นผู้เข้าร่วมวิจัย โดยพิจารณาเยาวชนไทยที่เข้าร่วมโครงการฯ และตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนดไว้เบื้องต้น และพิจารณาจากความสามารถในการให้ข้อมูลเชิงลึก และความสามารถเปิดประเด็นพูดคุยได้ดี เคยมีประสบการณ์ผ่านเหตุการณ์การโดนทำร้ายร่างกาย และจิตใจ ได้ทั้งหมดจำนวน 15 คน

9. ผู้วิจัยประกาศขอพบผู้เข้าร่วมวิจัยที่ตรงเกณฑ์คุณสมบัติจำนวน 15 คน ณ ห้องนักจิตวิทยา อาคารปฏิบัติการ ในวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2559 เพื่ออธิบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย ขั้นตอนการทำวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำวิจัย เมื่อผู้เข้าร่วมวิจัยเข้าใจดีแล้ว จึงสอบถามความสมัครใจ และให้ลงนามยินยอมเข้าร่วมวิจัย ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้เข้าร่วมวิจัยนี้จะถูกเก็บไว้เป็นความลับ เพื่อพิทักษ์สิทธิ์ผู้เข้าร่วมวิจัย และจะเปิดเผยเฉพาะผลสรุปของการวิจัยในภาพรวม และใช้เป็นประโยชน์ ต่อการศึกษาเชิงวิชาการเท่านั้น อีกทั้งสามารถบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยเมื่อใดก็ได้

10. ภายหลังจากคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว จึงดำเนินการขอยืมแฟ้มประจำตัวเยาวชนไทยทั้งหมด 15 คน จากฝ่ายบริหารของศูนย์ฝึกฯ เพื่อศึกษารายละเอียดเยาวชนไทยจากเอกสารรายบุคคลทั้งหมด และพิจารณาเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ภายในแฟ้มพร้อมด้วย อาทิ หนังสือแจ้งการจับกุม/ ดำเนินคดี รูปถ่าย หมายแจ้งวิธีการระหว่างอุทธรณ์ฎีกา รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนไทย แบบประเมินต่าง ๆ ของศูนย์ฝึกฯ และสถานแรกรับฯ รายงานการประเมินสภาวะสุขภาพจิต แผนพัฒนารายบุคคล รายงานด้านสังคมสงเคราะห์ แบบสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนไทยของนักสังคมสงเคราะห์ รายงานการตรวจทางจิตวิทยา ฯลฯ

11. นัดหมายผู้เข้าร่วมวิจัยลำดับแรก ตามช่วงเวลาที่ยาวชนไทยสะดวก และว่างเว้นจากการฝึกอบรม เพื่อขอสัมภาษณ์เชิงลึกครั้งแรก ในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2559 และจากนั้นก็ได้นัดหมายผู้เข้าร่วมวิจัยลำดับถัดไป ตามลำดับ

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัยในช่วงระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการคัดเลือกเยาวชนไทยที่ผ่านโครงการ “ศิลปะเพื่อพัฒนาเยาวชนไทย More Than Art” เพื่อให้ได้ผู้เข้าร่วมวิจัยที่สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกได้อย่างครอบคลุม ครบถ้วน ทั้งหมด 15 คน ดังแสดงในภาพที่ 4-6

ภาพที่ 4-6 ขั้นตอนการคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย

ขั้นตอนที่ 6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยใช้วิธีการทฤษฎีฐานราก มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการบอกเล่าจากเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในอดีต ผู้วิจัยเป็นผู้ลงพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามเน้นข้อมูลเชิงคุณภาพ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 192 วัน

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ยึดหลักสามารถยืดหยุ่นและปรับเทคนิคในระหว่างดำเนินการได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้การวิจัยได้ข้อมูลเชิงลึกจากเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในอดีตของผู้เข้าร่วมวิจัยอย่างละเอียดและดำเนินการเก็บข้อมูลในลักษณะเชิงบูรณาการโดยผสมผสานและยืดหยุ่น วิธีการ โดยพิจารณาถึงข้อมูลที่ต้องการว่า ควรจะใช้วิธีการใด ให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในเหตุการณ์ ซึ่งสามารถจำแนกวิธีการเก็บรวบรวม ดังนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยวิธีการพูดคุยซักถามแบบเผชิญหน้าระหว่างผู้เข้าร่วมวิจัยกับผู้วิจัย (Face to Face Interview) โดยใช้แนวการสัมภาษณ์เชิงลึกที่สร้างขึ้น และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งแนวการสัมภาษณ์เชิงลึก มีลักษณะเป็นหัวข้อสนทนากว้าง ๆ หรือคำถามปลายเปิด

การสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ มีลักษณะไม่เป็นทางการสามารถที่จะเปิดประเด็นในการสนทนาที่ไม่เตรียมการไว้ล่วงหน้าได้ เป็นการพูดคุยสนทนาตามธรรมชาติ (Naturalistic Inquiry) กับผู้เข้าร่วมวิจัย

คำถามที่ใช้สนทนาพูดคุยมุ่งเน้นการค้นหาข้อมูล หรือคำตอบเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตกับเยาวชนไทยในศูนย์ฝึกฯ ข้อมูลที่ได้จากพูดคุย มีรายละเอียดครอบคลุม รอบด้านและตรงประเด็นการวิจัย อันจะนำมาซึ่งข้อมูลที่มีความลุ่มลึก ละเอียด ชัดเจน สามารถสะท้อน ความเป็นจริงที่มีประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เข้าร่วมวิจัย จะใช้เวลาสัมภาษณ์เชิงลึก อย่างน้อยคนละ 60 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในอดีตที่ผ่านมาว่ามีรายละเอียดแตกต่างกันออกไป และขึ้นอยู่กับความสามารถในการให้ข้อมูลการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ผู้เข้าร่วมวิจัยที่หลากหลาย มีประโยชน์และสามารถอธิบายเหตุการณ์ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น จนกระทั่งถึงจุดอิ่มตัวข้อมูล ตามกำหนดวันเวลาที่นัดหมายไว้ ดังตารางที่ 4-2

ตารางที่ 4-2 กำหนดวันเวลาการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เข้าร่วมวิจัย

รหัสผู้เข้าร่วมวิจัย	วัน เดือน ปี และเวลาที่สัมภาษณ์เชิงลึก				
	สัมภาษณ์เชิงลึกครั้งที่ 1	สัมภาษณ์เชิงลึกครั้งที่ 2	สัมภาษณ์เชิงลึกครั้งที่ 3	สัมภาษณ์เชิงลึกครั้งที่ 4	สัมภาษณ์เชิงลึกครั้งที่ 5
ID1	23 เม.ย. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	3 พ.ค. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	1 มิ.ย. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	30 มิ.ย. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	-
ID2	30 เม.ย. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	4 พ.ค. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	8 ก.ค. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	-	-
ID3	1 เม.ย. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	25 เม.ย. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	14 มิ.ย. 59 เวลา 10.30-11.30 น.	-	-
ID4	4 เม.ย. 59 เวลา 9.30-11.30 น.	4 เม.ย. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	21 เม.ย. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	19 พ.ค. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	-
ID5	4 เม.ย. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	18 เม.ย. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	26 เม.ย. 59 เวลา 10.00-11.00 น.	11 พ.ค. 59 เวลา 13.00-14.00 น.	-
ID6	18 เม.ย. 59 เวลา 10.00-11.00 น.	19 เม.ย. 59 เวลา 13.00-14.00 น.	11 พ.ค. 59 เวลา 14.30-15.30 น.	19 พ.ค. 59 เวลา 10.00-11.00 น.	-
ID7	19 เม.ย. 59 เวลา 10.00-11.00 น.	21 มิ.ย. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	8 ก.ค. 59 เวลา 10.00-11.00 น.	11 ก.ค. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	-
ID8	22 เม.ย. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	12 พ.ค. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	1ก.ค. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	11 ก.ค. 59 เวลา 14.30-15.30 น.	-
ID9	25 เม.ย. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	16 พ.ค. 59 เวลา 10.30-11.30 น.	10 มิ.ย. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	-	-

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

รหัสผู้เข้าร่วมวิจัย	วัน เดือน ปี และเวลาที่สัมภาษณ์เชิงลึก				
	สัมภาษณ์เชิงลึกครั้งที่ 1	สัมภาษณ์เชิงลึกครั้งที่ 2	สัมภาษณ์เชิงลึกครั้งที่ 3	สัมภาษณ์เชิงลึกครั้งที่ 4	สัมภาษณ์เชิงลึกครั้งที่ 5
ID10	28 เม.ย. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	3 พ.ค. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	7 มิ.ย. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	30 มิ.ย. 59 เวลา 14.30-15.30 น.	8 ก.ค. 59 เวลา 9.30-10.30 น.
ID11	2 พ.ค. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	8 มิ.ย. 59 เวลา 10.30-11.30 น.	21 พ.ค. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	-	-
ID12	29 เม.ย. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	2 มิ.ย. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	28 มิ.ย. 59 เวลา 10.00-11.00 น.	-	-
ID13	2 พ.ค. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	30 พ.ค. 59 เวลา 14.00-15.00 น.	28 มิ.ย. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	29 มิ.ย. 59 เวลา 14.00-15.30 น.	-
ID14	3 พ.ค. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	30 พ.ค. 59 เวลา 10.00-11.00 น.	13 มิ.ย. 59 เวลา 9.30-10.30 น.	22 มิ.ย. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	-
ID15	4 พ.ค. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	2 มิ.ย. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	15 มิ.ย. 59 เวลา 9.45-11.45 น.	23 มิ.ย. 59 เวลา 13.30-14.30 น.	-

รายละเอียดวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และบรรยากาศในการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นดังนี้

1. ลักษณะของวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ การซักถามแบบเผชิญหน้า เป็นหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากการศึกษานี้ เน้นการศึกษาจากข้อมูลเหตุการณ์ในอดีตที่ผ่านมา เรื่องการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยแต่ละคน วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกทำให้ได้ข้อมูลที่เกิดจากการบอกเล่าถึงเรื่องราวการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ในระยะต่าง ๆ ของช่วงชีวิตในวัยเด็กที่ผ่านมา ซึ่งเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์จากบุคคลแวดล้อม เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ เพื่อน เป็นต้น ผู้วิจัยเคารพสิทธิในการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมวิจัย โดยจะขออนุญาตบันทึกเสียงทุกครั้ง พร้อมทั้งอธิบายชี้แจงเหตุผลของการบันทึกเสียงสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ผู้เข้าร่วมวิจัยรู้สึกผ่อนคลายความกังวลและความสงสัย เพื่อจะได้ข้อที่เป็นจริงและละเอียดครบถ้วนในเหตุการณ์นั้น

2. วันเวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์เชิงลึก การให้ความสำคัญกับความประทับใจครั้งแรก ที่รู้จักกัน (First Entry) การผูกมิตรกับผู้เข้าร่วมวิจัย การวางตัวสบายเมื่ออยู่ในห้องทูบินัมเบอร์วัน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติงานนักจิตวิทยา ชั้น 1 อาคารปฏิบัติการ ภายในศูนย์ฝึกฯ สร้างบรรยากาศให้รู้สึกผ่อนคลายสบายใจกับผู้เข้าร่วมวิจัย การพูดคุยตามธรรมชาติ แต่บางครั้งอาจจะต้องใช้ถ้อยคำหยาบคายบ้าง ถ้ามีตัวอย่างเรื่องราว การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เพื่อสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน สร้างความเป็นธรรมชาติในระหว่างที่มีการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการกับผู้เข้าร่วมวิจัย

ผู้วิจัยยึดหลักความยืดหยุ่นมากที่สุด โดยเฉพาะการฝังตัวเป็นนักจิตวิทยาทำความรู้จักกับเยาวชนไทยในศูนย์ฝึกฯ ทุกกลุ่มภายในศูนย์ฝึกฯ โดยสถานที่ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งจะใช้สถานที่ต่าง ๆ ภายในศูนย์ฝึกฯ เช่น ห้องนักจิตวิทยา ห้องทูบินัมเบอร์วัน ห้องสมุด และห้องประชุมภายในศูนย์ฝึกฯ และบริเวณภายนอกอาคาร อาทิ ริมทางเดิน ใต้ต้นไม้ ม้านั่งพักผ่อน ชุมทางเดิน สนามฟุตบอล สนามแบดมินตัน เป็นต้น โดยเป็นสถานที่ที่มีความเป็นส่วนตัว ผู้เข้าร่วมวิจัยรู้สึกคุ้นเคย ปลอดภัย และปลอดภัยในทุกครั้งของการสัมภาษณ์จะมีเฉพาะผู้เข้าร่วมวิจัยกับผู้วิจัยเท่านั้น ดังภาพที่ 4-7

ภาพที่ 4-7 บรรยากาศการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เข้าร่วมวิจัย

ในครั้งแรกของการพูดคุยสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เข้าร่วมวิจัยที่ละราย เริ่มต้นเปิดประเด็นพูดคุยทั่วไป ด้วยคำถามง่าย ๆ กว้าง ๆ ก่อน ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เรื่องราวส่วนตัว ครอบครัว โรงเรียน เพื่อนฝูงของผู้เข้าร่วมวิจัย ดำเนินไปอย่างเป็นกันเอง เพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมวิจัยกล้าพูดคุย เริ่มคิดเกี่ยวกับประเด็นที่จะสัมภาษณ์ในลักษณะทั่ว ๆ ไป เช่น

“ช่วยเล่าเรื่องครอบครัวของน้อง”

“น้องมีพี่น้องร่วมพ่อแม่เดียวกันกี่คน”

“บ้านที่น้องอยู่อาศัย มีลักษณะเป็นอย่างไร”

“ชาวบ้านในชุมชนที่อาศัยส่วนใหญ่นับถือศาสนาอะไร”

เมื่อเข้าสู่บรรยากาศการสนทนาในครั้งที่ 2 ผู้วิจัยใช้แนวทางสัมภาษณ์เชิงลึกที่เป็นคำถามเกี่ยวกับการถูกดำเนินคดี ก่อนเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ เช่น

“ช่วยเล่าประสบการณ์ของน้องว่ามาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ ได้อย่างไร”

“น้องต้องเข้ามาฝึกและอบรมที่ศูนย์ฯ นานกี่ปี”

“พ่อแม่มาเยี่ยมน้องในศูนย์ฝึกฯ บ้างหรือไม่”

ผู้วิจัยพยายามสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจกับผู้เข้าร่วมวิจัย โดยขอความช่วยเหลือให้ผู้เข้าร่วมวิจัยเข้ามาช่วยงานในห้องทำงาน ชวนร่วมเล่นเกม ชวนพูดคุยไต่ถามเรื่องราวต่าง ๆ ในระหว่างช่วงพักกลางวัน และชวนออกกำลังกาย อาทิ แบดมินตัน ทรูกระร้อ วอลเลย์บอล ในช่วงเย็นของทุกวัน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมวิจัยรู้สึกไว้วางใจในตัวผู้วิจัยมากยิ่งขึ้น ดังภาพที่ 4-8

ภาพที่ 4-8 ออกกำลังกายร่วมกับผู้เข้าร่วมวิจัยในช่วงเย็น

เมื่อเข้าสู่บรรยากาศการสนทนาในครั้งที่ 3 ผู้วิจัยเปิดประเด็นการสัมภาษณ์เชิงลึก เริ่มต้นเข้าสู่คำถามการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์เบื้องต้น และพยายามพูดคุยตะล่อม หรือสอบซักข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และพูดคุยถึงเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น ในระหว่าง การสัมภาษณ์ผู้วิจัยฟังอย่างตั้งใจ และคอยกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมวิจัยเล่าเรื่องราวต่าง ๆ

อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้รายละเอียดครอบคลุมเกี่ยวกับเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยให้ชัดเจนขึ้น จึงใช้คำถามที่ค่อนข้างรุนแรงกระทบต่ออารมณ์ และความรู้สึกยิ่งขึ้น เช่น

“เมื่อน้องทำผิด น้องเคยโดนพ่อแม่ดุด่า บ้างไหม”

“พ่อแม่ตะคอกใส่หน้า ด่าทอใช้น้ำเสียงกระด้างบ้างไหม”

“ช่วยเล่าเหตุการณ์ขั้นตอนที่พ่อแม่ตะคอกใส่หน้าน้องให้ฟังหน่อย”

ผู้วิจัยเริ่มหยิบยกเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ คำถามเกี่ยวข้องกั ผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ และคำถามเกี่ยวข้องกัวิธีการจัดการกับผลที่เกิดจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่ได้เตรียมไว้แล้วในขั้นที่ 1 มาสัมภาษณ์เชิงลึกกับ ผู้เข้าร่วมวิจัยอย่างเป็นธรรมชาติ เช่น

“มีเพื่อนเราบางคน ที่โดนพ่อแม่ทอด้งไม่เลี้ยงดูมาตั้งแต่เด็ก เพื่อนคนนั้นอยู่กับป้ามา ตั้งแต่เด็ก เขาน้อยใจโชคชะตามากเลย จนเขาอยากหนีออกจากบ้าน”

“นายเอ (นามสมมุติ) ไปชกหน้าเพื่อนในห้องเรียน ขั้นตอนทีโดนเพื่อนล้อเลียน ด่าพ่อแม่ ด่าว่าเป็นเด็กไม่มีพ่อไม่มีแม่ แล้วน้องเคยโดนเพื่อนล้อบ้างไหม”

“นายบี (นามสมมุติ) ไม่ชอบหน้าครู กลัวโดนเพื่อนล้อ เลยหนีเรียนไปอยู่ตามสวนสาธารณะ เราเคยเจอเหตุการณ์แบบนี้เหมือนกับนายบี ไหม”

บางครั้งใช้คำถามลักษณะกระตุ้นให้ได้แสดงความคิดเห็นอธิบายความให้กว้างขวางขึ้น หากผู้เข้าร่วมวิจัยเสียบกับางคำถาม ได้ถามคำถามอื่น ๆ ต่อไป ในระหว่างการดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกนั้น สามารถที่จะสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมวิจัย เช่น บุคลิกภาพ สีหน้า แววตา น้ำตา พฤติกรรมภายนอก น้ำเสียง ความมั่นใจในการให้ข้อมูล รวมถึงอารมณ์ในการแสดงความรู้สึกระหว่างทีเล่าเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์อยู่ จะบันทึกเสียงสัมภาษณ์และจดลงในแบบบันทึกภาคสนาม จะแสดงให้เห็นถึงการให้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ สอดคล้องกัเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในอดีตได้เป็นอย่างดี เช่น

“ทีคิดว่า เมื่อน้องได้รับการปล่อยตัวออกจากศูนย์ฝึกฯ ไป น้องก็ต้องเจอแม่เลี้ยงที่เป็นเมียใหม่ของพ่อใช่ไหม แล้วน้องจะอยู่อาศัยในบ้านเดียวกับเขาได้หรือ”

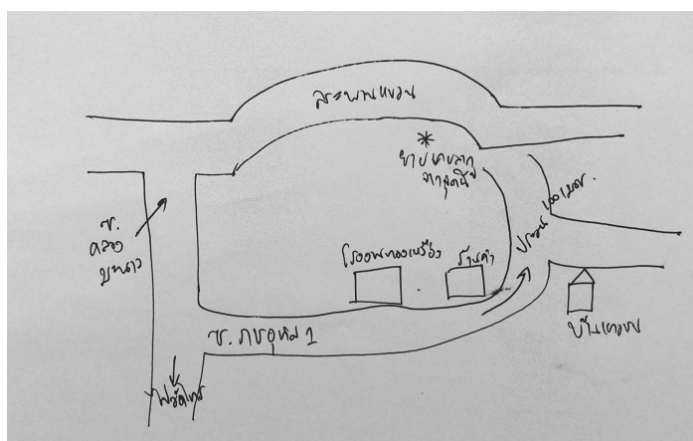
“น้องจะหนีจากบ้านอีกมั๊ย ถ้าเจอแม่เลี้ยงคนนั้น”

“กลัวมั๊ย...ถ้าเราต้องอาศัยอยู่กัแม่เลี้ยงทีเคยทำร้ายเรา”

ผู้วิจัยใช้เทคนิคการตะล่อม เพื่อช่วยล้วงลึกความคิดความรู้สึกในเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของผู้เข้าร่วมวิจัยให้มากที่สุด และไม่นำมุมมองของผู้วิจัยไปตัดสิน บางคำถามอาจจะมีคำถามสำหรับชกต่อ แต่จะไม่รีบใช้ประเด็นสำหรับชกต่อ จนกว่าจะเห็นว่าผู้เข้าร่วมวิจัยไม่พูดคุยถึงประเด็นเหล่านี้ในการสนทนาเลย จึงจะใช้ประเด็นชกต่อ เพื่อให้ได้รายละเอียดของประเด็นนั้น ๆ มากขึ้น

ทุกครั้งที่สัมภาษณ์เชิงลึก จะนัดเวลาในช่วงเวลาคาบว่างของผู้เข้าร่วมวิจัย โดยปกติใช้เวลาพูดคุยสัมภาษณ์เชิงลึก ประมาณ 60-90 นาที ซึ่งถ้าหากเวลาในการสัมภาษณ์เชิงลึกไม่เพียงพอ ก็จะต้องทำการนัดหมาย เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกต่อ และมีการชกถามโต้ตอบ ทำความเข้าใจในแต่ละประเด็นให้ตรงกัน

ในระหว่างการสัมภาษณ์เชิงลึก ขอให้ผู้เข้าร่วมวิจัยแสดงบทบาทสมมุติทั้งอากัปกริยา สีหน้า คำพูดที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ที่บ่งบอกถึงการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในอดีต โดยให้วาดภาพ แผนผังสถานที่เกิดเหตุพอสังเขป เพื่อให้เห็นเข้าใจในบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในขณะที่ผู้เข้าร่วมวิจัย ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ดังภาพที่ 4-9

ภาพที่ 4-9 ตัวอย่างแผนผังสถานที่เกิดเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

การสัมภาษณ์เชิงลึกบางครั้งอาจจะได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนทุกประเด็น ขอให้ผู้เข้าร่วมวิจัย คนเดิมกลับมาสัมภาษณ์ใหม่จนกว่าพิจารณาแล้วว่าได้ข้อมูลที่ครบถ้วน มีความหลากหลายของ หมวดหมู่โน้ตค้น และชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ในครั้งแรกของการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้หมวดหมู่โน้ตค้น เพียง 3 มโน้ตค้น ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวของผู้เข้าร่วมวิจัย และเมื่อมีการสัมภาษณ์เชิงลึกซ้ำครั้งที่ 2 เป็นต้นมา ก็ได้มโน้ตค้นเพิ่มเกี่ยวกับความลำบากในการใช้ชีวิต และเบื่อกับการทะเลาะเบาะแว้ง กับเพื่อนในชั้นเรียนที่โรงเรียน เมื่อได้การสัมภาษณ์เชิงลึกหลาย ๆ ครั้งก็จะเพิ่มมโน้ตค้นหลากหลาย ขึ้นไปเรื่อย ๆ ทำให้เข้าใจประเด็นปัญหาของผู้เข้าร่วมวิจัยมากยิ่งขึ้น และเข้าใจในประเด็นที่สามารถ เชื่อมโยงไปสู่การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ได้ เป็นต้น

ภายหลังจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เข้าร่วมวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้นำอุปกรณ์บันทึกเสียงระหว่างการ สัมภาษณ์เชิงลึกมาถอดเทป และพิมพ์ข้อความทุกถ้อยคำ ทุกประโยค จากนั้นนำข้อมูลจาก การถอดเทปสัมภาษณ์เชิงลึกมาเข้ารหัสเบื้องต้น เพื่อนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่โน้ตค้น เชื่อมโยง มโน้ตค้นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์และจัดบันทึกพฤติกรรมต่าง ๆ ระหว่าง การสัมภาษณ์ เชิงลึก ลงในแบบบันทึกภาคสนามทุกครั้ง เช่น

“ผมก็ไม่พอใจ สบัดหน้าใส่ ชักสีหน้า ไม่รู้อะไรก็ใช้แต่ผม” - รหัสเบื้องต้น คือ ไม่พอใจ ที่ถูกใช้ให้ไปซื้อของ

“ชอบมาด่าอะไรเงี้ยที่ ชอบแฉวะผม ผมไม่ชอบให้มันแฉวะ” - รหัสเบื้องต้น คือ ไม่ชอบ ไม่พอใจ ให้ใครมาพูดแฉวะใส่ตนเอง

รหัสเบื้องต้นข้างต้นสามารถเชื่อมโยงไปยังมโนทัศน์ที่ทำให้ผู้เข้าร่วมวิจัยไม่พึงพอใจกับคำสั่งที่ชี้ว่าจาเซิงลบ แสดงกิริยาก้าวร้าวใส่ผู้เข้าร่วมวิจัย ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อต่าง ๆ ของการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ได้ เป็นต้น

จากนั้นจึงนัดวันเวลาสถานที่กับผู้เข้าร่วมวิจัยในการสัมภาษณ์เชิงลึกครั้งต่อไป และพิจารณาว่าในการสัมภาษณ์เชิงลึกครั้งต่อไป ต้องเป็นข้อมูลที่แตกต่างจากข้อมูลเดิม หรือเพิ่มเติม ข้อมูลเดิมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และทุกครั้งที่ได้ข้อมูลต้องมีการตรวจสอบกับข้อมูลเดิมไปพร้อมกัน ในกรณีที่ได้ข้อมูลที่ซ้ำกับข้อมูลเดิม ก็แสดงถึงความเชื่อมั่นของข้อมูลว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นจริง การเก็บรวบรวมข้อมูลสิ้นสุดลง เมื่อค้นพบว่า ได้ข้อมูลที่ตรงกันไม่มีการเปลี่ยนแปลงอ้อมตัวหรือคงที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงอีก จึงถือว่าข้อมูลนั้นมีความอ้อมตัวทางทฤษฎี

2. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation)

ผู้วิจัยสังเกตแบบมีส่วนร่วมภายในศูนย์ฝึกฯ ในฐานะนักจิตวิทยา ทำหน้าที่บำบัด แก้ไขฟื้นฟูเยาวชนไทย ระหว่างวันจันทร์ถึงวันศุกร์ สัปดาห์ละ 5 วัน ตลอดระยะเวลา 192 วัน การสังเกตการณ์ตลอดช่วงของการศึกษา โดยเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับผู้เข้าร่วมวิจัยในศูนย์ฝึกฯ ด้วยเทคนิค “การฝังตัว” และร่วมทำกิจกรรมโครงการต่าง ๆ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญของศูนย์ฝึกฯ ดังนี้

2.1 เข้าร่วมกิจกรรมวันมาฆบูชาในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 ณ วัดศรีวารีน้อย จังหวัดสมุทรปราการ โดยทำกิจกรรมต่าง ๆ กับผู้เข้าร่วมวิจัย อาทิ กวาดลานวัด ทำความสะอาดห้องน้ำภายในวัด และถวายสังฆทาน ฯลฯ

2.2 เข้าร่วมกิจกรรมวันสงกรานต์ ในวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2559 โดยพ่อแม่และผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับผู้เข้าร่วมวิจัย อาทิ รดน้ำดำหัว รับประทานอาหารร่วมกัน ฯลฯ

2.3 เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาโครงการโอบายชีวิต ในวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ณ สถานสงเคราะห์คนพิการและทุพพลภาพ บ้านบางปะกง โดยนำผู้เข้าร่วมวิจัย และเยาวชนไทยคนอื่น ๆ ไปทำกิจกรรมจิตอาสา อาทิ ตัดหญ้าบริเวณโดยรอบ มอบสิ่งของที่จำเป็นแก่คนพิการ และพูดคุยกับบุคคลพิการ ฯลฯ

2.4 เข้าร่วมกิจกรรมแห่เทียนเข้าพรรษา ในวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ร่วมขบวนแห่เทียนพรรษาร่วมกับผู้เข้าร่วมวิจัยและเยาวชนไทยคนอื่น ๆ นำไปถวายวัดบริเวณโดยรอบศูนย์ฝึกฯ

2.5 เข้าร่วมกิจกรรมโครงการค่ายครอบครัวสัมพันธ์ ในวันที่ 23-27 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยนำครอบครัวของผู้เข้าร่วมวิจัยและเยาวชนไทยทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว และมีผู้เข้าร่วมวิจัย 1 คนถูกปล่อยตัวให้กลับไปใช้ชีวิตร่วมกับครอบครัว

2.6 เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันกีฬาประจำปีของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไทย ในวันที่ 29 พฤษภาคม 2559 ณ สนามบางกอก ฟุตซอล ฮาร์โมนี กรุงเทพมหานคร โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในการฝึกซ้อม อาทิ ฟุตซอล กอล์ฟเชียร์ และผู้นำเชียร์ เป็นต้น

2.7 กิจกรรมโครงการวันไหว้ครูประจำปี ในวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2559 โดยเป็นกรรมการตัดสินการประกวดพานไหว้ครูประจำปีของศูนย์ฝึกฯ มีผู้เข้าร่วมวิจัย และเยาวชนไทย

ช่วยกันจัดตกแต่งพานไหว้ครู ร่วมร้องเพลงพระคุณที่สามและร่วมกล่าวคำไหว้ครูร่วมกับเจ้าหน้าที่บุคลากร และผู้เข้าร่วมวิจัย

2.8 ร่วมเป็นวิทยากรบรรยายกิจกรรมปฐมนิเทศผู้ปกครองของเยาวชนคนไทยใหม่ ในวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 โดยให้ความรู้ สร้างความเข้าใจแก่พ่อแม่ผู้ปกครองของผู้เข้าร่วมวิจัย และเยาวชนไทย

2.9 ร่วมกิจกรรมสงเคราะห์ปล่อยตัวเยาวชนไทยกลับบ้าน ในวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 โดยไปส่งผู้เข้าร่วมวิจัยจำนวน 1 คน กลับไปอาศัยกับครอบครัว หลังจากมีคำสั่งจากศาล เมื่อถึงกำหนดปล่อยตัว ช่วงระยะเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ ผู้วิจัยเริ่มต้นสังเกตแบบมีส่วนร่วม ตั้งแต่วันแรก ที่แนะนำตัว และเริ่มทำงานเป็นนักจิตวิทยาประจำศูนย์ฝึกฯ และเริ่มสังเกตผู้เข้าร่วมวิจัยตั้งแต่วันแรกของการจัดกิจกรรมโครงการ “ศิลปะเพื่อพัฒนาเยาวชนไทย More Than Art” ในวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2559 เป็นต้นมา

แนวทางการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1. ขณะที่ผู้เข้าร่วมวิจัยกำลังร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ภายในศูนย์ฝึกฯ ผู้วิจัยจะจดจำปฏิกริยา และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ เก็บรายละเอียดของผู้เข้าร่วมวิจัยให้ได้มากที่สุด เช่น ผู้เข้าร่วมวิจัยสมัครเป็นกองเชียร์เพื่อเข้าร่วมแข่งขันกีฬาประจำปีของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนไทย ผู้วิจัยในฐานะผู้ฝึกซ้อมกองเชียร์ก็จะเริ่มสังเกตการเข้าซ้อมอย่างสม่ำเสมอ การร้องเพลงเชียร์ สีหน้า แววตา การพูดคุยกับเพื่อนสนิท เป็นต้น

2. ในระหว่างอยู่ในศูนย์ฝึกฯ ผู้วิจัยพูดคุย ให้คำปรึกษา สร้างการยอมรับ สนับสนุนกับผู้เข้าร่วมวิจัย จนถึงระดับความสัมพันธ์ไว้วางใจที่จะเล่าเรื่องราว หรือระบายความรู้สึกต่าง ๆ เช่น เมื่อผู้เข้าร่วมวิจัยไม่สบายใจ เพราะได้ข่าวว่า มารดาของตนเองประสบอุบัติเหตุ จึงมาปรึกษาว่าจะทำอย่างไรดี ผู้วิจัยได้ให้คำปรึกษา พูดคุย ขอหมายเลขโทรศัพท์เพื่อติดต่อมารดาของผู้เข้าร่วมวิจัย และสอบถามอาการบาดเจ็บจากการเกิดอุบัติเหตุ และเล่าอาการของมารดาตามความเป็นจริง เพื่อลดความวิตกกังวลใจ และเพิ่มความไว้วางใจระหว่างผู้วิจัยกับผู้เข้าร่วมวิจัย เป็นต้น

3. ร่วมสวดมนต์ไหว้พระ เคารพธงชาติทุกเช้าเป็นประจำสม่ำเสมอกับผู้เข้าร่วมวิจัย เพื่อสังเกตลักษณะนิสัย พฤติกรรมต่าง ๆ เมื่อยืนเข้าแถวหน้าเสาธง

4. เข้าสังเกตผู้เข้าร่วมวิจัยในชั้นเรียน ห้องเรียนสามัญ และห้องเรียนวิชาชีพ เช่น ผู้วิจัยได้ขออนุญาตครูเข้าไปดูพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เข้าร่วมวิจัย และพูดคุยความคิดเห็นจากครูที่ปรึกษา และครูที่สอนวิชาชีพต่าง ๆ อาทิ ช่างตัดเย็บ ช่างไม้ ช่างไฟฟ้า เป็นต้น และสอบถามพฤติกรรม การเรียน พฤติกรรม การเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดเวลาที่ได้รับมอบหมายของผู้เข้าร่วมวิจัย

5. สังเกตผู้เข้าร่วมวิจัยนอกชั้นเรียน อาทิ หน้าเสาธง โรงเลี้ยง ห้องประชุม สนามฟุตบอล หอนอน ห้องสมุด ห้องพยาบาล ห้องนักจิตวิทยา ห้องนักสังคมสงเคราะห์และศาลาพักผ่อนภายในศูนย์ฝึกฯ โดยสังเกตผู้เข้าร่วมวิจัยทั้ง 15 คน และพยายามสังเกตในลักษณะแอบฟัง เช่น ผู้วิจัยขออนุญาตพอบ้านประจำหอนอนทุกหอ เพื่อไปสังเกตผู้เข้าร่วมวิจัยว่า มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในหอนอนเดียวกันหรือไม่ มีการเล่นหยอกล้อกันหรือไม่ หรือแสดงกิริยาก้าวร้าวใส่เพื่อนหรือไม่ ในบางครั้งผู้เข้าร่วมวิจัยทะเลาะ และชกต่อยกับเพื่อนในหอเดียวกัน จึงโดนคำสั่งให้กักขังในชอย (ห้องขังเดี่ยว) เมื่อผู้วิจัยทราบว่า ผู้เข้าร่วมวิจัยโดนขังในชอย จึงรีบขออนุญาตเข้าไปเยี่ยมในช่วงเวลา

เลิกงาน และสอบถามเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันเกิดเหตุ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมวิจัยลดความกลัว ความวิตกกังวลใจลงได้บ้าง และสอบถามว่าขาดเหลืออุปกรณ์ที่จำเป็นอะไรบ้าง จะได้นำมาให้ในวันรุ่งขึ้น เป็นต้น

ภายหลังจากการสังเกตพฤติกรรม หากมีข้อสงสัยก็กลับมาซักถามกับเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ เพื่อถามถึงพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมวิจัย หากไม่มีข้อสงสัยผู้วิจัยจดบันทึกข้อมูล (Note-Taking) ลงในแฟ้มเอกสารทุกครั้ง

3. การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis)

การวิเคราะห์เอกสารเป็นอีกวิธีการหนึ่งซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยทราบถึงประวัติความเป็นมาของผู้เข้าร่วมวิจัย และข้อมูลต่าง ๆ ที่จะช่วยอธิบายเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยได้ อีกทั้งช่วยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกอีกด้วยโดยผู้วิจัยได้ขออนุญาตขอยืมแฟ้มเอกสารประวัติคดีของเด็กและเยาวชนไทยของผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งสิ้น 15 คน ซึ่งภายในแฟ้มบรรจุเอกสารหลักฐานของทางราชการต่าง ๆ มากมาย ดังนี้

3.1 หนังสือแจ้งการจับกุมการดำเนินคดี เป็นหนังสือราชการจากสถานีตำรวจที่มีรายละเอียดของผู้เข้าร่วมวิจัย อาทิ ชื่อ นามสกุล เชื้อชาติ ชื่อบิดามารดา ที่อยู่ปัจจุบัน การศึกษา ข้อหาการกระทำผิด พฤติการณ์แห่งการจับกุม เป็นต้น

3.2 รูปถ่าย และแบบพิมพ์ลายนิ้วมือ

3.3 สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และสูติบัตร

3.4 หมายแจ้งวิธีการระหว่างอุทธรณ์ฎีกา เป็นเอกสารที่ระบุฐานความผิดตามกฎหมาย และคำพิพากษาในคดี โดยระบุเวลาที่ถูกรับโทษในคดี

3.5 รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนไทย เป็นเอกสารที่แสดงรายละเอียดต่าง ๆ และสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเยาวชนไทย อาทิ ชื่อ นามสกุล เชื้อชาติ ชื่อบิดามารดา ที่อยู่ปัจจุบัน การศึกษา ประวัติครอบครัว ชุมชนสภาพแวดล้อม ประวัติการศึกษา อาชีพ ประวัติที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประวัติการกระทำผิด สภาวะทางกาย และจิตใจ เป็นต้น

3.6 แบบรายงานสรุปผลการประเมินความเสี่ยง

3.7 การตรวจพิเคราะห์ทางกาย เป็นเอกสารที่แสดงลักษณะทางร่างกายของผู้เข้าร่วมวิจัย โดยต้องทำการตรวจร่างกาย บาดแผล รอยสัก เป็นต้น

3.8 การตรวจพิเคราะห์ทางจิต เป็นเอกสารที่แสดงผลการประเมินทางจิตใจด้านต่าง ๆ อาทิ ระดับความภาคภูมิใจในตนเอง การจัดการความโกรธ พฤติกรรมต่อต้านสังคม เป็นต้น

3.9 รายงานประเมินสภาวะสุขภาพจิต เป็นเอกสารที่บอกถึงพฤติกรรมเสี่ยงต่อผู้เข้าร่วมวิจัย อาทิ ระดับสติปัญญา ความเข้มแข็งทางจิตใจ ความจำเป็นในการรับการบำบัดด้านพฤติกรรม และอารมณ์ เป็นต้น

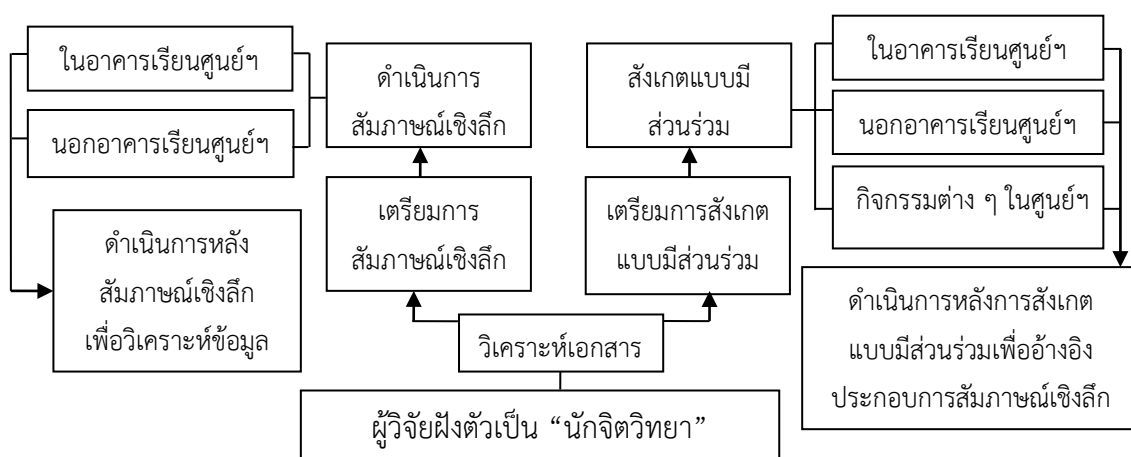
3.10 แบบสัมภาษณ์ทางสังคมสงเคราะห์เบื้องต้น เป็นเอกสารที่ระบุปัจจัยและสาเหตุของการกระทำผิด อาทิ ปัจจัยด้านสังคม การคบเพื่อน สภาพแวดล้อมเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ผู้เข้าร่วมวิจัยกระทำความผิด เป็นต้น

3.11 แผนพัฒนารายบุคคล เป็นเอกสารที่อธิบายความจำเป็นที่ต้องแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ด้านต่าง ๆ ในชีวิตของผู้เข้าร่วมวิจัย อาทิ ด้านครอบครัว ด้านชุมชน ด้านภูมิหลังทางการศึกษา และอาชีพ เป็นต้น

3.12 รายงานการตรวจทางจิตวิทยา เป็นเอกสารที่ประเมินทางจิตวิทยาต่าง ๆ อาทิ ลักษณะบุคลิกภาพ อารมณ์ การปรับตัว กลไกการแก้ปัญหาและความขัดแย้งของผู้เข้าร่วมวิจัย เป็นต้น

เอกสารหลักฐานของทางราชการข้างต้น ผู้วิจัยได้ขอคัดสำเนาเอกสาร เพื่อใช้ในการวิจัยเท่านั้น โดยแบ่งออกเป็นรายบุคคล และจัดเก็บอย่างเรียบร้อยซึ่งเป็นความลับ เพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย เมื่อมีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เข้าร่วมวิจัยทุกครั้ง ก็จะต้องเตรียมตัวอ่านเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการสัมภาษณ์ หากมีข้อสงสัยในเนื้อหาภายในเอกสารหลักฐาน ผู้วิจัยก็ถามผู้เข้าร่วมวิจัย เพื่อกระจ่างในเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ และเติมเต็มข้อมูลเดิมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ใช้วิธีการ 3 วิธี คือการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการวิเคราะห์เอกสาร โดยเชื่อมโยง วิธีการทั้งสามเข้าด้วยกัน ดังแสดงในภาพที่ 4-10

ภาพที่ 4-10 กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยภายในศูนย์ฝึกฯ

ขั้นตอนที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เชิงลึกและสังเกตแบบมีส่วนร่วมกับผู้เข้าร่วมวิจัยจำนวน 15 คน ในช่วงเวลา 192 วัน ที่ลงสนามจริงภายในศูนย์ฝึกฯ จนได้ข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ ครบถ้วนถึงจุดอิมมิตัวทางทฤษฎี และผู้วิจัยมีความเข้าใจในเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ที่ผ่านมาของเยาวชนไทยเป็นอย่างดี เกิดประสบการณ์ตรงจากบริบท เข้าใจประเด็นต่าง ๆ ของการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ซึ่งทุกครั้งที่สิ้นสุดการสัมภาษณ์ และการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ ผู้วิจัยจะนำเครื่องบันทึกเสียง มาถอดเสียงสัมภาษณ์ และเขียนรายละเอียดของข้อมูลออกมาหลังจากสิ้นสุดการสัมภาษณ์เชิงลึก จากนั้นผู้วิจัยอ่านทำความเข้าใจและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดว่า แต่ละเรื่องหรือประเด็นสื่อถึงเรื่องใด เหตุการณ์ใด ควรนำประเด็นใดมาพิจารณาบ้างโดยอาศัยความไวเชิงทฤษฎี ถ้าหากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และมีเรื่องราวที่เกี่ยวกับการใช้คำพูดที่รุนแรง หรือการถูก

กระทำที่รุนแรงแล้ว ส่งผลกระทบต่อภัยอันตราย ความรู้สึกรวมทั้งจิตใจของผู้เข้าร่วมวิจัยแล้ว ก็จะนำข้อมูลเหล่านั้นมาดำเนิน การวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะเริ่มจากการแบ่งเนื้อหา หรือประเด็นที่เกี่ยวข้องออกเป็นหน่วยย่อย ๆ หรือเป็นหมวดหมู่ ด้วยการกำหนดรหัส (Coding Process) ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ภายหลังจากสิ้นสุดการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เข้าร่วมวิจัยแต่ละครั้ง นำไฟล์เสียงสัมภาษณ์ระหว่างผู้วิจัยกับผู้เข้าร่วมวิจัยมาถอดเทปคำให้สัมภาษณ์เชิงลึกทุกครั้ง อย่างละเอียดแบบคำต่อคำ (Verbatim) และพิมพ์แบบคำต่อคำลงในแบบบันทึกการถอดความ และการให้รหัสเบื้องต้น (ตัวอย่างแบบบันทึกการถอดความ และการให้รหัสเบื้องต้น ในภาคผนวก ค)

ขั้นตอนที่ 2 พิมพ์แบบบันทึกจากการถอดเทปคำสัมภาษณ์เชิงลึกทั้งหมดของผู้เข้าร่วมวิจัยจำนวน 15 คน ลงในกระดาษ เพื่ออ่านทำความเข้าใจข้อมูลเป็นรายบุคคล และอ่านทั้งหมดในภาพรวม

ขั้นตอนที่ 3 นำข้อมูลทั้งหมดที่ได้ถอดความแบบคำต่อคำ บรรทัดต่อบรรทัดมาจำแนกประเภท ข้อมูลเบื้องต้น ลดลงเป็นหน่วยย่อย เพื่อหาคุณสมบัติที่จะจำแนกแยกแยะข้อมูลแต่ละประเภท ให้รหัสเบื้องต้น เพื่อตั้งชื่อให้รหัสข้อมูลและบันทึกลงในแบบบันทึกการถอดความและการให้รหัสเบื้องต้น ดังแสดงในตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4-3 ตัวอย่างแบบบันทึกการถอดความและการให้รหัสเบื้องต้น

บรรทัดที่	ข้อความการสัมภาษณ์เชิงลึก	รหัสเบื้องต้น
1	ผมโดนด่าจากพ่อคนเดียว	พ่อตำหนิ
2	ผมไม่มีสมาธิการเรียน เมื่อคิดย้อนถึงเหตุการณ์ที่โดนครูตำหนิการบ้านที่ผิด	ครูตำหนิ
3	ไม่ชอบสายตาของเพื่อนในห้องเรียน	เพื่อนดูหมิ่น
4	ผมไม่เคยฟังครู คำสอนแล้วเราไม่ฟัง	ไม่ตั้งใจเรียน
5	ครูให้อ่านหนังสือให้เขาฟัง	วิธีการสอนของครู
6	ผมเกิดมาทำอะไรประมาณนี้	คิดในใจ
7	ไปโรงเรียนก็เจอหน้าครูคนเดิม	รู้สึกไม่อยากเจอครู
8	อ่านเขียนก็ไม่ได้	ผลการเรียนรู้
9	ไปโรงเรียนก็โดนเพื่อนล้อ	เพื่อนล้อเลียน
10	ตื่นเข้ามา คิดอยู่ว่าจะโดนแบบเดิมมั๊ย	คิดในใจ
11	ถ้าไม่ไปโรงเรียนก็โดนยายตาม	คิดในใจ
12	ผมเลยโดดเรียนหนีไปบ้านเพื่อนบ้าง สวนบ้าง	หนีเรียน
13	ยายก็ตำผม ถ้าไม่ไปโรงเรียน	ยายตำ
14	แล้วพามาไปส่งโรงเรียน	ยายจัดการ
15	จับแขนผมแน่น ทั้งที่เราไม่อยากไป	ยายจัดการ

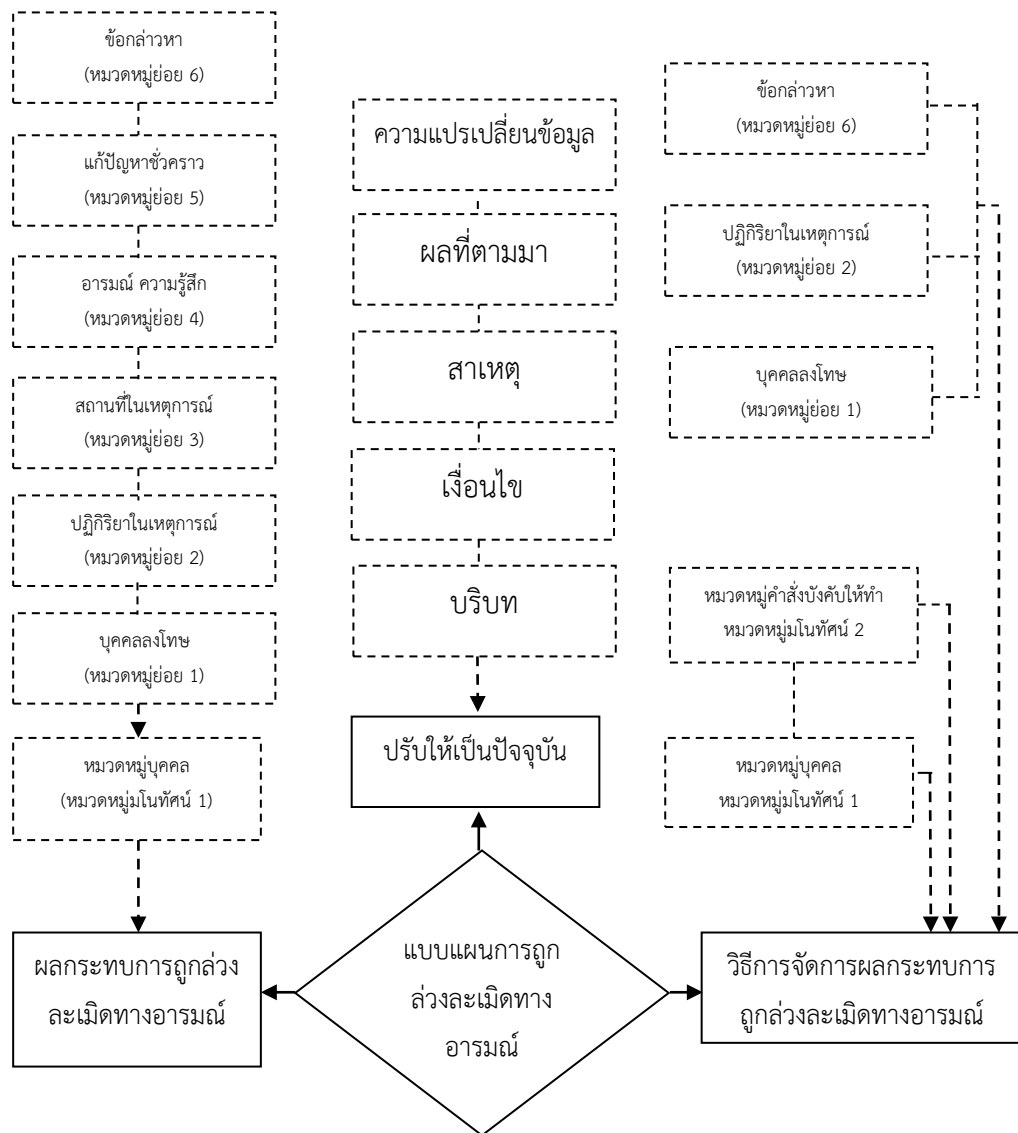
ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยนำรหัสเบื้องต้นต่าง ๆ จำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ มาตรวจสอบ และเปรียบเทียบรหัสเบื้องต้นถึงความเหมือน ความแตกต่าง จากนั้นนำรหัสเบื้องต้นของประเด็นที่มีความคล้ายคลึงกัน มารวมเข้าด้วยกันเป็นกลุ่มภายใต้ลำดับรหัสที่สูงกว่าเลือกรหัสเบื้องต้นที่จะกำหนดรหัสจุดสำคัญ

ผู้วิจัยสร้างหมวดหมู่โน้ตค้นได้จำนวน 25 หมวด เช่น หมวดหมู่บุคคล หมวดหมู่คำพูดรุนแรง หมวดหมู่ผลลัพธ์การกระทำ หมวดหมู่วิธีการจัดการปัญหา หมวดหมู่เปรียบเทียบ หมวดหมู่คำสาปแช่งในเหตุการณ์ หมวดหมู่สาเหตุ หมวดหมู่อารมณ์ความรู้สึก หมวดหมู่การรับรู้ถึงบุคคล หมวดหมู่การกระทำ หมวดหมู่ความคิดชั่วขณะ หมวดหมู่สถานที่เกิดเหตุ หมวดหมู่คำสั่งบังคับ หมวดหมู่การทำร้ายร่างกาย หมวดหมู่การใช้ความรุนแรง หมวดหมู่การแสดงออกสีหน้า หมวดหมู่ข้อกล่าวหา หมวดหมู่ลักษณะนิสัยส่วนตัว หมวดหมู่ช่วงเวลา หมวดหมู่การทรมาน หมวดหมู่กักขัง หมวดหมู่การประจานให้อับอาย หมวดหมู่การแสดงความรังเกียจ หมวดหมู่ทอดทิ้ง หมวดหมู่การแก้ปัญหา ดังแสดงตัวอย่างการจำแนกหมวดหมู่ย่อยและหมวดหมู่โน้ตค้นในตารางที่ 4-4

ตารางที่ 4-4 ตัวอย่างการจำแนกหมวดหมู่ย่อยและหมวดหมู่โน้ตค้น

รหัสเบื้องต้น	หมวดหมู่ย่อย (Subcategories)	หมวดหมู่โน้ตค้น (Categories of Concept)
พ่อตำหนิ	หมวดหมู่ย่อยบุคคลลงโทษ	หมวดหมู่บุคคล
เพื่อนล้อเลียน		
ครูตำหนิ		
สายตาคู	หมวดหมู่ย่อยปฏิกริยาในเหตุการณ์	หมวดหมู่การกระทำ
เสียงบัน		
ตะคอกเสียงดัง		
หัวเราะเยาะ		
บ้านเช่า	หมวดหมู่ย่อยสถานที่ในเหตุการณ์	หมวดหมู่สถานที่
ห้องเรียน		
ห้องนอน		
ผมเบื่อ	หมวดหมู่ย่อยอารมณ์ ความรู้สึก	หมวดหมู่อารมณ์
แสบอกว่าไม่ชอบ		
ผมเสียใจ		
ผมซี้เก็ยเรียน		
ไม่ชอบเลย		

ขั้นตอนที่ 5 ผู้วิจัยกำหนดรหัสเป็นแกนที่เชื่อมข้อมูลระหว่างหมวดหมู่โน้ตค้นกับหมวดหมู่ย่อย สังเกตรหัสข้อมูลที่มีความชัดเจน พบย่อย ๆ ของประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงการถูกล่วงละเมิดทางอาชรมณ์ ผู้วิจัยจะกำหนดคุณสมบัติที่เฉพาะเจาะจง และกำหนดมิติของแต่ละหมวดหมู่ ดำเนินการอย่างต่อเนื่องสลับกันไประหว่างการเก็บข้อมูลกับวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์เหตุการณ์ วิเคราะห์ห้วงคำพูด รวมถึงการจัดหมวดหมู่ และการหาความสัมพันธ์ของข้อมูลหรือปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้อง ในระหว่างการวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ ต้องตระหนักถึงความซับซ้อนตั้งแต่ระดับไมโคร (Micro Data Level) จนกระทั่งระดับแมโคร (Macro Data Level) เพื่ออธิบายบริบทและเงื่อนไขของเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอาชรมณ์ ดังแสดงในรูปที่ 4-11

ภาพที่ 4-11 ขั้นตอนการเลือกรหัสเป็นแกน โดยใช้แผนผังช่วยในการวิเคราะห์เชิงกระบวนการค้น

ขั้นตอนที่ 6 ผู้วิจัยได้นำประเภทและความสัมพันธ์ของหมวดหมู่โน้ตค้น และรหัสเป็นแกนมาเรียบเรียงข้อมูลที่ได้เป็นเรื่องเดียวกัน เพื่อสร้างเป็น “บท” ในลักษณะโครงเรื่อง (Story Line) ซึ่งจะอธิบายว่า “เกิดอะไรขึ้น” ในเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของผู้เข้าร่วมวิจัย โครงเรื่องประกอบด้วย

1. แก่นของเหตุการณ์หรือแนวคิดหลักที่ปรากฏตั้งต้นจนจบ เป็นตัวเชื่อมโยงเรื่องเข้าด้วยกัน โดยเน้นที่การแสดงอารมณ์ ความรู้สึก เหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์และมุ่งเน้นแสดงให้เห็นภาพของชีวิต ครอบครัว โรงเรียน ชุมชนที่อยู่อาศัย สังคมโดยรอบ และเพื่อนฝูงของผู้เข้าร่วมวิจัย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมวิจัยแต่ละราย

2. เค้าโครงเรื่องหลัก เป็นเหตุการณ์เรื่องราวที่ร่างขึ้นคร่าว ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินเรื่องเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ โดยเริ่มจากส่วนเริ่มเรื่องหรือส่วนต้นเรื่อง เป็นการกำหนด สภาวะของเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยเพื่อปูทางดำเนินเรื่อง โดยวิธีการบรรยายพฤติกรรมของบุคคลในเหตุการณ์ ใช้บทสนทนา บททะเลาะมีปากเสียงที่เกิดขึ้นจริงตามคำสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้เข้าร่วมวิจัย จากนั้นดำเนินเรื่องถึงเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาระหว่างบุคคลในเหตุการณ์กับผู้เข้าร่วมวิจัย มีองค์ประกอบ ดังนี้

2.1 บุคคลในเหตุการณ์ที่ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ต่อผู้เข้าร่วมวิจัย เช่น พ่อแม่ พี่น้อง ครูอาจารย์ ปู่ย่าตายาย เพื่อน ฯลฯ

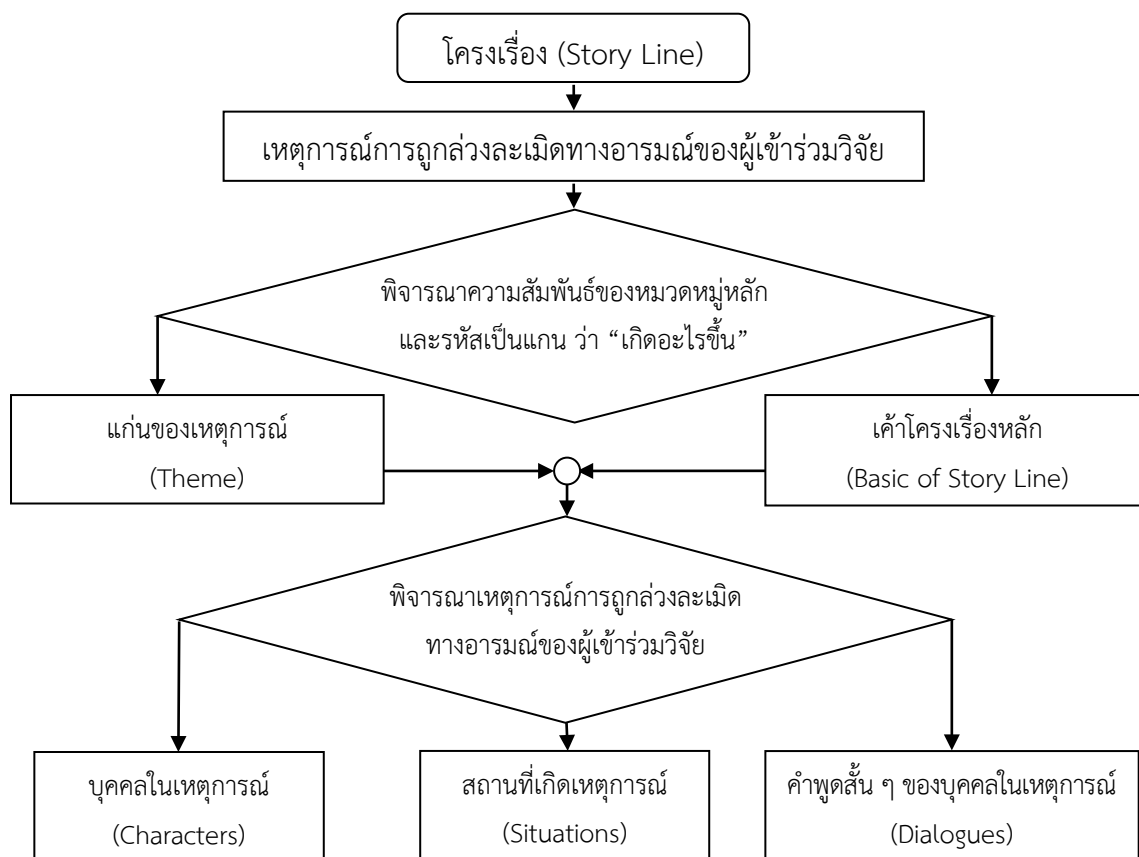
2.2 สถานที่เกิดเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เป็นการบรรยายสถานที่เกิดเหตุสิ่งแวดล้อม รวมทั้งบรรยากาศต่าง ๆ เพื่อบอกให้รู้ว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน เช่น บรรยากาศในบ้าน ชุมชนแออัด ห้องเรียน โรงเรียน สวนสาธารณะ ชุม ริมคลอง ใต้ตึก ฯลฯ

2.3 คำพูดสั้น ๆ ของบุคคลในเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เป็นถ้อยคำที่บุคคลในเหตุการณ์ การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์พูดโต้ตอบกันในเค้าโครงเรื่องหลัก เขียนอยู่ในเครื่องหมายอัญประกาศ คำพูดสั้น ๆ มีส่วนช่วยให้การดำเนินเรื่องและสร้างบรรยากาศให้เข้าใจเหตุการณ์มากขึ้น โดยลักษณะของคำพูดสั้น ๆ ใช้ภาษาได้สมจริง ตรงไปตรงมาจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ชี้ให้เห็นสภาพสังคม วัฒนธรรม ประเพณีของผู้เข้าร่วมวิจัย ดังตัวอย่างเช่น

“ผมรู้จักเด็กกลุ่มหนึ่งในสวนสาธารณะ เขาก็ชวนลองโน่น ลองนี่” คือ โครงเรื่องหลัก โดยมีบุคคลในเหตุการณ์คือ เด็กที่เพิ่งรู้จักกันในเหตุการณ์หนีเรียน และมีสถานที่เกิดเหตุ คือ สวนสาธารณะ

“ลองดูมัย...เขาชวนลองไอซ์ ผมก็ลองดูดู ทำให้ผมไม่มีจิตใจเรียน” คือ สถานการณ์จริง และมีคำพูดสั้น ๆ เป็นถ้อยคำที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ที่ผู้เข้าร่วมวิจัยได้เผชิญมาตามความเป็นจริง

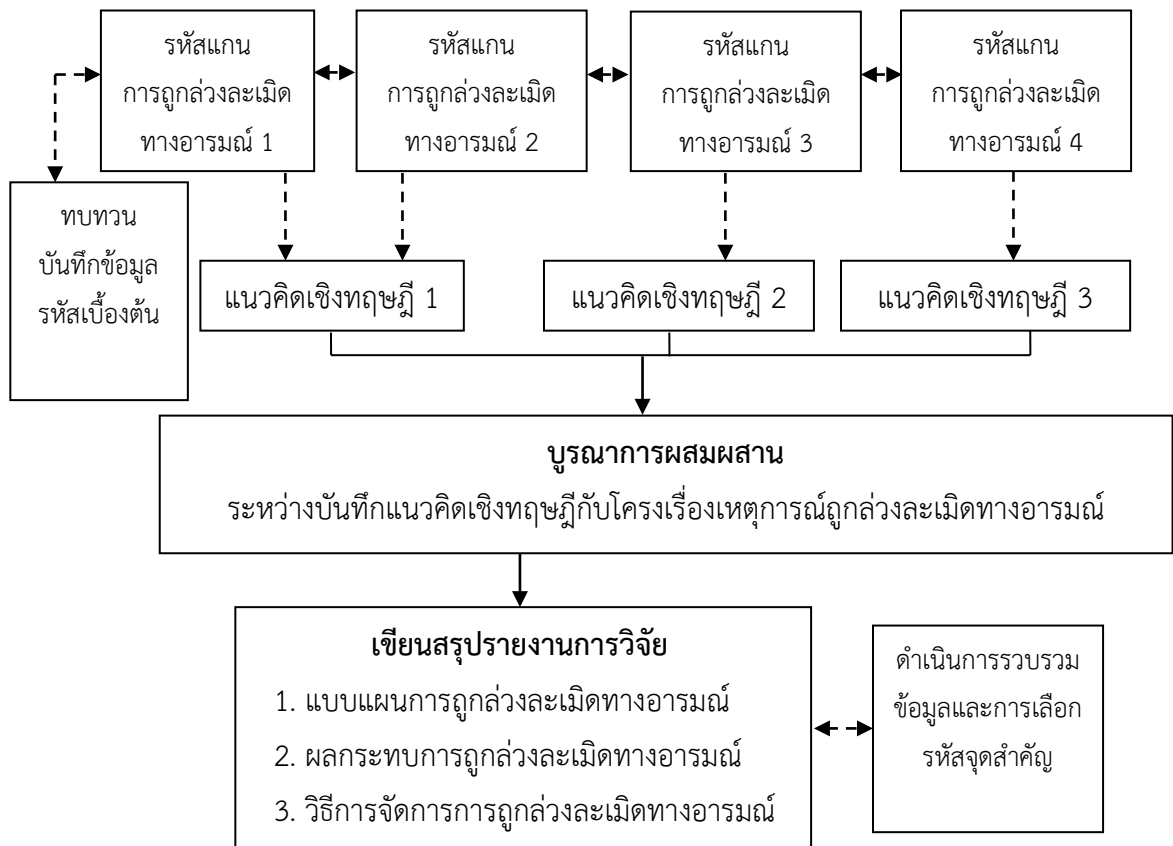
ผู้วิจัยสรุปวิธีการเขียนเค้าโครงเรื่องในเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ โดยยึดแนวทางการอธิบายเหตุการณ์ต่าง ๆ ดังแสดงในภาพที่ 4-12

ภาพที่ 4-12 ขั้นตอนการสร้างโครงเรื่อง (Story Line) จากเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

ขั้นตอนที่ 7 ผู้วิจัยเขียนรายงานการวิจัยตามแนวคิดสำคัญที่ได้สร้างเป็นรหัสแกนของการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ และจัดเกลาข้อสรุปที่ได้จากการพัฒนาเป็นมโนทัศน์ต่าง ๆ พัฒนาเป็นแนวคิดเชิงทฤษฎีการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ต่าง ๆ (หากพบจุดที่ยังไม่ชัดเจนหรือข้อมูลขาดหายไป ผู้วิจัยได้กลับมาอ่านบททวนจากแบบบันทึกจากการถอดเทปคำสัมภาษณ์เชิงลึกและบันทึกต่าง ๆ อีกครั้ง และดึงประเด็นที่ขาดหายไปออกมา จนกระทั่งเติมข้อมูลลงในรหัสแกนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ให้ครบถ้วน)

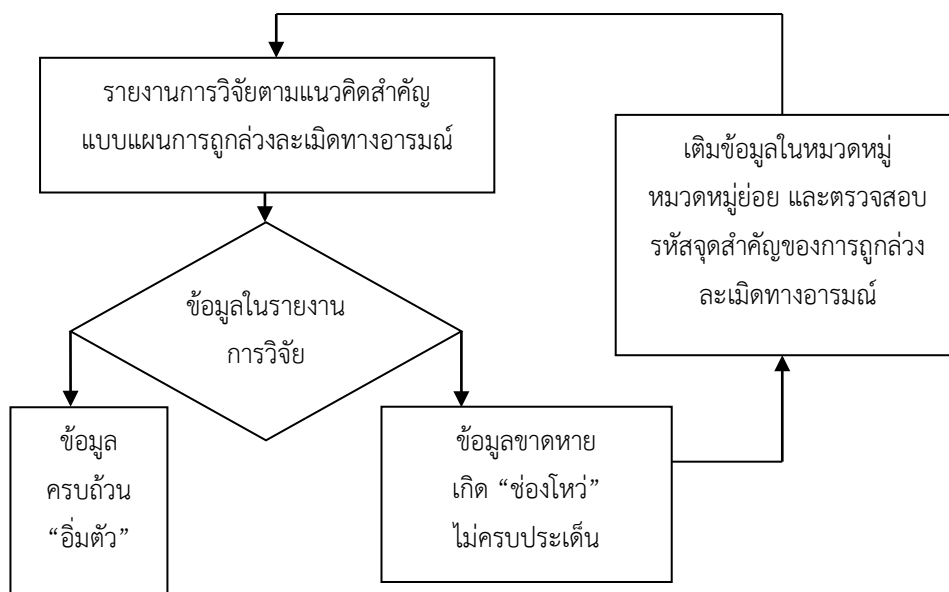
จากนั้นผสมผสานการทำงานระหว่างบันทึกแนวคิดเชิงทฤษฎีต่าง ๆ ของเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์กับแผนภาพแนวคิดการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เพื่อนำไปสู่การเขียนร่างสรุป การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ (First draft) และเขียนรายงานการวิจัยการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ให้สมบูรณ์ต่อไป ดังแสดงในภาพที่ 4-13

ภาพที่ 4-13 กระบวนการเขียนรายงานการวิจัยแบบแผนการถูกล้วงละเมิดทางอารมณ์

ขั้นตอนที่ 8 ถ้าหากประเด็นใดขาดหายไป ผู้วิจัยจะเติมข้อมูลในหมวดหมู่โมทัศน์ให้ครบทุกประเด็นของการถูกล้วงละเมิดทางอารมณ์ อีกทั้งขณะเดียวกันผู้วิจัยก็ค้นกรองข้อมูลใหม่ให้สอดคล้องกับหมวดหมู่โมทัศน์ที่มีอยู่เดิม พยายามเติมหมวดหมู่โมทัศน์ใหม่ให้ข้อมูลเดิมมีความหนาแน่นมากขึ้น โดยนำประเด็นที่น่าสนใจในหมวดหมู่ย่อยต่าง ๆ ของการถูกล้วงละเมิดทางอารมณ์มาเป็นแนวคิดเชิงทฤษฎี (มีข้อมูลบางหมวดหมู่ที่มากเกินไป อาทิ หมวดหมู่คำพูดรุนแรงต่าง ๆ มีการใช้คำพูดที่หยาบคายหลายคำซ้ำ ๆ จึงได้ตัดข้อมูลออก)

ขั้นตอนที่ 9 พบว่ามีช่องโหว่ของข้อมูลบางอย่าง อาทิ ปฏิกริยาในเหตุการณ์ไม่ชัดเจน และผลลัพธ์จากเหตุการณ์ถูกล้วงละเมิดทางอารมณ์ไม่ครบ ผู้วิจัยจะกลับไปทบทวนรหัสสำคัญและสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมวิจัยเพิ่มเติม เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลให้ครบถ้วนทั้งหมดในแบบแผนการถูกล้วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย ดังแสดงในภาพที่ 4-14

ภาพที่ 4-14 กระบวนการตรวจสอบและเติมเต็มข้อมูลรายงานการวิจัยแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอาวมณ์

ขั้นตอนที่ 10 การสังเคราะห์เพื่อสร้างรหัสเชิงทฤษฎี (Theoretical Coding) โดยเชื่อมโยงข้อมูลการถูกล่วงละเมิดทางอาวมณ์ทั้งหมดกับแนวคิด ทฤษฎีทั้งหมด อาศัยการตีความ (Interpretation) แล้วกำหนดโครงสร้างเชิงทฤษฎีการถูกล่วงละเมิดทางอาวมณ์ (Construct) จากนั้นสร้างกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีการถูกล่วงละเมิดทางอาวมณ์ของเยาวชนไทย (Theoretical Framework) ขึ้นมาทั้งสิ้น 5 รูปแบบ ดังนี้

1. การล่วงละเมิดด้วยวาจา (Verbal Abuse) เป็นการใช้อภัยคำที่รุนแรง หยาดคาย ในเหตุการณ์ และบุคคลแวดล้อมระบายนามณ์และต่่าเยาวชนไทย ซึ่งการล่วงละเมิดด้วยวาจา นี้สามารถแบ่งออกได้ 8 แบบย่อย ดังนี้ 1) การล่วงละเมิดด้วยคำสั่งสอน 2) การล่วงละเมิดด้วยคำดูต่ำ 3) การล่วงละเมิดด้วยคำบ่น 4) การล่วงละเมิดด้วยคำพูดทำร้าย 5) การล่วงละเมิดด้วยคำเสียดสี ประจาน 6) การล่วงละเมิดด้วยคำพูดประชด 7) การล่วงละเมิดด้วยคำพูดเปรียบเทียบ และ 8) การล่วงละเมิดด้วยคำพูดดูถูกเหยียดหยาม

2. การล่วงละเมิดทางร่างกาย (Physical Abuse) เป็นการทำร้ายร่างกาย โดยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เยาวชนไทยได้รับบาดเจ็บ สามารถแบ่งออกได้ 3 แบบย่อย ดังนี้ 1) การใช้ความรุนแรง 2) การทรมาน ร่างกายให้บาดเจ็บ และ 3) การทรมานร่างกายเพื่อให้จิตใจบอบซ้ำ

3. การถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพ (Right and Freedom Restriction) เป็นการจำกัดอิสระในการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทย โดยวิธีการใช้คำสั่งควบคุมเข้มงวดจนเกินไป สามารถแบ่งออกได้ 2 แบบย่อย ดังนี้ 1) การกักขังหน่วงเหนี่ยว และ 2) การใช้คำสั่งบีบบังคับ

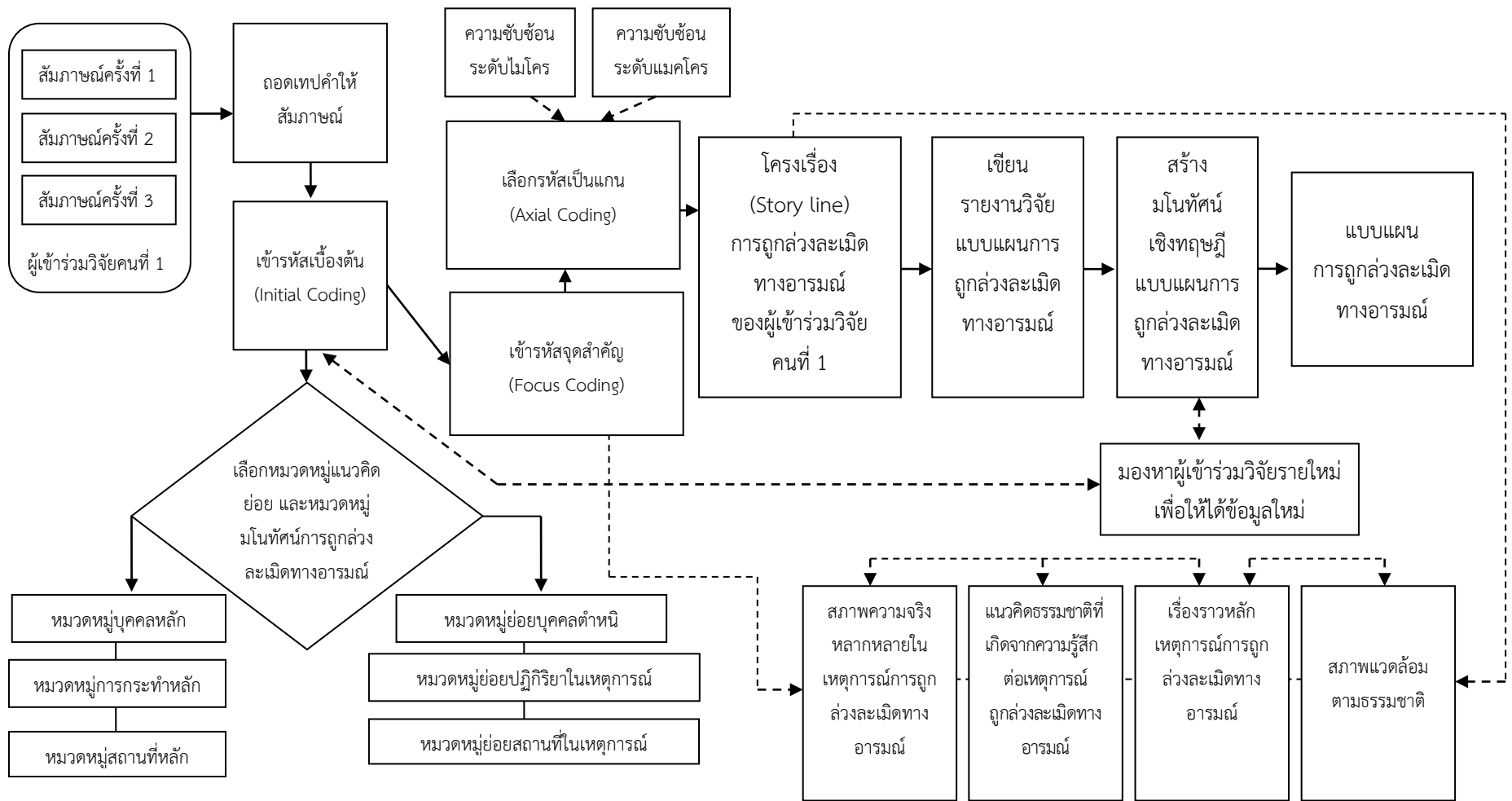
4. การละเลยทอดทิ้ง (Neglect) เป็นลักษณะขาดการดูแล เอาใจใส่เยาวชนไทย ปล่อยปละละเลย ไม่สนใจและทอดทิ้งให้เยาวชนไทยใช้ชีวิตตามลำพัง โดดเดี่ยว สามารถแบ่งออกได้ 2 แบบย่อย ดังนี้ 1) การถูกทอดทิ้งไม่เลี้ยงดู และ 2) การละเลยเพิกเฉย

5. การแสดงพฤติกรรมเชิงลบ (Negativity) เป็นการแสดงความรู้สึกและพฤติกรรมต่าง ๆ ต่อเยาวชนไทยในลักษณะ ไม่ชอบ ไม่พึงพอใจ ดูหมิ่นเยาวชนไทย สามารถแบ่งออกได้ 2 แบบย่อย ดังนี้ 1) การแสดงอาการรังเกียจ และ 2) การประจานให้รู้สึกอับอาย

กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ทั้ง 5 แบบ ขออธิบายอย่างรายละเอียด ในบทที่ 6 ต่อไป

ขั้นตอนที่ 11 นำเสนอแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด ในรูปแบบแผนภาพทฤษฎีที่เชื่อมโยง เพื่ออธิบายแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ โดยวิธีการ แบบทฤษฎีฐานราก ซึ่งถือเป็นผลของการวิจัยในครั้งนี้ ในบทที่ 6 ต่อไป

ขอสรุปกระบวนการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียดที่แยกเป็นส่วน ๆ ข้างต้น เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ บูรณาการทุกส่วนมาประกอบกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้อธิบายแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย ดังแสดงในภาพที่ 4-15

ภาพที่ 4-15 ภาพรวมของกระบวนการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

ขั้นตอนที่ 8 การตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของงานวิจัย

การแสดงความน่าเชื่อถือของการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้ดำเนินการวิจัยมาแล้ว บทบาทของผู้วิจัย วิธีการแสดงถึงประสบการณ์ของผู้วิจัย การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล และการตีความให้เกิดความน่าเชื่อถือได้ การตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำและความเชื่อถือของงานวิจัยในการวิจัยนี้ได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยโดยทฤษฎีฐานรากอย่างมีขั้นตอน เพื่อให้สามารถตรวจสอบข้อมูลและความน่าเชื่อถือได้ อีกทั้งวิธีการดำเนินการตรวจสอบในลักษณะบูรณาการโดยผสมผสานรายละเอียดของการตรวจสอบความน่าเชื่อถือ และการตรวจสอบข้อมูลแต่ละประเด็น มีดังนี้

1. การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ตรวจสอบจากผู้เข้าร่วมวิจัย ตลอดช่วงเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูลในศูนย์ฝึกฯ โดยใช้แหล่งที่มาของข้อมูลต่างกัน เหตุการณ์แตกต่างกัน และตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีการที่แตกต่างกัน (Methodological Triangulation) ได้ใช้วิธีการตรวจสอบ 3 วิธี ได้แก่

วิธีที่ 1 การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) ข้อมูลที่ได้มาจากผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งหมด จากการให้สัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และจากข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผู้เข้าร่วมวิจัย อาทิ หนังสือแจ้งการจับกุมดำเนินคดี รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนไทย เอกสารราชการสถิติประจำปีของศูนย์ฝึกฯ รายงานการประเมินสภาวะสุขภาพจิต รายงานด้านสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น ผู้วิจัยตรวจสอบแหล่งของข้อมูล 3 แหล่ง ดังนี้

1. การตรวจสอบจากแหล่งเวลา วันเดือนปีที่เกิดเหตุการณ์การล่วงละเมิดทางอารมณ์และได้บันทึกในแฟ้มประวัติการก่อคดีของเด็ก และเยาวชนไทย และรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนไทย ดังแสดงในตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 ตัวอย่างการตรวจสอบแหล่งเวลา

วัน เดือน ปี	ช่วงเวลา	เหตุการณ์	แหล่งข้อมูล
20 ก.ย. 53	เช้า	ครูตำหนิในห้องเรียน	ตรวจสอบในแฟ้มประวัติและการถอดเทปคำสัมภาษณ์
22 ก.ย. 53	ค่ำ	พ่อดูดาหน้าบ้านในชุมชน	
1 ต.ค. 53	ค่ำ	พ่อแม่ส่ายหน้าแล้วเดินเข้าบ้าน	
10 ต.ค. 53	ก่อนเลิกเรียน	ครูลงโทษนักเรียนต่อหน้าเพื่อน	
11 ต.ค. 53	เช้า	เพื่อน ๆ หันมามอง ก่อนเข้าห้อง	
11 ต.ค. 53	เที่ยง	ชกต่อยเพื่อนที่ห้องน้ำ	

2. การตรวจสอบจากแหล่งสถานที่ ผู้เข้าร่วมวิจัยเล่าถึงลำดับเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ตั้งแต่วัยเยาว์จนกระทั่งถึงเหตุการณ์ที่เชื่อมโยงกันหลาย ๆ สถานที่ การบ่งบอกถึงสถานที่ที่ทำให้ผู้เข้าร่วมวิจัยนึกย้อนลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ดังแสดงในตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4-6 ตัวอย่างการตรวจสอบแหล่งสถานที่

วัน เดือน ปี	สถานที่	แหล่งข้อมูล
20 ก.ย. 53	พ่อค้าหนที่บ้าน (บ้าน)	ตรวจสอบในแฟ้ม ประวัติและการถอดเทป คำสัมภาษณ์
22 ก.ย. 53	พ่อค้าในรถ (รถ)	
1 ต.ค. 53	พ่อแม่ไม่มองหน้าในตลาด (ตลาด)	
10 ต.ค. 53	ครูลงโทษหน้าห้องเรียน (หน้าห้องเรียน)	
11 ต.ค. 53	เพื่อน ๆ มองชั้นตอนเข้าห้องเรียน (ห้องเรียน)	

3. การตรวจสอบจากแหล่งบุคคล ผู้วิจัยจัดบันทึกชื่อบุคคลต่าง ๆ ในเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ลงในแบบบันทึกภาคสนามจากการกล่าวถึงของผู้เข้าร่วมวิจัยในระหว่างการเก็บข้อมูล การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึก อีกทั้งตรวจสอบชื่อบุคคลจากแบบบันทึกสัมภาษณ์เชิงลึก แบบบันทึกจากการถอดเทปคำสัมภาษณ์เชิงลึก แฟ้มประวัติคดีเด็กและเยาวชนไทยในศูนย์ฝึกฯ อย่างละเอียดและได้ติดต่อพูดคุยกับพ่อแม่ผู้ปกครองของเยาวชนไทย เพื่อตรวจสอบบุคคลในเหตุการณ์ จากนั้นร้อยเรียงเป็นลำดับบุคคลในเรื่อง (Story Line) เพื่อเชื่อมโยงปรากฏการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ดังแสดงในตารางที่ 4-7

ตารางที่ 4-7 ตัวอย่างการตรวจสอบแหล่งบุคคล

วัน เดือน ปี	บุคคลในเหตุการณ์	แหล่งข้อมูล
20 ก.ย. 53	พ่อค้าหนิ (พ่อ)	ตรวจสอบในแฟ้ม ประวัติและการถอดเทป คำสัมภาษณ์
22 ก.ย. 53	ย่าดุด่า (ย่า)	
1 ต.ค. 53	เพื่อนดูหมิ่น (เพื่อน)	
10 ต.ค. 53	ครูลงโทษหน้าห้องเรียน (ครู)	
11 ต.ค. 53	เพื่อน ๆ มองหน้าชั้นตอนเข้า (เพื่อน)	
11 ต.ค. 53	ชกต่อยกับไอ้แว่น (เพื่อนชื่อแว่น)	

วิธีที่ 2 การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมวิจัยด้วยตัวเอง ภายในศูนย์ฝึกฯ และปฏิบัติตามทฤษฎีด้านกระบวนการทฤษฎีฐานราก ที่เป็นแนวทางในการศึกษาแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ทฤษฎีอารมณ์ของมนุษย์ โดยยึดแนวทางกระบวนการออกแบบของเชิงสร้างขึ้นมาใหม่ (Constructivist Design) ของ Edmonds and Kenedy (2013, p. 120) และดำเนินตามกระบวนการทฤษฎีฐานราก ตามแนวคิดและทฤษฎีของ Charmaz (2006, p. 11) เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและได้ข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ทั้ง 4 ระยะ คือ การเข้ารหัสเบื้องต้น การเลือกรหัสที่สำคัญ รหัสเป็นแกน และการสร้างรหัสเชิงทฤษฎี โดยตีความสร้างข้อสรุปเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์ และสรุปผลการวิจัยอย่างเป็นระบบตามทฤษฎีที่ได้ศึกษามา

วิธีที่ 3 การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลายพร้อมกัน เพื่อรวบรวมข้อมูลในอดีตที่ผ่านมาจากเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย โดยเก็บข้อมูลภายในศูนย์ฝึกฯ เช่น การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึกในเวลาเดียวกัน สอบถามเพื่อนสนิทของผู้ให้ข้อมูล เป็นต้น อีกทั้งศึกษาข้อมูลจากแฟ้มเอกสารประวัติคดีของเด็กและเยาวชนไทยในศูนย์ฝึกฯ ประกอบด้วย ข้อมูลที่น่าสนใจและเชื่อถือได้ เพราะเป็นเอกสารของทางราชการ หรือผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานราชการแล้ว อีกทั้งเอกสารที่เป็นบันทึกการสัมภาษณ์จากสหวิชาชีพที่ทำงานภายในศูนย์ฝึกอาทิ รายงานด้านสังคมสงเคราะห์ รายงานการประเมินสภาพสภาวะสุขภาพจิต แบบสัมภาษณ์จากนักจิตวิทยา เป็นต้น ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏในเอกสารทุกฉบับต้องเป็นความจริง และข้อมูลไม่แตกต่างกัน

2. การใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล (Prolong Involvement) ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ ในศูนย์ฝึกฯ เป็นระยะเวลา 192 วัน โดยสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เข้าร่วมวิจัย อย่างน้อย 3 ครั้งต่อคน และสูงสุด 5 ครั้งต่อคน โดยสัมภาษณ์อย่างน้อยคนละ 60 นาที และสูงสุดไม่เกิน 90 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเวลาว่าง และความสะดวกของผู้เข้าร่วมวิจัยแต่ละคน

การเฝ้าสังเกตแบบมีส่วนร่วม มีการสร้างสัมพันธ์กับผู้เข้าร่วมวิจัยอย่างสม่ำเสมอ โดยได้พูดคุย ซักถามด้านต่าง ๆ ในระหว่างที่อยู่ภายในศูนย์ฝึกฯ อีกทั้งยังทำกิจกรรมร่วมกันบ่อย ๆ ในโอกาสต่าง ๆ และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เข้าร่วมวิจัย จนเกิดความไว้วางใจ และพร้อมที่จะเล่าประสบการณ์ชีวิตที่เคยถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ที่ผ่านมา

นอกจากนี้ได้สัมภาษณ์เชิงลึกอย่างไม่เป็นทางการและสังเกตพฤติกรรมผู้เข้าร่วมวิจัยในสภาพ แวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน รวมทั้งสถานที่ต่าง ๆ ภายในศูนย์ฝึกฯ จนกระทั่งไม่มีข้อสงสัย มีความกระจ่างในข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพจากผู้เข้าร่วมวิจัย

3. วิธีการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ (Expertise Debriefing) ในช่วงระยะเวลาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภายในศูนย์ฝึกฯ ระยะเวลา 192 วัน ได้ขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญที่ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์ฝึกฯ คือ ดร.จารุณี แซ่ตั้ง หัวหน้ากลุ่มงานบำบัดแก้ไข และฟื้นฟู ที่ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เข้าร่วมวิจัย และช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมโครงการศิลปะ เพื่อพัฒนาเยาวชนไทย ได้เสนอแนะรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการ

อีกทั้งตลอดระยะเวลาเก็บข้อมูลในพื้นที่การวิจัย ได้ขอคำปรึกษาถึงเทคนิควิธีการเก็บข้อมูลจากผู้เข้าร่วมวิจัยภายในศูนย์ฝึกฯ จากอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อีกทั้งเข้ามาตรวจสอบการเก็บข้อมูลของผู้วิจัยภายในศูนย์ฝึกฯ ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องของผู้เข้าร่วมวิจัย และได้พูดคุยกับตัวแทนผู้เข้าร่วมวิจัย ในวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2559 และวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 เวลา 9.30-12.00 น.

แนวทางสัมภาษณ์เชิงลึกได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพ ความถูกต้อง ทั้งด้านวัตถุประสงค์ การใช้ภาษา รูปแบบคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ ทฤษฎี โดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยได้รับเอกสารกลับมาแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วน ก่อนนำแนวทางสัมภาษณ์เชิงลึกไปใช้สัมภาษณ์จริงกับผู้เข้าร่วมวิจัย

ภายหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลเสร็จสิ้น ได้นำข้อมูลที่วิเคราะห์เรียบร้อยแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อตรวจสอบผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการศึกษา อีกทั้งขอคำแนะนำทางวิชาการให้มีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัยนี้

4. วิธีการให้ผู้เข้าร่วมวิจัยเป็นผู้ตรวจสอบ (Member Checking) ในระหว่างที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ได้ให้ผู้เข้าร่วมวิจัยเป็นผู้ตรวจสอบ ดังนี้

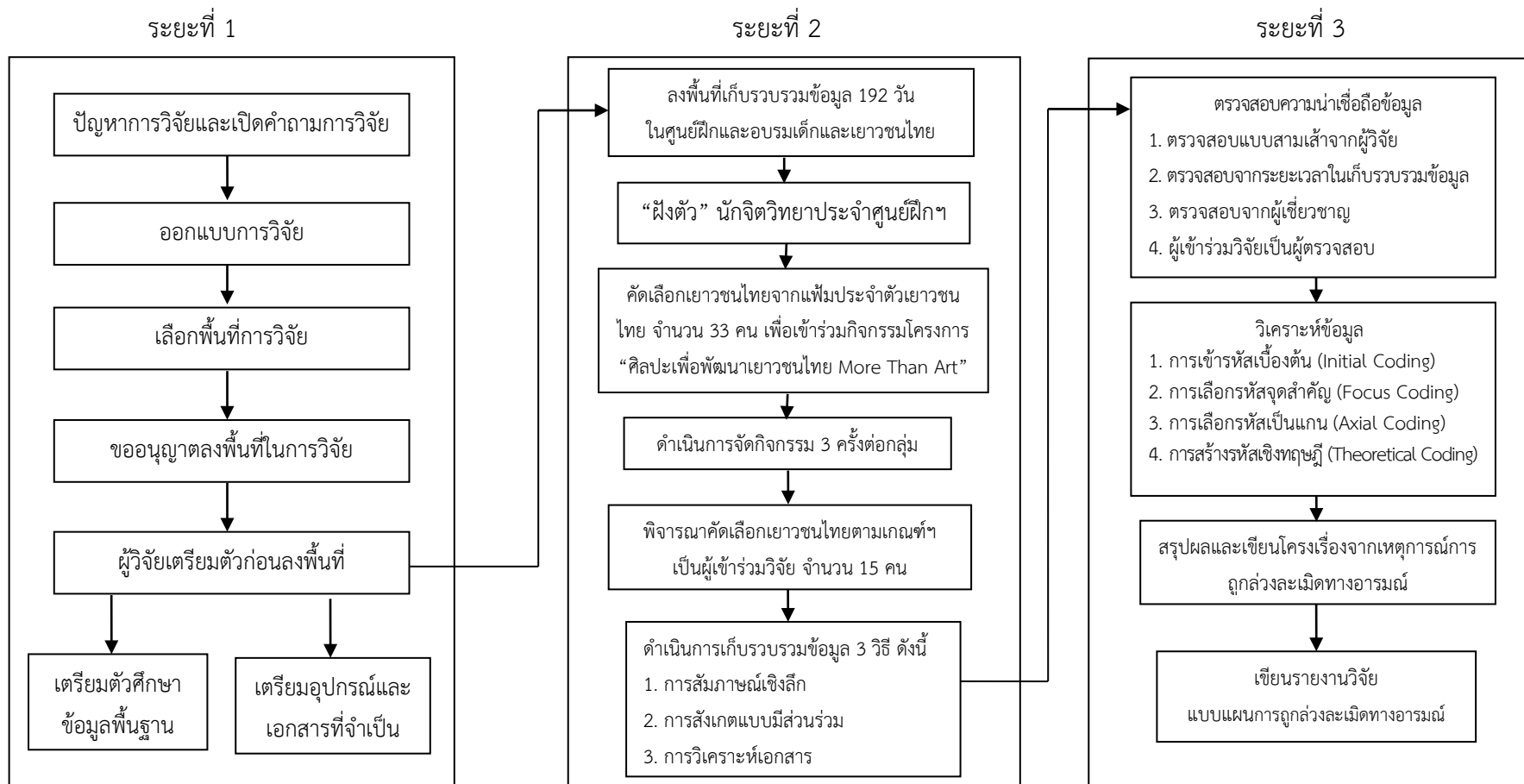
4.1 การตรวจสอบขณะเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และพูดคุยในแต่ละครั้ง จากนั้นนำข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรม ในเหตุการณ์ต่าง ๆ มาประมวลความคิดเชื่อมโยงระหว่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตกับประเด็นการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรม และเกิดการตีความจากผู้วิจัย

จากนั้นได้สอบถามและอ่านทวนถ้อยคำสัมภาษณ์ย้อนหลังให้ผู้เข้าร่วมวิจัย โดยผู้วิจัยถามทวนว่า “สิ่งที่ผู้วิจัยตีความหมายและเชื่อมโยงประเด็นการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมต่าง ๆ ดังที่กล่าวมา ถูกต้องตรงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในอดีตตามมุมมองของผู้เข้าร่วมวิจัยหรือไม่” โดยผู้เข้าร่วมวิจัยได้ตอบกลับมาว่า สิ่งที่ตีความและเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นความจริง ถูกต้องตรงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง บางสถานการณ์ที่ได้อ่านทวนซ้ำ และมีประเด็นเหตุการณ์ที่ขาดหายได้เติมให้ครบถ้วนสมบูรณ์

4.2 การตรวจสอบภายหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูล ในแต่ละครั้งของการสัมภาษณ์เชิงลึก จะตรวจสอบข้อมูลทั้งหมดว่า ผู้วิจัยเข้ารหัสเบื้องต้นตรงตามเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์หรือไม่ เช่น เหตุการณ์ล่วงละเมิดทางอาชญากรรมเกิดขึ้นในบ้านของผู้เข้าร่วมวิจัย และมีบุคคลหลายคนอยู่ในเหตุการณ์ แต่มีเพียงบุคคลบางคนเท่านั้นที่ลงมือล่วงละเมิดทางอาชญากรรม ซึ่งผู้วิจัยถามผู้เข้าร่วมวิจัยว่า เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในบ้านใช่หรือไม่ และมีบุคคลที่ลงมือล่วงละเมิดคือ ตาและอา ใช่หรือไม่ ถ้าผู้เข้าร่วมวิจัยตอบว่า ใช่ หรือถูกต้องตรงตามที่วิเคราะห์ ก็จะบันทึกว่าผลการวิเคราะห์ถูกต้อง ถ้าหากไม่ถูกต้อง ก็แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง เป็นต้น

ภายหลังกระบวนการเข้ารหัสเบื้องต้น ผู้วิจัยนำรหัสเบื้องต้นมากำหนดความคิดที่สำคัญทั้งหมดหมู่โน้ตค้นและหมวดหมู่แนวคิดย่อยให้ตรงตามลำดับเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรม ในกระบวนการนี้ผู้เข้าร่วมวิจัยจะเป็นเพียงแค่ผู้ยืนยันความถูกต้องของเหตุการณ์เท่านั้น ว่าตรงตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับตนเอง จากนั้นได้นำข้อสรุปเชิงทฤษฎีกลับไปให้ผู้เข้าร่วมวิจัยทุกคนตรวจสอบอีกรอบ ว่าข้อสรุปเชิงทฤษฎีที่ได้สอดคล้องกับเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมหรือไม่ จนได้ข้อสรุปเชิงทฤษฎีของแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรม

ดังนั้น สามารถสรุปกระบวนการดำเนินการวิจัยอย่างเป็นองค์รวม ตามรายละเอียดที่แยกเป็นส่วน ๆ ข้างต้น เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ แต่ในทางปฏิบัติ ผู้วิจัยได้บูรณาการทุกส่วนมาประกอบกันอย่างเป็นองค์รวมตามบริบทการวิจัยแต่ละขั้นตอน สามารถสรุปกระบวนการดำเนินการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 4-16

ภาพที่ 4-16 กระบวนการดำเนินการวิจัยอย่างเป็นองค์รวมเพื่อสร้างแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำความผิด

บทที่ 5

ภูมิหลังเยาวชนไทยที่กระทำผิด

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการทฤษฎีฐานราก เพื่อศึกษาแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละประเด็นใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคลประกอบกับวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เยาวชนชายที่กระทำผิดคดีเป็นผู้เข้าร่วมวิจัยจำนวน 15 คน ขอนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นของเยาวชนชายที่เป็นผู้เข้าร่วมวิจัย และเรื่องราวความเป็นมาของผู้เข้าร่วมวิจัยแต่ละราย รายละเอียดนำเสนอมี 2 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ภาพรวมข้อมูลของผู้เข้าร่วมวิจัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้เข้าร่วมวิจัยแต่ละราย

ตอนที่ 1 ภาพรวมข้อมูลของผู้เข้าร่วมวิจัย

ผู้เข้าร่วมวิจัยในการวิจัยนี้ เป็นเยาวชนชายไทยที่กระทำผิดคดี จำนวน 15 คน มีอายุระหว่าง 16 ปี ถึง 19 ปี นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 13 คน และศาสนาอิสลาม จำนวน 2 คน สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 คน และลาออกกลางคันระหว่างเรียนชั้นประถมศึกษา ชั้นมัธยม ศึกษาและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 12 คน มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร นนทบุรี ฉะเชิงเทราและสมุทรปราการ ประกอบอาชีพซ่อมรถจักรยานยนต์ จำนวน 2 คน ว่างงาน จำนวน 3 คน รับจ้างทั่วไปและจำหน่ายยาบ้า จำนวน 9 คน และกำลังศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 1 คน และคดีที่กระทำผิดมากที่สุดคือ ครอบครองยาเสพติด เพื่อจำหน่าย จำนวน 10 คน คดีปล้นชิงทรัพย์ และร่วมกันปล้น จำนวน 3 คน คดีลักทรัพย์ในสถานที่ราชการ จำนวน 1 คน และคดีข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น จำนวน 1 คน รายละเอียดดังในตารางที่ 5-1

ตารางที่ 5-1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมวิจัย

รหัสผู้เข้าร่วมวิจัย	นามสมมุติ	อายุ (ปี)	การศึกษา	ศาสนา	ภูมิลำเนา	อาชีพ	คดีที่กระทำผิด
ID1	บาส	18	ม.1	พุทธ	กรุงเทพมหานคร	ซ่อมรถจักรยานยนต์	ครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่าย
ID2	นุ	19	ปวช. 2	พุทธ	กรุงเทพมหานคร	กำลังศึกษา	ปล้นชิงทรัพย์
ID3	วิน	18	ม.3	พุทธ	กรุงเทพมหานคร	ซ่อมรถจักรยานยนต์	ครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่าย
ID4	นพ	14	ม.1	พุทธ	สมุทรปราการ	ว่างงาน	ข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น
ID5	ดำ	17	ป.3	พุทธ	นนทบุรี	จำหน่ายยาบ้า	ครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่าย
ID6	บอล	17	ม.4	พุทธ	ฉะเชิงเทรา	จำหน่ายยาบ้า	ครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่าย
ID7	บัน	18	ป.2	พุทธ	กรุงเทพมหานคร	จำหน่ายยาบ้า	ครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่าย
ID8	รอด	19	ม.2	อิสลาม	กรุงเทพมหานคร	รับจ้างทั่วไป	ร่วมกันชิงทรัพย์
ID9	มอส	17	ป.6	พุทธ	กรุงเทพมหานคร	รับจ้างทั่วไป, จำหน่ายยาบ้า	ครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่าย
ID10	แอม	18	ป.6	พุทธ	เพชรบุรี	ว่างงาน	ลักทรัพย์ในสถานที่ราชการ
ID11	วัตร	17	ป.6	พุทธ	สมุทรปราการ	จำหน่ายยาบ้า	ครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่าย
ID12	เขต	17	ม.2	อิสลาม	กรุงเทพมหานคร	จำหน่ายยาบ้า	ครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่าย
ID13	แสน	16	ม.2	พุทธ	กรุงเทพมหานคร	ว่างงาน	ชิงทรัพย์
ID14	โบ้ท	16	ป.6	พุทธ	กรุงเทพมหานคร	จำหน่ายยาบ้า	ครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่าย
ID15	กมล	18	ป.6	พุทธ	กรุงเทพมหานคร	จำหน่ายยาบ้า	ครอบครองยาเสพติดเพื่อจำหน่าย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำเสนอเรื่องราวชีวิตของผู้เข้าร่วมวิจัยทั้ง 15 คน เพื่อให้เข้าใจบริบทของผู้เข้าร่วมวิจัยแต่ละราย ในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านส่วนบุคคล ด้านครอบครัว ด้านเพื่อนฝูง ด้านการศึกษา ด้านสังคมวัฒนธรรม ด้านลักษณะนิสัย ด้านยาเสพติดให้โทษและด้านการกระทำ ความผิด ดังมีรายละเอียด ต่อไปนี้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้เข้าร่วมวิจัยแต่ละราย

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 1 (ID 1)

บาส (นามสมมติ) อายุ 18 ปี มีน้องสาวหนึ่งคนชื่อ นัท บาสเป็นลูกชายคนแรก มีอุปนิสัยเฉยๆ ใจดี เป็นบางครั้ง เอาแต่ใจและอารมณ์ร้อนเป็นบางครั้ง อาศัยกับตาตั้งแต่แรกเกิด พ่อแม่แยกทางกันตั้งแต่บาสยังเป็นเด็ก บาส และน้องนัทต้องอาศัยอยู่กับตา ตามลำพังเพียงสามคนในชุมชนเก่าย่านสะพานแขวน พระราม 3 บาสจำได้ว่าตอนที่ตนเองกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แม่ของบาส ต้องโทษจำคุกข้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดนาน 6 ปี ทำให้ตนเองและน้องสาวย้ายมาอาศัยอยู่ที่บ้านยาย เพราะตากับยายแยกกันอยู่คนละหลัง

เมื่อแม่พ้นโทษ แม่ได้กลับมาดูแลบาสเหมือนเดิม กระทั่งต่อมาแม่ได้ทอดทิ้งบาส และน้องสาวเพื่อไปอยู่กับพ่อเลี้ยงซึ่งเป็นสามีใหม่ของแม่ที่พัทยา จังหวัดชลบุรี แม่ และพ่อเลี้ยงต้องอาศัยอยู่ในแคมป์คนงานมุงด้วยสังกะสีหลังเล็ก ๆ โดยมีพ่อเลี้ยงเป็นโพรแมน และแม่ก็ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย ช่างเชื่อมในเขตนิคมอุตสาหกรรม แม่มีรายได้ประมาณวันละ 400-800 บาทต่อวัน แม่และพ่อเลี้ยงต้องทำงานเกือบทุกวัน จึงไม่ค่อยมีเวลามาเยี่ยมบาส และน้องสาวบ่อยนัก แต่ถ้ามีวันหยุดก็จะหาโอกาสขี้อวดจรรย์ยานยนต์จากพัทยามาหาบาส และน้องสาว ทุกครั้งที่บาสเห็นแม่มาเยี่ยม จะรีบวิ่งเข้าไปสวมกอดแม่ทันที

บาส และน้องสาวเคยเห็นหน้าพ่อเพียงแค่ครั้งเดียวในชีวิตสมัยเรียนอนุบาล แต่ตนเองนั้นไม่มีความรู้สึกผูกพัน และรู้สึกเฉยเมยกับพ่อของตน เพราะพ่อไม่เคยเลี้ยงดูตนเองเลย บาสจำได้ว่าในช่วงวัยเด็ก ตาเป็นนักสะสมพระเครื่อง ชอบไปส่องพระเครื่องที่สนามหลวง บ่อยครั้งที่ตามักจะอุ้มน้องสาวอยู่ตลอดเวลา บางครั้งบาสก็อยากให้อุ้มตัวเองบ้าง แต่ตาก็ไม่สนใจ และตบหัวบาสจนร้องไห้ทุกครั้ง

ตา และยายอยู่บ้านคนละหลังในชุมชนเดียวกัน ช่วงหลังตามีสสุขภาพไม่ดีนัก ไม่ค่อยจะแข็งแรง จนกระทั่งล้มป่วยเป็นอัมพาต ส่วนยายไม่ค่อยมีเวลาเพราะต้องเปิดขายของ จึงได้จ้างคนมาเลี้ยงดูตาที่ป่วยเป็นอัมพาตและโรคอื่น ๆ รุมเร้าจนกระทั่งตาเสียชีวิต

หลังจากตาเสียชีวิต ยายจึงตัดสินใจรื้อบ้านทิ้ง แล้วย้ายถิ่นฐานบ้านเรือนไปอยู่ด้วยกันกับแม่ของบาสที่พัทยา เปิดร้านขายอาหารตามสั่งในโรงงานแถวพัทยา และทอดทิ้งบาสและน้องสาวให้อยู่ตามลำพังภายในบ้านหลังเก่า ๆ ชั้นเดียวของตาที่ปลูกสร้างในพื้นที่ดินที่แบ่งให้เช่าของเสียคนหนึ่ง ย่านสาธุประดิษฐ์ เช่าหน้าดิน เดือนละ 1,300 บาท โดยสภาพแวดล้อมของชุมชนเก่าย่านสะพานแขวนที่ติดกับโรงงานเหรียญทอง ชาวบ้านในชุมชนส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ยามเย็นของทุกวันชาวบ้านก็มักจะตั้งวงเล่นการพนันไฮโลบ้าง เล่นน้ำเต้าปูปลาบ้าง และบางคนก็เสพยาเสพติด

ตอนที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนรัฐแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร บาสสนใจการแข่งขันรถจักรยานยนต์อย่างมาก เพราะรู้สึกตื่นเต้น ลุ้นระทึก ทุก ๆ ครั้งที่ได้ไปดูเด็กแถวบ้าน

แข่งรถจักรยานยนต์บนถนนจะรู้สึกมีความสุข บาสไม่สนใจคำสอนของแม่หรือคนอื่น ๆ ที่สอน อยู่เสมอว่า การขับขี่รถจักรยานยนต์แข่งกันเสมือนกับการใช้ชีวิตแขวนอยู่บนเส้นด้ายนี่คือ จุดเริ่มต้นของชีวิตที่ไม่สนใจการเรียน

เพื่อน ๆ ของบาสมีหลายคนทั้งที่เป็นเด็กวัยเดียวกัน และรุ่นน้อง แต่เพื่อนซี้ที่สุดของบาส ชื่อ “นิก” เป็นเด็กชายวัย 17 ปี ซึ่งเป็นรุ่นน้องที่เรียนต่างโรงเรียน นิกเป็นเพื่อนที่บาสรัก และประทับใจที่สุด นิกจะดูแลบาสทุกเรื่อง จะเรียกบาสว่า “ดำ” ทั้งสองคนจะไปไหนมาไหนด้วยกัน ช่วยเหลือกัน และเคียดแค้นใจโหดร้ายเวลาไม่มีเงิน นิกก็จะให้เงินบาสทุกครั้ง เวลาที่ไม่มีรถจักรยานยนต์ขับขี่ นิกก็จะให้บาสขับขี่รถจักรยานยนต์ของตน และหากทั้งสองคนมีเรื่องไม่สบายใจ ก็จะมาเล่าสู่กันฟัง

บาสเคยเรียนซ้ำชั้นตอนอยู่ประถมศึกษาปีที่ 5 และอยู่ประถมศึกษาปีที่ 6 บางวันบาส และนิกก็พากันหนีเรียนไปเล่นน้ำที่แม่น้ำเจ้าพระยา บาสจะแก้มือปลักนิกลงน้ำ เพราะนิกว่ายน้ำไม่เป็น บางวันก็ชวนหนีเรียนไปอยู่ตามสวนสาธารณะไปเจอกับเด็กกลุ่มใหม่ ๆ ที่แอบเสพยาเสพติด ในสวนสาธารณะ ครั้งหนึ่งนิกโดนตำรวจจับ แต่บาสไม่มีรถจักรยานยนต์ขับขี่ไปหา เมื่อบาสทราบข่าว ช่วงค่ำ บาสจึงรีบปั่นจักรยานไปหานิกถึงโรงพัก ซึ่งระยะทางจากบ้านไปโรงพักไกลพอสมควร เส้นทางค่อนข้างน่ากลัว บาสจึงโทรหานิกที่โรงพักบอกว่าให้รอ และติดต่อแม่ของนิกให้มาประกันตัว

ทั้งสองคนเคยมีเหตุการณ์ร่วมกันคือ เคยไปขโมยช็อกโกแลตในร้านสะดวกซื้อแห่งหนึ่ง โดยมีเพื่อนคอยทำทนายให้ขโมยให้มากที่สุด แล้วนำไปแจกจ่ายแบ่งปันให้กับเพื่อนคนอื่น ๆ

ตามลักษณะนิสัยของตนเองที่ชอบเลี้ยงเพื่อนแบบเทกระเป่า โดยใช้จ่ายเงินจนหมดอย่างฟุ่มเฟือย กระทั่งบาสเรียนจบชั้นประถมศึกษา น้องสาวเข้าย้ายไปอยู่กับแม่ และพ่อเลี้ยงที่พัททยา แต่บาสกลับอยากใช้ชีวิตอยู่ตามลำพังในบ้านเก่า ๆ ของตา เพราะคิดว่าตัวเองโตแล้ว อยู่คนเดียวได้ อยากปกครองตนเอง กระทั่งเข้าเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในเขต กรุงเทพมหานคร แต่ด้วยขณะนั้นบาสติดเพื่อนอย่างหนัก หนีเรียน และมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเพื่อน ในโรงเรียน ทำให้บาสไม่สนใจการเรียนและไม่อยากเรียนอีกต่อไป ในที่สุดจึงตัดสินใจออกจากโรงเรียนกลางคันตอนภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภายหลังจากออกจากโรงเรียนบาสไปดูช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ ซึ่งจะเป็นรถจักรยานยนต์ที่ใช้แข่งความเร็ว ประมาณ 1 ปีเศษ จากนั้นบาสจึงเริ่มช่วยงาน “พี่แมว” ที่เป็นช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ และเป็นทั้งเจ้าของร้าน ที่แรกร้านซ่อมรถจักรยานยนต์มีช่างอยู่สองคน ช่วงแรกบาส ก็ช่วยจับโนนจับนี่ เปลี่ยนยาง เปลี่ยนถ่ายน้ำมัน แต่ช่วงหลังมาช่างอีกคนขอย้ายกลับไปต่างจังหวัด ทำให้บาสได้ช่วยงานพี่แมวมมากขึ้น บาสจึงได้เรียนรู้งานมากขึ้นและอยากขึ้นตามลำดับ งานส่วนใหญ่ที่บาสทำได้ ในร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ อาทิ ซ่อมเบรก ล้างเครื่องคาร์บู ซ่อมโช้ครด ดัดแปลงเครื่อง คว้านท่อใหญ่ เป็นต้น ภายหลังพี่แมวเห็นว่าบาสเริ่มทำงานได้มากขึ้นจึงให้เงินเดือน เดือนละ 3,000 บาท พร้อมอาหารอีก 3 มื้อ

ร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ของพี่แมว เริ่มมีรถจักรยานยนต์ที่ใช้สำหรับแข่งมาดัดแปลง เครื่องยนต์มากขึ้น บางวันก็มีร้านซ่อมรถอื่น ๆ มีสปอนเซอร์ออกเงินให้มาทำแข่งรถ มีเงินรางวัลกว่า 100,000 บาท บาสก็พยายามซ่อมดัดแปลงเครื่องยนต์ให้แรง และเร็วขึ้นกว่าเดิม บาสได้ขับขี่รถจักรยานยนต์ประลองความเร็วมาแล้วหลายครั้ง จนไม่มีร้านไหนแข่งรถของบาสได้สักรอบ

หลังเสร็จสิ้นจากงานซ่อมรถจักรยานยนต์ บาสใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่ร้านเกมกับเพื่อน ๆ 3-4 คน สภาพในร้านเกมมีทั้งตู้ม้า โต๊ะสนุกเกอร์ วงไฟป๊อปและไฮโล ช่าง ๆ ร้านเกมมี “ดูตเนื้อ” (เสพกัญชา) ดูต (เสพ) ยาไอซ์ และยาบ้ากันในห้องน้ำ

กระทั่งช่วงระยะเวลา 6-7 เดือน บาสได้รู้จักกับ “พีกัต” เป็นรุ่นพี่ที่ร้านเกม เขามักจะไปเล่นเกมที่ร้านนั้นเป็นประจำเสมอ เพื่อน ๆ ของบาสทุกคนรู้จักพีกัต เพราะเคยไปเตะบอลด้วยกัน เล่นเกมออนไลน์ด้วยกัน ไปมาหาสู่กันเป็นประจำ บาสจึงชักชวนพีกัตให้มาอาศัยอยู่ด้วยกันที่บ้าน โดยช่วงแรกให้พีกัตช่วยเหลือค่าไฟฟ้า และค่าน้ำประปา แต่พอมาระยะหลัง ๆ พีกัตไม่ยอมจ่าย ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อีกทั้งยังผลักภาระค่าใช้จ่ายทุกอย่างมาให้กับบาสรับผิดชอบคนเดียว ส่วนแม่ของบาสจะส่งเงินให้เดือนละ 2,000 บาท เพื่อช่วยเหลือน้ำค่าไฟฟ้า

ในคืนนั้น พีกัต และเพื่อน ๆ ประมาณ 11 คน มาจัดงานวันเกิดที่บ้านส่งเสียงดังกัน ตั้งแต่สองทุ่ม เปิดเพลงเสียงดัง พากันเต้น “กินหนม” (เฮโรอีน) และบาสจึงได้ร่วมวงตีหม้ออย่างสนุกสนาน กระทั่งเวลาจะเที่ยงคืน รุ่นพี่ของบาส และเพื่อนของพีกัตกำลังกลับบ้าน บาสก็เดินไปห้องน้ำ เมื่อบาสเดินออกมาจากห้องน้ำ ก็มีเสียงเคาะประตูจากภายนอกดังเข้ามา เมื่อเปิด ประตูไปก็เจอตำรวจหลายนายล้อมบ้านของบาส เพื่อขอตรวจค้นตัวบาส และเพื่อน ๆ ผลการตรวจไม่มีสิ่งผิดกฎหมายใด ตำรวจจึงขอตรวจค้นภายในบ้านพักของบาส พบยาบ้าประมาณ 30 เม็ด ซุกซ่อนในลิ้นชักหัวเตียงของพีกัต แต่ไม่มีใครรับเป็นเจ้าของ

ตำรวจจึงได้ควบคุมตัวบาสกับเพื่อน ๆ อีก 10 คน รวมทั้งพีกัต ไปที่โรงพักตรวจหาสารเสพติด ทุกคน บาสได้นอนที่โรงพักหนึ่งคืน จากนั้นจึงถูกส่งตัวไปสถานแรกรับบ้านเมตตา อาหารร่วมกัน มียาเสพติดให้โทษประเภท 1 (เมทแอมเฟตามีน) ส่วนคนอื่น ๆ ถูกดำเนินคดีข้อหาเสพยาเสพติด ให้โทษ และวันรุ่งขึ้นแม่ของบาสก็ขับรถมาจากพัทยาเพื่อมาประกันตัวบาสออกไปจากสถานแรกรับบ้านเมตตา จนกระทั่งศาลตัดสินคดี โทษที่ได้รับ คือ เข้ารับการฝึกและอบรมที่ศูนย์ฝึกฯ

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 2 (ID 2)

นุ (นามสมมติ) อายุ 19 ปี เป็นลูกชายคนเล็กในจำนวนสองคนของครอบครัว เขาเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร มีพี่ชายหนึ่งคนชื่อ ชล ซึ่งภายหลังแต่งงาน และแยกครอบครัวไปอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรีแล้ว ส่วนนุก็ยังอยู่กับพ่อและแม่

พ่อทำงานเป็นพนักงานขับรถทัวร์นำเที่ยวในบริษัททัวร์แห่งหนึ่ง ในสัปดาห์หนึ่งพ่อของนุจะทำงานเพียง 2-3 วัน ส่วนแม่ก็จะทำงานรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้าโรงงานนิคมอุตสาหกรรม เพื่อหารายได้ให้กับครอบครัวอีกทางหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ทั้งสองคนจึงไม่ค่อยมีเวลาดูแลนุกับพี่ชายได้อย่างเต็มที่

พ่อของนุ ชอบตีหม้อเป็นประจำหลังเลิกงาน เมื่อมีเงินมาก็จะทะเลาะกับแม่อยู่เสมอ ซึ่งนุก็จะชินชากับพฤติกรรมเหล่านี้ของพ่อมาตั้งแต่เล็ก ภาพที่พ่อดูดำ โวยวาย เอ็ดดะโร ขว้างปาสิ่งของและบางครั้งก็ลงไม้ลงมือกับแม่ นุกับพี่ก็เข้าห้ามปราม ขอร้องให้พ่อเลิกทำร้ายแม่ แต่พ่อก็ไม่เคยฟังเสียง นุต้องร้องไห้ด้วยความสงสารแม่อยู่เสมอ และอีกสาเหตุหนึ่งที่พอกับแม่ต้องทะเลาะกันรุนแรงและบ่อยครั้งคือ แม่จับได้ว่าพ่อแอบไปมีผู้หญิงอีกคนหนึ่ง

ถึงแม้พ่อและแม่จะทะเลาะและมีเรื่องระหองระแหงกันอยู่เสมอ เขาก็ยังใช้ชีวิตคู่กันตามปกติ มิได้เลิกราหย่าร้างกันแต่ประการใด และระยะหลังเหตุการณ์ต่าง ๆ ในครอบครัวก็ดีขึ้น เมื่อพ่อเลิกติดต่อกับผู้หญิงคนใหม่ นุกับพี่ ไม่ค่อยได้คุยหรือปรึกษาอะไรกับพ่อ เพราะกลัวอารมณ์

ของพ่อ และไม่คอยรับฟังความคิดเห็นของลูก ๆ หงุดหงิด โมโหง่ายและชอบโววายวาย เมื่อมีปัญหา
 นุกกับพี่ก็จะปรึกษาแม่มากกว่า และบางครั้งนุกก็เลือกที่จะปรึกษาเพื่อน

พ่อและแม่ของนุ ดูแลเอาใจใส่ลูกชายทั้งสองคนค่อนข้างดี ไม่ได้วางกฎระเบียบในครอบครัว
 มีเพียงแค่การบอกกล่าวไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวข้องกับยาเสพติด คบหาเพื่อนไม่ดี และกำหนดเวลากลับ
 เข้าบ้านไม่เกินเวลา บางครั้งนุกก็เชื่อฟังบ้างไม่เชื่อฟังบ้าง ตื้อรั้น และมีปากเสียงกับพ่อ และแม่บ้าง

ถ้าหากพ่อเครียดจากที่ทำงาน พ่อจะไม่เล่า หรือระบายกับใครในบ้าน แต่พ่อจะสูบบุหรี่
 ดื่มเหล้า เมื่อใดที่พ่อเมา พ่อก็จะตีลูก หาเรื่อง นอกจากนั้นนุกยังทะเลาะกับพ่อ ชอบเถียงพ่ออยู่เสมอ

บ้านของนุเป็นบ้านชั้นเดียว ก่ออิฐ และฉาบด้วยปูนซีเมนต์ อาศัยอยู่ในชุมชนเคหะคลองกรง
 ย่านลาดกระบัง หนองจอก คนในชุมชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม มีบ้านหลาย ๆ หลัง
 สร้างติดกัน จนแออัด แถวบ้านนุ จะมีห้องเช่า และบ้านเช่าจำนวนมาก มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด
 ทั้งยาบ้าและพืชกระท่อม วัยรุ่นมั่วสุมกันบ้าง ตั้งวงเล่นการพนันไพ่บ้าง เด็กวัยรุ่นละแวกชุมชน
 ไม่เรียนหนังสือ ชอบมั่วสุม ตมกาว เสพยาบ้า ขายยาบ้าบ้าง ส่งยาบ้ากันบ้าง

นุเคยเห็นเหตุการณ์ที่สองสามีภรรยาตีกันหน้าบ้าน ทะเลาะกัน เพราะภรรยาชอบเล่น
 การพนัน ตั้งวงไพ่ ในเวลาที่สามีออกไปทำงานช่วงกลางวัน และส่งเสียงเอะอะโววายวาย บางทีนุกก็เดิน
 ออกไปดูบ้าง บางทีก็แค่ได้ยินเสียงเท่านั้น

นุเริ่มคบหากับแฟนคนแรกตั้งแต่ตอนเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับรุ่นน้อง ชื่อ “ลี”
 คบกันประมาณ 4-5 ปี บางครั้งมีทะเลาะกันบ้าง งอนกันบ้าง เรื่องส่วนใหญ่ที่จะทะเลาะกันบ่อยคือ
 เรื่องกตลัคโปรแกรมเฟซบุ๊ก เรื่องรับบุคคลอื่นเป็นเพื่อนในโปรแกรมเฟซบุ๊ก แฟนของนุชอบ
 ตรวจสอบว่าคุยกับใครบ้าง ถ้าผู้หญิงคนไหนที่หน้าตาน่ารักแล้ว นุรับเป็นเพื่อนในโปรแกรมเฟซบุ๊ก
 ลีก็จะไม่พอใจทันที เพราะลีเป็นคนขี้อิจฉา ห้ามนุให้พูดคุยกับผู้หญิงคนอื่น ๆ แต่บางครั้ง
 นุกก็แอบคุย แอบแชทส่วนตัว แอบตอบคอมเมนต์บ้าง

นุกกับลี เคยมีเพศสัมพันธ์กันแต่นาน ๆ ครั้ง โดยนุจะแอบพาแฟนเข้าบ้านตอนที่พ่อแม่ของ
 ตนไปทำงาน ตอนนีลีย้ายโรงเรียนไปเรียนต่อที่โรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง ในจังหวัดอุบลราชธานี เพราะ
 ต้องย้ายติดตามพ่อของเธอที่รับราชการตำรวจ ไปรับตำแหน่งที่จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อมีโอกาสนุ
 และลีจะผลัดกันมาหาในช่วงปิดภาคเรียน

กระทั่ง นุเรียนจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 นุวางแผนจะไปเรียนต่อโรงเรียนแถวลาดกระบังกับ
 โรงเรียนช่างศิลป์แห่งหนึ่ง แต่ก็พลาดหวังสอบเข้าไม่ได้ จนกระทั่งเพื่อนสนิทชวนไปสมัครเรียน
 โรงเรียนอาชีววะแห่งหนึ่ง ย่านมีนบุรี ในสาขาวิชาช่างยนต์

ช่วงปีที่ 1 ของการเรียนในโรงเรียนอาชีววะ นุเคยโดนเพื่อนต่างสถาบันที่เป็นคู่อาฆาต
 ใช้มีดยาวไล่ฟัน และปืนมาจ่อหัวบังคับให้ถอดเสื้อข้างกลับบ้าน บังคับให้ปลดหัวเข็มขัด จึงทำให้นุ
 และเพื่อน ๆ ต่างพากันวิ่งหนี คู่อาฆาตต่างโรงเรียนจะประจานโรงเรียนของนุในสื่อสังคมออนไลน์
 ต่าง ๆ ทำให้ทุก ๆ เช้าก่อนมาโรงเรียน นุต้องสวมใส่เสื้อยืด เพื่ออำพรางตัวเอง ให้เหมือนคนทำงาน
 แล้วค่อยไปเปลี่ยนชุดช่างและสวมเสื้อคลุมก่อนเข้าโรงเรียน

บ่อยครั้งเพื่อน ๆ จะชวนไปยกพวกแก้แค้น และเอาค้อนคู่อาฆาตต่างโรงเรียนที่เป็นปรปักษ์
 ถ้าหากเจอแบบบังเอิญก็แค่ชกต่อย แต่ถ้าตั้งใจไปเจอก็จะมีอุปกรณ์ครบมือ อาทิมิดสั้น มิดดาบ
 สนับมือ ปืนพก เป็นต้น

เมื่อเจอคู่อาฆาตต่างสถาบัน ก็จะตะโกนด่าสาตไส่กัน บ้างก็ด่าถึงโรงเรียน ทำสีหน้าดูถูกไส่กัน มองหน้า มองหัวจรดเท้า และเท้าจรดหัว โดยต่างฝ่ายต่างเริ่มสาตไส่กัน มีการปะระเบิดที่ประดิษฐ์ขึ้นเอง โดยเอาดินปืนประทัดมาทำให้เกิดเสียงดัง แต่แรงระเบิดไม่มาก บ้างก็ชุนี่วกลาง ต่าบุพการีไส่กันบ้าง ขณะที่เขาอยู่บนรถเมล์กำลังจะกลับบ้าน มีคู่อาฆาตกลุ่มเดิม โรงเรียนเดิมตะโกนขึ้นมาจากข้างทาง ทำทายเป็นไม่สนใจผู้โดยสารคนอื่น ๆ

ครูฝ่ายปกครองรู้สึกเอือมระอา กับพฤติกรรมของนักเรียนนักเลงกลุ่มนี้มาก มีการพูดอบรม หน้าเสาดังเป็นประจำทุกวัน และเชิญผู้ปกครองบ่อย ๆ เพื่อจะรับทราบพฤติกรรมที่กันดังกล่าว เมื่อแม่มาถึงโรงเรียน สายตาของแม่เศร้า อิดโรยอย่างเห็นได้ชัด แต่แม่อังยังยิ้มสู้ เพราะเกรงใจครู

นูเริ่มมีเพื่อนมากขึ้นเรื่อย ๆ ตอนเรียน ปวช. 2 บางวันนูจะพาเพื่อนมาเที่ยวบ้านในวันทีพ่อ และแม่ออกไปทำงาน กิจกรรมยามว่างของนู และกลุ่มเพื่อนก็มักจะนั่งดื่มเหล้า ดื่มเบียร์ และเที่ยวเตร่ตามต่างจังหวัด

ส่วนมากก็จะไปมั่วสุมเที่ยวเล่นกันที่บ้านเพื่อนอีกคนที่ชื่อ “บุ่ม” ในคืนวันเกิดเหตุกระทำผิดเพื่อนของนู โทรมาชวนไปดื่มน้ำพีชกระท่อมที่บ้านของบุ่มซึ่งอยู่ห่างจากบ้านประมาณ 2 กิโลเมตร หลังจากคุยโทรศัพท์เสร็จ ก็รีบขับรถจักรยานยนต์ออกไปจากบ้านของตน เมื่อเจอเพื่อนแล้วก็นั่งดื่ม น้ำดื่มพีชกระท่อมกัน ในระหว่างดื่มอยู่นั้น “ดริม” ก็ได้นำยาโรเซที่พกติดตัวมา 1 แผง ออกมารับประทาน เพื่อความมีเมามาและสนุกสนาน ก่อนกลับบ้านนูขอยาโรเซ จากดริมเพิ่มอีก 3 เม็ด เพื่อจะกลับไปรับประทานที่บ้านต่อ

ในระหว่างขับรถกลับบ้านนั้น นูเกิดความรู้สึกอยากได้เงินก้อนหนึ่ง จึงคิดจะออกไปชิงทรัพย์ ซึ่งในขณะนั้นนูขาดสติมาก ทำให้หลุดสติใจหยาบมืดทำชั่ว ไส้ในกระเป๋าสะพายข้าง ออกจากบ้านไปในยามวิกาล ซึ่งขณะนั้นพ่อแม่ของนูกำลังหลับพักผ่อนในห้องนอนของพ่อแม่ เขาขับขี่รถจักรยานยนต์ไปเรื่อย ๆ ตามถนนสาธารณะด้วยความมีเมามา

จนกระทั่งเขาจอดหน้าร้านสะดวกซื้อ แล้วชักอาวุธมีดออกจากกระเป๋าสะพายพร้อมข่มขู่พนักงาน เพื่อเอาเงินจากช่องเก็บเงินภายในร้าน เมื่อปล้นสำเร็จแล้วก็ขับขี่รถจักรยานยนต์หนีออกจากร้านไป จากนั้นนูก็ขับรถไปปล้นร้านสะดวกซื้ออื่น ๆ จนกระทั่งครบ 5 แห่ง กระทั่งเขาขับขี่รถจักรยานยนต์เดียวกับรถตู้ของเจ้าหน้าที่ตำรวจตกลงข้างทางด้วยอาการมีเมามา ทำให้ตำรวจเข้าจับกุมเขา และส่งตัวไปโรงพัก

ตำรวจรีบติดต่อไปยังแม่ของเขาทันที และแจ้งรายละเอียดที่เกิดขึ้นให้ทราบ แม่รีบมาหาที่โรงพัก ทันใดนั้นที่แม่เห็นหน้านู แม่ร้องไห้โฮเสียงดัง เมื่อเห็นลูกชายกำลังนั่งรออยู่ในกรงเหล็กภายในโรงพัก และไม่เชื่อสายตาตัวเองว่านั่นคือ ลูกชายของตนจะลงมือกระทำผิดปล้นชิงทรัพย์ร้านสะดวกซื้อในคำคืนดังกล่าว กระทั่งศาลตัดสินดำเนินคดี ให้เข้ารับการฝึกและอบรมที่ศูนย์ฝึกฯ

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 3 (ID 3)

วัน (นามสมมติ) อายุ 18 ปี เด็กชายชายพวงมาลัยในชุมชนริมทางรถไฟแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร พ่อ และแม่ของวันเลิกร้างกัน ขณะวันอยู่ในวัยทารก พ่อของวันทอดทิ้งแม่ไปและไม่เคยอุปการะเลี้ยงดูวันมาตั้งแต่เกิด

แม่ของเขาตั้งครรรค์ช่วงวัยรุ่นที่ยังไม่พร้อมจะมีครอบครัว ไม่สามารถรับผิดชอบชีวิตที่กำลังจะเกิดขึ้นมาได้ เมื่อคลอดเขามาแล้ว จึงมอบให้ยาย และป้าแม่ว เป็นผู้เลี้ยงดูมาตลอดตั้งแต่เกิด ส่วนแม่ก็ไปอยู่กินกับสามีใหม่ได้ประมาณ 1 ปีเศษ ก็เลิกร้างกันแล้วจึงกลับมาอยู่บ้านป้าแม่ว

บ้านของวันมีสภาพเก่า ทำด้วยไม้ สภาพแวดล้อมบริเวณริมทางรถไฟ มีความแออัดคับแคบ มีผู้คนรวมกลุ่มกันเล่นการพนัน ไพ่ และไฮโล มีร้านเกม มีโต๊ะสนุกเกอร์ และยังเป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด

ช่วงวัยเด็กของวัน เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง ที่ไม่ไกลจากบ้าน ของวันมากนัก จนกระทั่งวันได้เข้าเรียนต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง กรุงเทพมหานคร ผลการเรียนของเขายู่ในระดับพอใช้ ไม่เคยเรียนซ้ำชั้น ช่วงเวลาหลังเลิกเรียน จนถึงเวลา 22.00 นาฬิกา วันต้องช่วยตา และยายขายพวงมาลัยดอกไม้สด ริมถนน ข้างทางถนน ละแวกลาดพร้าว และอโศก มีรายได้วันละ 600-700 บาท เงินที่ได้จากการขายพวงมาลัย ป้าจะเก็บไว้ใช้จ่ายภายในบ้านส่วนหนึ่งและให้วันไปโรงเรียนอีกส่วนหนึ่ง

วันโดนเพื่อนล้อว่าเป็น “เด็กขายพวงมาลัย” และโดนกลั่นแกล้งเป็นประจำ จากนั้น เขาเรียนไม่จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพราะดื้อไม่อยากไปโรงเรียน บางวันก็จะโดดเรียนไปเล่นเกม ติดเพื่อน คบหากับเพื่อนรุ่นพี่ที่ขับซิ่งรถจักรยานยนต์แข่ง เลยไม่อยากเข้าโรงเรียน เคยกระทำผิด กฎระเบียบของโรงเรียน ทั้งมีเรื่องชกต่อยเพื่อนนักเรียน และสูบบุหรี่ในโรงเรียน

วันมีความชอบเกี่ยวกับงานซ่อมรถจักรยานยนต์ วันจึงอยากทำงานซ่อมรถจักรยานยนต์ และไม่ยอมเรียนหนังสือ ภายหลังจากออกจากโรงเรียน ซึ่งขณะนั้นวันออกจากโรงเรียนก็ได้ไป ฝึกทำงานที่ร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ของพี่โจ แบบไม่ได้ค่าตอบแทนเป็นเวลานานประมาณ 1 ปี

ต่อมาพี่โจย้ายไปอยู่ย่านมีนบุรี วันจึงไปทำงานรับจ้างซ่อมรถจักรยานยนต์ที่ร้านแถวซอย ลาดพร้าว โดยทำงานวันละ 8 ชั่วโมง ได้ค่าจ้างวันละ 200-300 บาท เป็นประจำทุกวัน นาน 6 เดือน และมีรุ่นพี่ชวนเป็น “เด็กเดินยา” เพื่อหาเงินมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ซึ่งในขณะนั้นก็ยังคงขาย พวงมาลัยไปด้วย แต่เขาปฏิเสธที่จะไม่ไปเดินยา

เมื่อเวลาผ่านไปหลายเดือน มีชายไม่ทราบชื่อ โทรศัพทติดต่อมาหาวัน ชายคนดังกล่าว บอกกับวันว่าได้หมายเลขโทรศัพท์จากเพื่อนรุ่นพี่ของวัน จากนั้นชายคนดังกล่าวชวนให้เอายาบ้าไปส่ง ให้ลูกค้า เพื่อแลกกับเงินค่าจ้าง จำนวน 2,000 บาท และให้รถจักรยานยนต์ และโทรศัพท์มาใช้อีกด้วย วันจึงตัดสินใจตอบตกลง รับเดินยาให้กับชายผู้นั้น ซึ่งเป็นเวลาเดียวกับช่วงเวลาที่ต้องการเงินพอดี

วันจึงเริ่มขับซิ่งรถจักรยานยนต์ไปโรงเรียน และขับซิ่งไปเที่ยวไหน ๆ ได้ตามใจชอบเสมือน เป็นรถของเขา แล้วค่อยเอาบุญแจคืนพี่เขาไป จนกระทั่งวันได้รู้จักกับ “พี่โอม” เจ้าของร้านซ่อมและ ตกแต่งรถจักรยานยนต์บิ๊กไบค์ วันเริ่มต้นทำงานในร้านซ่อมของพี่โอม โดยทำหน้าที่ขายน้ำมันเครื่อง เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง และเปลี่ยนยาง

ในขณะเดียวกัน พี่โอมก็เพิ่งจะเริ่มทำยา (ขายยาบ้า) จากนั้นพี่โอมก็ถามความสมัครใจกับ วันว่า อยากจะขายยาบ้าหรือเปล่า วันก็ตอบตกลง นับจากนั้นเป็นต้นมา ชีวิตของวันจาก “เด็กเดินยา” ก็กลายมาเป็น “พ่อค้าขายยา” รายได้จากการขายยาได้เงินครั้งละ ประมาณ 10,000-20,000 บาท วันรับยาจากคนอื่น แล้วมาปล่อยกับคนในชุมชน วันละ 200 เม็ด ตอนแรกเริ่มคนในชุมชนยังไม่รู้จัก เท่าไหร่สัก แต่พอสัปดาห์เริ่มเป็นที่รู้จักกัน ก็เริ่มขายง่ายขึ้น ได้กำไรมากขึ้นเรื่อย ๆ

ในตอนช่วงค่ำของทุกวัน จะเห็นภาพแม่ และป้าแม่วังตั้งดื่มเหล้าขาว ดื่มเบียร์กัน ดูละคร ตรงหน้าบ้าน วันเจอแม่ของตนเองบ่อยขึ้น เพราะแม่กลับมาอยู่บ้าน บางครั้งก็เห็นแม่ไป ๆ มา ๆ เพราะแม่ทำงานก่อสร้างในต่างจังหวัดด้วย แต่บางวันแม่ก็จะไปค้างบ้านสามีใหม่ของแม่

ส่วนพ่อของวัน เป็นช่างเชื่อมโครงเหล็กหลังคา แต่งงานอยู่กับภรรยาใหม่ และมีลูกในจังหวัดสิงห์บุรี เขาเคยเจอหน้าพ่อแค่ 2 ครั้งในชีวิต ครั้งแรกตอนอายุได้ 7 ขวบ พ่อมาหาที่บ้านตาพ่อทิ้งเบอร์โทรศัพท์เพื่อให้วันติดต่อไปหา วันดีใจมากจึงรีบโทรศัพท์กลับไปหาพ่อเพื่อถามสารทุกข์สุกดิบซึ่งกันและกัน พ่อโอนเงินจำนวนหนึ่งให้เขาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

ต่อมาเมื่อต้นปี พ.ศ. 2558 เจ้าของที่ดินได้ขอที่ดินคืน และจัดหาที่ดินผืนใหม่ให้เป็นเพิงพักชั่วคราว บริเวณริมถนนนิมิตใหม่ กรุงเทพมหานคร เพื่อรอการจัดสรรที่ดินในซอยใหม่ ทำให้วันต้องย้ายไปอาศัย อยู่กับพี่โอมแถวดินแดง ส่วนป้าแมวก็กย้ายไปอยู่บ้านป้าอีกคนที่อ่อนนุช ทำให้วันและพี่โอมมีความสนิทสนมมากขึ้น พี่โอมดูแลเอาใจใส่วันเหมือนเป็นน้องชายแท้ ๆ และวันก็รักพี่โอมแบบพี่ชายแท้ ๆ เช่นกัน ช่วงเวลาที่ครอบครัวของพี่โอมไปเที่ยวต่างจังหวัด ก็จะไปเที่ยวด้วย พี่โอมดูแลเลี้ยงดูเป็นอย่างดี วันรู้สึกว้าพี่โอมมีบุญคุณกับเขาอย่างมาก

กระทั่งวันได้รับโทรศัพท์ให้ไปรับยาบ้าจากคนขายยาบ้ารายหนึ่ง ริมทางคู่ขนานถนนวิภาวดีรังสิต ในช่วงเวลาประมาณ 21.00 นาฬิกา เขาจึงขับรถไปจอดรถลูกค้ำดังกล่าว สักครู่หนึ่งลูกค้ำก็ขับซิ่งรถจักรยานยนต์มาจอดใกล้กับเขา แล้วยื่นถุงพลาสติกใสภายในถุงบรรจุยาบ้าอยู่จำนวนมาก แต่ครั้งนี้น้ำหนักมากกว่าครั้งก่อน ๆ วันจึงรับมาแล้วแขวนไว้บริเวณหน้ารถ

จากนั้นวันจึงขับซิ่งรถจักรยานยนต์ไปให้กับลูกค้ำที่กำลังจอดรออยู่ ซึ่งในนั้นมีชายหลายคนอยู่ข้างในรถยนต์ ซึ่งทราบภายหลังว่าเป็นตำรวจนอกเครื่องแบบถืออาวุธปืนอยู่ในมือ วิ่งกระโจนเข้าใส่อย่างรวดเร็ว พร้อมแสดงตัวเองว่าเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อจับกุมดำเนินคดี

รุ่งขึ้นทางตำรวจได้ส่งตัววันไปที่สถานแรกรับบ้านเมตตา มีป้าแมว และสามีมาเยี่ยม ช่วงเสาร์อาทิตย์พี่โอม กับป้าของเขาก็กมาเยี่ยม ซื้อขนม อาหาร ข้าวกล่องมาให้วันที่บ้านเมตตา ทุกครั้งที่พี่โอมมาเยี่ยม เขาก็จะร้องไห้ด้วยความสงสารวันเหมือนเป็นน้องชายแท้ ๆ น้ำตาและความรู้สึกของพี่โอมที่พร่างพรูออกมานั้น บอกถึงความคิดถึง ห่วงใย ผูกพันกับวันมาก เพราะอยู่ด้วยกัน ไปไหนด้วยกัน ทำร้านซ่อมรถด้วยกัน อยู่บ้านเดียวกันมากกว่า 3 ปี

ช่วงระยะเวลาที่วันกำลังอยู่ในศูนย์ฝึกฯ บ้านกรุณา พี่โอมก็มาเยี่ยมวันไม่เคยขาด และตอนนี้พี่โอมก็หันหลังให้กับวงการยาเสพติด เลิกทำสิ่งผิดกฎหมายแล้ว รอการกลับไปของวัน เพื่อจะได้ช่วยกัน ทำร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ใหม่อีกครั้ง

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 4 (ID 4)

เด็กชายนพ (นามสมมุติ) อายุ 14 ปี พักอาศัยกับยาย อายุ 60 ปี ตามประสาชายหลาน ส่วนตาของนพหนีไปอยู่กับภรรยาน้อย ทำให้ยายต้องแบกรับภาระภายในบ้านแต่เพียงคนเดียว โดยประกอบอาชีพขายขนมหวานข้าง ๆ สนามกอล์ฟแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในบ้านไม้ชั้นเดียว ไม่มีห้องนอน มีเพียงแคร่ไม้ไผ่เก่า ๆ ว่างนอน กางมุ้งนอนกับยายตามลำพัง ปลูกสร้างบนที่ดินของกรมชลประทาน ไม่เสียค่าเช่าที่ดิน บริเวณบ้านติดกับสนามกอล์ฟ ห่างไกลจากน้ำประปาและไฟฟ้า ละแวกแถวนั้น มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษประเภทยาบ้า

พ่อ และแม่ของนพแยกทางกันตั้งแต่แม่ยังตั้งท้องนพ เมื่อนพอายุ 1 ปีเศษ แม่ก็มีสามีใหม่ พ่อเลี้ยงของนพมีอาชีพเป็นพนักงานขับรถ มีบุตรสาวด้วยกัน 1 คน ส่วนพ่อที่แท้จริงนพไม่เคยรู้จักและไม่เคยเห็นหน้าเลย แม่เล่าให้ฟังว่า พ่อทำงานรับจ้างเป็นคนงานรับจ้างสร้างถนน ต้องตระเวนไปตามที่ต่าง ๆ และก็ได้ทราบว่าพ่อก็พยายามจะติดต่อกับนพ แต่ไม่สามารถติดต่อได้

เมื่อแม่มีครอบครัวใหม่ แม่จะมาเยี่ยมนาน ๆ ครั้ง บางครั้งนพก็ไปค้างที่บ้านแม่แถวบางนา ทุก ๆ ครั้งทีนพไปหาแม่ที่บ้าน พ่อเลี้ยงจะแสดงท่าทีไม่พอใจ ไม่เต็มใจ และโอ้อวดใส่อารมณ์ ใช้คำสั่งไม่ให้ใครซักผ้าให้นพ ชอบดื่มสุรา มีนเมา เออะอะ พุดเยอะ บ่อยครั้ง พาลหาเรื่องนพ เตะแม่บ้าง เมื่อไม่พอใจ ก็จะไปออกจากบ้าน และชอบพูดลับหลังกับแม่ว่าไม่ให้พเข้ามายุ ทำให้อาจช่วงความสัมพันธ์ของนพและแม่เห็นห่างกัน และสัมพันธ์ภาพระหว่างนพกับพ่อเลี้ยงไม่ดี เกิดความขัดแย้งขึ้นตลอดเวลา

นพช่วยยายขายขนมหม้อแกง และขนมหวานต่าง ๆ บางวันก็จะเอาขนมหวาน อาทิ ขนมหม้อแกง สาคุ ตะโก้ ทองหยิบ ทองหยอด ฯลฯ ขึ้นรถไปขายให้แคตตี้ในสนามกอล์ฟ บางวันก็ขายข้าว ขายแกงและขายขนมจีนสลัดกันไป รายได้ต่อวันที่ยายขายได้ประมาณ 700-800 บาท ยายให้เงินแก่นพไปโรงเรียนวันละ 30-50 บาท

ยายเลี้ยงดูนพแบบตามใจ ไม่ค่อยให้นพทำงานอะไร นอกจากล้างหม้อขนม ล้างถาดขนมหวาน ตั้งแต่เด็ก นพเรียนหนังสือสูงสุดชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่ง ในจังหวัดสมุทรปราการ และเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กระทั่งภาคเรียนที่ 2 นพจึงตัดสินใจออกกลางคัน เนื่องจากติดเพื่อน หนีเรียน มีเรื่องทะเลาะวิวาทชกต่อยในโรงเรียน และถูกเชิญผู้ปกครอง 2 ครั้ง

หลังจากลาออกจากโรงเรียนได้ไม่นาน นพบวชเณรที่วัดแห่งหนึ่ง ในจังหวัดชลบุรี บวชอยู่ได้ 8 เดือน ก็ต้องสึกมาเพราะพระพี่เลี้ยงจับได้ว่า ชักชวนเพื่อน ๆ มามั่วสุมเล่นเกมและเสพยาบ้าภายในกุฏิพระ

อุปนิสัยของนพ เป็นเด็กดื้อเงียบ เอาแต่ใจ ไม่อยู่ในโอวาท บางครั้งก็อารมณ์ฉุนเฉียวง่าย วุ่นวาย เมื่อแม่ และยายว่ากล่าวตักเตือนก็มักจะเกิดความรำคาญได้ง่าย บางครั้งเดินหนีออกจากบ้านแล้วไปขอค้างอาศัยกับเพื่อนรุ่นพี่ครั้งละหลาย ๆ วัน นพเป็นเยาวชนที่โดนชักจูงได้ง่าย อีกทั้งมีความอยากรู้อยากลอง นพเริ่มลองสูบบุหรี่ตั้งแต่เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา นับแต่นั้นจึงสูบบุหรี่เรื่อยมาเป็นเวลากว่า 2 ปี โดยสูบเป็นประจำทุกวัน วันละ 10 มวน อยากรองดื่มสุราจึงดื่มเป็นบางโอกาสนาน 1 ปี ลองเสพยาบ้ามานาน 1 เดือนเศษ โดยเสพยาเป็นประจำทุกวัน วันละ 1 เม็ด และยังคงรับจ้างเดินยาให้กับวัยรุ่นในละแวกบ้าน

นพเป็นเด็กขายยาได้ประมาณ 1 เดือน โดยได้รับค่าจ้างเป็นยาบ้ามาเสพ แล้วก็หยุดขาย เพราะคนที่ให้ขายโดนจับ เลยไม่กล้าขายต่อ ไปไหนมาไหนต้องระแวงระวังดูให้รอบคอบ เพราะกลัวโดนตำรวจจับ เลยไปทำงานกับลุง ทำงานก่อสร้างโครงเหล็กหลังคา บ้านบางหลังก็รื้อ แกะผ้าออกแล้วทำผ้าเพดานใหม่ นพทำได้ไม่นาน ก็กลับมาอยู่บ้าน และช่วงเวลาเดียวกันตาได้เลิกจ้างกับภรรยาบ่อย ย้ายกลับมาอยู่ที่บ้านของยายตามเดิม

ตากับนพเริ่มมีปัญหาขัดแย้งกัน ตาชอบดื่มสุราเป็นประจำทุกวัน ตามีอาการคั่งคั่งมึนเมา สติไม่ค่อยปกติ เคยรักษาอาการเจ็บป่วยทางจิตเวชที่โรงพยาบาลศรีธัญญามาก่อน มักหวาดระแวง หึงหวงยาย ภาพหลอนว่ายายมีชู้ รวมทั้งมักหึงหวงนพ และชอบขัดขวางความสุขของนพตลอดเวลา ไม่ให้นพมีความสุขในชีวิตทุกวิถีทาง

อีกทั้งจะทำร้ายยายกับนพ บางวันก็ตำหนิ ดูด่าว่าพของนพให้นพฟัง ต่าทอนพ ไล่ออกจากบ้าน ไม่ให้ทำกิจกรรมที่ชอบ และดิงปลักทีวีไม่ให้ดู ขณะที่นพกำลังนั่งดูทีวี บางครั้งก็ใช้มีดไล่ฟันนพให้ออกจากบ้าน

ความสุขในชีวิตของนพเริ่มลดลงเรื่อย ๆ เมื่อตากลับมาอยู่บ้าน นพจึงเริ่มติดเพื่อนมากขึ้น คบหาเพื่อนรุ่นพี่ละแวกบ้านหลากหลายอาชีพ บางคนก็ยังเรียนหนังสือ บางคนออกจากโรงเรียน กลางคัน บางคนประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป เริ่มไม่เชื่อฟังยาย มักออกไปหาเพื่อน และกลับบ้านดึกเป็นประจำ บางวันก็นอนค้างคืนบ้านรุ่นพี่ เพื่อนที่นพคบหาส่วนใหญ่อายุมากกว่า และมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม อาทิ บางคนสูบบุหรี่ ดื่มสุรา ชักชวนเที่ยวเตร่ตามสถานบริการยามค่ำคืน และชักชวนนพไปเที่ยวหญิงบริการที่ชายหาดบางแสน โดยร่วมกับเพื่อนผลัดกันมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการภายในห้องเดียวกัน แต่นพก็ยังไม่เคยทำหญิงใดตั้งครรรค์

ในวันเกิดเหตุ นพนั่งคิดจะฆ่าตัวตาย โดยจะผูกคอตาย เพื่อหนีปัญหาจากความตึงเครียด แต่ไม่ได้ลงมือทำ จึงไปดื่มเหล้ากับเพื่อนรุ่นพี่ในช่วงค่ำ ภายหลังจากมีเมามา นพขับซิ่งรถจักรยานยนต์กลับบ้าน ในระหว่างทางนพมีอาการทางเพศขึ้น จึงจอดรถจักรยานยนต์ไว้ริมทางเข้าสนามกอล์ฟ โดยเล็งหาผู้หญิงหมายจะระบายความต้องการทางเพศของตัวเอง

กระทั่งมีเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายคนหนึ่งขับซิ่งรถจักรยานยนต์ผ่านมา นพจึงขับซิ่งตามไปประกบและแซงหน้าไป จากนั้นนพจึงจอดรถแล้วยืนขวางถนนเพื่อให้จอดรถ แต่ผู้หญิงคนนั้นพยายามขับซิ่งรถจักรยานยนต์หลบหนี นพจึงวิ่งตาม และคว้าแขนไว้ จนต้องหยุดรถ

จากนั้นเหยื่อได้ร้องขอความช่วยเหลือ ส่งเสียงขอความช่วยเหลือก็ก้องอยู่ยาวนาน แต่ก็ไม่มีใครได้ยินเสียงของเธอ นพจึงกระชากแขนแล้วบังคับขู่เชิญให้ขึ้นรถจักรยานยนต์ไปกับตน โดยให้ที่นั่งหน้า ส่วนนพนั่งหลัง พร้อมโอบกอดคร่อมตัวไว้ ขับรถไปยังสะพานข้ามคลองในป่ามีดแถวบ้าน

ต่อมา นพได้บังคับขู่เชิญให้ผู้หญิงถอดกางเกงแล้วนอนลงกับพื้นสะพาน จากนั้นจึงลงมือข่มขืน กระทำซ้ำเรา โดยระหว่างนั้นไม่ได้ต่อสู้ขัดขืน เนื่องจากความกลัวการข่มขู่ว่า จะใช้กำลังทำร้ายได้เพียง แต่ร้องขอชีวิต และขอความช่วยเหลือตลอดเวลาอย่างสุดเสียง แต่ไม่มีใครได้ยิน กระทั่งเขาสำเร็จความใคร่ 1 ครั้ง จากนั้นได้บังคับขู่เชิญให้เอาเงินและทรัพย์สินในกระเป๋าทั้งหมดมาให้ นพแล้วขับรถไปส่งยังจุดที่เจอ จากนั้นนพจึงได้ขับซิ่งรถหลบหนีไปท่ามกลางความมืด ต่อมาผู้เคราะห์ร้ายได้เข้าแจ้งความที่โรงพัก และอีกไม่นานนพก็ถูกจับกุม กระทั่งศาลตัดสินจำคุก 1 ปี ให้เข้ารับการศึกษาและอบรมที่ศูนย์ฝึกฯ

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 5 (ID 2)

ดำ (นามสมมุติ) อายุ 17 ปี เป็นบุตรคนที่ 2 ในจำนวนบุตร 7 คน ดำเป็นเด็กเกเร ตีรันมาตั้งแต่เด็ก จนทำให้พ่อส่งดำไปเข้ารับการศึกษาที่สถานสงเคราะห์แห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี ตั้งแต่ อายุ 7 ขวบ ดำอยู่ที่นั่น 3 ปีเต็ม ชีวิตในวัยเด็กของดำต้องอาศัยร่วมกับเพื่อนคนอื่น ๆ ในสถานสงเคราะห์จำนวนมาก และเมื่ออายุครบ 10 ขวบ พ่อจึงไปรับดำกลับมาอยู่กับครอบครัวเช่นเดิม

ครอบครัวของดำอาศัยกันทั้งสิ้น 9 คน ในบ้านทาวน์เฮาส์ขนาดเล็ก 2 ชั้น ที่มีสภาพค่อนข้างทรุดโทรม ในขณะกลางวัน น้อง ๆ ของดำอยู่กันตามลำพัง 4 คนภายในบ้าน โดยไม่มีพ่อแม่ดูแล ทุกเช้า พ่อของดำจะทำอาหารไว้ให้รับประทานก่อนออกจากบ้านไปทำงาน ส่วนแม่ของดำก็ไม่ค่อยอยู่บ้าน ปล่อยให้ดำและน้อง ๆ ให้อยู่กันตามลำพัง

พ่อของดำมีอาชีพเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำเดินที่รถมือสอง ทำงานตั้งแต่ 8 โมงเช้า ถึงกระทั่ง 6 โมงเย็น บางวันหลังเลิกงานก็จะออกไปขับจักรยานยนต์รับจ้างในซอยบ้าน โดยที่พ่อเป็นฝ่ายทำงานแต่เพียงคนเดียวของครอบครัว เมื่อหลายปีก่อน พ่อเคยถูกจับกุมในคดีข่มขืน

มียาบ้าไว้ในครอบครอง ต้องจำคุกที่เรือนจำกลางนานกว่า 1 ปี โดยมีแม่และดำไปเยี่ยมพ่อที่เรือนจำเกือบทุกวัน ส่วนแม่ของเขาไม่ได้ประกอบอาชีพใด บางวันก็รับจ้างซักผ้า รีดผ้าบ้าง บางวันไม่มีรายได้เลย แม่สูบบุหรี่ทุกวันต่อหน้าดำและน้อง ๆ และบางครั้งก็แอบเสพยาบ้าภายในบ้านเป็นประจำ และเคยถูกดำเนินคดีข้อหาเสพยาบ้า ต้องโทษจำคุกนาน 15 วัน

ในส่วนของชีวิตด้านการเรียน ดำเคยศึกษาที่โรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี แต่ดำนั้นต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และไม่ได้เรียนต่อที่ใด อยู่บ้านห่างเต็งไปวัน ๆ เขาอ่านหนังสือ และเขียนได้เฉพาะชื่อตัวเอง และนามสกุลของตัวเองเท่านั้น

วัยเด็กของดำเคยติดตามพ่อไปรับจ้างขนอิฐ ทำงานได้ 2-3 เดือน นายจ้างเห็นว่าดำยังเป็นเด็กจึงไม่ให้ทำงานอีกต่อไป ต่อมาดำไปรับจ้างที่ร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ ได้ค่าจ้างวันละ 250 บาท แต่ก็ไม่ได้ทำงานทุกวัน วันใดที่ดำหยุดงาน ก็จะต้องอยู่บ้านดูแลน้อง

ดำเริ่มรู้จักกับ “อ๋ม” ซึ่งเป็นเพื่อนของพี่สาวดำ ชายเสื้อผ้าผู้หญิงแถวอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ และเรียนมหาวิทยาลัยไปด้วย เขาทั้งสองได้เจอกันครั้งแรก ตอนที่มาเที่ยวที่บ้านของดำ ดำรู้สึกประทับใจอ๋มมาก จึงขอเบอร์โทรศัพท์จากพี่สาว เพื่อโทรไปทักทายและจีบอ๋มไปเรื่อย ๆ ในระหว่างนั้นดำสังเกตเห็นว่า อากาศคล้ายคนเสพยา แต่เมื่อดำถามอ๋มเกี่ยวกับการเสพยาไอซ์นั้น อ๋มก็ปฏิเสธว่าตนเองนั้นไม่ได้เสพยา แต่ภายหลังอ๋มยอมรับ และขอโทษดำที่โกหกมาโดยตลอดว่าไม่เคยเสพยา ต่อมาทั้งสองคนได้มีเพศสัมพันธ์กัน จนกระทั่งอ๋มตั้งครรภ์ จึงได้จัดพิธีหมั้น ดำดีใจมากที่รู้ว่าอ๋มกำลังตั้งครรภ์ได้ 8 สัปดาห์ อ๋มจึงย้ายมาอยู่ที่บ้านของดำ กระทั่งครบกำหนด ลูกของเขาเป็นผู้ชาย หลังจากคลอด อ๋มก็ย้ายไปอยู่กับพ่อแม่ของเธอ

1 ปีผ่านไป อ๋มคลอดลูกสาวอีก 1 คน ที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี เขาสัญญาจะดูแลภรรยา และครอบครัวให้อยู่สุขสบาย โดยไม่ทอดทิ้งลูกให้เป็นกำพร้าพ่อ ดำพร้อมจะลำบากด้วยกัน ถึงแม้ตัวเองจะไม่ได้มีพื้นฐานครอบครัวที่ดีก็ตาม

ดำเริ่มเข้าสู่วงการยาเสพติด โดยไปรู้จักกับเพื่อนแถวบ้านชื่อ “บูม” เขาแนะนำให้หารายได้มาจุนเจือครอบครัวจากการเดินยอตยาไอซ์ โดยจะให้ค่าจ้างเดินยอตยาไอซ์ ครั้งละ 2,000 บาท ต่อปริมาณยาไอซ์ 5 กรัม เป็นครั้งแรกของดำที่ยอมเดินยอตยาไอซ์ เหตุเพราะต้องการนำเงินมาใช้จ่ายภาระในบ้านของตนเอง

ดำ และครอบครัว ย้ายออกจากบ้านของพ่อและแม่ ไปซื้อบ้านอยู่เป็นของตัวเองและซื้อรถเก๋งป้ายแดงมาขับเพื่อรับส่งอ๋มไปทำงานขายเสื้อผ้า ทำให้พ่อกับแม่ของดำเริ่มสงสัยถึงพฤติกรรมและรายได้ที่เปลี่ยนแปลงไปของดำ

พ่อแม่ของดำโทรศัพท์ไปสอบถามพ่อแม่ของภรรยา และถามเพื่อนฝูง ถามถึงเรื่องราวพิสดารต่าง ๆ จึงทำให้ทราบว่า ดำคือพ่อค้าขายยาเสพติด ขายได้ถึงวันละ 30 ห่อ ทำให้ดำมีรายไดมหาศาลในช่วงนั้น

ภรรยาเคยขอร้องให้ดำหยุดขายยาเสพติดทั้งหมด เพราะภรรยากลัวดำจะโดนตำรวจจับกลัวจะไม่ได้อยู่ด้วยกัน แต่ด้วยความดีใจของดำ ไม่มีใครสักคนทัดทานเขาได้เลย ทั้ง ๆ ที่ดำก็รู้ถึงจุดจบของครอบครัว และระยะเวลาของการเป็นพ่อค้าขายยาเสพติดที่ทำมานาน จึงยากแก่การถอนตัวออกมา

กระทั่งวันหนึ่ง บุมโทรบอกคำให้ไปหียบยาไอซ์ที่ นายใหญ่ (พ่อค้ารายใหญ่) ได้ซุกซ่อน ยาไอซ์ไว้บริเวณสะพานลอยแห่งหนึ่ง ย่านจังหวัดนนทบุรี โดยให้ดำเนินไปส่งให้กับลูกค้าที่จะมารับ บริเวณลานจอดรถอาร์ทเมนต์แห่งหนึ่ง ย่านจังหวัดนนทบุรี

จากนั้นเมื่อถึงเวลานัดหมาย คำจึงได้ขับซึ่รถจักรยานยนต์ไปหียบยาไอซ์ที่บริเวณ สะพานลอยดังกล่าว และซุกซ่อนไว้ในกระเป๋ากางเกงที่ตนสวมอยู่ แล้วจึงขับซึ่รถจักรยานยนต์ เดินทางไปที่บริเวณที่ได้นัดหมายไว้แล้ว ต่อมาขณะที่คำกำลังจะวางยาไอซ์ ตามจุดที่ได้รับแจ้งจาก นายบุม ได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาทำการตรวจค้นและพบยาไอซ์จำนวน 5 กรัม (เมื่อเปรียบเทียบ จะเท่ากับยาบ้าประมาณ 1,000 เม็ด เปรียบเป็นหัวเชื้อยาบ้า เพราะยาไอซ์เป็นสารตั้งต้น มันเลยมี อนุภาพที่ร้ายแรงกว่า) ยาไอซ์อยู่ในมือของคำ เขาจึงถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจคุมตัวไปที่ศาลเยาวชนและ ครอบครัวจังหวัดนนทบุรี แต่ในขณะที่คำกำลังเดินควบคุมตัวอยู่นั้น คำได้วิ่งหลบหนีพ้นจาก เจ้าหน้าที่ศาลฯ แล้วหนีไปอาศัยอยู่กับเพื่อนที่จังหวัดนนทบุรี โดยไม่ได้กลับบ้านอยู่หลายเดือน จนกระทั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัว โดยบังเอิญ บริเวณบ้านเพื่อน และส่งตัวดำเนินคดี ในขณะที่นั้น นายใหญ่ของคำโอนเงินเข้าบัญชีประมาณ 200,000 บาท เพื่อให้ไปประกันตัวเองออกมาจากศาล แต่เขาได้สั่งไม่ให้พ่อประกันตัวออกไป เพราะจะเก็บเงินทั้งหมดนี้ไว้ให้ลูก และอุ้มในอนาคต

เมื่อมีการตัดสินของศาลเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว คำถูกยึดทรัพย์หลายรายการ อาทิ บ้าน รถยนต์ และเครื่องใช้ข้าวของต่าง ๆ ภายในบ้าน ยกเว้นเงินสดในบัญชีของเขา กระทั่งศาลตัดสิน ดำเนินคดี ให้เข้ารับการฝึก และอบรมที่ศูนย์ฝึกฯ

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 6 (ID 6)

บอล (นามสมมุติ) อายุ 17 ปี เด็กหนุ่มจากจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นบุตรชายคนเดียว พ่อแม่ ของบอลเล็กร้างกันแล้วตั้งแต่บอลอายุ 10 ปี เนื่องจากพ่อของบอลติดยาเสพติด และจำหน่ายยาบ้า ติดการพนัน ไม่ดูแลใส่ใจครอบครัว หาเรื่องทะเลาะวิวาทกับภรรยาเป็นประจำ ภายหลังพ่อของบอล ถูกจับคดีเกี่ยวกับยาเสพติด และถูกจองจำในทัณฑสถานจังหวัดฉะเชิงเทรา ขาดการติดต่อไม่เคย มาเยี่ยมหรือส่งเสียบอลอีกเลย เมื่อบอลอายุได้ 14 ปี แม่ได้มีสามีใหม่ และมีบุตรอีก 1 คน

บ้านที่บอลอาศัยอยู่ คือ บ้านของตาและยาย ลักษณะชั้นล่างเป็นปูน ข้างบนเป็นไม้ 2 ห้องนอน 1 ห้องน้ำ ในบ้านของเขามีสมาชิกทั้งสิ้น 10 คน ได้แก่ ตา ยาย แม่ พ่อเลี้ยง บอล ลูกใหม่ของแม่ ป้าและลูก ๆ อีก 3 คน

ครอบครัวของบอล ไม่ค่อยมีกิจกรรมทำร่วมกัน เพราะแม่ทำงานรับจ้างในโรงงาน อุตสาหกรรม แห่งหนึ่งย่านบางปะกง ในวัยเยาว์บอลจดจำภาพของพ่อทะเลาะกับแม่ เสียงดัง โวยวาย เกือบทุกวัน เพราะพ่อไม่ช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ครอบครัว บางวันพ่อก็ไม่ยอมไปทำงาน มัวแต่หมกตัว อยู่ที่บ้านเพื่อน เสพและขายยาบ้า เลยไม่ยอมไปทำงาน เมื่อแม่ทราบก็เกิดปากเสียงทะเลาะกัน บางครั้งก็ทะเลาะกันระหว่างซึ่รถจักรยานยนต์กลับจากที่ทำงาน

บอลถูกเลี้ยงแบบให้อยู่กับบ้าน ไม่ค่อยมีเพื่อนฝูงมาตั้งแต่เด็ก เพราะพ่อแม่ไม่มีเวลาให้กับ บอล ต้องทำงานหาเช้ากินค่ำทุกวัน เมื่อบอลทำผิด แม่ก็มักจะบ่นตักเตือนอยู่เสมอ อีกทั้งห้ามไม่ให้ บอลออกไปไหนนอกบ้าน ในวันหยุดก็ให้อยู่บ้านดูการ์ตูน กินขนมที่แม่ซื้อมาให้เท่านั้น

ขณะเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่ง ย่านบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา บอลแอบขโมยเงินในกระปุกออมสินไปเล่นเกมกับเพื่อน เมื่อแม่ทราบก็จะลงโทษ

โดยเขียนดี เมื่อบอลเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เขาก็หยุดเล่นเกม เนื่องจากต้องย้ายโรงเรียน ไปอีกโรงเรียนหนึ่ง ทำให้บอลมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาโดยตลอด

บอลสอบเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งใกล้บ้าน กระทั่งเขาเรียนอยู่ในชั้น ม.2 ภาคเรียนที่ 2 บอลเริ่มมีพฤติกรรมเสียหาย เกเร ติดเพื่อน ซักชวนกัน หนีเรียนไม่เข้าเรียน

เมื่อเรียนชั้น ม.3 ในภาคเรียนที่ 1 เขาเริ่มลงสูบบุหรี่ และหนีเรียนโดยออกนอกโรงเรียน ไปเล่นเกมที่ร้านเกมในช่วงบ่าย จนกระทั่งในภาคเรียนที่ 2 บอลไม่เข้าเรียนอีกเลย แอบไปรวมกลุ่ม กับเพื่อนไปเที่ยวห้างสรรพสินค้าในจังหวัดชลบุรี เพื่อร้องเพลงตามตู้เพลง เล่นสนุกเกอร์ หรือจับกลุ่ม นั่งพูดคุยสูบบุหรี่ตามสวนสาธารณะ ช่วงกลางคืนเริ่มเที่ยวเตร่ขับซิ่งรถจักรยานยนต์รวมกลุ่มเป็นแก๊ง ไปเที่ยวชายหาดบางแสน หรือสวนสาธารณะในจังหวัดฉะเชิงเทรา บางครั้งไม่มีเงินก็จะลักขโมยเงิน ของคนในครอบครัวครั้งละประมาณ 200-1,000 บาท เพื่อไปเที่ยวเตร่กับเพื่อน ๆ แต่เมื่อแม่ซักถาม เขาก็ไม่ยอมรับ ทำให้แม่เริ่มใช้อารมณ์ บ่นว่า โวยวาย ตำหนิ และขาดความไว้วางใจในตัวเขา

เมื่อบอลเรียนจบชั้น ม.3 ช่วงนั้นเป็นจุดหักเหของชีวิตบอลที่สุด แม่กับบอลเริ่มไม่ลงรอยกัน มากขึ้นเรื่อย ๆ แม่มักจะออกคำสั่งให้ทำ เขาก็ปฏิบัติตาม แต่ไม่ถูกใจแม่ บางครั้งแม่สั่งให้ทำงานบ้าน ล้างจาน กวาดบ้าน ฯลฯ แต่เขากลับบ่ายเบี่ยง ปฏิเสธไม่ยอมทำ และทะเลาะกับแม่เป็นประจำ เขาจึงเดินออกจากบ้าน ไปนั่งเล่นที่ร้านเกมแถวบ้าน

บางครั้งแม่เปรียบเทียบเขาว่ามีนิสัยเหมือนพ่อ บางครั้งเปรียบเทียบกับหลานซึ่งอยู่ในบ้าน เดียวกันวัยใกล้เคียงกัน บอลโดนตำหนิว่าเป็นคนซี้เกียจ ช่วงหนึ่งเครื่องเล่นซีดีที่บ้านหายไป แม่ก็หา ไม่เจอ กล่าวหาว่าบอลขโมยเป็นคนเอาไปขาย บอลเสียใจจึงหนีออกจากบ้านไปอยู่บ้านเพื่อน ประมาณ 1 เดือน แล้วเริ่มสีกลาย และทดลองเสพยาบ้าเป็นครั้งแรก ขณะที่กำลังเรียนชั้น ม.4 ได้โทมแรก ก็ต้องออกจากโรงเรียน เพราะไม่ยอมไปเรียนอีกต่อไป

เมื่อกลับมาอยู่บ้านก็หยุดเสพยาบ้า แต่ยังมีพฤติกรรมเที่ยวเตร่เช่นเดิม จนกระทั่งบอลได้ ถูกชักชวนให้เป็น “เด็กขายยาบ้า” เติ้นยาครั้งละ 10 เม็ด ในช่วงแรกเงินที่ได้ก็จะรวมเงินกับเพื่อน ๆ เที่ยวเตร่ เป็นประจำ บางครั้งเขารับยาบ้ามา 50 ซอง ๆ ละ 200 เม็ด ขายในราคาเม็ดละ 180-200 บาท

บางครั้งบอลและเพื่อนสนิท จะนัดรวมกลุ่มกันออกมาเล่นเกม “ฮอว์น” และเสพยาบ้า ในร้าน ถึงกระทั่ง 6 โมงเช้า เฉลี่ยต่อวันเล่นประมาณ 6-8 ชั่วโมง บรรยากาศภายในร้านเกม มีคนมาเล่นมากมาย บอลรู้สึกสนุกตื่นเต้นที่ได้เล่นเกมกับคนมากมาย เพราะมีฝีมือเก่งกว่าตน

แก๊งของบอลมีเพื่อนทั้งหมด 4 คน คือ บอล แก้ว โป้ และไว กิจกรรมเวลาว่างของกลุ่ม จะเที่ยวบางแสน และใช้เงินอย่างสิ้นเปลือง โดยบอลจะออกเงินเป็นค่าเหล้า ส่วนเพื่อน ๆ จะออกเงิน ค่ารถเดินทางเอง เพื่อให้ได้การยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ก่อนเดินทางบอล และเพื่อน ๆ จะดื่มเหล้าให้เมา และดูเนื้อ (เสพกัญชา) จากบ๊องก่อนขึ้นรถ จากนั้นเริ่มออกเดินทางตอน 9 โมงเช้า และกลับจาก บางแสนตอนเที่ยงคืน

ขณะเดียวกันบอลพยายามแสดงออกทางเพศเพื่อให้ผู้หญิงสนใจ บอลเริ่มคบกับบอย ที่เจอกันในสังคมออนไลน์โปรแกรมเฟซบุ๊กทั้งคู่เริ่มคุยกันมากขึ้น โทรศัพท์ทักกันบ่อยขึ้น บอลรู้สึก ประทับใจที่บอย เป็นคนซี้เล่น น่ารัก อ่อนหวาน เขาทั้งสองเริ่มคบแบบแฟนได้ประมาณ 2 ปี ในระหว่างที่คบกันบอลไม่เคยบอกอวยว่า ตนเองขายยาบ้า

บอลกับเพื่อน ๆ ละแวกบ้าน สร้างซุ้มขึ้นมา โดยเรียกชื่อซุ้มว่า “ZK” ที่ความหมายถึง ซอยแคบ เพื่อใช้เสพกัญชา ยาบ้า และเหลียงไก่ชน เป็นต้น เขาเสพยาบ้ากับเพื่อน ๆ วันละ 3-4 เม็ด ภายในซุ้ม เมื่อเสพยาบ้าแล้ว บอลจะรู้สึกมีแรง ตีต (กระปรีกระเปร่า) ไม่อยากนอน ก็จะนัดเจอแฟน แต่จะสูบบุหรี่ เพื่อกลบกลิ่นยาบ้า ไม่ให้แฟนรู้

บางครั้งบอลจะแอบออกมาเสพยาบ้าช่วงกลางคืน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุด ที่บอลและเพื่อนจะได้ปลดปล่อยอารมณ์ และเสพยาบ้ากันบริเวณหน้าบ้านของตน ในขณะที่ทุกคนกำลังหลับภายในบ้าน

ในวันเกิดเหตุคดี ขณะนั้นบอลมียาบ้าติดตัวอยู่ เพิ่งจะไปรับยามาจากรุ่นพี่ประมาณ 10 เม็ด ต่อมาเมื่อลูกค้าโทรมาสั่งซื้อยาบ้า 10 เม็ด ราคา 1,500 บาท ซึ่งเป็นลูกค้ารายเก่า และยังค้างจ่ายเงินอีก 1,000 บาท โดยบอลนัดกับลูกค้าที่ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งละแวกบ้าน

ต่อมาบอลกับเพื่อนได้เดินไปถึงสถานที่นัดหมาย ก็เห็นลูกค้ากำลังยืนรออยู่ ลูกค้าจึงให้เงินจำนวน 2,500 บาท บอลจึงรับไว้ และตรวจนับเงิน บอลจึงส่งยาบ้าให้แก่ลูกค้า แต่ปรากฏว่าระหว่างนั้น ได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจวิ่งเข้ามาควบคุมตัวบอล เพื่อน และลูกค้าพร้อมกับยาบ้าทั้งหมด และรวบตัวทั้ง 3 คนส่งตัวไปโรงพัก

หลังจากถูกจับกุม บอลโทรไปบอกแม่ น้ำเสียงของแม่โมโห และผิดหวังเสียใจอย่างมาก หลังเลิกงานแม่อีกมาถึงที่โรงพัก และได้ประกันตัวเขากลับบ้าน ในระหว่างทางกลับบ้าน แม่บ่นตลอดทาง เพราะเคยสั่งห้ามไม่ให้ยุ่งกับเรื่องยาเสพติด

หลังจากได้ประกันตัวปล่อยออกมาบอลไปหาอยู่ที่บ้าน เพราะออกรู้ว่าบอลโดนจับกุม คดียาเสพติด บอลจึงขอบอกเลิกกับออย เพราะคิดว่าตัวเองไม่ดีพอที่จะคบหากันอีกต่อไป กลัวเขาเสียอนาคต ทั้งที่ตัวเองยังรักแฟนสาวอยู่ก็ตาม บอลเสียใจที่ต้องเลิกรักกัน แต่ก็ต้องตัดสินใจเลิกกันในที่สุด

ศาลได้นัดบอลให้มารายงานตัว 3 ครั้ง โดยในเดือนที่สอง ศาลให้ตรวจปัสสาวะอีกรอบ ผลปรากฏพบสารเสพติดในปัสสาวะทั้งยาบ้าและกัญชา บอลจึงแม่ให้ถอนประกันตัว จากนั้นบอลก็ถูกส่งตัวไปที่สถานพินิจเด็กและเยาวชน กระทั่งศาลตัดสินดำเนินคดี ให้เข้ารับการฝึกและอบรมที่ศูนย์ฝึกฯ

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 7 (ID 7)

บัน (นามสมมุติ) อายุ 18 ปี เด็กหนุ่มที่เกิดมาในสภาพครอบครัวแตกร้าง พ่อแม่เลิกร้างกัน ตั้งแต่บันอายุเพียง 2 ปีเศษ บันเป็นลูกชายคนสุดท้องและมีพี่ชายที่อายุห่างกัน 5 ปี บันอยู่ในการดูแลของแม่มาโดยตลอด บ้านที่อาศัยมีลักษณะเป็นบ้านไม้ 2 ชั้น สภาพเก่าทรุดโทรม มีรั้วสังกะสี ประตูเหล็กดัด เช่าที่ดินอาศัยเดือนละ 970 บาท อยู่ในสภาพชุมชนที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด มีวัยรุ่นมั่วสุมกัน เพื่อนบ้านชอบทะเลาะเสียงดัง โวยวายเป็นประจำ

ในครอบครัวของบัน มีสมาชิกหลายคนที่อาศัยอยู่ด้วยกัน อาทิ ตา ยาย แม่ พ่อเลี้ยง พี่ชาย พี่สะใภ้ หลานชาย และบัน

แม่ของบันมีอาชีพรับจ้างเป็นแม่บ้าน ในบริษัทรถยนต์แห่งหนึ่ง แลวบางแค แม่มีสามีใหม่ ซึ่งมีอาชีพเป็นช่างประปา ส่วนพ่อที่แท้จริงของบัน มีอาชีพเลี้ยงกุ้ง อยู่บริเวณตลาดแม่กลอง ในอดีตพ่อของบันเป็น พ่อหม้ายมีลูกติด 6 คน และได้แต่งงานกับแม่ของบัน อีกทั้งพ่อป่วยด้วยโรคตับ เพราะพ่อชอบดื่มเหล้า ต้องเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาลหลายรอบ

ในวัยเด็ก บ้านเรียนที่โรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งแถวบ้านของตน และลาออกตั้งแต่ยังเรียนชั้น ป. 2 จากนั้นก็ได้ไปบวชเณร ที่จังหวัดชัยภูมิ นานกว่า 6 เดือน โดยที่นำชายเป็นคนพาบ้นไปบวชที่วัดแห่งนี้ แต่เจ้าอาวาสซึ่งรู้จักกันมาก่อน ได้แนะนำให้เรียนต่อ จึงสึกออกมาเพื่อเข้าเรียนที่โรงเรียนแห่งใหม่ แต่บ้นไม่สามารถเรียนร่วมกับเพื่อนในวัยเดียวกันได้ เพราะว่าเขาทะเลาะกับเพื่อนร่วมชั้น เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนชอบล้อเลียนว่า “เด็กซี้โหดเรียน” และยังถูกรุ่นพี่ในโรงเรียนกลั่นแกล้งรีดไถเงิน เขาเรียนได้ครึ่งภาคการศึกษาจึงได้ลาออกอีกครั้ง

ตาและยายดูแลบ้นอย่างดี เขาช่วยเหลืองานบ้านทุกอย่าง บางครั้งเขาเรียกร้องให้แม่พาไปหาพ่อ ที่ไม่เคยเจอหน้ากันมาก่อน จนแม่ทนไม่ไหว จึงพาบ้นไปเจอพ่อเป็นครั้งแรกที่บ้านของพ่อ แถวถนนพระราม 2 ซึ่งไม่ห่างไกลจากบ้านของตนมากนัก เขารู้สึกดีใจมากที่ได้เจอหน้าพ่อเป็นครั้งแรก และหลังจากนั้นเขาก็ไม่ค่อยได้เจอพ่ออีกนาน เพราะพ่อต้องทำงานที่ตลาดมหาชัย จึงไม่ค่อยมีเวลามาก อีกทั้งพ่อก็มีครอบครัวใหม่ จึงไม่ค่อยมีเวลาดูแลบ้นเท่าที่ควร

ลักษณะนิสัยส่วนตัวของบ้น เป็นเด็กที่ไม่ค่อยดี แต่ก็มีบ้างบางครั้งที่เขาตั้งใจตัวเอง ถ้าไม่ได้ตั้งใจ ก็จะขว้างปาสิ่งของลงพื้น ครั้งหนึ่งเคยร้องไห้ขอแถมอยากได้รถบังคับวิทยุ แต่แม่ไม่มีเงินซื้อให้ เขาจึงไปรับจ้างเช็ดสิ่งโตก็บวงสิ่งโตไชยมงคล แรกเริ่มบ้นสวมหัวเป็นเด็ก ถือพัด เดินตามขบวนสิ่งโตไปเรื่อย ๆ บ้นทำงานได้นาน 3 ปี จึงเปลี่ยนมาเช็ดสิ่งโตและมังกรแทน บ้นชอบเล่นและเช็ดสิ่งโตช่วงเทศกาลตรุษจีน เพราะจะได้เงินมากกว่าปกติ

บางครั้งบ้นก็ขอเงินแม่ไปเล่นเกมกับเพื่อน แต่แม่ไม่มีเงินจะให้ ซ้ำยังดูดำต่อว่าเขาเป็นประจำ และแม่ชอบลงมือเขี่ยนตีเขาด้วยไม้แขวนเสื้อ บางครั้งบ้นก็วิ่งหนีทัน บางครั้งก็โดนตีคาห้องนอน เขารู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจเสมอที่โดนแม่ตี แต่ไม่เคยบอกใคร เก็บไว้ในใจเป็นประจำ

เพื่อนของเขามีอายุใกล้เคียงกัน กลุ่มเพื่อนของบ้นมีทั้งกำลังเรียน และลาออกจากโรงเรียนแล้ว ขณะที่บ้นอายุได้ 14 ปี เพื่อนชักชวนให้บ้นทดลองเสพยา ก็ถูกจับแล้ว ต่อมาก็ชวนให้ทดลองเสพยาบ้า เขาเริ่มใช้เสพยาบ่อยขึ้น มีรุ่นพี่ชวนให้เขาเป็นเด็กเดินยา เพื่อแลกกับค่าตอบแทน 100-200 บาท โดยครั้งแรกรุ่นพี่บอกกับเขาว่า ห่อกระดาษคือ “หนม” เด็กวัยรุ่นแถวนั้นจะรู้กันว่า หนมก็คือ ยาบ้า ซึ่งขณะนั้นเขาไร้เดียงสาไม่รู้มาก่อนว่ามันคืออะไร

เขาเริ่มเป็นเด็กเดินยาแถวบ้าน เดินยาครั้งละ 20-30 เม็ด เขาเดินยาให้กับรุ่นพี่ได้สักกระยะหนึ่ง จึงย้ายมาเป็นเด็กเดินยอด (ขายยาบ้าเอง) ให้กับญาติที่เป็นลูกพี่ลูกน้องของเขาเอง ชื่อ “พีโจ” เขาเริ่มได้เงินจากการช่วยพีโจเดินยอดมากขึ้น บ้นเริ่มเดินยอดวันละ 1 ถุง ประมาณ 200 เม็ด ช่วงแรกบ้นมีรายได้ขั้นต่ำวันละ 500 บาท และช่วงหลังเดินยอดได้สูงสุดวันละ 5,000 บาท

ขณะเดียวกันบ้นก็ขายยาบ้า และเสพยาบ้าไปด้วย เขาชอบเสพยาที่บ้านของเขานั่นเอง ภายในบ้านบริเวณชั้น 2 เขาเริ่มจะติดยาบ้ามากขึ้น โดยเฉลี่ยเสพยาบ้าวันละ 2 เม็ด จนกระทั่งช่วงหลังเขาเสพยาบ้าปริมาณเพิ่มขึ้นวันละ 10 เม็ดขึ้นไปต่อวัน บางวันเค้ารู้สึกคลื่นคลั่ง ส่งเสียงดัง อาละวาดทำลายข้าวของ ขว้างปาสิ่งของภายในบ้าน และอยากกรีดหน้าตัวเอง

ชาวบ้านแถวนั้นพยายามจะมากลั่นแกล้งแม่ ตา และยาย ว่า บ้นติดยาบ้า แต่แม่ไม่เชื่อ ค่ำกล่าวหาเหล่านั้น กระทั่งแม่ไปหาบ้นที่บ้านบ้น จึงได้เห็น “โจ” (อุปกรณ์เสพยาบ้า) อยู่ในบ้าน ทำให้แม่เชื่อว่า ลูกชายของตนเองกำลังติดยาบ้าอย่างรุนแรง

ช่วงเวลาที่บันตียาบ้าอย่างรุนแรง เขามีความต้องการเสพยาบ้าในปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ เขาเสพดยาบ้าเกินวันละ 10-20 เม็ด ทำให้ต้องพยายามขายยาบ้าให้มากขึ้นกว่าแต่ก่อน บันเริ่มปล่อยยาบ้าให้กับขาประจำที่เคยเดินยอดในปริมาณมากขึ้น บางครั้งขาประจำก็จะโทรมาสั่ง บางคนก็สั่งคราวละ 20-50 เม็ด โดยขายในราคาเม็ดละ 120 บาท

ทุกครั้งที่บันตียาบ้าในปริมาณมาก ก็จะเสียงดังอะอะโวยวายกับคนในบ้าน และจะทะเลาะกับยายเป็นประจำ จะประชดยายด้วยการเปิดเพลง เสียงดัง ๆ ตอนเวลาประมาณ ตี 3 เพื่อก่อกวนไม่ให้คนในบ้านได้หลับสบาย บางครั้งก็เห็นภาพหลอนเป็นตำรวจยืนอยู่หน้าบ้าน บางทีก็หลอนเห็นภาพเป็นคน บ้างก็ได้ยินเสียงคนมาอาละวาด บ้างก็ได้ยินเสียงคนอื่นนินทา มาด่า มาทะเลาะบ้าง บันก็จะรีบหมกตัวอยู่ในบ้านเพราะกลัวภาพหลอนตำรวจเข้ามาจับกุม

จนกระทั่งมีสายมาล่อซื้อยาบ้า ในขณะที่เขาอยู่บ้านกับตา มีลูกค้าประจำซึ่งเป็นแม่ของเพื่อนเขาโทรมาสั่งยาบ้า 7 เม็ด ราคา 1,200 บาท เขาจะเข้ามารับยาบ้าที่บ้าน เมื่อลูกค้ามารับยาเป็นที่ยอมรับบันก็ขึ้นกลับไปนอนต่อในห้องนอน

จากนั้นไม่นานตำรวจก็เข้ามาขอตรวจค้นบ้าน บุคคลในห้องนอนของบัน และพยายามถามบันว่าซ่อนยาบ้าไว้ที่ไหนบ้าง จนกระทั่งค้นเจอยาบ้าจำนวน 75 เม็ด ตำรวจจึงได้จับกุมตัวเขาขึ้นรถไปพร้อมกับของกลางยาบ้าทั้งหมดไปที่สถานีโรงพัก ซึ่งเวลาเดียวกันนั้นตาก็ตกใจกับเหตุการณ์อย่างรุนแรง

จากนั้นไม่นานแม่ และพี่ชายก็มาถึงโรงพัก เมื่อแม่เจอบันที่กำลังอยู่ในห้องขัง แม่ถึงกับกลืนน้ำตาไว้ไม่ไหว ร้องไห้โฮเสียงดังบนโรงพัก แม่ก็พยายามป้อนข้าวใส่ปากให้เขา เพราะกลัวว่าลูกจะหิว ในขณะที่น้ำตาของแม่มองหยดลงบนกุญแจมือของลูกชายที่ตนเองรัก ปากก็พร่ำสอนลูกแม่พยายามดิ้นรนหาเงินมาประกันตัวออกมา โดยแม่โทรไปขอเงินพ่อของบันที่มหาชัย แต่บันไม่ยอมให้แม่ต้องลำบาก เขาสำนึกผิดอย่างมากที่สร้างปัญหา และก่อความเดือดร้อนให้กับครอบครัวตลอด เขาจึงไม่ยอมให้แม่มาประกันตัวต่อสู้อคดี และในที่สุดเขาก็ถูกตัดสินดำเนินคดีในข้อหาครอบครองยาบ้าเพื่อจำหน่ายและสั่งให้เข้ารับการฝึกและอบรมที่ศูนย์ฝึกฯ

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 8 (ID 8)

รอด (นามสมมุติ) อายุ 19 ปี เด็กหนุ่มในครอบครัวมุสลิม ย่านลาดกระบัง รอดเป็นลูกชายคนแรก ในจำนวนพี่น้อง 3 คน มีน้องชาย 2 คน คือ ไชนั้น และมะมุด ซึ่งรอด และแม่ รวมทั้งน้อง ๆ อาศัยกับครอบครัวป่าชื่อ “โตะไล” ซึ่งเป็นญาติฝ่ายแม่มาตั้งแต่เกิด

บ้านโตะไลมีลักษณะเป็นบ้าน 2 ชั้น ครึ่งไม้ครึ่งปูน มี 2 ห้องนอน สภาพค่อนข้างเก่า ละเอียดที่พักอาศัยเป็นแหล่งชุมชนขนาดใหญ่ย่านลาดกระบัง ซึ่งจะแบ่งเป็นโซน มีทั้งหมด 12 โซน โซนละประมาณ 300 หลังคาเรือน ละแวกบ้านเป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด มีวัยรุ่นมั่วสุมจำหน่ายยาเสพติด ชุมชนของรอดส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม มีสุเหร่าไม่ไกลจากบ้านและชุมชนมากนัก

แม่ของรอดเป็นคนกรุงเทพมหานคร เรียนจบชั้น ป.4 ทำงานรับจ้างขายเสื้อผ้าในตลาดสด ก่อนหน้านี้แม่เคยทำงานเป็นแม่บ้านทำความสะอาดที่สนามบินสุวรรณภูมิ รายได้เดือนละ 9,000 บาท ส่วนพ่อของรอดติดยาเสพติด และไม่มีอาชีพติดชอบครอบครัว รอดและน้อง ๆ เคยเจอหน้าพ่อครั้งเดียว แล้วหลังจากนั้นก็ไม่เคยเจออีกเลย

รอดเรียนจบระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนแห่งหนึ่ง ย่านลาดกระบัง และเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนแห่งหนึ่งแถวบ้าน ในขณะที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ทางโรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองไปพบวาทักเตือน และทำทัณฑ์บนเรื่องทะเลาะวิวาท

ทุกเช้าแม่ของรอดจะขับซีรจกักรยานยนต์มาส่งรอด และน้อง ๆ เป็นประจำทุกวัน รอดสวมใส่ชุดนักเรียน และจัดกระเป๋าหนังสือมาเรียน แต่ไม่ได้เข้าเรียน บางครั้งก็จะกระโดดปีนปายข้ามรั้วโรงเรียนเพื่อหนีเรียนไปกับเพื่อน

ในช่วงที่รอดเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รอดเริ่มเกรง ติดเพื่อนมากขึ้น ไม่ค่อยเข้าเรียนบ่อยขึ้น มักจะรวมกลุ่มกับเพื่อน ๆ อีก 4-5 คนหนีเรียนไปนั่งเล่น ดูหนัง เล่นคอมพิวเตอร์ และพูดคุยกันที่บ้านเพื่อนที่ไม่ห่างไกลจากโรงเรียนมากนัก

รอดเริ่มรู้จักกับการสูบบุหรี่ และ “ดูเนื้อ” (เสพกัญชา) เป็นครั้งแรกขณะอายุ 13 ปี ในบ้านของเอก เพื่อน ๆ ต่างชวนกัน “ดูบ้อง” (เสพกัญชาด้วยบ้องไม้ไผ่) ตั้งแต่เรียนชั้น ม.1 เมื่อเห็นเพื่อนในกลุ่มดูเนื้อด้วยบ้อง เขาก็อยากลองเสพบ้างและสอบถามกับเพื่อนว่า ดูแล้วจะมีอาการอย่างไร เพื่อน ๆ ของรอดต่างยุยงส่งเสริมให้รอดได้ลองดูบ้องกัญชาดู รอดจึงทดลองเสพมันเป็นครั้งแรก

ครั้งแรกในการดูเนื้อของรอด เขารู้สึกเมาจัด โลกมันหมุน เดินไปไหนไม่ได้เลย ลูกขึ้นก็เดินเซ ทำอะไรไม่ได้เลย ทำให้รอดถอดใจไม่อยากดูเนื้ออีกต่อไป แต่เมื่อมาเห็นเพื่อน ๆ ในกลุ่มดูเนื้อกันบ่อยครั้ง แล้วรู้สึกดี อารมณ์ดี ร่าเริง ไม่เศร้า แก่เครียดได้ ก็ทำให้รอดเปลี่ยนใจอยากลองดูเนื้ออีกสักครั้ง เพื่อต้องการเอาชนะมันให้ได้

ครั้งที่สองของการเอาชนะกัญชา รอดเริ่มทรงตัวได้ดีขึ้น เริ่มคุมอาการได้ เริ่มสุนทรีย์กับมัน สนุกกับอาการของมัน อารมณ์ดีขึ้น รื่นรมย์กับกัญชาทำให้เขาติดใจและมีความสุขยิ่งขึ้น เขาเล่นยาเสพติดชนิดนี้นานประมาณ 1 ปี โดยรวมเงินกับเพื่อนสัปดาห์ละ 5 ครั้ง รอดและเพื่อน ๆ ช่วยกันสร้างซุ้มเล็ก ๆ เอาไว้แถว ๆ ริมคลองแถวบ้าน บางเวลาจะมีเพื่อนพาสาวมานั่งคุยกันในซุ้ม บางครั้งก็นั่งดื่มเหล้า แต่ส่วนใหญ่จะนัดเจอที่ซุ้มแล้วจะดูเนื้อกัน

จนมาวันหนึ่ง ตำรวจตั้งด่านตรวจค้นสารเสพติด ปรากฏว่า ตำรวจขอตรวจค้นตัวของรอด เจอกัญชา 1 ห่อ ในกระเป๋ากางเกงของเขา ทำให้รอดถูกจับครั้งแรกข้อหาครอบครองกัญชา จากนั้นแม่จึงรีบไปประกันตัวออกมาจากโรงพัก

กระทั่งทางโรงเรียนสั่งพักการเรียนของเขา เพราะมีคนแถวโรงเรียนเห็นรอด และกลุ่มเพื่อนป็นรั้วข้ามกำแพงหนีโรงเรียน จึงไปฟ้องอาจารย์ฝ่ายปกครอง ทำให้โรงเรียนเชิญผู้ปกครองอีกครั้งที่ 2 เมื่อกลับถึงบ้านแม่ และเต๊ะอี (น้าชาย) จะบ่นว่า และตีลงโทษเป็นบางครั้ง รอดจึงตัดสินใจออกจากโรงเรียนเพื่อมาทำงานกับญาติ

รอดเริ่มต้นรับจ้างขนสินค้าไปจัดนิทรรศการการค้า ตามห้างสรรพสินค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำเป็นครั้งคราวได้ค่าจ้างครั้งละ 300 บาท และรับจ้างทั่วไปได้ประมาณ 1 ปี จึงถูกจับกุมเป็นครั้งที่ 2 ข้อหาผิดกฎหมายเปิดไว้ในครอบครอง ป้าได้ประกันตัวออกมาต่อสู้อคดี

ในขณะที่เขาอายุประมาณ 15 ปีเศษ แม่ของรอดถูกจับกุมข้อหาจำหน่ายยาเสพติด (ยาบ้า) ต้องโทษที่เรือนจำพิเศษมีนบุรีประมาณ 1 ปีเศษ รอด และน้อง ๆ จึงอยู่ในความดูแลของโต๊ะอี และเต๊ะอี (น้าชาย) ที่อาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกันอีก 6 คน

โตะโลเป็นพี่สาวของแม่มีอาชีพเป็นพนักงานจัดแต่งสวนสาธารณะของสำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร โตะโลไม่เคยดื่มสุราหรือเสพยาเสพติดมาก่อน ทำงานหาเลี้ยงครอบครัว และลูก ๆ ไม่สามารถติดตามดูแลรอด และน้อง ๆ ได้ตลอดเวลา ไม่ได้ใกล้ชิดเท่าที่ควร กิจกรรมร่วมกับครอบครัวของโตะโลทำได้แค่กินข้าวร่วมกันเป็นบางครั้งเท่านั้น

โตะโลจะพารอด และน้อง ๆ ไปเยี่ยมแม่ที่เรือนจำเป็นประจำทุกวันอาทิตย์ รอดเห็นนัยน์ตาของแม่เต็มไปด้วยความเป็นห่วงลูก ตอนนั้นรอดและน้อง ๆ ต่างพากันร้องไห้ทุกครั้งทีไปเยี่ยมแม่ แม่สั่งให้รอดดูแลน้อง ๆ ให้ดี เชื้อฟิงโตะโล และเต๊ะอี อียาเกร เมื่อกลับมาถึงบ้าน เขาก็จะแอบร้องไห้ทุกครั้งในห้องนอนเพราะคิดถึงแม่

กระทั่งแม่พันโทษและได้มาทำงานรับจ้างขายของ ซึ่งเป็นช่วงที่รอดออกไปช่วยงานทาสี รับเหมาก่อสร้างกับน้ำได้ประมาณ 5 เดือน น้ำให้ค่าแรงวันละ 200-250 บาท ถ้าไม่มีงานรับเหมาทาสี เขาจะอยู่บ้านเที่ยวเล่นกับเพื่อน กระทั่งถูกคู่ปรับปักษ์ละแวกบ้านมาตักยิง กระสุนไปโดนบริเวณเท้า รักษาตัวอยู่นาน 3 เดือน หลังจากนั้นเป็นต้นมา รอดได้ซื้ออาวุธปืนมาไว้ข้างกาย เพื่อจัดการแก้แค้น เอาคืนคู่ปรับปักษ์ แต่ยังไม่ไต่ถึงก็ถูกจับกุมเป็นครั้งที่ 3 ข้อหาซื้ออาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครอง โตะโลก็ได้ตามไปประกันตัวออกจากโรงพักอีกครั้งหนึ่ง

จากนั้นรอดจึงอยู่บ้านและรับจ้างจัดบูธสินค้าเป็นครั้งคราวได้นาน 2 เดือนเศษ และไม่ค่อยเข้าบ้าน เพราะไปเที่ยวเล่น และนอนค้างกับเพื่อนชื่อ “บอล” อายุ 21 ปี มีอาชีพเป็นพนักงานส่งเอกสารบางสัปดาห์เขาก็ไปค้างที่ห้องเช่าบอล นาน 3-4 วัน

รอดคบหาเฟิร์น เป็นแฟนคนแรก และเคยมีความสัมพันธ์กันบ้างนาน ๆ ครั้ง แฟนของรอดกำลังเรียนชั้น ปวช. ปี 2 สาขาบริหาร ทั้งสองคนอยู่ในละแวกบ้านเดียวกัน เจอหน้ากันบ่อย เลยแอบส่งสายตาให้กัน และรอดเป็นฝ่ายชอบเฟิร์น จึงขอเฟิร์นขี้อุปการะจำตัวของเธอเพื่อสานสัมพันธ์ด้วย เขาทั้งสองเริ่มเป็นแฟนกันและมีเพศสัมพันธ์กันที่ห้องเช่าของบอลบ้าง เปิดโรงแรมชั่วคราวบ้าง คบหากันได้สักระยะหนึ่ง รอดเริ่มห่างเหิน และไม่ค่อยสนใจแฟน เพราะติดเพื่อนมากกว่า สุดท้ายจึงเลิกรักกันไป

รอดมีนิสัยใจร้อน พุดคุยไม่ค่อยเก่ง คือเงียบ ชอบโต้เถียงกับแม่เป็นบางครั้ง แต่เวลาอยู่กับเพื่อนจะร่าเริง สนุกสนาน จับกลุ่มนั่งเล่นพุดคุยกันเป็นประจำ ขับขี่รถจักรยานยนต์เที่ยวเล่นไปดูการแข่งขันรถจักรยานยนต์ประลองความเร็วที่ถนนลาดกระบัง ไปเที่ยวร้านสุร่าบ้าง บางครั้งเวลามีงานวันเกิดเพื่อน ชอบเล่นสนุกเกอร์กับเพื่อนเป็นประจำ

พี่แบน เป็นคนในละแวกเดียวกัน ได้เข้ามาพุดคุย และชักชวนให้เขานั่งรถไปเป็นเพื่อนเพื่อทวงเงินจากลูกหนี้ของตนเอง โดยก่อนหน้านีพี่แบนประกอบอาชีพเป็นเซฟในร้านเบเกอรี่ แต่ไม่นานก็ถูกไล่ออกจากงาน

จากนั้นพี่แบนจึงโทรหาเขาให้มาเจอกันที่แฟลต ขอช่วยขับขี่รถจักรยานยนต์ไปทวงเงิน แต่เมื่อ เขาไปถึงแฟลต เขาก็เห็นพี่แบนเตรียมปืนใส่กระเป่าสะพายข้างไป 2 กระบอก จึงได้ถามว่าจะนำไปทำอะไร พี่แบนตอบกลับมาว่า แค่พกดติดตัวเฉย ๆ จากนั้นทั้งสองคนก็ขี่รถจักรยานยนต์ออกไป ซึ่งพี่แบนนั่งซ้อนท้าย จากย่านลาดกระบังไปจนถึงห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งบนถนนราชดำริ

เขาทั้งสองคนได้ไปนั่งกินข้าวที่ศูนย์อาหาร ระหว่างนั้นพี่แบนก็ได้เดินเข้าห้องน้ำไปเปลี่ยนเสื้อผ้า และซื้อเบียร์มากิน จนเขาเมาได้ที่ เขาเริ่มบังคับรอดให้ทำตามสิ่งที่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้า

โดยที่แรกจะให้รถรออยู่ข้างบนห้าง แล้วถ้าเขาวิ่งหนีออกมา ก็วิ่งลงพร้อมกัน แต่เขาเปลี่ยนใจให้รอดไปติดเครื่องยนตร์จักรยานยนต์เอาไว้หน้าห้าง ทำให้รอดต้องตกกระไดพลอยโจน จำเป็นต้องยอมแบบไม่มีทางเลือก

เขาบอกกับรอดตรง ๆ ตอนที่เขาเปลี่ยนเสื้อผ้าเสร็จแล้วว่า พี่กำลังจะไปปล้น รอดตกใจอย่างมาก พยายามถามย้ำเพื่อความมั่นใจว่า จะลงมือทำจริงหรือ แต่สุดท้ายพี่เบนก็สวมหมวกไอ้โหม่งใหม่พรมสีดำแล้ววิ่งจากไป

จากนั้นรอดรีบฉวยกุญแจรถจักรยานยนต์วิ่งไปที่รถ แล้วติดเครื่องยนตร์รอบบริเวณหน้าห้างฯ ตามคำสั่งของพี่เบน นานประมาณ 10 นาที จึงเห็นพี่เบนวิ่งออกมาจากห้างฯ อย่างรวดเร็ว และมาซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ ขณะนั้นได้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยของห้างฯ วิ่งตามมาบริเวณหน้าห้างดังกล่าว แล้วใช้ปืนยิงไล่ยิง แต่กระสุนไม่โดนทั้งสองคน

พี่เบนจึงบอกให้รอดรีบขับขี่รถจักรยานยนต์ออกจากหน้าห้างฯ โดยเร็ว เมื่อถึงบริเวณสวนลุมพินี พี่เบนก็ให้จอดรอ จากนั้นจึงลงจากรถพร้อมด้วยกระเป๋าสะพายข้างไปนั่งรถแท็กซี่และบอกให้รอดรีบขับรถจักรยานยนต์กลับบ้านไป รอดจึงกลับไปจอดรอไว้ที่แฟลตของเพื่อนตามเดิม

รอดได้เล่าเรื่องราวการไปปล้นเงินธนาคารของพี่เบนให้เพื่อน ๆ ฟัง ในซอยแถวบ้าน จนเวลาประมาณ 18.00 นาฬิกา พี่เบนพยายามโทรมาหารอด และนัดหมายให้รอดไปพบที่ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง แถวลาดกระบัง ซึ่งเขาทราบว่า พี่เบนล่อให้รอดไปถูกจับกุม จึงไม่ยอมออกไปพบ แต่พี่เบนยังคงโทรศัพท์มาหารอดอีกหลายครั้ง

กระทั่งเขายินยอมไปเจอพี่เบนตามสถานที่ที่ได้นัดหมาย และในขณะที่เดียวกันก็ได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาจับกุม ควบคุมตัวไปที่โรงพัก ตำรวจจึงขอเข้าค้นบ้านของเขาช่วงกลางดึกของวันที่เกิดเหตุ โดยตำรวจแจ้งกับคนที่บ้านของรอดว่า รอดร่วมปล้นธนาคาร ทุกคนต่างตกใจเป็นอย่างมาก

โต๊ะไลและเต๊ะอี รีบเดินทางไปที่โรงพักในวันรุ่งขึ้น จากนั้นไม่นานสถานีตำรวจก็ฝากส่งตัวรอดไปยังสถานแรกรับเยาวชน เพื่อดำเนินการรื้อศาลเรียกไต่สวนอีกประมาณ 10 เดือนเศษ กระทั่งศาลตัดสินดำเนินคดี ให้เข้ารับการฝึกและอบรมที่ศูนย์ฝึกฯ

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 9 (ID 9)

มอส (นามสมมุติ) อายุ 17 ปี เด็กหนุ่มในชุมชนแออัดคลองเตยที่แวดล้อมด้วยญาติและเพื่อนที่เกี่ยวข้องพันพันกับยาเสพติด มอสเป็นลูกชายคนโต ในบรรดาน้อง ๆ อีก 7 คน แม่เคยมีสามีมาก่อนและมีลูกกับสามีเก่าอีก 4 คน ซึ่งทุกคนมีครอบครัวแล้ว และแยกย้ายไปพักอาศัยอยู่ต่างหาก

พ่อของมอสมีอาชีพขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง ตั้งแต่เวลาประมาณ 6.00-17.00 นาฬิกา วินรถจักรยานยนต์รับจ้างอยู่ใกล้กับโรงเรียนศูนย์รวมน้ำใจ มีรายได้เลี้ยงดูครอบครัววันละ 500-600 บาท และบางวันมีรายได้เสริมจากการตรวจนับสินค้าประเภทรถยนต์ที่ทำเรือคลองเตย ได้ค่าตอบแทนแต่ละครั้ง 2,000 บาทต่อวัน ส่วนมารดามีอาชีพรับจ้างเป็นแม่บ้านที่ทำเรือคลองเตย ได้รับค่าจ้างเดือนละ 9,000 บาท

พ่อ และแม่ของมอสมักจะมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกันบ่อยครั้ง เนื่องจากพ่อเป็นคนอารมณ์ร้อน มักจะหึงหวงแม่ พ่อติดกาบ มักจะดมกาวในบ้าน และนอกบ้านเป็นประจำ ทำให้ควบคุมสติไม่ได้

หาเรื่องทุตีแม่บ่อยครั้ง กระทั่งแม่ออกจากบ้านไปพักอาศัยอยู่กับป้าที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ แต่แม่ยังแวะมาหาหมอ และน้อง ๆ ทุกวัน ปัจจุบันพ่อ และแม่กลับมาอยู่กินด้วยกัน แต่ต่างคนต่างอยู่

หมอ และน้องทุกคนอยู่กับพ่อ บ้านที่พักอาศัยนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของพ่อ มีลักษณะเป็นบ้านก่ออิฐฉาบปูน 2 ชั้น ทาสีชมพู อยู่ในชุมชนแออัด มีกลุ่มวัยรุ่นมั่วสุม และพวักพลา้น มีร้านเกม โต๊ะสนุกเกอร์ มีบ่อนการพนัน และเป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด ชาวบ้านละแวกนั้นมักจะทะเลาะวิวาทกันอยู่เสมอ มีบ่อนการพนัน

หมอสนิทสนมกับแม่มากกว่าพ่อ เพราะแม่เป็นคนใจดี ตามใจทุกอย่าง เข้าใจวัยรุ่น ไม่ค่อยมีกฎระเบียบอะไรมาบังคับลูก ชอบพาเขาไปเที่ยว พุดคุย หยอกล้อกันเสมอ ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันบ่อย ๆ เช่น ไปเที่ยวทะเล ไปกินข้าวในห้างสรรพสินค้า ส่วนพ่อจะเป็นคนขี้บ่น อารมณ์ร้อน ความสัมพันธ์ ระหว่างพ่อ และหมอไม่ราบรื่น เพราะหมอสอบพูดโกหกกับพ่อเป็นประจำ และไม่ค่อยอยู่บ้าน มักจะออกจากบ้านไปค้างคืนที่บ้านอา ซึ่งอยู่ที่ใต้ทางด่วน และอาเป็นคนใจดี

ครั้งแรกของการสูบบุหรี่ คือช่วงที่หมออายุประมาณ 10 ปี เขาเริ่มสูบบุหรี่ และเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ กระทั่งสูบลุงสุดวันละ 10 มวน และเริ่มมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป เริ่มสูดดมสารระเหยประเภททาว 3K เพราะเคยเห็นเพื่อนในชุมชนดม จึงทำตามเพื่อน รวมกลุ่มกันดมทาวประมาณ 10 คน ทุกคนต่างช่วยกันออกเงินซื้อทาวมาสูดดม ราคากระป๋องละ 40 บาท สูดดมกันวันละ 1 กระป๋อง

หมอเรียนชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่โรงเรียนศูนย์รวมน้ำใจ กรุงเทพมหานคร และออกจากโรงเรียนขณะเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 เนื่องจากเขาเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ติดเพื่อน มักจะไปนั่งคุยกับคนรู้จัก และญาติใต้ทางด่วน ทำให้มีผลการเรียนของหมอค่อนข้างอ่อน อ่าน และเขียนหนังสือไม่คล่อง มีนิสัยเกียจคร้าน มักจะหนีเรียน และชักชวนเพื่อนไปสูดดมสารระเหยเป็นประจำทุกวัน เขาเคยทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนเรื่องทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในโรงเรียน และเคยถูกเชิญผู้ปกครองมาหลายครั้ง

จนกระทั่งเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมหมอ และเพื่อน ๆ เนื่องจากมีสารเสพติดในร่างกาย หมอจึงเข้ารับการรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา ประเภทยาบ้ากัญชาไอซ์ รวมทั้งสารระเหย แบบสมัครใจหลายครั้ง จึงเลิกเสพ และเลิกสูดดมสารระเหยในที่สุด

เมื่อหมอลาออกจากโรงเรียนแล้ว เขาจึงไปประกอบอาชีพรับจ้างที่ทำเรือคลองเตยกับพ่อ สัปดาห์ละ 1 วัน จะได้ค่าจ้างครั้งละประมาณ 1,000 บาท ทำได้ประมาณ 2-3 ครั้ง ก็ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัวตรวจหาสารเสพติดให้โทษ โดยผลปัสสาวะเป็นสีม่วง จึงเข้ารับการรักษาเสพติดให้โทษตามโครงการบ้านอุ่นใจของสถานีตำรวจนครบาลท่าเรืออีกครั้ง จากนั้นเขาโดนส่งตัวไปบำบัดอาการติดยาเสพติดให้โทษที่โรงพยาบาลธัญญารักษ์เป็นระยะเวลา 15 วัน เขาก็กลับไปทำงานกับพ่อ เช่นเดิม

ภายหลังจากเข้ารับการรักษาเสพติดให้โทษ หมอส่งยาคงดูดยาบ้า และยาไอซ์เรื่อยมา เจ้าหน้าที่ตำรวจติดตามผลการบำบัดก็พบว่า เขายังคงติดยาเสพติดให้โทษอยู่ ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงส่งตัวไปเข้าค่าย ที่กองทัพอากาศเขตดอนเมือง ระยะเวลา 19 วัน จึงถูกปล่อยตัวอีกรอบ

จากนั้นมอสได้รู้จักกับแฟนคนแรกชื่อ ณิช อายุ 18 ปี เป็นคนแถว ๆ คลองเตย ทั้งสองได้มีความสัมพันธ์ลึกซึ้งต่อกัน จนกระทั่งณิชตั้งครรภ์ และคลอดลูกเป็นผู้หญิง ภรรยาของมอสไม่ได้ประกอบอาชีพใด เนื่องจากต้องเลี้ยงดูลูกที่ยังเยาว์วัย ทำให้มอสต้องขยันมากขึ้นเพื่อหารายได้เลี้ยงดูครอบครัว เพราะภรรยา และลูกอยู่กินร่วมกันที่บ้านของมอส เขาจึงไปช่วยพ่อขับรถจักรยานยนต์รับจ้างบริเวณหน้าปากทางเข้าบ้าน เขาจะช่วยพ่อขับในช่วงเวลาที่พ่อพักกินอาหารช่วงกลางวัน และช่วงค่ำ โดยช่วงเช้าจะใช้รถจักรยานยนต์ของพ่อขับรับจ้าง มีรายได้วันละ 400-500 บาท แต่เขาไม่มีใบอนุญาตขับขี่ แต่ถ้าหากมีงานที่ทำเรือ ก็จะไปทำงานที่ทำเรือแทน

เขาเลือกคบเพื่อนที่มีอายุใกล้เคียงกัน ซึ่งพักอาศัยในละแวกบ้าน เพื่อนส่วนมากเป็นผู้ชายกำลังเรียนหนังสือ เพื่อนบางคนประกอบอาชีพรับจ้างที่เดียวกัน และบางคนก็เสพยาเสพติดทั้งยาบ้าและยาไอซ์ บางคนเป็นพ่อค้าขายยาเสพติดในชุมชน และเพื่อนบางคนเคยถูกจับกุมดำเนินคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษมาก่อนด้วย

เวลารว่างจากงานมอสจะเลี้ยงดูลูก ออกไปเล่นเกมตามร้านเกมทั้งกลางวัน และกลางคืน บางวันเล่นเกมนานถึง 4-5 ชั่วโมง และเลิกเล่นไปนานกว่า 5 เดือน เพราะรู้สึกเบื่อหน่าย จึงหันไปเล่นสนุกเกอร์ ฟุตซอลแทน

ภายหลังมอสได้หันเหชีวิตของตนมาเป็น “เด็กเดินยอตยาบ้าและยาไอซ์” ให้กับอาหุ้ม โดยจะเดินยอตยาบ้าครั้งละประมาณ 10-100 เม็ด ได้ค่าตอบแทนเป็นยาบ้า และยาไอซ์มาเสพครั้งละ 5-6 เม็ด ส่วนยาไอซ์ก็จะเดินยอตครั้งละ 0.5-1 กรัม บางครั้งก็ได้ยาไอซ์มาดูด เป็นค่าตอบแทน

ในช่วงเวลาเดียวกันที่มอสได้ใช้ชีวิตครอบครัว ทางฝ่ายพ่อแม่ภรรยาไม่พึงพอใจในตัวลูกเขยเท่าใดนัก เพราะเห็นว่ามอสทำงานไม่มีหลักแหล่ง อยู่ไม่เป็นที่ และฐานะทางบ้านค่อนข้างลำบาก ทำให้พ่อกับแม่ของเธอ ไม่ค่อยยอมรับในตัวของเขา มอสจึงมิกล้าสู้น้ำยาตีทางฝ่ายภรรยา และพยายามเลี่ยงการเผชิญหน้าทุกครั้ง และเมื่อความสัมพันธ์ของเขาทั้งคู่ได้มาถึงทางตัน ต่างฝ่ายต่างแยกทางกัน ลูกสาว และภรรยาของมอสได้ย้ายไปอยู่ที่บ้านของพ่อแม่ของเธอ และพยายามกีดกันไม่ให้มอสไปเยี่ยมลูกหรือพบปะกับลูก และถ้าเจอก็จะไม่ยอมให้จับหรืออุ้มลูกอีกเลย

จนกระทั่งมอสได้เห็นณิช เดินอยู่กับผู้ชายคนใหม่ เขารู้สึกไม่สบายใจ ที่เห็นทั้งสองคนเดินเคียงข้างกัน มอสเป็นห่วงลูกมาก เพราะลูกสาวของตนไม่ค่อยสบาย และเข้าออกโรงพยาบาลบ่อย มอสพยายามหักห้ามใจไม่ให้คิดมากกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น กว่าจะยอมรับ และทำใจกับความเปลี่ยนแปลงในชีวิต ก็ต้องใช้เวลาานพอสมควร เขาพยายามตัดใจปล่อยให้ณิชมีคนอื่นเพื่อชีวิตที่ดีกว่า จึงเลิกติดต่อกับลูกภรรยาโดยเด็ดขาด และคิดว่าเวลาอาจจะช่วยเยียวยาความเจ็บปวดนี้ได้ในวันหนึ่ง

ช่วงระยะเวลานั้น มอสรู้สึกเครียด และสับสนกับเหตุการณ์ดังกล่าวมาก แต่ด้วยความที่ตัวเองเป็นคนใจเย็น ไม่ว่าจะวาม จึงได้แต่ระบายความเครียดกับตัวเองโดยการเสพยาไอซ์ในปริมาณมากขึ้น เพราะไม่กล้าเล่าให้ใครได้ฟัง

ในวันเกิดเหตุ มอสอยู่บ้านของอาหุ้ม และมีคนรู้จักขับขี่รถจักรยานยนต์มาหาที่บ้าน อาหุ้มขอให้มอสช่วยออกไปซื้อยาไอซ์ให้เขา มอสจึงได้ขับขี่รถจักรยานยนต์ออกไปซื้อยาไอซ์ เมื่อถึงบ้านของลูกเอก พ่อค้าขายยาไอซ์ในชุมชนแออัด ก็ซื้อมา 1 ซองราคา 200 บาท แล้วกลับบ้านทันที

จากนั้นเขาได้ขับซีรจักรยานยนต์กลับไปบ้านอาหนุ่ม เพื่อนำยาไอซีไปให้ ขณะที่เขาขับซีรจักรยานยนต์ระหว่างทางเดินภายในชุมชนคลองเตย ได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจนอกเครื่องแบบจำนวนหนึ่งโบกให้เขาหยุดรถ แล้วขอตรวจค้นตัวเขา พบยาไอซีบรรจุอยู่ในถุงพลาสติกขนาดเล็ก ซึ่งอยู่ในกำมือขวาของเขา ตำรวจจึงเข้าจับกุม และส่งตัวเขาไปโรงพักเพื่อสอบสวน และถูกส่งตัวไปอยู่สถานแรกรับบ้านเมตตา กระทั่งศาลตัดสินดำเนินคดี ให้เข้ารับการฝึกและอบรมที่ศูนย์ฝึกฯ

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 10 (ID 10)

แอม (นามสมมุติ) อายุ 18 ปี เด็กหนุ่มจากจังหวัดเพชรบุรี เป็นลูกคนเล็กในจำนวนสองคนของครอบครัว แอมอยู่ในความดูแลของพ่อ และญาติของพ่อตั้งแต่วัยเด็ก พ่อมีอาชีพรับจ้างส่งน้ำกะทิสด มีรายได้วันละประมาณ 600 บาท พ่อค่อนข้างใจดี อารมณ์ดี ส่วนแม่ของแอมชื่อ แม่หนู ต้องโทษในคดียาเสพติด และพ้นโทษเมื่อแอม อายุได้ 10 ขวบ ซึ่งก่อนจากนี้แอมไม่เคยรู้จักแม่ และไม่เคยมีใครเล่าเรื่องของแม่ให้แอมฟังเลย แอมจึงไม่รู้เรื่องเกี่ยวกับแม่ของตัวเอง ไม่รู้เสียด้วยซ้ำว่า ตัวเองเป็นลูกของ “แม่หนู”

แอมมีแม่เลี้ยงชื่อ “แม่ไล” ทำงานรับจ้างเย็บตุ๊กตาอยู่ที่บ้านจังหวัดราชบุรี แม่ไลเป็นแม่เลี้ยงที่ใจดี ดูแลแอม และพี่สาวอย่างดี อบรมสั่งสอนให้ความรักตัวเองเป็นลูกของตนเอง แอมจึงสนิทสนมและผูกพันกับแม่ไลมาก ซึ่งตอนนั้นแอมคิดว่าแม่ไล คือ แม่ผู้ให้กำเนิด

จนกระทั่งวันหนึ่ง แม่หนูออกจากเรือนจำ แล้วเดินทางมาหาที่บ้านของพ่อ ในจังหวัดเพชรบุรี และทั้งคู่เดินทางต่อไปยังบ้านของแม่ไล จังหวัดราชบุรี สอบถามสารทุกข์สุกดิบความเป็นอยู่ของลูกชาย และลูกสาวของตนที่ได้ฝากเลี้ยงไว้ ทำให้แอมและพี่สาวตกใจเมื่อรู้เรื่องทุกอย่าง และกระแຈ่มากยิ่งขึ้น จากนั้นพ่อและแม่หนูมารับแอมกับพี่สาวกลับมาจังหวัดเพชรบุรี ย้ายโรงเรียนมาอยู่ใกล้บ้าน โดยมีพ่อเป็นคนอุปการะเลี้ยงดูแทนแม่ไล ซึ่งตอนนั้นพ่อได้เลิกจ้างกับแม่ไลมาสักระยะหนึ่งแล้ว จึงให้ป้าฉิมและสามีเป็นคนเลี้ยงดูแอมและพี่สาวแทนพ่อ ประมาณ 2-3 ปี

แอมปั่นจักรยานไปโรงเรียนที่ไม่ห่างไกลจากบ้าน เขาปั่นไปจนเกือบถึงโรงเรียน เขาได้เจอเพื่อน ๆ แล้วก็ชักชวนกันไปเล่นเกมที่ร้าน ที่ไม่ไกลจากบริเวณโรงเรียนมากนัก เล่นได้ประมาณ 4 ชั่วโมง จนกระทั่งเลิกเรียน ลูกชายของป้าฉิมไปเล่าถึงพฤติกรรมขาดเรียนของแอม ไม่เข้าเรียนแอบหนีไปร้านเกม ทำให้ป้าฉิมขับรถจักรยานยนต์ไปที่ร้านเกม แล้วยืนรออยู่หน้าร้าน ป้าฉิมก้มมือเรียกให้ออกมาจากร้าน ที่แรกแอมกลัวจะโดนดูเรื่องความผิดจึงไม่กล้าออกมา ยืนนั่งอยู่พักหนึ่ง แล้วจึงออกมาหาป้าฉิมและป้าสั่งให้เขากลับบ้านทันที

บรรยากาศภายในร้านเกมที่แอม และเพื่อนไปเล่นประจำ มีบ่อนไฟ บ่อนพนันของผู้ใหญ่ ในร้านเคยมีเหตุการณ์คนยิงกันภายในร้าน โดยมีคู่ปักษ์สองฝ่าย ยิงด้วยอาวุธปืนสวนกัน ทำให้เด็กในร้านตกใจกลัว เพราะฝ่ายที่โดนยิง ล้มลงพื้น เลือดนองเต็มพื้น อาการสาหัส ฝ่ายตรงข้ามเข้ามากระที่บช้ำ ห้ามส่งโรงพยาบาลเกือบไม่ทัน

อีกไม่นานจากเหตุการณ์วันนั้น แอมก็แอบหนีเรียนไปร้านเกมอีก ซึ่งครั้งนั้นเป็นครั้งสุดท้าย และหลังจากนั้นก็เลิกพฤติกรรมหนีเรียน เพราะโดนป้าฉิมยื่นคำขาดว่า ถ้าหากยังหนีเรียนอีก จะไม่เข้าไปโรงเรียน เขาจึงกลับมาเรียนตามปกติ

เขาเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดเพชรบุรี พ่อต้องการให้เขาเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่เขาไม่ยอมไปสมัครเรียนต่อ เพราะเบื่อหน่ายการเรียน ตีตแถมและอยากอยู่บ้าน

แม่หมูช่วยงานพ่อของแอม ในโรงงานอุตสาหกรรมครัวเรือน บีบคั้นน้ำกะทิสด และส่งขายทั่วไปในจังหวัดเพชรบุรี ต่อมาไม่นานญาติทางฝ่ายพ่อมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับแม่หมูอย่างรุนแรง จนทำให้แม่หมูขอแยกบ้านและย้ายถิ่นฐานมาอยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทราตามลำพัง พร้อมด้วยพี่สาวของตน จึงทำให้แอมต้องอาศัยอยู่กับพ่อ และทางฝ่ายญาติพ่อต่อไปสักระยะหนึ่ง

หลังจากที่เรียนจบได้ไม่นาน เขาเริ่มช่วยงานพ่อที่บ้าน โดยทำหน้าที่ขับซีรลจักรยานยนต์ และรถยนต์ส่งน้ำกะทิ ทำได้ระยะหนึ่งก็เลิกทำ และเที่ยวเตร่ ติดเพื่อนมากกว่าเดิม

หลังจากที่แม่ย้ายถิ่นฐานมาอยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ไปเช่าที่ดินของกรมชลประทาน และสร้างบ้านขึ้นเดี่ยว มีจำนวนห้องนอน 2 ห้อง ระเบียงที่พักอาศัยเป็นชุมชนเมือง ไม่มีร้านค้า และไม่มีกำแพงระบาศของยาเสพติด แม่ก็ได้ทำงานรับจ้างที่โรงงานเหล็กแห่งหนึ่ง มีรายได้วันละ 350 บาท พี่สาวก็ได้แต่งงานอยู่กินกับสามีระยะเวลานานหนึ่ง ต่อมาได้เลิกร้างกัน มีลูก 1 คน อายุ 7 ขวบ อยู่ในความดูแลของพี่สาว แต่พี่สาวไม่ได้ประกอบอาชีพ มีมารดาภิบาลค่าใช้จ่ายของทุกคน ในครอบครัว รวมทั้งค่าใช้จ่ายของหลานด้วย

พ่อได้โทรศัพท์หาแม่ของแอม สั่งให้มารับแอมไปอยู่ด้วย เพราะแอมเริ่มคบหาเพื่อนที่มีพฤติกรรมติดยาบ้า และกัญชา ซึ่งอยู่อาศัยในละแวกบ้านพ่อ และชอบรวมกลุ่มกันเป็นแก๊งไปทะเลาะวิวาทกันบ่อย ๆ

แอมได้ย้ายบ้านมาอยู่ในการดูแลของแม่หมู และสามีใหม่ เป็นพ่อหม้ายลูกติด มีอาชีพเป็นช่างทำเฟอร์นิเจอร์ อยู่กินกันหลายปี ตั้งแต่แม่ย้ายมาสร้างรกรากที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

เมื่อแอมอายุได้ 17 ปี เขาเริ่มมีเพื่อนใหม่ที่สนิท และชักชวนเริ่มทดลองเสพยาบ้าในเวลาว่างที่บ้าน ชอบนั่งคุยกับเพื่อน เล่นโทรศัพท์มือถือ ขับซีรลจักรยานยนต์เที่ยวเล่น นอนค้างคืนนอกบ้านหนีออกจากบ้านบ่อยครั้ง ชมการแข่งขันรถจักรยานยนต์ประลองความเร็ว และขโมยเงิน รวมทั้งทรัพย์สินของผู้อื่น เพื่อนำเงินไปเที่ยวเตร่

เพื่อนของแอมมีหลายคน คือ โน้ต แบนก์ มด ตาร์ และเบนซ์ ทั้งหมดไม่ได้เรียนหนังสือแล้ว แต่เบนซ์เป็นเพื่อนที่สนิทที่สุดของแอม เขาทำงานในโรงงานอัดซีลีโคเนตยูเอ็น ทำหน้าที่หลายอย่างเพื่อแลกกับค่าจ้างรายวัน วันละ 350 บาท เบนซ์ชวนแอมไปทำงานในโรงงานเดียวกัน

แอมจึงชวนเบนซ์มาดูดยาบ้าที่บ้านในห้องนอนของตัวเอง ทั้งสองคนหมกตัวอยู่ในห้องนอน ทั้งวัน เบนซ์ซื้อยาบ้ามาจากคนรู้จัก กระทั่งพี่สาวมาเปิดประตู ก็เจอสภาพของน้องชายกำลังดูดยาบ้า ในอาการสะลึมสะลือครั้งแรกครั้งตื่น เพราะอยู่ในอาการเมายาบ้ากว่า 10 เม็ด แอมจึงรีบเก็บอุปกรณ์ดูดยาด้วยอาการตื่นตกใจ พี่สาวจึงไปเรียกพ่อเลี้ยงขึ้นมาบนห้องนอน พ่อเลี้ยงก็ตำด้วยถ้อยคำหยาบคาย ไม่ให้ไปยุ่งกับยาเสพติด เอาไม้มาตีบริเวณหลัง และศีรษะ 3-4 ครั้ง แอมไม่ร้อง เพราะยังอยู่ในอาการเมา แอมมีเลือดออกบริเวณแผลที่โดนฟาดหลัง พ่อเลี้ยงและพี่สาวช่วยกันพาไปส่งที่โรงพยาบาลเพื่อจะได้ทำแผล และล้างแผล

ภายหลังจากที่พี่สาว และพ่อเลี้ยงจับได้ บางครั้งก็ยิงแอบเสพยาคนเดียว บางครั้งก็เสพกับเพื่อน ในโรงงานที่เขาทำงานอยู่จะได้รับเงินค่าจ้างทุก ๆ 7 วัน หลังจากได้เงิน เขาก็จะรวมเงินกับ

เพื่อนซ้อยาบ้า มีความต้องการยาบ้า และติดหนักขึ้นเรื่อย ๆ ครั้งแรกของการเสพยาบ้า แอมรู้สึกรู้สึกดี (กระปรี้กระเปร่า) รู้สึกดี ตื่นตัว แต่เมื่อดูตไปนาน ๆ หลายเม็ดก็เริ่มมีอาการดื้อยา จึงทำให้ต้องเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อให้ติดตลอดเวลา เขาเพิ่มปริมาณยาบ้าสูงสุด 30 เม็ดต่อวัน

แอมเริ่มไม่อยากไปทำงานที่โรงงานอัดซิลิโคนอีกต่อไป เพราะอยากนอนทั้งวัน บางวันก็ไม่ได้ไปทำงาน เลยชวนเบนซ์มาที่บ้าน เพราะเห็นว่าไม่มีใครอยู่บ้าน จึงตั้งวงอุปกรณ์ดูดยาบ้า กลางบ้าน โดยครั้งนี้เตรียมยาบ้า ประมาณ 15 เม็ด ทั้งคู่กำลังดูดยาได้สักพักใหญ่ แม่ก็ขับรถกลับมาบ้านพอดี รถของแม่เสียงเงียบ เขาเก็บอุปกรณ์ดูดยาไม่ทัน ทันใดนั้นแม่ก็เปิดประตูเข้ามาพอดี แม่ช็อกที่เห็นภาพลูกชายของตนเองกำลังดูดยา ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เขาไม่คาดคิดมาก่อนว่าจะได้เห็น แม่และแอมต่างตกใจ ทำอะไรไม่ถูก แม่ร้องไห้ และแอมก็บอกให้เพื่อนกลับไปบ้านก่อน เมื่อเพื่อนกลับไปแล้ว แม่ของแอมใช้มือทุบตี ตรงหลัง บ่าไหล่ พลางก็พูดว่าเคยมีเหตุการณ์แบบนี้แล้วครั้งหนึ่ง ยังไม่เช็ด แม่พูดไปก็ร้องไห้ไปด้วย สั่งห้ามให้เลิกคบกับเพื่อนคนนี้ ก็ไม่ยอมเลิกคบ นับจากวันที่แอมเห็นน้ำตาของแม่ เขารู้เสียใจมาก เขาพยายามแน่วแน่ว่าจะเลิกดูดยาบ้า บังคับตัวเองให้เลิกได้ในที่สุด

แอม และเบนซ์ มักจะมานั่งเล่นริมแม่น้ำบางปะกง และบ่อยครั้งก็เข้ามาเล่นภายในโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จึงสังเกตเห็นญาติคนไข้ในโรงพยาบาลจำนวนมาก วางทรัพย์สินที่มีค่าไว้บริเวณเก้าอี้ที่นั่ง เมื่อสบโอกาสทั้งสองจะย่องไปลักขโมยกระเป๋าสะพาย ย่าม และโทรศัพท์มือถือของญาติผู้ป่วยหลายครั้ง จากนั้นจึงนำทรัพย์สินที่ได้ไปขาย นำเงินไปเที่ยวเตร่ และยังไม่เคยโดนจับกุมดำเนินคดีมาก่อน

วันที่เกิดเหตุแอม และเพื่อนสนิท ไปนั่งเล่นอยู่ที่บริเวณหอนาฬิกาหน้าโรงพยาบาล แอมมองขึ้นไปบนชั้นบนสุดของตึกผู้ป่วยในโรงพยาบาล พบเห็นแท่งทองแดงตั้งไว้เป็นจำนวนมาก แอมต้องการนำแท่งทองแดงไปขาย เพื่อนำเงินไปเที่ยวงานเทศกาลประจำปี เขาจึงเดินขึ้นไปบนตึกชั้นดาดฟ้า และหมุนหัวรับสายล่อฟ้า จำนวน 8 แท่ง แล้วหาผ้าขี้ริ้วมาห่อหัวรับสายล่อฟ้า แล้วรีบกลับลงไปทางบันไดหนีไฟจากชั้นดาดฟ้าจนถึงชั้น 1 จากนั้นจึงรีบขับรถจักรยานยนต์ออกไปขายที่ร้านรับซื้อของเก่า ในราคากิโลกรัมละ 140 บาท ได้เงินจำนวน 1,500 บาท นำเงินไปเที่ยวเตร่จนหมดเกลี้ยง

ในวันถัดไป ช่วงเวลากลางคืน แอมได้เข้าไปลักขโมยหัวรับสายล่อฟ้าอีกครั้ง จำนวน 23 หัว โดยนำใส่ถุงดำของทางโรงพยาบาล ใส่หัวรับสายล่อฟ้า จากนั้นนำถุงดำลงมาจากบันไดถึงชั้นล่างแล้วนำไปซ่อนไว้ที่บริเวณทางลาดของโรงพยาบาล ในเช้าวันรุ่งขึ้นเขาได้วกกลับมาขนเอาถุงดำที่ภายในบรรจุหัวรับสายล่อฟ้า แล้วนำไปขายที่ร้านรับซื้อของเก่าอีกร้านหนึ่งในราคากิโลกรัมละ 150 บาท ได้เงินจำนวน 3,500 บาท นำเงินไปเที่ยวเตร่ใช้เงินหมดภายในเวลา 5-6 วัน

จากนั้นได้ตระเวนลักขโมยโทรศัพท์มือถือ เงินสด รถจักรยานยนต์อีกหลายครั้ง ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจออกติดตามมาตรวจพบของกลางอยู่ในความครอบครองของแอม และเบนซ์อีกหลายรายการ จึงได้ควบคุมตัวไปตรวจสอบสวน พบว่าแอมมีหมายจับของศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา จึงได้จับกุมมาดำเนินคดีนี้ กระทั่งศาลตัดสินดำเนินคดี ให้เข้ารับการฝึกและอบรมที่ศูนย์ฝึกฯ

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 11 (ID 11)

วัตร (นามสมมุติ) อายุ 17 ปี เป็นลูกคนเล็กในจำนวนสองคนของครอบครัว เขามีพี่สาว 1 คน อายุห่างกัน 1 ปี กำลังเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ในวิทยาลัยเทคโนโลยีแห่งหนึ่ง กรุงเทพมหานคร ซึ่งทั้งสองคนพักอาศัยอยู่ด้วยกัน

วัตรเกิดมาในครอบครัวที่ไม่พร้อมจะมีบุตร พ่อของวัตรเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนแม่ของวัตรเรียนไม่จบต้องออกจากโรงเรียนขณะเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพราะตั้งครรรภ์เสียก่อน ตอนที่วัตรเกิด แม่ไม่ได้ดำเนินการแจ้งเกิดไว้ จึงไม่มีหลักฐานการเกิดของวัตร ต่อมาขณะที่วัตรอายุได้ 1 เดือนเศษ พ่อแม่เลิกร้างกัน หลังจากเลิกร้างกันได้ไม่นาน พ่อก็มีภรรยาใหม่ และมีลูกด้วยกัน 1 คน แต่ปัจจุบันเลิกร้างกันแล้ว โดยภรรยาใหม่นำลูกไปอุปการะเลี้ยงดู ส่วนแม่มีสามีใหม่ และมีลูกด้วยกัน 2 คน ทำให้วัตรมีน้องสาวต่างพ่อ ซึ่งกำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และประถมศึกษาปีที่ 6 ตามลำดับ ต่อมาไม่นานแม่กับสามีใหม่เลิกร้างกัน

วัตร และพี่สาวต้องอยู่ในการอุปการะเลี้ยงดูของพ่อตามลำพังคนเดียว ปู่กับย่าจึงฝากวัตรไว้กับบ้านของ “แม่ปลา” ซึ่งเป็นแม่ของฟาง เพื่อนสนิทของวัตร อยู่ภายในซอยเดียวกัน แม่ปลาจะพาวัตรมาเลี้ยงดูกับฟางในช่วงกลางวัน โดยให้เขาดูตนเองเหมือนลูก จนกระทั่งวัตรหย่านม จึงส่งวัตรกลับมาอยู่บ้านปู่ย่าตามเดิม

แต่ในช่วงระยะเวลาที่วัตรอยู่บ้านพ่อ เขาติดต่อกับแม่ตลอดมา แม่จะมาเยี่ยมเยียนวัตร และพี่สาวอยู่เสมอ ให้เงินเป็นค่าใช้จ่ายเป็นบางครั้ง ครั้งละ 1,000 - 1,500 บาท เขาอาศัยอยู่ที่บ้านปู่ย่ามาตั้งแต่เกิด เขาจึงเรียกปู่ว่า “พ่อพล” และเรียกย่าว่า “แม่เล็ก” วัตร และพี่สาวอยู่ภายใต้การดูแลเลี้ยงดูจากปู่ และย่า นิสัยของย่าเป็นคนอารมณ์ดี ร่าเริง สนุกสนานเป็นที่รักของลูกหลานใจดี ถ้าย่าโกรธมาก ย่ามักจะร้องไห้ น้ำตาไหล ย่าเลี้ยงดูตามใจวัตรมาก ชอบซื้อของเล่นต่าง ๆ ให้วัตรเป็นประจำ อย่างเช่น ปืนอัดลม รถบังคับ เป็นต้น

บ้านของปู่ย่ามีลักษณะเป็นบ้านครึ่งไม้ครึ่งปูน หลังคามุงกระเบื้อง ไม่มีรั้วกัน อาศัยอยู่ด้วยกัน 8 คน คือ วัตร ปู่ ย่า พี่สาว แฟนพี่สาว แฟนของวัตร และน้องสาวอีก 2 คน โดยวัตร และแฟนมีห้องนอน แยกเป็นสัดส่วน ส่วนพี่สาว และแฟนกันนอนแยกไปอีกห้อง ละแวกบ้านมีวัยรุ่นนั่งมั่วสุ่มยามค่ำคืน มีร้านเกม และเป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด

วัตรเติบโตมาในสังคมที่แวดล้อมด้วยความวุ่นวาย ทะเลาะเบาะแว้ง ใช้กำลังต่อสู้ เป็นสิ่งที่วัตรจดจำได้ดี และเจอกับเหตุการณ์ความรุนแรงบ่อย ๆ โดยเฉพาะบ้านของอามักจะทะเลาะกับภรรยาบ่อย ๆ เรื่องดื่มเหล้าแล้วเมา ขาดสติ กลับบ้าน ไม่มีคนดูแลลูก เขาก็ด่าสาตใส่กัน ใช้ถ้อยคำหยาบคายรุนแรง ภรรยาของอาใช้สีหน้าไม่พอใจที่เมาแทบทุกวัน ทั้งคู่เลยมีการทำร้ายร่างกายต่อหน้าลูก ๆ หลาน ๆ เสมอ

พี่สาวของวัตร มักจะมีปากเสียงกับย่าเสมอ เขาชอบขึ้นเสียง ใส่อารมณ์ พูดเสียงดังให้ย่าได้ยิน ทุกครั้งที่ย่าใช้ให้ไปซื้อของ พี่สาวจะไม่ค่อยสนใจ ไม่ยอมทำตาม จึงทะเลาะกันบ่อย ๆ ย่าก็จะดุด่าโดยใช้ถ้อยคำรุนแรง และพี่สาวพาลใช้น้ำเสียงโมโหใส่วัตรด้วย ทำให้วัตรไม่ค่อยลงรอยกับพี่สาวมากนัก

ช่วงเวลานั้น พ่อของวัตรก็ถูกดำเนินคดีข้อมหายับ้าเก็บไว้ในความครอบครอง และถูกควบคุมตัวอยู่ที่เรือนจำกลางสมุทรปราการ ซึ่งไม่ใช่เป็นครั้งแรกของการถูกเจ้าหน้าที่ดำเนินการจับกุม คดียาเสพติดให้โทษ พ่อของวัตรเข้าออกในเรือนจำประมาณ 3 ครั้ง ทำให้วัตร และพี่สาวไม่ค่อยสนิทกับพ่อเท่าใดนัก

ในวัยเยาว์ เขาเรียนที่โรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่ง ย่านพระสมุทรเจดีย์ สามารถอ่านออกเขียนได้คล่อง ในขณะที่วัตรกำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคการศึกษาที่ 2 คุณครูประจำ

ชั้นขอบพุดส่อเสียดปมด้อยเรื่องพ่อ และครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ของวัด บางครั้งใช้สายตาถูกเหยียดหยาม ทำให้วัดรู้สึกอับอายเพื่อนร่วมชั้นเรียน และไม่กล้าเจอหน้าเพื่อนที่โรงเรียน

ในเวลาเดียวกันคุณครูฝ่ายทะเบียนแจ้งว่า ทางโรงเรียนไม่สามารถออกวุฒิการศึกษาได้ เมื่อเรียนจบชั้น ป.6 ด้วยสาเหตุเขาไม่มีใบสูติบัตร วัดจึงได้นำเรื่องดังกล่าวไปบอกกับย่า จากนั้นย่าจึงให้วัดลาออกจากโรงเรียนกลางคัน ภายหลังจากออกจากโรงเรียน ขณะที่วัดอายุ 15 ปี เขาได้ไปทำงานรับจ้างล้างรถยนต์ ทำงานระหว่างเวลา 08.00-19.00 นาฬิกา ได้รับค่าจ้างวันละ 300 บาท

วัดมีเพื่อนที่สนิทหลายคน เช่น ฟ่าง เต็น พัก และปอน ที่มีอายุไล่เลี่ยกัน บางคนก็กำลังเรียน บางคนก็ไม่เรียนแล้ว เวลาว่างวัด และเพื่อน ๆ จะชวนกันนั่งเล่นกับกลุ่มเพื่อน ชวนไปเตะฟุตบอล กระโดดเล่นน้ำในคลอง ขับรถจักรยานยนต์เที่ยว และเล่นเกมที่ร้านเกมเป็นประจำ

ร้านเกมที่กลุ่มเพื่อนของเขา รวมกลุ่มกันไปเล่นนั้น ไม่ไกลจากบ้าน บรรยากาศภายในร้านเกม มีทั้งตู้สล็อต ตู้ม้า บ่อนไพ่ป็อก ไพ่นกกระจอกของผู้ใหญ่ ช้าง ๆ ก็มีบ่อนไก่ มีคนมาตีไก่กันเป็นประจำวัด และเพื่อนชอบเล่นเกมออนไลน์ วันละประมาณ 5-6 ชั่วโมง ตั้งแต่ 17.00-24.00 นาฬิกา ซึ่งในร้านเกมจะมีบุหรี และกัญชาลักลอบจำหน่าย

เขาเริ่มสูบบุหรีภายหลังจากออกจากโรงเรียน สูบต่อเนื่องมาโดยตลอดนานประมาณ 4 ปี วันละ 5 - 10 มวน ดื่มเหล้ามานานประมาณ 2 ปี ดื่มเป็นบางโอกาส ไม่เคยดูดยาบ้า แต่เสพกัญชา โดยวิธีการใช้บ้องไม้ไผ่ และผสมในมวนบุหรี มานาน 2 ปี เริ่มเสพกัญชาครั้งแรก เนื่องจากอยากลองกับเพื่อน และเพื่อนชักชวน

ภายหลังจากที่วัดติดกัญชา เขาก็เริ่มเบื่อหน่ายกับงานล้างรถยนต์ที่อู่ เพราะเขาทำอยู่นานประมาณ 4 ปี จึงออกมาอยู่บ้าน ประกอบกับวัดรู้จักเพื่อน ๆ ของพ่อที่เป็นพ่อค้าขายยาบ้ามาก่อน บางครั้งเพื่อนพ่อก็เอายามาให้พ่อที่บ้าน บางครั้งพ่อก็ไปเอายาที่บ้านเพื่อน วัดเคยเห็นหน้ากันมาก่อน

กระทั่งเพื่อนรุ่นพี่ของวัดต้องการยา จึงได้สอบถามวัดว่ารู้จักใครบ้างไหม ที่ขายยาบ้า จากนั้นวัดจึงพาไปหาเพื่อนพ่อที่บ้านของเขา บ่อยครั้งที่วัดไม่ต้องการให้เพื่อนของพ่อรู้ว่าตนเองเป็นเด็กเดินยอดยาบ้า จึงแกล้งอ้างบอกว่าเอายาไปให้เพื่อนสนิทของตน แต่แท้จริงแล้วตนเองเป็นคนสั่งยาทั้งหมด

จากความยากจน และไม่มียานประจำทำ วัดจึงเริ่มต้นเป็น “เด็กเดินยอด” นับตั้งแต่นั้นมา เขาเริ่มเดินยาครั้งแรกประมาณ 10 เม็ด รับยามาจากเพื่อนพ่อ ในราคาเม็ดละ 100-110 บาท แล้วเอาไปขายปลีกราคาเม็ดละ 150-160 บาท โดยลูกค้าส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างชาติที่ต้องทำงานตึก ๆ ตามไซต์งานก่อสร้างในซอยบ้านของตน ช่วงแรกเขาได้เงินจากการเดินยอดยาบ้าประมาณวันละ 300-500 บาท เงินที่ได้จะเอาไปเล่นเกม ซื้ออาหาร เทียวเตร่กับเพื่อน ๆ

วัดได้พบกับแฟนสาวคนแรกของเขาชื่อ ตอง อายุ 15 ปี พบกันครั้งแรกที่ร้านล้างรถที่ตนเองทำงานอยู่ขณะนั้น ทั้งสองพุดคุยกันได้ประมาณ 5 เดือน จึงมีความสัมพันธ์ลึกซึ้งต่อกัน ครั้งแรกที่บ้านวัด โดยที่วัดชวนแฟนสาวมานอนค้างคืน คนที่บ้านรับรู้ว่าเป็นแฟนกัน ช่วงเวลาที่คบหากันแฟนสาวได้ขอร้องให้วัดหันหลังเลิกยุ่งเกี่ยวกับวงการยาเสพติด ด้วยความเป็นห่วงสวัสดิภาพของวัด กลัวจะโดนตำรวจจับ และไม่มีคนดูแล ไม่มีคนไปเยี่ยม วัดจึงตัดสินใจที่จะไม่เดินยอดยาเสพติดต่อไปนานกว่า 2 ปี จนกระทั่งเขาห่างเหินกันไป

วัตรได้พบรักใหม่ ภายหลังจากเลิกกับแฟนเก่าได้ไม่นาน แฟนคนใหม่ของวัตรชื่อ กานต์ อายุ 14 ปี เพิ่งลาออกจากโรงเรียนมาอยู่กินกับวัตรที่บ้านของเขา เขาทั้งสองเจอกัน ติดต่อกันในโลก สังคมออนไลน์ จึงตกลงใจมาใช้ชีวิตร่วมกันได้ประมาณ 1 ปี ช่วงแรกไม่ได้คิดพาเข้าบ้าน แต่จะพาไป มีเพศสัมพันธ์ที่บ้านเพื่อน ในขณะที่ตนเองกำลังเสพยาจนมึนเมา แล้วจึงขอมิเพศสัมพันธ์ด้วย

เขาเริ่มอับจนหนทางที่จะไปทำงานรับจ้าง คิดไม่ออกว่าจะไปทำงานอะไร และจนปัญญา ในที่สุด ทำให้วัตรต้องวกกลับมาয়วังการยาเสพติดอีกครั้ง โดยมีแฟนสาวคนใหม่ร่วมกันเดินยอดด้วย อีกแรง เริ่มขายยาบ้าอีกรอบ ตอนอายุประมาณ 16 ปีเศษ คราวนี้ไม่ได้รับยาจากเพื่อนของพ่อ แต่ไปรับยาจากน้ำของตนเองชื่อ น้ำใหม่

น้ำใหม่ได้นำยาบ้ามาฝากไว้กับวัตร และจ้างวัตรให้นำยาบ้าไปส่งให้แก่ลูกค้าที่สั่งซื้อยาบ้า ตามสถานที่นัดหมายต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มกรรมกรก่อสร้าง ครั้งละ 4-5 เม็ด ได้ค่าจ้างครั้งละ 300-350 บาท และวัตรจะพาแฟนสาวไปส่งยาด้วยกันเป็นบางครั้ง

ต่อมาน้ำใหม่ได้โทรศัพท์มาให้วัตรนำยาบ้า จำนวน 195 เม็ด ที่ฝากไว้เอาไปส่งให้กับลูกค้า ขาประจำย่านพระประแดง และเก็บเงินจำนวน 13,000 บาทด้วย ครั้งนี้วัตรได้ค่าจ้างเดินยาประมาณ 1,000 บาท วัตรจึงโทรศัพท์ติดต่อไปยังลูกค้าคนดังกล่าว และนัดส่งยากันที่บริเวณปากซอยแถวบ้าน

วัตร และกานต์จึงขับรถจักรยานยนต์ไปยังที่ซุกซ่อนยาบ้าบริเวณใต้สะพานทางเดิน แล้วนำยาบ้าออกมาจำนวน 2 ถุง ถุงละ 195 เม็ด จากนั้นจึงไปส่งยาบ้าด้วยกัน แล้วขับขีรถจักรยานยนต์ ซ้อนท้ายไปด้วยกัน

ขณะที่วัตรกำลังยื่นรอกลูกค้าของน้ำใหม่อยู่นั้น ได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจพื้นที่ผ่านมา พบเห็นวัตรมีท่าทีพิรุธ และทำการขอตรวจค้นตัวทั้งคู่ ตรวจค้นพบยาบ้าอยู่ในกระเป๋ากางเกงด้านหน้า ซ้ำซ้ายที่วัตรสวมใส่อยู่ และพบยาบ้าในกระเป๋าสะพายของแฟนวัตร ตำรวจจึงได้ควบคุมตัวไปที่ สถานีตำรวจเพื่อทำการสอบสวน โดยทั้งคู่ได้รับสารภาพว่าเป็นของตนเอง โดยไม่ขัดทอไปยังน้ำใหม่ ทำให้ทั้งคู่ถูกจับกุมตัวไปที่โรงพัก กระทั่งศาลตัดสินดำเนินคดี ให้เข้ารับการฝึกและอบรมที่ศูนย์ฝึกฯ

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 12 (ID 12)

เขต (นามสมมุติ) อายุ 17 ปี นับถือศาสนาอิสลาม เป็นลูกชายคนเดียวของครอบครัว พ่อแม่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส ขณะที่เขาอายุได้ 2 ขวบ พ่อแม่เลิกร้างกัน เนื่องจากพ่อ ของเขตมีภรรยาใหม่

แม่ และเขตมาอยู่บ้านของตา และยาย ส่วนพ่อหลังเลิกร้างกัน พ่อก็ไม่เคยส่งเสียค่าใช้จ่าย มาให้เขต และแม่อีกเลย แม่ต้องหาเช่ากินค่าเปิดร้านอาหารตามสั่ง ชายของชำ ชายขนม บริเวณ หน้าบ้านที่อยู่อาศัย ทุกวันตั้งแต่เช้ายันเย็น มีรายได้วันละ 300-500 บาท ตาของเขตประกอบอาชีพ เป็นช่างสายอากาศ ที่การไฟฟ้านครหลวง ปัจจุบันเกษียณอายุแล้ว ส่วนยายไม่ได้ประกอบอาชีพใด

ขณะที่เขาอายุได้ 9 ขวบ แม่ก็แต่งงานใหม่กับพ่อเลี้ยง อายุ 40 ปี มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ซึ่งเขามาพักอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกับเขตด้วย แม่อยู่กินกับพ่อเลี้ยงได้ 1 เดือนก็เลิกร้างกัน

ต่อมาขณะที่เขตมีอายุได้ 13 ปี แม่ได้อยู่กินกับพ่อเลี้ยงคนใหม่ อายุ 36 ปี มีลูกร่วมกัน 2 คน พ่อเลี้ยงมีอาชีพเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยที่สนามบิน ได้ค่าจ้างเดือนละ 13,000 บาท

ส่วนพ่อที่แท้จริงของเขต อายุ 45 ปี มีอาชีพเป็นช่างซ่อมบำรุง ที่บริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง ได้ค่าจ้างเดือนละ 13,000 บาท อยู่กินกับแม่เลี้ยง อายุ 33 ปี ก่อนจะมาอยู่กินกับพ่อของเขต

แม่เลี้ยงเคยมีลูกมาแล้ว 1 คน และมีลูกกับพ่ออีก 4 คน แม่เลี้ยงเปิดร้านขายขนมปังปัง ลูกขึ้นทอดบริเวณหน้าบ้าน ถึงแม้ว่าพ่อ และแม่ของเขตจะเลิกร้างกันมานานแล้ว แต่ก็ยังติดต่อพูดคุยกันอยู่

เขตอยู่ในการดูแลของแม่ ตา และยายมาโดยตลอด เขาได้เข้าเรียนที่โรงเรียนสุเหร่าแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ขณะเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขาเริ่มมีทดลองสูบบุหรี่ ต่อมาเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนสอนศาสนาอิสลามแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร เขาเริ่มเรียนประมาณ 1 เดือน ก็เริ่มรู้สึกเบื่อหน่าย เนื่องจากโรงเรียนเคร่งครัดวิชาการ และเน้นศาสนาเป็นพิเศษ จึงลาออกจากโรงเรียน

ต่อมาเขตกลับเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนสุเหร่าที่เดิมที่เคยเรียนมาในชั้นประถมศึกษา ขณะเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 เขตเริ่มหนีเรียน ตีน้ำตมพี่ชระท่อม ตีมสารผสมประเภทยาแก้ไอ ติดเพื่อน ติดเกม ชี้แจงไปเรียน ไม่สนใจทำการบ้าน ทางโรงเรียนเชิญผู้ปกครองไปพบ และลงโทษด้วยการทำทัณฑ์บนบ่อยครั้ง

ขณะเรียนภาคเรียนที่ 2 เขาไม่ยอมปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทำให้สอบเลื่อนระดับชั้นไม่ผ่านเกณฑ์ ทางโรงเรียนให้เขาเรียนซ้ำชั้น เขาจึงออกจากเรียนโดยไม่ได้ไปลาออก

หลังจากออกจากเรียน แม่พาเขตไปเรียนที่โรงเรียนสอนศาสนา (แผนกประจำ) ในจังหวัดนนทบุรี ทางโรงเรียนให้กลับบ้านเดือนละ 1 ครั้ง ระหว่างนั้นเขตติดเพื่อนละแวกบ้าน ชวนไปเที่ยว จนทำให้เขตหนีเรียนบ่อยครั้ง ไม่อยากกลับไปโรงเรียน เมื่อกลับมาอยู่ในโรงเรียน และหอพักก็ไม่เข้าชั้นเรียน เขตชอบอยู่อย่างอิสระมากกว่าที่จะเรียนในโรงเรียนประจำ และแอบหนีออกนอกโรงเรียนในเวลา กลางคืนไปอยู่กับเพื่อน จากนั้นแม่ก็ไปรับกลับมาอยู่บ้าน

ภายหลังจากลาออกจากโรงเรียน เขตเริ่มไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของแม่ ชอบต่อต้าน และไม่ยอมรับแม่ เนื่องจากแม่เข้มงวดกวดขัน ไม่ให้อิสระ เขตจึงหนีไปอยู่อาศัยกับพ่อบ่อยครั้ง บ้านของพ่ออยู่กับแม่เลี้ยง และลูกใหม่ของพ่ออีก 4 คน เขาไม่มีห้องนอน ต้องอาศัยนอนกลางบ้านของพ่อ และบางครั้งเคยเห็นแม่เลี้ยงแอบเสพยาบ้า

เขตอาศัยอยู่บ้านพ่อได้ประมาณ 1 ปี โดยที่ไม่ได้ทำงานอะไร บางครั้งก็ขอเงินพ่อซื้อข้าว และซื้อขนม แต่พ่อปฏิเสธที่จะให้เงินแก่เขต เขาจึงไม่มีทางเลือกอื่น นอกจากการขายยาบ้า เพื่อประทังชีวิตไปวัน ๆ

เขาเริ่มต้นจากการขายยาบ้า โดยรับยาบ้ามาจากกลุ่มเพื่อนที่รู้จักกัน รับยาบ้าในราคาเม็ดละ 75 บาท แล้วนำมาขายต่อในราคา 125 บาท แต่ครั้งละรับมาครั้งละ 2 ถูง ถูงละ 200 เม็ด โดยจะขายก่อน แล้วค่อยเอาเงินไปจ่ายคืนให้เพื่อน ระหว่างที่เขาขายยาบ้า เขาไม่ค่อยได้เข้าบ้านพอมักจะไปอยู่กับเพื่อน เที่ยวเตร่ นอนบ้านเพื่อนที่สนิทเป็นประจำ ไม่ค่อยได้คุยกับพ่อ จะกลับมาบ้างในช่วงเช้า พ่อก็ไปทำงานแล้ว พอตกเย็นก็ไม่เจอเขตอยู่บ้าน เงินที่ได้จากการขายยาบ้า เขาจะเอาไปซื้อของที่อยากได้ ซื้ออาหารมากินกับเพื่อน โดยไม่ขอเงินพ่อต่อไป

กระทั่งเขาซื้อรถจักรยานยนต์คันแรก โดยขอเงินพ่อด้วยส่วนหนึ่ง และเงินอีกส่วนมาจากกำไรขายยาบ้า เหมือนพ่อจะรู้ว่าเขาขายยาบ้าอยู่ละแวกแถวบ้าน แต่ไม่เคยถาม ไม่เคยห้ามปราม เพราะพ่อเคยต้องโทษจำคุกในเรือนจำมาก่อน ในคดียาบ้า

ช่วงระยะเวลาประมาณเกือบ 1 ปี ที่เขาย้ายมาอยู่บ้านพ่อ เขตรัฐสิกกสงสารบรรดาลูก ๆ ของพ่อกับแม่เลี้ยงทั้ง 4 คน ไม่มีเงินกินข้าว ไม่มีเงินไปโรงเรียน บางทีเขาก็ให้เงินกับแม่เลี้ยงไปซื้อข้าวสารอาหารให้แก่ลูก ๆ แต่แม่เลี้ยงเอาเงินที่ได้ไปซื้อยาบ้ามาเสพ

พ่อ และแม่เลี้ยงทะเลาะกันบ่อย ๆ เพราะพ่อรู้เรื่องที่แม่เลี้ยงติดยาบ้า พ่อคอยจับผิดแม่เลี้ยงที่ไม่ยอมเลิกยา บางครั้งทะเลาะกันรุนแรงจนเกือบบ้านแตก เสียงดังเอะอะโวยวายจนน่าหวาดกลัว บางครั้งก็ปาข้าวของใส่กัน เมื่อเสียงดังขึ้นเรื่อย ๆ พ่อจะเป็นฝ่ายหยุด และเงียบเสียงไป แต่จะทำร้ายร่างกายแม่เลี้ยงบ้าง ถ้าจับได้ว่าแม่เลี้ยงเสพยาชาดสติในบ้าน

บางครั้งเขตกกับพ่อก็ทะเลาะกัน พ่อเคยสัญญาจะซื้อโทรศัพท์เครื่องใหม่ ช่วงเงินเดือนออก แต่เมื่อถึงเวลาที่ไม่ได้ทำอย่างที่สัญญา เขตทวงสัญญาจากพ่อ โดยใช้น้ำเสียงตะคอกใส่พ่อ พุดจาแรง ๆ ใส่กัน และพุดจាន้อยใจว่าพ่อเคยซื้อของเล่นให้น้อง ๆ ได้ ซื้อทองให้แม่เลี้ยงใส่ แต่ทำไมไม่ซื้อโทรศัพท์ให้ตนเองบ้าง จากนั้นเขตก็หนีไปอยู่บ้านเพื่อน แล้วก็โทรป่วนกับพ่อ ทวงสัญญา จนพ่อโมโห ขับรถจักรยานยนต์ถือไม้เรียวมาพาดเขตที่บ้านเพื่อน เมื่อถึงหน้าบ้านเพื่อน พ่อก็ตะโกนด่าเขต หน้าบ้านเพื่อนแบบไม่ยั้ง จนเสียงแหบแล้วขับรถจักรยานยนต์กลับบ้าน

ความขัดแย้งระหว่างพ่อ และลูกเริ่มสะสมเรื่อย ๆ กระทั่งเขตหนีหน้าพ่อ แอบหนีมาอยู่บ้านเพื่อน เพื่อขายยาบ้า และดูดยาบ้าด้วย เขตมีเพื่อน 5 คน ที่สนิทกัน คือ ซามิ นิค ลีฟ ยูนูด และดอน เพื่อนที่สนิทของเขตที่ไปนอนค้างด้วยเป็นประจำ คือ นิค และซามิ เป็นเพื่อนสมัยเรียน ชั้น ม.1 ซึ่งอาศัยอยู่กับครอบครัว นิคไม่ได้ขายยาบ้า แต่เขาขายกัญชา และซามิเป็นเพื่อนสนิทอีกคนที่เป็นคนมีน้ำใจชอบช่วยเหลือเขต รับฟังทุกปัญหา คอยเตือนสติ ช่วงไหนที่เขตไม่มีเงิน เขาจะซื้อข้าวมาให้เขตกินอีกด้วย

ในวันเกิดเหตุ เขตโทรศัพท์ไปหาลูกค้าประจำเพื่อทวงเงินค่ายาบ้า ลูกค้าประจำรับปากว่าจะนำเงินมาคืนให้กับเขาในช่วงเย็นของวันรุ่งขึ้น และสั่งซื้อยาบ้าเพิ่มอีก 20 เม็ด ในราคา 4,000 บาท เมื่อถึงเวลานัดหมายเขตเดินออกจากบ้าน นำยาบ้า 20 เม็ดใส่ถุงแบบบริดปิดสีดำ ติดตัวไปด้วย ขณะเดินออกจากบ้าน เขาเห็นแม่เลี้ยงกำลังรดน้ำต้นไม้อยู่หน้าบ้าน จึงยื่นถุงยาบ้าให้แม่เลี้ยงไปส่งให้ลูกค้าประจำที่กำลังยืนรออยู่ข้างสุเหร่า กำชับให้เก็บเงินคงค้าง และค่ายาบ้าทั้งหมดมา โดยให้ค่าเดินไปส่งยาบ้า 500 บาท ซึ่งเป็นครั้งแรกที่แม่เลี้ยงไปส่งยาให้

ขณะนั้นแม่เลี้ยงเห็นว่ามียืนรออยู่ข้างสุเหร่าแล้ว จึงตกลงแล้วเดินนำยาบ้าไปให้ลูกค้า โดยที่เขตก็เดินกลับเข้าบ้านไป แต่ยืนดูเหตุการณ์อยู่บริเวณชั้นสองของบ้าน เมื่อลูกค้าจ่ายเงินให้แม่เลี้ยง ทันใดนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจประมาณ 10 นาย ได้วิ่งเข้ามาจับกุมแม่เลี้ยงพร้อมยาบ้าจำนวน 20 เม็ด ต่อมาเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปตรวจค้นภายในบ้าน และเขตยอมรับว่ายาบ้าเป็นของตนเองจริง ภายหลัง เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมทั้งสองคนมาดำเนินคดี ตำรวจโทรแจ้งพ่อให้รีบมาที่โรงพัก พ่อได้ประกันตัวผู้คดี ให้แม่เลี้ยง แต่ปฏิเสธจะประกันตัวเขต อีกทั้งยังโวยวายดุด่าเขต สาปแช่งให้ติดคุก จะได้ไม่ต้องรกรกตกตา ไปสร้างปัญหาให้ครอบครัวของเขาอีกต่อไป กระทั่งศาลตัดสินดำเนินคดีให้เข้ารับการฝึกและอบรมที่ศูนย์ฝึกฯ

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 13 (ID 13)

แสน (นามสมมติ) อายุ 16 ปี เป็นลูกชายคนเล็กในจำนวน 2 คนที่มีอายุไล่เลี่ยกัน พ่อและแม่ได้อยู่กินร่วมกันโดยไม่จดทะเบียนสมรส และเลิกร้างกันขณะที่แสนอายุ 6 ปี พ่อเป็นคนต่างจังหวัด

แต่เข้ามาอาศัยในกรุงเทพฯ เพื่อประกอบอาชีพรับจ้างขับรถแท็กซี่ส่วนบุคคลในสนามบิน มีรายได้เดือนละ 10,000 บาท ได้อยู่กินมีภรรยาใหม่ ซึ่งมีอาชีพหมอนวด และมีลูกกับสามีคนเก่า 2 คน

แม่ที่แท้จริงของแสนย้ายบ้านจากลำปางเพื่อมาอยู่กินกับสามีใหม่ที่จังหวัดอุดรดิตถ์ ช่วงเย็นจะขายเหล้า ขายผลไม้ต้อง แม่ต้มเหล้าเป็นประจำทุกวัน แสนอยู่ในความดูแลของแม่ตั้งแต่เรียนอนุบาลถึงชั้น ป.2 แสนจดจำภาพที่แม่ต้มเหล้ามีนเมา และถูกสามีใหม่ทำร้ายร่างกายโดยเอาโต๊ะพัดหัว และทุบตีทำร้ายแม่เกือบทุกวัน

ในขณะที่แสนกำลังจะเรียนชั้น ป.2 แม่ก็ย้ายแสนมาเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในการดูแลของพ่อ และแม่เลี้ยง เพราะแม่เป็นห่วงกลัวสามีใหม่จะทำร้ายลูก ส่วนพี่อายุยังคงเรียนหนังสือที่โรงเรียนเดิมอยู่กับยาย แม่ และพ่อเลี้ยงที่จังหวัดอุดรดิตถ์เหมือนเดิม จากนั้นเขาได้เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่ง ในจังหวัดสมุทรปราการ จนกระทั่งเรียนชั้น ป. 5 แสนได้รับข่าวร้ายว่า แม่รักษาตัวในห้องผู้ป่วย ICU ที่โรงพยาบาลจังหวัดอุดรดิตถ์ พ่อรีบพาแสนกลับไปเยี่ยมแม่เป็นครั้งสุดท้าย สภาพร่างกายของแม่เต็มไปด้วยรอยแผลบอบช้ำ มีสายออกซิเจนจากเครื่องช่วยหายใจระโยงระยางครอบงุ้มแม่ และแม่พยายามจับนิ้วโป้งของแสนอย่างทะนุถนอม แม่ไม่สามารถสื่อสารกับแสนได้ แสนนั่งเฝ้าแม่จนกระทั่งหมดเวลาเยี่ยม พ่อและแสนจึงกลับมาจังหวัดสมุทรปราการตามเดิม

ช่วงเวลาเปิดภาคการศึกษาใหม่ ในขณะที่แสนกำลังแต่งตัวไปโรงเรียนนั้น แม่เลี้ยงเดินเข้ามาพูดว่า “แม่มีงါใกล้ตายแล้ว” เมื่อแสนได้ยินดังนั้นแสนโกรธมากจนเกือบอาการไม่อยู่ เขาเดินหนีเข้าห้องน้ำปิดประตูเสียงดัง และปิดแรงมาก แล้วเดินออกไปโรงเรียนทันที

จนกระทั่ง 2 เดือนผ่านไป พี่อายุนั่งรถโดยสารสาธารณะมาเยี่ยมพ่อ และแสน ที่จังหวัดสมุทรปราการ พี่อายุจึงบอกข่าวร้ายกับน้องชายว่า แม่เสียชีวิตแล้ว เมื่อทราบข่าวแสนอยากจะบวชทดแทนบุญคุณให้แม่ที่ล่วงลับ แต่พ่อไม่อนุญาตให้ไปงานศพแม่ เพราะกลัวแสนจะอาละวาดโมโหใส่พ่อเลี้ยง ยิ่งทำให้เขาเสียใจที่ไม่ได้ไปร่วมงานศพแม่

แสนยังคงจดจำหน้าของแม่ได้ดี เขารู้สึกเศร้าใจที่แม่จากไปแบบไม่มีวันกลับ ทุกคืนเขาจะสวดมนต์ให้แม่ นอนนึกถึงหน้าแม่ จดชื่อแม่ลงบนฝ่ามือตัวเอง ระลึกถึงแม่ตลอดเวลา อยากให้แม่อยู่ข้าง ๆ เวลาเขานอน

แสนเริ่มบวชเรียนวัดแห่งหนึ่ง ในจังหวัดชัยนาท โดยมีหลวงลุงชกชวนให้บวชเรียนจนจบชั้น ม.2 ในช่วงนั้นเขาติดโปรแกรมเฟซบุ๊ก เห็นเพื่อน ๆ ในโรงเรียนเดิมลงรูปตามสถานที่เที่ยวต่าง ๆ ทำให้เขาไม่อยากบวชเณรแล้ว จึงขออนุญาตหลวงลุงสึกแล้วกลับมาอยู่ที่บ้านของพ่อในจังหวัดสมุทรปราการ

เมื่อแสนกลับมาอยู่ที่บ้านของพ่อ แสนรับรู้ว่ามีแม่เลี้ยงไม่ชอบตนเอง เพราะแสนเป็นเด็กดีใช้เวลาอยู่บ้านก็จะเงียบ ไม่ค่อยคุยกับพ่อ และแม่เลี้ยง แต่เวลาออกไปเล่นข้างนอกกับเพื่อน คุยกับเพื่อนจะเสียงดังสนุกสนาน แสนนอนห้องเดียวกับลูกสาวของแม่เลี้ยงอีก 2 คน คือ พี่โบ และพี่นุ้ย พี่ทั้งสองคนจะชวนแสนคุยสนุกสนาน ชวนเล่นเกม เขาค่อนข้างจะสนิทกับพี่โบ เพราะพี่โบเป็นทอม จะรู้เรื่องของผู้ชายเยอะกว่าพี่นุ้ย

พ่อ และแม่เลี้ยงเคยทะเลาะกันอย่างหนัก แม่เลี้ยงพยายามเอาผิดมากริตเบาะรดจักรยานยนต์ แล้วเอาไม้มาทุบถั่งน้ำมันจนแตก พ่อโมโหมากจนเกือบอาการไม่อยู่ เลยเอาหัวแม่เลี้ยงโขกกับ

ผนังปูน และตีเข้าไปใส่แม่เลี้ยงเสียงดังลั่นบ้าน แม่เลี้ยงจึงโทรเรียกตำรวจให้มาจับ แต่สุดท้ายเขาก็ไกลเกลี้ยกันจนเป็นปกติเหมือนเดิม

แม่เลี้ยงเคยใช้ไม้กวาดตีแสน เพราะไม่พอใจที่มีเพื่อนรุ่นพี่แสนมักตะโกนล้อชื่อแม่เลี้ยง อยู่หน้าบ้านเสียงดัง เขานึกว่าแสนเป็นคนบงการ ด้วยความโกรธแม่เลี้ยงจึงลากแสน เข้าไปที่ในห้องน้ำ ต่อหน้าพ่อของแสน โดยที่พ่อไม่กล้าห้าม

แสนหนีออกจากบ้านไปขออาศัยอยู่บ้านเพื่อนชื่อ โทน ซึ่งโทนอยู่บ้านกับแม่เพียง 2 คน พ่อกับแม่แยกทางกันตั้งแต่โทนยังเป็นเด็ก เขาไม่ติดยาเสพติด แต่แม่เขาชอบเล่นไพ่ และชอบสูบบุหรี่ ชอบดูค่าโทนด้วยถ้อยคำหยาบ แต่ไม่ทุบตี เขาสั่งห้ามไม่ให้โทนสูบบุหรี่ และยาเสพติด แม่ของโทนถามแสนว่าทำไมไม่ยอมกลับบ้าน แสนจึงให้คำตอบว่า แม่เลี้ยงลี้ภัยมาในบ้าน เข้าบ้านไม่ได้

บางครั้งก็หนีไปอยู่บ้านพักคนงานกับพี่แวน ซึ่งพี่แวนอยู่กับแม่เพียง 2 คน แม่ของพี่แวนป่วยเป็นอัมพาต พี่แวนเป็นช่างซ่อมรถยนต์ที่อู่ ช่วงกลางวันจะมีคนงานเข้า ๆ ออก ๆ มาดูดยาบ้า ดูดกัญชากันหลังบ้าน

บางทีพี่แวนก็พาเพื่อน และสาว ๆ เข้ามาในบ้านมานั่งคุยกันในบ้าน เพื่อนพี่แวนชื่อ พี่เบิร์ เป็นห่วงแสนเหมือนเป็นน้องชาย พี่เบิร์ดูแลเป็นอย่างดี และไม่ยอมให้แสนไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพราะมันผิดกฎหมาย

แสนแอบไปซื้อยาโรเซ่ ที่ร้านขายยาแถวบ้านพี่แวน แสนไปเยี่ยมบัตรบ้า (บัตรประจำตัวผู้ป่วยทางจิตเวช) จากคนงานแถวนั้นไปซื้อ โดยรวมเงินกับเพื่อนในกลุ่มให้ครบ 120 บาท แล้วก็แบ่งกันกินคนละ 2-3 เม็ด แล้วผสมยาโรเซ่กับน้ำอัดลมดื่มกับเพื่อนอีก 3 คน

หลังจากที่ยาออกฤทธิ์ ทำให้แสนรื้อ (สนุกสนานรื่นเริงมากกว่าปกติ) บ้าบอ และสนุกมากขึ้น วิ่งไปปั่นคนโน้นคนนี้ ออกฤทธิ์ทำให้คนดีกลายเป็นคนบ้า เขาชอบให้คนอื่นมองตัวเองเป็นตัวตลกเหมือนคนบ้า ทำท่าตลก ล้อเลียน เวลาเมาจัด ๆ คนงานให้แสนดูต้นทาง ตอนที่พวกเขากำลังดูดยาบ้ากัน แสนก็แกล้งตะโกนบอกว่าตำรวจมา พวกเขาก็วิ่งหนีหัวซุกหัวซุน แต่สุดท้ายก็มารุมตบหัวแสนที่โกหก

ช่วงระยะเวลาที่แสนไปอยู่บ้านโทน และบ้านพี่แวน ประมาณ 1 ปี แม่เลี้ยงจะกีดกันพ่อไม่ให้ให้เงินแก่แสน พ่อจึงแอบไปเก็บเงินวันละ 100 บาท ไว้ข้าง ๆ รถแท็กซี่ ที่พ่อขับในตอนเช้าทุกวัน และไม่ให้แม่เลี้ยงเห็น กระทั่งพ่อให้แสนย้ายไปอยู่กับอา และป้าแถวบางนา เป็นห้องเช่ารายเดือนเพื่อหลีกเลี่ยงหนีจากกลุ่มเพื่อนเดิม ๆ

แสนอยู่ห้องเช่าของอาได้ไม่นาน ก็เกิดเรื่องขึ้น เมื่อแสนเดินผ่านห้องเช่าของป้าคนหนึ่ง ในชั้นเดียวกัน ซึ่งแสนรู้จักป้าคนนี้มาก่อน เนื่องจากป้ารู้จักกับแม่เลี้ยงมาก่อน พบว่า ประตูห้องเช่าไม่ได้ล็อก และเมื่อเปิดเข้าไปพบป้ากำลังนอนหลับอยู่ โดยบนหัวเตียงมีโทรศัพท์มือถือวางไว้ จำนวน 2 เครื่อง ซึ่งในตอนนั้นแสนอยู่ในอาการเมายาโรเซ่ กำลังคึกคัก จึงเกิดอารมณ์ชั่ววูบ ฉวยโอกาสหยิบโทรศัพท์มือถือทั้ง 2 เครื่อง โดยจะเอามาใช้เองจำนวน 1 เครื่อง และให้เพื่อนอีก 1 เครื่อง จากนั้นจึงเดินออกมาจากห้องเช่าของป้า

เวลาผ่านไป 3 วัน แสนก็ไปนั่งเล่นเกมที่ร้านเกมแถวห้องเช่าของอาตามปกติ และกินยาโรเซ่อีก ไม่นานเจ้าหน้าที่ตำรวจขับรถยนต์มาจอดหน้าร้านเกม ซึ่งบริเวณนั้นมีร้านเกมทั้งหมด 3 ร้าน ตำรวจเดินเข้ามาตรวจทุกร้าน จนเจอแสนกำลังนั่งเล่นเกมอยู่ จึงดำเนินการจับกุมแสนภายในร้าน

และพบมือถือที่แสนหยาบมาอยู่ในกระเป๋ากางเกง ตำรวจจึงจับกุมดำเนินคดีนี้ ส่งตัวมาที่สถานแรกรับ บ้านเมตตา กระทรวงยุติธรรมดำเนินคดี ให้เข้ารับการฝึกและอบรมที่ศูนย์ฝึกฯ

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 14 (ID 14)

โบ้ท (นามสมมุติ) อายุ 16 ปี เด็กชายที่เติบโตจากครอบครัวที่มีพ่อแม่อารมณ์ร้อน โบ้ทเป็นลูกคนที่ 3 ในบรรดาลูกทั้งหมด 5 คน โบ้ทมีพี่สาว 2 คน แต่งงานอยู่กับสามี และมีลูกแล้วทั้งคู่ และมีน้องชาย 2 คน กำลังเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ทั้งพ่อ และแม่มีภูมิฐานะอยู่ที่กรุงเทพมหานคร พ่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พ่อเป็นคนอารมณ์ร้อน ไม่ค่อยพูด ต้มเหล้า และสูบบุหรี่เป็นบางครั้ง แม่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แม่เป็นคนอารมณ์ร้อน ไม่ต้มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ทั้งพ่อ และแม่ประกอบอาชีพขายหมูปิ้งที่ตลาดนัดแห่งหนึ่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับลูก เพราะต้องจัดเตรียมสิ่งของที่จะขายทุกวัน พ่อจะเป็นฝ่ายโทรหาลูก เพื่อจะสอบถามลูก ๆ ว่าต้องการกินอะไร ทำการบ้านหรือยัง เป็นต้น มีเพียงพี่สาวคนโตชื่อ พี่หนึ่ง เป็นพี่ใหญ่ดูแลน้อง ๆ อีก 4 คน พี่หนึ่งจะรีดเสื้อผ้า อาบน้ำ แต่งตัวให้น้องไปโรงเรียน

โบ้ทอาศัยอยู่กับพ่อ และแม่ ในบ้านไม้ชั้นเดียว 2 ห้องนอน ยกใต้ถุนสูง เช่าที่ดินวัดในเขตลาดกระบัง ไล่แวกแถวบ้านมีกลุ่มวัยรุ่นรวมกลุ่มกันต้มเหล้า และขับซิ่งรถจักรยานยนต์ประลองความเร็ว มีร้านเกม บ่อนพนันไก่ชน และเป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด

ในวัยเด็ก โบ้ทเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่ 1-6 ที่โรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร บางวันเขาก็มาโรงเรียนสาย แต่งกายไม่เรียบร้อย หนีเรียนบ้าง และทะเลาะวิวาทกับเพื่อนจนกระทั่งทางโรงเรียนเชิญผู้ปกครองมารับทราบพฤติกรรม ในช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคการเรียนที่ 2 โบ้ทออกจากโรงเรียนกลางคัน เนื่องจากข่มขู่เอาเงินเพื่อนร่วมชั้นเรียน เกรงชกต่อยกับเพื่อนนักเรียน ไม่ใส่ใจการเรียน ขาดเรียนบ่อย ติดเกม ติดเพื่อน เริ่มสูบบุหรี่ตามคำชักชวนของเพื่อน และทะเลาะคนในบ้าน

ในวันที่เขาตัดสินใจลาออก พ่อบังคับให้เขาอาบน้ำแต่งตัวไปโรงเรียน โดยจะไปส่งถึงหน้าห้องเรียน เพราะกลัวเขาจะหนีเรียนไปเล่นเกม โบ้ทรู้สึกรำคาญแม่ เบื่อการจู้จี้จุกจิก น่ารำคาญ ทำให้ไม่อยากไปเรียน จึงบอกพ่อว่าไม่อยากเรียนอีกแล้ว จากนั้นก็เดินลงจากห้องเรียนแล้วกลับบ้านไปกับพ่อ โดยไม่ได้ดูค่า เพราะพ่อเป็นคนตามใจลูก

หลังจากลาออกจากโรงเรียน เขาจะขอเงินพ่อเล่นเกมทุกวัน วันละ 50 บาท ถ้าเงินเล่นเกมไม่พอก็จะแอบขโมยกระปุกออมสินไปเล่นเกมบ้างหรือโทรไปขอเงินจากพี่สาวบ้าง โดยจะเล่นเกมวันละ 10 ชั่วโมง เล่นทั้งวันทั้งคืน และช่วยเลี้ยงน้องชายอีก 2 คน เป็นระยะเวลา 1 ปี หลังจากนั้น จึงเริ่มเที่ยวเตร่ ขับรถจักรยานยนต์ซึ่ง กลับบ้านดึก

โบ้ทมีนิสัยดื้อรั้นไม่เชื่อฟังคำสั่งสอน และตักเตือนของพ่อ และแม่ มักพูดคำหยาบคาย บางครั้งแม่เขี่ยนตี ตบตีบริเวณร่างกาย พ่อมักคอยห้ามปราม เมื่อโบ้ทมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ทำให้พ่อแม่ทะเลาะกัน โดยที่พ่อมักโทษแม่ว่าอบรมสั่งสอนลูกไม่ดี พ่อ และแม่คอยตักเตือนเรื่องการเรียน การคบเพื่อน สั่งห้ามยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด พ่อแม่กำหนดเวลาให้โบ้ทกลับเข้าบ้านไม่เกิน 22.00 นาฬิกา แต่โบ้ทมักจะกลับเข้าบ้านเวลา 01.00 นาฬิกา บางวันเขาก็กลับในวันรุ่งขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า และไม่ยอมได้ยินเสียงบ่นจากพ่อกับแม่เมื่อเข้าบ้าน

เขารู้สึกเบื่อที่ต้องอยู่บ้านโดยไม่ได้ทำงานอะไร จึงไปนอนที่บ้านเพื่อนในหมู่บ้านเอื้ออาทร แถวลาดกระบัง และมีเพื่อนที่มีอายุใกล้เคียงกันประมาณ 10 คน เพื่อนส่วนใหญ่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มเพื่อนของโบ้ทชอบสูบบุหรี่ และดื่มน้ำดื่มพีชกระท่อม

เพื่อนชักชวนโบ้ททดลองสูบบุหรี่เป็นครั้งแรกขณะอายุ 13 ปี สูบเรื่อยมาวันละประมาณ 20 มวน เริ่มดื่มเหล้าในงานวันเกิดเพื่อนครั้งแรก และดื่มเป็นบางครั้งเมื่อสังสรรค์กับกลุ่มเพื่อน เริ่มดื่มน้ำดื่มพีชใบกระท่อมตามคำชักชวนของเพื่อน และเริ่มเสพกัญชาจากบ๊องไม้ไฟ กลุ่มเพื่อนจะให้เงินไปซื้อกัญชามาเสพครั้งละ 100 บาท รวมทั้งดื่มยาแก้ไอผสมยาโปรโคดีลที่บ้านของแฟนสาว และดื่มยาแก้ไอเรื่อยมาวันละ 1 ครั้งถึงปัจจุบัน

เขาเริ่มรู้จักเพื่อนรุ่นพี่ในวงการยาเสพติด ภายในร้านเกมที่ตนเองไปเล่นประจำ เริ่มจากรู้จักทีละคนจนกระทั่งรู้จักทุกคนในแก๊ง เขาเริ่มชวนโบ้ทไปนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์เพื่อไปเป็นเพื่อน โดยที่โบ้ทไม่กล้าปฏิเสธ บางครั้งขับรถให้รุ่นพี่หรือให้นั่งรอที่รถ โดยที่รุ่นพี่เดินไปสักพักก็เดินกลับมา พร้อมกับกระเป๋าสะพายใบหนึ่งแล้วกลับไปร้านเกมตามเดิม

ขณะที่โบ้ทอายุ 14 ปี พ่อแม่ไม่สามารถควบคุมความประพฤติของโบ้ทได้แล้ว จึงส่งโบ้ทไปอยู่บ้านน้าชาย ที่มีอาชีพเลี้ยงปลาบ่อดิน ไปอยู่กับน้าชายประมาณ 3 เดือน บ้านของเขายู่ในซอยเปลี่ยว ระหว่างทางมีป่าละเมาะรกทึบ ไม่สามารถออกมาข้างนอกได้ โบ้ทรู้สึกอึดอัดเหมือนอยู่ตัวคนเดียว ไม่มีเพื่อน มีเฉพาะโทรศัพท์เท่านั้น บางครั้งก็ไกลเกินกว่าจะให้เพื่อนไปรับไปส่ง เพราะแถวบ้านน้าชายเคยเกิดคดีฆ่าข่มขืน ชิงทรัพย์ ปล้นฆ่าบ่อย จึงไม่อยากให้เพื่อนเสี่ยง

เมื่อครบ 3 เดือน พ่อก็โทรมาถามถึงความประพฤติของโบ้ท ว่า ปรับปรุงตัวเองดีขึ้นหรือยัง และโบ้ทขอร้องให้พ่อมารับกลับบ้าน หลังจากนั้นพ่อก็มารับกลับ และไปอาศัยกับครอบครัวเหมือนเดิม

โบ้ทออกจากบ้านไปอาศัยอยู่กับบ้านเพื่อนรุ่นพี่ชื่อ “นิน” อายุ 18 ปี เป็นพ่อค้าขายยาบ้าละแวกบ้าน ไม่ไกลจากบ้านพ่อแม่ ซึ่งพ่อแม่บังคับให้โบ้ทกลับไปอยู่บ้านไม่ได้ จึงปล่อยเลยตามเลย ให้มาอยู่บ้านของพี่นิน โดยที่พ่อแม่ของเขาก็รู้ว่าพี่นินขายเสพติด แต่พูดกำชับกับพี่นิน ไม่ให้โบ้ทเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ทั้งสองคนอยู่ด้วยกัน อาศัยเกื้อกูลกันเสมือนเป็นพี่น้อง และช่วยกันขายยาบ้า วันละประมาณ 50 เม็ด จำหน่ายราคาเม็ดละ 120 บาท และเมื่อโบ้ทต้องการเงินหรือเสื้อผ้าข้าวของ ซึ่งพี่นินจะให้เงิน หรือสิ่งของตามที่โบ้ทต้องการ

ในวันเกิดเหตุ โบ้ท พี่นินและแฟน เดินทางไปที่อำเภอลาดกระบัง เพื่อทำบัตรประชาชนใหม่ และแะรายงานตัวที่ศาลคดียาเสพติดให้โทษ ซึ่งเป็นคดีเก่าของพี่นิน จากนั้นพากันไปเที่ยวห้างสรรพสินค้าละแวกบ้าน และกลับบ้านมาพักผ่อนเวลาประมาณ 15.00 นาฬิกา ซึ่งนอนพักผ่อนเมื่อถึงเวลา 16.00 นาฬิกา พี่นินกับแฟนสาวขับรถออกไปกินข้าวที่ร้านอาหารตามสั่งบริเวณหมู่บ้านเอื้ออาทรเขตลาดกระบัง โดยที่โบ้ทยังคงนอนหลับอยู่ในบ้านตามลำพัง

ต่อมาเพื่อนของพี่นินมาเคาะประตูบ้านเรียกพี่นิน เพื่อจะขอยืมกล่องเครื่องมือซ่อมรถจักรยานยนต์ที่พี่นินยืมมา โบ้ทพยายามค้นหาให้ แต่หาไม่เจอ จึงได้โทรศัพท์ไปหาพี่นิน สอบถามว่าวางกล่องเครื่องมือตรงไหนภายในบ้าน

ในขณะที่กำลังหาอยู่นั้น ได้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารบุกพังประตูเข้ามาภายในบ้าน เพื่อตามหาพี่นิน แต่โบ้ทได้บอกกับเจ้าหน้าที่ตำรวจไปว่า พี่นินออกไปกินข้าวข้างนอก ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงทำการตรวจค้นภายในบ้าน เจอยาบ้าจำนวน 43 เม็ด ใส่ไว้ในถุงปิดสนิทสีขาวอยู่ใต้ที่นอน

ของโบ๊ท พร้อมเงินสด 15,000 บาท ใส่ไว้ในกล่อง เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงได้จับกุมโบ๊ทไปที่สถานีตำรวจ เพื่อทำการสอบสวน

โบ๊ทได้โทรติดต่อไปยังพี่สาวของตนเอง บอกว่าตนเองถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม พี่สาว จึงรีบโทรไปแจ้งพ่อแม่ แต่ในเย็นวันนั้นไม่มีใครไปเยี่ยมโบ๊ทที่สถานีตำรวจเลย พอวันรุ่งขึ้นพี่สาว ก็มาเยี่ยมก่อนถูกส่งตัวไปสถานแรกรับบ้านเมตตาในวันถัดไป และพ่อแม่ก็หาเงินมาประกันตัว หลังจากนอนอยู่สถานแรกรับบ้านเมตตาได้ 1 คืน โบ๊ทก็ได้ประกันตัวออกมาอยู่บ้าน กระทั่งศาล ตัดสินดำเนินคดี ให้เข้ารับการฝึกและอบรมที่ศูนย์ฝึกฯ

ผู้เข้าร่วมวิจัยรายที่ 15 (ID 15)

กมล (นามสมมุติ) อายุ 18 ปี เด็กวัยรุ่นไร้บ้าน ขาดการดูแลจากครอบครัว อายุ 18 ปี เป็นลูกคนเดียวในครอบครัวที่ไม่พร้อม แม่ของกมลถูกจำคุกคดียาเสพติดในเรือนจำกลางพิเศษ กมลไม่เคย รู้จักพ่อ และไม่เคยเห็นหน้าพ่อก่อน ไม่เคยมีใครเล่าเรื่องราวของพ่อให้ฟัง เพราะแม่ ของกมลเป็นวัยรุ่นใจแตกตั้งแต่เด็กซึ่งมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายแปลกหน้า จนกระทั่งพลาดตั้งครรภ์และ คลอดกมลออกมา

ตั้งแต่ที่กมลจำความได้ พ่อแม่ได้ทอดทิ้งกมลให้อยู่ในความดูแลของ “ป้าช่วย” เนื่องจาก แม่ของกมลต้องโทษจำคุก ตั้งแต่กมลคลอดลืมตาดูโลก จนกระทั่งกมลอายุ 13 ปีเศษ จึงได้ทราบข่าว จากป้าช่วย ว่า แม่เสียชีวิตแล้ว แต่ไม่ทราบสาเหตุในเรือนจำกลางพิเศษ

นับแต่นั้นมา กมลก็มีชีวิตที่ลำบากกว่าเด็กในวัยเดียวกัน อาศัยบ้านป้าช่วย และลุง ย่านมินบุรี ป้าเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประกอบอาชีพรับจ้างขนส่งสินค้าให้บริษัทเอกชน แห่งหนึ่ง ป้ามีนิสัยอารมณ์ร้อน ขี้หงุดหงิด โมโหง่าย ทำงานมีรายได้เดือนละ 40,000 บาท อยู่กิน ร่วมกันโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสกับสามีชื่อ “ลุงชัย” มีบุตรชาย 2 คน คือ พี่เปียร์ และพี่แบงก์

กมลเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ที่โรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่ง ย่านมินบุรี โดยได้เงิน ไปโรงเรียนวันละ 20 บาท และได้เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่โรงเรียนแห่งหนึ่งละแวกบ้าน กมลมีพฤติกรรมเกเร ดื้อ ใถ่เงิน ชอบข่มขู่เด็กรุ่นน้องในโรงเรียน บางครั้งหนีออกจากบ้านไปค้ำ กับเพื่อน เพราะเจ็บใจที่ถูกทำร้ายร่างกายจากป้าช่วย และลูกชายของเขา

เมื่อเขาอยู่ในบ้าน ก็จะโดนกดดันจากคำตำหนิของญาติที่อาศัยในบ้าน ทำให้เขารู้สึกเครียด กดดันจากคำพูด จึงอยากจะกระโดดตึกชั้น 5 ของโรงเรียนลงมา แต่เพื่อนในห้องเห็น จึงรีบวิ่งไปบอก ภารโรง ภารโรงรีบฉวยปกเสื้อนักเรียนของกมลไว้ ไม่ให้กระโดดลงมา จากนั้นทางโรงเรียนได้โทรเรียก ให้ผู้ปกครองมารับตัวกลับบ้าน เมื่อถึงบ้านก็โดนป้าช่วยตอกย้ำ และอยู่ให้กระโดดตึกตายในโรงเรียน อีกครั้ง

นับจากนั้นมาระหว่างเรียน กมลมักจะหนีเรียน มีเรื่องทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในโรงเรียน เป็นประจำ ทางโรงเรียนได้กล่าวตักเตือน และเชิญผู้ปกครองหลายครั้ง เมื่อเขาเรียนจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ก็ไม่ได้เรียนต่อที่ใดจนถึงปัจจุบัน

หลังจากกมลออกจากโรงเรียนแล้ว เขาได้มาช่วยงานป้าช่วย โดยจัดส่งสินค้าให้กับร้าน สะดวกซื้อทั้งกลางวัน และกลางคืน โดยมีหน้าที่ยกของเข้าร้าน แต่เขาไม่ได้รับค่าจ้างแต่อย่างใดจาก ป้าช่วย แต่ป้าช่วยจะเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องอาหาร และค่าใช้จ่ายของกมลทั้งหมด

ต่อมาขณะอายุ 15 ปีเศษ กมลต้องช่วยกวาดบ้าน ถูกพื้น ชัดพื้น ล้างจาน ตากเสื้อผ้า ล้างรถ ฯลฯ เสมือนเป็นคนรับใช้ประจำบ้าน แต่บางครั้งก็ไม่ได้ช่วยเหลือทำงานบ้านตามที่ได้รับมอบหมาย เขาจึงถูกป้าดุว่า และลงโทษเขียนตีเขาด้วยไม้กระบอง บริเวณลำตัว แขน และศีรษะ เขารู้สึกโกรธ และเสียใจอย่างมาก

จากนั้นเขาจึงได้หนีออกจากบ้านไปขอพักอาศัยกับเพื่อนชื่อ เล็ก ภายในแคมป์คนงานก่อสร้างสะพานบ้าน และได้สมัครเป็นคนงานก่อสร้างตัดเหล็ก ได้รับค่าจ้างวันละ 300 บาท ทำงานได้นาน 1 เดือน จึงออกจากงาน ช่วงเวลานั้นป้าช่วยไม่ได้ติดตามหาเขาแต่อย่างใด

กมลบังเอิญเจอกับพนักงานขับรถส่งสินค้าที่รู้จักกันมาก่อน เขาได้ชักชวนกมลให้ไปทำงานด้วย โดยมีหน้าที่ยกสิ่งของเข้าร้านค้าสะดวกซื้อ เขาจึงตัดสินใจไปทำงานด้วย และย้ายไปเช่าห้องพักอาศัยตามลำพังสะพานที่ทำงาน เช่าห้องพักเดือนละ 3,000 บาท เขาทำงานเรื่อยมา โดยได้รับค่าจ้างสัปดาห์ละ 3,000 บาท

กมลเริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกขณะอายุ 15 ปีเศษ อยากลองโดยใช้เงินที่ขอลาจากป้าให้ไว้ใช้จ่ายไปซื้อบุหรี่ และสูบเรื่อยมาเฉลี่ยวันละ 10 มวน เขาเคยลองต้มน้ำต้มพีชกระท่อม และยาแก้ไอกับเพื่อน แต่เมื่อต้มแล้วมีอาการปวดมีนศีรษะ และอาเจียน เขาจึงเลิกดื่ม

เขาเริ่มต้นดูดยาบ้าครั้งแรกเพราะอยากรู้ยากลองและมีเพื่อนชักชวน โดยวิธีห่อกระดาษพรอยด์เผาไฟแล้วสูดดมควัน เสพเรื่อยมากเป็นประจำทุกวันก่อนไปทำงาน และหลังเลิกงาน วันละ 2-3 เม็ด ซื้อในราคาเม็ดละ 150 บาท จะซื้อเตรียมไว้ดูด 4-6 เม็ด

ต่อมา “ก๊ต” เพื่อนของกมลทราบว่า กมลดูดยาบ้า และสามารถหาซื้อได้ เขาจึงติดต่อให้กมลซื้อให้ กมลจึงซื้อยาบ้าจากพี่หนุ่ม พ่อค้ายาบ้า ในราคาเม็ดละ 100 บาท เพื่อนำไปขายต่อเม็ดละ 120 บาท เขาซื้อมาขายอยู่หลายครั้ง จนกระทั่งกมลโดนตำรวจตรวจจค้น และขอตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารเสพติด ผลปรากฏว่าพบสารเสพติดในปัสสาวะ เขาจึงยอมรับว่าได้เสพยาบ้าจริง เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงส่งตัวเขาไปดำเนินคดี ศาลได้ส่งตัวเขาไปเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแบบไม่ควบคุมตัว ในเวลาเดียวกันกมลยังคงดูดยาบ้าเช่นเดิม

จนกระทั่งเขาถูกจับกุมดำเนินคดีเป็นครั้งที่ 2 ศาลได้ส่งตัวเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติดแบบไม่ควบคุมตัวอีกครั้ง ระหว่างเข้ารับการบำบัด เขาถูกดำเนินคดีในข้อหาจำหน่ายยาเสพติด ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก 1 ปี 1 เดือน 15 วัน รอกาลงโทษ 2 ปี ให้คุมความประพฤติจำเลย 2 ปี และระหว่างที่ถูกควบคุมความประพฤติ กมลก็ได้ซื้อยาบ้ามาจากเพื่อนเก่าแถวตลาดมินบุรี ในราคาเม็ดละ 100 บาท ซื้อทั้งหมด 50 เม็ด

จากนั้นเขาก็ทยอยขายได้เรื่อย ๆ ให้กับลูกค้าแถวบ้าน และในตลาดสด จนถึงวันเกิดเหตุ กมลนอนพักอยู่ในห้องเช่า จนถึงประมาณ 16.00 นาฬิกา ได้ตื่นนอน หลังจากนั้นโดยสารรถแท็กซี่สาธารณะ และพกยาบ้าไว้ในกระเป๋าแกงจำนวน 24 เม็ด ไปยังตลาดมินบุรี เพื่อไปหาเพื่อนสนิท แต่เพื่อนไม่อยู่ห้อง เขาจึงได้นั่งรอเพื่อนอยู่บริเวณหน้าห้อง จากนั้นมีเจ้าหน้าที่ตำรวจนอกเครื่องแบบขับซิ่งรถจักรยานยนต์เข้ามาขอตรวจจค้น พบยาบ้าในถุงซิปลิสซุกซ่อนไว้ในกระเป๋าแกง ตำรวจจึงควบคุมตัวไปที่โรงพัก และโทรศัพท์ติดต่อไปยังป้าของกมล

ป้าช่วยมาถึงสถานีตำรวจในช่วงค่ำของวันเดียวกัน และให้ถ้อยคำแก่พนักงานคุมประพฤติว่า กมลมีนิสัยเป็นนักเลงอันธพาล เป็นคนเกียจคร้าน ไม่เอาใจใส่ต่อการเรียน มีพฤติกรรมเกเร ชอบสร้างความเดือดร้อนให้กับครอบครัวของตนเสมอ เป็นเด็กก้าวร้าว ไม่มีความสำนึกเกรงกลัวต่อกฎหมาย สมาริสัน ชอบลักขโมย เป็นต้น

ป้าช่วย และญาติทราบมาโดยตลอดว่า กมลมีพฤติกรรมขायยาบ้า และเสพยาบ้า ป้าช่วย เคยห้าม และว่ากล่าวตักเตือนหลานอยู่เสมอ แต่กมลไม่สำนึก ยังคงประพฤติปฏิบัติตัวเช่นเดิม ก่อนหน้านี้ป้ารับรู้มาว่า กมลไปเช่าห้องอยู่ไม่ไกลจากบ้านของตนเอง และโดนจับในคดีจำหน่าย ยาเสพติด แต่ตนเองไม่ได้ติดต่อกับหลานมานาน จนเขากลับไปเช่าห้องอยู่ที่เดิม และไม่ติดต่อกับป้า อีกเลย ป้าอยากให้กมลเปลี่ยนตัวเองเสียใหม่ โดยอยากให้อยู่ในความดูแลของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กฯ เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมให้ห่างไกลจากสิ่งแวดล้อมเดิม และเพื่อนกลุ่มเดิมที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม โดยป้าช่วยจะมารับตัวเขาไปดูแล หากเขาพ้นโทษ และปรับเปลี่ยนตัวเองดีขึ้น

บทที่ 6 ผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย คำถามหลักในการวิจัยมี 3 ข้อ ได้แก่ 1) รูปแบบการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย ก่อนเข้าในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทยในบริบทไทยเป็นอย่างไร 2) ผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย ก่อนเข้าในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย เป็นอย่างไร และ 3) เยาวชนไทยมีวิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์อย่างไร

การดำเนินการวิจัยใช้วิธีการทฤษฎีฐานรากเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมวิจัย จนกระทั่งมีความอิ่มตัวเชิงทฤษฎี จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูล นำไปสู่การระบุหมวดหมู่ย่อยและหมวดหมู่มโนทัศน์ต่าง ๆ ของทฤษฎีฐานรากที่ใช้ในสร้างแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย ที่กระทำผิด การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวจะเชื่อมโยงกับคำถามหลักในการวิจัย 3 ข้อ อย่างบูรณาการ คือ ไม่แยกผลการวิจัยตามข้อคำถาม เพื่อให้เห็นความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันในแต่ละขั้นตอน ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด

ตอนที่ 2 ผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด

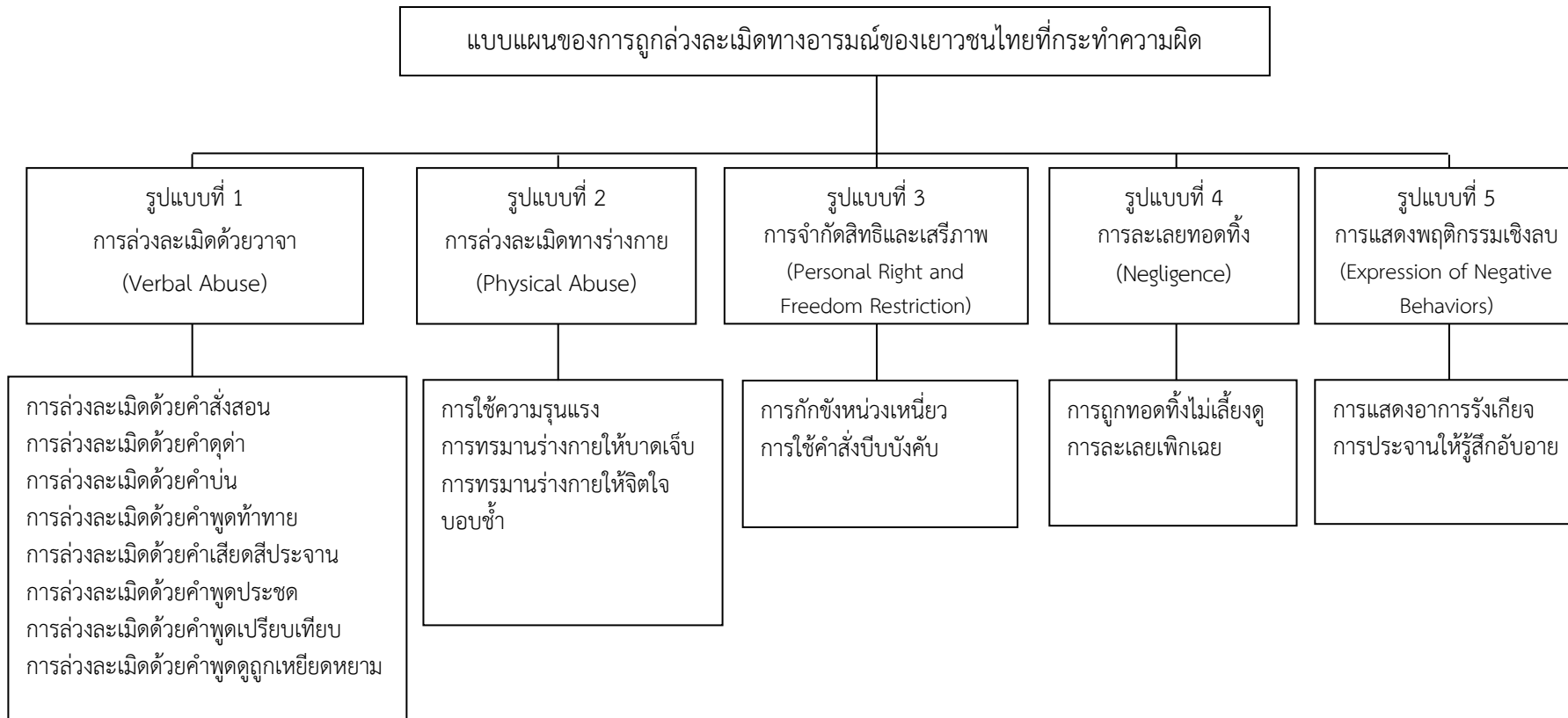
ตอนที่ 3 วิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

ผลการวิเคราะห์ที่ได้ตลอดระยะเวลาของการฝังตัวเก็บข้อมูลภาคสนาม ทำให้ผู้วิจัยได้เรียนรู้เรื่องราวชีวิตของ “เยาวชนไทยที่กระทำผิด” ที่ผ่านเรื่องราวเหตุการณ์ตั้งแต่วัยเยาว์ มาถึงปัจจุบัน โดยมีลักษณะการอยู่อาศัยในแหล่งชุมชนแตกต่างกันออกไป ผ่านความทุกข์จากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของบุคคลรอบข้างและไม่ได้รับการเยียวยาจิตใจ และถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในที่สุด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด

เหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย เป็นเหตุการณ์ที่มีความแตกต่างจากการถูกล่วงละเมิดในรูปแบบอื่น เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ ทุกช่วงเวลา และสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งแบบตั้งใจและไม่ตั้งใจ โดยมีบุคคลที่แวดล้อมเยาวชนไทย เป็นผู้กระทำการล่วงละเมิดทางอารมณ์ ทำให้เยาวชนไทย รับรู้ได้ถึงความรู้สึกบางอย่างที่ตนเอง ไม่อยากเผชิญ ส่งผลกระทบทางด้านจิตใจอย่างรุนแรงที่ไม่อาจลบเลือนความรู้สึก ณ ช่วงเวลานั้นไปได้ แม้เวลาจะผ่านมานานหลายปี เยาวชนไทย บางคนประสบเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ตั้งแต่ วัยเยาว์ บางคนเพิ่งประสบเหตุการณ์ในช่วงวัยรุ่น และยังคงจดจำภาพต่าง ๆ คำพูดต่าง ๆ ในอดีตไว้อยู่ในใจตลอดมา

ผลการศึกษาจากวิเคราะห์ข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์เอกสาร และการสังเกต ผู้เข้าร่วมวิจัย จำนวน 15 คน ปรากฏข้อค้นพบที่มีแก่นสาระ 5 รูปแบบคือ การถูกล่วงละเมิดด้วยวาจา การถูกล่วงละเมิดทางร่างกาย การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ การละเลยทอดทิ้ง และการแสดงพฤติกรรมเชิงลบ ดังแสดงในภาพที่ 6-1

ภาพที่ 6-1 แบบแผนของการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำความผิด

1. การล่วงละเมิดด้วยวาจา (Verbal Abuse)

การล่วงละเมิดด้วยวาจาเป็นการใช้คำพูดด้วยคำรุนแรง เป็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยที่ฝังแน่นอยู่ในจิตใจอย่างมาก เป็นผลที่เกี่ยวข้องเนื่องจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ฯลฯ โดยเฉพาะกับเยาวชนไทย มีคำพูดหลายคำที่เป็นการล่วงละเมิดด้วยวาจา โดยที่ผู้ใหญ่จะพูดออกมาเพื่อลงโทษเยาวชนไทย ในขณะที่ผู้ใหญ่หรือบุคคลที่มีวุฒิภาวะสูงกว่าไม่ได้มีเจตนาหรือ คาดไม่ถึงว่า คำพูดที่แสนธรรมดา นั้น จะเป็นการกระทำรุนแรงทางวาจาหรือคำพูดต่อเยาวชนไทย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเยาวชนไทย ปรากฏว่า การล่วงละเมิดด้วยวาจาต่อเยาวชนไทย เริ่มต้นจากความปรารถนาดี ความหวังดีอยากให้เยาวชนไทย ได้ดี มีอนาคตที่ดี ห่างไกลจากอบายมุข ยาเสพติดทั้งหลายภายในสิ่งแวดล้อมที่เยาวชนไทย อยู่อาศัย เมื่อเยาวชนไทย ออกนอกกลุ่มนอกรทางหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจากที่สังคมยอมรับ เยาวชนไทย จะโดนต่อว่าด้วยคำพูดจากสมาชิกในครอบครัวของตนหรือจากครูอาจารย์ในโรงเรียน

นอกจากนี้ปรากฏว่า บุคคลที่แวดล้อมเยาวชนไทย ได้ระบายอารมณ์ใส่เยาวชนไทย และด่าว่าเยาวชนไทย ด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย โดยบุคคลที่แวดล้อมเห็นว่า เยาวชนไทย เป็นที่รองรับอารมณ์ เยาวชนไทย ขัดใจตนเอง ฝ่าฝืนคำสั่งตนเอง หรือบางครั้งอารมณ์เสียมาจากที่อื่น ก็มาใช้อารมณ์กับเยาวชนไทย เพราะรู้ว่าเยาวชนไทย ไม่สามารถตอบโต้ได้ บางครั้งเมื่อเยาวชนไทย ทำอะไรขวางหูขวางตาอย่างตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ก็ด่าว่าเยาวชนไทย ด้วยคำพูดหยาบคาย เช่น ใช้คำว่า “มึง” หรือ “กู” การล่วงละเมิดด้วยวาจาต่อเยาวชนไทย เกิดขึ้น สามารถจำแนกประเภทได้ ดังนี้

1.1 การล่วงละเมิดด้วยคำสั่งสอน

การสั่งสอนให้เยาวชนไทย มีความรับผิดชอบ ควบคุมตัวเองได้ มีวินัยในการเรียน การดำเนินชีวิต และเชื่อฟังผ่านการกำหนดแนวทาง กฎระเบียบของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และคาดหวังในตัวเยาวชนไทย บางครั้งเยาวชนไทย มีความรู้สึกดีที่สั่งสอนด้วยวาจา ซึ่งบางครั้งรู้สึกไม่ดี และมีอารมณ์โมโห ไม่พอใจกับคำสั่งสอนเหล่านั้น ที่ได้รับจากผู้ปกครอง พ่อแม่ ปู่ย่า ญาติ บุคคลในครอบครัว ครูอาจารย์ ฯลฯ ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ยายโมโหมมที่สอนไม่ฟัง เตือนอะไรไม่เชื่อ.....เขาจับแขนผม แล้วหยิบไม้แขวนเสื้อ มาตี ด่าไอ้เหี้ย ไอ้สัตว์ สอนให้ดีไม่ได้ดี แล้วก็ดี ๆ จำใหม่ จำใหม่หะ.....” (ID 1)

“.....ผมโดนยายตี เพราะกลับบ้านดึก และขโมยตั้งค้ายายไปเล่นเกม ครั้งละ 200 ยายด่า.....บอกอย่าทำ อย่างนี้นะ ทีหลังขอก่อน จะเอาเงินไปทำอะไรเยอะแยะ.....” (ID 1)

“.....พ่อบ่นว่า อนาคตของมึงเอง มึงยังไม่เอาเลย แล้วไม่คิดถึงวันข้างหน้า มึงจะต้องมี ลูกมีครอบครัว ไม่ได้อยู่กับกูอย่างนี้ตลอดไป.....” (ID 5)

“.....ครูตีบ่อยขึ้นเพราะไปโรงเรียนสาย.....ไม่ค่อยเข้าห้องเรียน พูดว่า.....อนาคตของตัวเองยังไม่รักษาเอาไว้เลย พ่อแม่ส่งเรียน เงินค่าเทอมไม่ใช่น้อย ๆ ต้องซื้อเสื้อผ้าอีก อนาคตเธอยังไม่รักเลย แล้วเธอจะทำอะไรกิน.....” (ID 5)

1.2 การล่วงละเมิดด้วยคำดุด่า

เยาวชนไทย ใช้ชีวิต และอาศัยอยู่กับครอบครัวของตนเองบ้าง อาศัยกับญาติพี่น้องหรือผู้ปกครองที่ไม่ใช่พ่อแม่ที่แท้จริงบ้าง เยาวชนไทย ทั้งทุกข์ และสุขปะปนกัน บางครั้งมีเรื่องทะเลาะวิวาท ความไม่เข้าใจกันระหว่างพ่อ แม่ ลูก เป็นเรื่องปกติ ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในครอบครัว ทุกครอบครัว

ล้วนต้องประสบพบเจอกับปัญหาเหล่านี้ทั้งนั้น เยาวชนไทย บางคนเจอเรื่องราวทะเลาะวิวาทบ่อยครั้ง บางคนไม่ค่อยเจอเรื่องทะเลาะ วิวาทรุนแรง แตกต่างกันไปในแต่ละครอบครัว ขึ้นอยู่กับพื้นฐานของแต่ละครอบครัว ของเยาวชนไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก และรายงานด้านสังคมสงเคราะห์ ปรากฏว่า เมื่อเยาวชนไทย อยู่ในเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทในครอบครัว โดยที่เยาวชนไทย เป็นสาเหตุในการทะเลาะวิวาท คนในครอบครัว พ่อ แม่ พี่น้อง ปู่ย่า ตายาย พี่ ป้า น้า อา อาจจะใช้คำคำที่เป็นถ้อยคำรุนแรงได้เสมอ ตลอดเวลาทุกครั้งที่จะทะเลาะกัน ส่งผลกระทบต่อสภาวะอารมณ์และความรู้สึกของเยาวชนไทย ทั้งที่ตนเองอยู่ในฐานะ “ลูก” หรือ “ลูกเลี้ยง” หรือ “หลาน” ทำให้เยาวชนไทย เกิดความรู้สึกไม่ดี เมื่อได้ยินคำคำที่ออกจากปากผู้มีพระคุณที่เคยเลี้ยงดูตนเองมาตั้งแต่วัยเยาว์ จนกระทั่งเติบโตเป็นวัยรุ่น ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ยายเขาไม่พอใจผม ทะเลาะกัน เขาเลยตำหนิว่า เราเป็น “ลูกอึดอก” ยายตำหนิคำเดียว ไม่ตีด้วย ไม่โดนตัวผมเลย ไม่ทำร้ายร่างกาย เขาตำหนิคำเดียว ผมไป ผมออกจากบ้านเลย” (ID 7)

การใช้ถ้อยคำดูตำหนิที่เยาวชนไทย ถูกกระทำนั้น เยาวชนไทย จดจำได้ขึ้นใจ และไม่เคยเลื่อนหายไปจากใจของเขา หลายปีที่เยาวชนไทย ต้องออกมาอาศัยอยู่ข้างนอกบ้าน ใช้ชีวิตตามลำพัง บางคนอาศัย อยู่กับเพื่อน หรือครอบครัวใหม่ โดยที่ไม่ได้อาศัยร่วมกับครอบครัวของตน แต่เยาวชนไทย ยังคงจดจำได้แม่นถึงคำคำต่าง ๆ ที่ตนเองเคยโดนทำร้ายมาจากครอบครัว ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ยายชอบตำหนิ...ตำหนิว่า “ไอ้สัตว์” พอเขาตำหนิใจผมก็เดินออก แล้วเขาก็แม่เมตตาให้ผมบางครั้ง จงเป็นสุข ๆ เกิด ผมชอบไปกวตืน¹ ใส่เขา.....” (ID 7)

“.....พ่อมาจู้จี้ มั่นหุงคหิด มั่นรำคาญ ไม่ให้เข้าบ้านดี..... เขาก็ไปตามบ้านเพื่อนแล้วไล่ให้เข้าบ้าน ตำหนิในบ้านเสียงดัง ชอบตำหนิว่า “ไอ้หน้า_” ไม่ค่อยตำหนิอื่น ผมรู้สึก เหมือนไม่มีค่า ไม่อยากอยู่บ้าน.....” (ID 9)

“...เราก็มักเสียงกัน สัญญาไม่เป็นสัญญา จนเขาทนไม่ไหว เขาหยิบไม้จะมาฟาดตะโกนตำหนิว่า ไอ้ลูกเหี้ย ไอ้สัตว์ ไอ้เหี้ย.....” (ID 12)

สมาชิกในครอบครัวของเยาวชนไทย หรือบางครั้งเป็นพ่อแม่เองที่พูดคำไม่สุภาพกันในบ้าน หรือ กับบุคคลแวดล้อมเยาวชนไทย เมื่อเกิดการทะเลาะวิวาทขึ้นในครอบครัว ก็จะใช้คำคำที่ก้าวร้าวหยาบคายไม่สุภาพเหล่านั้นออกมา

เมื่อความโมโหและความไม่ลงรอยกันเกิดขึ้นในครอบครัว สังคม ชุมชน โรงเรียน ถูกกระตุ้นด้วยสิ่งเร้าทางลบที่เกี่ยวกับเรื่องราวที่กำลังทะเลาะวิวาทกัน ทำให้อีกฝ่ายดูคำโดยใช้คำพูดคำใส่เยาวชนไทย ส่งผลให้เยาวชนไทย รู้สึกเสียใจ รู้สึกมีปมด้อย รู้สึกไม่ดี เป็นต้น ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ผมไม่ตั้งใจเรียน ครูปาซอลก์มาที่โต๊ะผม ผมเขวี้ยงกลับใส่เพื่อน ผมแอบไปลบกระดานที่ครูเขียน ครูก็ตำหนิหมดชั่วโมง จันพวกเธอก็เรียนกันโง่ ๆ แบบนี้แหละ ไม่ต้องสอบผ่านเป็นควายแบบนี้ต่อไป....” (ID 11)

¹ กวนตืน หมายถึง ยั่วทำให้โมโห

“.....ตาด่าแรงว่า ไอ้เด็กไม่มีพ่อ ไม่มีแม่ ไปไกล ๆ ไม่ต้องมาอยู่บ้านกู เขาไม่ให้ผม อยู่บ้านเขา....” (ID 4)

“.....แม่เลี้ยงพูดใส่หน้าผมว่า.....แม่มีงเนียใกล้จะตายแล้ว.....สีหน้าของแม่เลี้ยงแสดง ออกแบบสะใจ ที่แม่ผมใกล้จะตาย.....” (ID 13)

“.....ป่าจะตีผมแล้วชอบด่าแบบว่า แม่มีง แม่มีงตายไปแล้ว กูจะชุด¹ แม่มีงขึ้นมา.....” (ID 15)

1.3 การล่วงละเมิดด้วยคำบ่น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก และรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเยาวชน ไทย ปรากฏว่า เยาวชนไทย รับรู้ได้ถึงคำบ่นที่มาจากบุคคลในครอบครัว และบุคคลแวดล้อมเพราะ ต่างถือว่าตัวเองเป็นผู้ใหญ่ เป็นคนดูแลครอบครัว ฉะนั้นถือเป็นผู้คุมกฎระเบียบ วินัย ในบ้าน ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในบ้านหลายอย่าง บางครอบครัวมีรายได้ไม่แน่นอนต้องลำบากตรากตรำ หาเช้ากินค่ำจนเจือครอบครัว และสมาชิกภายในบ้านอีกหลายชีวิต บางครอบครัว มีบุตรมาก ต้องหา เงินมาซื้อข้าวสาร อาหารมาประทังชีวิตไปวัน ๆ พ่อแม่ ญาติ ครูอาจารย์ สร้างกฎระเบียบขึ้นมา และก็นึกคิดแบบนี้เสมอว่า ทุกคนที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของตน ต้องปฏิบัติตามกฎที่ได้สร้างขึ้นไว้ มิเช่นนั้นจะเสียนิสัย ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ผมขอตั้งค้าย่า 20 บาท ไปซื้อขนม² และเล่นเกมหน่อย เขาก็บอกรุ่น.....ไม่มีตั้งค้ให้ มีงแดกหอรอกไอ้สัตว์ ทำงานง ๆ เอาตั้งค้ที่ไหนให้มีงกิน ไหนจะค่าบ้าน ค่ากับข้าว กูจะเอาตั้งค้ที่ไหน มาให้มีงกินนักหนาเวะไอ้สัตว์ อีช่างลาก “ _ ” ไอ้เด็กเปรต ลูกไม่มีแม่ ลูกอีแม่ส่งมา พออย่าบ่นเสร็จแล้ว ผมก็เดินออกจากบ้านเลย.....” (ID 11)

“.....มีงออกมาทำงานบ้าง หาเอาเงินให้แม่ใช้ ให้คนในบ้านใช้ มีงลองทำงานดูไม่ต้องไป โรงเรียนแล้ว ทำงานหาเงินมาจ่าย ค่าน้ำ ค่าไฟ จะได้ว่ารู้ว่าหาเงินมายาก เขาโมโห และบ่นใส่อารมณ์ กับผม เขาก็ตีผม.....” (ID 8)

บางครั้งเรื่องเพียงเล็กน้อยก็สามารถพัฒนาให้เป็นเรื่องที่ใหญ่ขึ้นได้ เพราะวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ เยาวชนไทย บางคนต้องย้ายไปอาศัยกับญาติพี่น้อง บางคนใช้ชีวิตตามลำพัง ไร้อุปการะ มีปัญหาต่าง ๆ เข้ามารุมเร้า เมื่อเยาวชนไทย ทำผิดกฎระเบียบบ้าง ก็อาจจะโดนบุคคลในครอบครัว และบุคคลแวดล้อมใช้คำบ่นที่ทำให้เยาวชนไทย รู้สึกเสียใจ เสียความรู้สึกกับคำบ่นของคนในบ้าน ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“....แม่บ่น กลางค่างกลางคืนมีงไม่นอน มีงไปทำอะไร มีงเป็นไร มีงไม่นอน แล้วมีง จุดไฟแช็ก มีงจูดทำไม.... ผมแค่ดูตบหู³ แต่เขาหาว่า ผมเล่นยา³ อีกร....” (ID 14)

“.....แม่หงุดหงิดไปหมดทุกเรื่อง ใส่อารมณ์ตลอด โกรธทุกเรื่องทุกอย่างเลย ผมไม่ช่วยงานบ้าน แม่ก็บ่น ไม่ล้างจาน ตื่นเช้ามาก็ออกจากบ้าน ที่นอน ผ้าห่ม ไม่เก็บข้าวของใช้แล้ว ไม่เก็บเข้าที่ ไม่เอาไปเก็บที่เดิม เหมือนบ้านเป็นแค่ส้วม.....” (ID 14)

¹ ชุด หมายถึง ชุดจากหลุมศพของแม่

² ขนม หมายถึง ขนมขบเคี้ยว

³ ยา หมายถึง ยาเสพติดให้โทษ

“.....ขอตั้งค์แม่ 20-30 บาท ไปเล่นเกม ขอทุกวัน.....บางครั้งก็ขอสองสามรอบ แล้วเต๊ะ¹ ก็ได้ยิน เขาก็สั่งห้ามไม่ต้องให้ งานการยังไม่ทำ เรียนอยู่แค่นี้จะเอาตั้งค์ อะไรเยอะแยะ เต๊ะทำสีหน้าไม่พอใจ ไซ้ไม่เรียวตีผม.....” (ID 8)

“.....ผมหนีเรียน จนครูตามมาถึงบ้าน เขาบอกพ่อว่า ผมไม่เข้าเรียน.....เมื่อกลับบ้าน พ่อก็ถามว่าทำไม ทำตัวแบบนี้.....ผมกึ่งแหละ แล้วเขาก็บ่นถ้าทำตัวแบบนี้ไม่ต้องเรียน เขาก็ตบหน้าผม.....” (ID 2)

“.....ตอนนั้นผมติดเพื่อนมาก เกเร กลับเข้าบ้านดึกตี 2 ตี 3 ก็โดนแม่บ่น ไม่ช่วยดูแลน้อง ไม่ช่วยทำอะไรเลย ผมก็เลยไม่เข้าบ้าน แม่ชอบใช้อารมณ์ ผมก็รีบออกนอกบ้าน.....” (ID 8)

1.4 การล่วงละเมิดด้วยคำพูดทำทนาย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก ปรากฏว่า เยาวชนไทย สะท้อนภาพเหตุการณ์ในอดีตของตนที่เคยถูกทำทนาย เพื่อยั่วยุให้ตนเองเกิดภาวะอารมณ์ “โมโห” โดยที่เหตุการณ์นั้นเป็นเหตุการณ์ที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง คำทำทนายต่าง ๆ ทำให้เยาวชนไทย ไม่สามารถควบคุมสติไว้ได้ อาจส่งผลทำให้เยาวชนไทย เองเกิดความคิดชั่ววูบ อยากจะโต้ตอบบุคคลแวดล้อม พ่อแม่ ครูอาจารย์ และกระทั่งบางคนตัดสินใจลงมือทำร้ายร่างกายของบุคคลอื่น ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....แม่เคยไล่ออกจากบ้าน..... ไป ๆ มึงจะไปไหนก็ไป อย่าเพิ่งมาทำแก่งตอนนี้อายุมึงเท่าไร มึงออกไปเลยสัตว์ ไม่ต้องมาเหยียบที่นี้แล้ว อย่ากลับมาให้กูเห็นหน้าอีก.....” (ID 14)

“.....ตาพูดใส่อารมณ์ น่ากลัว นาน ๆ จะมีอาการ เขาทำให้ผมไปอยู่ข้างนอก มึงไปอยู่ที่ไหนก็ไปเลย มึงทำตัวแบบนี้.....” (ID 12)

“.....ผมก็ต้อยหน้าเพื่อน เพื่อนไปห้องครูภาษาไทย ที่เขาไม่ชอบผมอยู่แล้ว ครูตีผม 3 ครั้ง ครูพูดใส่หน้าว่า เป็นเด็กไม่มีสมอง สมองขี้เสื่อ และพูดท้าวว่า ต่อยฉันสิ ต่อยฉันสิ เพื่อน ๆ ก็พากันหัวเราะ เหมือนผมเป็นตัวตลก.....” (ID 1)

1.5 ล่วงละเมิดด้วยคำเสียดสีประจาน

จากการสังเกตระหว่างการสัมภาษณ์เชิงลึก เยาวชนไทย มีความรู้สึกไม่ดี อึดอัดกับคำพูดเสียดสี เมื่อเยาวชนไทย ทำผิด พ่อแม่ไม่ค่อยพูดจาดี ๆ กับลูก คำเสียดสีเหล่านั้นบาดแทงจิตใจของเยาวชนไทย โดยเยาวชนไทย ไม่แสดงอาการใด ๆ ออกมาให้เห็น แต่มักเลือกที่จะคุยกับเพื่อน เพื่อแก้ปัญหา เยาวชนไทยครุ่นคิดและหมกมุ่นอยู่กับคำพูดเสียดสี คิดวนไปมา จนไม่สามารถหาทางออก หรือแนวทางแก้ไขปัญหาได้

คำพูดเสียดสีประจานเป็นการต่อว่าลูกต่อหน้าคนอื่น ถือเป็นกรไม่ให้เกิดเกียรติเยาวชนไทย ทำให้ความรุนแรงของอาการเครียดยิ่งทวีเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เยาวชนไทย คิดมากกับคำพูดเสียดสี ไม่มีความสุขในการดำเนินชีวิต หาทางออกโดยใช้ความรุนแรงกับเพื่อน กับบุคคลอื่น บางคนก็หาทางออกด้วยการใช้ยาเสพติด ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....แม่ตำผมว่า..... เหยี่ยมึงไปสัก² มา มึงกะจะไม่เอาอนาคตเลยหรือ กูจะให้มึงไปเรียน มึงสักทำเหยี่ย ทำไมเนี่ย แล้วมึงจะไปเรียนได้ไง.....” (ID 14)

1 เต๊ะ หมายถึง อา น้องชายของแม่

2 สัก หมายถึง สักลายบริเวณลำตัวบนร่างกาย

“.....คนแถวบ้านจับกลุ่มนินทา มันมีเงินมีทองใส่ ไม่ได้ทำงานสุจริตหรอก ขายยา อีกหน่อยมันก็โดนจับ ดุติเนี่ยไอ้ขี้ยา เขารู้กันทั้งซอย.....” (ID 14)

“.....คนแถวบ้านนินทา พุดกระทบ สั่งไม่ให้ลูกหลานไปยุ่งกับผม เพราะผมเป็นเด็กไม่ดี เด็กเลว เด็กเหี้ย เด็กติดยา อย่าไปยุ่งกับมัน เรียนก็เรียนไม่จบ อีกหน่อยก็ไม่มือนาคต.....” (ID 8)

“.....ครูพุดว่า อย่าทำตัวเหมือนพวกเด็กขายนุ.....วัน ๆ มาโรงเรียน.....ไม่เอาอะไรเลย ไม่ตั้งใจเรียน เกรไปวัน ๆ สงสารพ่อแม่.....” (ID 2)

“.....ครูพุดว่า.....ดูเด็กชายวัตรลี พ่อแม่ติดคุก โดนจับ ขายยา ดุดยาบ้าง ครอบครัวยกมีแต่พวกขายยา แล้วเธอขายยาด้วยหรือเปล่า ครูไม่เชื่อเธอหรอกว่าเธอจะไม่ขายยา.....” (ID 11)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก และเอกสารหลักฐานปรากฏว่า เยาวชนไทย รู้สึกมีปมด้อย เหมือนเอาผิดมาแทงกลางใจของเยาวชนไทย เพราะโดนบุคคลแวดล้อมใช้คำพูดเสียดสี ประจานต่อหน้าเพื่อนร่วมชั้นเรียน ซ้ำ ๆ บ่อย ๆ เยาวชนไทย จึงเริ่มสร้างปมด้อยในใจ ดังตัวอย่าง คำพูด ดังนี้

“.....ครูพุดเนี่ยเหมือนผมเป็นเด็กมีปัญหามากที่สุดของห้อง พ่อแม่เลิกกัน พ่อติดยา ขายยา แม่อยู่กับฝรั่ง เขามองพ่อแม่ผมเป็นคนไม่ดี มองเหมือนคนใจร้าย.....” (ID 11)

1.6 การล่วงละเมิดด้วยคำพูดประชด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนไทย ของนักสังคมสงเคราะห์ ปรากฏว่า ครอบครัวยุคใหม่ และโรงเรียนที่เยาวชนไทย อยู่ นั้น พ่อแม่ ครูอาจารย์ เป็นบุคคลที่ลงมือกระทำการล่วงละเมิดด้วยคำพูดประชดประชัน บางครั้งก็พูดลักษณะกระแฉะกระแฉน พุดจากิ้นแฉงแฉงใจ

จึงให้เยาวชนไทย มีความเจ็บปวดในจิตใจ ใช้คำพูดแบบนี้เมื่อตนเองรู้สึกไม่พอใจเยาวชนไทย ที่ไม่ได้ประพฤติตามที่ตนเองคาดหวัง พ่อแม่ ครูอาจารย์อาจจะคิดว่า การพูดประชดประชันเยาวชนไทย จะได้รู้ คิดได้ เกิดความมานะพยายามขึ้น อยากให้รู้ว่าพ่อแม่ ครูอาจารย์ต้องการแบบนี้ ไม่ชอบแบบนี้

เหตุการณ์ล่วงละเมิดด้วยคำพูดประชดประชันนี้ เป็นการใช้อภัยคำที่ทำให้เยาวชนไทย รู้สึกเสียใจและเกิดภาพในใจที่ไม่ดี เยาวชนไทย อาจจะสร้างภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อตัวเอง เมื่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ ใช้คำพูดประชด เยาวชนไทย จะรู้สึกหงุดหงิด คิดว่าตัวเองไม่มีค่า ไม่มีค่า หมายความว่า เยาวชนไทย จะรู้สึกว่าพ่อแม่ และครูอาจารย์ จากการสังเกตในระหว่างสัมภาษณ์เชิงลึก ปรากฏว่า เยาวชนไทย นึกย้อนถึงเรื่องราวที่ผ่านมาจากการโดนล่วงละเมิดด้วยคำพูดประชด บางคน นัยน์ตาแดง แต่ไม่ร้องไห้หรือน้ำตาไหลออกมาให้เห็น แต่พยายามเก็บความรู้สึกที่แท้จริงไว้ภายในใจ เมื่อกำลังเล่าเหตุการณ์ ที่ถูกล่วงละเมิด ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ไอ้เหี้ย ไอ้สัตว์ กูให้มึงไปเรียน มึงไม่ยอมเรียน ติดเพื่อนเหี้ย ๆ โง่เป็นควายอย่างนี้ ต่อไป เหี้ยแบบพวกเพื่อนมึงแล้วกัน.....” (ID 14)

“.....ยายด่าว่า เกิดมาไม่คิดจะทำอะไรบ้างหรือไง.....หมาจะเกิด.....มึงชิงหมาเกิด.....” (ID 6)

“.....ตาเขาไม่ชอบผม ไม่พอใจ ชอบพุดประชดยายว่า เขาก็บอกยายว่าไปกับผัว (หลาน) กลับมาแล้วซิ ผมก็เดินหนี ไม่ค่อยอยากอยู่ บางทียายก็บอกว่า ผัวอะไรนี่มันหลาน มึงจะคิดอะไร.....” (ID 4)

บางครั้งเยาวชนไทย จะเกิดคำถามขึ้นในใจว่า ทำไมคนทั้งหลายถึงต้องพุดอย่างนี้ เยาวชนไทย จะรู้สึกสับสนระหว่างความหวังดีกับการถูกลดโทษ เพราะในเหตุการณ์จะมีการปะปน ของความรู้สึกทั้งสองร่วมกัน เยาวชนไทย จะสังเกตอาการกิริยาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากคำพูดประชดด้วย ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....พ่อโหมโหมผมมาก ผมโทรไปปิ่น¹ เขา ผมเข้าไปโวยวาย แล้วก็ออกมาไปอยู่บ้านเพื่อน พ่อขับรถถือไม้ท่อนใหญ่จะไปตีผมที่บ้านเพื่อน ตามไปด่า โวยวายเสียงดังว่า เที้ย ติด ² ไปไอ้สัตว์ รกหูรกตาๆ จะได้ไม่ต้องมาอะไรแบบนี้.....” (ID 12)

1.7 การล่วงละเมิดด้วยคำพูดเปรียบเทียบ

ครอบครัวในสังคมไทย พ่อแม่มักจะมีการพูดเชิงเปรียบเทียบลูกของตนเองกับลูกของคนอื่น ลูกคนหนึ่งกับลูกอีกคน เปรียบเทียบลูกเป็นสัตว์เดรัจฉาน เปรียบเทียบกับบุคคลที่พ่อแม่ไม่ชอบ แต่ในเหตุการณ์การเปรียบเทียบนี้ก็สามารถเกิดขึ้นในระบบการศึกษา ในโรงเรียนได้เช่นกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก ปรากฏว่า การพูดเชิงเปรียบเทียบเป็นการสร้างความรู้สึกด้อยให้เกิดขึ้นในชีวิตของเยาวชนไทย ระหว่างการสัมภาษณ์เชิงลึกทำให้เยาวชนไทยนึกย้อนถึงเหตุการณ์ดังกล่าว แล้วแสดงสีหน้าท่าทางถึงความเครียด เช่น คิ้วขมวด ปากสั่น พุดวนไปมาเป็นต้น และการล่วงละเมิดรูปแบบนี้มีผลต่อสภาวะทางด้านจิตใจ รู้สึกอับอายเพื่อนร่วมชั้นเรียน รู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ เสียใจ กัดดันตนเอง ที่พ่อแม่ ครูอาจารย์นำตนเองไปเปรียบเทียบกับคนอื่นซึ่งเป็นอันตรายต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเยาวชนไทย อย่างมาก ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ครูสั่งให้อ่านหนังสือให้ครูฟังและเขียนตามคำ แต่ผมเขียนไม่ได้ อ่านก็ไม่ออกเลย ครูจึงใช้ไม้เรียวตีกันและพูดว่า คุณคนอื่นเขายังอ่านออกได้เลย ทำไมเด็กชายบาส ถึงอ่านไม่ได้ ผมรู้สึกอายมาก ไม่อยากเรียนแล้ว.....” (ID 1)

“.....ครูพูดว่า กูสอนมาทุกรุ่น.....ไม่มีรุ่นไหนเที้ยเหมือนมึงเลย มึงทำเที้ยไรไม่ได้ ขนาดพ่อแม่มึงมันยังเรียนจบ แต่มึงเรียนไม่จบ.....” (ID 14)

“.....แม่ผมโกรธผมที่ไม่ช่วยเหลืองานบ้าน เขาด่าผม ไอ้เที้ย มึงนี่มันเที้ยเหมือนพ่อมึงเลยนะ น่าจะไปอยู่ด้วยกัน เดี่ยวกูส่งให้ไปอยู่กับพ่อมึงเลย.....” (ID 6)

“.....แม่เลี้ยงก็พูดว่า หมามันยังดีกว่ามึงเลย.....ผมก็เถียงเขากลับ.... เขาจึงหยิบไม้มาตีผม.....” (ID 13)

นอกจากนี้การพูดเชิงเปรียบเทียบ จะทำให้เยาวชนไทย และคนที่ถูกเปรียบเทียบเกลียดกัน หรือเยาวชนไทยต้องการเอาชนะ ชิงดีชิงเด่น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ บางครั้งเยาวชนไทยอาจเห็นแก่ตัวโดยไม่ตั้งใจ อาจจะยอมแพ้ เลิกพยายามต่อ หรือเกิดความคิดหาทางกลั่นแกล้งทำลายคู่แข่งคนอื่น ๆ ได้ ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....มึงดูอย่างพี่สาวมึงก็เที้ย แต่มันก็จบ ม.3 กัน แต่มึงมันเที้ยแค่ ป. 6 มึงยังเรียนไม่จบเลย.....แล้วอย่างนี้มึงจะทำเที้ยอะไรแตก จะเกาะกูดตลอดชีวิตเลยหรือ.....” (ID 14)

“.....วันนั้นผมเสพยา ไม่มีแรง ผมเลยเชื่อว่าผมไม่สบาย ตาเลยพูดว่า มึงนี้ได้ชื่อพ่อมึงมาเลยนะ ใช้อะไรก็ไม่ทำ เอาแต่เที้ยเตร ไม่เหมือนไอ้บาส (หลานอีกคน) มันอยู่แต่บ้านขยันทำทุกอย่าง ช่วยกุกทุกเรื่อง.....” (ID 6)

“.....ผมหยิบของใช้ผิด ปู้ก่ด่าผม ทำไมมึงโง่อย่างนี้ ทำอะไรไม่ได้ตั้งใจเลย ทำอะไรไม่ถูกเหมือนไอ้เกอร์ (หลานอีกคน).....” (ID 2)

¹ ปิ่น หมายถึง ปิ่นปวน สร้างความรำคาญกับผู้อื่น

² ติด ๆ หมายถึง โดยตัดสินใจให้ถูกจำคุก

1.8 การล่วงละเมิดด้วยคำพูดถูกเหยียดหยาม

เยาวชนไทย เคยผ่านเหตุการณ์ที่โดนพ่อแม่ ครูอาจารย์ เพื่อน ญาติพี่น้อง บุคคล แวดล้อม ฯลฯ ใช้คำพูดถูกเหยียดหยาม ใช้ถ้อยคำที่ดูหมิ่นและคำสบประมาท จนเยาวชนไทย รู้สึกอับอายเสียหาย ไม่กล้าพูดคุยกับคนอื่น ไม่กล้าเข้าสังคม แต่บางคนก็รู้สึกแค้น โมโหที่โดนดูถูกเหยียดหยาม ฯลฯ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานตรวจทางจิตวิทยา ปรากฏว่า เยาวชนไทย รู้สึกโกรธที่โดนเพื่อนล้อ โดยมีคำพูดที่ดูหมิ่น จากการสังเกตในระหว่างสัมภาษณ์เชิงลึก เยาวชนไทย ยังคงคิดหวงถึงถึงภาพความทรงจำในอดีตที่เคยเผชิญมา จนกลั่นน้ำตาแห่งความเสียใจไว้อยู่ และยังคงจำถูกเหยียดหยามได้จนถึงปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นว่า คำพูด ดูหมิ่นสบประมาท เหล่านั้นทำให้เกิดความอ่อนไหวทางอารมณ์ เจ็บปวด ที่ต้องเล่าเหตุการณ์ในอดีตของตนเอง เมื่อเอ่ยถึงเหตุการณ์นั้นดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....เพื่อนล้อเลียนและกระชกกัน.....ตอนที่ผมนั่งกินข้าว เพื่อนบางคนให้ใส่ผม บางคนก็พูดใส่ผมให้ได้ยินว่า.....เด็กโง่ เด็กไม่มีความคิด เด็กไม่มีสมอง เด็กกะโหลก.....” (ID 2)

“.....คนแถวบ้านผม พูดว่า ลูกคนชุก เหมือนเป็นเรื่องธรรมชาติไปแล้ว....” (ID 6)

“.....คนแถวบ้านพูดใส่ผม.... ไอ้ซี้ขโมย..... มึงมาที่นี้ อย่าขโมยอะไรอีกล่ะ ผมเสียใจไปบอกแม่.....” (ID 7)

“...แค่ ป. 6 มึงยังเรียนไม่จบเลย จะเอาวุฒิอะไรไปทำงาน ป. 6 ก็ไม่มี จะทำงานอะไรได้.....” (ID 14)

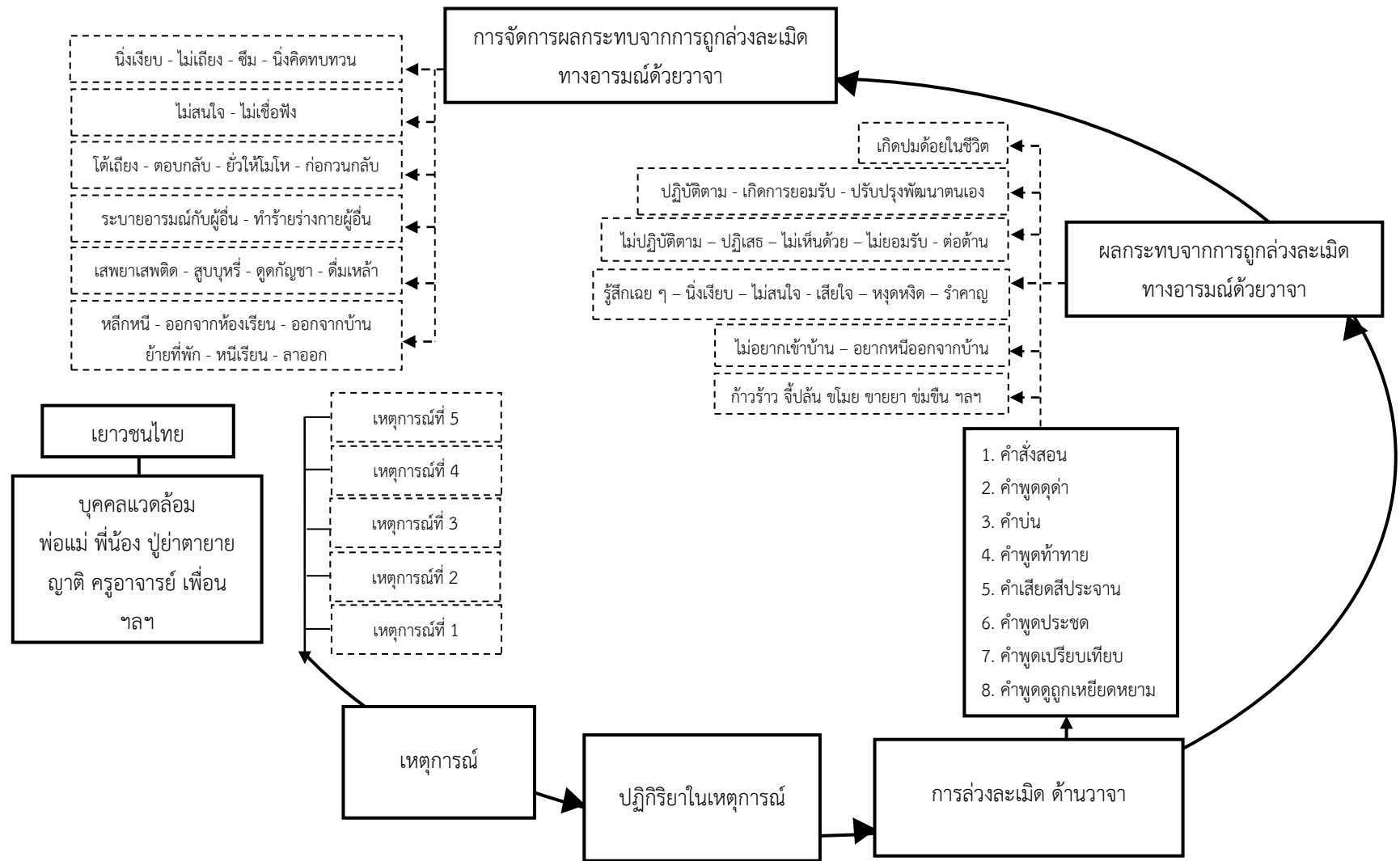
จากการวิเคราะห์เอกสารรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเยาวชนไทย ในแฟ้มประจำตัว เยาวชนไทย ปรากฏว่า สภาพครอบครัวมักเกิดเหตุทะเลาะกันบ่อยครั้งระหว่างสมาชิกในครอบครัว และในเหตุการณ์มักจะมีถ้อยคำที่สาปแช่งเยาวชนไทย เพราะพ่อแม่ ครูอาจารย์ หรือบุคคลที่แวดล้อมไม่สบายใจ มีโทษะ ดุดันและแฝงด้วยความไม่พอใจเยาวชนไทย จึงใช้ถ้อยคำเชิงสาปแช่งใส่เยาวชนไทย จนเยาวชนไทย รู้สึกว่า พ่อแม่ไม่รัก ไม่มีใครสนใจตนเอง และตกอยู่ในสภาพไม่มีคุณค่าในตนเอง ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ดีแล้ว ผมอยากจะหนีออกไปบ้านเพื่อน จะไปกินเหล้า ไปมั่วสุม ผมก็ไม่ฟัง รับผิดชอบหนีออกจากบ้านเลย แม่ก็ตะโกนว่า อยากไปตายที่ไหนก็ไปเลย เออมึงอย่ากลับมาละ....” (ID 2)

“.....มึงจะทำอะไรได้ ไม่มีงานอะไรให้มึงทำหรอก อายุแค่นี้.....ผมโมโห ไม่อยากคุยกับพ่อแม่ เหมือนกูทำอะไร ก็ผิดตลอด เหมือนผมไม่มีความสำคัญเลย...” (ID 14)

“.....ปู่ก็แข่งให้ผมไปตายข้างนอก มันเหมือนครอบครัวไม่เอาผม ไม่รักผม อะไรก็รัก แต่พี่สาวผม.....” (ID11)

ดังนั้น จึงสามารถสรุปแบบแผนการล่วงละเมิดทางอารมณ์ ด้านวาจา ตามรายละเอียดที่แยกเป็นส่วน ๆ ข้างต้น ทั้ง 8 แบบ ผู้วิจัยได้บูรณาการทุกส่วน มาประกอบกันอย่างเป็นองค์รวม ดังแสดงในภาพที่ 6-2

ภาพที่ 6-2 ลักษณะแบบแผนการถูกลวงละเมิดทางอารมณ์ ด้านวาจา

2. การล่วงละเมิดทางร่างกาย (Physical Abuse)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า การล่วงละเมิดทางร่างกายเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทย ความรุนแรงที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะเกิดภายในครอบครัว ภายในโรงเรียน หรือชุมชนที่อยู่ใกล้ชิดกับเยาวชนไทย ลักษณะความรุนแรงมีตั้งแต่การลงโทษเยาวชนไทย เพียงเล็กน้อยเพื่อให้เยาวชนไทย รู้ว่าการกระทำที่เยาวชนไทย ทำไปไม่เหมาะสม ไม่ถูกต้อง จนกระทั่งการลงโทษด้วยวิธีการรุนแรงทุบตี ลงมือทำร้ายร่างกายเยาวชนไทย โดยใช้ไม้เรียว ไม้ท่อนสีเหลี่ยม ไม้หน้าสาม ฯลฯ

ส่วนใหญ่การล่วงละเมิดทางร่างกาย มักกระทำโดยเจตนา หรือจงใจล่วงละเมิดร่างกาย เยาวชนไทย ให้ได้รับบาดเจ็บ มีบาดแผลทั้งทางกาย และทางใจ ในเหตุการณ์ของล่วงละเมิดทางร่างกายที่สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคนที่เยาวชนไทย มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องร่วมด้วย อาทิ พ่อ แม่ พี่น้อง ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา ญาติ เพื่อน และครูอาจารย์ เป็นต้น

การล่วงละเมิดร่างกายต่อเยาวชนไทย อาจเกิดขึ้นได้ ในลักษณะทำร้ายร่างกาย โดยวิธีการ ฆેียนตี ทุบตี และใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการลงมือทำร้ายร่างกาย โดยบุคคลแวดล้อมสามารถหยับจับ และลงมือกระทำได้ที่ จากนั้นมีการดูค่า โดยใช้ถ้อยคำหยาบคายร่วมด้วย ในขณะที่ลงมือกระทำการล่วงละเมิดร่างกายเยาวชนไทย

เยาวชนไทย มีสิทธิในการเลือกการดำรงชีวิต การคิด การเชื่อได้ แต่ในความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ในสังคมไทยนั้น เยาวชนไทย เกือบจะไม่มีสิทธิเลือกในการดำรงชีวิตหรือมีสิทธิคิด ที่แตกต่างจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครูอาจารย์ เมื่อเยาวชนไทย คิดต่างก็จะถูกมองว่า เยาวชนไทย คิดผิด เพราะคิดไม่เหมือนกับตนเอง และจะหาวิธีการลงโทษด้วยวิธีการดูค่า ทำร้ายร่างกาย และบีบบังคับให้เยาวชนไทย คิดตามในสิ่งที่ตนเองคิดไว้แล้ว หรืออาจจะกล่าวได้ว่า บุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่าเยาวชนไทย จะพยายามใช้กำลังทำร้ายเยาวชนไทย ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ เพื่อแสดงอำนาจ และเพื่อบีบบังคับให้ยอมจำนนในที่สุด

จากสิ่งที่กล่าวมานั้น เยาวชนไทย แต่ละคนจะโดนทำร้ายร่างกายถึงขีดสุด ซึ่งเรียกว่า “ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในระดับปัจเจกบุคคล” สาเหตุที่บุคคลทำร้ายร่างกายหรือล่วงละเมิดทางร่างกายเยาวชนไทย นั้น เพียงเพราะไม่ได้ตั้งใจต้องการ ชัดคำสั่ง ทั้งเรื่องส่วนตัว เรื่องงาน หรือแม้เรื่องราวเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ก็สามารถเป็นชนวนให้เกิดความรุนแรงระดับปัจเจกบุคคลได้ทั้งสิ้น

เมื่อมีการทำร้ายร่างกายเกิดขึ้น เยาวชนไทย ก็ไม่สามารถตอบโต้อะไรได้ บางคนเลือกจะใช้วิธีการอธิบายเหตุผลของตนกับพ่อแม่ ครูอาจารย์ เพื่อน หรือรุ่นพี่ แต่ก็มีเยาวชนไทย หลายคนเลือกวิธีการหลีกเลี่ยงโดยการนิ่งเฉย หรือนิ่งเงียบ เพราะคิดว่าตนเองเป็นเด็กต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ หรือบุคคลที่มีอายุมากกว่า แต่ก็มีเยาวชนไทย อีกหลายคนเลือกวิธีการตอบโต้โดยใช้ อารมณ์ สีหน้า คำพูด การกระทำกลับไปยังฝ่ายตรงข้าม หรือเลือกจะหาทางออกโดยวิธีการระบายอารมณ์โดยลงมือกระทำ ความรุนแรงกับบุคคลอื่น เช่นเดียวกับที่ตนเองโดนกระทำมา การล่วงละเมิดทางร่างกาย สามารถจำแนกประเภทได้ ดังนี้

2.1 การใช้ความรุนแรง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก และรายงานการประเมินพฤติกรรม เยาวชนไทย ปรากฏว่า เมื่อเยาวชนไทย อยู่ในเหตุการณ์ที่กำลังโดยล่วงละเมิดทางวาจา ด้วยถ้อยคำ

ต่าง ๆ อยู่ นั่น ก็จะมีเหตุการณ์ของการล่องละเมิดทางร่างกายไปด้วย เยาวชนไทย จะเป็นฝ่ายถูกกระทำเสมอ การลงโทษเยาวชนไทย แต่ครั้งก็จะมีการใช้รุนแรง โดยความรุนแรงที่พบจะมีอาวุธหรืออุปกรณ์เพื่อลงโทษเยาวชนไทย โดยบุคคลที่ดูแลเยาวชนไทย อย่างใกล้ชิดเป็นผู้ลงมือใช้ความรุนแรง ด้วยวิธีการทุบตีด้วยไม้ สายยาง ฝ่ามือ ฯลฯ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับเยาวชนไทย พ่อแม่ครูอาจารย์มักจะคิดว่าเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเยาวชนไทย เพื่อควบคุมเยาวชนไทย บางครั้งครูอาจารย์ก็จะคิดว่า ตนเองมีสิทธิทำอะไรก็ได้กับผู้ที่ด้อยกว่า เพราะนักเรียนอยู่ภายใต้การดูแลของโรงเรียน เป็นต้น เยาวชนไทย จะรับรู้ถึงลักษณะนิสัยที่เด่นของพ่อแม่ ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง ผู้มีพระคุณ โดยจะสังเกตพฤติกรรมของแต่ละคน เพื่อจะปรับตัวหรือหลีกเลี่ยงไม่ปะทะให้เกิดความรุนแรง ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ผมนอนปวดท้อง...ส่งเสียงร้องไวยวาย น้าได้ยิน จึงเดินมา หยิบไม้ เข้ามากระทุบโดนท้อง ลำตัว แล้วก็เอามัดไล่แทงผม.....” (ID 7)

“.....พ่อเวลาเครียด ๆ โมโห น่ากลัว ไวยวาย ตะโกนด่าเสียงดัง ไม่มีที่ระบาย....พ่อก็จะชอบทะเลาะกับผม ชอบตี ชอบหาเรื่อง.....” (ID 2)

“.....ผมกลับเข้าบ้านดึก ไม่ตรงเวลา ไม่ทำการบ้าน.....เต๊ะก็โกรธที่ผมที่ไม่เชื่อฟังเขา เขาจะฟาดด้วยเข็มขัด ไป 3 - 4 ทีต่อครั้ง ผมก็โกรธเขานะ” (ID 8)

“.....แม่เลี้ยงตีผม ตียับ¹ เขาเอาไม้หมอนวด² ตีผมในห้องน้ำตอนกำลังเหยี่ยว³ ตีหลายครั้ง จนผมลื่นลัมในห้องน้ำ.....” (ID 13)

“แม่โมโห.....เขาจะขว้างของใส่ผม เคยโดนขว้างกะละมังใส่ แก้วน้ำ แก้ว กระเบื้องใส่....แต่หลบได้ทัน บางครั้งก็ใช้มือมาตบหน้าผม.....” (ID 14)

“.....ตอนเด็ก ๆ ผมไม่เชื่อฟังป้า เขาตีผม ทุบผม ผมก็วิ่งหนี....เขาก็หยิบไม้เบสบอลมาตีหัวผม 2 ครั้ง จนไม้เบสบอลหัก.....” (ID 15)

“ผมอ่านหนังสือไม่ออก.....วันสอบป้าก็มาช่วยอ่านข้อสอบที่โรงเรียน.....ผมกำลังถามครู ครูนี้อ่านยังงี้ ป้าใส่แหวนตบหัวผมแตกเลย เพราะผมอ่านไม่ออก.....” (ID 15)

นอกจากนี้ยังมีญาติพี่น้องที่ดูแลเลี้ยงดูเยาวชนไทย ต่างใช้ความรุนแรงแก่เยาวชนไทย โดยไม่มีใครช่วยห้ามปราม แต่ยังคงส่งเสริมให้เกิดความรุนแรงขึ้นในครอบครัว เยาวชนไทย รับรู้ถึงการรุมทำร้ายร่างกายจากผู้มีพระคุณ ทั้งน้ำเสียง คำพูด และลงมือกระทำ ความคิดและความรู้สึกขณะนั้นเยาวชนไทยแสนจะเจ็บปวดหัวใจ ที่โดนย่ำยีจากคนในครอบครัว รู้สึกโดดเดี่ยว ไม่มีใครรัก ไม่มีใครใส่ใจ และไม่มีใครเป็นห่วงความรู้สึกของเยาวชนไทย เลย ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับเหตุการณ์ที่ถูกกระทำ ทั้งร่างกาย และคำพูดไปพร้อมกันดังก็ก้องอยู่ที่หัวใจของเยาวชนไทย เรื่อยมา ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ผมกลับบ้านมาดึก แล้วอ่า ย่า ปู่ เขาก็ด่าผม เขาบอกว่า มึงมานี่ มึงเข้ามาพอเข้าบ้านมา อ่าเตะผม กลางหลัง 2 ที.....” (ID 11)

¹ ยับ หมายถึง รุนแรง

² ไม้หมอนวด หมายถึง ไม้หน้าเหลี่ยมที่ใช้สำหรับนวดแผนไทย

³ เหยี่ยว หมายถึง ปัสสาวะ

“.....ปู่ก็ตำผมว่า มึงไม่เชื่อกู สมน้ำหน้า ไม่มีใครช่วยมึงได้หรอก กูก็ช่วยมึงไม่ได้ กูจะให้มึงโดนหนัก ๆ เลย เอาแม่ให้ตาย ให้แม่เดินไม่ได้เลย ขาหักไปเลย จะได้ไม่ต้องเดินไปไหน.....” (ID 11)

“....ย่าก็เอาไม้หน้าสามเล็ก ๆ ยาว 2 ฟุตมาฟาดอีกที่ก้นกับขา.....ผมร้องไห้หนัก ไม่เคยเจอแบบนี้มาก่อน” (ID 11)

“...ป้าหาว่าผมขโมยแหวนของลูกชายของเขาไป ลูกชายป้าและป้าใช้หมวกกันน็อค ฟาดหัวหลายที แบบมีนเลย ฟาดผมจนกว่าจะยอมรับ....” (ID 15)

“.....ป้าหยาบไม่มาตี เข้าที่แขน แขนผมปวด ตีปูดเป็นลูก¹ เลย.....แต่ผมเอามือรับ ผมหยาบ แก้อื้อเขี้ยวใส่ แล้วผมวิ่งหนีออกประตู วิ่งออกจากบ้านไปเลย.....” (ID 15)

เยาวชนไทย เลือกลงจะไม่ตอบโต้ความโกรธแค้นกับบุคคลที่ทำร้ายร่างกายตนเอง ในลักษณะทางตรง แต่เยาวชนไทย จะเลือกไปแก้แค้นกับบุคคลที่ 3 ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ทำร้ายร่างกายตนเองแทน อาทิ ลูก หรือ สัตว์เลี้ยง ในลักษณะทางอ้อม ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ผมก็ต่อยลูกชายมัน ผมโกรธพ่อมัน หาเรื่องทะเลาะลูกมันแทน เพราะว่าพ่อมันเคยมาตำผม เคยดูถูกผม ผมก็ต่อยมันไปเรื่อย ๆ ต่อยไม่ไหว ก็หยาบไม่ตีเลย หัวแตก เลือกลงออกเยอะ.....” (ID 7)

2.2 การทรมาณร่างกายให้บาดเจ็บ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก และติดต่อพูดคุยและซักถามเรื่องราวของเยาวชนไทย กับผู้ปกครอง ปรากฏว่า เยาวชนไทย โดนการทรมาณร่างกายโดยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ จนได้รับบาดเจ็บ เกิดแผลบนร่างกายของเยาวชนไทย ตั้งแต่ก่อนจะเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึก ฯ โดยผู้ที่ลงมือกระทำการทรมาณร่างกาย คือ พ่อแม่ พ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ญาติ รุ่นพี่ เป็นต้น บุคคลเหล่านี้ทรมาณร่างกายเยาวชนไทย โดยตั้งใจกระทำ ไม่ใช่เกิดจากอุบัติเหตุ เยาวชนไทย บางคนผ่านการทรมาณทำร้ายซ้ำ ๆ หลายหน ให้เกิดความทุกข์ทรมาณต่อร่างกาย ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....พ่อเป็นคนดู โมโหร้าย อารมณ์รุนแรง.....บางวันพ่อตมกาว ควบคุมสติไม่อยู่ พ่อก็ตี ต่อยเตะอย่างแรง โดนลำตัว ลากเข้าบ้าน ลากไปดำไปว่า ไอ้ลูกไม่รักดี ไอ้หน้า“.....” (ID 9)

“.....แม่เลี้ยงบังคับให้ผมถอดเสื้อด้วยครับ เขาตีผมในห้องน้ำ.....แล้วเขาเอาเกลือราดใส่ตัวผม แล้วก็ตีเรื่อย ๆ.....” (ID 13)

“.....พี่ในแก๊งรับน้อง พวกรุ่นพี่โยนให้ดิ่งลงมา ให้ปีนต้นไม้ ถ้าไม่ทันก็โดนไม้หน้าสามตี.....” (ID 7)

“.....รุ่นพี่สั่งจับเหรียญโยนเข้ากองไฟ โยนตัวเข้าแบบไฟค้อย ๆ มอด ผมเป็นแผลโดนถ่าน แผลไหม้พองเหมือนเอาบุหรี่จี้ร้อน ๆ ต้องยาสีพันทา.....” (ID 7)

2.3 การทรมาณร่างกายให้จิตใจบอบช้ำ

เยาวชนไทย ทนทุกข์กับพ่อแม่ ผู้ปกครองที่เลี้ยงดู โดยไม่มีทางโต้ตอบได้เลย การทรมาณร่างกายก็ส่งผลต่อความรู้สึกท้อแท้ เสียใจกับโชคชะตาของตนที่ยังคงต้องเผชิญกับเหตุการณ์อันแสนเลวร้าย ที่เกิดขึ้นกับตน แต่เยาวชนไทย ยังคงอดทนกับการทรมาณร่างกายเสมอ เพราะเยาวชนไทยบางคนไม่มีที่พึ่ง

¹ ลูก หมายถึง บวม ปูด เห็นได้ชัด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลรายงานการประเมินทางจิตวิทยาปรากฏว่า ผลจากการประเมิน ความเสี่ยงที่ส่งผลเสียต่อเยาวชนไทย นั้น ปรากฏชัดว่าเยาวชนไทย รู้สึกสะท้อนกับเหตุการณ์ในอดีต และยินยอมให้ลงโทษด้วยวิธีการทรมานร่างกาย เพราะคิดว่าเป็นเพียงแค่การลงโทษเท่านั้น เยาวชนไทย บางคนคิดว่า การทรมานร่างกายเป็นการลงโทษที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ ไม่น่าจะเกิดขึ้นกับตนเอง

จากการสังเกตในระหว่างสัมภาษณ์เชิงลึก เยาวชนไทย ยังคงมีความรู้สึกที่ยังค้างคา อยู่ในใจจากเหตุการณ์ทรมานร่างกายในวัยเด็ก จดจำคำพูด ความรู้สึก ณ ขณะเกิดเหตุการณ์ได้ บางครั้งของการสัมภาษณ์เชิงลึก น้ำตาคลอ มีน้ำเสียงสั่นเครือ เมื่อต้องเล่าเรื่องของพ่อ และบุคคล ในครอบครัวของตน แต่เยาวชนไทย บางคนรู้สึกเสียใจกับอดีตที่ตนเองเคยเผชิญกับเหตุการณ์ที่ทำให้ จิตใจตนเองบอบช้ำ อาทิ ชัดขวางไม่ให้เยาวชนไทย มีความสุข ชัดขวางความสบายในชีวิตประจำวัน เป็นต้น ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....แม่เลี้ยงใช้โซ่มัดขามผมกับเสากลางบ้าน.....พอเข้าห้องน้ำต้องเดินลากโซ่ไปด้วย เขาไม่ให้ผมออก ไปไหนเลย.....” (ID 13)

“.....ตาหึงผมกับยาย เขาว่าผมเป็นผัวยาย.....เขาตีผมแรง ๆ ไล่ไม่ให้อยู่บ้านเขา ยายก็เลยให้ไปอยู่บ้านร้าง เขาเห็นผมนอนเตียงไม้ ก็ร้องเตียงออกไม้ให้นอน ให้นอนบนพื้น ไม่ให้ ดูทีวี.....เครียดจนอยากฆ่าตัวตาย.....” (ID 4)

“.....ผมกำลังนั่งกินข้าวในบ้าน.....ตาเมามาก ก็เดินมาเตะจานข้าวผม.....” (ID 4)

“.....พ่อโมโห ถือไม้ยาวเมตรกว่า ๆ มาบ้านเพื่อน ฟาดช่วงขาและหลังผม เจ็บมาก ตีซ้ำ ๆ.....เขาตีผม เหมือนไม้ใช้ลูก.....” (ID 12)

ดังนั้น จึงสามารถสรุปแบบแผนการล่วงละเมิดทางอารมณ์ ด้านวาจา ตามรายละเอียด ที่แยกเป็นส่วน ๆ ข้างต้น ทั้ง 2 แบบ ผู้วิจัยได้บูรณาการทุกส่วน มาประกอบกันอย่างเป็นองค์รวม ดังแสดงในภาพที่ 6-3

3. การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ (Right & Freedom Restriction)

เยาวชนไทย ดำเนินชีวิตกับครอบครัวที่ดูแลมาตั้งแต่วัยเยาว์ บางครั้งเยาวชนไทย ไม่เคยนึกย้อนถึงสิทธิและเสรีภาพของตนเองที่เป็นสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลว่า ตนเองสามารถมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายได้ เพราะบางคนไม่เคยทราบมาก่อนเรื่องของสิทธิและเสรีภาพตนเอง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึก และเอกสารแบบประเมินทางสังคมสงเคราะห์ ของเยาวชนไทย ปรากฏว่า เยาวชนไทย ถูกจำกัดสิทธิ และเสรีภาพในบ้านของตน และเสรีภาพในการเดินทางอย่างอิสระ ด้วยสาเหตุเพราะเยาวชนไทย กระทำผิดกฎของบ้าน ที่ได้ตั้งกฎไว้ใช้สำหรับภายในบ้านของเยาวชนไทย เยาวชนไทย ถูกลิดรอนความอิสระในช่วงเวลาหนึ่ง เพื่อเป็นการลงโทษจากบุคคลในครอบครัว จากการสังเกตในระหว่างสัมภาษณ์เชิงลึก เยาวชนไทย นึกย้อนถึงเรื่องราวที่ผ่านมาโดยมีคราบน้ำตาที่หลังไหลออกมา เพราะความรู้สึกต่อเหตุการณ์ที่ตนเองโดนจำกัดสิทธิและเสรีภาพสมัยวัยเยาว์ เป็นความทรงจำที่เยาวชนไทย ไม่เคยลืมเลือน สามารถจำแนกประเภทได้ ดังนี้

3.1 การกักขังหน่วงเหนี่ยว

จากรายงานด้านสังคมสงเคราะห์ ปรากฏว่า เยาวชนไทย โดนจำกัดพื้นที่และกักขังให้อยู่ภายในห้องนอนหรือภายในบ้าน ตลอดทั้งวันทั้งคืน เพื่อเป็นการลงโทษเยาวชนไทย ที่กระทำความผิด เยาวชนไทย เสมือนเป็นผู้อ่อนแอและไม่มีสิทธิใด ๆ ในครอบครัว เพราะในแต่ละครอบครัว จะมีผู้ที่มีอำนาจสูงสุด อาทิ แม่ หรือพ่อเป็นคนจัดการลงโทษกักขังเยาวชนไทย ไม่ให้ออกไปนอกบ้าน จำกัดพื้นที่ ร่วมกับการทารุณกรรมเยาวชนไทย ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“...แม่ยังไม่ยอมให้ผมคบกับแฟน.....เขาไม่ชอบ เขาไม่ยอมให้ผมออกจากบ้าน
เอาบุญแจมาล้อคอห้องผมไว้.....มึงอย่าไปไหนนะ มึงอยู่ในนี้แหละ หรือมึงอยู่ในนี้ ดูลิ มึงจะตายไหม
มึงตายในห้องไปเลย.....” (ID 14)

“.....ช่วงที่ผมโดนตีและถูกขังในห้อง.....แม่เลี้ยงเอาโซ่วงกลมล้อคออีกชั้น ไม่ให้ผมหนี
ออกจากห้อง” (ID 13)

3.2 การใช้คำสั่งบีบบังคับ

นอกจากเยาวชนไทย จะโดนกักขังให้อยู่ในบริเวณจำกัดแล้ว เยาวชนไทย ยังโดนพ่อแม่ ญาติ พี่น้อง ครูอาจารย์ ใช้คำสั่งบีบบังคับให้กระทำตามอย่างไม่มีข้อแม้ พ่อแม่มักใช้อำนาจ และต้องการเอาชนะ รวมทั้งไม่ยอมรับฟังเหตุผลของเยาวชนไทย จากเอกสารสัมภาษณ์เยาวชนไทย ของนักจิตวิทยา ปรากฏว่า ผู้ปกครองชอบควบคุมสั่งการตลอดเวลา และเข้มงวดจนเกินไป เพราะพ่อแม่คิดว่า ประสบการณ์ที่ผ่านมาของตนเป็นสิ่งที่ถูกต้องเสมอ ทำให้เยาวชนไทย รู้สึกอึดอัด เครียด วิตกกังวล ไม่เป็นตัวของตัวเอง และมักมีปากเสียงทะเลาะกันภายในครอบครัว สุดท้ายก็จบลงด้วยการใช้ความรุนแรงต่อเยาวชนไทย

การบีบบังคับให้เยาวชนไทย ทำในสิ่งที่ตนเองไม่ชอบ และไม่ต้องการ หรือพ่อแม่ ผู้ปกครองสั่งห้ามทุกอย่าง และไม่สนับสนุนในสิ่งที่เยาวชนไทย ประารถนา เพราะคิดว่าตนเองมีอำนาจสูง สั่งให้เยาวชนไทยหยุดทำอะไรหรือทำตามที่บอกได้ และยังคงอยู่ภายใต้การควบคุมดูแล อยู่ในสายตาของพ่อแม่ผู้ปกครอง ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ทั้งแม่และเต๊ะสั่งห้ามไม่ให้ผมเข้าไปยุ่งในซุ้ม¹ ก็ถ้าผมออกไป เขาจะตี.....บางทีเขาเรียกกลับมาบ้าน กลับมาตีที่บ้าน เขาบอกว่า ถ้าเจอผมแถวนั้นต้องสับกัญชาแน่เลย เขารู้อยู่แล้ว.....” (ID 8)

“.....พ่อแม่ส่งผมไปอยู่กับน้ำ เขาบังคับไม่ให้ผมติดต่อใคร ให้น้ำเป็นคนเคร่งครัดกับผม ยึดโทรศัพท์ผม ไม่ให้เพื่อนไปหาที่บ้านน้ำได้เลย.....” (ID 14)

“.....ตาบ๊ีบ² ให้ผมต้องย้ายออกจากบ้าน.....เขาไม่ให้ผมอยู่บ้าน ให้ไปอยู่บ้านร้าง ที่ไม่มีคนอยู่ ผมเลย ไปอยู่.....” (ID 4)

“.....เขาบังคับผมหลายเรื่อง.....เรื่องเรียน เขาบังคับให้ผมเรียนให้จบ แต่ว่าผมทำไม่ได้ เวลาทำงานก็บังคับให้ผมไปทำงานด้วย แต่ผมไม่ค่อยชอบ ชอบบังคับทุกอย่าง.....” (ID 9)

“.....ผมไม่สบาย ผมไปทำงานไม่ไหว.....ปากี่ดำและบังคับให้ผมไปช่วยงานเขาให้ได้ เขาจะตีผมอีก ผมวิ่งหนีเข้าบ้านข้างใน ผมไม่ค่อยอยากทำเลย.....” (ID 15)

จากแบบบันทึกภาคสนามและแบบบันทึกด้านจิตวิทยา ปรากฏว่า เยาวชนไทยที่ถูกบีบบังคับด้วยคำสั่ง จะเก็บกตความรู้สึกของตนตลอดเวลา เมื่อสบโอกาสก็จะระบายออกมา โดย “ระเบิดอารมณ์” หรือเยาวชนไทย คิดหาหนทางที่จะหนีออกจากบ้าน หลีกหนีไม่เจอกับการถูกบีบบังคับอีกต่อไป เพราะรู้สึกเบื่อ รำคาญกับการโดนบังคับทุกอย่าง บางคนก็ต้องฝืนปฏิบัติตามคำสั่ง เพราะกลัวโดนลงโทษอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....เต๊ะไปส่งผมที่หน้าโรงเรียน.....ผมก็จะป็นหนีออกกับเพื่อน แล้วเขาก็เคยถูกโรงเรียนเชิญผู้ปกครอง เขาเข้มงวดผม ดำทุกวัน เขาจับผมไปส่งที่โรงเรียนทุกเช้า บังคับว่าต้องไปกับเขา เลิกเรียนมาต้องอยู่บ้าน อยู่ให้เขาเห็นทุกเย็น.....” (ID 8)

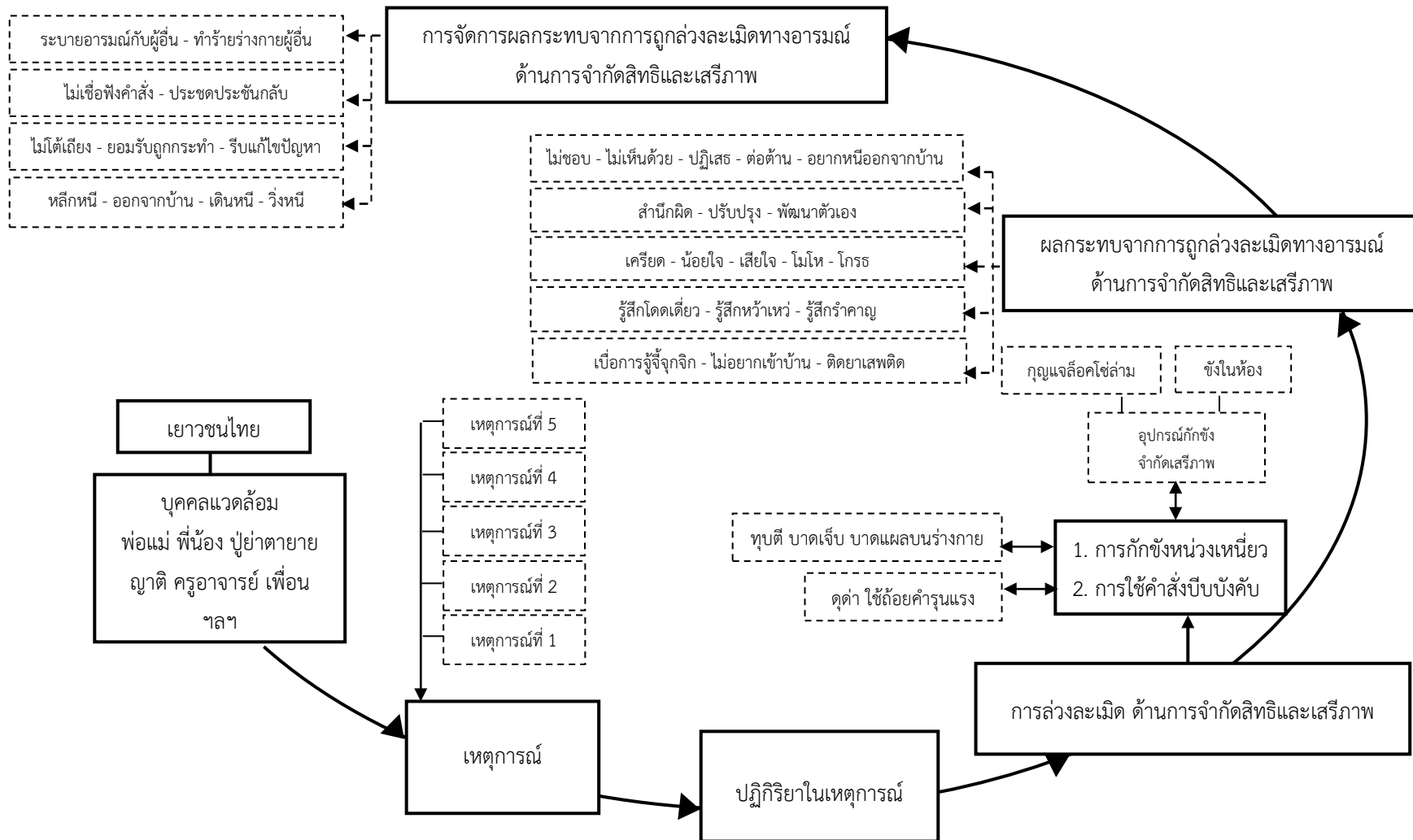
“.....เขาพยายามบีบบังคับให้ผมรับสารภาพว่าผมเป็นคนขโมยรถมอเตอร์ไซด์ป่า.....ผมเดินหนีออกจากบ้านเลย ไม่อยากอยู่บ้าน.....” (ID 4)

“.....ป่าใช้งานผมแบบคนรับใช้เลย บังคับผมให้ทำงานสารพัด.....ถ้าผมไม่ทำ เขาก็ดำ.....ผมเลยเก็บกต หนีไปอยู่ที่อื่น.....ผมรู้สึกชีวิตผมอยู่ในสวรรค์เลย ทำไรก็ได้ แต่ตอนที่อยู่บ้านป่าเหมือนผมอยู่ในนรก เก็บไว้นาน ๆ จนทนไม่ไหว แล้วมาระเบิดออกทีเดียว.....” (ID 15)

ดังนั้น จึงสามารถสรุปแบบแผนการล่วงละเมิดทางอารมณ์ ด้านการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพ ตามรายละเอียดที่แยกเป็นส่วน ๆ ข้างต้น ทั้ง 2 แบบ ผู้วิจัยได้บูรณาการทุกส่วนมาประกอบกันอย่างเป็นองค์รวม ดังแสดงในภาพที่ 6-4

¹ ซุ้ม หมายถึง ลักษณะเป็นเพิง ก่อสร้างแบบชั่วคราว มีโครงไม้ และมีผนังมิดชิด

² บีบ หมายถึง บีบบังคับให้ทำตาม

ภาพที่ 6-4 ลักษณะแบบแผนการล่องละเมิดทางอารมณ์ ด้านการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ

4. การละเลยทอดทิ้ง (Negligence)

การละเลยทอดทิ้งเยาวชนไทย ไม่ให้การอุปการะเลี้ยงดู ขาดการอบรมสั่งสอนในสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสมจากพ่อแม่ผู้ปกครอง และขาดการดูแลเอาใจใส่เยาวชนไทย ทั้งด้านชีวิตความเป็นอยู่ สุขภาพ สุขภาวะตามวัย พฤติกรรม และความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินเยาวชนไทย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารรายงานด้านสังคมสงเคราะห์ของเยาวชนไทย ปรากฏว่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง ละเลยหน้าที่ของตนเองบ้าง โดยเฉพาะการละเลยทอดทิ้งเยาวชนไทย ให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่พ่อแม่ที่แท้จริง อบรมเลี้ยงดู สั่งสอนแทน เยาวชนไทย จะได้รับการดูแลเลี้ยงดูจาก ปู่ย่า ตายาย ญาติของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดของพ่อแม่หรือพ่อเลี้ยงแม่เลี้ยง ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งปัจจุบัน เป็นต้น จำแนกประเภทได้ ดังนี้

4.1 การถูกทอดทิ้งไม่เลี้ยงดู

การละเลยทอดทิ้งเยาวชนไทย เป็นปัญหาพื้นฐานที่จะนำไปสู่การทารุณกรรม และล่วงละเมิดต่อเยาวชนไทย เพราะเยาวชนไทย ไม่ได้รับการดูแลเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ไม่มีสายสัมพันธ์ทางสายเลือดโดยตรงที่แท้จริง ครอบครัวของเยาวชนไทย แยกแยก พ่อแม่หย่าร้าง หรือต่างคนต่างอยู่ คนละที่ เยาวชนไทย ถูกนำไปฝากเลี้ยง หรือมอบให้กับญาติพี่น้องเลี้ยงดู ตั้งแต่ทารกหรือเด็ก ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....แม่ออกจากบ้านทิ้งผมตอนเด็ก ผมก็ย้ายอยู่กับยายมาตั้งแต่เด็ก แม่ก็ดูแลแค่ตอนเด็ก โตมาเขาไม่ดูแล พอผมเรียน ม. 1 เขาก็กลับมา.....” (ID 14)

“.....ผมและน้องสาวอยู่กับตามากัน 3 คน ตั้งแต่แรกเกิด.....พ่อแม่แยกทางกันตั้งเด็ก ๆ จนกระทั่ง แม่ไปทำงานรับจ้างก่อสร้างที่พัทยา แม่ก็ทิ้งให้ตาและยายดูแลตลอด จนถึงเรียน ป.4 แม่ก็กลับมา.....” (ID 1)

เมื่อเติบโตขึ้นมา เยาวชนไทย ต้องดูแลตัวเอง ตัดสินใจกระทำเอง และคิดไตร่ตรอง ความถูกผิดเอง บางครั้งเยาวชนไทย ตัดสินใจเองผิดพลาด ประสบการณ์ยังน้อย คิดเพียงแค่ความสุขระยะสั้น จึงทำให้เยาวชนไทย กระทำผิดในที่สุด อีกทั้งเยาวชนไทย ขาดความอบอุ่นในจิตใจ ไม่มีใครเป็นที่พึ่งพิงทางจิตใจได้เลยสักคน เยาวชนไทย บางคนเติบโตมาในครอบครัวที่อยู่ในชุมชนสังคมที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสลัม หรือชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมสังคม ศาสนา เยาวชนไทย จึงหันไปปรึกษาพูดคุยกับเพื่อนร่วมห้องเรียน รุ่นพี่ในแก๊งรถซิ่ง เพื่อนในซุ้ม หรือพี่ที่ขายยาเสพติดด้วยกัน เยาวชนไทย บางคนถูกทอดทิ้งจากพ่อแม่เพียงแค่มัไม่กี่ปี ด้วยสาเหตุบางประการ อาทิ พ่อแม่ติดคุก พ่อแม่หนีไปทำงานในเมือง พ่อแม่หย่าร้าง ฯลฯ และหลังจากนั้นไม่นานพ่อแม่ก็กลับมารับเยาวชนไทย ไปเลี้ยงดูต่อ ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ผมเกิดมาได้ 2 ขวบ พ่อแม่ผมก็เลิกกัน ผมก็อยู่ทางฝ่ายแม่มาตลอด พอผมไปอยู่กับพ่อเหมือนเขา ไม่อยากดูแลผม เพราะเขาภาระเยอะ ลูกใหม่เขาตั้ง 5 คน แต่ผมก็ย้ายมาอยู่กับพ่อเองตอนโต.....” (ID 12)

“.....โรงเรียนเชิญผู้ปกครองไป รอบแรกไปไปแทนแม่ แม่เขาไปรอบสอง.....แต่รอบที่สามไม่มีใครไป ผมโทรหาที่ไม่มีใครไป.....” (ID 14)

แต่ช่วงเวลาที่เยาวชนไทย ถูกทอดทิ้งเป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดในชีวิตของเยาวชนไทย เป็นช่วงเวลาที่สร้างวุฒิภาวะทุกด้านแก่เยาวชนไทย เพราะเยาวชนไทย เริ่มเรียนในโรงเรียน

เยาวชนไทย เริ่มมีเพื่อนใหม่ในโรงเรียน และทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ อีกทั้งมีการจัดกิจกรรมวันสำคัญขึ้น อาทิ วันพ่อ วันแม่ กิจกรรมบวชเรียน ฯลฯ เยาวชนไทย บางคนไม่ยอมให้ถึงวันสำคัญเหล่านี้ เพียงเพราะว่าเขาไม่มีพ่อแม่มาร่วมงานเหมือนกับเพื่อนคนอื่น ๆ

เยาวชนไทย ถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับพ่อแม่จากเพื่อนร่วมห้อง ซึ่งเยาวชนไทย บางคนไม่กล้าบอกเรื่องราวครอบครัวของตนเองให้กับเพื่อนรู้ กลัวถูกล้อเลียน กลัวโดนประณาม ซึ่งจากการวิเคราะห์เอกสารการประเมินทางจิตวิทยา ด้านสภาวะทางจิต ยังปรากฏอีกว่า เยาวชนไทย รู้สึกขาดหาย ไม่อึดอ้อมใจ ขาดที่พึ่ง รู้สึกเศร้าเวลาอยู่กับตัวเองนาน ๆ ชอบใช้วิธีการหลีกเลี่ยงปัญหา ไม่เผชิญความเป็นจริง และมักจะเปรียบเทียบตนเองกับเพื่อน ๆ จนทำให้เยาวชนไทย เกิดปมด้อยขึ้นในชีวิตที่ไม่มีใครสนใจดูแล ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“...แม่ไปแต่งงานกับพ่อเลี้ยงมีลูกใหม่ ทอดทิ้งผมให้อยู่กับยายมาตั้งแต่เด็ก.....บางทีไปโรงเรียน มีงานวันแม่ วันพ่อ.....แม่ก็ไม่ไป ไม่มีใครไป.....ผมก็เลยหนีออกไปโรงเรียน เพื่อนมันก็ล้อว่า มีงไม่มีแม่.....” (ID 14)

จากรายงานด้านสังคมสงเคราะห์และรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเยาวชนไทย ปรากฏว่า เยาวชนไทย ที่ถูกทอดทิ้งไม่ได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ ทำให้รู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจ รู้สึกด้อยกว่าเพื่อนคนอื่น บางครั้งเยาวชนไทย ก็อยากได้สิ่งของที่คนอื่นมี อาทิ คอมพิวเตอร์ มือถือ เงิน เสื้อผ้า ฯลฯ แต่เยาวชนไทย ไม่กล้าจะขอเงินซื้อสิ่งของเหล่านี้จากผู้ปกครองที่ดูแลเยาวชนไทย เพราะเยาวชนไทย รู้ดีว่าคงไม่มีเงินให้แก่ตนเอง อีกทั้งเยาวชนไทย ยังประเมินถึงความสามารถทางการเศรษฐกิจของครอบครัวที่ตนเองอาศัยร่วมอยู่ด้วย จึงได้แต่ขออนุญาตคนอื่นเล่นหรือขอใช้งานแค่ชั่วคราว ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....บางทีคนอื่นมีโทรศัพท์เล่น แต่ผมไม่มีเลย.....บางทีผมก็นั่งน้อยใจแบบบางที พี่สาวลูกป่าข้างบ้านเขาก็เอามาให้ผมเล่น บางทีเสาร์อาทิตย์เขาก็ให้ผมมานั่งเล่นคอมพิวเตอร์บ้าง เขาก็ให้เล่นไม้ตบูก บางทีผมก็นั่ง เล่นเกม.....” (ID 14)

จากการวิเคราะห์เอกสารการแก้ไข บำบัด พื้นฟูสภาพจิตใจของเยาวชนไทย ปรากฏว่า ปัจจัยด้านครอบครัว บางครั้งผู้ปกครองของเยาวชนไทย ขาดแคลนเงิน ไม่สามารถออกไปทำงานได้ ทำให้เยาวชนไทย ไม่มีเงินไปโรงเรียน ก็ยังมีญาติพี่น้องหรือคนรู้จักแถวบ้านให้เงินกับเยาวชนไทย ได้ไปโรงเรียน ให้อาหารกินในแต่ละมื้อ เยาวชนไทย รู้สึกท้อแท้กับโชคชะตาของตนเอง ที่ไม่มีพ่อแม่มาคอยเลี้ยงดู อีกทั้งยังอยู่ใน การอุปการะของผู้ปกครองที่ขาดแคลนอีก แต่เยาวชนไทย ก็ยังรู้สึกดีใจที่ยังมีที่พึ่งอยู่บ้าง ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....บางทีผมไม่มีไรกิน ผมก็ไปที่บ้านป่า เขาก็เสียวไข่ ให้ไก่ทอด บางทีมีดกระเพาะให้กิน บางวันเขาก็ให้เงิน 30 - 40 บาท ไว้กินกล้วยเตี้ยว.....” (ID 14)

4.2 การถูกละเลยเพิกเฉย

เยาวชนไทย ในครอบครัวแต่ละครอบครัวมีความพร้อมในการดูแลเอาใจใส่เยาวชนไทย แตกต่างกัน เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมต่างกัน บางครอบครัวไม่เอาใจใส่ดูแล บกพร่องในการจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตและพัฒนาการของเยาวชนไทย ในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาทางอารมณ์ ด้านโภชนาการ ด้านที่อยู่อาศัย ขาดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับเยาวชนไทย ทำให้เยาวชนไทย เกิดอันตรายต่อร่างกายและพัฒนาการของเยาวชนไทย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกและเอกสารแบบประเมินทางสังคม สงเคราะห์ ด้านวิถีการเลี้ยงดู สภาพครอบครัวของเยาวชนไทย ปรากฏว่า เยาวชนไทย ที่กระทำผิด ไปจากกฎเกณฑ์ในครอบครัวที่ได้ตั้งไว้ จะโดนลงโทษหลาย ๆ หน จากบุคคลในครอบครัวที่มีอำนาจ ดูแลเยาวชนไทย บางครั้งเยาวชนไทย รู้สึกเหนื่อยหรือเบื่อหน่ายกับการเข้มงวด กวดขัน ดูแล ถูกบังคับให้ปฏิบัติตามกฎของบ้าน ทำให้เยาวชนไทย รู้สึกอึดอัด ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง จนทำให้ พ่อแม่ ผู้ปกครองเอือมระอาพฤติกรรมของเยาวชนไทย ทำให้ไม่ยอมใกล้ชิดดูแล บางครั้งไม่ยอม มองหน้า ไม่อยากพูดคุย สนทนา และไม่สนใจเยาวชนไทย

เยาวชนไทย จึงรับรู้ได้ถึง “การถูกเฉยเมย” และ “ละเลย” ของการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นของบุคคลในครอบครัว ทำให้เยาวชนไทย รู้สึกว่าไม่มีใครคอยสนใจ ใส่ใจถามไถ่สารทุกข์ สุขดิบตนเอง เยาวชนไทย “เตลิด” ออกจากบ้าน เพราะรู้สึกว่าตนเองโดนทิ้งขว้าง จึงต้องไปหาเพื่อน ในกลุ่ม ซึ่งเยาวชนไทย รู้สึกว่าเพื่อนจะเป็นที่พึ่งทางกาย และทางจิตใจให้กับตนเองได้มากกว่า ครอบครัว จึงนำไปสู่การกระทำผิดในที่สุด ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

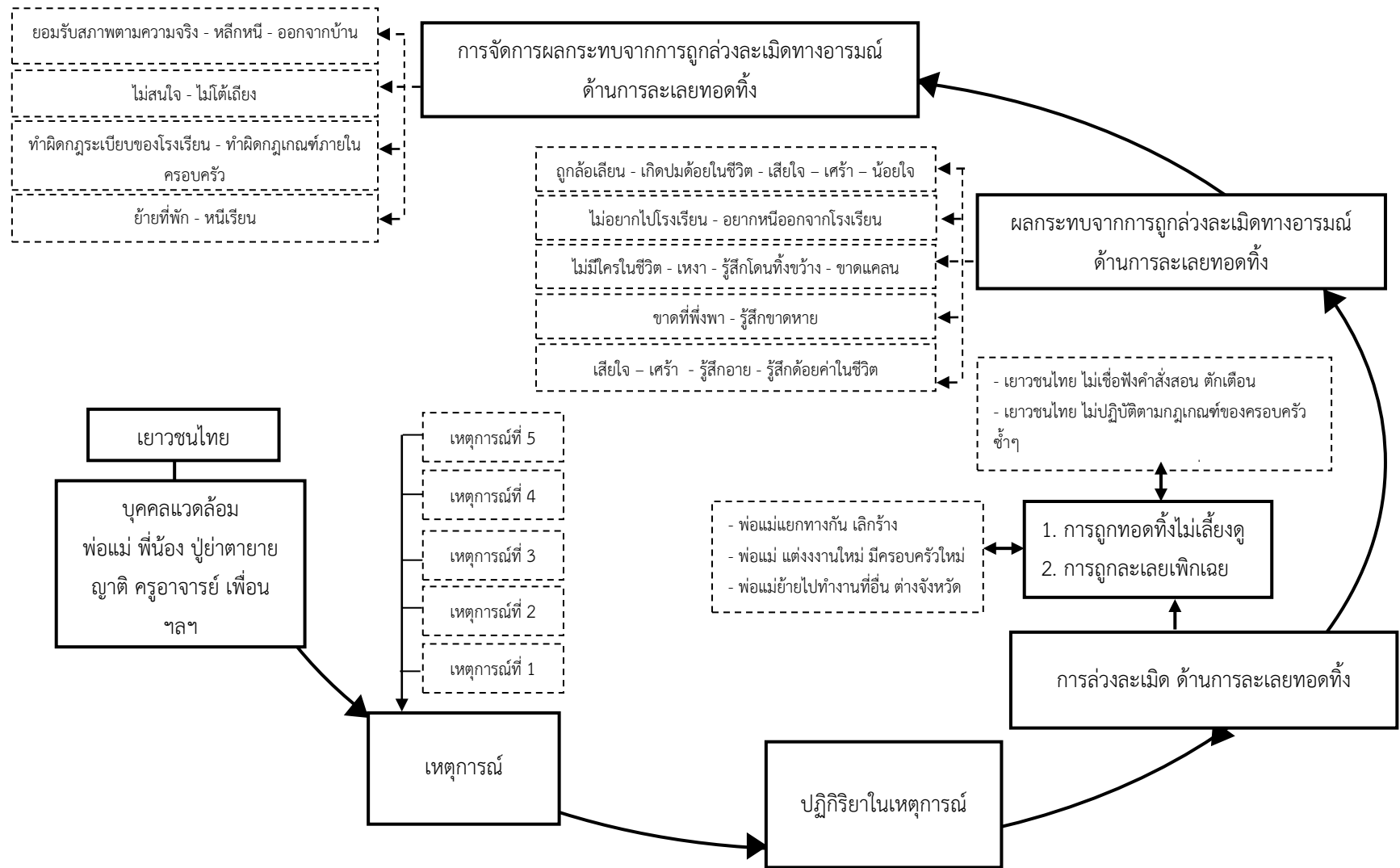
“.....เต้ๆพูดอะไรก็ต้องฟัง สอนอะไรก็ต้องเชื่อ.....ผมไม่ได้ทำงานบ้าน ชอบเชื่อคนอื่น ชอบ เชื่อเพื่อน เต้ๆเลยเบื่อหน่ายที่จะสอนผม เขาเลยเงียบไปเอง.....” (ID 8)

“.....แม่ไม่คุยกับผมเลย เหมือนเขาจะแบบเลิกยุ่งเลย.....เขาไม่ตาม ไม่อะไรเลย ไม่พูดด้วย ไม่ยุ่ง ไม่ถาม เจอหน้ากันทุกวัน เขายังไม่มองเลย.....” (ID 14)

บุคคลที่มีอำนาจในครอบครัวที่เคยเข้มงวดต่อเยาวชนไทย จะมอบหมายให้บุคคลอื่น ในครอบครัวเป็นผู้ดูแลความประพฤติและปกครองเยาวชนไทย ให้ดูแลเยาวชนไทย ต่อไป โดยที่เขา จะคอยดูแลอยู่ห่าง ๆ คอยสอดส่องดูแลเยาวชนไทย ให้อีกทาง แต่เยาวชนไทย ก็ยังคงรับรู้ว่าเขาไม่ใส่ใจอีกต่อไป ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....พอผมเริ่มเกเร.....เต้ๆก็เริ่มเหนื่อยแล้ว เขาเริ่มไม่ตามไม่ยุ่ง ทุกทีเขาจะคอยตาม แต่คราวนี้เขาไม่ยุ่งกับผมเลย เขาให้แม่ผมจัดการปัญหา เขาก็ไม่ยุ่งไม่ช่วย.....” (ID 8)

ดังนั้น จึงสามารถสรุปแบบแผนการล่วงละเมิดทางอารมณ์ ด้านการละเลยทอดทิ้ง ตามรายละเอียด ที่แยกเป็นส่วน ๆ ข้างต้น ทั้ง 2 แบบ ผู้วิจัยได้บูรณาการทุกส่วน มาประกอบกัน อย่างเป็นองค์รวม ดังแสดง ในภาพที่ 6-5

ภาพที่ 6-5 ลักษณะแบบแผนการถูกล่งละเมิดทางอารมณ์ โดยการละเลยทอดทิ้ง

5. การแสดงพฤติกรรมเชิงลบ (Expression of Negative Behaviors)

บุคคลที่แวดล้อมเยาวชนไทย แสดงความรู้สึกและพฤติกรรมต่าง ๆ กระทำต่อเยาวชนไทย ในลักษณะที่ไม่ชอบพอ ไม่พึงพอใจ แสดงออกกับเยาวชนไทย ทั้งทางตรงและทางอ้อม บางคนแสดงออกมาอย่างเห็นได้ชัดจากคำพูด กระทำหมิ่นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แสดงออกโดยมีเป้าประสงค์ทำให้เยาวชนไทย รู้สึกอับอายในที่สาธารณะ แสดงออกว่าตนเองรังเกียจเยาวชนไทย หรือแสดงออกโดยการประชดประชัน เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า การแสดงพฤติกรรมเชิงลบของบุคคลแวดล้อมต่อเยาวชนไทย สามารถจำแนกประเภทได้ ดังนี้

5.1 การแสดงอาการรังเกียจ

บุคคลแวดล้อมที่อยู่ใกล้ชิดกับเยาวชนไทย จะประเมินเยาวชนไทย ไปในแนวทางลบ มีลักษณะปฏิกิริยาที่ไม่ชอบเยาวชนไทย บางครั้งจะแสดงความเกลียดชังและดูถูกออกมาหรือจะแสดงอาการดูถูกโดยการกระทำ ถ้อยคำ บางครั้งก็ใช้ภาษากายร่วมด้วย อาทิ รังเกียจโดยสายตา มองตั้งแต่เท้าจรดศีรษะ เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูรายบุคคล ปรากฏว่า เยาวชนไทย สามารถรับรู้ถึงลักษณะการแสดงอาการรังเกียจได้โดยตรง แสดงออกให้เห็นทั้งคำพูด การกระทำ และรับรู้ถึง การเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกมาในลักษณะการรังเกียจเดียดฉันท์ ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ผมไปหาแม่ที่บ้านพ่อเลี้ยง แต่พ่อเลี้ยงไม่เต็มใจ เขาโวยวาย ใส่อารมณ์ ไม่ค่อยเต็มใจซักผ้าให้ผม พุดเยอะ ชอบไปพุดลับหลัง.....” (ID 14)

“.....เรียนตกซ้ำชั้น โดนเพื่อนบีบ เพื่อนชอบล้อ เด็กไม่มีพ่อไม่มีแม่ เพื่อนไม่ให้เข้ากลุ่มเรียน ไม่อยากเล่นกับผม.....” (ID 1)

“.....คนละแวกแถวบ้านเหมือนเขาไม่อยากให้ลูกเขามาอยู่ และมาเล่นกับผม พุดตลอดว่า ไอ้นี้มีไม่ต้องไปยุ่งกับมัน เด็กไม่เอาอะไรเลย ดิดยา.....” (ID 8)

“.....ผมไปไหนไม่ได้เลย ไปไหนไม่มีใครให้เข้าบ้าน.....” (ID 7)

“.....ตอนที่ผมบวชเพิ่งสึกมา.....แม่เลี้ยงทำท่าเหมือนไม่ให้ผมอยู่.....เขารังเกียจและชอบใช้สายตา พอมผมเดินเข้าบ้าน.....” (ID 13)

ในบางครั้งก็เกิดเหตุการณ์อะไรบางอย่างขึ้น ที่ทำให้บุคคลที่แวดล้อมกับเยาวชนไทย คิดว่า เยาวชนไทย เป็นคนกระทำผิด โดยคิดและประสานเรื่องราวทั้งหมดไว้เรียบร้อยแล้ว ปราศจากการไต่สวน ซักถามความจริงจากเยาวชนไทย ว่า ได้เป็นคนลงมือทำจริงหรือไม่ ทำให้บุคคลอื่น ๆ รอบข้างรังเกียจเยาวชนไทย ไม่อยากให้เยาวชนไทย มายุ่งเกี่ยวกับด้วย ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....มีคนมาจับประตูกุญแจบ้านของป้า เขาบอกว่า.....ไอ้บ้านนั่นแหละชโมย.....เด็กชู้ชโมย..... ออกไปอย่าเข้าบ้านนี้ เด็กไม่มีพ่อไม่มีแม่.....” (ID 14)

“.....จะมาชอยนี้ทำไม เดี่ยวของหายอีก.....กูเอามึงตายนะ.....” (ID 7)

5.2 การประจานให้รู้สึกอับอาย

เยาวชนไทย โดนบุคคลแวดล้อม อาทิ พ่อแม่ ญาติ ครูอาจารย์ ฯลฯ ลงมือกระทำการประจานให้เยาวชนไทยรู้สึกอับอายซึ่งหน้า โดยตั้งใจให้คนอื่นได้เห็นในที่สาธารณะ มีคนหันมามอง มีคนหัวเราะ ซุบซิบ เป็นต้น เยาวชนไทย ไม่กล้าเจอ หลบหน้า ไม่กล้าพบปะผู้อื่น กลัวเพื่อนล้อ เพื่อนแซว เกิดภาวะท้อแท้ในชีวิตภายหลังโดนประจานในที่สาธารณะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า เยาวชนไทย รู้สึกอับอายเหมือนโดนแทงใจดำที่ถูก ประจาน เพราะรู้สึกอยู่ว่าตนเองมีปมด้อยเรื่องส่วนตัว ครอบครัว ในชีวิตความเป็นอยู่ หรือปมด้อย เรื่องการเรียนอยู่แล้ว เมื่อถูกประจานก็เสมือนบุคคลเหล่านี้พยายามขุดปมด้อยของตนเองมาประจาน ให้อับอายซ้ำเติมอีก ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

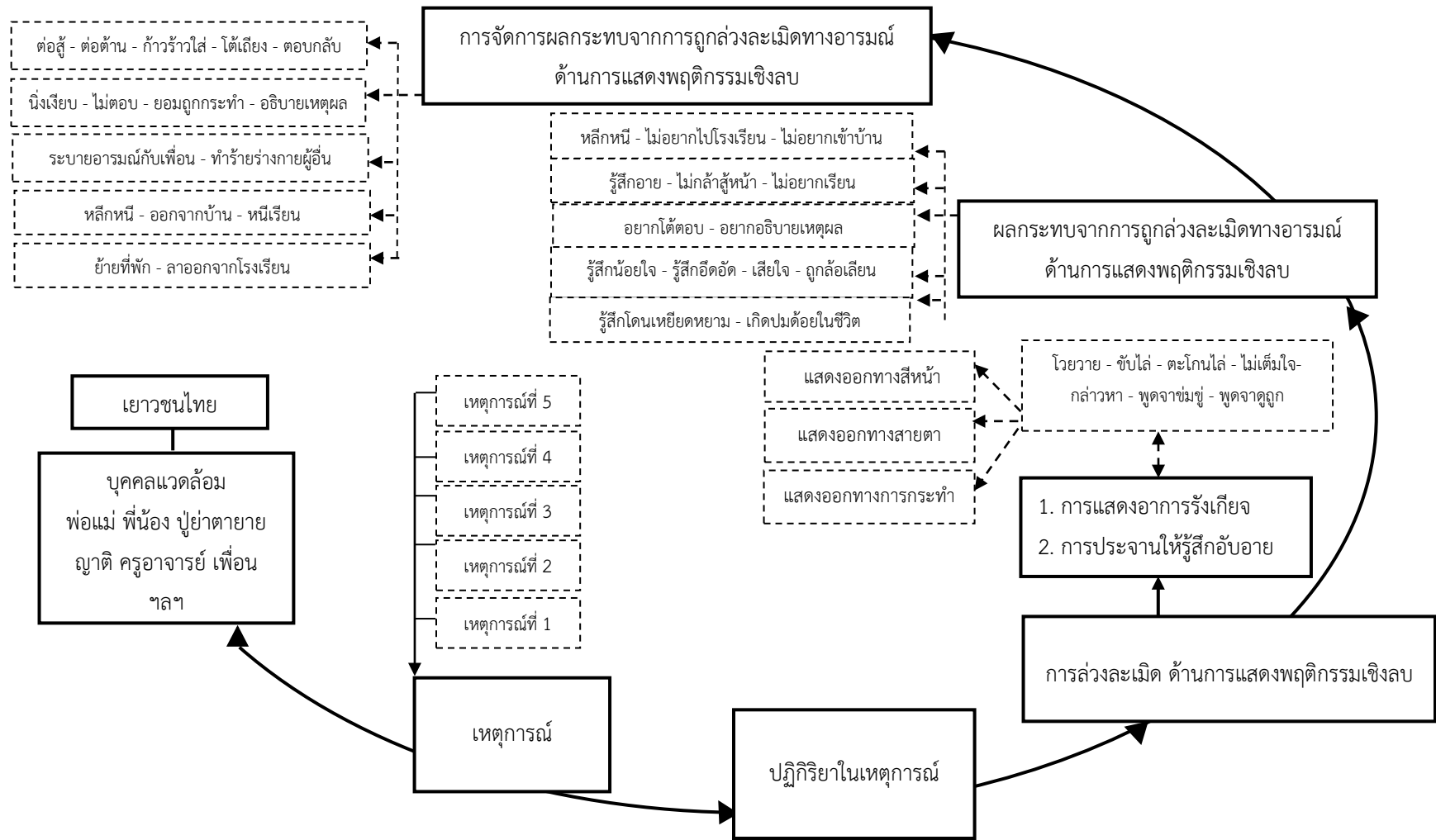
“.....ครูเรียกผมไปหน้าห้องเรียน.....ให้ผมถอดกางเกงลงถึงเช้า ตีต่อหน้าเพื่อน ๆ ทั้งชายหญิงในห้องเรียน ผมอายมาก.....” (ID 1)

“.....ครูบังคับเอาผ้าสีแดงรองประตูมาโทกหัว เหมือนหนูน้อยหมวกแดง แล้วมัดผ้า ตรงกาง เอาผ้ามาทำเป็นกระโปรงอะ แล้วก็ให้เดินโชว์เพื่อนที่ออกมานั่งดูผม ผมอายมากเลย ไม่อยาก มาโรงเรียนเลย.....” (ID 1)

“.....ป้ามัดมือผมกับเชือก.....ผูกมัดผมไว้บนหลังคารถ แล้วก็ตีบนรถข้างถนน ในซอยบ้าน ผมก็อายครับ อายคนแถวนั้น.....” (ID 15)

“.....ถ้ามีข้าวของอะไรของพวกเขาหาย เขาก็จะมองมาที่เรา และถามว่า ได้อะไรไป หรือเปล่า ผมก็อายนะที่ถูกถามแบบนี้.....” (ID 10)

ดังนั้น จึงสามารถสรุปแบบแผนการล่อลวงละเมิดทางอารมณ์ ด้านการแสดงพฤติกรรม เชิงลบ ตามรายละเอียด ที่แยกเป็นส่วน ๆ ข้างต้น ทั้ง 2 แบบ ผู้วิจัยได้บูรณาการทุกส่วน มาประกอบกัน อย่างเป็นองค์รวม ดังแสดง ในภาพที่ 6-6

ภาพที่ 6-6 ลักษณะแบบแผนการลวงละเมิดทางอารมณ์ โดยการแสดงพฤติกรรมเชิงลบ

จากแบบแผนของการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรม ทั้งหมด 5 แบบ ที่มีลักษณะแตกต่างกัน ออกไปตามแต่ลักษณะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตของเยาวชนไทย ที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา ภาพรวมของแบบแผนของการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรม สามารถสรุปจำนวนเยาวชนไทย ที่เคยถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมในแบบต่าง ๆ ได้ ดังนี้ การถูกล่วงละเมิดด้วยวาจา จำนวน 15 คน การล่วงละเมิดทางร่างกาย จำนวน 11 คน การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ จำนวน 4 คน การละเลยทอดทิ้ง จำนวน 6 คน และการแสดงพฤติกรรมเชิงลบ จำนวน 9 คน ดังในตารางที่ 6-1

ตารางที่ 6-1 ข้อมูลแสดงจำนวนเยาวชนไทย ที่เคยถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมในแบบต่าง ๆ

รหัสผู้เข้าร่วม วิจัย	การล่วงละเมิด ด้วยวาจา	การล่วงละเมิด ทางร่างกาย	การจำกัดสิทธิ และเสรีภาพ	การละเลย ทอดทิ้ง	การแสดง พฤติกรรมเชิงลบ
ID1	✓	✓	-	✓	✓
ID2	✓	✓	-	-	-
ID3	✓	-	-	✓	✓
ID4	✓	-	-	✓	✓
ID5	✓	-	-	✓	-
ID6	✓	-	-	-	-
ID7	✓	✓	-	-	-
ID8	✓	✓	✓	-	✓
ID9	✓	✓	-	-	✓
ID10	✓	✓	-	-	-
ID11	✓	✓	-	-	✓
ID12	✓	✓	-	✓	✓
ID13	✓	✓	✓	-	-
ID14	✓	✓	✓	-	✓
ID15	✓	✓	✓	✓	✓
สรุปจำนวน (คน)	15	11	4	6	9

ตอนที่ 2 ผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมของเยาวชนไทย ที่กระทำผิด

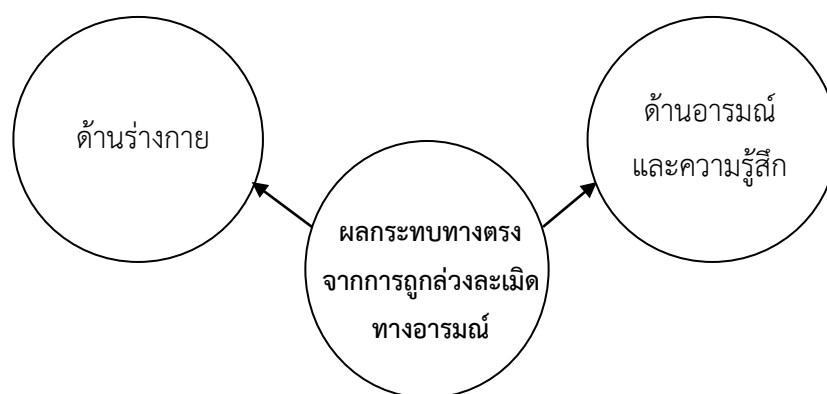
“ผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมของเยาวชนไทย ที่กระทำผิดก่อนเข้าใน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย เป็นอย่างไร”

จากเหตุการณ์ที่ผู้เข้าร่วมวิจัยเป็นเยาวชนไทย ที่กระทำผิด โดยเล่าเหตุการณ์ในอดีต มีความสอดคล้องกันหลายประการ เพื่อให้เห็นพฤติกรรมระหว่างเยาวชนไทย กับบุคคลแวดล้อม ที่กระทำการล่วงละเมิดทางอาชญากรรมเป็นหลัก ซึ่งมาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายในการเก็บรวบรวม ข้อมูล เช่น คำสัมภาษณ์เชิงลึก เอกสารหลักฐานต่าง ๆ ภายในแฟ้มประจำตัวของเยาวชนไทย ซึ่งเป็นเอกสารหลักฐานทางราชการในการประกอบพิจารณาตัดสินคดีของศาล และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนไทย โดยมีเจ้าหน้าที่ประจำของศูนย์ฝึกฯ อาทิจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ นักวิชาชีพ ครูที่ปรึกษา เป็นต้น ได้ดำเนินการสัมภาษณ์เยาวชนไทย เบื้องต้น ก่อนเข้ามา อยู่ในศูนย์ฝึกฯ อีกทั้งยังมีเอกสารอื่น ๆ ประกอบ การสัมภาษณ์เชิงลึกที่ผู้วิจัยใช้ร่วมกับการสังเกต

แบบมีส่วนร่วม ตลอดระยะเวลาที่เก็บข้อมูลภายในศูนย์ฝึกฯ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผลกระทบที่หลากหลายจากเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอาวมณ์ (ตารางสรุปผลกระทบการถูกล่วงละเมิดทางอาวมณ์ ในภาคผนวก ง 4.) จนสามารถจำแนกได้ ดังนี้

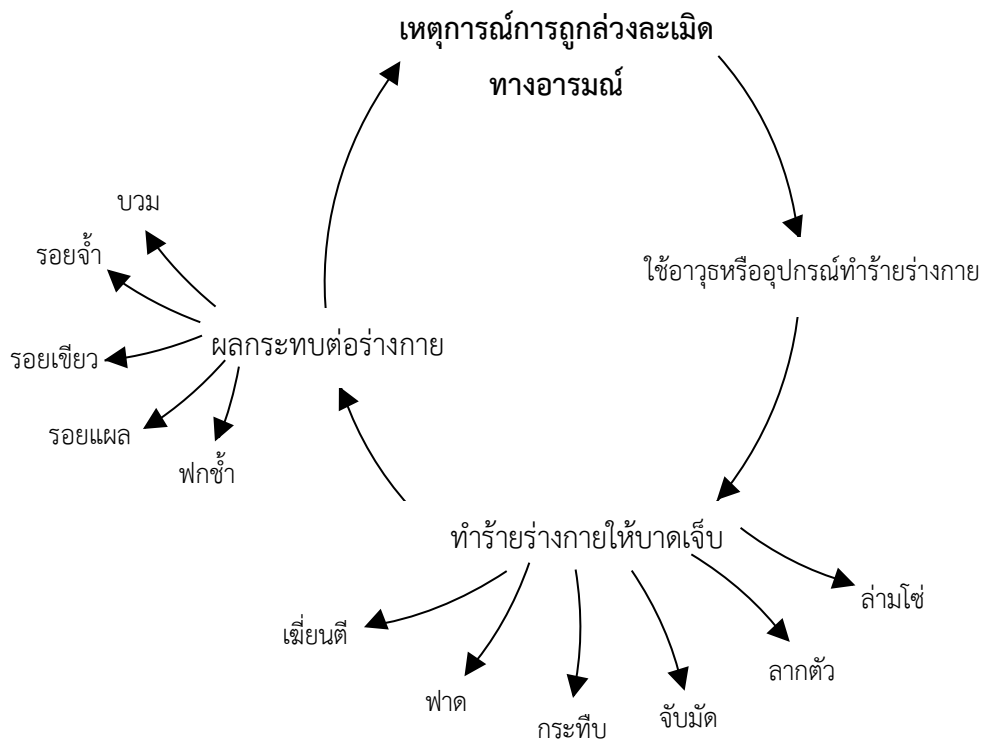
1. ผลกระทบทางตรง

ผลกระทบลักษณะนี้เป็นผลที่เกิดขึ้นกับเยาวชนคนไทย ทันที และสามารถเห็นได้ชัดเจนที่สุด ซึ่งเรียกว่า ผลกระทบระดับบุคคล ภายหลังจากเกิดเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอาวมณ์ในรูปแบบต่าง ๆ สามารถแบ่งผลกระทบทางตรงได้ 3 ด้าน ดังแสดงในภาพที่ 6-7

ภาพที่ 6-7 ผลกระทบทางตรงจากการถูกล่วงละเมิดทางอาวมณ์

1.1 ด้านร่างกาย เมื่อเยาวชนไทย ถูกล่วงละเมิดทางอาวมณ์ โดยพ่อแม่ พี่น้อง ญาติ และบุคคลแวดล้อมต่าง ๆ กระทบการโดยใช้ความรุนแรง และมีอาวุธหรืออุปกรณ์ทำร้ายร่างกาย ทรมาณร่างกายให้บาดเจ็บ เช่น มีด ไม้หน้าสาม ไม้เรียว ไม้หวาย ไม้เบสบอล ไม้ท่อน ไม้แขวนเสื้อ สายยาง เข็มขัด โซ่ เป็นต้น ซึ่งเป็นอุปกรณ์โลหะที่สามารถหยิบได้ทันที สะดวกในการลงโทษ โดยทำร้ายร่างกายให้บาดเจ็บสารพัดวิธี เช่น เขียนตี ฟาด กระที่บ จับมัด ชกต่อย ลากตัว ล่ามโซ่ ฯลฯ การกระทำเหล่านี้ ทำให้เกิดผลกระทบทางตรงต่อร่างกายของเยาวชนไทย อย่างเห็นได้ชัด แผลบนร่างกายเป็นลักษณะที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด อาทิ รอยแผลบริเวณร่างกาย หลัง ท้อง แขน สะโพก แผลฟกช้ำจากการโดนกระที่บ รอยแผลจากการเขียนตี แผลสดจากการโดนฟาดด้วยเข็มขัด รอยเขียว รอยจ้ำ บวม รอยแดงบนใบหน้า เป็นต้น สามารถสรุปได้ ดังแสดงในภาพที่ 6-8

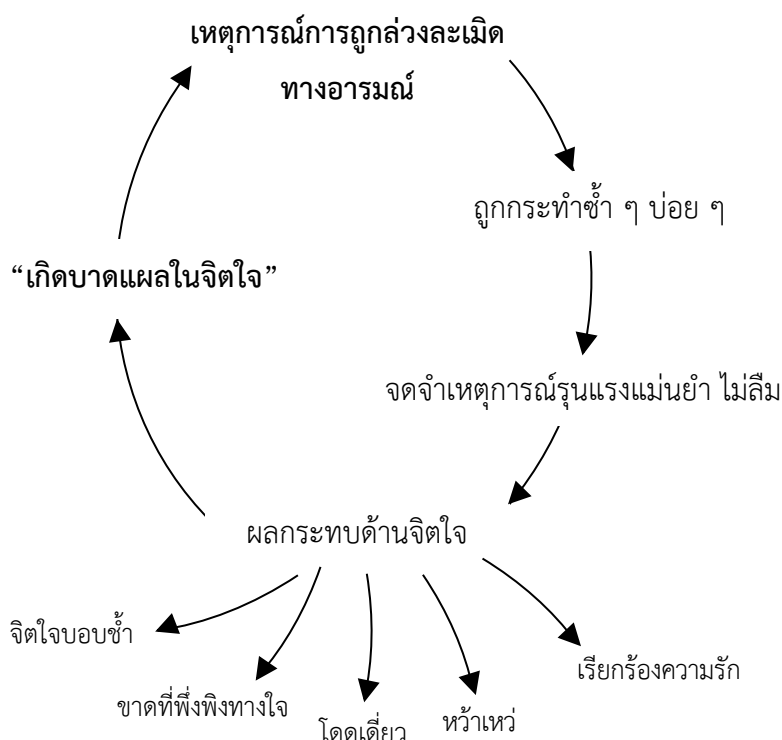
ภาพที่ 6-8 วงจรผลกระทบต่อร่างกายของเยาวชน

1.2 ด้านอารมณ์และความรู้สึก เป็นผลกระทบอีกอย่างหนึ่งที่เยาวชนไทย สามารถสัมผัสและรับรู้ได้โดยตรงทันที เมื่อตนเองกำลังตกอยู่ในเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เยาวชนไทย รู้สึกเครียด รู้สึกเสียใจ รู้สึกโกรธ รู้สึกโมโห รู้สึกน้อยใจ รู้สึกรำคาญใจ รู้สึกเบื่อ รู้สึกเหงา รู้สึกอาย รู้สึกด้อยค่า ในชีวิต ฯลฯ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและเอกสารหลักฐานปรากฏว่า ผลกระทบการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในเยาวชนไทย อาจจะมีลักษณะเก็บความรู้สึกไว้ข้างในก่อน แล้วค่อย ๆ นำอารมณ์และความรู้สึกภายใน เมื่อมีโอกาสได้ระบายออกมา แต่บางครั้งก็อาจจะส่งผลกระทบต่อจิตใจเยาวชนไทย เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้เกิด “ปมด้อยในชีวิต” เพราะเยาวชนไทย รับรู้สิ่งที่ตนเองเป็นอยู่ ณ ปัจจุบัน ว่าด้อยกว่าผู้อื่น เช่น เยาวชนไทย ถูกทอดทิ้งตั้งแต่เด็ก ครอบครัวยากจน หรือครูชมเพื่อนคนอื่นว่าเป็นเด็กฉลาด แต่ประณามเยาวชนไทย ว่าเป็นเด็กโง่ เด็กไม่สนใจเรียน เด็กครอบครัวมีปัญหา เป็นต้น เหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เยาวชนไทย ลดทอนความภาคภูมิใจในตนเองลงเรื่อย ๆ และในขณะเดียวกันปมด้อยในชีวิตของเยาวชนไทย ก็จะมีใหญ่ขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยเช่นเดียวกัน

ผลกระทบต่ออารมณ์และความรู้สึกข้างต้น มีลักษณะแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่ตนเองกำลังเผชิญอยู่ ณ ขณะนั้น เป็นผลจากสถานการณ์ที่เยาวชนไทย โดนล่วงละเมิด โดยใช้ถ้อยคำที่หยาบคาบ ชมชู้ ใช้คำสั่งบีบบังคับ แสดงอาการรังเกียจ ทอดทิ้ง เป็นต้น เพราะสถานการณ์คอยกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการกระทำของเยาวชนไทย ในอนาคตต่อไป

หากเยาวชนไทย ถูกล่อลวงละเมิดทางอารมณ์ไม่รุนแรง เยาวชนไทย ก็จะไม่จดจำเรื่องราว คำพูด น้ำเสียง และเหตุการณ์ต่าง ๆ ไว้ในความทรงจำ และสมอง ทำให้ค่อย ๆ เลือนหายไปมากที่สุด แต่ถ้าเหตุการณ์ใดที่มีความรุนแรงกระทบต่อจิตใจอย่างมาก และเยาวชนไทย ถูกกระทำ ซ้ำ ๆ บ่อย ๆ เยาวชนไทย จะจดจำได้แม่นยำ และทุกการกระทำที่ถูกกระทำกระทบต่อจิตใจเยาวชนไทยอย่างรุนแรง ทำให้เยาวชนไทย เกิด “บาดแผลภายในจิตใจ” ในระยะยาว โดยที่ไม่สามารถจะบอกกับใคร ๆ ได้ เพราะเหตุการณ์นั้นเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่าง “ตนเอง” กับ “พ่อแม่ บุคคลในครอบครัว” หรือ “ตนเอง” กับ “ครู อาจารย์” เป็นภาพเหตุการณ์ที่ยังคงปรากฏชัดในความทรงจำที่ไม่อาจลบเลือนไปได้ง่าย ๆ จนบางเวลาเยาวชนไทย คิดอยากจะทำตัวตายเพื่อหนีปัญหา และสถานการณ์ที่เผชิญ

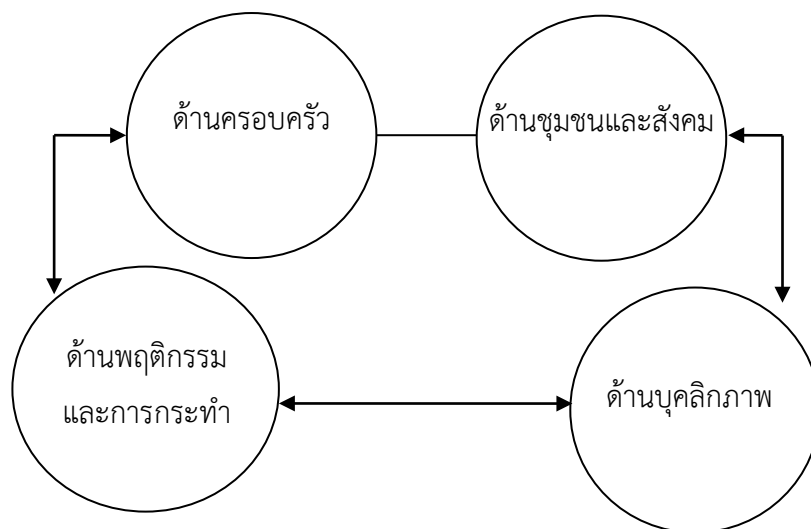
อีกทั้งเหตุการณ์ถูกล่อลวงละเมิดทางอารมณ์ ยังส่งผลกระทบต่อด้านจิตใจอีกหลายอย่าง เช่น จิตใจเยาวชนไทย บอบช้ำ ขาดที่พึ่งพิงทางใจ รู้สึกโดดเดี่ยว ขาดความอบอุ่นในใจ โดดเดี่ยว จิตใจ หว่าเหว ไม่เห็นคุณค่าในตนเอง พยายามเรียกร้องความรัก และเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่น เป็นต้น ในระหว่างการสัมภาษณ์นั้น เยาวชนไทย บางราย แสดงอาการเศร้าใจ น้ำเสียงสั้น และเว้นช่วง การเล่าเหตุการณ์ เป็นระยะ ๆ ซึ่งบ่งบอกถึงความทรงจำในจิตใจที่ยังอยู่ระยะยาว ยังไม่ลืมเหตุการณ์ ในอดีตที่ฝังใจตลอดเวลา ถ้าหากเยาวชนไทย เผชิญเหตุการณ์ถูกล่อลวงละเมิดทางอารมณ์บ่อย ๆ และรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ก็จะส่งผลไปเด็กขาดพัฒนาการทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมในจิตใจ เพราะขาดตัวแบบของคุณธรรม จริยธรรมที่ดีต่อไป สามารถสรุปได้ ดังแสดงในภาพที่ 6-9

ภาพที่ 6-9 วงจรผลกระทบต่ออารมณ์และความรู้สึกของเยาวชน

2. ผลกระทบทางอ้อม

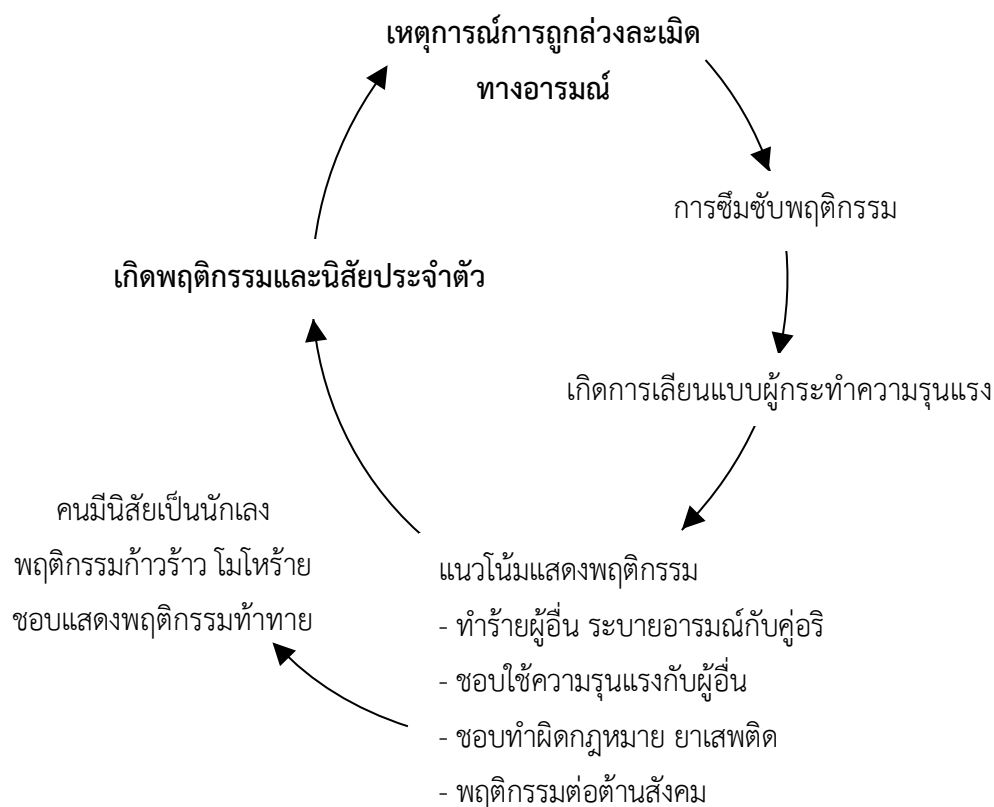
ผลกระทบลักษณะนี้เยาวชนไทย จะไม่แสดงออกแบบทันทีทันใด แต่จะค่อย ๆ แสดงออกอย่างช้า ๆ ค่อยเป็นค่อยไป ไม่แสดงออกอย่างชัดเจน ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลายาวนาน แต่เมื่อใดที่เยาวชนไทย สบโอกาส ก็มักจะเปลือยแสดงพฤติกรรมออกมา โดยแบ่งผลกระทบทางอ้อมได้ 4 ด้าน ดังแสดงในภาพที่ 6 - 10

ภาพที่ 6-10 ผลกระทบทางอ้อมจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

2.1 ด้านพฤติกรรมและการกระทำ เมื่อเยาวชนไทย ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ก็ซึมซับเอาพฤติกรรม และการกระทำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ มาแก้ปัญหาของตนเอง เหมือนที่เขาเคยถูกกระทำมาจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ หรือเรียกอีกอย่างว่า เกิดการเลียนแบบผู้กระทำ ความรุนแรง และเยาวชนไทย แสดงพฤติกรรม และการกระทำออกมา เช่น แสดงการกระทำที่ก้าวร้าว โกรธง่าย มีแนวโน้มทำร้ายผู้อื่น ชอบใช้ความรุนแรงกับผู้อื่น และทำผิดกฎหมาย มีพฤติกรรมต่อต้านสังคม มาจนกลายเป็นคนมีนิสัยเป็น นักเลง ก้าวร้าว โมโหร้าย ชอบแสดง พฤติกรรมทำทายเป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เป็นผลมาจากพฤติกรรมเลียนแบบทั้งสิ้น

ส่วนพฤติกรรม และการกระทำของเยาวชนไทย ที่ถูกทอดทิ้งมักจะแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ไม่เห็นคุณค่าในตัวเอง ไม่ว่าจะมีความประพฤติทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การทำแท้ง หรือพฤติกรรมการติดสิ่งเสพติดต่าง ๆ เช่น ติดเหล้า ติดยาเสพติด สูบบุหรี่ ฯลฯ อาจเป็นเพราะเยาวชนไทย มีการเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าว เพื่อลบเลือนความรู้สึกกังวล หรือสิ้นหวังภายในจิตใจของตนเอง สามารถสรุปได้ ดังแสดงในภาพที่ 6-11

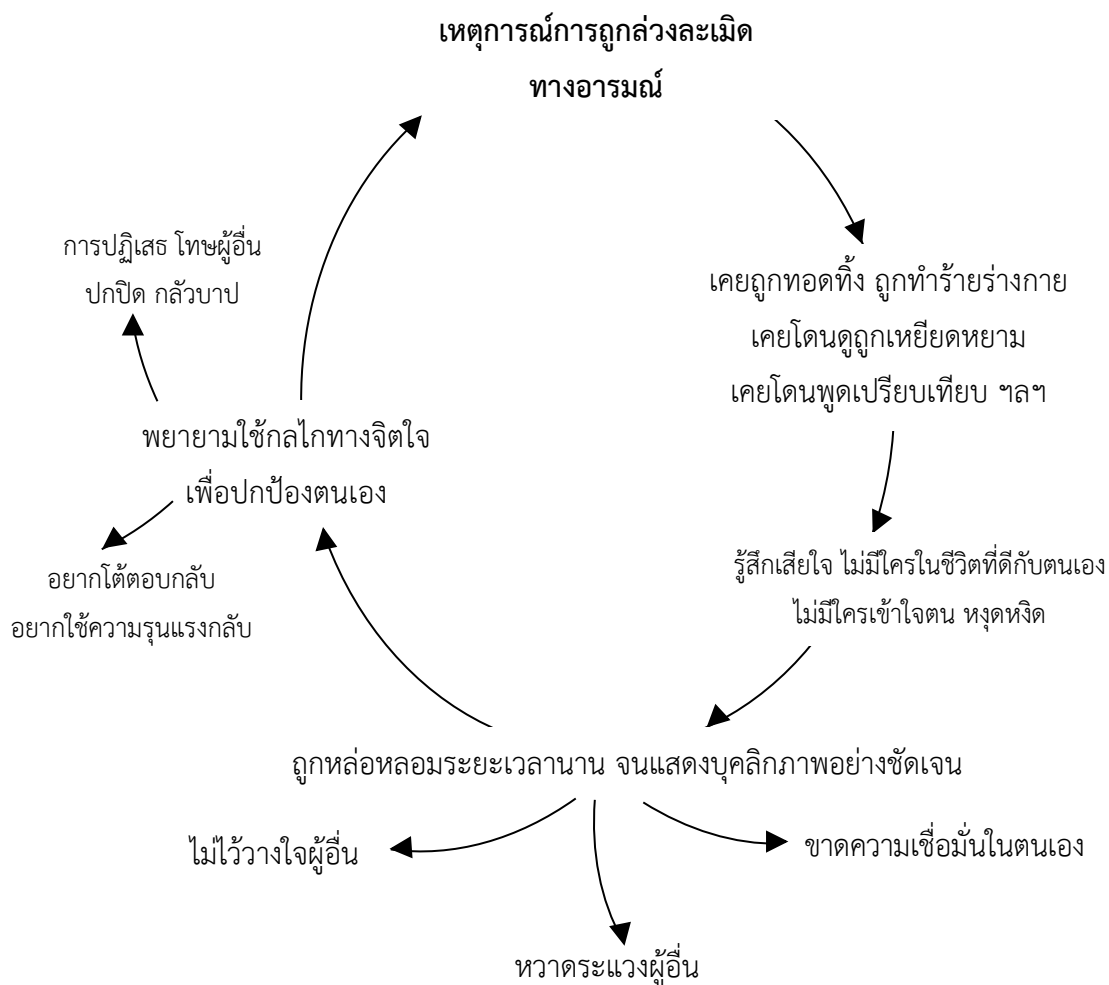
ภาพที่ 6-11 วงจรการซึมซับพฤติกรรมจากเหตุการณ์ล่วงละเมิดทางอารมณ์

เยาวชนไทย บางรายโดนการทรมานร่างกายให้ได้รับบาดเจ็บจนเป็นแผล หรือลงโทษเยาวชนไทย ในลักษณะของการมัดลากจูงและกระชากเยาวชนไทย หรือลักษณะของการกระทำที่ทำให้เยาวชนไทย รู้สึกอับอาย เพียงแค่สาเหตุคือ เยาวชนไทย ไม่ยอมกลับบ้านไปดูแลน่อง ไม่ตั้งใจเรียน ไม่สนใจในสิ่งที่ครูอาจารย์กำลังสอน โดยที่พ่อแม่ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ไม่เคยคำนึงถึงต้นตอสาเหตุของพฤติกรรม และการกระทำ ของเยาวชนไทย ที่ไม่ยอมกลับบ้าน ไม่อยากเรียน ไม่อยากไปโรงเรียน หนีเรียน ก็เพราะว่าเยาวชนไทย ไม่มีความสุขกับ การอาศัยในบ้าน ในการใช้ชีวิตในโรงเรียน เยาวชนไทย คิดว่าที่แห่งนั้นไม่มีใครรัก ไม่มีใครสนใจ เพราะพ่อแม่ ผู้ปกครอง รวมทั้งครูอาจารย์ชอบลงโทษเยาวชนไทย อย่างรุนแรงด้วยวิธีการประจานให้เยาวชนไทย รู้อับอาย ไม่กล้าสู้หน้าเพื่อน เพื่อนล้อ เยอะแยะ จนกระทั่งเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนแสดงความรังเกียจ ทั้งสีหน้า สายตาและการกระทำเชิงลบต่อเยาวชนไทย จนบางครั้งเยาวชนไทย ตัดสินใจตอบโต้ ด้วยวิธี การที่รุนแรง ในลักษณะของการไม่ปฏิบัติตาม ไม่เห็นด้วยในสิ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูอาจารย์สั่งสอน อีกทั้งไม่ยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำผิด ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าการกระทำเหล่านั้นผิดระเบียบของสังคม และผิดกฎหมาย พยายามต่อต้านทุกวิถีทาง เพื่อต้องการเอาชนะ และต้องการแสดงออกถึงการไม่เห็นด้วยทุกรูปแบบ เป็นต้น จนกระทั่งเยาวชนไทย เกิดภาวะตึงเครียด และต้องการระบายความเครียด ความโกรธ ความโมโห ณ ขณะนั้น จึงแสดงพฤติกรรมและการกระทำออกมาในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ ดื่มสุรา ใช้สารเสพติด หนีออกจากบ้าน หนีไปเล่นเกม หนีเรียน ไปทำร้ายผู้อื่น ระบายอารมณ์กับผู้อื่น เป็นต้น สามารถสรุปได้ดังแสดงในภาพที่ 6-12

ภาพที่ 6-12 วงจรผลกระทบการแสดงพฤติกรรมและการกระทำออกมา

2.2 ด้านบุคลิกภาพ เยาวชนไทย ที่ผ่านเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ จะปรากฏพฤติกรรมชัดเจนในช่วงวัยรุ่น เยาวชนไทย บางคนที่เคยถูกทอดทิ้ง ถูกทำร้ายร่างกายและใช้ความรุนแรงให้ร่างกายบาดเจ็บ จะมีบุคลิกภาพอย่างเห็นชัดเจนคือ ไม่ไว้วางใจผู้อื่น หวาดระแวงผู้อื่นหรือคนแปลกหน้า ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น บางครั้งในระหว่างการสัมภาษณ์ และสังเกต เยาวชนไทย ที่เคยผ่านเหตุการณ์ เลวร้าย และรุนแรงรวมทั้งถูกทำร้ายร่างกาย และจิตใจ บางคนจะไม่กล้าเล่าเรื่องราวที่รุนแรงภายในครอบครัวให้ฟัง บางครั้งพูดไม่เป็นความจริง พยายามใช้กลไกทางจิตใจเพื่อทำให้ตนเองรู้สึกดีขึ้น เมื่อพูดถึงเหตุการณ์เลวร้ายในอดีต ด้วยการปฏิเสธ โทษผู้อื่น ปกปิดกลัวบาป แต่เยาวชนไทย บางคน กล้าเล่าเรื่องราวการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของตนเอง และบางคนแสดงบุคลิกภาพภายในที่ก้าวร้าว ออกมา คืออยากย้อนกลับไปโต้ตอบเพราะรู้สึกโดนเหยียดหยามหรือความคิดที่อยากจะทำร้ายคนอื่นที่เคยกระทำการล่วงละเมิดทางอารมณ์ตนเอง เป็นต้น สามารถสรุปได้ ดังแสดงในภาพที่ 6-13

ภาพที่ 6-13 วงจรผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์จนกลายเป็นบุคลิกภาพ

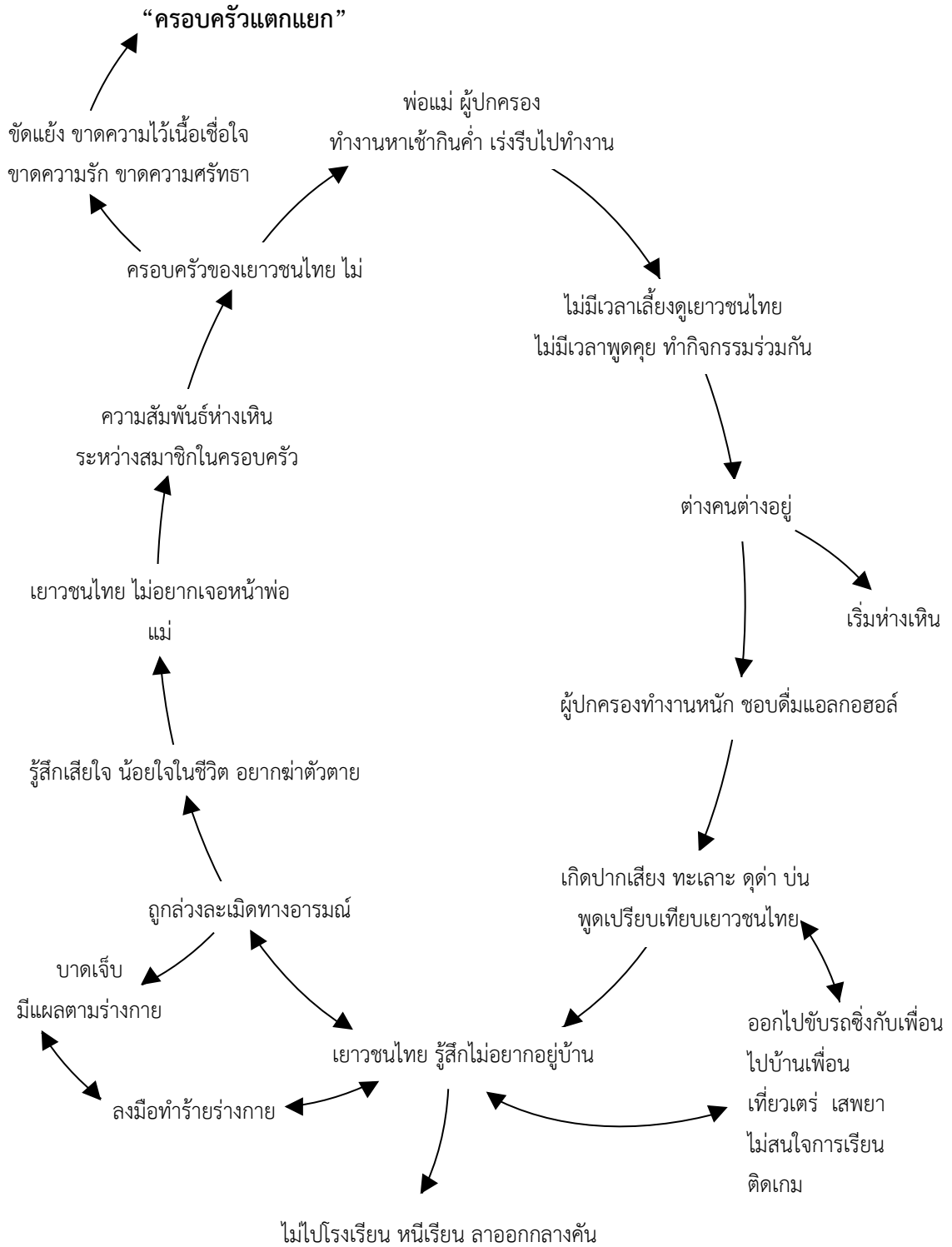
2.3 ด้านครอบครัว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก และเอกสารรายงานด้านสังคมสงเคราะห์ ปรากฏว่า สภาพความเป็นอยู่ในครอบครัวของเยาวชนไทย เป็นลักษณะของครอบครัวที่มีพ่อแม่ ผู้ปกครองออกไปทำงานนอกบ้าน หาเงินมาใช้จ่ายภายในครอบครัว แบบหาเช้ากินค่ำ ออกไปทำงานตั้งแต่เช้าตรู่ เร่งรีบไปทำงานให้ทันเวลา บางครอบครัวต้องออกจากบ้านตั้งแต่เช้ามืด เพื่อไปตั้งแผง เปิดร้าน ขายของในตลาด ทำให้มีเวลาเลี้ยงดูเยาวชนไทย ลดน้อยลง บางครอบครัว ไม่มีเวลาพูดคุย สนทนา ถามไถ่เรื่องส่วนตัว เรื่องการเรียนของเยาวชนไทยเลย สมาชิกในครอบครัวไม่มีเวลาทำกิจกรรมร่วมกัน ความสัมพันธ์ ระหว่างสมาชิกในครอบครัว เป็นแบบต่างคนต่างอยู่ เกิดความห่างเหิน ไม่พูดคุยกัน ไม่ยิ้มแย้มทักทาย ไม่สามารถเล่าเรื่องราวของตนเองให้กับสมาชิกคนอื่นในครอบครัวได้ฟัง ดังตัวอย่างคำพูดของเยาวชนไทย รายหนึ่ง เล่าให้ฟังถึง “.....สภาพครอบครัว พ่อแม่ออกไปขายหมูบั้งตอนตี 3 ปล่อยให้ผมอยู่กับพี่สาวในตอนเช้า และไปโรงเรียนเองตั้งแต่เด็ก.....” (ID14)

เมื่อปัจจัยทางเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องไปทำงาน นอกบ้าน จนไม่มีเวลาดูแลเยาวชนไทย เหน็ดเหนื่อยจากทำงาน ตอนเย็นก็ตีมแอลกอฮอล์เป็นประจำทุกวัน เพื่อคลายความเหนื่อยล้า เยาวชนไทย กลับมาจากโรงเรียนก็เห็นสภาพของครอบครัวที่ทำให้เยาวชนไทย รู้สึกไม่อยากจะอยู่บ้าน ดังตัวอย่างคำพูดของเยาวชนไทย รายหนึ่ง เล่าให้ฟังถึง “.....ทุกเย็นผมเห็นพ่อเครียด ไม่พูดจากับใคร นั่งตีมเบียร์ ตีมเหล้า เป็นประจำทุกวัน.....ผมก็ไม่กล้าพูด” (ID2) และเยาวชนไทย อีกรายหนึ่ง เล่าให้ฟังอีกว่า “.....ผมกลับจากโรงเรียนก็เห็นแม่กับป้า นั่งตีมเบียร์ประจำทุกวัน หลังจากกลับจากขายพวงมาลัยแถวบ้าน.....” (ID3)

จากข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก ปรากฏว่า เมื่อพ่อแม่ ผู้ปกครองตีมเหล้าหรือตีมเบียร์ จนเมา ก็จะพาลหาเรื่องทะเลาะ ดุด่า พุดบ่น พุดเปรียบเทียบเยาวชนไทย กับคนอื่นเสมอ ๆ เพราะเยาวชนไทย กลับบ้านค่ำ ไม่ทำการบ้าน ไม่ช่วยทำงานบ้าน ไม่ดูแลน้อง เป็นต้น และถึงลงมือทำร้ายร่างกายเยาวชนไทย โดยวิธีการทุบตีเยาวชนไทย บาดเจ็บ มีแผลตามร่างกายเป็นประจำ เยาวชนไทย เสียใจ น้อยใจในชีวิต และโชคชะตา จนเยาวชนไทย ไม่อยากเจอหน้าพ่อแม่ ผู้ปกครอง ทำให้เกิดระยะห่างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกครอบครัว และเสียบรรยากาศที่ดีภายในครอบครัว

เมื่อเหตุการณ์ความรุนแรงเกิดภายในครอบครัวขึ้นบ่อย ๆ และรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ก็ส่งผลให้ครอบครัวของเยาวชนไทย ไม่สงบสุข บาดหมาง แครงใจ สมาชิกในครอบครัวห่างเหิน ไม่ปรารถนต่อกัน

ขาดความไว้น้ำใจ เชื่อใจ ขาดความรัก ขาดความศรัทธาซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปัญหาที่สะสมกันระยะยาว แล้วค่อย ๆ ปะทุ ออกมาเป็นความขัดแย้งภายในครอบครัว จนกระทั่งกลายเป็นครอบครัวแตกร้างและแตกแยกในที่สุด ดังตัวอย่างคำพูดของเยาวชนไทย รายหนึ่ง เล่าให้ฟังถึง “.....ผมไม่อยากจะกินข้าวพร้อมพ่อแม่ เพราะแม่ชอบพูดประชดประชันผมตลอดเวลา บางวันทำท่าเหมือนที่ไม่อยากจะนั่งร่วมกินข้าวกับผม.....” (ID12) และเยาวชนไทย อีกรายหนึ่ง เล่าให้ฟังอีกว่า “.....ผมจะกลับเข้าบ้านมาอีกที ตอนที่พ่อแม่นอนหลับแล้ว บางคืนก็หนีออกทางหน้าต่าง ไปซัปรดเล่นกับเพื่อน จนพ่อแม่ไม่สนใจผมอีกแล้ว” (ID14) สามารถสรุปได้ ดังแสดงในภาพที่ 6-14

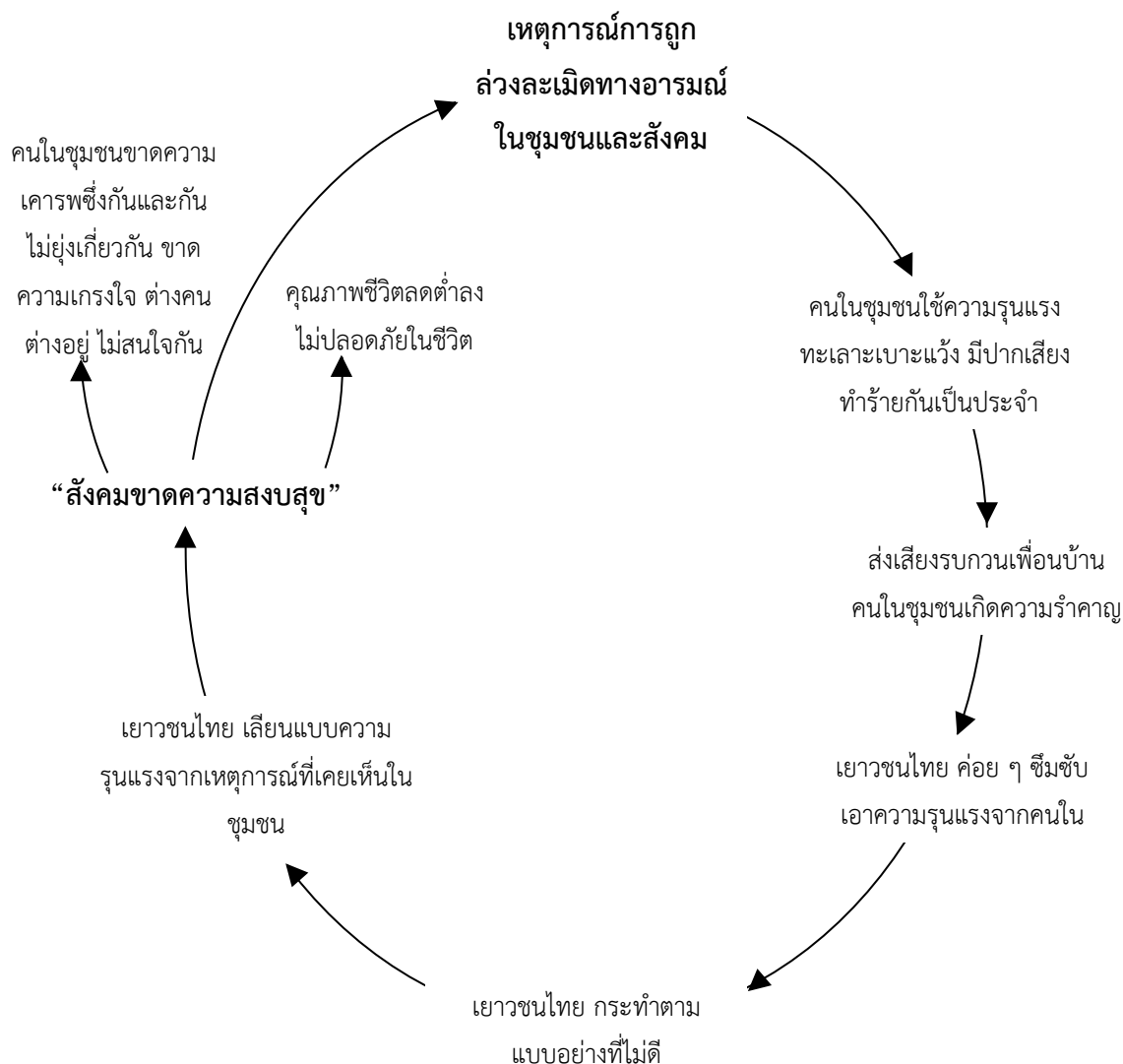

ภาพที่ 6-14 วงจรผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์สู่ปัญหาครอบครัว

2.4 ด้านชุมชน และสังคม เหตุการณ์เยาวชนไทย ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ จากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ เป็นการสะท้อนสภาพการณ์ให้เห็นสภาพชุมชน และสังคมไทยในปัจจุบัน ที่นิยมใช้ความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในชุมชน และสังคมที่เยาวชนไทย อาศัยอยู่ และมีผู้ใหญ่ประพฤติปฏิบัติตน ไม่เหมาะสม ทะเลาะ มีปากเสียงกันเป็นประจำ จากข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก ปรากฏว่า เยาวชนไทย เคยเห็นเหตุการณ์ทะเลาะกันภายในครอบครัวในชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่เสมอ ๆ จนเป็นเรื่องชินตา ดังตัวอย่าง คำพูดของเยาวชนไทย รายหนึ่ง เล่าให้ฟังถึง “.....ชุมชนแถวบ้าน ผมเป็นเคหะชุมชน มีแฟลตหลายตึก คนในชุมชนเยอะมาก บางครั้งก็เห็นพ่อแม่ทะเลาะกัน เสียงดังนอกบ้าน ผมเคยเห็น ตอนเดินกลับ จากโรงเรียน.....” (ID2) และเยาวชนไทย อีกราย เล่าฟังว่า “..... ตอนดึก ๆ ป้าข้างบ้าน แกชอบด่ากับพ่อขี้เมา เสียงดัง โวยวาย อยู่ในบ้าน ตอนนั้นก็เห็นลูก ๆ หลายคนอยู่ในบ้าน.....” (ID11)

อีกทั้งภายในครอบครัวของเยาวชนไทย ก็นิยมใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาอยู่เป็นประจำ พ่อแม่ชอบทะเลาะกัน ในขณะที่เยาวชนไทย กับน้อง ๆ อยู่ภายในบ้าน ดังตัวอย่างคำพูดของเยาวชนไทย รายหนึ่ง เล่าให้ฟัง “.....พ่อชอบเถียง ทะเลาะกับแม่เลี้ยงว่า เงินที่ให้ไปซื้อข้าว หายไปไหนหมด ผมรู้ว่าแม่เลี้ยงเอาซื้อยาบ้ามาดูด.....บางทีก็ผลัดกันจนล้มต่อหน้าลูก ๆ” (ID12) จากตัวอย่างคำพูดข้างต้น ที่มีเหตุการณ์การทะเลาะเบาะแว้ง ด่าสาตใส่กัน ทูบตี ทำร้ายกัน ในครอบครัวของเยาวชนไทย ส่งเสียงให้เพื่อนบ้านและคนในชุมชนเกิดความรำคาญ ดังตัวอย่าง คำพูดของเยาวชนไทย รายหนึ่งเล่าให้ฟัง “.....เห็นคนแถวบ้านนั่งกินเหล้ากัน พ่อแม่อีกชอบทะเลาะ ส่งเสียงดัง จนผมต้องออกมาดูหน้าบ้านว่าเขาทะเลาะอะไรกัน....” (ID9) เยาวชนไทย จะค่อย ๆ ซึมซับเอาความรุนแรงภายในชุมชน และเยาวชนไทย บางคนเลือก ใช้วิธีการที่เคยเห็นการทะเลาะกัน ใช้คำด่ารุนแรงใส่กัน เคยเห็นคนลงมือทำร้ายกันกันในครอบครัว ในชุมชน มาใช้แก้ปัญหาของตน ในอนาคต เช่น เยาวชนไทย ทะเลาะอย่างรุนแรงกับพี่สาว กระทบผม ผลักจนล้ม แล้วถีบพี่สาว และใช้คำด่าที่ย่าเคยด่าของตนเองเป็นประจำไปด่าพี่สาว เป็นต้น

ดังนั้น เหตุการณ์เยาวชนไทย ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ยังส่งผลกระทบต่อทางอ้อม ไปยังชุมชน และสังคม ทำให้เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่เด็กและเยาวชนไทย ภายในชุมชน และสังคม เกิดความไม่สงบขึ้นในสังคม ชาวบ้านขาดความเคารพซึ่งกัน และกัน ไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับ ขาดความไว้วางใจ ขาดความเกรงใจ คนในชุมชนอาศัยแบบต่างคนต่างอยู่ ไม่สนใจซึ่งกันและกัน ทำให้คุณภาพชีวิตของเยาวชนไทย และคนในชุมชนลดต่ำลง เกิดความไม่ปลอดภัยในการใช้ชีวิต ผลกระทบเหล่านี้ส่งผลให้ชุมชนเกิดความอ่อนแอ ไม่เป็นเอกภาพ ไม่สามารถรวบรวมสมาชิกในชุมชน ให้เป็นปึกแผ่น แล้วในที่สุดก็ไม่สามารถขับเคลื่อนทำประโยชน์ให้ชุมชน และสังคมได้ในที่สุด สามารถสรุปได้ ดังแสดงในภาพที่ 6-15

ภาพที่ 6-15 วงจรผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์นำไปสู่สังคฆฆาตคความสงบสุข

ตอนที่ 3 วิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

“เยาวชนไทย จะมีวิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์อย่างไร”

เป็นผลสืบเนื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะถือเป็นเป้าหมายหลักอีกประการหนึ่ง

ในการวิจัย เพื่อให้เห็นถึงวิธีการจัดการหรือแก้ปัญหาของเยาวชนไทย เหล่านั้นที่มีลักษณะแตกต่างกันไป โดยวิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ แต่ละวิธีนั้นจะขึ้นอยู่กับความสามารถ ความทนทานต่อปัญหาที่กำลังเผชิญ และการรู้เท่าทันของปัญหาตามแต่ละประสบการณ์ของเยาวชนไทย อย่างไรก็ตาม วิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยนั้น เป็นการจัดการที่ไม่ได้มีการเตรียมการวางแผนไว้ล่วงหน้าทุกประการ ซึ่งอาจจะทำให้ผลลัพธ์ของการจัดการกับผลกระทบไปในแนวทางที่เลวร้ายหรือดีขึ้นก็ได้ บางครั้งต้องอาศัยการเรียนรู้ และประสบการณ์ชั้นสูงของเยาวชนไทย เพื่อแก้ปัญหาด้วย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้พบข้อมูลที่หลากหลายจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบวิธีการจัดการที่หลากหลายจากการวิเคราะห์เอกสารประจำตัวของเยาวชนไทยและการสังเกตที่อยู่ภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย ทำให้เห็นวิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดละเมิดทางอาชญากรรมหลายประการ

เยาวชนไทย บางคนตัดสินใจเลือกหนทางจัดการ โดยขาดการยับยั้งชั่งใจ ไม่คิดถึงผลกระทบที่จะตามมาภายหลัง แต่ในช่วงเวลาที่เกิดวิกฤตในชีวิตของเยาวชนไทย ณ ขณะนั้น อาจจะมีหนทางให้เลือกน้อย และอาจจะเป็นกระทบจากสภาวะทางอาชญากรรม สภาพครอบครัว สภาพชุมชน ภาวะจำยอม อาชญากรรมหันหันพลันแล่น ขาดการยับยั้งตั้งสติในการหาทางออกของปัญหาได้และสภาวะปัญหาเรื้อรัง ณ ขณะนั้น ทำให้ไม่สามารถจัดการการผลกระทบได้อย่างถูกต้องเหมาะสม แต่อย่างไรก็ตามเยาวชนไทย ได้เลือกวิธีการจัดการกับผลกระทบที่เหมาะสมที่สุดสำหรับตนเอง เพื่อต้องการให้พ้นจากสภาพปัญหาให้เร็วที่สุด

ดังนั้น ข้อเสนอวิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรมของเยาวชนไทย ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากผลกระทบจากถูกล่วงละเมิดทางอาชญากรรม รายละเอียดดังในตารางที่ 6-2

ตารางที่ 6-2 สรุปวิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอาญาของเยาวชนไทย

รหัส ผู้เข้าร่วม วิจัย	วิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอาญา										
	หลีกเลี่ยง ไปให้พ้น	นิ่งเฉย ไม่ได้ตอบ	ยินยอม โดยไม่เต็มใจ	ต่อต้าน และฝ่าฝืน	ประชดชีวิต	ไม่เชื่อฟังและ ไม่ปฏิบัติ	ระบายอารมณ์ กับผู้อื่น	สำนึกผิดและ ปรับปรุงตัว	อธิบายเหตุผล รับแก้ปัญหา	การต่อสู้เพื่อ ป้องกันตัวเอง	
ID1	✓	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	-	-	
ID2	✓	-	-	✓	✓	✓	✓	-	-	-	
ID3	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	
ID4	✓	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	
ID5	✓	✓	✓	-	-	✓	-	-	-	-	
ID6	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	-	-	
ID7	✓	✓	✓	✓	-	-	✓	✓	✓	-	
ID8	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	
ID9	✓	✓	✓	-	✓	-	-	-	-	-	
ID10	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	
ID11	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	-	-	✓	
ID12	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	✓	-	-	
ID13	✓	✓	✓	✓	-	-	-	-	✓	-	
ID14	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	-	
ID15	✓	✓	✓	-	✓	-	-	-	-	✓	
สรุปจำนวน (คน)	15	14	10	8	8	7	6	5	3	2	

จากตารางที่ 6-2 แสดงให้เห็นว่า เยาวชนไทย ทุกคนใช้วิธีการจัดการกับผลกระทบ ภายหลังจากถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ โดยวิธีการหลีกเลี่ยงไปพื้นที่มากที่สุด รองลงมาใช้วิธีการนั่งเฉย ไม่ได้ตอบ จำนวน 14 คน วิธีการยินยอมโดยไม่เต็มใจ จำนวน 10 คน วิธีการต่อต้านและฝ่าฝืน จำนวน 8 คน วิธีการประชดชีวิต จำนวน 6 คน วิธีการระบายอารมณ์กับผู้อื่น จำนวน 5 คน วิธีการสำนึกผิด และปรับปรุงตัว จำนวน 5 คน วิธีการไม่เชื่อฟัง และไม่ปฏิบัติ จำนวน 4 คน วิธีการอธิบายเหตุผล รับผิดชอบต่อปัญหา จำนวน 3 คน และวิธีการต่อสู้เพื่อป้องกันตัวเอง จำนวน 2 คน

ผู้วิจัยขออธิบายรายละเอียดวิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังจากถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ทั้ง 10 วิธี โดยเชื่อมโยงทุกประเด็นที่เกิดขึ้นจริงในเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ โดยอธิบายให้เห็นวิธีการที่สอดคล้องกับแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ทั้ง 5 แผน ดังนี้

1. วิธีการหลีกเลี่ยง ไปให้พ้น

พฤติกรรมหลีกเลี่ยงของเยาวชนไทย เนื่องมาจากสภาพทางร่างกาย สติปัญญา และสภาพ ความกดดันจากครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและสังคม เยาวชนไทย ต้องการหลีกเลี่ยงให้พ้นจากปัญหา เดิม และสถานการณ์เดิม ซึ่งเป็นวิธีการที่ง่ายที่สุด เพราะสามารถทำได้ทันที โดยที่ความต้องการให้ตัวเองได้ หลุดพ้นออกจากสิ่งแวดล้อม ณ ขณะนั้น และอยากให้ผ่อนคลายเครียดจากเหตุการณ์เหล่านั้น

ดังนั้น เยาวชนไทย จึงเลือกจะใช้วิธีจัดการปัญหาโดยการคิดจะออกจากบ้าน หนีออกจาก บ้าน ออกจากโรงเรียน หรือออกจากสภาพความเป็นอยู่ สภาพสิ่งแวดล้อมบางอย่างที่ก่อให้เกิดปัญหา ทางพฤติกรรมของเยาวชนไทย โดยที่เยาวชนไทย จะตีตัวออกห่างจากบุคคลแวดล้อมหรือสังคม ที่ทำให้ตัวเองรู้สึกเครียด เสียใจที่โดนทำร้ายทางร่างกาย และจิตใจ เยาวชนไทย บางคนเดินออกจาก ห้องเรียน หนีเรียน ออกจากบ้าน ไปค้างบ้านเพื่อน ออกไปขับรถซึ่งช่วงเวลากลางคืน เพราะต้องการ ต่อต้าน ชัดขึ้นคำสั่งพ่อแม่ ญาติ ครูอาจารย์ ฯลฯ เป็นปฏิกิริยาที่เยาวชนไทย แสดงออกมาให้ ทราบว่า เยาวชนไทย ไม่พอใจ ไม่ต้องการโดนล่วงละเมิดทุกรูปแบบอีกต่อไป

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 15 คน ปรากฏว่า เยาวชนไทย ทุกคนเลือกที่จะใช้วิธีการ จัดการกับ ผลกระทบถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์โดยการหลีกเลี่ยงมากที่สุด เพราะเยาวชนไทย รู้สึกน้อยใจ ต้องการอิสระ ได้ผ่อนคลายความกดดันโดยไม่ต้องมีใครบังคับ ไม่ต้องมีใครลงโทษ รู้สึกสนุกกับการใช้ชีวิตในโลกกว้าง มีความสุขกับการได้อยู่กับเพื่อนร่วมแก๊ง สามารถสร้างอัตลักษณ์ ประจำกลุ่มได้ สามารถเสพยาเสพติด เป็นต้น ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....โดนเพื่อนบีบ โดนเพื่อนด่า เพื่อนล้อ.....ผมหนีไปปิ่นรั้วโรงเรียน ไปอยู่สะพาน แขนงไปโดนน้ำ ไปหาเพื่อนแถวนั้น.....” (ID1)

“.....ตอนนั้นไม่มีใครเข้าใจ ก็อยากออกจากบ้าน อยากออกไปเลย ไม่กลับมา.....” (ID2)

“.....ผมเคยไปอยู่บ้านเพื่อนมา 2 เดือน ไม่มีใครมาตาม ผมไม่อยากอยู่บ้าน.....” (ID4)

“.....ผมก็สุดจะทนแล้วกับครู ผมเลยไม่อยากเรียนด้วยส่วนนี้.....ผมก็โดดเรียนไป เล่นเกม สุดท้ายก็ไม่ไปโรงเรียน.....” (ID5)

2. วิธีการนั่งเฉยและนั่งเงียบ

การจัดการที่เกิดขึ้นภายหลังจากถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ จากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่า หมวคมนันท์ศันย์ของเยาวชนไทย จัดการด้วยวิธีการนั่งเฉย ไม่ตอบสนองเมื่อโดนล่วงละเมิด ทางอารมณ์ด้วยวาจา และล่วงละเมิดทางอารมณ์ทางร่างกาย เพราะโดยลักษณะนิสัยของเยาวชนไทย

บางคน เป็นคนนิ่งเงียบอยู่แล้วเมื่ออยู่ในบ้าน ไม่ค่อยชอบพูดคุยกับทางบ้าน คิดว่าตนเองยังเป็นเด็ก ห้ามโต้เถียงกับผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่ แต่การจัดการโดยวิธีการนิ่งเฉยหรือนิ่งเงียบบางครั้ง เยาวชนไทย ไม่สามารถหาทางออกที่จะระบายกับใครได้ ทำให้เยาวชนไทย รู้สึกกดดัน เก็บกดทางอารมณ์ จากนั้น เยาวชนไทย จะออกมาจากสถานการณ์นั้นก่อน หากรู้สึกควบคุมอารมณ์ไม่ได้แล้ว ก็จะไประบายกับคนอื่น หรือระบายด้วยยาเสพติด หรือเยาวชนไทย จะจัดการแบบไม่ชอบไปยุ่งเกี่ยวเรื่องของใคร ชอบนิ่ง ๆ เฉย ๆ แต่ก็ไม่ชอบให้ใครมายุ่งเกี่ยว กับตนเอง เป็นต้น ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ถ้าเราโต้ตอบแม่ไป เกียงแม่ เขาก็จะพูดยาว..... ผมเลยไม่พูดดีกว่าผมเก็บไว้ ในใจไม่อยากให้ คนอื่นรู้.....” (ID6)

“.....พอเตะเขาถลนตาใส่ มองแบบจ้องหน้าอย่างเดียวนะ เขายืนอยู่ตรงหน้า ผมก็ หลบตาเขา รู้สึกกลัว พอเขามารื้อ ผมก็ตอบไม่ถูกเลย ไม่กล้าพูดไร นิ่งให้เขาตำ ต่อไปจนเสร็จ.....” (ID8)

“.....พ่อไล่ให้ผมไปทำงานทำ แต่ผมไม่ไป เขาก็บ่น ผมก็ฟังเขาตำ บ่น เสร็จ รอเขา เดินไปก่อน ผมก็ รับฟังได้ แต่ผมไม่กล้าพูดไร ฟังอย่างเดียว.....” (ID9)

3. วิธีการยินยอมโดยไม่เต็มใจ

ช่วงเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับเยาวชนไทย อาจเกิดขึ้นได้ ในทุกสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เยาวชนไทย เคยผ่านประสบการณ์ที่แสนเลวร้ายจากครอบครัว ของตนเอง เคยเห็นภาพการทำร้ายของชาวบ้านในชุมชนของตนเอง ครูอาจารย์คุด่านักเรียน ในโรงเรียน จนทำให้เยาวชนไทย รู้สึกว่าเป็นเรื่องปกติไปแล้ว

ดังนั้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตของเยาวชนไทย ที่เคยถูกรังแก ทั้งการทารุณกรรม ทำร้ายทางร่างกาย จิตใจ วาจา ลิดรอนสิทธิและเสรีภาพ ฯลฯ จนกระทั่งทำให้เยาวชนไทย ได้รับ บาดเจ็บทางร่างกายและจิตใจบ่อย ๆ ส่งผลให้เยาวชนไทย เกิดการยอมตกเป็น “เหยื่อทางอารมณ์” ยินยอมให้ทำทารุณกรรมหรือยอมให้ทำร้ายร่างกาย ลงโทษ เพื่อแลกกับอะไรบางอย่างที่ทำให้ตัวเองรู้สึก “ปลอดภัย” หรือ “ต้องทน” เพราะเยาวชนไทย คิดว่า เราเป็นเด็ก อายุต่ำกว่า ไม่มีทางต่อสู้ หมัดเรี่ยวแรงต่อสู้ ฯลฯ และไม่สามารถต่อกรกับบุคคลแวดล้อมหรือผู้ลงมือกระทำได้ ดังตัวอย่าง คำพูด ดังนี้

“.....ผมยอมให้ครูแต่งหน้าล้อเลียน เอาผ้าแดงที่รองประตูมาโพกหัว เอามาแต่งเป็น กระโปรง ให้เพื่อน ๆ ออกมาดู.....” (ID1)

“.....ผมเดินหนี แต่พี่เขาเดินมาหา..... จนผมยอมโดนขวิดเหล็ก ทุบหัว แล้วกระที่บผม ถ้าผมไม่ไป ผมก็โดน.....” (ID7)

“.....ผมต้องยอมให้เขามัดขาขวาตรงเสากลางบ้าน เพราะผมทำตัวไม่ดี.....เขาไม่ให้ผม หนีไปไหนเลย.....” (ID13)

4. วิธีการต่อต้านและฝ่าฝืน

เยาวชนไทย ใช้วิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์โดยการต่อต้าน และฝ่าฝืน ซึ่งบางครั้งเยาวชนไทย จะแสดงออกมาในลักษณะเจ้าอารมณ์ หงุดหงิดง่าย ฉุนเฉียวบ่อย เมื่อเกิดเหตุการณ์ทะเลาะกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ก็มักแสดงกิริยา และพฤติกรรมต่อต้าน เป็นครั้งคราวในระดับที่ไม่รุนแรงนัก แต่บางครั้งอารมณ์ที่แปรปรวนของเยาวชนไทย ที่กำลังอยู่ใน

ช่วงวัยรุ่น ก็อาจจะทำให้เยาวชนไทย ทำตัวเป็นประปักษ์กับบุคคลแวดล้อมเหล่านั้นได้ โดยอารมณ์จะฉุนเฉียวกว่าปกติ รำคาญง่าย ฝ่าฝืนคำสั่งของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ หรือฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ระเบียบต่าง ๆ ในสังคม จนกระทั่งแสดงอาการยั่วโมโห ก่อความต่อต้านกลับ เป็น “อัมพาต” สร้างความรำคาญให้กับผู้อื่น และสร้างความเดือดร้อนแก่ชุมชนแวดล้อมที่เยาวชนไทยอาศัยอยู่ ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ตอนผมโกรธยาย ผมเกรเลย คุณย่า ไม่ยอมเข้าบ้าน ดิทยาไอซ์ ขโมยเงินยายไปซื้อยาบ่อย ๆ.....”(ID1)

“.....ผมบิตคันเร่งรถมอเตอร์ไซด์เสียงดัง หน้าบ้านพ่อ.....และโทรไปหาพ่อบ่อย ๆ.....สะใจแล้ว..... ” (ID6)

“.....ผมพาเพื่อนไปป่าไผ่เนาไร่บ้านหลังแรกอีก.....วิ่งกตกริ่งเล่น เรื่อย ๆ เกือบทั้งชุมชน สบายใจ ได้แก้แค้น เพราะคนแถวบ้านมันนิทาเรื่องผม รังเกียจผมไม่ให้เข้าบ้าน..... ” (ID7)

5. วิธีการประชดชีวิต

เยาวชนไทย ตัดสินใจประชดชีวิต เพียงแค่อารมณ์ชั่ววูบ ฉุนเฉียว โมโห โกรธ หรือเศร้า เสียใจกับเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ และบางครั้งเยาวชนไทย เลือกรูปวิธีการจัดการปัญหา โดยการทำร้ายร่างกายตัวเองให้ได้รับความเจ็บปวด อาทิ กรีดร่างกายตัวเอง ชกกำแพง ศีรษะโขกเสา เป็นต้น

การทำร้ายร่างกายตัวเอง เยาวชนไทย รู้สึกว่าเป็นทางออกที่ดี ทำให้ตัวเองได้ระบายอารมณ์ รู้สึกสบายใจขึ้น เพราะเยาวชนไทย คิดว่าการเจ็บปวดทางร่างกายยังดีกว่าการเจ็บปวดทางจิตใจ อีกทั้งยังได้ประชดพ่อแม่ ญาติพี่น้องที่ไม่มีใครเข้าใจเยาวชนไทย ไม่มีใครอยากเป็นเพื่อนเลยสักคน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล เยาวชนไทย เกลียดที่ต้องรู้สึกเศร้า ท้อแท้ สิ้นหวัง และเกลียดตัวเองที่ ไม่สามารถโต้ตอบ ผู้ที่ลงมือกระทำในเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ได้เลย จึงพยายามประชดชีวิตด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ตัวเองรู้สึกดีขึ้น แต่ถ้าพฤติกรรมประชดชีวิตของเยาวชนไทย พัฒนารุนแรงขึ้นไปถึงระดับหนึ่ง เยาวชนไทย อาจจะมีความคิดที่ไม่อยากมีชีวิตอยู่ในโลกใบนี้ หรือพยายามฆ่าตัวตายก็เป็นได้ ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ผมเคยกรีดหัว ตอนผมเจ็บใจ ออกหักบ้าง โดนแม่และยายตำ โดนครูแก้ง้าง..... ” (ID1)

“.....ผมเป็นตัวปัญหาจริง ๆ ผมเลยต่อยกกำแพง.....อยากทำให้มันเจ็บ อยากให้มันแบบระบายอารมณ์ ต่อยแรง ๆ เลือดออก ต่อยสองมือเลย ได้เอาเลือดออกมา มันจะได้สบายใจ..... ” (ID8)

“.....ผมช็อต¹ เครียดมาก.....ผมกรีดหัวไป 3 แผล กรีดแล้วเลือดก็ไหล ก็ก้มหัวเลือดเต็มหน้าเลย รู้สึกโล่งเลยได้ระบายออกแล้วครับ..... ” (ID9)

¹ ช็อต หมายถึง เกิดอาการเครียด และตกอยู่ในสภาวะขาดการยับยั้งชั่งใจ

6. วิธีการไม่เชื่อฟังและไม่ปฏิบัติ

หลังจากเกิดเหตุการณ์ล่วงละเมิดทางอารมณ์ขึ้นแล้ว เยาวชนไทย เกิดความขัดแย้งกับอีกฝ่าย จนไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพ่อแม่ ครูอาจารย์ ญาติ ฯลฯ โดยแสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งรู้ว่า เยาวชนไทย ไม่ชอบ ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอน และมีลักษณะขัดขึ้นต่อต้านอย่างเปิดเผย จนเยาวชนไทย มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการที่โดนบังคับหรือใช้คำพูด คำสอนที่มีถ้อยคำหยาบคาย ดูหมิ่นเหยียดหยาม คำพูดเสียดสี คำพูดประชดประชัน ฯลฯ

ส่วนใหญ่เยาวชนไทย จะรู้สึกเสียใจ จากคำพูดที่หยาบคาย ด่าทอ ไม่ให้เกียรติตนเอง จนแสดงอารมณ์หงุดหงิด รำคาญ ต่อต้านเป็นครั้งคราวในระดับที่ไม่รุนแรงจนกระทั่งระดับที่รุนแรง ทำให้ตนเองไม่ยอมเข้าบ้าน ไม่เข้าเรียน เพราะเมื่อเจอกันที่ไร ก็มีแต่เรื่องทะเลาะ ไม่สบายใจ จนเยาวชนไทย ถูกมองว่า เป็นเด็กดื้อ เด็กนิสัยไม่ดี

อีกทั้งการไม่เชื่อฟังไม่ได้หมายความว่า จะมีการโต้เถียงตลอดเวลา แต่อาจจะโต้เถียงบ้าง หรืออาจจะไม่ได้เถียงเลยก็ได้ และเยาวชนไทย มักจะบ่ย้าง ไม่อยากลงมือทำ หากมีการใช้คำสั่ง คำพูดที่รุนแรงกับเยาวชนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับสิ่งที่เยาวชนไทย คิดว่า คนอื่นกำลังล่วงล้ำ ความอิสระ จนกระทั่งเยาวชนไทย ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งและไม่ยอมเชื่อฟังอีกต่อไป ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ครูกำลังด่า จะบ่นอย่างเดียว เขาพูดไรมา ผมไม่ฟัง นั่งคุยกับเพื่อนต่อ เขาพูดใส่เรา แต่เราไม่ได้ฟัง เราไปคุยกับเพื่อนต่อ.....” (ID5)

“.....พ่อเขามองเราเหมือนคบเพื่อนไม่เป็น คบเพื่อนไม่ดี แต่ผมก็ไม่สนใจนะ ผมก็คบเพื่อนกลุ่มนี้ต่อไป ในสายตาผมเพื่อนก็ดี ผมไม่สนใจที่พ่อบ่น ที่พ่อด่าทอ.....” (ID2)

“.....ผมรู้สึกอึดอัด รู้สึกแบบไม่ชอบ เกลียดคำพูดหยาบ ๆ ผมไม่ชอบแม่เลี้ยง ผมไม่เคยเชื่อฟังเขาเลย เขาพูดไรผมไม่ยอมฟัง.....” (ID12)

“.....แม่คิดว่าผมไปจัดจริง ๆ ผมก็บอกเขาแล้วว่าผมไม่ได้ไปยุ่ง เขาไม่เชื่อ ผมไม่ยอมรับ เพราะไม่ได้ทำ ผมก็เลยคิดในใจ เรื่องของมึงหะ ไม่เชื่อก็เรื่องของมึง.....” (ID14)

7. วิธีการระบายอารมณ์กับผู้อื่น

เยาวชนไทย ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์จากบุคคลในครอบครัว ญาติ พี่น้อง ครูอาจารย์ เพื่อน ฯลฯ พบเจอเหตุการณ์บ่อย ๆ โดนถูกกระทำซ้ำ ๆ ระยะเวลายาวนาน ทำให้เยาวชนไทย ต้องการระบายความอึดอัดและอัดอั้นต่าง ๆ ภายในใจออกมา เพื่อช่วยลดความเครียด ลดความกดดัน ลดอารมณ์รุนแรงของเยาวชนไทย

ซึ่งจากการข้อมูลเชิงลึกของเยาวชนไทย พบว่า เยาวชนไทย ไม่รู้จักวิธีการจัดการกับปัญหาด้านความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับตนเอง โดยเยาวชนไทย ระบายอารมณ์ ความเครียด ความกดดันกับผู้อื่น มักจะมีการใช้ความรุนแรงและระบายอารมณ์ใส่ผู้อื่นที่มีกำลังน้อยกว่าตนเอง หรือผู้อื่นที่ไม่มีทางต่อสู้ อาทิ เพื่อน รุ่นน้อง และคู่อริ เป็นต้น โดยมักจะใช้ความรุนแรงในลักษณะ ชกต่อย ทูบตี เตะ รวมทั้งใช้อาวุธร่วมด้วย ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ผมก็ใส่ ๆ ใส่ ๆ ไม่ยั้ง ต่อยจนกว่ามันจะยอม ผมพูดว่า มึงล้อเลียน มึงโดนแน่ ชกเข้าหน้า พอมันล้ม ผมก็เตะหน้ามัน แว่นแตก แล้วผมก็เดินหนี ผมได้ระบาย.....” (ID1)

“.....เห็นเพื่อนมีเรื่องชกต่อยกัน เราก้เข้าไปยำ¹ ด้วย ทั้งต่อย กระแทบให้มันล้ม ผมไม่มีที่ระบายอารมณ์ จะไประบายกับคนอื่นกับโจทก์² ของเพื่อน เหมือนได้ปลดปล่อย รู้สึกดี หลังจากนั้นมาเวลาผมเครียด ผมก็ไปลงกับคนอื่น.....” (ID2)

“.....ทุกครั้งที่ไม่โท ก็เครียด ผมจะชวนเพื่อนไปเก็บโจทก์ คือระบายอารมณ์ ลงที่ไหนไม่ได้แล้ว ไม่มีที่จะลง ก็จะไปเดินไปแถวสวนพระนคร เดินไปถ้าเจอไอ้เด็กโรงเรียนนี้ ผมก็แบบเล่น³ มันเลย.....” (ID14)

8. วิธีการสำนึกผิดและปรับปรุงตัว

เมื่อเวลาผ่านไปภายหลังจากถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เยาวชนไทย ได้อยู่คนเดียว เริ่มผ่อนคลายอารมณ์ ความเครียด ความเสียใจจากเหตุการณ์ร้าย ๆ หยุตหนึ่งกับตัวเอง มีเวลาคิดทบทวนกับเหตุการณ์ที่ตนเองกระทำพลั้งเผลอกระทำผิดพลาดไป จนเริ่มอารมณ์สงบ และสำนึกผิดจากการกระทำของตนเอง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่า เยาวชนไทย ยอมรับกับความผิดพลาดของตัวเอง และได้เรียนรู้จากความผิดพลาด พลัดพลั้งจากเหตุการณ์นั้นแล้ว เพราะช่วงเวลาที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น เยาวชนไทย ได้ถูกตัดสินให้เข้ารับการฝึกอบรม ในช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้ว ฉะนั้น ทำให้เยาวชนไทย ได้มีเวลาส่วนตัวคิดไตร่ตรองว่า การกระทำที่ผ่านมานั้น เป็นการกระทำที่มีควรกระทำไปเลย

เยาวชนไทย ได้เคยเขียนจดหมายไปยังบุคคลแวดล้อมที่ตนเองได้เคยกระทำผิดมาก่อน ก่อนจะเข้ารับการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกแห่งนี้ จดหมายที่เยาวชนไทย เขียน มีถ้อยคำที่ปรากฏ และแสดงออกถึง การสำนึกผิด ขอโทษกับสิ่งที่ตนเองได้ลงมือกระทำไปในอดีต พร้อมจะปรับปรุงตัวเองเสียใหม่ ในช่วงระยะเวลาที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯ และพร้อมจะกลับไปอยู่กับครอบครัวที่ตนเองเคยอาศัย และเยาวชนไทยจะเชื่อฟังคำสั่งสอน เปลี่ยนแปลงตัวเองใหม่ เลิกยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข ยาเสพติด สิ่งผิดกฎหมาย และเลิกคบแก๊งเพื่อนที่เคยชักนำไปให้ออกนอกกลุ่มนอกทาง ดังตัวอย่างคำพูดดังนี้

“.....ผมเปลี่ยนตัวเอง มาทำงานบ้าง ตอนเช้าผมก็ตื่นไปส่งแม่ไปทำงาน พอแปดโมงก็ไปส่งน้องที่โรงเรียนพอเย็นก็ออกไปรับน้องที่โรงเรียน.....” (ID6)

“.....ผมนั่งคิดทบทวนสักครึ่งชั่วโมง ว่าทำไมไม่ให้เตะบัน ต้องปรับปรุงตัวยังไงอีก.....” (ID8)

“.....ผมนั่งซึม คิดอย่างที่พ่อพูดทุกอย่าง.....แล้วหยุดก่อวณหลังจากนั้น.....” (ID12)

“.....บางครั้งเปลี่ยนนิสัย ปรับตัว ตื่นเช้ามาเก็บที่นอน พับผ้าห่มเรียบร้อย ตื่นเช้าขึ้นช่วยแม่คูน้อง.....” (ID14)

¹ ยำ หมายถึง รุม ยกพวกตีกัน

² โจทก์ หมายถึง คู่กรณี หรือ คู่แค้น

³ เล่น หมายถึง ทะเลาะวิวาท

9. วิธีการอธิบายเหตุผลและรับมือปัญหา

เมื่อเยาวชนไทย และครอบครัวรวมทั้งบุคคลแวดล้อม เกิดการทะเลาะ มีปากเสียงขึ้นมา เยาวชนไทย พยายามแสดงเหตุผล และข้อเท็จจริงของตนเองให้กับฝ่ายตรงข้ามได้เข้าใจจุดมุ่งหมาย การกระทำ ของตนเอง โดยเยาวชนไทย อาจจะมีประสบการณ์น้อยและมีระบบความคิดวิเคราะห์ ที่ไม่เหมือนกับผู้ใหญ่ที่ผ่านช่วงเวลาและเหตุการณ์ต่าง ๆ มาหลากหลาย

เยาวชนไทย คิดว่าการตัดสินใจของตนเอง เป็นการกระทำที่ถูกต้อง เหมาะสมที่สุด โดยลืมนำถึงความรู้สึกของพ่อแม่ ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ และผู้อื่น เพราะเยาวชนไทย ยังขาด ประสบการณ์ ขาดความรอบคอบ มีความหุนหันพลันแล่น ขาดการยั้งคิดไตร่ตรอง อีกทั้งเยาวชนไทย ชอบทำอะไรด้วยความหรือทำด้วยความอยากตามสัญชาตญาณอีกด้วย

แต่เมื่อเยาวชนไทย ได้คิดทบทวนการกระทำของตนเอง เยาวชนไทย บางคนก็จะพยายาม รีบปรับปรุงแก้ไขปัญหาให้เร็วที่สุด ภายใต้เงื่อนไขของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่ได้วางไว้ แต่ในที่สุดการแก้ไข ปัญหาของเยาวชนไทย อาจจะได้ไม่สมบูรณ์แบบตามที่พ่อแม่ผู้ปกครอง ครูอาจารย์คาดหวังไว้ก็เป็นได้ ซึ่งอาจจะทำให้เยาวชนไทย หงุดหงิด เครียด โกรธ ซึมเศร้าโดยไม่มีสาเหตุได้ ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ผมรีบใส่ชุดนักเรียน วิ่งไปเลย วิ่งไปโรงเรียน.....ไปเอาเกมคืนมาให้เร็วที่สุด แม่เลี้ยงก็มายืนรอเอาเกมคืน ก็ไม่โดนตี.....” (ID13)

“.....ผมบอกแม่ไปแล้ว ว่าผมไม่ได้ดูดยาในห้องนอน ผมเลิกยุ่งกับยาพวกนี้ไปแล้ว.....” (ID14)

“.....ผมอยากพูดใส่เขาว่า คนเราต้องมีการกลับตัวกลับใจได้บ้าง อย่ามองคนภายนอก ไม่ให้โอกาสเขาแก้ไขเลยเธอ.....” (ID7)

10. วิธีการต่อสู้เพื่อป้องกันตัวเอง

ในขณะที่เยาวชนไทย กำลังเผชิญหน้าอยู่กับเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เยาวชนไทย ตัดสินใจหาวิธีการช่วยเหลือตนเองเฉพาะหน้าจากการถูกทำร้ายทั้งทางร่างกาย และจิตใจ ซึ่งวิธีการป้องกันตัวเองเป็นความพยายามของเยาวชนไทย เพื่อหลบหนีออกและปกป้องตัวเองให้ออกมาจากสถานการณ์นั้นให้ได้ ไม่เช่นนั้นอาจทำให้สถานการณ์แย่กว่าเดิม หรืออาจโดนทำร้ายรุนแรงกว่าเดิม

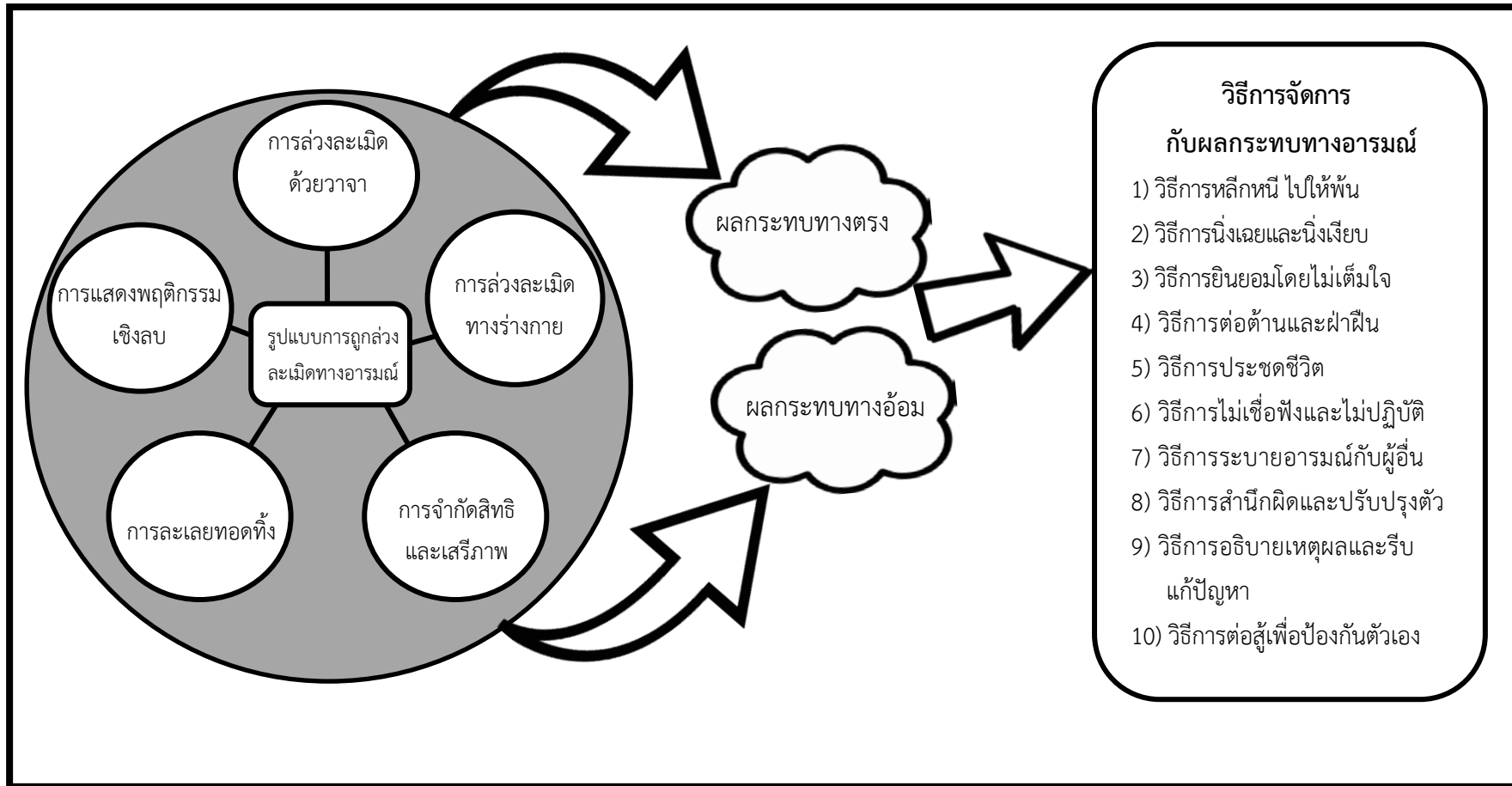
จากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น เยาวชนไทย เลือกใช้วิธีการป้องกันตัวเองและต่อสู้จากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์หลากหลายวิธี อาทิ ใช้มือป้องกันจากการลงโทษ เขวี้ยงข้าวของใส่อีกฝ่าย และใช้มือผลักอีกฝ่าย เป็นต้น การจัดการโดยวิธีการดังกล่าวเพื่อต้องการหลบหนีออกมาจากสถานการณ์นั้น ๆ และต้องการต่อสู้เพื่อไม่ยอมให้ใครมาทำร้ายตัวเองร่างกาย ดังตัวอย่างคำพูด ดังนี้

“.....ป่าจะเอาไม้มาตี ผมก็เอามือมารับ ผมก็หยิบเก้าอี้ไม้ แล้วเขวี้ยงใส่เขา แล้วผมก็วิ่งออกประตู วิ่งออกจากบ้านไปเลย.....” (ID15)

“.....รุ่นพี่เอาขวดเหล้าจะมาตีเข้าหัว ผมก็พยายามเอามือป้องกันไว้ ดินะที่หัวไม่แตก ไม่มีแผล แต่เจ็บ.....” (ID7)

“.....ยายจับแขนผม แล้วก็ตี...ตี...ตี.....ผมก็พยายามเอามือมาป้องไม่ให้โดนไม้แขนเสื้อ.....” (ID1)

ดังนั้น สามารถสรุปแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด อย่างเป็นองค์รวม ตามรายละเอียดที่แยกเป็นส่วนๆ ข้างต้น จากนั้นผู้วิจัยขอสรุปแบบบูรณาการ ทั้งหมดของแบบแผนรวมมาประกอบเข้าด้วยกัน ดังแสดงในภาพที่ 6-16

ภาพที่ 6-16 แบบแผนการถูกล้วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด

บทที่ 7

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำความผิดนี้เป็นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบทฤษฎีสถานฐานราก (Grounded Theory Study) กระบวนการวิจัยการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยจากเหตุการณ์ในอดีต จนกระทั่งก่อนเข้าสู่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย ได้กำหนดประเด็นคำถามที่สำคัญเพื่อเป็นแนวการวิจัย และเป็นกรอบนำไปสู่การค้นหาคำตอบจากเหตุการณ์อันจะทำให้การวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้ 1) สร้างแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย ก่อนเข้าสู่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย และวัตถุประสงค์รองของการวิจัย ดังนี้ 1) สสำรวจรูปแบบการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย ก่อนเข้าสู่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย 2) ผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนเป็นอย่างไร และ 3) วิธีการจัดการผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนเป็นอย่างไร ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เป้าหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมวิจัย ได้แก่ เยาวชนไทยที่กระทำความผิด ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย โดยใช้ยุทธวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างเชิงทฤษฎีที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ผู้เข้าร่วมวิจัยแบบเปิดกว้าง เพื่อให้ได้ข้อมูลหลากหลาย หลังจากนั้นวิเคราะห์เอกสารหลักฐานต่าง ๆ ภายในแฟ้มประจำตัวของผู้เข้าร่วมวิจัยแต่ละราย ประกอบด้วย อาทิ หนังสือแจ้งการจับกุม/ คำวินิจฉัย รูปถ่าย หมายแจ้งวิธีกระทำความผิดทางอาญา รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน แบบประเมินต่าง ๆ ของศูนย์ฝึกฯ และสถานแรกรับฯ รายงานการประเมินสภาวะสุขภาพจิต แผนพัฒนารายบุคคล รายงาน ด้านสังคมสงเคราะห์ แบบสัมภาษณ์เด็กและเยาวชนของนักสังคมสงเคราะห์ รายงานการตรวจทางจิตวิทยา เป็นต้น ดำเนินการฝังตัวเป็นนักจิตวิทยาและใช้เวลาดำเนินการลงพื้นที่ ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย ทั้งสิ้น 192 วัน สำหรับระยะเวลาในการศึกษากำหนดไว้ 15 เดือน เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย และนำไปสู่จุดอิมตัวของข้อมูล และสามารถสรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย 3 วิธีคือ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) ตลอดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการทำความเข้าใจพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เข้าร่วมวิจัย และตีความหมายข้อมูลที่ปรากฏในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ บันทึกข้อมูลที่มีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงบรรยาย โดยบรรยายเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงของการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ พฤติกรรม ถ้อยคำ กิริยา ที่แสดงออกในเหตุการณ์ของบุคคลแวดล้อม และผู้เกี่ยวข้องของผู้เข้าร่วมวิจัย เรื่องเล่าจากสภาพครอบครัว ชุมชน และสังคม ของผู้เข้าร่วมวิจัยอย่างละเอียด อาศัยหลักฐานจากเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ภายในแฟ้ม ของเยาวชน เพื่อให้ได้ข้อมูลตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมวิจัย และได้ข้อมูลอย่างละเอียด ข้อมูลนี้นำไปสู่การสร้างแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์จากประสบการณ์ตรงของผู้เข้าร่วมวิจัย โดยมีเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยสามารถตีความหมายจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเชื่อมโยง ไปสู่การสังเคราะห์เพื่อสรุปเป็นแนวคิดสำคัญเชิงทฤษฎีของแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

ผลการวิจัยมีลักษณะเป็นข้อสรุปเชิงทฤษฎี (Theoretical Generating) ตามแนวคิดและทฤษฎีของ Charmaz (2006, p.11) ดำเนินการตามวิธีการออกแบบเชิงโครงสร้าง (Constructivist Design) ตามแนวคิดของ Edmonds and Kennedy (2013, p. 119) ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยและข้อสรุปเชิงทฤษฎี ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้ศึกษา และวิเคราะห์ จึงนำเสนอผลการวิจัยตามประเด็นคำถามการวิจัยเพื่อให้เห็นสิ่งที่ได้ค้นพบ และนำเสนอข้อมูลที่ไขไปสู่ข้อสรุปเชิงทฤษฎีต่อไป ดังนี้

คำถามการวิจัยข้อที่ 1 แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย ก่อนเข้าในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไทย ในบริบทไทยเป็นอย่างไร

แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำความผิด ปรากฏข้อค้นพบที่สำคัญ 5 ประการคือ 1) การล่วงละเมิดด้วยวาจา 2) การล่วงละเมิดทางร่างกาย 3) การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ 4) การละเลยทอดทิ้ง และ 5) การแสดงพฤติกรรมเชิงลบ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การล่วงละเมิดด้วยวาจา (Verbal Abuse)

ลักษณะสำคัญของรูปแบบการล่วงละเมิดด้วยวาจา สามารถจำแนกประเภทได้ ดังนี้

1.1 การล่วงละเมิดด้วยคำสั่งสอน

การสั่งสอนให้เยาวชนมีความรับผิดชอบ ควบคุมตัวเองได้ มีวินัยในการเรียน การดำเนินชีวิต และเชื่อฟังคำสั่งสอน โดยผ่านการกำหนดแนวทาง กฎระเบียบของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน จนบางครั้งเยาวชนมีความรู้สึกที่ดีกับการสั่งสอนด้วยวาจา บางครั้งก็รู้สึกไม่ดี และมีอารมณ์โมโห ไม่พอใจกับคำสั่งสอนเหล่านั้น ที่ได้รับจากผู้ปกครอง พ่อแม่ ปู่ย่า ญาติ บุคคลในครอบครัว ครูอาจารย์ ฯลฯ

1.2 การล่วงละเมิดด้วยคำดูต่ำ

ผู้ปกครองใช้คำหยาบคายเพื่อดูต่ำเยาวชน เมื่อเยาวชนกระทำความผิด หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ฯลฯ ทำให้ผู้ปกครองดูต่ำโดยใช้คำพูดที่หยาบคาย ยั่วยุใส่เยาวชน ส่งผลให้เยาวชนรู้สึกเสียใจ รู้สึกมีปมด้อย รู้สึกไม่ดี เป็นต้น แต่คำดูต่ำต่าง ๆ เหล่านี้ ยังคงฝังแน่นอยู่ในอารมณ์ความรู้สึกของเยาวชนอีกยาวนาน ในบางครั้งเยาวชนก็จะนำเอาคำดูต่ำที่เคยโดนผู้ปกครองดูต่ำไปด่าเพื่อน ๆ พี่น้อง บุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.3 การล่วงละเมิดด้วยคำบ่น

เยาวชนรู้สึกเสียใจและเสียความรู้สึกกับคำบ่นจากบุคคลในครอบครัวและบุคคลแวดล้อม เพราะเยาวชนอาจจะประพฤตินั้นไม่เหมาะสมและทำผิดกฎของบ้าน โรงเรียน ชุมชนสังคม ทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องใช้คำบ่นและถ้อยคำหยาบคายกับเยาวชน

1.4 การล่วงละเมิดด้วยคำพูดทำทนาย

คำพูดที่ทำทนายถือว่าเป็นคำยั่วยุที่ทรงพลังอำนาจ ซึ่งคำพูดทำทนายสามารถทำให้เยาวชนเกิดพฤติกรรมได้ทั้งทางบวก และทางลบ ถ้าหากเยาวชนประสบกับคำพูดที่ทำทนาย แล้วคิดตรึกตรองให้ดี ก็จะเป็นแรงผลักดันทางบวกให้เยาวชนกระทำไปในแนวทางที่ถูกต้อง เหมาะสม ดึงงามต่อตัวเองได้ แต่ถ้าเยาวชนประสบกับคำพูดที่ทำทนายในลักษณะของการยั่วยุทำให้โมโห โกรธ และทำให้รู้สึกไม่พอใจ ก็จะส่งผลทางลบให้เยาวชนกระทำผิดเพียงเบนจากบรรทัดฐานของสังคมได้

1.5 การล่วงละเมิดด้วยคำเสียดสีประจาน

คำเสียดสีเป็นคำพูดที่ทำให้เยาวชนรู้สึกไม่ดี อึดอัด เมื่อโดนเสียดสีต่อหน้าบุคคลอื่น คำเสียดสีต่าง ๆ ถือเป็น การไม่ให้เกียรติเยาวชน เปรียบเสมือนมีดปลายแหลมคมที่คอยฉีกความรู้สึก เยาวชน ให้เกิดความปวดร้าวเจ็บปวดระยะยาว โดยที่เยาวชนอาจจะแสดงออกทันทีทันใดหรือ เก็บอาการเจ็บปวดนั้นไว้ แล้วค่อย ๆ แสดงออกมา

1.6 การล่วงละเมิดด้วยคำพูดประชด

เหตุการณ์ล่วงละเมิดด้วยคำพูดรูปแบบนี้เป็นการใช้ถ้อยคำพูดกระแนะกระแหน พุดประชด เยาวชน ซึ่งอาจจะเกิดภาพขึ้นในใจของเยาวชนว่า ตนเองไม่ดีพอ เพราะเมื่อเยาวชน โดนคำพูดประชดประชันบ่อย ๆ จะทำให้เยาวชนรู้สึกไม่มีคุณค่า ไม่มีความหมายในชีวิตอีกต่อไป

1.7 การล่วงละเมิดด้วยคำพูดเปรียบเทียบ

การพูดเชิงเปรียบเทียบเป็นพลังอำนาจที่ทำให้เกิดพฤติกรรมได้ทั้งทางบวก และทางลบ เพราะการพูดเชิงเปรียบเทียบอาจจะเป็แรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ ได้ อาทิ แรงฮึดสู้ อยากรกระทำตามบุคคลที่โดนเปรียบเทียบ แต่อีกด้านหนึ่งก็อาจจะทำให้เกิดพฤติกรรมเชิงลบ มีผลต่อ สภาวะทางจิตใจ สูญเสียความมั่นใจ น้อยเนื้อต่ำใจ ฯลฯ เพราะเยาวชนโดนเปรียบเทียบกับสัตว์เดรัจฉาน หรือกับบุคคลที่เก่งกว่า มีความสามารถกว่า

1.8 การล่วงละเมิดด้วยคำพูดดูถูกเหยียดหยาม

คำพูดดูถูกเหยียดหยามเป็นคำพูดดูหมิ่นและสบประมาทเยาวชน การใช้คำพูดพวกนี้ บ่อย ๆ ส่งผลต่อการเข้าสังคมของเยาวชน ไม่กล้าพูดคุยกับคนอื่น ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ฯลฯ การใช้คำดูถูกเหยียดหยามส่งผลต่อพฤติกรรมทางลบโดยตรง อีกทั้งมีคำสาปแช่งเยาวชน ทำให้ เยาวชนรู้สึกว่า ไม่มีใครรัก ไม่มีใครใส่ใจตนเอง และอยู่ในสภาวะที่ไม่มีคุณค่าในตนเอง

2. การล่วงละเมิดทางร่างกาย (Physical Abuse)

ลักษณะสำคัญของรูปแบบการล่วงละเมิดทางร่างกาย สามารถจำแนกประเภทได้ ดังนี้

2.1 การใช้ความรุนแรง

เยาวชนโดนลงโทษด้วยวิธีการใช้ความรุนแรงจากบุคคลใกล้ชิด และใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่หามาได้ลงมือกระทำความรุนแรงต่อเยาวชน การใช้ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในบริบทสังคมไทยมีทั้ง การใช้ความรุนแรงแบบ 1 ต่อ 1 และการใช้ความรุนแรงแบบรวมทำร้ายเยาวชน โดยเมื่อถูกกระทำแล้ว ทำให้เยาวชนได้รับบาดเจ็บทางร่างกาย อาทิ หัวแตก รอยฟกช้ำ เลือดออก ฯลฯ ซึ่งรอยบาดแผล บนร่างกายเป็นบาดแผลที่สามารถรักษาให้หายขาดได้ แต่บาดแผลทางจิตใจของเยาวชนต้องใช้เวลาในการดูแลรักษายาวนาน

2.2 การทรมานร่างกายให้บาดเจ็บ

เยาวชนโดนบุคคลแวดล้อมลงมือกระทำทำให้ร่างกายได้รับความทรมานเจ็บปวด เกิดบาดแผลขึ้นตามร่างกาย ซึ่งการทรมานร่างกายมีการใช้ความรุนแรงร่วม ทำให้เกิดบาดแผลได้ ทั้งร่างกาย และจิตใจ โดยผู้ที่ลงมือกระทำทรมานร่างกายให้เยาวชนบาดเจ็บ จะใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ร่วมด้วย การทรมานร่างกายนี้ส่งผลกระทบทางร่างกายโดยตรง เช่น แผลเสบริ้อน แผลพุพอง และส่งผลกระทบทางอ้อมกับจิตใจเยาวชนอีกด้วย

2.3 การทรมานร่างกายให้จิตใจบอบช้ำ

เยาวชนจำใจต้องตกอยู่ในสภาวะของการถูกล่วงละเมิดทางร่างกาย และจิตใจเรื่อยมา เพราะไม่มีที่ไป ไม่มีใครสามารถช่วยเหลือได้เลย จึงจำเป็นต้องทนอยู่ไปเรื่อย ๆ อย่างไม่มีความสุข การทรมานทางร่างกายให้จิตใจบอบช้ำ มีการใช้อุปกรณ์ในการทรมานร่างกายด้วย อาทิ มีด ไม้หน้าสาม ไม้เรียว ไม้หวาย ไม้เบสบอล ไม้ท่อน ไม้แขวนเสื้อ สายยาง เข็มขัด หมวกนิรภัย โซ่ เกลือรัด โซ่ล่าม เป็นต้น ทำให้เยาวชนเกิดความเครียดถึงขั้นอยากฆ่าตัวตาย

3. การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ (Right & Freedom Restriction)

เยาวชนถูกจำกัดอิสรภาพ จำกัดพื้นที่ในการใช้ชีวิตประจำวัน และจำกัดสิทธิบางอย่างที่พึงได้ โดยผู้ที่ลงมือกระทำคือ บุคคลแวดล้อมที่ใกล้ชิดกับเยาวชน ในบางเหตุการณ์เยาวชนถูกจำกัดพื้นที่บริเวณไม่ให้ออกไปเที่ยวเล่นกับเพื่อน ไม่ให้ออกจากเคหะสถานและจำกัดสิทธิในการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ รวมทั้งมีคำพูดที่หยาบคาย ก้าวร้าว และมีการลงโทษทางร่างกายร่วมด้วย สามารถจำแนกประเภทได้ ดังนี้

3.1 การกักขังหน่วงเหนี่ยว

พ่อแม่ ผู้ปกครองให้เยาวชนอยู่ภายในบ้าน ในห้องนอน ตลอดทั้งวันทั้งคืน โดยสั่งห้ามไม่ให้ออกไปข้างนอกบ้าน เสมือนเยาวชนโดนขังอยู่ภายใน “คุกบ้าน” ไม่ให้ออกไปพบปะกับเพื่อนฝูง เพราะลงโทษเยาวชนที่เกรง เทียวเตร่ ไม่เชื่อฟังคำสั่งพ่อแม่ ผู้ปกครอง

3.2 การใช้คำสั่งบีบบังคับ

พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ใช้คำสั่งอย่างเข้มงวดบีบบังคับเยาวชนให้ปฏิบัติตามคำสั่งของตนเอง ถ้าหากเยาวชนไม่ปฏิบัติ ไม่กระทำตามก็จะถูกลงโทษ เมื่อโดนลงโทษบ่อยครั้ง เยาวชนรู้สึกอึดอัด เครียด และวิตกกังวล จนไม่เป็นตัวของตัวเอง เพราะถูกตีกรอบจากบุคคลแวดล้อมแล้ว ใช้คำสั่งบีบบังคับตลอดเวลา

4. การละเลยทอดทิ้ง (Negligence)

เยาวชนรู้สึกถูกทอดทิ้งมาตั้งแต่วัยเด็ก ไม่มีใครอุปการะเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม ขาดการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่ เยาวชนเกิดปัญหาการไม่เห็นคุณค่าในตนเอง รู้สึกไม่มีความหมายในชีวิต ปลอยตัวเองให้ล่องลอย ไม่สนใจกฎเกณฑ์ของสังคม นำมาซึ่งปัญหาครอบครัว สังคม ทำให้เยาวชนกระทำผิดได้ง่ายและสร้างภาระให้กับสังคม สามารถจำแนกประเภทได้ ดังนี้

4.1 การถูกทอดทิ้งไม่เลี้ยงดู

เยาวชนเติบโตมาในสภาพครอบครัวที่ไม่อบอุ่น แยกแยก พ่อแม่หย่าร้างกัน จึงนำเยาวชนไปฝากให้ญาติเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเด็ก บางครั้งเยาวชนโดนบุคคลในครอบครัวที่ดูแลลงมือกระทำ การล่วงละเมิดทางอารมณ์ และร่างกาย โดยไม่มีทางสู้หรือหลีกเลี่ยงได้เลย ซึ่งในช่วงเวลาที่เยาวชนถูกทอดทิ้งเป็นช่วงเวลาสำคัญที่สุดของพัฒนาการชีวิตด้านต่าง ๆ เมื่อเยาวชนเข้าเรียนในโรงเรียน และมีกิจกรรมต่าง ๆ ถูกเพื่อนล้อ เพื่อนถาม เยาวชนไม่กล้าบอกเพื่อน บางคนไม่กล้าเผชิญกับสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น เพราะกลัวโดนเพื่อนล้อ ทำให้เยาวชนรู้สึกน้อยใจในโชคชะตาที่ตนเองกำลังเผชิญอยู่ เกิดปมด้อยในชีวิตได้ บางคนก็ตัดสินใจหนีปัญหา ด้วยการหนีเรียน ไม่สนใจเรียน เข้าร้านเกม ไปเที่ยวเตร่เตร่กับเพื่อนนอกโรงเรียน

4.2 การถูกละเลยเพิกเฉย

บุคคลในครอบครัวที่ดูแลเยาวชน บางครั้งรู้สึกเหนื่อย หรือเบื่อหน่ายกับการเข้มงวด กวดขันเยาวชนที่ปฏิบัติตัวไม่เหมาะสม ออกนอกกลุ่มนอกทาง เกเร หนีเรียน ฯลฯ ทำให้รู้สึกไม่อยาก เอาใจใส่ดูแลเยาวชน บางครั้งละเลยไม่ใส่ใจ ไม่มองหน้า ไม่พูดคุย ไม่สนใจเยาวชน ทำให้เยาวชนรู้สึก เหมือนโดนทิ้งขว้างจากครอบครัว ขาดการดูแลจากครอบครัว เยาวชนรู้สึกด้อยค่าในชีวิต ขาดที่พึ่ง ทางใจ

5. การแสดงพฤติกรรมเชิงลบ (Expression of Negative Behaviors)

การแสดงพฤติกรรมเชิงลบของบุคคลแวดล้อมต่อเยาวชน เป็นการกระทำที่แสดงออกมา ในลักษณะไม่ชอบพอ ไม่พึงพอใจ สามารถแสดงออกได้ทั้งทางสีหน้า ทางสายตา และการกระทำ โดยแสดงออกมาทั้งทางตรง และทั้งทางอ้อมกับเยาวชน สามารถจำแนกประเภทได้ ดังนี้

5.1 การแสดงอาการรังเกียจ

บุคคลที่แวดล้อมเยาวชนแสดงความเกลียดชังออกมาทางการกระทำ คำพูด และสายตา เพราะบุคคลเหล่านั้นไม่ชอบเยาวชน ไม่พึงพอใจเยาวชน เห็นเยาวชนเป็นบุคคลที่ด้อยค่า ไร้ความหมาย น่ารังเกียจ บางครั้งแสดงออกมาโดยตรง เช่น พูดแสดงความรังเกียจ แสดงอาการดูถูกโดยการกระทำ ใช้สายตารังเกียจ มองตั้งแต่เท้าจรดศีรษะ และการใช้สายตามองแบบเหยียดหยาม

5.2 การประจานให้รู้สึกอับอาย

เยาวชนถูกประจานให้รู้สึกอับอายต่อหน้าสาธารณชน เพื่อให้มีคนอื่นหันมามอง หัวเราะ เยาะเย้ย ชุบชิบนิินทาเยาวชน โดยตั้งใจให้เยาวชนรู้สึกอับอาย ทำลายความมั่นใจในตัวของเยาวชน ทำให้เยาวชนไม่กล้าออกจากบ้านไปพบปะผู้อื่น ไม่กล้าไปโรงเรียนเพราะกลัวเพื่อนล้อ ฯลฯ

คำถามการวิจัยข้อที่ 2 ผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย ก่อนเข้าในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เป็นอย่างไร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชน สามารถจำแนกได้ ดังนี้

1. ผลกระทบทางตรง

ผลกระทบลักษณะนี้เกิดขึ้นกับเยาวชนได้ทันที สามารถเห็นได้ชัดเจนที่สุด ซึ่งเรียกว่า ผลกระทบระดับบุคคล ภายหลังจากเกิดเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในแบบต่าง ๆ สามารถจำแนกได้ ดังนี้

1.1 ด้านร่างกาย เมื่อเยาวชนถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ โดยพ่อแม่ พี่น้อง ญาติและ บุคคลแวดล้อมต่าง ๆ กระทำการโดยใช้ความรุนแรง และมีอาวุธหรืออุปกรณ์ทำร้ายร่างกายให้ ทรมานร่างกายให้บาดเจ็บ จนเกิดบาดแผลบนร่างกายเป็นลักษณะที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด อาทิ รอยแผล บริเวณร่างกาย หลัง หน้าท้อง แขน สะโพก แผลฟกช้ำจากการโดนกระแทบ รอยแผลจากการเขี่ยนตี แผลสดจากการโดนฟาดด้วยเข็มขัด รอยเขียว รอยจ้ำ บวม รอยแดงบนใบหน้า เป็นต้น

1.2 ด้านอารมณ์และความรู้สึก เยาวชนสามารถสัมผัสและรับรู้ได้โดยตรงทันที เมื่อตนเองกำลังตกอยู่ในเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เยาวชนรู้สึกเครียด รู้สึกเสียใจ รู้สึกโกรธ รู้สึกโมโห รู้สึกน้อยใจ รู้สึกรำคาญใจ รู้สึกเบื่อ รู้สึกเหงา รู้สึกอับอาย รู้สึกด้อยค่าในชีวิต ฯลฯ

เยาวชนจะเก็บความรู้สึกไว้ข้างในก่อน แล้วค่อย ๆ นำอารมณ์และความรู้สึกภายในระบายออกมา และยิ่งส่งผลกระทบต่อเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้เกิดปมด้อยในชีวิต

1.3 ด้านจิตใจ เหตุการณ์ใดที่มีความรุนแรงกระทบต่อจิตใจ และถูกกระทำ ซ้ำ ๆ บ่อย ๆ เยาวชนจะจดจำได้แม่นยำ และทุกการกระทำที่ถูกกระทำ ทำให้เยาวชนเกิด “บาดแผลภายในจิตใจ” ในระยะยาว และภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ ยังคงปรากฏชัดในความทรงจำที่ไม่อาจลบเลือนไปได้ง่าย ๆ จนบางเวลาเยาวชนคิดอยากจะฆ่าตัวตายเพื่อหนีปัญหา

2. ผลกระทบทางอ้อม

ผลกระทบลักษณะนี้เยาวชนไม่แสดงออกทันที แต่จะค่อย ๆ แสดงออกมาอย่างช้า ๆ ค่อยเป็นค่อยไป ไม่แสดงออกอย่างชัดเจน ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลายาวนาน สามารถจำแนกได้ ดังนี้

2.1 ด้านพฤติกรรมและการกระทำ เยาวชนซึมซับเอาพฤติกรรมและการกระทำต่าง ๆ ที่รุนแรงในเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ มาแก้ปัญหาเหมือนที่เขาได้เคยถูกกระทำมาจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ โดยเยาวชนแสดงความก้าวร้าว โกรธง่าย ทำร้ายผู้อื่น ใช้ความรุนแรงกับผู้อื่น ทำผิดกฎหมาย และมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม

2.2 ด้านบุคลิกภาพ เยาวชนที่เคยผ่านเหตุการณ์เลวร้ายและรุนแรง รวมทั้งถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ ถูกทอดทิ้ง จะมีบุคลิกภาพอย่างเห็นชัดเจนคือ ไม่ไว้วางใจผู้อื่น หวาดระแวงผู้อื่น หรือคนแปลกหน้า ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง บางคนแสดงบุคลิกภาพภายในที่ก้าวร้าวออกมา คือ อยากรย้อนกลับไปโต้ตอบ เพราะรู้สึกโดนเหยียดหยาม หรือความคิดที่อยากจะเอาปืนไปยิงคนที่เคยกระทำการล่วงละเมิดทางอารมณ์ตนเอง

2.3 ด้านครอบครัว เหตุการณ์ความรุนแรงเกิดภายในครอบครัวของเยาวชนบ่อย ๆ และทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ก็ส่งผลให้ครอบครัวของเยาวชนไม่สงบสุข บาดหมาง แคลงใจ สมาชิกในครอบครัวห่างเหิน ไม่ปรารถนต่อกัน ขาดความไว้วางใจ เชื่อใจ ขาดความรัก ขาดความศรัทธาซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปัญหาที่สะสมในระยะยาว แล้วค่อย ๆ ปะทุ ออกมาเป็นความขัดแย้งภายในครอบครัว จนกระทั่งกลายเป็นครอบครัวแตกร้าง

2.4 ด้านชุมชนและสังคม เยาวชนจะค่อย ๆ ซึมซับเอาความรุนแรงภายในชุมชน เยาวชนบางคนเลือกใช้วิธีการที่เคยเห็นการทะเลาะกัน ใช้คำตำหนิรุนแรงใส่กัน เคยเห็นคนลงมือทำร้ายกัน ในครอบครัว ในชุมชน มาใช้แก้ปัญหาของตนในอนาคต เหตุการณ์เยาวชนถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ยิ่งส่งผลกระทบต่อทางอ้อมไปยังชุมชน และสังคม ทำให้เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่เด็ก และเยาวชนภายในชุมชน และสังคม เกิดความไม่สงบขึ้นในสังคม ชาวบ้านขาดความเคารพซึ่งกันและกัน ขาดความไว้วางใจ ไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับ ขาดความเกรงใจต่อกัน คนในชุมชนอยู่อาศัยแบบต่างคนต่างอยู่ ทำให้ชุมชนสังคมไม่น่าอยู่ และไม่สงบสุข

คำถามการวิจัยข้อที่ 3 เยาวชนมีวิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์อย่างไร

เยาวชนเลือกจัดการกับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อมภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ โดยเยาวชนเลือกจัดการกับผลกระทบที่เหมาะสมกับตัวเอง ณ ขณะนั้น ทำให้เกิดวิธีการจัดการทั้งสิ้น 10 วิธี ดังนี้

1. วิธีการแบบหลีกเลี่ยงหนี ไปให้พ้น

การจัดการรูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่เยาวชนใช้มากที่สุด เมื่อเยาวชนมีปากเสียงทะเลาะกับที่บ้าน และโรงเรียน เยาวชนจะเดินออกจากบ้าน เดินออกจากห้องเรียน หนีเรียนเป็นประจำ ทำให้โรงเรียนต้องเชิญผู้ปกครองเป็นประจำ จนกระทั่งเยาวชนต้องลาออกจากโรงเรียนกลางคัน หากเยาวชนโดนล่อลวงละเมิดทางอารมณ์บ่อย ๆ ก็จะมีวิธีหนี เดินหนี ออกจากบ้านไปนอนค้างบ้านเพื่อนที่สนิท เพื่อต้องการให้หลุดพ้นจากเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้

2. วิธีการแบบนิ่งเฉยและนิ่งเงียบ

เยาวชนเลือกวิธีการจัดการโดยไม่มีฤทธิ์เสียง เมื่อเกิดเหตุการณ์ล่อลวงละเมิดทางอารมณ์ขึ้น ไม่สนใจว่าบุคคลที่ลงมือกระทำจะพูดอะไร ดูตัวอย่างไร ไม่พูดตอบโต้ เก็บตัวนิ่งเงียบภายในห้องนอนของตนเอง บางครั้งนั่งคิดทบทวนสิ่งที่ตนเองทำลงไป ทบทวนเหตุการณ์ที่ตนเองเพิ่งจะถูกกระทำมา ทำให้เยาวชนนิ่งเฉยใส่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์

3. วิธีการแบบยินยอมโดยไม่เต็มใจ

เยาวชนหมดหนทางต่อสู้ ต้องยินยอมเป็นฝ่ายที่ถูกกระทำ ยินยอมให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ที่มีสถานะและวุฒิภาวะเหนือกว่าลงโทษ ด้วยวิธีการรุนแรงและทารุณกรรมทั้งทางร่างกายและจิตใจ วิธีการจัดการนี้ทำให้เยาวชนรู้สึกกลัว ความภาคภูมิใจในตนเองลดลง แต่ความเครียดและความกดดันภายในใจกลับเพิ่มสูงขึ้น

4. วิธีการแบบต่อต้านและฝ่าฝืน

วิธีการจัดการรูปแบบนี้เป็นวิธีการที่เยาวชนเลือกใช้ค่อนข้างบ่อยครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก่อวินัย โจมโทให้อีกฝ่ายหนึ่งรู้สึกโกรธ หงุดหงิดขึ้น บางครั้งถ้าไม่เข้าใจกัน เยาวชนจะโต้เถียงด้วยน้ำเสียงแข็งกระด้าง ไม่ยอมรับเหตุผลต่าง ๆ ที่พ่อแม่ผู้ปกครอง ครูอาจารย์สั่งสอน จนบางครั้งกระทำผิดกฎเกณฑ์ ผิดกฎระเบียบของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม

5. วิธีการแบบประชดชีวิต

ภายหลังเหตุการณ์ถูกล่อลวงละเมิดทางอารมณ์ เยาวชนไม่สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้อีกต่อไป เยาวชนจึงใช้วิธีการจัดการโดยการต้อยกำแพง ไม่สามารถเล่าให้ใครฟังได้ จึงตัดสินใจลงมือทำร้ายร่างกายตนเองโดยใช้ใบมีดกรีดแขนทั้งสองข้าง กรีดศีรษะเพื่อให้เลือดจากศีรษะไหลออกมา ให้มากที่สุด ทำให้รู้สึกสบายใจที่ได้ทำ ได้ปลดปล่อยอารมณ์ถึงเครียด ความกดดันต่าง ๆ ที่อยู่ภายในใจเหล่านั้นออกมา

6. วิธีการแบบไม่เชื่อฟังและไม่ปฏิบัติ

เมื่อเกิดเหตุการณ์ถูกล่อลวงละเมิดทางอารมณ์ เยาวชนเกิดความขัดแย้งกับอีกฝ่าย จนไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพ่อแม่ ครูอาจารย์ ญาติใกล้ชิด ไม่ยอมรับ และไม่ลงมือปฏิบัติตามคำสั่งทุกประการ เพราะคิดว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ตนเองไม่เห็นด้วย จึงไม่ชอบ ไม่ทำตาม

7. วิธีการแบบระบายอารมณ์กับผู้อื่น

เยาวชนรู้สึกว่าการระบายอารมณ์เป็นวิธีการปลดปล่อยความเครียด ความกดดันที่ได้รับจากครอบครัว โรงเรียนมา โดยจะระบายอารมณ์กับผู้อื่นทั้งที่ไม่รู้จัก และคู่อริ โดยการชวนเพื่อนสนิทไปยกพวกทำร้ายร่างกาย ชกต่อย ที่เยาวชนใช้คำพูดติดปากว่า “เก็บใจทัก” เพื่อต้องการระบายความเครียด ลดความกดดันภายในจิตใจออกมา

8. วิธีการแบบสำนึกผิดและปรับปรุงตัว

เมื่อเยาวชนนั่งคิดทบทวนถึงการกระทำของตนเอง และจะสำนึกผิดในสิ่งที่ตนเองทำลงไป เยาวชนยินยอมพร้อมที่จะปรับปรุงลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของตนเอง บางคนเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์มากขึ้น เลิกยุ่งเกี่ยวกับเสพยาเสพติด เลิกคบเพื่อนเกเร

9. วิธีการแบบอธิบายเหตุผลและรีบแก้ปัญหา

เยาวชนพยายามใช้เหตุผลส่วนตัวอธิบายแก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ โดยหาข้ออ้างมาสนับสนุน และพยายามปฏิเสธข้อกล่าวหาที่โดนบุคคลแวดล้อมกล่าวหาเยาวชน แต่เมื่อเยาวชนอธิบายเหตุผลต่าง ๆ เหล่านั้นแล้ว ก็ไม่สามารถจะทำให้เข้าใจตรงกันได้ทั้งสองฝ่าย เพราะต่างฝ่ายต่างสร้างกำแพงทางความคิด จนไม่สามารถประสานรอยร้าวหรือประสานความเข้าใจได้เลย

10. วิธีการต่อสู้เพื่อป้องกันตัวเอง

เมื่อเยาวชนกำลังเผชิญเหตุการณ์ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ที่มีการทำร้ายร่างกาย และลงโทษเยาวชนให้ได้รับบาดเจ็บ เยาวชนจะป้องกันตัวทุกวิถีทาง โดยพยายามปกป้องกำบังไม่ให้ตนเองถูกทำร้ายร่างกาย หาทางต่อสู้ เขวี้ยงข้าวของใส่กัน ใช้มือผลักอีกฝ่าย เพื่อต้องการหลบหนีออกมาจากสถานการณ์นั้น ๆ และต้องการต่อสู้เพื่อไม่ยอมให้ใครมาทำร้ายร่างกายตัวเอง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. จากงานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบเชิงทฤษฎี และสร้างแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชน 5 รูปแบบ คือ 1) การล่วงละเมิดด้วยวาจา 2) การล่วงละเมิดทางร่างกาย 3) การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ 4) การละเลยทอดทิ้ง และ 5) การแสดงพฤติกรรมเชิงลบ ซึ่งลักษณะของแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ทั้ง 5 แบบ เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ล่วงละเมิดทางอารมณ์ในอดีตของเยาวชน เป็นเหตุการณ์ที่สร้างความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในชีวิตของเยาวชน ที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัวชีวิตทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก สังคม และการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับการศึกษาของ Fryer (2009) ที่ศึกษาผลที่เกี่ยวข้องกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในวัยเด็ก ปรากฏว่าเด็กจะเห็นคุณค่าแห่งตน และความภาคภูมิใจในตัวเองต่ำลง อีกทั้งเด็กจะฝังความรู้สึกนึกคิดจนเกิดปัญหาในการแสดงพฤติกรรมทางสังคมน้อยลง เช่นเดียวกับเยาวชนที่ผ่านเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ จะค่อย ๆ ตีตัวออกห่างจากกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียน ในบางเหตุการณ์เยาวชนเดินออกจากห้องเรียนทันที เมื่อเยาวชนรู้สึกอับอายจากการถูกประจาน จนทำให้ตนเองไม่อยากเรียนในคาบเรียนนั้น ๆ จะหนีเรียนและแอบปิ่นรื้อกำแพงโรงเรียนไปเล่นเกมกับเพื่อน ไปชัชรถซึ่งใช้ชีวิตเตร็ดเตร่โดยไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครูอาจารย์ในโรงเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Vedat (2009) ที่ได้ข้อสรุปว่า เด็กจะมีอาการแยกตัวออกจากสังคม และมีบุคลิกภาพแปรปรวนแบบหวาดระแวงผู้อื่น

การล่วงละเมิดด้วยวาจา โดยใช้ถ้อยคำภาษาหยาบคาย ไม่สุภาพ เสียดสี เปรียบเทียบ พุดตดุด่า ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการล่วงละเมิดทางอารมณ์นี้ ส่งผลกระทบต่ออารมณ์และความเครียดของเยาวชน โดยจะต่อต้าน ปฏิเสธ และต้องการฝ่าฝืนทุกรูปแบบ ได้เถียงกลับทันที

ที่ทะเลาะกัน บางครั้งเยาวชนพยายามก่อความยุ่งยากให้ฝ่ายตรงกันข้ามโมโหยิ่งขึ้น แต่ในบางครั้งเยาวชนกลับโดน ทำร้ายร่างกายจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ดังคำกล่าวของผู้เข้าร่วมวิจัยที่ว่า “ผมโทรไปบ่นพ่อให้เขาโมโห พ่อก็ขับรถตามมาด่า โวยวายว่า เหยี่ย ดิดคูกไปไอ้สัตว์ รกทรุกตาถู และถือไม้มาตีผม เมื่อพ่อกลับไป ผมก็สะอึก เก็บมาซิมคนเดียว” (ID12) สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Brandon and Dorothy (2007) ที่ได้ข้อสรุปว่า การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์โดยวิธีการกลั่นแกล้งด้วยวาจาจากพ่อแม่ และคนรอบข้าง จะนำไปสู่พัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงเชิงลบของเด็ก และส่งผลทำให้เกิดอาการซึมเศร้าได้ เก็บตัวเอง ไม่อยากเผชิญหน้ากับคนอื่น และสอดคล้องกับศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2560) ที่กล่าวว่า การใช้ความรุนแรงในการทำร้ายจิตใจเด็ก เช่น พ่อแม่พูดประชดเด็ก เอาลูกของตนเองไปเปรียบเทียบกับลูกของคนอื่น การกระทำเช่นนี้ เด็กจะรู้สึกทันทีว่าตัวเอง “ไม่มีคุณค่า” “ไม่มีศักยภาพ” หรือ “เป็นคนอ่อนแอไร้ความสามารถ” จนทำให้เกิดความรู้สึกเกี่ยวกับตัวเองในทางลบ ฯลฯ

การล่วงละเมิดทางร่างกายอีกประการหนึ่งที่พบคือ พ่อแม่ ผู้ปกครองใช้ความรุนแรง ทรมาณร่างกายเยาวชนให้ได้รับบาดเจ็บ และการทรมาณร่างกายเพื่อให้จิตใจของเยาวชนบอบช้ำ เสียใจ สะท้อนให้เห็นจากคำกล่าวของผู้เข้าร่วมวิจัยรายหนึ่งว่า “แม่เลี้ยงเอาไม้หมอนววดมาตีที่หลัง เขาบังคับให้ถอดเสื้อแล้วเอาเกลือมาราดตัวหมดเลย เสียใจนะที่เขาทำแบบนี้กับผม ทั้ง ๆ ที่พ่อแม่เองไม่เคยทำ ผมเลยไปนอนบ้านพี่แ้วบ้าน ไม่อยากเจอหน้าแม่เลี้ยง” (ID13) จากคำพูดแสดงให้เห็น อารมณ์ความรู้สึกที่เศร้า และเสียใจกับการถูกรังแกจากบุคคลในครอบครัว ทำให้อยากหนีออกจากบ้าน หรือแยกตัวเองไปจากบ้านตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดองค์ประกอบทางอารมณ์ (ชินิษฐา วิเศษสาร, 2552, หน้า 80) ที่กล่าวว่าระบบประสาทของร่างกายมนุษย์ เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ตนเองต้องตกอยู่ในภาวะอันตราย มนุษย์จะพยายามหาทางหลีกเลี่ยงเหตุการณ์อันตราย หรืออาจจะมีความไวต่อสิ่ง เมื่อตนเองกำลังตกอยู่ในสถานการณ์ที่ถูกล่วงละเมิดทางร่างกาย อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Finkelhor et al. (2015) ที่ได้ข้อสรุปว่า พ่อแม่ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่ล่วงละเมิด และทำร้ายร่างกายเด็กให้ได้รับบาดเจ็บ

นอกจากการล่วงละเมิดทางร่างกายแล้ว พ่อแม่ และบุคคลในครอบครัวยังจำกัดเสรีภาพ เยาวชนโดยใช้วิธีการกักขังหน่วงเหนี่ยว และใช้คำสั่งบีบบังคับให้กระทำตาม เช่น มีการกักขัง จำกัดพื้นที่ และไม่อนุญาตให้เยาวชนออกจากบ้าน ไม่ให้ออกไปพบปะกับเพื่อน ล่ามโซ่ ปิดประตูห้อง ไม่ให้ออกไปข้างนอก เป็นต้น ดังคำกล่าวของผู้เข้าร่วมวิจัยรายหนึ่งว่า “แม่เอากุญแจมาล็อกห้องผมไว้ ไม่ให้ออกไปไหน แม่พูดว่า มึงอย่าไปไหน มึงอยู่นี้แหละ มึงก็ตายในห้องไปเลย” (ID14) ทำให้เกิดผลกระทบต่อจิตใจโดยตรง โดยที่เยาวชนไม่กล้าต่อสู้ หรือยินยอมให้ถูกลงโทษแบบไม่เต็มใจ เยาวชนต้องตกอยู่สภาวะทางอารมณ์ที่เสียใจ น้อยใจ และเครียด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Gretchen (2011) ที่ได้ข้อสรุปว่า การโดนทำร้ายร่างกาย เป็นสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้เด็กวิตกกังวล ปวดศีรษะเรื้อรังและเป็นอาการไมเกรนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่รุนแรง และสอดคล้องตามแนวคิดของ Taylor (2003) ที่ได้ข้อสรุปว่า เหตุการณ์ในชีวิต (Life Event) บางอย่างที่เกิดขึ้นในชีวิต มีส่วนทำให้เกิดความเครียดแบบเรื้อรัง (Chronic Stress) ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวอาจจะเรียกว่า เหตุการณ์ในชีวิตที่ทำให้เกิดความเครียด (Stressful Life Event)

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า เยาวชนไม่ยอมเข้าบ้าน และจัดการกับผลกระทบจากเหตุการณ์ โดยจะหลีกเลี่ยงปัญหา ไม่อยากเข้าบ้าน ไม่กล้าเผชิญกับเหตุการณ์ที่ตนเองถูกกักขัง และจำกัดอิสรภาพ พยายามหาทางระบายความเครียด โดยการพูดคุยกับผู้อื่น และดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อคลายความตึงเครียด เห็นได้จากคำกล่าวของผู้เข้าร่วมวิจัยว่า “พอมาเปิดประตูห้องให้ แล้วผมก็รีบออกจากบ้านไปบ้านเพื่อน ซื้อเหล้ามานั่งกิน เพราะเครียดไม่อยากกลับบ้าน” (ID14) จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นวิธีการจัดการ ปัญหาของเยาวชนที่แก้ปัญหาไม่ถูกวิธี เพราะขาดที่พึ่ง ไม่สามารถไปปรึกษากับบุคคลอื่นได้ จนบางครั้งก็พยายามจัดการกับปัญหาแบบผิดวิธี สอดคล้องตามแนวคิด Taylor (2003) ที่ได้ข้อสรุป ระหว่าง ความเครียดกับสุขภาพ และความเจ็บป่วย โดยความเครียดมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมสุขภาพ เช่น การพึ่งยาเสพติด การสูบบุหรี่ การดื่มเหล้า เป็นต้น ถ้ามนุษย์ต้องเผชิญกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่ทำให้เครียด ก็ยังแสดง พฤติกรรมเชิงลบสูงขึ้นตามไปด้วย

การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ประการสุดท้าย คือ การแสดงพฤติกรรมเชิงลบต่อเยาวชน โดยการแสดงอาการรังเกียจเดียดฉันท์ และประจานทำให้เยาวชนรู้สึกอับอายต่อหน้าสาธารณชน เช่น พุดประจานเยาวชนว่า เป็นเด็กขี้ขโมยข้าวของ เป็นเด็กติดยา เป็นเด็กไม่มีพ่อไม่มีแม่ หรือพูด ต่อหน้าเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียนว่า เยาวชนอยู่ในครอบครัวของผู้ค้ายาเสพติด เป็นต้น ดังคำพูดของผู้เข้าร่วมวิจัยรายหนึ่ง ว่า “มีง้อย่ามาขอยนี้อีกนะ เดี่ยวของบ้านกูหายอีก” (ID7) และอีกรายหนึ่ง กล่าวไว้ว่า “ครูถามผมในห้องเรียนว่า ครอบครัวของเธอขายยาบ้าไหม้ย ผมโกรธ โมโหครู ผมเดินออกจากห้องเรียนไปเลย” (ID11) จากประโยคดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงอารมณ์ และความรู้สึกของบุคคล รอบข้างที่แสดงพฤติกรรมและใช้คำพูดรังเกียจเยาวชน ทำให้เยาวชนคิดว่า ตนเองด้อยค่า ไร้ความหมาย เป็นเยาวชนที่มีปัญหาทางครอบครัว ซึ่งการแสดงพฤติกรรมเชิงลบเหล่านี้ ส่งผลกระทบทำให้เยาวชน ไม่กล้าเผชิญหน้ากับคนอื่น รู้สึกอับอายที่ถูกล้อเลียน ไม่อยากไปโรงเรียน อี๊ดอัด และรู้สึกโดนเหยียดหยาม ทางคำพูด และสายตาจากคนในสังคม ทั้งนี้จากการศึกษาของ Khan et al. (2015) ที่ได้ข้อสรุปว่า การล่วงละเมิดทางอารมณ์ในช่วงวัยเด็ก จะทำให้เยาวชนอี๊ดอัดจนคิดอยากฆ่าตัวตาย นอกจากนี้ เยาวชนยังจัดการกับปัญหาโดยวิธีการหลีกเลี่ยง ออกจากโรงเรียน ย้ายที่พักไปอยู่กับคนอื่นหรือระบาย อารมณ์โดยไปทำร้ายร่างกายผู้อื่น เช่น ไปเก็บโจทก์ ชกต่อยกับคู่อริต่างโรงเรียน กระทั่ง หรือก้าวร้าว ใส่ผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งสอดคล้อง ตามแนวคิดพัฒนาการวัยรุ่น โดยอธิบายอารมณ์วัยรุ่นว่า เมื่อวัยรุ่นรู้สึก โกรธที่ถูกเหยียดหยาม ก็จะแสดงออกให้เห็นหลายอย่าง เช่น มือเท้าสั่น หายใจถี่ หุนหันพลันแล่น ขาดความยับยั้งคิด และอาจจะแสดงออกมาในรูปของการทำร้ายผู้อื่นให้ได้รับบาดเจ็บ หรืออาจจะ ทำลายข้าวของ กระทั่งเท้า เป็นต้น (จุฑารัตน์ สติปัญญา, 2554, หน้า 34) อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ Kuo et al (2014) ที่ได้ข้อสรุปว่า การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในช่วงวัยเด็ก จะส่งผลกระทบต่อความยากลำบากในการควบคุมอารมณ์ในช่วงวัยรุ่น และส่งผลให้เกิดความผิดปกติ ทางบุคลิกภาพของวัยรุ่นที่มีความจำเป็นในการดำรงชีวิต

2. จากงานวิจัยนี้ยังค้นพบ ผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย ส่งผลกระทบทั้งทางตรง และทางอ้อม โดยผลกระทบทางตรงเป็นผลที่เกิดขึ้นทันทีกับเยาวชน โดยเยาวชนได้รับบาดเจ็บจากการถูกทำร้ายร่างกาย และมีรอยแผลตามเรือนร่างอย่างเห็นได้ชัด จากการใช้อาวุธ หรืออุปกรณ์ทำร้ายร่างกาย สอดคล้องกับสถิติความรุนแรงที่เพิ่มสูง โดยในปี พ.ศ. 2559

มีจำนวนกว่า 31,866 ราย ที่โดนกระทำความรุนแรงต่อร่างกาย ทั้งการถูกบังคับ โดนทุบตี โดยผู้กระทำความรุนแรงในเด็ก และเยาวชนมากที่สุดคือ คนในครอบครัว และเพื่อน (กรมสุขภาพจิต, 2559, หน้า 1) ทำให้เยาวชนรับรู้ถึงความรุนแรงในครอบครัว โรงเรียน ชุมชนได้โดยตรง และค่อย ๆ ซึมซับเหตุการณ์ความรุนแรงต่าง ๆ ทำให้เยาวชนรู้สึกเครียด เสียใจ ฯลฯ และเกิดบาดแผลในใจ ซึ่งสอดคล้องกับกรมสุขภาพจิต (2560) ที่อธิบายผลกระทบจากการถูกกระทำความรุนแรงในเด็กและเยาวชนนั้น เกิดบาดแผลทางจิตใจที่เกิดขึ้นอาจไม่สามารถลบเลือนไปได้ง่าย ๆ ซึ่งส่งผลต่ออารมณ์ บุคลิกภาพ และการดำเนินชีวิต ประจำวัน อาจมีความกระวนกระวาย จิตใจแปรปรวน ขณะที่เด็ก และเยาวชนบางคนมีอาการเครียด ท้อแท้เรื้อรัง สูญเสียความมั่นใจในตนเอง อับอาย ซึมเศร้า หรือบางรายมีอาการ ทางจิต หวาดกลัว หวาดผวา เป็นต้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Che and Wan (2007) ที่ได้ข้อสรุปว่า การถูกทำร้ายด้วยวาจา เป็นการกระทำที่ทำให้เด็กได้รับ ความทุกข์ทรมาน เมื่อเด็กเติบโตขึ้นมาจะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่เห็นคุณค่าในตัวเองต่ำ ไม่มีคุณค่า และขณะเดียวกันเด็กและเยาวชนได้รับผลกระทบโดยตรง และทางอ้อมโดยเยาวชนเห็นเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว ก็สามารถซึมซับและยอมรับความรุนแรงเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต โดยเข้าใจผิดว่าปัญหาต่าง ๆ สามารถแก้ไขได้ด้วยความรุนแรงเสมอ

ผลกระทบทางอ้อมจากการวิจัย ปรากฏว่า เยาวชนซึมซับเอาพฤติกรรมและการกระทำ ที่รุนแรงต่าง ๆ จากพ่อแม่ ครอบครัว โรงเรียน ญาติ เพื่อน รุ่นพี่ในกลุ่ม และแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเยาวชนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาทำร้ายเพื่อน ช่มชู้เพื่อน ใช้ความรุนแรงกับคู่อริต่างโรงเรียน และมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Sears (n.d อ้างถึงใน พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2551, หน้า 133) กล่าวว่า เด็กและเยาวชนจดจำโดยการสังเกต และแสดงความก้าวร้าวกับเพื่อน และบุคคลแวดล้อม เพื่อต้องการเป็นอิสระในการควบคุมตนเอง มากขึ้น พฤติกรรมที่แสดงออกจะเลียนแบบพ่อแม่เพศเดียวกันมากที่สุด ถ้าพ่อแม่ไม่ให้ความใกล้ชิด เด็กและเยาวชน จะหันมาเลียนแบบพฤติกรรมของเพื่อนแทน จนกระทั่งเกิดผลกระทบต่อเยาวชน ด้านบุคลิกภาพ และการกระทำที่คล้ายกับเพื่อนในกลุ่ม เยาวชนต้องการสร้างการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlberg (n.d. อ้างถึงใน พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2551, หน้า 170) ที่กล่าวถึง การรับรู้ทางสังคม และบทบาททางสังคมของแต่ละบุคคลจะมี ความสัมพันธ์ในลักษณะปฏิสัมพันธ์กับพัฒนาการทางจริยธรรมของเยาวชน โดยเยาวชนต้องการให้ ตนเองเป็นที่ยอมรับของพรรคพวกเพื่อนพ้อง ดังคำพูดของผู้เข้าร่วมวิจัยรายหนึ่ง ว่า “ผมต้องยอมให้ รุ่นพี่รับน้อง เพื่อให้ผมเข้าไปในกลุ่ม เขารับน้อง โยนผมลงในกองไฟ” (ID7) จากประโยคดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า เยาวชนที่ออกจากบ้านมา เพื่อต้องการเป็นอิสระ และสร้างการยอมรับในกลุ่มเพื่อน พยายามเลียนแบบการกระทำของเพื่อนในกลุ่ม และแสดงบุคลิกภาพต่อต้านสังคม และทำผิดกฎหมาย ดังคำพูดของผู้เข้าร่วมวิจัยรายหนึ่ง ว่า “อยู่บ้านก็โดนยายบ่นอย่างเดียว ผมไม่ค่อยฟัง ผมไม่ค่อยชอบ อยู่บ้าน เลยออกจากบ้านเลย ออกมาซื้อขนมไอศกรีมเล่นกับเพื่อน ไปดูต๋ายบ้าง ไปซักรถซึ่งกลางคืนบ้าง ขายยาบ้าง”

ผลกระทบทางอ้อม ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวของเยาวชน เป็นแบบต่างคนต่างอยู่ ห่างเหิน ไม่มีเวลาพูดคุยกัน ทำให้บรรยากาศภายในครอบครัวไม่น่าอยู่ จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์ ความขัดแย้ง และความรุนแรงภายในครอบครัวได้ง่ายขึ้น เกิดขึ้นบ่อย ๆ จากเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิด

ทางอารมณ์ ดังคำพูดของผู้เข้าร่วมวิจัยรายหนึ่ง ว่า “แม่ด่าผม หนูให้มึงเรียนหนังสือ จะได้มีอนาคต ทำงานดี ๆ แต่กลับไม่เรียน ไม่เหมือนพี่สาวของมึง เรียนจบ ม. 6” (ID14) จากประโยคดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึง การตำหนิลูก เพราะลูกไม่ยอมไปเรียนหนังสือ ไม่สนใจการเรียน และพ่อแม่ ผู้ปกครองชอบเปรียบเทียบ พี่น้อง โดยเปรียบเทียบว่าใครดีกว่า ใครเรียนเก่งกว่า ทำให้เยาวชนรับรู้ ถึงการตำหนิตนเองทางอ้อม เยาวชนไม่กล้าพูดคุยกับพ่อแม่ ทำตัวห่างเหิน ต่างคนต่างมีพื้นที่ส่วนตัว ทำให้ความผูกพันลดลง ไม่เหมือนในอดีต กรมสุขภาพจิต (2560)

อีกทั้งผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวบ่อย ๆ ยังทำให้ เยาวชนแสดงกิริยาก้าวร้าว คำพูดหยาบคาย และใช้ความรุนแรงขึ้นกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ดังคำพูด ของผู้เข้าร่วมวิจัยรายหนึ่ง ว่า “ผมปิดจวนข้าวทิ้ง หนูไม่แตกก็ได้ไอ้สัตว์ หนูไปแตกข้างนอกก็ได้ แล้วเดิน ออกไป แม่ก็โวยวายตามหลัง จะมาตบผม ผมก็ผลึกเขากออก” (ID14) เยาวชนแสดงความไม่พอใจ ฉุนเฉียวออกมา หงุดหงิด จากการทะเลาะระหว่างแม่กับเยาวชน และพยายามใช้วิธีการรุนแรงตอบโต้ สอดคล้องกับกรมสุขภาพจิต (2560, ออนไลน์.) กล่าวว่า ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว มีสาเหตุ หลักมาจากพื้นฐานความผูกพันทางอารมณ์ที่เติบโต โดยไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ รวมถึงไม่มีการสร้าง ความผูกพันทางอารมณ์ร่วมกัน จนเกิดความห่างเหิน เมื่อได้รับความรุนแรงจากคนในครอบครัว ก็ตอบโต้กลับด้วยการใช้ความรุนแรง สอดคล้องกับอังคณา ช่วยคำชู (2555, หน้า 8) ได้กล่าวถึง ความรุนแรงภายในครอบครัว สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางการช่วยเหลือ ว่าผลกระทบจากปัญหา ความรุนแรงในครอบครัว เมื่อเกิดความรุนแรงในครอบครัว หรือการทำร้ายกันในครอบครัวขึ้น ส่งผลกระทบต่อความบาดเจ็บ ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ ส่งผลให้ครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่ ครอบครัวที่ดีได้ เพราะความสัมพันธ์ภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวได้ถูกทำลายลง พ่อแม่ ไม่สามารถ ทำหน้าที่ของตนได้ดี ครอบครัวไม่สงบสุข ห่างเหิน ขาดความรัก ความสามัคคี และความไว้วางใจ ซึ่งกันและกัน ไม่สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุข และส่งผลกระทบต่อลูก และอาจจะเกิด การเลียนแบบพฤติกรรมที่รุนแรงจากพ่อแม่ได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับวิทยากร เชียงกุล (2552, หน้า 46) ได้กล่าวว่า วัยรุ่นจะได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงในครอบครัวอย่างชัดเจนในช่วงวัยรุ่น ตอนต้น หากครอบครัวที่มีรูปแบบความสัมพันธ์ไม่เหมาะสม หรือสมาชิกครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลง ที่ก่อเกิดสัมพันธ์ภาพที่ไม่ดีในบ้าน ย่อมส่งผลให้เด็กมีรูปแบบพฤติกรรมเลียนแบบจากแบบอย่างที่ไม่ดี จากพ่อแม่ ผู้ปกครอง

อีกทั้งด้านผลกระทบต่อชุมชน และสังคม ภายหลังจากเกิดเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิด ทางอารมณ์ขึ้นในชุมชน และสังคม ยังส่งเสียงรบกวนเพื่อนบ้านและคนในชุมชน ทำให้เกิดความรำคาญ เกิดความไม่สงบขึ้นในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์ จังหวัดฉะเชิงเทรา (2556, หน้า 30) ได้สรุปผลการสำรวจความรุนแรงในครอบครัวของคน ในชุมชน จังหวัดฉะเชิงเทรา ปรากฏว่า การกระทำความรุนแรงในครอบครัวของคนในชุมชน จะกระทำความรุนแรงทางร่างกายมากที่สุด และส่งผลกระทบต่อคนในชุมชนหรือเพื่อนบ้านมากที่สุด เป็นผลกระทบทางอ้อม ที่เกิดขึ้น เยาวชนเห็นภาพเหตุการณ์ทะเลาะกันภายในครอบครัวในชุมชน ที่ตนเองอาศัย และเห็นบุคคลในชุมชนหาเรื่องทะเลาะวิวาทกันบ่อยครั้ง ใช้ความรุนแรงขึ้นภายใน ชุมชน เยาวชนก็จะคอย ๆ ซึมซับเอาความรุนแรงภายในชุมชน แล้วไปทำร้ายคนอื่นด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับทฤษฎีปัญญาทางสังคมของ Bandura (1989, p. 30) ที่อธิบายการเรียนรู้ของเด็ก

ในลักษณะของการลอกเลียนแบบ โดยเด็กจะสังเกตพฤติกรรมจริยธรรมของคนที่อยู่ใกล้ชิด อาศัยร่วมกันในสังคม และบันทึกไว้ในความทรงจำ แล้วจึงถ่ายทอดพฤติกรรมนั้นในลักษณะที่ใกล้เคียงกับความคิดรวบยอดการลอกเลียนแบบเอกลักษณ์ (Identification) ออกมา โดยมีอิทธิพลเป็นตัวเสริมแรงทางบวก และทางลบ และตัวแบบพฤติกรรมที่มีอิทธิพลต่อสังคมนั้น ๆ เด็กจะเรียนรู้และซึมซับความรุนแรงจากการสังเกตเห็นการทะเลาะกันของเพื่อนบ้าน ประกอบกับเคยเห็นพ่อทุบตีแม่ หรือเคยถูกพ่อแม่กระทำทารุณกรรมมาก่อน ทำให้เยาวชนคิดว่า การใช้ความรุนแรงเหล่านั้นเป็นสิ่งที่คนในสังคมยอมรับได้ และเป็นสิ่งที่กระทำได้ เด็กจะเรียนรู้ และซึมซับความรุนแรง โดยกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) จนกระทั่งเป็นพฤติกรรมติดตัวเยาวชนในอนาคต และสอดคล้องกับทฤษฎีวิวัฒธรรมย่อยของความรุนแรงของ Gelles and Straus (1979, p. 566) ได้กล่าวว่า ความรุนแรงของบุคคลนั้น เกิดจากการตอบสนองที่ได้รับการเรียนรู้ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของวัฒนธรรมย่อยของความรุนแรงในสังคมนั้น โดยที่บุคคลจะได้รับการขัดเกลาทางสังคมภายใต้ค่านิยมและบรรทัดฐานที่สนับสนุนหรือยอมรับความรุนแรง การที่บุคคลมีพฤติกรรมและการกระทำที่ก้าวร้าวหรือยอมรับความรุนแรงเป็นผลมาจากการเข้าไปมีส่วนร่วม และได้รับการเรียนรู้จากวัฒนธรรมย่อยของความรุนแรงนั่นเอง

3. เยาวชนใช้วิธีการจัดการกับผลกระทบภายหลังถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ทั้ง 10 วิธีการ โดยใช้วิธีการหลีกเลี่ยงไปให้พ้นมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก เยาวชนต้องการหลีกเลี่ยงให้พ้นจากปัญหาเดิมและสถานการณ์เดิม ซึ่งเป็นวิธีการที่ง่ายที่สุด รวดเร็วที่สุด สามารถทำได้ทันที อาทิ เยาวชนเดินหนี วิ่งหนี หรือเดินออกจากห้องเรียน เป็นต้น สอดคล้องกับสุริย์ กาญจนวงศ์ (2553, หน้า 155) กล่าวว่า ความเจ็บปวดทั้งทางกายและทางจิตใจ สะท้อนความต้องการต่าง ๆ ทั้งทางอารมณ์ สังคม และจิตใจ เป็นอาการที่เกิดขึ้นอยู่เสมอตลอดช่วงชีวิต มีความสำคัญต่อการปรับตัวในชีวิตประจำวัน บุคคลที่มีประสบการณ์จากความเจ็บปวดจากการกระทำใด ๆ ก็ตาม ทำให้บุคคลนั้นเกิดการเรียนรู้ที่จะหลีกเลี่ยงการกระทำนั้นทันที และสอดคล้องกับนพมาศ อึ้งพระ (2557, หน้า 36) กล่าวว่า ผู้ชายมีอารมณ์ที่รุนแรง และอันตราย เวลาโกรธจะโกรธนาน มีแนวโน้มที่จะควบคุมจัดการกับสถานการณ์โดยวิธีการหลีกเลี่ยง หลีกเลี่ยงไม่ปะทะอารมณ์ใส่ และผู้ชายสร้างกลไกควบคุมอารมณ์ได้นานยิ่งขึ้น และความเครียดที่เกิดจากสถานการณ์ที่รุนแรง และเลวร้าย จะนำไปสู่ความรู้สึกหวาดกลัว ความวิตกกังวลหรือความโกรธ ทำให้ต้องหลีกเลี่ยงจากสถานการณ์ที่รุนแรง และเลวร้ายอย่างเหมาะสม (จุฑารัตน์ สติรปัญญา, 2554, หน้า 92)

อีกทั้งเยาวชนจัดการด้วยวิธีการนิ่งเฉย ไม่ตอบสนอง ไม่สนใจเมื่อโดนล่วงละเมิดทางอารมณ์ เนื่องจากว่า เยาวชนคิดว่าตนเองยังเป็นเด็ก ห้ามโต้เถียงผู้ใหญ่ และคิดว่าเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม ถ้าจะต้องโต้เถียงหรือพูดเสียงดังกับบุคคลที่มีอายุมากกว่า จึงทำให้เยาวชนต้องเก็บซ่อนความรู้สึกของตนเอง หักห้ามใจที่จะไม่ทำเรื่องที่สร้างความเสียหายแก่ตน สอดคล้องกับนพมาศ อึ้งพระ (2557, หน้า 33) กล่าวว่า บทบาทของสังคมประกิต คือ สอนให้คนเก็บหรือซ่อนความรู้สึก และอารมณ์หลายอย่าง ไม่ทำให้เกิดพฤติกรรมเชิงลบ บุคคลที่สามารถบริหารจัดการกับอารมณ์ของตนเอง จะรู้วิธีใช้อารมณ์ที่เหมาะสม โดยสามารถระงับอารมณ์ที่ไม่สร้างสรรค์ และป้องกันการเกิดพฤติกรรมที่สร้างความเสียหาย

ในเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับเยาวชนนั้น เยาวชนรู้สึกเสียใจและน้อยใจในโชคชะตาของตนเองที่โดนกระทำทารุณกรรมทางร่างกาย และจิตใจเป็นประจำ ซึ่งบางครั้งเยาวชนไม่สามารถหลีกเลี่ยงไปได้ ทำให้เยาวชนเกิดการยอม และตกเป็นเหยื่อทางอารมณ์ โดยยินยอมให้ทารุณกรรมทางร่างกายและจิตใจอย่างต่อเนื่อง แบบไม่เต็มใจ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิชัย อัศวภาคย์ และคณะ (2550, หน้า 170) ได้ศึกษาทารุณกรรม การละเลยทอดทิ้งเด็ก และพฤติกรรมเสี่ยงถูกกระทำของเด็กในชุมชนชนบท จังหวัดขอนแก่น การศึกษาได้ข้อสรุปว่า เด็กยินยอมให้พ่อแม่ทุบตี เตาะ ต่อย ทะเลาะกับพ่อแม่ โดยมีสาเหตุจาก เด็กไม่สนใจเรียน เทียวเตร่สนุกสนานกับเพื่อนฝูง ลักลอบเล่นการพนัน เป็นต้น

เยาวชนบางคนใช้วิธีการต่อต้าน และฝ่าฝืน โดยแสดงออกมาในลักษณะการโต้เถียง ตากลับ หงุดหงิดใส่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ แสดงกิริยาต่อต้านเป็นครั้งคราว ทั้งนี้เนื่องจากว่าเยาวชนรู้สึกไม่พอใจกับเหตุการณ์ที่ตนเองถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งขึ้น และพยายามเอาชนะ โดยวิธีการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ ระเบียบต่าง ๆ ในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับพนม เกตุมาน (2560) ที่อธิบายอารมณ์ของวัยรุ่นที่ค่อนข้างรุนแรง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จนบางครั้งมีความคิดเห็นขัดแย้งกับผู้ใหญ่ ทำให้เกิดความคิดชั่ววูบที่อยากจะเอาชนะผู้ใหญ่ และแสดงพฤติกรรมผิด ๆ ออกมา โดยใช้อารมณ์ประเภทก้าวร้าว และรุนแรง ทำลายข้าวของ กระทั่งทำให้เสียงดังให้ผู้ใหญ่ได้ยิน เพื่อบ่งบอกให้รู้ว่า ตนเองไม่พอใจ และกำลังต่อต้านฝ่าฝืนหรือขัดคำสั่งอยู่

เยาวชนตัดสินใจแก้ปัญหาจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์โดยวิธีการประชดชีวิต โดยวิธีการทำร้ายร่างกายตนเอง กรีดแขนตัวเอง ชกตอยก่าแพง กรีดศีรษะตนเอง แอบหนีไปดื่มเหล้า เสพยาเสพติด และคิดฆ่าตัวตาย ทั้งนี้เนื่องจาก เยาวชนไม่สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้ ทำให้เกิดความรู้สึกเศร้า ท้อแท้ สิ้นหวังในการมีชีวิตอยู่ เพราะถูกพ่อแม่ ผู้ปกครอง ญาติ ลงมือกระทำการล่วงละเมิดทางอารมณ์ จึงพยายามประชดชีวิต เพื่อให้ตัวเองรู้สึกดีขึ้น สอดคล้องกับจุฑารัตน์ สธิปัญญา (2554, หน้า 86) ที่อธิบายปัจจัยที่ทำให้เกิดความเครียด ที่มีสาเหตุจากสภาวะจิตใจของบุคคลที่ก่อให้เกิดความเครียด และจะแสดงอารมณ์ทางลบทุกชนิดออกมา เพราะความเครียดเป็นสภาวะที่ร่างกายมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งที่มาคุกคาม ส่งผลทำให้บุคคลมีแนวโน้มในการเลือกใช้พฤติกรรมเผชิญภาวะความเครียดในระดับรุนแรง ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือ อาจถึงแก่ชีวิต และสอดคล้องกับแนวคิดของ Gerrig and Zimbardo (2005, p. 158) ที่อธิบายสภาวะการเปลี่ยนแปลงในร่างกายของช่วงวัยรุ่นว่า เกิดการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนภายในร่างกาย ทำให้วัยรุ่นเกิดความเครียดได้ง่ายขึ้น การเปลี่ยนแปลงอารมณ์อย่างรวดเร็ว จนทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงที่เป็นอันตรายต่อชีวิต อีกทั้งวัยรุ่นขาดทักษะในการแก้ปัญหาที่ดี ซึ่งอาจจะส่งผลทำให้วัยรุ่นตัดสินใจแบบชั่ววูบ ไม่ได้คิดให้รอบคอบ ซึ่งอาจจะทำให้เกิดผลเสียแก่ชีวิตของตนเองได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Ryan (2010, p. 207-210) กล่าวถึงประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับ การยอมรับของครอบครัว การเห็นคุณค่าในตนเองของลูก การสนับสนุนทางสังคม และสุขภาพของลูก เป็นสิ่งที่ช่วยป้องกันปัญหาสุขภาพเชิงลบ เช่น ภาวะซึมเศร้า การใช้สารเสพติด การมีความคิด และพยายามฆ่าตัวตาย เป็นต้น

เมื่อเยาวชนเกิดความขัดแย้ง ทะเลาะกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ญาติ ครูอาจารย์ และเยาวชนถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในรูปแบบต่าง ๆ ส่งผลทำให้เยาวชนไม่สนใจที่จะให้ความร่วมมือ ไม่ปฏิบัติ

ตามคำสั่ง คำแนะนำ ไม่เห็นด้วย ไม่ยอมรับ ไม่เชื่อฟัง และไม่ชอบ จนเกิดพฤติกรรมขัดแย้งต่อต้านอย่างเปิดเผย และสอดคล้องกับแนวคิดของ Steinberg (1999, p. 126) ที่อธิบายสถานะทางอารมณ์ของวัยรุ่นที่มีลักษณะไม่เชื่อฟังพ่อแม่ เริ่มห่างเหิน เกิดการทะเลาะบ่อยขึ้น และให้ความสำคัญกับเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ ผู้ปกครอง จนบางครั้งไม่ยอมเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ และไม่ต้องการถูกบังคับ เพราะคิดว่า ตนเองโตแล้ว สามารถตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง มีความอิสระในการใช้ชีวิตมากขึ้น จึงไม่สนใจคำแนะนำสั่งสอนจากผู้ใหญ่อีกต่อไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของสรรกมล กรนุ้ม และพรทิพย์ วชิรดิถ (2559, หน้า 118) ที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของครอบครัวที่รับบริการครอบครัวบำบัดตามแนวคิดแซทเทียร์: กรณีบุตรวัยรุ่นมีพฤติกรรมต่อต้าน จากการศึกษาปรากฏว่า ครอบครัวที่เลี้ยงลูกด้วยการดูว่า เข้มงวด ออกคำสั่ง จัดการควบคุม ลงโทษและตำหนิรุนแรง มีวินัยมาก เมื่อลูกเป็นวัยรุ่นจึงทำให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงมากขึ้นระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่น ส่งผลให้ลูกวัยรุ่นคือต่อต้าน ไม่เชื่อฟัง ไม่ปฏิบัติตามสิ่งที่พ่อแม่บอกคำสั่ง วิธีการเลี้ยงดูของพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นสิ่งสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของลูกวัยรุ่น ยังสอดคล้องกับวิทยากร เชียงกุล (2552, หน้า 46) ที่กล่าวว่า เมื่อเด็กเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นมักเกิดพฤติกรรมที่คือ ขัดแย้งไม่เชื่อฟังและต่อต้าน เพราะเด็กมีรูปแบบพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ไม่ดีจากที่บ้านและเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ดีจากการทะเลาะของสมาชิกภายในครอบครัว นอกจากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับศรีัญญา อิชิตะและคณะ (2556, หน้า 211) ที่ศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่น ได้ผลสรุปที่น่าสนใจคือ นักเรียนวัยรุ่นมีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับผู้ปกครองเป็นประจำ มีทัศนคติต่อพฤติกรรมความรุนแรงว่าเป็นพฤติกรรมที่เป็นปกติธรรมดา ทำให้นักเรียนวัยรุ่นไม่จำเป็นต้องเชื่อฟัง หรือปฏิบัติตามคำสั่งก็ได้

อีกทั้งเยาวชนที่เจอเหตุการณ์การถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์บ่อย ๆ ถูกกระทำซ้ำ ๆ จากบุคคลในครอบครัวและบุคคลแวดล้อม อาทิ โดนตำ โดยทุบตี ทำร้ายร่างกาย เป็นต้น ทำให้เยาวชนต้องการระบายความอัดอั้นและอัดอั้นภายในใจออกไป โดยเยาวชนใช้ความรุนแรงและระบายอารมณ์กับผู้อื่นที่มีกำลังน้อยกว่าตนเอง เหมือนที่ตนเองถูกกระทำมา สอดคล้องกับศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2560, ออนไลน์) ที่กล่าวว่า เด็กที่โดนลงโทษโดยใช้อารมณ์ โดยวิธีการทำร้ายทั้งร่างกายและจิตใจ เด็กไม่มีทักษะทางสังคม ทักษะการจัดการปัญหาที่ไม่มี ส่งผลให้เด็กจดจำและนำความรุนแรงเหล่านั้นไประบายออกสู่อื่นที่เขาไม่พอใจ เด็กมีแนวโน้มจะไปจัดการปัญหาด้วยความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ต่อไปอีก

ในบางครั้ง เยาวชนก็ยอมรับกับความผิดพลาดของตนเองและเรียนรู้จากความผิดพลาดจนทำให้เยาวชนยอมปรับปรุงตนเอง แก้ไขนิสัยของตนเอง ยอมรับว่าตนเองกระทำผิดจริง และยอมเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง สอดคล้องกับแนวคิดของ Gerrig and Zimbardo (2005, p. 171) ที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงด้านความคิดและจิตใจของช่วงวัยรุ่น โดยวัยรุ่นสามารถใช้ความคิดที่ซับซ้อนได้มากขึ้น สามารถคิดทบทวนเชื่อมโยงการใช้หลักการและเหตุผลที่สมเหตุสมผลมากขึ้น และจะเริ่มฟังเหตุผลมากขึ้น มีการคิดวิเคราะห์ว่าทำไมถึงเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นใครเป็นฝ่ายผิด ซึ่งเป็นผลมาจากความคิด ความรู้ที่มากขึ้น และประสบการณ์ที่เพิ่มสูงขึ้น นอกจากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับสวนีย์ สุขเจริญและคณะ (2552, หน้า 131) จากการศึกษาปรากฏว่า วัยรุ่นยอมรับข้อผิดพลาด และมีการจัดการความโกรธ ได้แก่ การรู้จักอารมณ์ของตนเองขณะโกรธ การคิดทบทวนหาสาเหตุของความโกรธหาแนวทางปรับปรุงตนเองจากอารมณ์โกรธอย่างเหมาะสม

วิธีการอธิบายเหตุผลและรับมือกับปัญหา เป็นอีกหนึ่งวิธีที่เยาวชนใช้ในการจัดการกับผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เมื่อเยาวชนทะเลาะกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ทำให้เกิดปากเสียง ทำร้ายร่างกายเยาวชน ทำให้เยาวชนคิดทบทวน พยายามแสดงเหตุผลและข้อเท็จจริงของตนเองให้กับฝ่ายตรงข้ามได้เข้าใจตนเองมากขึ้น และในบางครั้งเยาวชนก็รับมือกับปัญหาอย่างเร่งด่วน โดยขาดความรอบคอบและขาดความระมัดระวัง ทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ดีเท่าที่ควร สอดคล้องกับแนวคิดของ Bandura (1989, p. 75) ที่กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า พัฒนาการทางความคิดของมนุษย์นั้นเป็นไปตามขั้น และขึ้นอยู่กับวัย ซึ่งเป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาความคิดการแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณนั้นมีความเหมาะสมกับเด็กที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไป เนื่องมาจากมีพัฒนาการทางสติปัญญาในขั้นปฏิบัติการด้วยนามธรรม (Formal Operational State) ซึ่งเป็นขั้นสุดท้ายทำให้เด็กมีความสามารถในการจัดการกับปัญหาอย่างมีระบบระเบียบ และใช้เหตุผลประกอบ นอกจากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับสำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดนครนายก (2554, หน้า 61) ได้ทำการศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กรณีศึกษา จังหวัดนครนายก การศึกษาปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่กำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่น มีความสามารถแก้ไขปัญหาและใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาเองได้ โดยรู้สึกว่าคุณปกครองไม่สามารถเป็นที่พึ่งพิงได้เมื่อตนเองเกิดปัญหาขึ้น การคิดและใช้เหตุผลมากขึ้น ถือได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยนแปลงทางความคิดที่สำคัญที่ทำให้เด็กก้าวผ่านจากวัยรุ่นไปสู่ผู้ใหญ่

วิธีการสุดท้ายที่เยาวชนใช้จัดการกับผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ก็คือวิธีการป้องกันและต่อสู้ เพราะเป็นวิธีการที่เยาวชนสามารถช่วยเหลือตนเองจากการถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจได้ทันที ทั้งนี้เนื่องจากเยาวชนใช้วิธีการป้องกันตัวเอง เพื่อเป็นเกราะกำบังตนเองจากการถูกทำร้ายร่างกาย และพยายามหาทางต่อสู้ เพื่อหลบหนีออกมาจากสถานการณ์อันเลวร้าย ณ ขณะนั้น สอดคล้องกับบพมาศ อึ้งพระ (2557, หน้า 28) อธิบายลักษณะของอารมณ์ ทำให้บุคคลรู้สึกแข็งแรงและมีอำนาจ ด้วยเหตุนี้ อารมณ์จะทำให้บุคคลกล้าลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อสิทธิของตนเอง และสอดคล้องกับนันทชนนภพ ปาลินทร (2560, หน้า 3) กล่าวถึง บุคคลจะต่อสู้ และหลีกเลี่ยง เมื่อกำลังเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นอันตราย ซึ่งเป็นผลจากการทำงานของระบบลิมปิกภายในร่างกายของมนุษย์ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับศรัณญา อิชิตะ และคณะ (2556, หน้า 219) ได้ผลการวิจัยที่สนับสนุนการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่นทั้ง 5 คน มีสาเหตุมาจากการทะเลาะวิวาทชกต่อย ยกพวกทำร้าย และต่อสู้ต้องการปกป้องตนเองและปกป้องกลุ่มเพื่อน ให้หลุดพ้นจากเหตุการณ์อันตราย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. พ่อแม่ ควรพูดจาด้วยถ้อยคำสุภาพ ไม่หยาบคายกับบุตร ไม่ใช้ประโยคเชิงเปรียบเทียบความสามารถของลูกกับเด็กคนอื่น ๆ เพราะเด็กแต่ละคนไม่เหมือนกัน ควรให้กำลังใจ เสริมแรงจูงใจให้ลูกประพฤติดี ถ้าหากลูกทำผิด ก็ควรชี้แนะ หาแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ไม่ควรดุด่าหรือใช้คำดูถูกเหยียดหยาม ประชดประชันและไม่ประจานดูถูกลูก

2. ครู อาจารย์ ในสถาบันการศึกษา สามารถนำแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย ไปขยายความรู้ สร้างความเข้าใจแก่ พ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กและเยาวชน เพื่อลดพฤติกรรมและงดการกระทำต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุของการล่วงละเมิดทางอารมณ์
3. ครู อาจารย์ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัวของนักเรียนที่เคยถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ มาหนทางแก้ไขปัญหาร่วมกันทั้งครอบครัว เพื่อฟื้นฟูสภาพอารมณ์และจิตใจของนักเรียนให้กลับสู่ภาวะปกติ
4. ชุมชนควรส่งเสริมและประสานความเข้าใจร่วมกันระหว่างสถาบันครอบครัวกับเครือข่ายพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก และเยาวชน เนื่องจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ส่วนหนึ่งของการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยมาจากสภาพครอบครัวที่ไม่พร้อม ครอบครัวแตกแยก ย้ายถิ่นฐานไปทำงานทำ และทอดทิ้งเยาวชนให้บุคคลอื่นเลี้ยงดู จนกระทั่งเยาวชนขาดที่พึ่งพา ไม่มีคุณค่าชีวิตอีกต่อไป ดังนั้นชุมชนต้องเป็นตัวกลางในการสร้างความมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งกายและใจของเด็ก และเยาวชนที่ถูกทอดทิ้งในชุมชน และสังคม เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือเด็กเยาวชนที่ถูกทอดทิ้ง ให้ได้รับโอกาสที่ทัดเทียม ดูแลให้ความเอาใจใส่เป็นพิเศษ ไม่รังเกียจเด็ดฉันทย์เยาวชนไทย ขอบของสังคม
5. ชุมชนควรสร้างเครือข่ายอาสาสมัครในการเฝ้าระวังป้องกันปัญหาความรุนแรงจากการล่วงละเมิดทางอารมณ์ในครอบครัวและในชุมชน โดยให้สมาชิกในชุมชนช่วยดูแล สอดส่อง และแจ้งข่าว เพื่อช่วยเหลือเยาวชนในชุมชน
6. กระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันการศึกษาทั้งรัฐบาลและเอกชน นำองค์ความรู้ข้อสรุปเชิงทฤษฎีการล่วงละเมิดทางอารมณ์ และผลกระทบจากการล่วงละเมิดทางอารมณ์ไปปรับใช้ในการกำหนดเป็นนโยบายขับเคลื่อนไม่ให้เกิดการทางการศึกษากระทำกรใด ๆ ที่เป็นสาเหตุของการล่วงละเมิดทางอารมณ์กับนักเรียน และนักศึกษา
7. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ วรรณคดี เพื่อยุติความรุนแรงในครอบครัวและสังคม ผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และควรสนับสนุนกิจกรรมด้านสังคมการให้ความสำคัญตระหนักรู้เกี่ยวกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ในครอบครัว ชุมชน โรงเรียน เพื่อป้องกันปัญหาเกี่ยวกับเด็ก และเยาวชนในการกระทำ ความรุนแรง และการล่วงละเมิดทางอารมณ์
8. ควรให้ความรู้และแนะนำบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแลเยาวชนไทยที่กระทำผิด ให้หลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง ถ้อยคำและการกระทำต่าง ๆ ที่ส่งผลให้เกิดการล่วงละเมิดทางอารมณ์ต่อ และลดสภาวะความเครียด และเสริมสร้างความมั่นใจในจิตใจของเยาวชนไทยต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. การวิจัยนี้ ศึกษาเฉพาะในกลุ่มเยาวชนไทย ไทยที่กระทำผิด ควรมีการศึกษาแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนหญิง หรือเยาวชนที่กำลังศึกษาในโรงเรียนระดับต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อยืนยันแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทย
2. ควรศึกษาตัวแปรหรือปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เช่น วิธีการผ่านพ้นความทุกข์ การต่อสู้ภายในจิตใจที่บอบช้ำ ระดับการศึกษาของพ่อแม่ ผู้ปกครอง

ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมหรือสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น ด้วยวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ

4. ควรเพิ่มระยะเวลาในการฝังตัวเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่มากกว่า 6 เดือน เพราะจะได้มีความคุ้นเคยกับผู้เข้าร่วมวิจัยมากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่หลากหลายและสามารถดำเนินการวิจัยอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลตามความจริง และลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

5. ควรมีการศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสภาวะจิตใจของเยาวชนที่ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ เพื่อนำเสนอความช่วยเหลือดูแลเยาวชนที่ถูกกระทำความรุนแรงซ้ำ ๆ บ่อย ๆ จากครอบครัว และบุคคลแวดล้อม

6. ควรมีการศึกษาพัฒนาต่อยอดวิธีการฟื้นฟูสภาพอารมณ์ ความรู้สึกและจิตใจของเยาวชนที่ถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ ให้กลับมาสู่สภาวะปกติ

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2558). *วันเยาวชนแห่งชาติ*. วันที่ค้นข้อมูล 9 มีนาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.culture.go.th/>
- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2559). *รายงานสถิติคดีประจำปี พ.ศ. 2559*. วันที่ค้นข้อมูล 19 มกราคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://www.djop.go.th/document/yearly>
- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2560). *ข้อมูลจำนวนเด็กรายวัน ประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2560*. วันที่ค้นข้อมูล 5 กุมภาพันธ์ 2560, เข้าถึงได้จาก <http://www2.djop.go.th>
- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2559). *เอกสารเผยแพร่แบบสังเกตและพฤติกรรมเยาวชน*. วันที่ค้นข้อมูล 18 มกราคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://www2.djop.moj.go.th/app/download/upload/download-12-1428571470.doc>
- กรมสุขภาพจิต. (2560). *ลดเครียดใช้สติจัดการกับอารมณ์*. วันที่ค้นข้อมูล 18 มกราคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://www.forums.dmh.go.th/index.php?topic=138917.0>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *สภาพปัญหาเด็กและเยาวชนไทย*. วันที่ค้นข้อมูล 4 มีนาคม 2558, เข้าถึงได้จาก http://www.moe.go.th/jarawporn/planning_ja49.html.
- กระทรวงการต่างประเทศ. (2558). *อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก*. วันที่ค้นข้อมูล 12 มีนาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://www.mfa.go.th/humanrights/images/stories/crct.pdf>
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2559). *แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559*. วันที่ค้นข้อมูล 1 สิงหาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://www.opp.go.th/new3-24-1-55.pdf>
- ชนิษฐา วิเศษสาร. (2552). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จุฑารัตน์ สถิติปัญญา. (2554). *สุขภาพจิต (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2556). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- นนทชนนปภพ ปาลินทร์. (2560). *สมอง: สิ่งมหัศจรรย์ในร่างกายมนุษย์*. วันที่ค้นข้อมูล 2 มกราคม 2560, เข้าถึงได้จาก <http://www.e-child-edu.com>
- นพมาศ อึ้งพระ. (2557). *อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมของมนุษย์. วารสารราชบัณฑิตยสถาน, 39(4), 18-49.*
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2558). *อารมณ์*. วันที่ค้นข้อมูล 12 มีนาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://rirs3.royin.go.th/word1/word-1-a0.asp>
- พนม เกตุมาน. (2560). *พัฒนาการวัยรุ่น*. วันที่ค้นข้อมูล 2 กุมภาพันธ์ 2560, เข้าถึงได้จาก <http://rirs3.royin.go.th/word1/word-1-a0.asp>
- พนม เกตุมาน. (2550). *ปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่น*. วันที่ค้นข้อมูล 2 กุมภาพันธ์ 2560, เข้าถึงได้จาก http://www.psyclin.co.th/new_page_56.htm

- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2551). *ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พริ้มเพรา ดิษยวณิช. (2555). *ความเครียด ความวิตกกังวลและสุขภาพ*. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัชรี พรรณพานิช. (2557). ปัญหาอารมณ์ในวัยรุ่น. ใน *เอกสารประจำปีของโรงพยาบาลมหารมย์ เรื่อง พลังใจ เริ่มที่มหารมย์ ประจำปี 2557*. กรุงเทพฯ: โรงพยาบาลมหารมย์.
- เพียงทิพย์ หังสพฤกษ์. (2557). *วัยรุ่นเครียด*. ใน *เอกสารประจำปีของโรงพยาบาลมหารมย์ เรื่อง พลังใจ เริ่มที่มหารมย์ ประจำปี 2557*. กรุงเทพฯ: โรงพยาบาลมหารมย์.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2560). *พัฒนาการวัยรุ่น*. วันที่ค้นข้อมูล 1 กุมภาพันธ์ 2560. เข้าถึงได้จาก <http://th.wikipedia.org>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2559). *อารมณ์*. วันที่ค้นข้อมูล 21 มีนาคม 2558, เข้าถึงได้จาก <http://th.wikipedia.org>
- วิชัย อัครภาคย์, ทิพธิญาเสียงสอน, จิราวรรณ แทนวัฒนกุล และกิ่งแก้ว เกษโกวิท. (2550). ทารุณกรรม การละเลยทอดทิ้งเด็ก และพฤติกรรมเสี่ยงถูกกระทำของเด็กในชุมชนชนบท จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข*, 1(2), 163-173.
- วิทยากร เชียงกุล. (2552). *จิตวิทยาวัยรุ่น: ก้าวข้ามปัญหาและพัฒนาศักยภาพด้านบวก*. กรุงเทพฯ: วิทยุชุมชน.
- ศรัญญา อิชิตะ, คมเพชร ฉัตรศุภกุล และสกล วรเจริญศรี. (2556). การศึกษาพฤติกรรม ความรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่น. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 7(2), 211-221.
- ศรีประภา ชัยสินธพ. (2557). *สภาพจิตใจของวัยรุ่น*. วันที่ค้นข้อมูล 19 สิงหาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.ramamental.com/medicalstudent/childandteen/teenpsyc>
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2549). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย (เล่ม 2 วัยรุ่น-วัยสูงอายุ)* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2560). *หยุดลงโทษโดยใช้อารมณ์*. วันที่ค้นข้อมูล 28 มีนาคม 2560, เข้าถึงได้จาก <http://www.thaichildrights.org>
- สงกรานต์ ก่อธรรมนิเวศน์. (2552). *ศัพท์ทางจิตเวช*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมภพ เรืองตระกูล. (2550). *การฆ่าตัวตายในเด็กและวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สรทมล กรนุ้มและพรทิพย์ วชิรติลก. (2559). การเปลี่ยนแปลงของครอบครัวที่รับบริการ ครอบครัวบำบัดตามแนวคิดแซทเทียร์: กรณีศึกษาบุตรวัยรุ่นมีพฤติกรรมต่อต้าน. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 22(1), 108-121.
- สวนีย์ สุขเจริญ, นันทนา วงษ์อินทร์ และมณฑิรา จารุเพ็ง. (2552). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่ม เพื่อจัดการความโกรธของวัยรุ่น. *วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม*, 5(1-2), 131-144.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559*. วันที่ค้นข้อมูล 5 สิงหาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://www.nesdb.go.th>

- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครนายก. (2554). *ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กรณีศึกษา จังหวัดนครนายก*. วันที่ค้นข้อมูล 28 มีนาคม 2560,
เข้าถึงได้จาก <http://www.m-culture.go.th/nakhonnayok/images/R1.pdf>
- สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ. (2554). *รายงาน
การพัฒนาเด็กและเยาวชน ประจำปี 2554*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์.
- สิริอร วิชชาวุธ. (2554). *จิตวิทยาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุชา จันทร์เอม. (2550). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2552). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี สวยสะอาด. (2555). *เพศศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2556). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรีย์ กาญจนวงศ์. (2553). *จิตวิทยาสุขภาพ*. นครปฐม: โรงพิมพ์มูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- อังคณา ช่วยคำชู. (2555). ความรุนแรงภายในครอบครัว: สาเหตุ ผลกระทบและแนวทางการช่วยเหลือ.
วารสารธรรมศาสตร์, 31(3), 130-145.
- อารยา ปิยะกุล. (2558). *จิตวิทยาการศึกษา*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไอคิว พลัส. (2558). *พจนานุกรมไทย*. ฉะเชิงเทรา: ไทยเจริญการพิมพ์.
- Amal, S., & Abdullah, S. H. (2012). Emotional abuse Towards Children by school
teachers in Aden Governorate, Yemen: A cross-sectional study. *Journal BMC
Public Health*, 88(1), 29-39.
- Bandura, A. (1989). Social Cognitive Theory. In *Annals of Child Development Vol. 6:
Six theories of Child Development*. Greenwich, CT: JAI Press.
- Brandon, E. G., & Dorothy, U, J. (2007). Childhood Emotional Maltreatment and The
Stress Generation Model of Depression. *Journal of Social and Clinical
Psychology*, 26(1), 119-130.
- Cannon, W. B. (2003). The James-Lange theory of emotion: A critical examination
and an alternative theory. *American Journal of Psychology*, 39, 10-124.
- Charmaz, K. (2014). *Constructing Grounded Theory: A Practical Guide Through
Qualitative Analysis*. London: Sage.
- Creswell, J. W. (2014). *Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods
Approaches*. CA: Sage.
- Creswell, J. W. (1998). *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five
Traditions*. London: Sage.
- Cecilia, Y. M. P. (2011). *Influence of Early Parental Emotional abuse and Support on
Health in Middle and late Adulthood*. Doctoral dissertation, Department of
Psychology, University of Southern California.

- Che, H. C. N., & Wan, I. A. W. T. (2007). Verbal Abuse on Children: Does It Amount to Child Abuse under the Malaysian Law? *Journal Asian Social Science*, 8(6), 224-229.
- Debra, H. R. (2004). *Adult Reflections on Childhood Verbal Abuse*. Master of Education, University of Saskatchewan Saskatoon, Saskatchewan, Canada.
- Duffy, K. G., & Atwater, E. (2008). *Psychology for Living*. USA: Prentice Hall.
- Edmonds, W. A., & Kennedy, T. D. (2013). *An Applied Reference Guide to Research Designs Quantitative, Qualitative, and Mix Methods*. Beverly Hills: Sage.
- Egbert, Z., & Ryan E. S. (2010). Emotional Abuse and Controlling Behaviors in Heterosexual Relationships: The Role of Employment and Alcohol Use for Women and Their Partners. *Journal of Sociological Spectrum*, 30(20), 526-549.
- Eileen, L. Z. (2010). Childhood Emotional Abuse Predicts Late Adolescent Sexual Aggression Perpetration and Victimization. *Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma*, 19, 204-223.
- Fryer, L. S. (2009). *A Longitudinal Examination of Outcomes Related to Emotional Abuse in Children*. Doctoral dissertation, Department of Psychology, University of Southern Mississippi.
- Gerring, R. J., & Zimbardo. G. P. (2005). *Psychology and Life* (17th ed.). Boston: Pearson/ Allen and Bacon.
- Gibbs, B. G. (2010). *Core Elements Part 2. Grounded Theory*. Retrieved from http://www.youtube.com/watch?v=dbntk_xeLHA&feature=related/
- Glaser, B., & Strauss, A. (1990). *The Discovery of Grounded Theory*. Hawthorne, New York: Aldine.
- Glaser, B., & Strauss, A. (1999). *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research*. Chicago: Aldine.
- Glaser, B. (1992). *Basics of Grounded Theory Analysis*. Mill Valley, CA: Sociology Press.
- Glaser, D. (2002). Emotional Abuse and Neglect (Psychological Maltreatment): A conceptual framework. *Journal of Child Abuse & Neglect*, 26(14), 697-714.
- Glaser, D. P., & Lych, M. A. (2001). *Emotional abuse and Emotional Neglect: Antecedents, Operational Definitions and Consequences*. York: The British Association for the Study and Prevention of Child Abuse and Neglect (BASPCAN).
- Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1989). *Fourth Generation Evaluation*. California: Sage.
- Gregory, L. J. (2009). *Healing the Scars of Emotional Abuse*. United States: Reval.
- Gretchen, E. T., Dawn, C., Buse., & Elliot, A., S. Abuse Childhood Maltreatment and Migraine. *Journal of American Headache Society*, 50(9), 1473-1481.

- Gretchen, E. T. (2011). Childhood Abuse and Migraine: Epidemiology, Sex differences, and Potential Mechanisms. *Journal of America Headache Society*, 51(6), 869-879.
- Finkelhor, D., Turner, H. A., Shattuck, A., & Hamby, S. L., (2015). Prevalence of Childhood Exposure to Violence, Crime, and Abuse Results from the National Survey of Children's Exposure to Violence. *Journal JAMA Pediatr*, 169(8), 746-754.
- Fischer., J., & Harvey, L. G. (1975). *Planned Behavioral Change: Behavior Modification in Social Work*. New York: Free Press.
- Jantz, G. L. (2009). *Healing the Scars of Emotional Abuse*. USA: revel book.
- Jirapramukpitak, T., Melanie, A., Trudy, H., & Martin, P., (2005). Rural-Urban Migration and Experience of Childhood Abuse in the Young Thai Population. *Journal of Family Violence*, 26(8), 607-615.
- Joseph, W., (1969). *Recent Advances in Biological Psychiatry* (2nd ed.). New York: Plenum Press.
- Khan, A., McCormack, H. C., Bolger, E. A., McGreenery, C. E., Vitaliano, G., Polcari, A., & Teicher, M. H. (2015). Childhood Maltreatment, Depression, and Suicidal Ideation: Critical Importance of Parental and Peer Emotional abuse During Developmental Sensitive Periods in Males and Females. *Frontiers in Psychiatry*, 6, 42.
- Kuo, J. R., Khoury. J. E., Metcalfe, R., & Fitzpatrick. S. (2014). An Examination of the Relationship between Childhood Emotional Abuse and Borderline Personality Disorder features: The Role of Difficulties with Emotion Regulation. *Journal of Child Abuse & Neglect*, 39, 147-155.
- Lahey, B. (2012). *Psychology: An Introduction* (11thed.). New York: McGraw-Hill Higher Education.
- Lake, S., Wood, E., Dong, H., Dobrer, S., Montaner, J., & Kerr, T., (2014).The Impact of Childhood Emotional Abuse on Violence among People Who Inject Drugs. *Journal of Drug Alcohol Rev*, 34(1), 4-9.
- Living without Abuse. (2560). *Emotional, Psychological and Mental Abuse*. Retrieved from <http://www.lwa.org.uk/understanding-abuse/abusive-relationships/emotional-and-psychological-abuse.htm>
- Locke, K. (2001). *Grounded Theory in Management Research* (2nded.). London: Sage.
- Maneta, E. K., Cohen, S., Schulz, M. S., & Waldingerger, R. J. (2015). Linkages between Childhood Emotional Abuse and Marital Satisfaction: The Mediating Role of Empathic Accuracy for Hostile Emotions. *Journal of Child Abuse & Neglect*, 44, 8-17.

- Maxwell, J. P. (2003). The Imprint of Childhood Physical and Emotional Abuse: A Case Study on the Use of EMDR to Address Anxiety and a Lack of Self-Esteem. *Journal of Family Violence, 18*(5), 281-293.
- Martin, H. T. (2012). Childhood maltreatment is associated with reduced volume in the hippocampal subfields CA3, dentate gyrus, and subiculum. *National Academy of Sciences of the United State of America*. Published online in PNAS. ([www.http://www.pnas.org](http://www.pnas.org)) DOI: 10.1073/pnas.1115396109
- Mead, M. (1970). *Culture and Commitment: A Study of the Generation Gap*. The Bodley Head. USA: The Bodley Head.
- Melissa, S., Kathryn, S. H., Matthew T. T., & Kim L. G., (2009). Exploring the Relationship between Childhood Abuse and Analogue Generalized Anxiety Disorder: The Mediating Role of Emotion Dysregulation. *Journal Cognitive Therapy and Research, 34*(50), 401-412.
- Norman, K. D., & Lincoln, Y. S. (2013). *Strategies of Qualitative inquiry* (4th ed.). CA: Sage.
- Passer, M. W., & Ronald E. S. (2007). *Psychology: The Science of Mind and Behavior* (3rd ed.). Boston: McGraw-Hill.
- Penelop, K. T., Kihyun K., & John P. (2011). Variations in Emotional abuse Experience Among Multiply Maltreated young Adolescents and Relations with Developmental Outcomes. *Journal of Child Abuse & Neglect, 35*, 876-886.
- Rathus, S. A. (2004). *Psychology: Concept and Connection* (7th ed.). Belmont, CA: Wads Thomson Learning.
- Rathus, S. A., Nevid, J. S., & Ficher, R., L. (2008). *Human sexuality in a world of diversity* (7th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Robert, J. Michelle, L. K., Ashley, N., D., & Matthew R. P. (2010). Exposure to Interparental Violence and Childhood Physical and Emotional Abuse as Related to Physical Aggression in Undergraduate Dating Relationships. *Journal of Family Violence, 25*(17), 627-637.
- Ryan, C. (2010). Family acceptance in adolescence and the health of LGBT young adults. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing, 23*(4), 205-213.
- Sandra, E. H., Susan A. N., & Don, H. (2015). *Psychology* (7th ed.). USA: Worth Publishers.
- Santrock, J. W. (2008). *Psychology*. Boston: McGraw-Hill.
- Sara, O. (2015). *Study Suggests Emotional Abuse is as Damaging as Physical and Sexual Abuse*. Retrieved from <https://chronicleofsocialchange.org>
- Schwandt, T. A. (2001). *Dictionary of Qualitative Inquiry* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.

- Shapero, B., Black, S., Liu, R., Klugman, J., Bender, R., Abraman, L., & Alloy, L. (2014). Stressful Life Events and Depression Symptoms: The Effect of Childhood Emotional Abuse on Stress Reactivity. *Journal Clin Psychol*, 70(3), 209-223.
- Stainberg, L. (1999). *Adolescence* (4th ed.). USA: McGraw Hill.
- Stern, P. N. (1994). Eroding Grounded theory. In J. Morse (Ed.), *Critical Issues in Qualitative Research Methods*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Strauss, A. L., & Corbin, J. (1998). *Basic of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Taylor, S. E. (2003). *Health Psychology* (5th ed.). USA: McGraw Hill.
- Theoklitou, D. K. (2010). Physical and Emotional Abuse of Primary School Children by Teachers. *Journal of Child Abuse & Neglect*, 36(1), 64-70.
- Tuppett, M. Y. (2007). The Developmental Consequences of Child Emotional Abuse: A Neurodevelopmental Perspective. *Journal of Emotional Abuse*, 7(2), 9-34.
- Vedat, S., Serkan, I., & Erdinc, O. (2009). Childhood Emotional Abuse and Dissociation in Patients with Conversion Symptoms. *Journal Psychiatry and Clinical Neurosciences*, 63(5), 670-677.
- Wayne, W. (2013). *Psychology Themes and Variations* (9th ed.). USA: Wadsworth.
- Wijma, B., S., Offerdal, K., Pikarinen, S., Steingrimsdottir, H. S., & Halmesmaki. (2003). Emotional, physical, and sexual abuse in patients visiting Gynaecology Clinics: A Nordic Cross-Sectional Study. *Journal of The Lancet*, 361, 2107-2113.
- William, J. (1952). *Principles of Psychology*. Chicago: Encyclopedia Britannica.
- Zavala, E. Z., & Spohn, R. (2010). *Emotional Abuse and Controlling Behaviors in Heterosexual Relationships: The Role of Employment and Alcohol use for and the Law*. Retrieved June 12, 2015, from <http://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1013&context=ccflfacpub/>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

- ก1. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก
- ก2. แนวทางการสัมภาษณ์สัมภาษณ์เชิงลึกเรื่อง “แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด”

ก1. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก

1. รองศาสตราจารย์ ดร. อรัญญา ต้อยคำภีร์	สาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. ดร. จารุณี แซ่ตั้ง	หัวหน้ากลุ่มงานบำบัดแก้ไขและฟื้นฟู
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
กระทรวงยุติธรรม

ก2. แนวทางการสัมภาษณ์สัมภาษณ์เชิงลึกเรื่อง “แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของ
เยาวชนไทยที่กระทำผิด”

แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก

เรื่อง แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

นามสมมติ.....หมายเลขผู้เข้าร่วมวิจัย.....
 เพศ.....
 อายุ.....ปี
 ระดับการศึกษา.....
 นับถือศาสนา.....
 ประกอบอาชีพหลัก..... รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
 ประวัติการเจ็บป่วย.....
 ประวัติการรักษาจิตเวช.....
 คดี.....
 ศาลตัดสินระยะเวลาการฝึกอบรมในศูนย์ฝึกฯปี/เดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานด้านครอบครัวของเยาวชน

ประวัติ พ่อ แม่

อายุ.....ปี
 ระดับการศึกษา.....
 นับถือศาสนา.....
 ประกอบอาชีพหลัก..... รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
 ภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน.....
 ประวัติการดื่มสุรา ดื่ม..... ไม่ดื่ม
 ประวัติการใช้สารเสพติด ใช้..... ไม่ใช้
 ประวัติการเจ็บป่วย.....

ประวัติการถูกล่วงละเมิดในด้านต่าง ๆ (ถ้ามี)

ประวัติผู้ปกครองที่เลี้ยงดูเยาวชน

อายุ.....ปี

ระดับการศึกษา.....

นับถือศาสนา.....

ประกอบอาชีพหลัก.....รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

ภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน.....

ประวัติการดื่มสุรา ดื่ม..... ไม่ดื่มประวัติการใช้สารเสพติด ใช้..... ไม่ใช้

ประวัติการเจ็บป่วย.....

ประวัติการถูกล่วงละเมิดในด้านต่าง ๆ (ถ้ามี)

ประวัติคนสำคัญในชีวิต

อายุ.....ปี

ระดับการศึกษา.....

นับถือศาสนา.....

ประกอบอาชีพหลัก.....รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

ภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน.....

ประวัติการดื่มสุรา ดื่ม..... ไม่ดื่มประวัติการใช้สารเสพติด ใช้..... ไม่ใช้

ประวัติการเจ็บป่วย.....

ประวัติการถูกล่วงละเมิดในด้านต่าง ๆ (ถ้ามี)

จำนวนสมาชิกในครอบครัว (พร้อมรายละเอียด)

ความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อแม่ ผู้ปกครองกับเยาวชน

พี่น้องร่วมพ่อแม่เดียวกัน (ประกอบไปด้วยใครบ้าง พร้อมรายละเอียด)

พี่น้องต่างพ่อหรือต่างแม่ มีใครบ้าง อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน หรือไม่

ลักษณะการอยู่ร่วมกันระหว่างบุคคลในครอบครัว

ลักษณะติดต่อ พูดคุย ระหว่างบุคคลภายในครอบครัว

วิธีการอบรมเลี้ยงดูเยาวชน

เหตุการณ์ ประวัติการล่วงละเมิดทางอารมณ์ในครอบครัว

การแก้ไขปัญหาของบุคคลในครอบครัว

ลักษณะบ้านที่อาศัย ชุมชนที่อาศัย (มีลักษณะเป็นอย่างไร)

ลักษณะสัมพันธ์ภาพระหว่างครอบครัวกับชุมชน

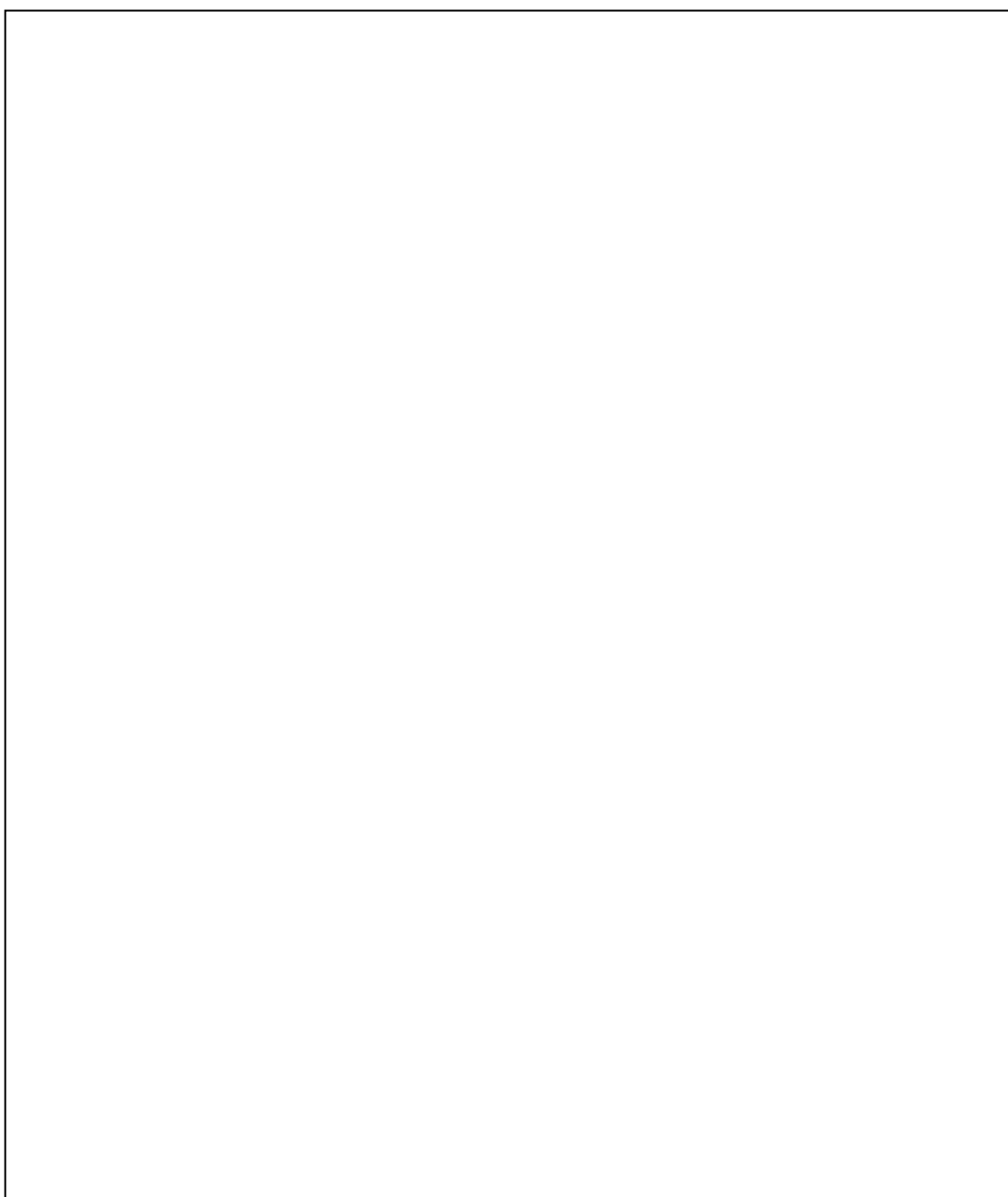
การนับถือศาสนาของชาวบ้านในชุมชน (ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอะไรบ้าง)

.....

เคยพบเห็นเหตุการณ์การล่วงละเมิดทางร่างกาย/อารมณ์ ของชาวบ้านในชุมชน หรือไม่

.....

แผนผังที่อยู่อาศัยของเยาวชน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการถูกดำเนินคดี ก่อนเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย
เหตุการณ์ที่กระทำความผิดของเยาวชนอย่างไร (คดีเกี่ยวกับอะไร เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เริ่มต้นกระทำผิดเมื่ออายุ ปี

สมาชิกในครอบครัว พ่อแม่ พี่น้อง มาเยี่ยมบ้างหรือไม่ (ความถี่ต่อเดือน ระยะเวลาต่อครั้ง มีใครบ้าง
มาเยี่ยมล่าสุด)

.....

.....

.....

เยาวชนเคยโดนพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือคนที่อาศัยอยู่ด้วย ดุด่า บังโทษ เมื่อโดนตำรวจจับ

.....

.....

.....

พ่อแม่ ผู้ปกครอง พุดอะไรบ้าง เมื่อเยาวชนมาอยู่มาอยู่ในศูนย์ฝึกฯ

.....

.....

.....

ช่วยเหลือเหตุการณ์ตอนที่พ่อแม่ทราบเรื่องที่เยาวชนกระทำความผิด

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

4.1 คำถามเกี่ยวข้องกับแบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชน

4.1.1 เยาวชนเคยมีประสบการณ์เห็นเหตุการณ์ที่มีการทำร้ายจิตใจระหว่างกันบ้างหรือไม่ เหตุการณ์นั้นเป็นอย่างไร เยาวชนรู้สึกอย่างไรต่อเหตุการณ์นั้น

.....

.....

.....

.....

.....

4.1.2 ในชีวิตคนเราทุกคน ล้วนมีเหตุการณ์ต่างๆ ที่ทำให้เราเสียใจ หรือรู้สึกเหมือนถูกทำร้ายจิตใจ เยาวชนเคยมีประสบการณ์ที่ดูทำให้เสียใจ หรือรู้สึกเหมือนถูกทำร้ายจิตใจบ้างหรือไม่ เหตุการณ์นั้นเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.1.3 เคยมีเหตุการณ์ใดที่เกิดขึ้นกับเยาวชนแล้ว ทำให้เยาวชนรู้สึกว่าตนเองดูเหมือนไร้ค่า ไร้ความหมาย หรือรู้สึกว่าตัวเองไม่สำคัญบ้าง เหตุการณ์นั้นเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.1.4 พ่อแม่ ผู้ปกครองที่เลี้ยงดูเยาวชน เคยควบคุม บังคับเยาวชนให้ทำสิ่งที่ตนเองต้องการ บ้างหรือไม่

.....

.....

.....

.....

4.1.5 เคยมีใคร (คนในครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน ครู คนอื่น ๆ ระบุ) ใช้อารมณ์ ใช้กิริยา ท่าทาง น้ำเสียง หรือคำพูด คุณถูก เขยียดหยามเยาะขม บ้างหรือไม่ เป็นใคร เหตุการณ์ใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.1.6 ขอให้เยาวชนเล่าถึงเหตุการณ์ที่ยังจำได้ ไม่ลืมเกี่ยวกับประสบการณ์ถูกเขยียดหยามด้วย สายตา หรือถูกทำร้ายทางจิตใจ ทำให้รู้สึกอึดอัด อับอาย (คนในครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน ครู คนอื่น ๆ ระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.1.7 เคยโดนเขยียดหยามด้วยสายตาหรือไม่ ช่วยเล่าให้ฟังหน่อย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.1.8 เคยได้ยินครูในโรงเรียนพูดถึงการกระทำไม่ดีของเยาวชนบ้างไหม และพูดว่าอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.1.9 มีเหตุการณ์ไหนที่คนรอบข้างทำให้เยาวชนเสียใจ หรือรู้สึกแย่มากบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

4.1.10 เยาวชนเคยโดนใครบ้าง (คนในครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน ครู คนอื่น ๆ ระบุ) อับบุญคุณ หรือทำให้รู้สึกที่ตนเองผิดตลอดเวลา บ่อยครั้งเพียงใด

.....

.....

.....

.....

.....

4.1.11 เคยมีเหตุการณ์ใดที่เกิดขึ้นกับเยาวชนแล้ว ทำให้เยาวชนรู้สึกที่ตนเองดูเหมือนไร้ค่า ไร้ความหมาย หรือรู้สึกว่าตัวเองไม่สำคัญบ้าง เหตุการณ์นั้นเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.2 คำถามเกี่ยวข้องกับผลกระทบจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

4.2.1 เยาวชนรู้สึกอย่างไร เมื่อโดนพ่อแม่ดูต่ำ

.....

.....

.....

4.2.2 หลังจากที่โดนเพื่อน/ครู/พ่อแม่/ผู้ปกครอง เยาะเย้ย ปมด้อยของเยาวชน เคยคิดอยาก โต้ตอบบ้างไหม

.....

.....

.....

4.2.3 มีอะไรบ้างที่ทำให้รู้สึกไม่กล้าเข้าร่วมกลุ่มเพื่อน

.....

.....

.....

.....

.....

4.3 คำถามเกี่ยวข้องกับวิธีการจัดการกับผลที่เกิดจากการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

4.3.1 เยาวชนจะควบคุมความกดดัน ความคับแค้นใจ เก็บกดในใจอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.3.2 ถ้าจะหลีกเลี่ยง ไม่ปะทะกับพ่อแม่ เยาวชนจะทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4.3.3 เยาวชนจะแก้ปัญหาอย่างไร เมื่อโดนเพื่อนล้อเลียน

.....

.....

.....

.....

.....

4.3.4 เยาวชนรู้สาเหตุที่เพื่อน ๆ ดุหมิ่น หัวเราะเยาะ ถากถาง บ้างไหม

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

- ข1. แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและ
วิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา
- ข2. ตัวอย่างใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย
- ข3. หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและ
วิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา
- ข4. บันทึกขอความอนุญาติให้ผู้วิจัยเข้าถึงข้อมูลกับเยาวชนของกรมพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชน กระทรวงยุติธรรม
- ข5. บันทึกขอความอนุญาติจัดโครงการ “ศิลปะเพื่อพัฒนาเยาวชน More than Art”
- ข6. ภาพจำลองแผนผังภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย
- ข7. สภาพบรรยากาศสนามการวิจัย
- ข8. ภาพตัวอย่างการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

ข1. แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและ
วิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา
มหาวิทยาลัยบูรพา

๑. ชื่อเรื่องคุณิพนธ์
ชื่อเรื่องคุณิพนธ์ (ภาษาไทย) แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด
ชื่อเรื่องคุณิพนธ์ (ภาษาอังกฤษ) A PATTERN OF EMOTIONAL ABUSE AMONG THAI JUVENILE
DELINQUENT
๒. ชื่อนิสิต (นาย, นาง, นางสาว): ภูริทัต สิงหเสม
หลักสูตรปริญญาคุณิพนธ์บัณฑิต (Ph.D.) สาขาวิชาการศึกษาและสถิติทางวิทยาการปัญญา
 ภาคปกติ ภาคพิเศษ
รหัสประจำตัว ๕๓๘๑๐๒๙๓ คณะ/วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา
๓. หน่วยงานที่สังกัด: วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา
๔. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์:
คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ได้พิจารณารายละเอียดคุณิพนธ์เรื่องดังกล่าว
ข้างต้นแล้ว ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ
๑) การเคารพในศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างการวิจัย
๒) วิธีการที่เหมาะสมในการได้รับความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย
(Informed consent) รวมทั้งการป้องกันสิทธิประโยชน์ และรักษาความลับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
๓) การดำเนินการวิจัยอย่างเหมาะสม เพื่อไม่ก่อความเสียหายต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัย ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่มีชีวิต
หรือไม่มีชีวิต
คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มีมติเห็นชอบ ดังนี้
(√) รับรองโครงการวิจัย
() ไม่รับรอง
๕. วันที่ให้การรับรอง: ๒๓ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

ลงนาม.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปानी)

ประธานกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

คณบดีวิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา

วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

ข2. ตัวอย่างใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

หัวข้อคุณูปนิพนธ์ เรื่อง แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด
วันให้คำยินยอม วันที่เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559 ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอม
เข้าร่วมการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้ทำวิจัยถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย
ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียดและมีความเข้าใจดีแล้ว

ข้าพเจ้ายินดีเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ด้วยความสมัครใจ และข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะบอกเลิกการ
เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ และการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบใดๆ
ต่อข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าเต็มใจจะตอบคำถามตามประเด็นต่างๆ โดยไม่ปิดบัง ซ่อนเร้น จนผู้ทำวิจัยพอใจและ
ได้ข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้า จากนั้นผู้ทำวิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับและจะเปิดเผยในภาพรวมที่
เป็นการสรุปผลการวิจัยเท่านั้น

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้ว และมีความเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนามในใบ
ยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....ผู้ยินยอม

(.....)

ลงนาม.....พยาน

(.....ดร. จารุณี แซ่ตั้ง.....)

ลงนาม.....ผู้ทำวิจัย

(.....นายภูริทัต สิงหเสม.....)

ข3. หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและ
วิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

ที่ ศธ ๖๖๒๘/๐๕๑๐

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายภุชเรตต์ สิงหเสม รหัสประจำตัว ๕๓๘๑๐๒๙๓ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและสถิติทางวิทยาการปัญญา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด” ซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลของ รศ.ดร.ม.ร.ว.สมพร สุทัศน์ีย์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ในการนี้ ผู้วิจัยมีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากเยาวชนที่กระทำความผิด ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปानी)
คณบดีวิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา

โทร. ๐ ๓๘๑๐ ๒๐๗๗-๘

โทร/ โทรสาร ๐ ๓๘๓๙ ๓๔๘๘

<http://www.rmcs.buu.ac.th>

ข4. บันทึกข้อความอนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บข้อมูลกับเยาวชน ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม

กรมพินิจ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ...กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สถาบันวิจัยและพัฒนา โทร. ๐-๒๑๔๑-๓๕๗๘.....

ที่...ผฐ.๐๖๑๑๘/ ๑๒๐ วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙.....

เรื่อง...อนุญาตเข้าเก็บข้อมูล.....

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

ด้วย นายภูริทัต สิงหเสม นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ส่งแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและวิธีสังเกตแบบมีส่วนร่วมเพื่อจัดทำวิจัยเรื่อง “แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด” จึงขอความอนุเคราะห์เข้าเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเยาวชนในหน่วยงานของท่าน รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ในการนี้ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บข้อมูลกับเยาวชนในหน่วยงานของท่านได้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทราบข้อปฏิบัติในการเข้าเก็บข้อมูลตามมติที่ประชุมในหน่วยงานของท่านแล้ว และจะประสานกับหน่วยงานของท่านในเรื่องวัน เวลา ที่จะเข้าเก็บข้อมูลอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ)
อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ข5. บันทึกข้อความอนุญาตจัดโครงการ “ศิลปะเพื่อพัฒนาเยาวชน More than Art”

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘

ที่

เรื่อง ขออนุญาตโครงการ “ศิลปะเพื่อพัฒนาเยาวชน More than Art”

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

ตามที่ นายภุชชิต สิงหเสนี นิสิตปริญญาเอก ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย เรื่อง “แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด” ในการนี้ จึงขออนุญาตจัดโครงการ “ศิลปะเพื่อการพัฒนาเยาวชน More than Art” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนได้แสดงออกความรู้สึกนึกคิดต่างๆ สามารถการควบคุมอารมณ์ที่เหมาะสม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในอดีตและปลดปล่อยความรู้สึก สร้างความผ่อนคลายทางอารมณ์ ก่อเกิดสมาธิ

ในการนี้ ได้ดำเนินการเขียนโครงการดังกล่าวเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว จึงขออนุญาตโครงการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบอนุมัติโครงการ โดยมีรายละเอียดโครงการปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

(นายภุชชิต สิงหเสนี)

นิสิตปริญญาเอก ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

(นางสาวจรรณี แซ่ตั้ง)

หัวหน้างานกลุ่มงานบำบัด

อนุมัติ

.....

(นายศักดิ์ชัย ค้าชู)

ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

ข7. สภาพบรรยากาศสนามการวิจัย

ป้ายทางเข้าศูนย์ฝึกฯ

สนามหน้าเสาธง เตรียมเคารพธงชาติและสวดมนต์

บริเวณโรงเลี้ยง

ข7. (ต่อ)

บริเวณหอนอนเยาวชนชาย

บริเวณทางเดินรอบศูนย์ฝึกฯ

บริเวณสนามฟุตบอลศูนย์ฝึกฯ

ข8. ตัวอย่างภาพการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ โครงการ โมบายชีวิต

กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เนื่องในวันมาฆบูชา

ข8. (ต่อ)

กิจกรรมวันสงกรานต์ของศูนย์ฝึกฯ

กิจกรรมวันไหว้ครูของศูนย์ฝึกฯ

กิจกรรมโครงการศิลปะเพื่อพัฒนาเยาวชน More than Art

ข8. (ต่อ)

กิจกรรมวันปฐมนิเทศเยาวชน

กิจกรรมแห่เทียนพรรษา

กิจกรรมประกวดศิลปะสำหรับเยาวชน

ภาคผนวก ค
แบบบันทึกที่ใช้ในการวิจัย

- ค1. แบบบันทึกภาคสนาม
- ค2. แบบบันทึกการถอดความและการให้รหัสเริ่มต้น
- ค3. แบบบันทึกการจำแนกหมวดหมู่แนวคิดย่อยและหมวดหมู่มโนทัศน์
- ค4. แบบบันทึกการเลือกรหัสเป็นแกน
- ค5. แบบสังเกตพฤติกรรมเยาวชน
- ค6. แบบสังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของเยาวชน
- ค7. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของเยาวชน

ค1. แบบบันทึกภาคสนาม

แบบบันทึกภาคสนาม

หมายเลขผู้เข้าร่วมวิจัย.....การสัมภาษณ์ครั้งที่.....วันที่...../...../.....

เวลา.....น. สถานที่.....

ความคิด ความรู้สึก

.....

.....

.....

.....

บรรยากาศและเหตุการณ์

.....

.....

.....

.....

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

การแก้ไข

.....

.....

.....

.....

นัดสัมภาษณ์ครั้งต่อไป วันที่.....

บันทึกเมื่อ...../...../.....

เวลาบันทึก..... น.

ค1. (ต่อ)

สิ่งที่สังเกตได้ระหว่างการสัมภาษณ์เชิงลึก

สิ่งที่สังเกต	ผลการสังเกต
ลักษณะภายนอก	
ลักษณะสีหน้า	
ลักษณะแววตา	
ลักษณะน้ำเสียง	
ความมั่นใจใน การให้ข้อมูล	
อารมณ์ ในการแสดงความรู้สึก	

ค2. แบบบันทึกการถอดความและการให้รหัสเริ่มต้น

แบบบันทึกการถอดความและการให้รหัสเริ่มต้น

ชื่อเรื่อง : แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด

รหัสผู้เข้าร่วมวิจัย..... เก็บข้อมูลครั้งที่.....

วันที่.....เวลา..... น. วิธีการ.....

บันทึกการถอดเทปครั้งนี้ ตั้งแต่หน้า.....ถึงหน้า..... รวมทั้งสิ้น.....หน้า
ตั้งแต่บรรทัดที่.....ถึงบรรทัดที่..... รวมทั้งสิ้น.....บรรทัด

ลักษณะสัมพันธ์ภาพ (ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมวิจัย).....

.....

.....

สภาพของสถานที่และสถานการณ์การเก็บข้อมูล.....

.....

.....

ข้อสังเกตอื่นๆ.....

.....

.....

บรรทัดที่	ข้อความการสัมภาษณ์	รหัสเบื้องต้น

ค4. แบบบันทึกการเลือกรหัสเป็นแกน

แบบบันทึกการเลือกรหัสเป็นแกน

ชื่อเรื่อง : แบบแผนการถูกล้วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด

รหัสผู้เข้าร่วมวิจัย.....

เก็บข้อมูลครั้งที่.....

วันที่.....เวลา..... น.

วิธีการ.....

หมวดหมู่ย่อยและหมวดหมู่โน้ตค้นที่พบบ่อย	รหัสเป็นแกน

หมายเหตุ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ค5. แบบสังเกตพฤติกรรมเยาวชน

แบบสังเกตพฤติกรรมเยาวชน

ชื่อเรื่อง : แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด

รหัสผู้เข้าร่วมวิจัย..... สังเกตพฤติกรรมครั้งที่.....

สถานที่สังเกตพฤติกรรม..... วันที่.....เวลา..... น.

ข้อ	รายการพฤติกรรม	มี	ไม่มี	หมายเหตุ
1	การมีส่วนร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม			
2	การอาสาทำงาน			
3	การพูดคุยกับครูและเพื่อน			
4	อารมณ์มั่นคงและควบคุมอารมณ์ได้ดี			
5	อารมณ์เสีย โมโห หงุดหงิด			
6	ยิ้ม สดใส ร่าเริง ดูเป็นธรรมชาติ			
7	มีความกระตือรือร้น			
8	เข้าเรียนตรงเวลา			
9	ซึ่มเศร้า แยกตัวออกจากกลุ่ม			
10	ความมั่นใจและกล้าแสดงออก			

ข้อมูลเพิ่มเติมจากการสังเกตและสนทนา

เวลา

สิ่งที่สังเกตเห็นหรือการสนทนาที่ได้ยิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ค6. แบบสังเกตการณ์มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของเยาวชน

แบบสังเกตการณ์มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของเยาวชน

ชื่อเรื่อง : แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด

รหัสผู้เข้าร่วมวิจัย.....

สังเกตพฤติกรรมครั้งที่.....

สถานที่สังเกตพฤติกรรม..... วันที่.....เวลา..... น.

ชื่อกิจกรรม.....

รหัสผู้เข้าร่วมวิจัย	ระดับการมีส่วนร่วมในกลุ่ม					หมายเหตุ
	มีส่วนร่วม อย่างมาก	มีส่วนร่วม	ไม่สามารถ ระบุได้	มีส่วนร่วม น้อย	ไม่มีส่วน ร่วม	
ID1						
ID2						
ID3						
ID4						
ID5						
ID6						
ID7						
ID8						
ID9						
ID10						
ID11						
ID12						
ID13						
ID14						
ID15						

ค7. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของเยาวชน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของเยาวชน

ชื่อเรื่อง : แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด

รหัสผู้เข้าร่วมวิจัย.....

สังเกตพฤติกรรมครั้งที่.....

สถานที่สังเกตพฤติกรรม..... วันที่.....เวลา..... น.

ชื่อกิจกรรม.....

พฤติกรรมที่สังเกต	ระดับพฤติกรรม				
	5	4	3	2	1
1. การพูดคุยแสดงความคิดเห็น					
2. การเป็นผู้ฟังและผู้พูดที่ดี					
3. การยอมรับซึ่งกันและกัน					
4. การสนับสนุนและคอยช่วยเหลือกัน					
5. การตอบสนองต่อกิจกรรม					
6. ความรับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดขึ้น					
7. ความสามารถในการเรียนรู้					
8. การแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ					
9. การใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ					
10. การปฏิบัติงานตรงตามเวลา					

ข้อมูลเพิ่มเติมจากการสังเกตและสนทนา

เวลา

สิ่งที่สังเกตเห็นหรือการสนทนาที่ได้ยิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล

- ง1. ตัวอย่างบันทึกการถอดความและการให้รหัสเริ่มต้น
- ง2. ตัวอย่างการบันทึกภาคสนาม
- ง3. ตัวอย่างบันทึกการแยกหมวดหมู่แนวคิดย่อยและหมวดหมู่โมโนทัศน์
- ง4. ผลการวิเคราะห์ผลกระทบการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์
- ง5. ผลการวิเคราะห์วิธีการจัดการกับผลกระทบการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

ง1. (ต่อ)

V.P

เรารู้สึกยังไง
รู้สึกอย่างไร

ตอนที่ครูใช้ไม่เรียกรตเราต่อหน้าเพื่อน เรากำลังคิดอะไรอยู่
คิดแต่ว่าไม่อยากเรียนแล้วจะที่ยากใช้ชีวิตอย่างอื่น ไม่อยากเรียนวิชานี้
วิชาบาลไม่อยากเรียนวิชาอะไร
วิชาเลข กับวิชาภาษาไทย
พละ ศิลปะ ละ
พละผมได้เกรด 4 (น่าเสียดายคุณพลังขึ้น) ศิลปะผมได้เกรด 3
เราอ่านไม่ออกนี่ เรารียนตรงไหน

ยื่นหน้าห้อง
เพื่อนในห้อง เรามีกี่คน
30 กว่าคน
เพื่อนแสบออก ยังไง
เค้าล้อเลียน
เค้ากระซิบ ต้อเลียนตอนเที่ยงนี้ ผมเก็บกตอะพี
ผมอยากลุกขึ้นไปต้อย ตอนกินข้าวอยู่ตอนเที่ยงนี้ คำซุบซิบกัน โห เด็กโง่ เด็กโง่ เด็กไม่มี
ความคิด เด็กไม่มีสมองคิด

คำพูดไรบ้างที่เพื่อนพูดว่าอะไรบ้าง ที่เรายังจำได้อยู่
พูดหลายแบบอะไรที่เห็นทำไม่มึงไม่ตั้งใจเรียน ทำให้ผมไม่โหลกขึ้นไปต้อย วันที่เค้าพูด นอก
ห้องเรียน ต้อยหน้าห้องน้ำเลย ก็ไม่มีใครกล้ากับผมอะ หลังจากที่ผมต้อยเด็กคนนั้น
เพื่อนตัวใหญ่กว่า
ก่อนที่จะต้อย คิดไรบ้าง
คิดว่า ให้นั้นเล็กล้อเรา มันล้อมากที่สุด ต้อยไปป๊อบ ก็ไม่มีกล้าอะไรล้อเลียนผมเลย
จนถึง ป.6 ไม่มีใครกล้าต้อยผมเลย
ช่วงระหว่าง ป.4-5 ซ้ำชั้น 2 ปี
ตอนที่เพื่อนเราล้อ ไอ้เด็กไม่มีสมอง ไม่มีความคิดเนี่ย ความรู้สึกของบาล รู้สึกอึ้งยัง
อัดอั้นใจ อัดอึดใจพี
เคยมัยที่เราอัดอึดใจ แล้วเรากลับบ้านไป แล้วร้องไห้
ไม่มีพี มีแต่คิดแค่น

เหตุการณ์ไหนอีกบ้างที่เราโดนเพื่อนล้อ และรู้สึกไม่มีค่า ไม่มีคามหมาย
ตอนที่ผมใส่ไปครั้งนั้น ก็ไม่มีใครกล้าเลย เค้าก็เงียบไป
ครูก็เลือกผมให้เป็นคนคุมห้อง เป็นคนคุมแถวปล่อยแถว
เพื่อนที่โดนต้อย เค้าเป็นไง หลังจากนั้น
ไม่กล้ามาต้อ มาไร ถ้ามันมาต้อ ผมก็บอกว่า มึงเงียบได้ป่าวอะไรประมาณนี้
ถ้ามันไปต้อคนอื่น แล้วผมก็บอกว่า แล้วมึงไปต้อมันทำไม
ตอนที่เราเรียนจบไป แล้วไปต้อ ม.1 ไปสอบเข้าห้องเรียน ผมโดนไล่กระที่บ
ไปสอบไปเรียนเข้าห้องเรียน สอบเสร็จแล้ว เหลือแต่มาเรียนอย่างเดียว
ผมสอบเสร็จมา เดินลงมา มีเด็กกลุ่มนึง ไม่รู้เด็กไหน โต้ถึบผม ผมเลยไม่เรียนเลย

อ.พ.

อ.พ. (6027)

ไปต้อคน

ไปต้อใจ

ไปต้อใจ

ไปต้อใจ

ไปต้อใจ

ไปต้อใจ

ไปต้อใจ

ไปต้อใจ

ไปต้อใจ

ไปต้อใจ

ไปต้อใจ

ไปต้อใจ

ง1. (ต่อ)

และอีกอย่างผมงงด้วย ตอนนั้นสมองไม่รับรู้อะไรเลยเรื่องโรงเรียน
เรียนที่ยานเวศวิทยาคม
ผมก็เลิกเรียนเลย
ครูบ้างครับ ตอนที่เรียน ป.4 ครูพูดไรบ้าง ที่ทำให้บาสรู้สึกโดนทำร้ายจิตใจ
ตอน ป.4 ยังไม่ค่อยเท่าไร แต่ ป.5 ถอดกางเกงตีเลย ครูวิชาภาษาไทยอะ
ตอนนั้นเหตุการณ์เป็นไงครับ
ตอนนั้นผมไปขอยืมหนังสือเพื่อนมาลอก มาลอกการบ้าน
ตอนเค้าสอนเสร็จ เพื่อนไม่ให้ลอก ผมก็ตอยหน้าเพื่อนไปที่นั่ง
เค้าไปฟ้องครูภาษาไทย ที่เค้าไม่ชอบผมอยู่แล้วอะ เค้าไปฟ้อง
ครูก็เรียกไป (ถอดกางเกงตีเลยครับ) → *ภรรยา*
ตีเพื่อนในในห้อง 30 คน เลย
ถอดกางเกงลงถึงเข้าในห้องเรียนที่มีเพื่อนผู้หญิงอยู่ → *ตอยหน้าเพื่อน 30 คน*
เขาให้เพื่อนผู้หญิงหันหน้าไปด้านหลัง
เค้าตีเราไปกี่ครั้ง → *ภรรยา ตี 3 ครั้ง*
3 ครั้งได้
ตอนที่เราโดนถอดกางเกง เราอายม๊ว
ถามว่าอายม๊ว ก็อายอะทำไงได้ เราอะทำผิดอะพี่ → *อาย.*
ถ้าเราไม่ทำยงเงินไป เค้าก็มองเราแบบว่า กะโหลกอยู่ดี → *ขอมือ (แพะ) ต.*
ครูพูดอะไรบ้าง น้ำเสียง ที่ทำให้บาสรู้สึกแค้น ทั้งๆที่ถอดกางเกงแล้ว มาพูดใส่หน้าเรา → *คิดไปเองของ หงทอง*
ทำให้ผมอยากตอยครูอะครับ
ครูก็พูดว่า เด็กไม่มีสมอง สมองขี้เลื่อย
เราโกรธเลย? → *ครู วอ อ๋อ, หน่อง*
ครับ โกรธเลย → *เอาผิดไป*
ครูเค้าเอาผมไปแต่งหนึ่ง ล้อเลียน → *ใส่*
ครูเอาผ้าที่รองประตูมาผูกหัวผม เอาผ้ามาแต่งเป็นกระโปรง ผมแค้นมากเลยพี่ตอนนั้น
แล้วก็ให้เพื่อนๆ 4 ห้อง ป.5 ครูผู้หญิง → *ภรรยา*
เพื่อนทั้ง 4 ห้อง ออกมาจูงรวมกัน มาดูผมอะ ทำให้ผมอายมากเลย → *อาย!*
ในใจที่เราโดนครูเอาผ้า ล้อเลียนมาผูกหัวเรา ใส่เป็นกระโปรง เราต้องยอมใช้มัย
ยอมครับ
ยอมเพราะเราเป็นนักเรียนใช้มัย
ใช้ครับ → *ครู ทักทพ*
เราอยากจะได้ตอยอะไร
อยากตอยพี่ เค้าทำทาย "ตอยชั้นลี ตอยชั้นลี" → *ใส่ตอย.*
แต่ผมก็ไม่ตอย ครูไม่ชอบเราอยู่แล้ว
เพื่อน 4 ห้องหลายๆคน มองเรา เค้ามีปฏิกิริยาอย่างไร
เค้าก็หัวเราะอะพี่ อับอายไป อืดอืด (อืดอืด) ลอยอะ พุดอะไรไม่ได้ เหมือนเราเป็นตัวตลก
ครูเคยมองเราแบบเหยียดมัย
เคยครับ มองแบบเข็ดๆ เจอหน้าผมก็เข็ดใส่ เพราะผมไม่ทำการบ้านเค้าอยู่แล้วไง

อุปนิสัย

*(นั่ง) มอง ก
ที่ ครู*

ง1. (ต่อ)

การบ้านเขา ผมโดนตีทุกวันอะพี่ ทำบ้างไม่ทำบ้าง โดนตีทุกวันอะ
 ครูทำอย่างอื่นอีกมัย ที่บาสยังจำได้ไม่ลืมเลย
 มีแล้วครับ มันเริ่มเลือนออกไป
 ครูต้องบอกให้ อย่างโน้นอย่างนี้ ไม่ใช่อะอะ ต้าๆ
 บาสชอบครูลักษณะไหนครับ
 ชอบครูไม่ดูคำ คุยกับเราดีๆ เข้าใจเด็กๆ ทำไม่ได้มานี่ เดี่ยวครูสอน
 ครูใช้คำพูดอะไรบ้าง ที่เราไม่ชอบเลย
 ครูทำหน้าที่เช็คใส่ ไม่สนใจ ไม่รู้ไม่ชี้ เหมือนไม่รู้จัก
 บาสรู้สึกใจที่ครูทำหน้าที่เช็คใส่ เม่นเรา
 ผมก็เฉยๆ
 คำทำหน้าที่เช็คใส่ หลังจากที่ทำอะไรกับเราไข่ม้อย
 ไข่ครับ
 บาสเคยเล่าให้แม่ฟังมัยครับ เรื่องนี้
 ไม่เคยครับ
 คนอื่นละ เคยมัย
 ไม่เคย
 เคยโดนใครที่บังคับให้บาส อยากทำในสิ่งที่ไม่อยากทำ
 มีพี่ บังคับให้ผมต่อคนนี่คนนี่
 ใครครับ
 เพื่อนชื่อ ดิว
 บังคับ ญให้ผมต่อวันนั้น ต่อเรื่องหญิง ไปต่อเพื่อนอีกห้องนึ่ง ตอนชั้น ป.6
 ตอนนั้นผมเกรอะพี่ ในโรงเรียน ผมยอมรับเลยว่าผมเกรามาก
 เพราะเรารักเพื่อน
 มีเหตุการณ์อื่นอีกมัย
 ตำรวจจะให้ผมรับคดีเนี่ย
 ครูแต่งหน้าบาส ครูบังคับบาสมัย
 บังคับเอาผ้ามาผูกหัว เหมือนหนูน้อยหมวกแดง แล้วมัดผ้าตรงคาง
 เอาผ้ามาใส่กระโปรงอะ เอาผ้ามาจากห้องครูเขา
 อายมัย เราเป็นเด็กผู้ชาย
 โห่ อาย
 ในใจเราคิดอยากจะได้ตอบอะไรบ้าง
 อยากจะถามครูว่า ครูทำแบบนี้เพื่ออะไร เพื่อแบบว่าให้ผมอายหรือว่าไง
 รู้สึกใจบ้างกับครูคนนี่
 รู้สึกแค้นพี่ อยากต่อครูเลย
 เรามีจิตใจ มีความรู้สึก
 เหตุการณ์นี้ เพื่อนหัวเราะเรามัย
 หัวเราะพี่
 เราละเป็นยังไง

ครูพี่สอนในฝัน

ครูใจดีมดต

พี่ผู้รัก นกขมิ้นขอม ญ

ป.๖

ครู ๖๖ มื่อสอนครู
ในพ.ศ. ๖๖ ๖๖

โอ้ท้อต้อท้อ ม ๖๖
๖๖ ๖๖ ๖๖

๖๖ ๖๖ ๖๖

ง1. (ต่อ)

ผมก็ร้องไห้
 วันที่ครูแต่งล้อเลียน เราทรมานมัย
 ทรมานพี่ พาลไม่อยากให้เราไม่อยากมาโรงเรียนเลย
 ตอนที่เราเดินโชว์เสร็จแล้ว ครูทำใจต่อ
 พอเดินโชว์สักพัก ก็เลิกเรียนพอดี ก็ถอดผ้าหน้าห้องเลยต่อหน้าเพื่อน
 ขณะถอดบาสคงร้องไห้อยู่ไข่ม้อย
 ไข่ครับ
 วันรุ่งขึ้นเพื่อนๆเราทำใจ
 มองหน้าผมแล้วก็หัวเราะเฉยๆ ผมก็ตำหนิ อย่าหัวเราะอีกนะ ไม่งั้นหน้าสัน (ตอย)
 ก็ไม่มีใครหัวเราะ ทำให้ผมเกรงเลยอะ
 เรากำลังต่อต้านครูเลยไข่ม้อย
 ผมเกรงเลย ดุดยา ไม่ยอมเข้าบ้าน ดิดยาไอซ์ ขโมยเงินขายไปซื้อยา
 เราขโมยขายบอยมัย หลังจากเป็นเด็กเกร
 บอยนะพี่
 ครั้งละเท่าไร
 เต็มที่ 200 พี่เค้าด้วย พี่ที่อยู่วัดไทร เอาเงินมาดิ พาดูด
 ตอนไหนเราโดดเรียนบ่อยสุด
 ตอน ป.4 ป.5
 ความรู้สึกบาสที่ไม่อยากไปโรงเรียนเพราะอะไรบ้าง
 ไปโรงเรียนก็เจอหน้าครูคนเดิม อ่านเขียนก็ไม่ได้ แล้วก็ไปก็โดนเพื่อนล้อ
 ตอนที่เรารับเขียนไม่ได้เนี่ย ดิ้นเข้ามาไปโรงเรียน บาสคิดไรอยู่
 คิดว่า จะโดนแบบเดิมไม่ว่า มันจะเป็นแบบเดิมมัย
 เลยทำให้เราตัดสินใจยังไง
 จะไปโรงเรียนดีมัย หรือ ไม่ไปดี
 ถ้าไปโรงเรียนก็เจอเพื่อนล้อเลียน ถ้าไม่ไปโดนยายตาม
 ยายรู้ได้ไงว่าเราโดดเรียน
 ครูก็ไปหาถึงที่เลย ที่ยายขายข้าว
 ยายเคยตามบาสไปไหนบ้าง
 ไปทุกที่ที่ผมโดดเรียน ที่บ้านเพื่อน ที่สวนเฉลิมพระเกียรติ ที่บ้านตัวเอง ไปหมดแหละ
 คำพูดแรกที่ยายพูดกับเรา ตอนเจอเราคือไร
 คำว่าครับ
 มานี่เลยจะไปไหน ทำไมไม่ไปเรียน แล้วเค้าก็ตี ตีกับมือ
 แล้วพามผมไปส่งโรงเรียน เดินจับมือจับแขนไปเลย ทั้งที่เราไม่ไป
 ตอนนี้อาจจบ ม.3
 บาสควบคุมความกดดันอารมณ์ได้ไง
 นิ่งเฉยๆ เก็บไว้ในใจดีกว่า ทำไปเราจะโดนไรมัย ทำไปเราจะเป็นไง ทำไปมันดีหรือมัย
 สุดท้ายแล้ว พรอมันแตก ตอนที่เราชกเพื่อนหน้าห้องน้ำมีเพื่อนมุงดูมัย
 มี 10-20 คน

หน้าพอไป

จิตใจบอย
บอยตอนหัว

บาสกรด

ตอนโดดเรียน

คือรู้สึกบาสของ

คือพี่โดน

บาส

บาส: บาส
บาส

บาส

ง1. (ต่อ)

ชกไปที่ที่
 ชกจนกว่ามันจะยอม → จิตใจ เก่งสอง เพื่อน
 ตอนชกใส่หน้าเพื่อน บาสพูดไรบ้าง
 มึงล้อเลียนกูหรือ ผมก็ใส่ๆๆ เดินเข้าไปต่อ
 กูเห็นมึงล้อเลียนมึงโดนแน่ ชกเข้าหน้า พอเค้าล้มผมก็เตะหน้า แวนแตก → เก่งต่อ
 แล้วผมก็เดินหนี เค้าก็ไปฟ้อง ผู้ปกครองมาฟ้องครู แล้วครูก็เราเราไปตี
 ไม่เรียกยาย ยายก็ไม่รู้
 ครูคนไหนตี
 ครูห้องเค้า มันสองคนไปบอกครู แวนกับอีกคนนึง → ง่าย
 เราใส่หน้ามัน เหมือนเราได้ระบาย → ระบาย
 เพื่อนคนอื่นๆ ไม่กล้ามาล้อ เพื่อนๆรู้ว่าเราเป็นคนยังไง
 ทำไมบาสถึงไม่หาทางเลือกอื่นที่จะปะทะเพื่อน
 ตอนนั้นคิดไม่ได้ → กลไปต่อ
 การที่โดนเพื่อนหัวเราะเยาะ เราเป็นใจ
 มันเจ็บใจพี่ เจ็บจิตๆ
 เพื่อนๆเราตอกย้ำว่าเราเด็กโง่ ไม่มีสมองมัย
 เหมือนเรามีปมด้อยมัยครับ เด็กด้วยกว่า
 เราเคยฝันร้ายมัย
 ไม่เคย
 เคยเล่าเรื่องนี้ให้ยายฟังมัย น้องนัทฟังมัย
 ไม่เคย
 อยากบอกไรพี่มัยว่าบาส บอกไรกับเด็กที่อ่านเขียนไม่ได้
 บอกเด็กอ่านเขียนไม่ได้ว่าให้ตั้งใจอ่าน หากคนมาช่วยฝึก
 ถ้าย้อนกลับไปยังสมัย ป.4 ได้ อยากแก้ไขอะไรบ้าง
 อยากแก้ไขทุกอย่างเลยพี่ อยากทำตัวให้ดีกว่านี้ การเรียนทำให้ดีกว่านี้ ไม่ใช่ด้อย
 จริงๆ นิสัยบาสเป็นคนยังไงครับ
 ถามว่าก้าวร้าวมัย ไม่ก้าวร้าว มันเหมือนอ่อนแอ
 ยังมีเพื่อนตัวเล็กกว่าบาสมัย
 มีพี่ แต่ไม่มีใครล้อเลียนเพราะเค้าอ่านเขียนได้ → ตัวไปโดนสองเพื่อน
 ตามองไปต่อ

กล้าพี่

ตัวไปโดนสองเพื่อน ตามองไปต่อ

ง2. ตัวอย่างการบันทึกภาคสนาม

แบบบันทึกภาคสนาม

หมายเลขผู้เข้าร่วม 5 การสัมภาษณ์ครั้งที่ 3 วันที่ 26 / 12. พ.ศ. / 7

เวลา 10.00 - 10.45 สถานที่ บึงทอง

ความคิด ความรู้สึก

พบเพื่อนฝูง อากาศ
ดีใจที่ได้มาพักผ่อน
ได้กินข้าวอร่อยๆ

บรรยากาศและเหตุการณ์

- อากาศดี วิวทิวทัศน์สวยงาม
- พบเพื่อนฝูง
- พบสัตว์เลี้ยงน่ารัก

ปัญหา

เพื่อนฝูง
ไม่สะดวกเช่ารถจักรยาน

การแก้ไข

ซื้อจักรยาน
มาขี่เล่นในบึง

นัดสัมภาษณ์ครั้งต่อไป วันที่.....

บันทึกเมื่อ 26 / 12. พ.ศ. / 7

เวลาบันทึก 10.45 น.

ง2. (ต่อ)

สิ่งที่สังเกตได้ระหว่างการสัมภาษณ์เชิงลึก

สิ่งที่สังเกต	ผลการสังเกต
ลักษณะภายนอก	หน้า ร่องรอย , ว่าง
ลักษณะสีหน้า	สีหน้าไม่พูดถึง เว้นแต่ + คอลัม
ลักษณะแววตา	ไขว่คว้าไม่ สดใส แต่พูดพูดถึง เช่นในใจ หรือ อยง (๗๖) ๖
ลักษณะน้ำเสียง	พูดเสียง ใจไม่กล้าพูด พอ
ความมั่นใจในการให้ข้อมูล	มั่นใจ แต่ บางครั้ง ในเมื่อ ไม่กล้าพูด
อารมณ์ในการแสดงความรู้สึก	แสดง ความรู้สึก ใจ ร้อง แต่ อยง อยง อยง อยง

ง3. ตัวอย่างบันทึกการจำแนกหมวดหมู่แนวคิดย่อยและหมวดหมู่โน้ตค้น

ชื่อเรื่อง : แบบแผนการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์ของเยาวชนไทยที่กระทำผิด

รหัสผู้เข้าร่วมวิจัย แส่น (ID 13) เก็บข้อมูลครั้งที่.....1-4.....

ในวันที่สัมภาษณ์เชิงลึก 1 เม.ย. 59 / 4 เม.ย. 59 / 21 เม.ย. 59 / 25 พ.ค. 59

เวลา ตามสะดวกและคาบว่างเยาวชน วิธีการ สัมภาษณ์เชิงลึก

รหัสเบื้องต้น (Coding)	หมวดหมู่ย่อย (Subcategories)	หมวดหมู่โน้ตค้น (Categories of concept)
แม่เลี้ยง	บุคคลตำหนิในเหตุการณ์	หมวดหมู่บุคคล
ชอบแหวะเยาวชน	การรับรู้ถึงบุคคล	หมวดหมู่คำตำ
แม่เลี้ยงไม่ชอบผม	การรับรู้ถึงบุคคล	หมวดหมู่สาเหตุ
เยาวชนไม่ชอบให้มายุงกับพ่อ	อารมณ์ ความรู้สึก	หมวดหมู่ผลลัพธ์การกระทำ
ไม่ชอบแม่เลี้ยง	สาเหตุของเหตุการณ์	หมวดหมู่อารมณ์ความรู้สึก
ขอเพิ่มตั้งค้ไปโรงเรียน	สาเหตุของเหตุการณ์	หมวดหมู่การรับรู้ถึงบุคคลที่ตำหนิ
แม่เลี้ยงบอกไม่ต้องให้มันหรือ	ปฏิกิริยาในเหตุการณ์	หมวดหมู่การกระทำ
เยาวชนคือ	ลักษณะนิสัยพฤติกรรมเยาวชน	หมวดหมู่ความคิดชั่วขณะ
เยาวชนเจียบ	ลักษณะนิสัยพฤติกรรมเยาวชน	หมวดหมู่วิธีการจัดการกับปัญหา
ไม่ค่อยคุยกับพ่อแม่	แก้ปัญหาชั่วคราว	หมวดหมู่สถานที่
ชอบเอาของไปให้เพื่อนสนิท	สาเหตุของเหตุการณ์	หมวดหมู่คำสั่งบังคับให้ทำ
เอาเกมไปให้เพื่อนเล่น	สาเหตุของเหตุการณ์	หมวดหมู่เปรียบเทียบ
โดนตี	ลงมือทำร้ายร่างกาย	หมวดหมู่ทำร้ายร่างกาย
เยาวชนไม่เข้าบ้าน	แก้ปัญหาชั่วคราว	หมวดหมู่การใช้ความรุนแรง
แม่เลี้ยงไม่ยอมรับในตัวเยาวชน	ไม่ยอมรับ	หมวดหมู่คำสาปแช่งในเหตุการณ์
เยาวชนเก็บอาการได้ดี	ลักษณะนิสัยพฤติกรรมเยาวชน	หมวดหมู่การแสดงออกสีหน้า
เจียบเก็บตัว	ลักษณะนิสัยพฤติกรรมเยาวชน	หมวดหมู่ข้อกล่าวหา
เก็บกด	อารมณ์ ความรู้สึก	หมวดหมู่การแสดงออกสีหน้า
นอกบ้านเยาวชนรำเริง	ลักษณะนิสัยพฤติกรรมเยาวชน	หมวดหมู่ลักษณะนิสัยส่วนตัว
นอกบ้านเยาวชนคุยเก่ง	ลักษณะนิสัยพฤติกรรมเยาวชน	หมวดหมู่ช่วงเวลา
แม่มีงไถ่ตายแล้ว	คำสาปแช่งในเหตุการณ์	หมวดหมู่ทรมานร่างกายให้บอบช้ำ
เยาวชนเฉยๆ	ปฏิกิริยาในเหตุการณ์	หมวดหมู่การกักขังหน่วงเหนี่ยว
เดินเข้าบ้าน ปิดประตูเสียงดังๆ	ปฏิกิริยาในเหตุการณ์	
กล่าวหาว่าเยาวชนสังการ	ข้อกล่าวหา	
พี่ข้างบ้านมาตำแม่เลี้ยง	ข้อกล่าวหา	
เอาไม้หมอนวดมาตี	อุปกรณ์ลงมือทำร้ายร่างกาย	
บังคับให้ถอดเสื้อออก	ลงมือทำร้ายร่างกาย	
ตีแรง	ความรุนแรง	

ง3. (ต่อ)

รหัสเบื้องต้น (Coding)	หมวดหมู่ย่อย (Subcategories)	หมวดหมู่โน้ตค้น (Categories of concept)
เอาเกลือราดแผล แล้วตีซ้ำ	ทรมานร่างกาย	
พ่อกำลังห้าม	ปฏิกิริยาในเหตุการณ์	
พ่อกำลังแม่เลี้ยง	ปฏิกิริยาในเหตุการณ์	
พ่อเคยโดนแม่เลี้ยงฟาด	ลงมือทำร้ายร่างกาย	
คิดว่าเยาวชนจะขโมยเกม	ข้อกล่าวหา	
เยาวชนเอาไปให้เพื่อนสนิทเล่น	สาเหตุของเหตุการณ์	
หมายังดีกว่ามีงเลย	เปรียบเทียบ	
เขาเอาโซ่มามัดขาขวา	ทรมานร่างกาย	
ตรงเสากลางบ้าน	สถานที่ในเหตุการณ์	
ไม่ให้หนีไปไหน	ทรมานร่างกาย	
มัดขาเดียว	ทรมานร่างกาย	
ใช้กุญแจมาล็อก	ทรมานร่างกาย	
มัดขามัดคิน	กักกันเพื่อลงโทษ	
มัด 2 วัน	กักกันเพื่อลงโทษ	
สั่งให้ไปเอาเกมคินมา	ผลลัพธ์จากเหตุการณ์	
ถอดโซ่เสร็จ	ทรมานร่างกาย	
เยาวชนรีบวิ่งไปเอาเกมมาคิน	คำสั่ง บังคับให้กระทำตาม	
ทำให้เร็วที่สุด	คำสั่ง บังคับให้กระทำตาม	
จะได้ไม่ต้องโดนลงโทษ	อารมณ์ ความรู้สึก	
แม่เลี้ยงใช้สายตามอง	สีหน้าในเหตุการณ์	
มองค้อน	สีหน้าในเหตุการณ์	
เยาวชนไม่ชอบสายตา	อารมณ์ ความรู้สึก	
เยาวชนโดนไล่ออกจากบ้าน	ผลลัพธ์จากเหตุการณ์	
เยาวชนไปอาศัยกับเพื่อนบ้าน	แก้ปัญหาชั่วคราว	
นาน 6 เดือน	ระยะเวลาออกจากบ้าน	
ทั้งลำตัว ขา	ความรุนแรง	
ตี 13 ที	ความรุนแรง	
ที่บ้าน	สถานที่ในเหตุการณ์	

ง4. ผลการวิเคราะห์ผลกระทบการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

รหัสผู้เข้าร่วม มิววิจัย	การล่วงละเมิด ด้วยวาจา	การล่วงละเมิด ทางร่างกาย	การจำกัดสิทธิ และเสรีภาพ	การละเลย ทอดทิ้ง	การแสดง พฤติกรรมเชิงลบ
ID1	รู้สึกอาย เจ็บใจ แค้น เก็บกด อึดอัด อยากโต้ตอบ	กดดัน เจ็บปวด เป็นรอยแผล	-	เหงา รู้สึกขาด รู้สึกไม่มี ความหมาย	โกรธ แค้น อับอาย อึดอัด ทรมาน
ID2	โมโห	เสียใจมาก โกรธ เครียด	-	-	-
ID3	-	-	-	รู้สึกขาด หว่าเหว่	อาย ไม่กล้าสู้หน้า
ID4	เครียด กลัว อึดอัด เสียใจ ท้อแท้	-	-	เครียด ไม่ชอบ รู้สึกขาด แค้น	อาย
ID5	รำคาญ หงุดหงิด โมโห อึดอัด	-	-	รู้สึกขาด เครียด	-
ID6	เก็บกด เสียใจ เก็บกด เศร้า โมโห	-	-	-	-

ง4. (ต่อ)

รหัสผู้เข้าร่วม มิวจัด	การล้วงละเมิด ด้วยวาจา	การล้วงละเมิด ทางร่างกาย	การจำกัดสิทธิ และเสรีภาพ	การละเลย ทอดทิ้ง	การแสดง พฤติกรรมเชิงลบ
ID7	โกรธ โมโห หงุดหงิด เสียใจ แค้น เก็บกด	แค้น โมโห เสียใจ เจ็บปวด	-	-	-
ID8	โกรธ หงุดหงิด เครียด อึดอัด กลัว เสียใจ แค้น เก็บกด โมโห น้อยใจ	โมโห โกรธ เจ็บปวด	อับอาย ไม่พอใจ รู้สึกผิด เสียใจ	-	อับอาย
ID	การล้วงละเมิด ด้วยวาจา	การล้วงละเมิด ทางร่างกาย	การจำกัดสิทธิ และเสรีภาพ	การละเลย ทอดทิ้ง	การแสดง พฤติกรรมเชิงลบ
ID9	โกรธ หงุดหงิด รำคาญ	เจ็บปวด รู้สึกไม่มีค่า เป็นรอยแผล กดดัน	-	-	อาย ไม่ชอบ ไม่พอใจ
ID10	เสียใจ โมโห อึดอัด อับอาย กลัวคนดูถูก	เจ็บปวด เป็นรอยแผล โมโห	-	-	-

ง4. (ต่อ)

รหัส ผู้เข้าร่วม มิวจัด	การล้วงละเมิด ด้วยวาจา	การล้วงละเมิด ทางร่างกาย	การจำกัดสิทธิ และเสรีภาพ	การละเลย ทอดทิ้ง	การแสดง พฤติกรรมเชิงลบ
ID11	อับอาย เสียใจ รู้สึกหมั่นไส้ เจ็บกต รู้สึกมีปมด้อย กตตัน	เปื้อ เจ็บกต กตตัน รู้สึกไม่มี ความหมาย เจ็บปวด	-	-	โดดเดี่ยว น้อยใจ ไม่มีใครรัก ลำเอียง
ID12	เสียใจ เปื้อ	เจ็บปวด รู้สึกไม่มี ความหมาย น้อยใจ บาดเจ็บ รู้สึกไม่มีคุณค่า กตตัน	-	เสียใจ รู้สึกไม่มี ความหมาย รู้สึกไม่มีคุณค่า อึดอัด ไม่ชอบ แค้น	อับอาย รู้สึกเกลียด
ID13	เสียใจ กตตัน	กตตัน บาดเจ็บ	เสียใจ รู้สึกผิด เศร้า	-	-
ID14	รู้สึกไม่มีคุณค่า รู้สึกไม่มีตัวตน เสียใจ น้อยใจ	รู้สึกโดนรังเกียจ รู้สึกไม่มีใครสนใจ โกรธ โมโห เป็นรอยแผล	โมโห โกรธ น้อยใจ เปื้อ รำคาญ กลัว รู้สึกไม่มีคุณค่า	-	-
ID15	กตตัน เครียด เจ็บกต	เจ็บกต น้อยใจ รู้สึกโดนรังเกียจ น้อยใจ เจ็บปวด	เปื้อ รู้สึกผิดตลอด โมโห แค้น น้อยใจ	น้อยใจ ไม่มีความสุข	เจ็บปวด เป็นรอยแผล

ง5. ผลการวิเคราะห์วิธีการจัดการกับผลกระทบการถูกล่วงละเมิดทางอารมณ์

รหัสผู้เข้าร่วมวิจัย	การล่วงละเมิดด้วยวาจา	การล่วงละเมิดทางร่างกาย	การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ	การละเลยทอดทิ้ง	การแสดงพฤติกรรมเชิงลบ
ID1	ต่อเพื่อน หนีเรียน	วิ่งหนี ยื่นให้ตี ยอมให้ลงโทษ	-	ยอมรับ ไม่กล้าเล่าให้ใคร ฟัง	ยินยอม ร้องไห้ ไม่กล้าเล่าให้ใคร ฟัง หนีเรียน ต่อเพื่อน จะกรีดหัว คิดทบทวน ใช้ยาเสพติด ขับรถซิ่ง
ID2	ประชด เถียง ตะโกนโต้ตอบ หนีเข้าห้อง	ร้องไห้ หนีออกจากบ้าน หนีเที่ยว ประชด กลับบ้านตี กินเหล้า ยาเสพติด ระบายอารมณ์ ผู้อื่น รุมกระที่บโจทก์	-	-	-
ID3	-	-	-	ร้องไห้ หนีออกจากบ้าน หนีเที่ยว ขับรถซิ่ง	ยอมรับ ไม่ตอบโต้ ไม่กล้าเล่าให้ใคร ฟัง
ID4	ยินยอม ไม่ตอบโต้ เดินหนี ไม่เถียง	-	-	เดินหนี ไม่ตอบโต้ หนีเรียน ไม่เจอหน้าเพื่อน	เดินหนี ไม่ตอบโต้ ปฏิเสธ

ง5. (ต่อ)

รหัส ผู้เข้าร่วม มิวึจย	การลวงละเมิด ด้วยวาจา	การลวงละเมิด ทางร่างกาย	การจำกัดสิทธิ และเสรีภาพ	การละเลย ทอดทิ้ง	การแสดง พฤติกรรมเชิงลบ
ID4	ไม่ตอบโต้ หนีไปบ้านเพื่อน กลับบ้านดึก				
ID5	ทำไม่สนใจ หนีเรียน ไม่กล้าเล่าให้ใคร ฟัง ไม่ตอบโต้ หนีเล่นเกม	-	-	ยอมรับ ไม่กล้าเล่าให้ใคร ฟัง	-
ID6	หนีออกจากบ้าน ไม่ฟัง ไม่เชื่อฟัง กลับบ้านดึก เถียง ไม่สนใจ เมินเฉย สูบบุหรี่ หนีเล่นเกม คิดทบทวน ยอมรับ หนีเที่ยว แกล้งหลับ สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า ไม่กล้าเล่าให้ใคร ฟัง	-	-	-	-

ง5. (ต่อ)

รหัส ผู้เข้าร่วม วิจัย	การล่วงละเมิด ด้วยวาจา	การล่วงละเมิด ทางร่างกาย	การจำกัดสิทธิ และเสรีภาพ	การละเลยทอดทิ้ง	การแสดง พฤติกรรมเชิงลบ
ID7	ทำไม่สนใจ เดินหนี อยากโต้ตอบ แก้แค้น ระบายอารมณ์ ผู้อื่น ก่อกวนกลับ โวยวาย ขับรถชิง	เดินหนี เถียง โต้ตอบ แก้แค้น ระบายอารมณ์ ผู้อื่น ไม่ต่อสู้ ยินยอม สำนึกผิด วิ่งหนี	-	-	ปฏิเสธ ออกห่าง
ID8	ไม่ฟัง ไม่เชื่อ ต่อต้าน นิ่งเฉย ร้องไห้ ไม่ตอบโต้ ระบายอารมณ์ ผู้อื่น คิดทบทวน ไม่กล้าเล่าให้ใคร ฟัง เก็บไว้คนเดียว	ร้องไห้ นิ่งเงียบ	ไม่เถียง นิ่งเฉย คิดทบทวน หนีเรียน ป็นรั้ว หนีเที่ยว ไม่ทำตาม ต่อต้าน เถียง ต่อยกำแพง	-	ยินยอม ไม่โต้ตอบ ควบคุมอารมณ์
ID9	ไม่กล้าเล่าให้ใคร ฟัง หนีออกจากบ้าน หนีเรียน นิ่งเฉย ไม่เถียง ไม่ตอบโต้	ยินยอม ไม่โต้ตอบ เก็บไว้คนเดียว กลับบ้านดึก หนีไปเล่นเกม ไม่เข้าบ้าน	-	-	ยินยอม ไม่โต้ตอบ

ง5. (ต่อ)

รหัสผู้เข้าร่วมวิจัย	การล่วงละเมิดด้วยวาจา	การล่วงละเมิดทางร่างกาย	การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ	การละเลยทอดทิ้ง	การแสดงพฤติกรรมเชิงลบ
ID10	นิ่งเฉย ควบคุมอารมณ์ ไม่ออกไปนอกบ้าน ไม่กล้าเล่าให้ใครฟัง	ไม่กล้าเล่าให้ใครฟัง นิ่งเงียบ	-	-	-
ID11	เดินหนี หนีเรียน ไม่สนใจเรียน เถียง โต้เถียง นิ่งเฉย ต่อต้าน ไม่ฟัง เดินหนี กลับบ้านดึก ไม่กล้าเล่าให้ใครฟัง ยินยอม	ร้องไห้ หนีเข้าห้อง ตอบโต้ ใช้กำลังกลับ ไม่ฟัง วิ่งหนี ไม่เชื่อ ต่อต้าน ระบายอารมณ์ ผู้อื่น หนีเรียน ไม่ไปโรงเรียน หนีไปเที่ยว	-	-	ไม่กล้าเล่าให้ใครฟัง ร้องไห้
ID12	ประชด หนีออกจากบ้าน ต่อต้าน	ทบทวน นิ่งเฉย หนีออกจากบ้าน ไม่เถียง	-	ต่อต้าน	นิ่งเฉย ย้ายบ้าน
ID13	นิ่งเฉย ไม่คุย ต่อต้าน โต้ตอบ	ต่อต้าน ประชด ยินยอม ไม่ได้ตอบ หนีออกจากบ้าน	เจ็บเก็บตัว ยินยอม ไม่ได้ตอบ ไม่เถียง หนีออกจากบ้าน รีบแก้ไข	-	-

ง5. (ต่อ)

รหัสผู้เข้าร่วมวิจัย	การล่วงละเมิดด้วยวาจา	การล่วงละเมิดทางร่างกาย	การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ	การละเลยทอดทิ้ง	การแสดงพฤติกรรมเชิงลบ
ID14	ร้องไห้ ไม่เชื่อฟัง ระบายอารมณ์ ผู้อื่น ไม่สนใจ ขับรถชิง	โต้ตอบ ต่อต้าน ประชด ไม่เชื่อ ทำทนาย หนีเที่ยว	ไม่ได้ตอบ ไม่คุย กลับบ้านดึก หนีออกจากบ้าน หนีเที่ยว ประชด	-	-
ID15	ฆ่าตัวตาย หนีออกจากบ้าน	หนีออกจากบ้าน ปกกันตัว เขวี้ยงของ วิ่งหนี	วิ่งหนี หนีออกจากบ้าน	ยอมรับ ไม่กล้าเล่าให้ ใครฟัง	ยินยอม ไม่ได้ตอบ วิ่งหนี

แต่...เยาวชนต้นกล้า.....แห่งศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย

ในราตรีมีจันทร์ดาราดาราส่อง	งามผุดผ่องแจ่มจ้าดวงตาสวรรค์
ปรากฏโฉมโลมหล้าแทนตะวัน	รังสีจันทร์ดุจสีมณีนิวล
ยามเคลื่อนคล้อยลอยลาท้องฟ้าเปิด	แสงจ้าเจิดจางจากตะวันก็หันหวน
คืนและวันหันเหไม่เรรวน	เพื่อให้มวลมนุษยโลกหมดโศกตรม
ณ ที่หนึ่งหลายชีวิตยังมีมิด	ไม่ยากยึดวันคืนที่ชื่นชม
มิได้หวังตั้งใจให้ใครชม	หวังลมลมให้โอกาสที่พลาดมา
อย่ารังเกียจเกลียดชังคนพลั้งผิด	ขอโอกาสให้ชีวิตได้ก้าวหน้า
ขอน้ำใจขอเศษแห่งเมตตา	ขอเวลาได้กลับมาปรับตัว
ด้วยเหตุผลหลายประการที่พาลผิด	มิใช่คิดตั้งตนเป็นคนชั่ว
สิ่งแวดล้อมรายรอบทั้งครอบครัว	บ้างเมามัวเดินดุ่มลงหลุมพราง
กราบขอความเห็นใจในที่นี่	ขอพื้นที่เล็กเล็กให้เด็กบ้าง
เป็นแสงทองแสงธรรมแนะนำทาง	ส่องสว่างให้กับเขา...เหล่าเยาวชน